

ABDULLAH ÖCALAN

APOCU MİLİTAN KİŞİLİK

I. CİLT

BİLİM AYDINLANMA YAYINLARI

İçindekiler

Önsöz

ÖNDERLİK ÇİZGİSİNE BAĞLI OLMAK BAŞARI ÇİZGİSİNDE YÜRÜMEYİ BİLMEKTİR

Benim İçin İnandırıcı Olan Amacın Kendisidir
Doğru Yaşamak, Doğru Katılmaktır

PKK ÖZGÜRLÜĞE UZANAN BİR KÖPRÜDÜR

Başarı İçin Parti Öncülüğünün Oturtulması Şarttır
Yürüyüşümüz Ucunda Başarının Olduğu Bir Yol Alıştır

SAĞLAM BİR BAŞLANGIÇ HERKES İÇİN BELİRLEYİCİDİR

Gelişen Savaş Gelişen Militanlık İster

ZAFER KİŞİLİĞİNİN AMANSIZ TAKİPÇİSİYİZ

En Soylu Eğitim Kendini Bilme Eylemidir

ÖNDERLİK GÜCÜNÜ KENDİ KANUNLARINA GÖRE OLUŞTURUR

PKK Kişiliği Kapsamlı ve Bütünlüklü Bir Kişiliktir

KAZANAN BİREY KAZANAN ÖRGÜT DEMEKTİR

Yaşam Kavgası Gerçek Bir Kavgadır
Hiç Kimse Bizden Köleliğe Özgürlük İsteyemez

PKK'DEKİ İNSAN BÜYÜYEN İNSANDIR

Başarı Ancak İnce Bir Sanatla Kazanılır
Öncü, Gerçekler Temelinde Çizgi Dahilinde Yürümesini Bilendir
İnsanlığın Özü En Güçlü İfadesini PKK'de Buluyor

PKK'NİN TARZI DOĞRU SAVAŞAN VE BAŞARAN TARZDIR

TARİHİ HAMLELER DOĞRU YAŞAM TARZIYLA BAŞARILIR

DEVİRİM YARATICI BİR KİŞİLİK GEREKTİRİR

Çözumsuzlüğü Aşan Kişilik Gafleti Aşan Kişiliktir

ÖNDERLİK ÇABALARI MİLYONLARIN ÇABASININ BİR İFADESİDİR

Ölüme Açık Olmak Yaşama En Büyük Saygısızlıktır

TERBİYELİ OLMAYI BİLMEYEN ORDULAŞAMAZ VE PARTİLEŞEMEZ

Terbiye, Yanlış Yaşam Ölçülerinden Kurtulmak Demektir
Doğrulara Dönüş Yapmak Fazilettir, Erdemdir, Yiğitliktir

DÖNÜŞÜM FETHEDİCİ TARZLA GERÇEKLEŞTİRİLİR

En Büyük Katkımız Sizlere Özgür Hareket Etme İmkani Sağlamaktır
Yaşama Davet Eden Gerçekler Önemlidir
İnsanlığa ve Özgürlüğe Parti Terbiyesiyle Adım Atılır

BÜYÜK BİR TUTKU VE UFKA SAHİP OLUNMADAN TARİHİN EN ZORLU ÇABASINA GİRİLMEZ

Proletarya Devrimciliği Örgüt Devrimciliğidir
Doğru Bir Ordulaşma Ruhta ve Düşüncede Yenilik Yaratmakla Mümkündür
Devrim İşleri Bir Yük Değil Bir Tutku, Bir Aşktır
Büyük Zafer Kolektif Çabanın Ürünüdür

DEVİRİM KENDİNİ YARATMA SANATIDIR

Ciddiyet Sonuç Almada Kesin Kararlı Olmaktır
Saygı Başarı İmkanları Temelinde Yaşamaktır

HER AN HER ŞEYE HAZIR OLAN KİŞİ, KAZANAN VE FETHEDEN KİŞİDİR
Parti Kişiliği Çözüm Kişiliğidir

DEVİRİM KENDİ İÇİNİ NETLEŞTİRME HAREKETİDİR
İktidar Savaşı Bilimsel Bir Çabayı ve UĞruna Mücadele Etmeyi Gerektirir
Parti Bir Özgürlük Aynı Zamanda Bir Mücadele Alanıdır

PKK'DE CANLANDIRILAN ÖZGÜRLÜK TARİHİ VE AYAĞA KALDIRILAN İNSANDIR
Tarihe Verilen Şeref Sözü, Gelişim ve Başarı Sözüdür

POLİTİKLEŞMEK YÜCELMEK VE ÖZGÜRLEŞMEKTİR
Tarihin ve Gericiliğin En AĞır Yüklerini Taşıyoruz
Bütün Çabalarımız Trajik Sonlarınızı Önlemek İçindir

DEVİRİMCİLİK İLKELER VE KURALLAR SANATIDIR
Mücadelemiz Büyük Bir Mantık ve Yürek İŞidir
Yeni Kadını Yaratmak Soylu Bir Çabadır

BİZE GEREKLİ OLAN BÜYÜK İNANÇTIR BÜYÜK DÜŞÜNCEDİR

EN YİĞİT MİLİTAN KENDİ HUKUKUNU GÖZETEN VE UYGULATANDIR
Zayıf Olmak Özgürlük İdeolojisine Gelmemektir

ÖZGÜRLÜK İDEOLOJİSİ ÇETİN VE KAPSAMLI BİR ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMINI ŞART KILAR
Kurumlaşmanın Özü Kişiyi AŞan Bir Durumu Yakalamaktır

Önsöz *

Gerçekleştirdiğim anlamlı bir çalışmam da özgürlük militanının yaratılmasıdır. Savaşan halk, savaşan militan gerektirir. Türkiye koşullarında militanlaşma kısır ve dogmatikti. PKK adına ancak sınırlı düşünebilen ve birkaç atımlık barut kadar eylemcilik yapabilen bir militanlaşma vardı. Bununla halk savaşının yürütülmesi mümkün alamazdı. İdeolojik gücü, sabır, cesaret ve ustalığı sonunda ancak büyük çabalar kazandırabilirdi. Özgürlük militanını yaratmak zamanımın ve çabalarımın en büyük kısmını almıştır. Bu, adeta kurumuş bir daldan bir fidan yetiştirmek gibi mucizevi bir yaklaşım gerektirmiştir. Binlerce yılın gericiliğiyle beslenen, anlamlı ve kesinlik arz eden hiçbir duygu ve düşünce gücünden pay alamamış, kendine karşı savaşımın kör ve hain savaşçısı olmuş bireylerden halk özgürlük militanlarını yaratmak, gerçekten en zor olan ve yetenek gerektiren bir çalışmaydı.

Ardı sıra yüzlerce eğitim devresi, on binlerce diyalog ve özel konuşmayla özgürlük militanına ulaşmak istedim. Nefes nefese kaldım. Yürürken ve yemek yerken bile, gözüm ve dilim onun için çalışıyordu. Görevimin zor olduğunu, bunun en onurlu iş olduğunu ve ölümün onun için tüy kadar hafif geldiğini de biliyordum. Fakat lanetli tarihi aşır özgürlük tarihine katkı sağlayabilmenin büyük değeriyle, hiç olmazsa birkaç yılını doğru vermesi için tüm gücümle bu militana yüklenmişim. Tarihte hiçbir filozof, peygamber, asker veya siyasetçinin yapamadığı kadar özverili, nitelik ve niceliği olan militan çalışması yaptım. Ama özellikle iç çeteciliğin bilinçliliğe kadar varan bir tutumla bir halkın yüreği olan gençlerini ve benim en büyük emekle yoğunlaşmış varlıklarımı acımasızca harcaması ve adeta yemesi, hep en büyük üzüntü ve öfke kaynağım olmuştur. Yaratma eylemime bu tür ihanet ve komploculuğun dayatılması anlaşılır ve katlanılır gibi değildir.

Militanın kendisi de bundan sorumluydu. Kendisine hiç mi saygısı yoktu? Bu kadar emekleri görmüyor muydu? Ana ve babasının en sevimli ve umut bağlanılan kuzu veya aslan gibi evladı olduğunu anlamıyor muydu? Benim en vicdansızları bile etkileyecek çabalarım ne kadar sahip çıkabilecek, bunun için verdiği büyük sözlere pratikte ne zaman anlam biçebilecekti? En başta da uzun süreli varlığını ve gelişmesini nasıl sağlayacaktı. Militan, özgürlük savaşçısı tüm bu sorulara cevap vermek durumundaydı. Soysuz ve sahte komutanların aleti olmaktan çıkaracak, yüzlerce belgeyle aydınlatılan perspektiflere pratik güç kazandıracak gerçekliğin onu temsil etmesi gerekirdi.

Çok şey verdiğime inanırdım. Verdiklerimin karşılığı; ucuz, yerinde olmayan ölüm ve öldürmeler oldu. Nasıl ve nerede, nasıl yaşamak ve yaşatmak gerektiğini bir türlü temel görev edinemedi. Çok yetiştirdim. O da çok savaştı, sınırsız cesaret ve fedakarlık gösterdi, ama ustalaşamadı, kendi sistemini yaratmaya hiç yanaşmadı. Kolay, ucuz yaşam ve ölüm alışkanlıklarından kurtulamadı, ordulaşamadı, komutanlaşamadı. Ortaya çıkan değerleri ve kahramanlıklarını inkar etmiyorum. Ama bir iç çeteciliğe ve ilkel milliyetçiliğe karşı, zamanında ve başarıyla tavır geliştirip sonuca gidememesi bile büyük noksanlığını göstermeye yeter. Kendime hep şunu sorarım: Acaba baştan böyle olacaklarını bilseydim, savaşmalarına izin verir miydim? En azından sorumlulukları kendi açımdan kabul edebilir miydim? Fakat bu büyük üzüntülerime rağmen, yine de özgürlük militanının yaratılması bir destansı çalışmadır. Buna layık olunamadı, çarçur edildi. Haince ve sorumsuzca kullanıldı. Ama yine de tarihte layık olduğu yeri tuttuğuna inanıyorum.

Binlerce şehidin anısı özgür yaşamı mutlaka yaratacak, özgür Kürt halkını gerçekleştirecektir. Geride kalanların meşru savunma düzeyinde, tüm eksikliklerini gidermenin yanı sıra, onurlu bir barış ve kardeş halklarımızın özgür birliği için gerekli nicel ve nitel gücü yakalayacaklarına ve başarının garantisi olacaklarına dair inancımı ve umudumu belirtmek durumundayım...

ÖNDERLİK ÇİZGİSİNE BAĞLI OLMAK BAŞARI ÇİZGİSİNDE YÜRÜMEYİ BİLMEKTİR

Uluslararası gerici emperyalist çevrelerin ve TC'nin bilinen politikalarının son zamanlardaki temel hedefi olan Önderlik çalışmalarını saboteye yönelik her türlü psikolojik, siyasi, diplomatik baskı yöntemlerini yoğunlaştırdığı bir dönemde, ülkemizde çok önemli bir aşamaya geldiğimiz ve mutlaka çizgiyi işleyen, bunun başarısını sağlayan bir tarzda çalışmalara, savaşa hükmetmek için bizim de Önderlik çalışmalarına yüklenmemiz gerektiği, bunun ne kadar önemli olduğu bütün açıklığıyla ortadadır. Yaşanan günler hem devrimimiz hem de dayatılan karşı devrim açısından hayatidir. Bu her bakımdan böyledir.

Sadece sıradan bir askeri hazırlık çalışması yeterli değildir. Ulusal, ruhsal dönüşümden tutalım, çok yoğun bir siyasi gelişme, örgütlenme tüm alanlarda yoğunca sürmektedir. Düşman, özel savaşını boyutlandırarak bunu kendisi açısından varlık yokluk sorunu biçiminde gündemleştirip uygulamak istiyor. Hatta denilebilir ki, uluslararası alanda yaşanan reel sosyalizmin çöküşü, emperyalizmin yeni dünya düzeni adı altında oluşumlarının ortaya çıkışı, buna karşı devrimden vazgeçmeyen, bilakis bunu daha da gündemleştirip devrimi başarmak isteyen parti öncülüğündeki Ulusal Kurtuluş Hareketi artan dikkatleri üzerine çekiyor.

Emperyalizm, Parti Önderliği'ni uluslararası alanda da tehlike olarak değerlendirmeye çalışıyor. Aynı zamanda uluslararası alanda bizimle, devrimle birlikte baskıya, haksızlığa karşı direnmeye devam etmek isteyen güçlerin de ilgisini topluyoruz. Ve bu, her zamankinden daha fazla böyle oluyor. Dolayısıyla buradaki çalışmalar dikkate değer bir

* Abdullah ÖCALAN'ın AİHM'e sunduğu savunmalardan alınmıştır.

süreci yaşıyor. Buna bir de parti içindeki gelişmeleri eklemek gerekiyor. Parti içi gericiilik, her türlü yüzeysel, yenilmiş düşünce ve alışkanlıklar ile hesaplaşıyor. Parti içindeki gelişmelere doğru önderlik edilmezse, bu bizi belki de düşmanın verdirdiği kayıplardan daha fazla kayıplara götürür.

Parti bünyesindeki çözümleme ve yenilenme düzeyi dikkate değer bir aşamayı yaşamaktadır. Gelişmelerin kişilere takılması dönemi bitmiştir. Yine kaynağı belli olmayan tutum ve davranışların teşhis edilemeden kendini yaşatma çabaları değerlendirmeye tabi tutuluyor. Her türlü davranış, neye, nasıl hizmet eder, nereye götürür biçiminde sürekli ve eskisiyle kıyaslanmayacak tarzda her zamankinden daha fazla değerlendirme konusu yapılmaktadır. Uluslararası sosyalizmde formel * yönün aşılmasına en çok kendimizde, yaşayan bir örnek olarak cevap veriyoruz. Hem kendimizi çözümlüyoruz hem de sosyalizmin tıkanıklığının nedenlerini göstermeye çalışıyoruz. Bütün bunlar parti içi netleşmeyi ileri bir düzeyde yaşamamıza yol açıyor. Yaşanılan, ulusal olduğu kadar uluslararası; demokratik olduğu kadar sosyalizmdir. Tarihsel olduğu kadar günceldir; bireysel olduğu kadar toplumsaldır. Çalışmalarımızı böyle sürdürüyoruz. Fakat kişi olarak partileşme, yine savaş sürecini yaşayanların olup biteni çok sağlam yakaladıklarını ve sonuç aldıklarını belirtmek zordur.

Bizim için hayli sorun olan; gelişmeleri çok geriden takip etmek, devrim için çok önemli olan anın görevlerine layık olmamak, taktiği yakalamamaktır. Yine kadronun çok geriden ve yüzeysel yaklaşımları başarı yerine birçok başarısızlığı yaşatmaya neden oluyor. Kısaca PKK'de yaşatılmak istenen devrimcilik ne kadar ileri açılımlara, günlük siyasal düzeye imkan verse de kadrosal yaklaşım geriden, ağır ve o denli sancılı oluyor. Bu bir çelişkidir ve bunu çözmeye çalışıyoruz. Burada yanlışlı ve sahte yaklaşımlar ileri düzeydedir. Hatta alışkanlık denilen büyük bir gericiilikle karşımızdadır.

Kişilik dediğimiz ve çok çeşitli koşullar altında şekillenen oluşum, düşmanın düzen içi yaşamından kaynaklanmıştır. Düzen içi yaşamdan etkilenen ve onu temsil eden kişilikler, şu anda en büyük düşman olarak karşımızdadır. Onu yıkma yerine ölümüne ondan "vazgeçmem" diyor. Büyük inat buradadır. Militan yaşama gelmeye yanaşmıyor. Karşımızdaki diğer bir önemli özellik de budur. Bütün çabalarımıza rağmen gelişmeler sınırlıdır. Bunun nedenlerini sıkça ortaya koymaya çalışıyor, bu durumun aşılması üzerinde çokça duruyoruz. Fakat yine inat ediliyor ve bunda ısrar ediyor. Esas itibarıyla bunların aşılması için çalışmalarımıza bütün gücümüzü verdik ve giderek derinleşen gerçeğimizle onun ileri kazanma doğrultusunda yol alması, çözüm bulması için büyük katkılar sunmaya çalıştık. Bu katkıları almayan kim, neden alınmadı? Bilerek veya bilmeyerek neyle yetindi? Neden böyle oluyor? Bunlar kendinize en çok sormanız gereken sorulardır ve artık birtakım cevapları da vermelisiniz.

Son zamanlarda düşmanın alanımıza fazla yüklenmesinin bir nedeni de budur. Buradaki çözümlenmeler esas itibarıyla sadece mücadelenin beyni olmakla kalmıyor; yüreği, hatta yürütücü gücüdür de. Gerek sayı olarak, gerekse de uzun süre itibarıyla buradaki kalışımız artık uluslararası baskıyı bu alan üzerinde yoğunlaştırıyor. Bu durum, alandaki çalışmalarını biraz sınırlandırma gereğini ortaya çıkarmıştır. Bırakalım uluslararası baskının buranın siyasal durumuna etkisini; kendinizin böyle devam edemeyeceğinizi artık anlamamız gerekiyor. Uzun yıllardan beri iyi hizmet ederek bu hizmete layık olmaya ve onu biraz hayat bulacak bir biçimde kullanmaya çalıştık. Bu temelde sizin yönünüzü devrime, gelişmeye doğrultmak istiyoruz.

Büyük bir inadınız var. Ölüme büyük bir hızla koşuyorsunuz, fakat gelişmeye gelmiyorsunuz. Nedir bunlar? Büyük gerici alışkanlıklar, tutucu inat dediğimiz kendi yaramazlıklarına sarılış neden? Bunlarla ne yapacaksınız, ne kazanacaksınız? Kişi etkinliği ve inisiyatifinin fazla kullanılmadığı açık. Biz her zaman insana güveni esas aldığımızı vurguladık. Bunun anlamı şudur; eğer kişi devrimcileşirse, devrim için her şeye cevap verebilecek bir nitelikte olmayı ifade eder. Deneyim ve tecrübesi ileri boyutta olanlar da kendini yenilerler gerekçe ileri süremezler. O halde bu çözümsüzlük nedir? Zamanında bütün parti yapısını çok uyardık; yaşama saygı için, hatta biraz özlemleri varsa onlara bağlı kalmak için kendilerini doğru yola koymaları gerektiğini ve bu tutumu almalarının şart olduğunu belirtmiştik. Politikada başka türlü kimsenin kimseyi yaşatmayacağını, bu konuda affedilmez bir durumun yabancı ellerde kölece bir yaşam, aşağılık bir olay olduğunu ve bunun hiçbir zaman göz ardı edilemeyeceğini, edilmemesi gerektiğini belirttik. Her türlü yaşamı kendinize reva görmeye alışmışsınız. Her türlü davranışı kendine layık görme yaklaşımları doğru değildir. Bu sahte kişiliği atalım. Bu nokta önemlidir. Ama biraz da yerinde olsun, şereflice olsun, bir şeyler yapma anlamında olsun. Bizde, çok kötü bir ölüm çizgisi ya da çok esef edilecek, lanetlenecek bir yaşam çizgisi kabul edilemez. Bu sahtelikleri bırakın, doğrusu ortaya konulmuştur. Kendinizi biraz ona verin. "Kişiliğimiz, irademiz" diyerek şimdiye kadar onlarla neyi yaşadınız, neyi kazandınız? Onlarda ne var? Vatan mı, özgürlük mü kazandırdı? Size şeref mi, gurur mu bahşetti? Hiçbir şey! İflas etmiş kişilik her şeye razı. Kölelikte, düşmekte sınır tanımayan tutum ve davranışların sahipleri kimlerdir? Bunu ne kadar önlemeye çalıştınız ve ne kadar başardınız? Bu sorular yakıcıdır, mutlaka cevap ister. Ben bunları çok kapsamlı ortaya koymaya çalıştım.

Halen "inadım inattır, inadım eşek inadıdır" deyip açılmama, çözülememe, başarıya yürümemenin izahı olamaz. Saflarımızda kimseyi de böyle yaşatamayız. Benim yaşadığım ruh hali, düşünce hali; siyasal tavrın böyle yaşanılmayacağı ve benim de buna sorumluluk etmemem gerektiği biçimindedir. Hatta kendime saygım varsa bunu böyle sürdürmemem gerektiği, insanları böyle yönetmenin, onlara böyle önderlik etmenin sağlıklı olmayacağı biçimindedir. Bu, halk için böyledir ve yaşanan güncelliğin hatırı için böyle olması gerekir. Her şeyin nasıl beş paraya satıldığını ve ardına bile bakılmadığını, değerlerin nasıl ihanete uğradığını, hatta herkesin temel değer dediklerinin bizim için beş para etmez duruma getirildiğini Kürdistan tarihinden çok iyi biliyoruz. Bizim hareketimiz bu konudaki iddia ve pratiğiyle doğruyu, insana yaraşır olanı esas aldığı yolda oldukça ilerledi. Belirttiğimiz gibi yaramaz, yetmez davranışlar kendisini bu doğrultuya dayatıyor ve çoğu zaman da bu, bilinmeden böyle oluyor.

---

* Biçimsel

Savaş kızıştıkça tarafları netleşir, bilinçlenir ve taraflar her şeylerini ortaya koyarlar. Eğer düşman tarafı, tarihin büyük tecrübesine, yine savaş tecrübesine, büyük uluslararası desteğe, imkan ve olanaklara sahipse bundan çıkaracağımız sonuç, herhalde kendini koyverme, kendini ölüme yatırma değil; gelişen bilinciyle artan her türlü güncel savaş sorunlarına cevap verebilen bir militan gerçekliğe ulaşabilmedir. Kendimizi neden aldatalım! Hazır örgüt ve savaş imkanlarını değerlendirmeyen kim? Aldatan tutum ve davranışları yoğunca sergileyen kim? Bu tutum karşısında halen neye varım diyebilirsiniz? Gençsiniz, enerjiksiz, bunları niye kullanmıyor, bu soruları kendinize neden sormuyorsunuz?

Sonuca bir türlü gidememe sizin sorunuz. Biraz namusluyum ve devrime karşı sorumluyum diyen birisi çok kısa bir sürede birçok şeyi gündemleştirip çözüme kavuşturur. Benim burada belirtmek istediğim, kötü niyetli gelişiniz ve fedakarlıktaki noksanlığınız değildir. Devrim bir sanattır, bu sanatın incelikleri ve hususiyetleri vardır. Devrim, buna ulaşabilme gücünü göstermektir, çok ağır olan sorunlara anında ve yerinde çözüm gücü olmayı sağlayabilmektir. Hepimizin karşı karşıya olduğu sorunlar bunlardır. Size çok zaman, çok imkan da tanınsa elimizdeki malzeme böyle olduktan sonra neye yarar, neyi ifade eder? Şu ortaya çıkmıştır ki, artan savaş imkanları başı boşluğa, sorumsuzluğa götürmüştür. Her gün ilgisizlikten onlarca değerli halk evladı savaşa daha ilk adımını atmadan devriliyor. Bunlara, sınırlı bir örgüt görevine, bir ilişkiye, bir koordinasyona el atmayanlar neden oluyor. Bunlar en büyük savaş suçlusunu değil de nedir? Bu kadar eğitim, imkan ve olanaklar sunmuşuz, ülkede bunu kullanmamak sorumsuzluk değil de nedir? Uluslararası alan bize ne versin? Dünya tarihinde bir halkın; hem de bizim gibi bir halkın pratiğinde görülmemiş bir pratiği burada gerçekleştireceksin, ama bunu da asgari düzeyde bile kendi koşullarına uygulayamayacaksın! Bunun adı büyük sorumsuzluk, suçluluk değil de nedir? Artan savaş ve örgüt olanaklarına, öncülük için işin teorisi, çözüm gücü bu kadar olmasına ve tümüyle ayağa kalkmak isteyen bir halk gerçekliğine rağmen buna ilgi bile duymayıp yine bildiğini okuyacaksın! Hazır olana bile kollarını uzatmama nerede görülmüştür? Olgun bir elma bile ağaçtan düşüşte kavuğa girmez. Arkadaşlar, siyasi ürün toplamaya, yani armut piş ağzıma düş diyecek kadar bile ilgiyle yaklaşmıyorlar. Böyle siyaset yapılır mı? Biz kendi sorumluluğumuzda bir şeyler olgunlaştırıyoruz, gündemleştiriyoruz, buna bu kadar sorumsuzca yaklaşmanın ne gereği var? Şimdiye kadar siyaset diye, savaş diye bir olayın kenarından geçmediğinizi biliyoruz. Hiç olmazsa öğrenmesini, bir olaya doğru yaklaşıp olayın, olgunun kokusunu doğru almayı bilin. Bir gün bebek, on gün bebek, on yıl bebek gibi davranmanız artık kabul edilemez.

Yaş ortalamanız otuzu geçiyor; 1970'ler için, 1980'ler için öyle, ama 1990'lar için artık öyle olamaz. Hiçbir bahaneye sığınmadan, savunmaya girmeden ve kendisi için bir gerekçe yaratmadan asgari de olsa bu devrimin içinde yer almak istiyorsanız, her zamankinden daha fazla sağ duyulu olmalı ve gerçeklere saygıyı esas almalı, yürümede irade gücü, mümkünse öncülük gücü olabilmeyi başarmak zorundasınız. Başka seçenekleriniz olsa bile bunlara tenezzül etmeyerek, devrimci yürüyüşün görkemini, büyüklüğünü hiçbir şeyle değiştirmemelisiniz. Bu yol, şimdiden toplumun temel çekim gücüdür. Zorunluluktan da öteye bir gönüllülük olarak bu tutumun içinde olmak artık bizde bir yaşam ölçütüdür. Üstelik bu, ahım şahım bir devrimci ölçüt de değildir. Ayrıca ekmek de, özgürlük de bu tip yaşamla mümkündür. Aksi halde yerlerde sürünülür. Uşaklık da yapmak istesenez bundan daha kötüdür. Çünkü devrim hesap soruyor. Durumları biraz gerçekçi anlayın.

Parti içindeki savaşımı, mücadele ve zaferi mümkün kılacak ölçülerde götürelim. Nerede eksiklik ve saptırma varsa onu aşma gücüne ulaşalım. Şimdiye kadar sağlanan tecrübe bunu fazlasıyla sağlamaya yeterdir. Neden böyle ağırsınız? Neden bu alışkanlıklara, devrimcileşmeye gelmeyen tutumlara sahipsiniz? Bunu kendinize sormalısınız. Çünkü sizin üslup ve tarzınız sonuç almıyor. Bazıları belki parti içinde yaşadıklarını, hatta savaşıklarını sanabilirler. Fakat çok açık ki, bu savaşın bizim tarafımızdan yönlendirilmesi olmadan, en benim diyen komutanın ya da karargahın, bir çalışma komitesinin bile tek başına partiyi yenileyeceğini ve başarıdan başarıya koşturacağını sanmıyorum. Aksine, çoğunun ömrü aylarla değil, günlerle sınırlı olur. Bu durumda olan ben değil, sizlersiniz. Bu konuda biraz sağ duyulu ve ölçü sahibi olalım. Kendimizi kandırmadan, namusumuz ve onurumuzla kendimizi yaşatalım. Ayrıca bunun da az çok başarılı bir yürüyüş ve savaşımın mümkün olduğunu unutmayalım.

Bu tür işler çocuk işi değil. Bu işler, yaşamda iflas etmiş olanların sandığı gibi boş işlerden de değil; hayatın en dolu ve en sorumluluk isteyen işidir. Şimdiye kadar her şeyi biz bunun için ortaya koyduk. Yaşamların en katlanılmazına tahammül gösterilmesi bunun içindi. Umarım artık sizler de bu temelde yaklaşacaksınız. Yalnız bir alanda değil, tüm alanlardaki partililer bundan sonra böyle yaklaşmalıdırlar. Başka türlü sorumluluk yapamam. Herhalde bir kişinin nefesi bütün yeri göğü dolduramaz. Çünkü sınırlıdır; etkinlik sahası, gücü belli çerçevededir. Yanlış anlamayın, fakat öyle anlaşılıyor ki, bir Önderlik psikozu ortaya çıkmış; düşman başka türlü, dostlar başka türlü, sizler başka türlü anlıyorsunuz. Aslında çoğu büyük yanlışlarla yüklü. Önderlik bağlılığı, büyük oranda kendi zayıflıklarını kapatmanın bir aracı yapılıyor. Bu çok tehlikelidir. Zaten bu yüzden kendimi sürekli gözden geçiriyorum. Ve yanlış anlamaya, uygulamaya tabi tutulmaktan korunmak istiyorum.

Eğer bir önderlik hem halk için, hem parti için büyük zaafın örtbas edici gücü olursa, o hareket büyük tehlikelerle yüz yüze gelmiş demektir. Önderlik elbette gereklidir. Zaten bu gereklere dayanarak bir şeyler yapmak istiyoruz. Fakat kişinin bunu yetmezliğinin ya da kendini sahtece güçlü kılmasının, hatta sınıf eğilimlerini bile buna dayandırarak ifade etmesinin aracı yapması kabul edilemez. Buna müsaade etmemeliyiz. Önderliğin haddi hududu, yerine getirmesi gereken görevleri bellidir. Bunu sonsuzlaştırmayalım, sembolik olarak bu anlama da gelse pratikte gerçekleşme gücünü doğru kavrayalım.

Bu işi çocuk işi olmaktan ve kendini habire aldatmanın aracı olmaktan çıkarmak istiyoruz. Bu temelde ilk defa dostun da, düşmanın da saygı duyabileceği bir çalışmaya güç getirmek istiyoruz. Bunu anlamalısınız. Hayat sizin için dalgalı da ibaret olsa, sürekli alay edilen, sürekli beş paralık duruma getirilen kişiler de olsanız artık saygınlıklı bir yol almayı

bilmelisiniz. Bu konuda artık kendinizden duyduğunuz utancı veya sahte böbürlenmeyi bırakmalısınız. İşte bu, PKK'de ifadesini bulan, başarıya götüren çalışmaya ve çizgi devrimciliğine doğru yaklaşımdır. Biz bunu ispatlamak istedik ve ispatladık da. Üstelik bu, öyle kolay başarılacak bir iş de değildi.

Şimdi siz sarsıntı bile geçiremiyorsunuz. Ben halen bu kadar tecrübe ve güce rağmen değerler karşısında oldukça ilgili ve pür dikkat bir durumdayım. Ya siz? Kendi kendinize doğru dürüst bir pozisyonu bile tutturamıyorsunuz. "Asker ya da komutan olacağım" diyeceksiniz, ama birçok şey karşısında kılınızı dahi kıpırdatmayacaksınız. Böyle komutanlık, askerlik mümkün mü? Bunu kendinize nasıl yakıştırıyorsunuz? Diyelim ki aldatıldınız, kötü yetiştirildiniz ya da evde, sokakta nerede olursa olsun size söylenmedik şey kalmadı. Bütün bunlar düşmanın bir dayatması, ama siz buna karşı devrimci bir ayağa kalkışı ifade ediyorsunuz. Eğer bu söze bağlıysanız, bütün yaşamınız yüz seksen derece değişmiş demektir. Dolayısıyla "kafam almıyor, yüreğim taşıyor" diyecek durumda olamazsınız. Bunu ben söylesem belki hakkım olur, ama sizin bunu söylemeye asla hakkınız yok. Yenisiniz, gençsiniz, öyle fazla yıpranmışlık durumlarınız da yok. Neyi başardınız da öyle oldunuz? Neyi çözdünüz de tıklandınız? Hangi temel soruna el attınız da imkan, olanak bulamadınız? Diyelim ki eskiden bunun bahanesi vardı, peki şimdi de var mı? Dolayısıyla burada kendinize soracağınız çok önemli ve mutlaka cevabı verilmesi gereken sorular var. Başka türlü kimse sizi taşıyamaz.

Ben akıllı adamlarla çalışmak, iyi savaşmayı bilenlerle savaşmak zorundayım. Diyelim ki deliler topluluğundan geldiniz; kabul, ama ilk sözü, ilk emri aldıktan sonra bu işe bir son demelisiniz. Başka türlü biz adam olamayız. Bazen adeta kendime saygıyı bile yitirecek duruma geliyorum. Neden? Bir insanı yüceltmek uğruna, bu kadar düşkünlükleri neden sahipleniyorum diye düşünüyorum. Birçok kişiliğin yemediği, yutmadığı pislik kalmamış, bununla nereye, nasıl gidilir? Ne, nasıl karşılanır? Bütün bunlar çözümlene ve kişiyi arındırmak içindir. Çünkü bize başka türlü değer biçilmiyor. Bir düşman düşünün, halen senin adınla dalga geçiyor, "var mıdır, yok mudur, konuşsun mu, konuşmasın mı" tartışmasını yapıyor. Üstelik bunlar, sizin mensup olduğunuz toplum için yapılıyor.

Şu garip duyguya kendinizi kaptırmış gidiyorsunuz: Şimdiye kadar on saat, on altı saat çalıştırılmışsınız. Bunun karşılığında size küçük bir ücret verilmiş. Partiden de beklediğiniz adeta budur. Sizlerde "veriyoruz, ama parti de bizi biraz yaşatsın" düşüncesi hakim. Bu son tahlilde düzen içi bir ücret anlayışıdır, dolayısıyla devrimcilik değildir. Bu, küçük burjuvazinin ücret anlayışıdır ya da köylünün, düzen içi emekçinin anlayışıdır. Aslında çabayı, devrimi başarılı kılacak düzeye çıkarmamanın nedeni budur. Bu anlamda siz bir küçük burjuvasınız. Yani düzendeki, bu kadar çalışmanın karşılığı bu kadar yaşanılır anlayışının çok ağır etkisi altındasınız. Partiden de istediğiniz, beklentiniz budur. "Normal insan böyle çalışır, böyle yaşar" diyorsunuz. Ben de diyorum ki, PKK biçimindeki bir örgütte olağanüstü insan böyle savaşır, böyle çalışır. Karşılığında da maddi olarak pek fazla alabileceği bir şey yoktur. Ama manevi olarak alacağı çok şey vardır. Bizdeki kişi, dünyalar kendisine verilse de fazla tenezzül etmeyen kahraman kişidir. Bunu anlamalı ve PKK'deki yaşamın bu özelliklerini bilmelisiniz.

Bizim çalışma alanımız, yaşama büyük saygıyı ifade eden ve bu anlamda yaşamı yeniden yakalamanın ocağı olan, sonuçta kendi şahsında bir halka başarı kazandırmayı sağlayan bir alandır. Önderlik çalışmalarının anlam ve önemi, bu çalışmaya ilk adımı atmanın, burada son sözü söylemenin özü budur. Bizim tempomuz ilk gün neyse şimdi de odur. Güne anlamlı, yararlı bir işle karşılık vermemiz ilk günde neyse şimdi de öyledir. Dolayısıyla kendisini değiştirmesi gerekenler böyle anlayarak değiştirmeli ve kendilerini yeterli kılmalıdır. Zaman fazlasıyla verilmiştir. İmkan ve olanaklar hepimize iş yaptıracak kadar zengindir.

Artık nerede olursa olsun başarısızlığın imkansızlıklarla izah edilemeyeceğini; tam tersine, kişinin kendisini doğru kullanmasıyla bağlantılı olduğunu, sadece ve sadece kişinin anlayış ve tutumuna yüklenilmesi gerektiğini açıklıkla belirtebilirim. Partili olmanın, partiyle yürümenin doğru ifadesi budur. PKK denilen olay, PKK'de savaş denilen olay budur. Bu, bir günde de anlaşılır. Eğer anlamazsanız bin gün de tekrarlanılarak, siz kavrayana kadar anlatılır. Başka türlü bizimle yol almak, bizimle yaşamak mümkün değildir. Yani bazı değerleri artık yakaladığınıza, temsil ettiğinize kendinizi inandırmalısınız. Başkaları sizi taşımak istemiyor. Bu düşman size yer vermek istemiyor. "Ya teslim, ya ezilme" diyor, hakkınızdaki ferman budur. Doğru anlayın. Ben sizi her zaman taşıyamam. Benim de üzerimde büyük uluslararası güçler çalışıyor. Tamamen iç gericilikle uğraşayım, iç çözümlenmelerle uğraşayım, ama bir kısmınız da bunu biraz anlayabilmeli ve mümkünse üzerine düşeni biraz yapabilmelidir.

Önsöz de budur, son söz de budur. Sizi zoraki yürütmek isteyen yok. Karşınızda "gelin şöyle savaşın, böyle görev alın" diyen de yok. Fakat bu işlere talipseniz bu söylediğimiz çerçevede olmalı, bir şeyler yapmak isteyen bunu bu çerçevede yapmasını da bilmelidir. Yapmayı bilelim derken, bu işin sanat kısmından, yaşatma kısmından bahsediyorum; ölüme yatma kısmından değil. Bir görev aldıysanız hiç olmazsa ona doğru yaklaşmayı bilin. Bu haliniz bana hasta insanları hatırlatıyor. Ben bu kadar iş yürüttüm, yaptıklarımın böbürlenmiyorum, ama son ana kadar da çabalarımın toz kondurmadığıma inanıyorum. Peki bu yaşta bu haliniz nedir? Hiç olmazsa bundan sonra kendinizi kılı kırk yarıp temizleyin ve doğru bir pozisyonun sahibi haline getirin. Başka türlü ne askerlik, ne örgütçülük yapılır, ne de cephe gerisinde veya cephe ilerisinde çalışılır.

Savaşanlarımıza bakıyoruz, çok ucuz ortaya çıkıyorlar ve vuruluyorlar. Düşman gelip boğazını tutuyor, ama farkında bile değiller. Bu, benim savaşçılığım değil. Ben düşmanın nefesini bin kilo metre öteden duyarım ve tedbirini alırım. Sığınağa girmişler ya da yolda yürüyorlar, düşman beş metre ilerde, fakat gözleri görmüyor. Bu savaşçılığın benimle alakası yoktur. Sizin düşmana, yaşama yaklaşımınızın benimle bir alakası yok! O zaman bu savaş yerinde ne diye varsınız, savaş meydanına neden çıktınız? Bunu kendinize izah edin. PKK'de neden taktiğe, sağ duyuya, halkın bile o sağ duyusuyla yakaladığı, kavradığı birçok şeye zit olan bir yaşam sürdürüldü? Bu savaşçılık, bu örgütçülük, bu sorumluluk veya sorumsuzluk neden? Yapmayalım, kendimize gelelim! Garip bir PKK'cilik türü ya da savaşçılık türü ortaya

çıkarılmış ve bu sürdürülüyor. Dağların doruklarına ulaşmış, ama düşman halen onları keklik gibi avlıyor. Ölmüyor demiyorum, ama herhalde bu aşamaya gelindikten sonra insan kendisini düşmanına pahalıya patlatabilir.

Çocuk gibisiniz; bütün bunları böyle yaşarken, yaparken "haydan gelmiş, huya gider" diye düşünüyorsunuz. Nasıl doğduğunuzu, nasıl büyüdüğünüzü bile bilmiyorsunuz. Bir savaşımınız varsa çocuk gibi kullanıyorsunuz, onun duyguları ile yaşıyorsunuz. Yaşam sizin için ne anlam ifade eder? Bulduysanız yemi alırsınız, çekersiniz suyu, zehir midir, haram mıdır fazla sormuyorsunuz. Yolun doğru olup olmadığını düşünmüyorsunuz. Birisi yürü demiş siz de yürüyorsunuz. Bunu söyleyen ben değilim. Ben böyle bir önder değilim. Benim nasıl bir önder olduğum nettir. Neye, nasıl önderlik ettiğim açıktır. Bunu kalın kafalı bazıları anlamak zorunda. Benim için tehlike, benim için düşman, benim için imkan ve benim için savaşım olanağı bellidir. Sıradan savaşçı bile "anlamadım, bilmedim" demesin. Küçük bir dersle bunu anlatmak zor değil. Uzaktan dinlemek de zor değil. "Sana inanıyoruz, ama böyle de yaşarsınız" demeyin. Bana inanıyorsanız, beni esas alıyorsanız böyle yaşayamazsınız. Birbirimize saygılı olalım. Benim savaşçılığımın bir adı vardır; o da ortada ve çok açıktır. O zaman niye bizi böyle düşürmeye, yenilgiye götürmeye çalışıyorlar? Ne diye en berbat bir şekilde özeleştirici tutumuna giriyorlar? Bu kabul edilemez. Öl, ama sağlam öl! Yaşa, ama sağlam yaşa! Fakat savunulabileceğin şeylerin de olmalıdır. Benim için mi ülke kazanıyorsunuz? Benim için mi özgürleşiyorsunuz? Oysa buna benden daha fazla muhtaç olan sizlersiniz. Bir şeref sözünüz olmalı, bu da kazanmakla mümkündür. Düşünme, taktik belirleme, yapma diyen kim? Ben şunu her zaman söyledim; yanlışlık benden bile kaynaklansa tavır sergilemekten çekinmeyin. "Komutan söyledi, yönetimden kaynaklandı" demek savunma nedenleri olamaz, savunma gerekçeleri böyle geliştirilemez. Bütün bunlar yanlıştır! Dolayısıyla günün önemini, savaşın yakıcılığını ve halkın da inanmışlığını göz önüne getirerek böyle bir çalışma gücüne ulaşmalısınız.

Ben burada nefes nefese on üçüncü yılımı dolduruyorum. Burada bıkan, sabretmeyen ya da her şeyini ortaya koymayan yok. Peki almayan kim, buna layık olmayan kim? Bu soruyu başkaları kendilerine sormalı. Benim ülkemde, oldukça çekici dağlarımızda bir imkanı, bir olanağı değerlendirmeyen kim? En başta insanı, silahı değerlendirmeyen kim? Bu sorular yakıcıdır ve cevap ister. Sizin de bir şeref sözünüz, bir başarı sözünüz olmalı. Bunu sağlamadıktan sonra kendinize uyumayı, sakat yürümeyi haram kılın. Bir söze bağlı olmanın, bir ant içmenin tek anlamı budur. Bu, partiye köklü bağlanmanın, kendi şahsında partiyi temsil etmenin tek yoludur. Artık böyle bağlı olmalar, böyle söz vermeler başarılmalıdır. Toplumun kendi kendini aldattığı gibi çok sahtece, nasılsın denince "iyiyim" demeyin. Hiç iyi olmadığı halde iyi olmaya, hiç başarılı olmadığı halde başarılı olmaya dair kendi kendinize söz vererek kendinizi aldatmayın. Bu dönemi aşalım; iyi nedir, başarı nedir, artık bütün yönleriyle görelim.

PKK'de yaşam böyle organize ediliyor, PKK'nin savaşta yol almak isteyen güçlerine böyle çıkış yaptırılıyor. Eskiler-yeniler, gidecekler-gelecekler artık ilk sözünü de son sözünü de böyle vermekle, gerçekleştirilmesi gerekenleri böyle gerçekleştirmekle karşı karşıyalar. Belirttiğimiz gibi, bin gün de sürse yine de gerçekleştirilecek çıkış böyledir. Gerçekleri bu temelde dillendirmeye çalışıyorum. Belki eksik, belki fazla, fakat tarih de, güncel siyasi gerçeklik de bana bunu söylettiriyor.

Şüphesiz ki, özlendilerinize uygun bir yaşam imkanı kazandırmak istiyoruz. Yaşam hız kazanmıştır. Ona ulaşma demiyorum, ona öncülük etmek gerekir. Bu konuda tutarlı olma gereği çok açık. Ben bunun sorumlusuyum ve sorumluluğumu en son nefesime kadar yerine getirmek isterim. Beni yanlış anlamayın, kişisel bir meseleyi kurtarmak istemiyorum, ama sizi öyle yüz üstü bırakmak da istemiyorum. Şunu hiçbir zaman unutmayın; her şeyin düşman tarafından ya teslim, ya ezme biçiminde hal edilmek istenildiği bir dönemde sizin göstereceğiniz tek karşılık kendi başarınızdır, sadece ayakta kalmak değil, düşmanı başarısızlığa uğratmaktır. En önemli sorunumuz budur. Teslim alınmak istenen PKK gerçeğidir, PKK savaşçılığıdır. Birey olarak siz bir hiçsiniz ve ezilmekten kurtulamazsınız. Bunu neden anlamıyorsunuz! "Biz ölürüz" demek PKK çizgisine layık değildir. Teslim olanlar var, hem de en lanetli bir biçimde. Ölenler ölüyor, fakat PKK bunu kendine yakıştırmayan bir harekettir.

Benim İçin İnandırıcı Olan Amacın Kendisidir

Önderlik çizgisine bağlı olmak, başarı çizgisinde yürümeyi bilmektir. "Varız" diyorsunuz, ben de diyorum ki, o zaman bu sözünüz inandırıcı olmalı, beni inandırabilmelisiniz. Benim çalışmalarım sizi inandırıyor, sizin çalışmalarınız da beni inandırmalıdır. Eğer çalışmalarım inandırıcı değilse bunu açık söyleyin. İnandırıcılıktan, güçlü olmaktan, başarılı olmaktan yoksunsa her türlü eleştiriyi yapmak hakkınızdır. Ama ne bunu yapıyorsunuz, ne de bağlı olmanın gereklerini yerine getiriyorsunuz. Sizin bağlılığınız, mutlak başarıyı şart kılan bir bağlılık olması gerekirken her türlü yenilgiye ve her türlü kaybetmeye açık bir bağlılıktır. PKK'de bu bağlılık türü kabul edilemez. Benim kurbanlık koyun tarzındaki ölümlere ihtiyacım yok! Benim amansız savaşçılara ihtiyacım var. Ben yaşamımı bunlar için adıyorum. Ben böyle bağlıyım, sizler de böyle bağlı olacaksınız. Bu gücünüz varsa katılın, yoksa gidin. Ben bunu biraz hak ettiğime inanıyorum. Devrimci savaşımımız için yaşamım artık kahraman savaşçıları ortaya çıkaracak kadar bir anlama sahiptir. Bu anlamda siz, bu savaşçılığımıza karşılık vermelisiniz. Biz bunu istiyoruz. Sağdan, soldan, nereden yaklaşırsanız yaklaşın, Önderlik gerçeğimiz, onun savaş gerçekliği sizden böyle karşılık ister. "Bizim de bir bildiğimiz var, bir yoğurt yiyişimiz var" diyerek savaştan kaçmayın. Sizin yoğurt yiyişiniz eğer iyiye ben ona uyayım, tarzınız eğer sonuç alıcı ise ben ona inanayım. Benim için inandırıcı olan amacın kendisidir; işi götüren kişi değildir. Başarıya gidiyorsa, ona her türlü hizmeti reva görürüm, fakat inandırıcı olmalıdır. Bütün bunlar doğru karşılık istiyor. Umarım bütün parti bünyesindeki adım atmalar, her türlü partileşme, örgütleşme ve savaşma sorunlarına cevabınız artık böyle olur. Bütün bunlar emirden anlayanlar için bir emir, tavsiyelerden anlayanlar için birer tavsiyedir.

Acaba değerlendirmelerimiz etkili olamıyor mu? Bu değerlendirmeleri çok tekrarlamamıza rağmen neden tam ve doğru kavrayamıyor, son derece keyfi yorumlara tabi tutuyorsunuz? Ordulaşma üzerine, askerleşme üzerine doğru şeyler

kadar olumlu şeyler de söylendi. Sizin gücünüz mü zayıf, çok mu yıpranmışsınız, yaşınız mı elvermiyor, anlayamıyorum. Çok mu keyfisiz, yanlışlarınız çok köklü de ben mi göremiyorum, güçlenme imkanını kendinizde yaratmamanız başka bir izahat mı gerektiriyor? Çok aşırı taleplerde mi bulunuyorum? Aslında bunları da tartışmaya açtık, fakat böylesi bir tartışmayı geliştiremediniz. İyi niyetli olmak, işin küçük bir yerinden tutmak da yetmiyor. Her gün olup bitenler göz önüne getirildiğinde; gelişmeler size gerekçesiz ve koşulsuz olarak görevlerinizi alıp sürüklemenizi dayatıyor. Bunun başka türlü olması imkansızdır. Bize bağlılığınızdan tutalım gerçeklere yaklaşımınızda inisiyatif yoksunluğundan, neyi, nerede, nasıl tutup sürükleyeceğinize kadar belirsizlikleri yaşıyorsunuz.

Güncellik tam bir ordulaşmayı, hem de çok süratli ve çok başarılı bir ordulaşmayı dayatıyor. Fakat irtibata, istihbarata, denetime, eğitime, örgütlenmeye baktığımızda çok zayıf olduğunu görüyoruz. Eğitilmiş gücü bile savaştırmaya bakıyorsun, o da çok zayıf. Üslendirme çok ağır bir şekilde ihmal ediliyor. Yine kitleye yaklaşım ihmal ediliyor. Bütün bunlar hep kayıplara yol açıyor. Kuşkusuz yenilmiyoruz, ama işi uzatmalı kılmazsak, işe tüm ağırlığımızla yüklenmezsek yenilgi kaçınılmazdır.

Savaş, komuta gücü, önderlik gücü istiyor. Sanıyorum en kötü yanlışlardan birisi, baştan beri bu işi bütün ağırlığıyla benim yüklenmem oldu. Bu konuda bize yönelik oportünistçe yaklaşımlar hayli etkili oldu. Alanlara, ilişkilere ve görevlere hep sağ yaklaşıldı. Benim bir yönetim, idare etme durumum var, buna yanlışlı yaklaşılınca, bu çok köklü yanlışlıklara yol açıyor. Emredici pozisyon fazla kavranılmamış, yürütme pozisyonuna fazla dikkat edilmiyor. İnisiyatif denilen olay, aslında ya intiharvari ya da sağcılık biçiminde kendini sergiliyor. Bunu aşmalıyız.

Bizim için en temel sorun, ülke topraklarının fethedici alanlarında çalışmayı hakkıyla sergileyememektir. Dağlar mı azdır, ilişkiler mi azdır? Yıllardır kimse oralarda yaşamadı mı? Yaşadılar da düşman gelip her noktayı işgal, istila mı etti? Hayır. Yıllardır en ucra dağlarda ve düşmanın uzanamayacağı yerlerde yaşıyor. Hatta halkla en yakın bağ içinde korunabiliyor. O zaman eğitmeyen, işleri geliştirmeyen kim? Bunu görmezlikten gelemeyiz. İşler içeride hem çok gelişebilir, hem de genişleyebilir. Zaten sorunumuz da buradadır. Biz ülke içindeki birçok alanı kullanamıyoruz. En tehlikeli yaklaşımlar ülke içi alanlara karşı sergilendi. Yetmezlik ve yanlışlı burada. Bana dayanmakla, bana yüklenmekle bu iş yürümez. Halen herkes en iyi kadroyu benden istiyor. Bu bir yanlışlıdır ve bunun önlenmesi gerekiyor. Sanıyorum bu, sağa yatmayı da beraberinde getirdi, sonuçta her şeyi buradan bekleme tutumunu ortaya çıkardı. Hep "en iyisi oradan gelir, en iyi başarılar oradan sağlanır, orası öyle kaldıkça belimiz yere gelmez" gibi anlayışlar içinde kalındı. Veya çoğu da fark etmeden bu durumu yaşıyor. Savaşın bu biçimde dışa dayanması, nereden bakılırsa bakılsın sakıncalıdır. Bunu aşabilmeliyiz. Ülkede imkanlar daha fazladır. Burası imkan itibarıyla dardır. Güçlü bir biçimde ordulaşmak isteyenler, bu orduyu dışarıdan kuramazlar. Böyle bir ordu en iyi bir biçimde, ancak savaş içinde ve günlük görevlere bağlılık temelinde kurulur. Bu güç gösterilmelidir. Ülkeye yöneliş, ülkeye giriş böyle bir ordulaşmayı garantiye almalıdır.

Savaşa karşı muazzam bir tutuculuk var. Savaşı savaş olarak kavramak, adımları da savaş adımları olarak atmak tutuculukla karşılanıyor. Halen garip bir savaşçılığın yaşıyoruz. Aslında yürek, cesaret, fedakarlık var, ama savaşın kendisi yok. Örneğin gerilla için birçok olanak var. Üs, mevzi tutulmuş; sayı, nitelik tamam, ama yine de savaşın kendisi, somutlaşması yok. Bu konuda bir çelişki yaşıyor. PKK'nin fedakarlık, cesaret, hazırlık düzeyi felaket savaştırır. Fakat savaştıramıyor, bunu bizzat savaşı yürütmesi gerekenler engelliyor. Hem de iyi niyet, hatta taktik adına yapıyorlar.

Savaş komutanlığı deli dolu bir ifade üslubu gerektirir. Sürekli hamlecidir, ataktır. Fakat bu yok; planlar ikircikli ve ertelemecidir. Bu da savaşta ölüm demektir. İnisiyatif yok, ferdiyetçilik var. İnisiyatifin olması gerektiği yerde ise bol bol ucuz laf var. Bunlar savaşla alay etmek demektir. Birbirinize fazla takılıyorsunuz, birbirinizi güçlendirme değil, daha çok tıkatma gibi bir yöntem seçiyorsunuz. İnsanla ne yapılır, insanlarla işler nasıl ilerletilir değil, nasıl engel olunur yöntemi seçiliyor. Her sorumlu arkadaş diğer arkadaşın gözüne büyük bir engel olarak görünüyor. Halbuki o büyük bir engel değil, büyük bir yardımcıdır. Ama yaşanan, birisinin diğerine göz dikmesi ve onu engel olarak görmesidir. Birbirine dayanması gerekenler, güç vermesi gerekenler birbirlerini engel pozisyonunda görüyorlar.

Savaşın bu anlayışla gelişmeyeceği açıktır. Kızgınlaşan ortamın, artan olanağın her düzeyde değerlendirilmesi kadar, tıkanmanın nedenlerini, savaşı bir türlü rayına oturtamamanın önündeki anlayış ve tutumları görmek çok önemlidir. Bu yaklaşım sizde bütün olumluluğuyla gelişip ifade bulmadı. Bir taraftan bu işi ilerletme iddiasında görev alacaksınız, ama diğer taraftan da yöntem ve iradenizin neye kadar olup olmadığını bilmeyeceksiniz! En önemlisi de imkan ve olanakları devrimci yaratıcılıkla ele almaktan uzaksınız. Birbirinize mi takılacaksınız, yoksa sizde kolektivizm mi gelişecek? Bunu, bir kişinin iradesi ilerletebilir mi, bu irade gösterilecek mi veya bireysel irade daha fazla iş yapabilir mi, buna ihtiyaç var mı? Kolektivizmle daha fazla iş yapılabilir, peki bu sağlanmış mıdır? İşte bütün bunlar belirsizliklerle doludur.

Burada yaklaşımlardaki yetersizlikleriniz ortaya çıkıyor. Saflara hızlı bir akışın olduğu bu dönemde, bunların belirsizliklerle dolu olması büyük bir felakettir. Birçok kaybın esas nedeni budur ve artık biz bu kayıplardan esef duyuyoruz. Bunlar savaş kayıpları değil, savaşmama kayıplarıdır. Bu, kabul edilemez ve sorumlusunu da yargılamaya götürür, ihmalkarlıklar hesap vermeyi gerektirir. Artık bunu kavramak zorundasınız. İhmalkarlıklardan dolayı her gün onlarca kayıp veriliyor. Yaşadığımız son kayıpların yüzde doksanı kaza sonucu verdiğimiz kayıplardır. İşte bunlar insanı suçlu konuma getirir. Bunlar neden tekrarlanıyor, bütün bunlardan neden ders çıkarılmıyor? Neden tedbiri alınmıyor ve o kadar kayıp veriliyor? Böyle bir durumda, "ne biçim komutansın" diye sormazlar mı insana. Basit hatalarla onlarca kişiyi kaybetmeyi kabul edemem. Bunlar en ağır cezayı gerektirir.

Sorumluluğu ne sanıyorsunuz? Onlarca can gidiyor; bir canın daha gitmesinin ne anlama geldiğini bilmelisiniz. Bu tür kayıplara neden olanlar için eskiden de çok ağır ifadeler kullandım. Bunları niye yapıyorsun, niye uğraşıyorsun, ne derdin var? Ordu içinde bunlar olmaz. Ordu içinde böyle ihmalkarlıkları değme kontralar bile yapmaz. Bilindiği gibi, saflarımızda öylesine acayip tipler ortaya çıkıyor ki, insanın tüyleri diken diken oluyor. Düşman bu tip savaşa umut

bağlamış. Adına ne denilirse denilsin; ister hasta, ister deli denilsin bu pratikler kesinlikle kabul görmez. Beş kişiyi tarıyor ve öldürüyor, bunları gidip düşmana kendini kabul ettirmek, belki de bir kaşık çorba için yapıyor. Peki akıllılar nerede? Düşman dağda keklik gibi avlıyor. Düşmana darbe vurulamaz mıydı? Eğer düşmana yüklenilse, onun dağda durması imkansızdır. Yani her dağ biraz değerlendirilse düşman hiç bir yerde barınamaz. Eski pratiklerinizin altını eşelediğimizde böyle olduğu görülecektir. Dağlarda var mıdır, yok mudur belli değil. Aylardır savaşa hiç yaklaşılmamış. Peki orada sen ne arıyorsun? Bu artık eleştiri veya özeleştiriyiyle izah edilemez. Ağalık yapmak istiyorsan git başka yerde yap. Küçük burjuva özlemlerini konuşturmak istiyorsan git başka yerde konuştur. Senin bu yaşadığın nedir? Savaşmak istiyorsan doğru dürüst savaş. Burada söylenmesi gereken iki doğru sözdür. Birisi çıkıp da bu iki sözü söyleyemiyor. Daha sonra eleştiri ve özeleştiriyiyle geçiştirilmeye çalışılıyor. Halbuki hemen tavır konulmalı, gerekirse özeleştiriyi, gerekirse uygulamaya tabi tutulmalıdır.

İnsan kendisini bu kadar basitleştiremez! Göz ucuyla görülecek yanlışlıklar, düzeltilecek hususlar var. Bunları görmek deha olmayı gerektirmez. Bunlar basit müdahaleler, günlük basit uygulamalardır. Savaşmadan biz savaşı nasıl ilerleteceğiz? Dağdaki bu kadar insanı nasıl besleyeceğim? Hepsini aylarca, yıllarca eğitiyorsun, o gidip aldığı yetkiyle sağda, solda lafazanlık yapıyor, onunla geçinmeye çalışıyor. Biz burada böyle mi geçiniyoruz, burada imkan ve olanakları böyle mi kullanıyoruz! Bize gözü kara bakmakla, bizi aldatacaklarını, bizi korkutacaklarını mı sanıyorlar? Bu mümkün müdür? Sen söz verdin, şeref sözü verdin, kendine saygın olmayacak mı?

Sizi yargılayıp ille de üslubu, adabı elden geçirerek ilkelerimizi istismar mı edelim? Zaten düşman da bunu bekliyor. Ben öyle güçsüz ve sizlere muhtaç değilim, bana muhtaç olan sizsiniz. Kişiler söz konusu olduğunda Önderliğin pozisyonu kesinlikle böyledir. Kendinizi yakmayın, sahte önderlikler dayatmayın. Sizin gücünüz yok, olsa da pozisyonunuz bu değildir. Hiç olmazsa pozisyonunuzun ne anlama geldiğini bilin. Bu konuda bir siyasi terbiye, bir askeri terbiye almış olmalısınız. Yıllardır doğru dürüst bir terbiyeyi almamışsanız, kimse sizi dikkate almaz. Kendinize bu anlamda yönelmelisiniz. Sonradan duyacağınız pişmanlık fayda etmez. Doğru kararlaşın, yaşamınıza saygılı olun. Yani düşmanın bu kadar acımasız darbeleri altında geçirilen yaşama büyük saygı duymalısınız. Birbirinizin yaşamına büyük değer biçin. Gerillasınız, birbirinizi geliştirin.

Sizinle başka türlü nasıl tartışacağımı bilemiyorum. Ağır ve yetmez bir üslubu kendinize yakıştırmışsınız. Bunlar karşısında zorlanmam halinde, onlar beni bırakmasa da ben onları bırakırım. Ben düşman karşısında kaçan biri değilim, ama sizin karşınızda zaman zaman kaçmayı düşünüyorum. Çünkü insanlar çekici olmadıkları, birbirlerine hangi bağlarla bağlı olduklarını bilmedikleri müddetçe birbirlerinden kaçmak zorunda kalırlar.

Birbirini idare etmek kötü bir yönetim biçimidir. Yaşadığımız devrimci savaş birbirimizi idare etmeye fırsat vermiyor. Basit bir idareci anlayış çok kötüdür. Ama orta yerde, hakim olan da budur. En ucuzundan birbirinizi idare etmeye çalışıyorsunuz. Bu, rezil bir şeydir. Bundan neden vazgeçmiyorsunuz? Çok zorunlu görevlerle birbirlerinize muhtaç olduğunuzu düşünmüyorsunuz. Daha da fazlası baştan savma bir yaklaşım söz konusu. Biz böyle değiliz. Bizde bu bağlar, bu ilişkiler böyle oluşmuyor. Kaldı ki, ilişkilerin böyle basit şekilde gelişmemesi gerekir. Sizler de bu tür durumlarla mutlaka karşılaşacaksınız. Bu durumu kabul ettiğinizde kendinizle çelişmiş olursunuz. Kaldı ki, bu sizlerden kaynaklanmayabilir, ama başkalarına ortak olmak da, seyirci kalmak da aynı derecede suçtur, suça ortak olmaktır. Görevler sizi sorumlu kılar. Neden anlamayacak, neden sorumluluk düzeyinizi böyle değerlendirmeyeceksiniz? İnsan bütün bunlar içinde kendisini biraz tanı, rolünün anlamını, önemini çok iyi kavrar ve yürür.

Kendinizi aldatmayın! Sizin devrime bir şeref sözünüz vardı, bu sözün ne anlama geldiğini biraz bilin. Bu küçük hesapları, aldatma ve sahte şeyleri bırakın. Devrime verdiğiniz söz neydi? Ona biraz hakkını verin. Bu, büyük ve sizi çok zorlayacak bir talep değildir. Bu, lafta da olsa bağlı kalmaya ant içtiğiniz temel sözünüzdür. Böyle yaklaşırsanız, gittiğiniz her yerde işler yürür; hem de bu kadar saygıdan, bu kadar yıldan, bu kadar hazırlıktan sonra işler daha fazla yürür. Artık yürümeyi doğru bilmekten başka seçeneğiniz yok. Yoksa başka türlü yaşayamazsınız. Bazı arkadaşlar kendilerini önemli sorumluluklara layık görmeli ve bu sorumluluklara kendilerini layık hale getirmelidirler. Bu işler böyle yürür! Ben şimdiye kadar sorumlulukları sizlere bu denli hatırlatmadım, ama bu benim duyarsızlığımdan veya sorumsuzluğumdan değil, sizlerin daha anlayışlı olabileceğiniz beklentisi içinde olmamandı.

Bu işlere biraz can alıcı yerinden yaklaşmayı bilin. Kendimden çok size acıyorum. Siz bu halinizle kendinize saygınlığı zor kazanırsınız. Girdiğiniz sahte yaşamı da zor aşarsınız. Gerisi benim dediklerimde gizlidir. Bizi ölüm de kurtaramaz. Bizi ancak başarıyı esas alan doğru çalışma tarzı, doğru vuruş tarzı kurtarır. Şimdiye kadar biraz çocuktuk, amatördük, sağ sol hastalıklarımız vardı, ama hiç olmazsa bundan sonra sağlam yürüyüşümüzü tutturalım.

Uluslararası alanı da en son sınırına kadar zorlayarak sizlere hizmet etmeyi sürdürüyoruz. O açıdan günleriniz boş ve sıradan geçmemelidir. Geçmiş alışkanlıklarınızda inat edip, onları kesinlikle bir tıkanma nedeni olarak görmemelisiniz. Yaklaşımları verimli ve gerçekçi kılma, sizi daha fazla başarılı bir sonuca götürür. Bundan aşağısı da vurguladığımız gibi hayatınızı adadığınız bir devrimcileşme fırsatının elden gitmesine neden olur. Buna fırsat tanımayın. Eski yaşam tarzı, eski alışkanlıklar bazen düşman kadar engelleyici oluyor. Bunlar aşılmalıdır.

Sizde savaşan bir kişilik, hem de çağlayan gibi bir kişilik sökün etmeli. Gittiği her yeri yürütebilen bir kişilik, savaşırabilen bir kişilik Önderlik çabalarının bir sonucu olarak sizde gerçekleşebilmelidir. Kısacası bu size bağlıdır. Verilenler bütün bunları sağlamaya yeterlidir. Almasını bilerseniz, böyle savaşçılar olabilirsiniz. Halkın da böylesi savaşçılara şiddetle ihtiyacı vardır. Parti, ancak savaşçıların eliyle öncülük rolünü oynayabilir. Başka türlü mümkün değildir. Başka hesaplar, başka tutumlar on yıl da devam etse daha kötü başarısızlığa götürür ki, o da bir insanın kendisine yapabileceği en büyük saygısızlıktır. Bunlara hiç birimizin hakkı ve ihtiyacı da yoktur.

Doğru Yaşamak, Doğru Katılmaktır

Bahar devam ediyor, baharın ortasına doğru gidiyoruz. Baharı; ülkemiz, halkımız ve tarihimiz için bir bahar haline getirelim diyoruz! Her geçen günün Newroz gibi olmasına özen gösteriyoruz. Umarım sizdeki gelişmeler de hatasız, eksiksiz ve doğru bir şekilde gidiyordur. Böyleyse bizim yaşamımızın bir anlamı olur, sabırla tahammül edilir. Aksi halde tahammül etmek mümkün değil. Unutmayın ki, üzerinizde hakim olmak isteyen iradeler var. Düşman iradesi etkili olmak istiyor, dost iradesi vardır, o da etkili olmak istiyor. Bir de bizim irademiz var, bizim irademiz ise tam sonuç almak istiyor. Bunlar iyi anlaşılmalıdır. Bu değerlendirmelerimiz doğrultusunda ruhta bir gelişme sağlanmalıdır. Sizi, çocukluğunuzdan tutup birçok hamleye kattım ve bugüne kadar getirdim. Bu dönem için şunu belirtebilirim: Şimdiye kadarki bütün katılışınız bir yana, bu katılışınız bir yana. Hepsi geçmişte farklıydı, ama bugün ancak belirttiğimiz temelde olmalıdır. Bizim için çok şey söylendi. Bazıları yaşamı farklı bir biçimde ele alıyor. Biz de değişik bir biçimde ele alıyoruz. Sizin yaşamınızı da ele aldık, yönlendirdik ve bir yerlerden bir yerlere getirdik. Yine de iddialıyız ki, doğrusunu yapmışız. Ben rüyada yaşamadım, gençliğimi de; maddisini de, manevisini de yaşamadım. Benim gerçeklerim çok açık. Size hiçbir zaman yaşam bırakılmamıştı. Size yaşam adı altında bırakılanlar küfürdü, zehirdi. O halde küfrü ve zehri yaşatmamam iyi olmuştur. İncekseniz, zehir değil şerbet içebilir, küfürle değil, doğru sözle yeni yaşama yol açabilirsiniz.

Altmışından, yetmişinden sonra bize katılanı tanımalıyız. Doksan sekiz yaşındaki değerli Melle Abdullah, çok coşkuluydu ve çok candan katıldı. Demek istediğim doğru yaşamak, doğru katılmaktır. Oysa hayatınızın ilk yarı çağındasınız. Yaşam andınız şudur: Vatan kazanılır, özgürlük kazanılır; kendimizi kazanırız, birbirimizi kazanırız, aşkı kazanırız. Yaşam andınız bu olsun, başka hiçbir yanlış anlayış çıkarılmasın. Ne bireycilik, ne hiçlik, ne intihar ne de keyfilik olsun. Yaşama karşı olan büyük saygıyla mücadeleyi buraya kadar getirdim. Yaşam uğruna, insanın en güzel yaşama nasıl layık olduğunu kıstas aldım. Ayrıca içinde hiçbir mazerete, bahaneye sığınmadan bu noktaya kadar getirebildim. Bu, önemli ve bağlayıcıdır. İnsanın kendini yaşamasına fırsat vermiyor. İşler sağlam gidiyorsa, senin yaşamın da iyi olabilir. Eğer bu cephe çalışmıyor, ordu savaşıyor, değişmiyor, buna rağmen "ben yaşamın yolunu bulurum" diyorsan, sen hiçbir şey bilmiyorsun demektir. Bunlar bizim gerçeklerimizdir, bunları ben icat etmedim. Tarihin önümüze koyduğu ve bizim de çözüm gücü olmaya çalıştığımız gerçeklerdir. Bunlar, sadakatle, büyük bir direniş ruhuyla devrim lehine değiştirmeye çalıştığımız gerçeklerdir.

Sanıyorum birbirimizi anlıyoruz. Gelen eleştirilerden herkes kendisine eleştiri okunu yöneltmesini bilmeli ve aynı zamanda eleştiri okunu başkalarına, doğru bir şekilde yöneltmesini de bilmelidir. Herkes okun ucunu tedavi etmesi gereken yarasına çevirmelidir. "Bana ne, benim için değildir" demeyelim. Eleştiriler bir kişiye özgü değildir, genel ve herkese özgüdür. Ben bile kendimi yeni şartlar altında değiştirmeden yaşatamayacağımı düşünüyorum. Burada da olsa yeni hamleler için sağlam bir pozisyona getirmeliyim diyorum. Bu hepimiz için geçerlidir. Genç olmayı, karar vermenize bir engel, bir bahane olarak ileri sürmemelisiniz. Hatta tecrübesiz olmanız bile çok sağlam işleri birlikte kararlaştırmaya engel olarak ileri sürülmemelidir. Gençler de tarihi meseleleri gündemleştirip kararlaştırabilirler. Kaldı ki biz o kadar genç de değiliz. Bu işler tam bize göredir. Süreç, ne çocukluk, ne de gençlik sürecidir. Tam bir olgunluk sürecidir. İşleri tartışıp karara bağlama sürecidir. Bu gerçeklerimiz temelinde ne isterseniz biz hazırız. Kişi olarak kendimizi devrim arenasının içine atmışız. İstenilen savaş türüne hazırız. Yeter ki sormasını, görmesini bilin! Savaşı dışlayan, savaştan kaçınan, uygun görülen yol ve yöntemden habersiz olan yok. Biz varız, ortadayız ve her şeye ulaşırız.

Bir ihtilalcı kendisine sınır koymaz. Tabii yaramazlık da yapmaz, kendisini de tıkatmaz. Karşınızdaki devrimcilik, kolay kolay kontrole alınacak bir devrimcilik değildir. Bunu dost da, düşman da bilir. Bunu siz de biraz bileceksiniz. Bu devrimciliği düşman engellemek, dost da kendine göre kullanmak ister. Bütün bunlar sizlere ulaşmak içindir. Ne düşman gibi engellemek, ne de dostlar gibi kendi sınırınıza çekme gibi bir isteminiz olabilir. Çünkü siz devrimcisiniz.

PKK, sıradan bir yaşama karşı savaşım demektir. PKK bugün ayaktaysa, biraz bu yaşama karşı duyduğu kinden dolaydır. Yani görev alacaksınız, bazı sorumluluklar üstleneceksiniz. Ama yaşayacağınız sorunlar şimdiden çok açıktır. Savaşmayın, sorumluluk almayın demiyorum, sizi sert eleştirmek de istemiyorum, ama gerçekler de ortadadır. Bunlardan hiç birimiz kendimizi kurtaramayız.

Savaşmadan büyük kayıplar vermek normal bir olay mıdır? Bizde kayıpların yarısı silahına bile el atmadan gerçekleşmiş kayıplardır. Gerilla silahına el atmaz olur mu? Bunu da sözümona rahatlık getiren tarzından dolayı yapamıyor. Siz, böyle bir niyeti gördünüz mü anında param parça etmelisiniz. Kaldı ki, bunu isteyenler komutanlığa, şuna buna layık değildirlere. Olan bize oluyor. Söz veriyoruz dediğiniz için bunları belirtiyorum. Bu ne biçim söz vermedir! Halen onu anlamış değilim.

Bu tür savaşlıkları normal görmüyorum. İrtibatları, ilişkileri; lojistiğinden tut yer altı mevzilenmesine kadar hep tehlikelerle dolu; en tedbirsiz ve gerekleri yapılmayan şeylerle dolu. Siz de bunlara alet olursanız bu, hiçbir şey anlamamışsınız demektir. Güç getiremezseniz yine hiçbir şey anlamamışsınız demektir. Bu konuda kıyameti koparmalıyız. Gidenler geri gelmiyor. Gidenler bir halkın umududur. Gidenler çok değerli varlıklardır. Size namus nedir diye sorsam ağrınıza mı gidecek? Namus, bu değerlerin böyle ucuz elden gitmemesidir. Sorumluluk, söz verme, kolay boyun eğmemektir. Kıyamet koparılması gerekiyorsa kıyamet koparmaktır. Olmaz böyle gidişat, olmaz böyle görev ve böyle zihniyet. Bilgi gerekiyorsa, istihbaratla ilgili bilgi kanallarınızı açık tutun; kim nerede, ne yaşıyor ve ne yapıyor? Zamanında bunları görün ki, önleyebilirsiniz. Yapmasanız canı olursunuz. Sorumluluğumuz altında böyle şeyler çıktı mı insana canisin derler. Bunlar gerçek sorumluluktur.

Kendinizle, gerçeklerimizle oynamamalısınız. Her zaman, savaşın sorumluluğu omuzlarımızdadır diyorum. Bizim insanımız provoke edilmiş insandır. Kendi haline bırakırsan birçok şeyi infilak ettirir. Madem "varız, hazırız" diyorsunuz, ben de size, var olabilmeniz yaşanan hataları affetmeyen bir yaklaşımın sahibi olmanızla mümkündür

diyordum. Burada "ulaşamadım, yetişemedim" gibi sözcüklere yer yoktur. Zaman var, zemin var. İğne ucuyla kazın, kazmayla kazın ve bunlar var olmanın, istekli olmanın doğal sonuçlarıdır. Bu anlamda size; eğer biz sizi anlayamadıysak siz bizi anlayın diyordum. Bir şeyler yaptığınıza eminim, ama bu nasıl yapmadır? Yeterli mi, yetersiz mi; karşılıyor mu, karşılamıyor mu? Bu noktalar çok önemli. Bir şeyler yapıp yapmama çok daha önemlidir. Ben bunun anlaşılmasını istiyordum. Böyle gafletlere fırsat vermezler. Biri verir, ama diğeri vermez. Bu anlamda diyordum ki, kendinizi yeniden kararlaştırıyor, tekrar devrimin andını içiyorsunuz.

Savaş ve örgüt gerçeklerimize doğru yaklaşalım. Gidenler candır, gidenler muazzam çabaların ürünlerinin hiç yoktan elden gitmesidir. Buna fırsat vermemek; doğru katılım, doğru kararlaşma ve doğru yürümele mümkündür. Dürüstlüğünüze bir şey demiyordum, ama bunun gerekleri de ancak böylesine zorlu bir savaşta örgüt ve yönetim gücü olmakla yerine getirilir. Dürüstlük, var olma bu çerçevede anlam ifade eder. Çok tekrarlardım ve tekrar vurguluyordum, gerekirse bin defa daha vurgularım. Biz savaşı böyle örgütlemedikçe, böyle karşılamadıkça, tüm gücümüzü sarf edip buna göre şekillenmedikçe başaramayız. Alışkanlık, tutuculuk değil, mücadele ne istiyorsa onu kendimizde yaratmadıkça bu işte mahvolmaktan kurtulamayız. İyi yapalım derken ya başkalarının ya da kendi eğilimimizin yetersizliği ve yetmezliğinden ötürü sonumuzu getirmekten kurtulamayız. Herhalde bu da içine girilecek en kötü, en hazin sonuçtur. Bunu kendimize, yoldaşlarımıza, halkımıza layık görmeyelim. İmkan eldeyken, fırsat, tedbir eldeyken sonuna kadar çaba gösterelim. Yaşama, kendinize saygı; partimize bağlılık ve saygı budur. Eğer bize de sıradan bir bağlılık varsa ancak böyle kavranılıp uygulanırsa bizim için bir anlam ifade eder. Ben tekrar bütün bu olup bitenlere, verdiğimiz kayıplara rağmen işlerimizin üzerine doğru bir tarzda yürüme kararlılığımın kesin olduğunu, dıştan bize dayatılan her türlü özel savaş yöntemleri kadar, içten de her türlü yetmez tutum ve alışkanlıklara karşı da kararlı, sonuç alıcı olacağımı belirtiyordum. Bu temelde sizlerin de bu muazzam yürüyüşe ve savaşıma hiç olmazsa yalnız kendimizin değil, bütün partinin içinde olup bitenlerden en iyi dersleri çıkararak doğru savaşıma, doğru örgütlenme, sıradan bir katılım kadar en üst düzeyde bir sorumlulukla işlere bundan sonra böyle bir yaklaşım gücü göstermenizi istiyordum. Bu temelde savaşı başarılı kılmanızı hem yoldaşça bir dilek, hem de artık emir komuta biçiminde yürümemiz gereken bir aşamayı da göz önüne getirerek emredici bir tarzda yürümemiz gerektiğini belirtiyordum. Her zaman belirttiğim gibi, ancak böylesi yürüyüşlerin kazanma şansı vardır. Bizim kazanmaktan başka küçük bir mola şansımızın bile olmadığı, yoğun savaşımdan başka bir çaremizin olmadığını tekrar vurgulamak isterim. Yaşam başka türlü kazanılmıyor. Tarih, uluslararası gerçeklik, özgürce dilediğimiz gibi bize henüz fırsat ve imkan yaratmamıştır. Bu iş, daha çok bizim söylediğimiz gibi savaşarak kazanılacak bir olgudur. Görüyordum ki, sözde buna talip oluyorsunuz. O halde neye, nasıl talip olduğunuzu biraz daha derinden anlayarak, yanılğılardan oldukça kurtulmuş, en tutucu alışkanlıklarınızı bile gerekirse yıkarak yeniden yaratma gücü göstermelisiniz. Bu temelde kazanmaktan başka bir şansı kendinize tanınamalısınız. Başarılar diliyorum.

11 Mayıs 1992

PKK ÖZGÜRLÜĞE UZANAN BİR KÖPRÜDÜR *

Partimizin ve Ordumuzun Değerli Savaşçı ve Komutan Adayları!

Burada verilen eğitimin sonuçlarını ülkeye taşıırken, söylenmesi gerekenler birçok kez söylenmiş, yapılması gereken görevlerin çerçevesi oldukça iyi çizilmiştir. Çizilen çerçeve doğrultusunda kendini bir türlü hazırlamayan, alabildiğine aymazlığı ve başarısızlığı normal bir yaşam tarzı olarak kabul eden kişiliğe, en az düşmana vurulduğu kadar öldürücü bir darbe vurmanın zamanıdır. Hiç kimse, uzun bir süre herhangi bir gerekçeyle en temel insani yaşam gereklerine karşı anlamsızca ve gafilce yaşama hakkına sahip değildir! Hiç kimse, mutlak kazanılması gereken görevler karşısında sürekli başarısızlığı kabul etme hakkına sahip değildir! Hiç kimse, uzun süre kabul edilemez bir kişiliği saflarımızda yaşama hakkına sahip değildir! Hiç kimse, hiçbir gerekçeyle gerekleri ve olanakları ortadayken kazanmanın dışında hiçbir düşünce, tutum ve davranış sergileme hakkına sahip değildir.

Güncele bakarken, onun anlam ve önemine değinirken, bizim için tarih nedir, gelecek nedir diye düşünülürken fazla övünülecek yönü olmayan; kendini yeniden yaratmanın, tarihi, geleceği ve bugünü öz güçle birleştirerek kazanmanın dışında hiçbir çarenin olmadığını belirtmekten başka diyeceğimiz bir şeyimiz yoktur. Öyle övünülecek tarihi bir geçmişimiz olmadığı gibi, öyle şanlı, sağlam bir çalışmaya dayanmayan gelecek ufuklardan bahsetmenin de anlamı yoktur! Her şey bugüne dönüşmüştür, bugünün çözümü ve kazanılmasına indirgenmiştir. Bugün bir şey yaptıysan yaptın, kazandıysan kazandın gerisi hayaldir! Hem de gerçekleşmeyecek hayallerdir.

İnsan olmanın mütevazı gereklerine bağlı olma, ülke ve toplum gerçeğimizde yaygınca yaşanan büyük kaçıya izin vermeme, bu büyük gaflete kapılmama gibi bir duyguyu, tutumu ve giderek düşünceyi benimsemeyle bu işe başladık. Vatanın bütün parçaları harabeye, insanlarımız sürüye dönüşürken, içinde bulunulan duruma bakmaksızın yaşamının imkanı var mı? Sonu ne getirir sorusunu hiçbir biçimde ve hiçbir gerekçeyle düşünmeden buna yönelme gereğine inandık. Bizim yaşamımız, çevresindeki insanlarla tanışır tanışmaz bundan kopmanın tehlikesini görerek; yaşadıkça, yaşamdan güç kazandıkça daha doğruya, bağımsızlığa, özgüce yönelme tutumuna sahip olma bizde gelişen kişilik

* Mahsum Korkmaz Akademisi Diploma Töreninde Yapılan Konuşmadır

gerçeğiydi. Eğer bugün başarılı adımlarla savaşa yürünemiyorsa, bunun altında yatan en temel gerçeklerden birisi, ihanet seline kapılmanın, duyguda ve düşüncede şu veya bu biçimde varlığını sürdüren kalıntılarıdır.

Bir maaş, iş, yaşam olanağı neredeyse, gözü kara bir tarzda oraya yönelik size birçok şey kaybettirmiştir. Yetmeyen ve gafil kişiliğin altındaki temel etmen budur. Biz her zaman bunu durdurmaya çalıştık. Şimdi de, kazanmak biraz daha imkan dahilinde olurken kazanmaya fırsat verilmeyen, çok dolaylı biçimlere bürünen; özgürlükten, iktidar olmaktan, bunun için savaşmaktan kaçışı önlemeye çalışıyoruz. Büyük birleşmeden kaçış özelliklerini ortadan kaldırmaya çalışıyoruz. Çok iyi biliyoruz ki, bu işe başlarken kendimiz de hazırlıksızdık, fakat siz daha fazla hazırlıksızsınız. Ne düşünebilecek, ne de yapılabilecek bir hazırlık vardı. En büyük sorumluluğu kendimize biçip, kendimizde birçok yeni gelişmeyi başlatırken; adım adım neyi başlattığımızı, giderek başımıza nelerin gelebileceğini duymazlık edemedik. Bu temelde sizlere bir şeyler taşınmaya çalışıldı.

Önce kendimizi görme, kendimizi sonuna kadar üslenme yapmaya adadıktan sonra, sıra sizlere ve halka geldi. Yaşam tutkularını gördük, fakat ısınamadık, bunlarda benimsenecek bir yön görmedik. Düşmanın gücünü ve görkemini de gördük. Ona da ısınamadık. Rahatı, o her kişiyi uyuşturarak kendine çeken çok geçerli bazı yaşam koşullarını da gördük. Ona da ısınamadık. Yaşamda bir hesap hatasına kurban olmanın ve sonuçta bunun büyük acısının tehlikelerini gördük, ısınamadık. Yuvarlanmadık, birçok şeyi yutmadık. Bu kendimizi çok beğendiğimiz için değildi. Bizim için yaşam kocaman bir denemeden ibaret kaldı ve bugüne kadar da sürdü. Fakat bundan tat almaya da çalışıyoruz.

Sizler için yaşam böyle geçmedi. Çok şey yediniz, iliklerinize kadar tadını çıkardığımızı da sandınız. Bu bizim onaylamadığımız bir yaşamdır. Biz ona yüklenedik. Sizlere de, halka da layık görmediğimiz bu yaşama saldırdık. Herhangi bir yerde, herhangi bir adımla çocukça yürüyüşler, delikanlıca yürüyüşler, safça yürüyüşler yaptık. Bazen dönüşler de yaptık; ilk çağa dönüş yaptık, ortaçağa dönüş yaptık. Bunlar çok görülmeyen, iddiasız gibi görülen dönüşlerdi. Döndüğümüzde gördüklerimizden bin defa kahrolduk. Metropollere yuvarlandık, tekrar kaynağa yönelmeye çalıştık. Onun bedbahtlığını, rahatsızlığını ve kahrını yaşadıkça, başımızı sağa, sola çarpa çarpa yürümeye, yaşamaya çalıştık. Büyük yok edici gücü gördük. Hiçbir şeye gücü yetmeyi, güçsüzlüğü gördük. Ağlamayı gördük, onun için ağlamaya lanet ettik. Sızlamayı gördük, şikayeti gördük, lanet ettik ve asla onu kendimize yaklaştırmadık. Bir halkın nasıl tüccar olduğunu bildik ve karşısında sağlam bir tavır aldık. Bütün bunların adı kendini tanımaya, kendini temizlemeye, kendini kazanmaya dönüş oluyor, yöneliş oluyor. Kendi etrafında dönüş oluyor, döne döne yaşamı yakalama oluyor. Çok küçük bir ilerleme olsa da, böyle oluyor. Bıkmadan, sıkılmadan zamanı unutarak dönüş oluyor. Bunlar katlanılamayacak işkence ve tehlikeler altındaki dönüşler oluyor. Son yılların Kürdistan gerçeğinde somutlaşan, herkesin az çok "dönmem gerekir, çok lanetli olan birçok şeyden vazgeçmem gerekir, elde ne varsa bırakarak yönelmem gerekir" dediği olay, yaşadığımız gerçeğin biraz da kendisidir. Kişilik, gerçekleşenin somutu, ulusal gerçeklikte gelişmesi oluyor. Bu gelişme bitmemiştir. Bunun yakıcılığını yaşadım; dönüş, dönüş, dönüş!.. Yaşam bu alanda yürümek zorunda.

Bizler böyle çocukça, sıcak kanlıca dönüşler yaşamaya çalışınca, yol arkadaşları zayıf ve yetmez çıktılar. En çok yapabildikleri yerinde olmayan bir ölümü kucaklayıştı. İnsanoğlu yol arkadaşlarıyla yürür ve hedefe ulaşabilir. Büyük toplumsal, ulusal hedeflere tek başına ulaşmak mümkün olmamıştır. Bir yerlerde sağlam yol arkadaşları kesin gereklidir. Bunları edinmeye çalıştık. Böyle yol arkadaşları edinilmeye çalışılırken parti sözcüğü ağza alındı. Parti için grup örgütlenmeleri ve ideoloji kavramlarıyla tanıştık. Ve biz de parti olalım dedik. Yine oldukça çocukça bir yürüyüş! Daha çok zayıf kişiliklerle partileşmeler, gruplaşmalar yapıldı. 1970'lerin başında dönüşümü böyle yapmaya çalıştık.

Kendimizi ölçtük biçtik. Bazılarını yanımıza çekelim ve bunlarla bir yürüyüş kolu daha düzenleyelim dedik. Egemenlik gücünü teşkil eden ve bizi de kendi içinde eritmeye çalışan metropol, hakim ulus kültürü, maddi, manevi her konuda egemenlik gerçeği içinde yolu şaşırmadan dönüşü yapmaya çalıştık. Küçük bir grup da olabilir, çok iddiasız da olabilir, ama olması gerekir dedik. Düşmanın bile görüp de inanmadığı, inanıp da yıllarca tedbir alma gereği duymadığı ölgün, çok güçsüz sözlerle dönüşümler yapmak; dost ve birlik olması gerekenlerin bile, hiç ciddiye almaya yanaşmadıkları o bilinen ilk gruplaşmamıza yönelmek istedik. 1970'lerin ortasına geldiğimizde, bizi yeni bir yaşama çeken kavramları, onların ideolojik sistematiğini az çok yakaladığımızı, güvenmemiz gerektiğini, bunu giderek daha da açmamız, ilan etmemiz gerektiğini gördük. Ve 1970'lerde sesimizi ülkede yankılandırmaya çalıştık. Siyasettir, ama nasıl siyaset; gören "maşallah" derdi. Düşman da dahil hiç kimsenin şans vermediği "konuşsunlar, yürüsünler" dedikleri bir grup!.. Bazıları dinliyor, başını da sallıyor. Yine yol arkadaşlarının iddiasızlığına rağmen, günün moda veya günün oldukça bağlı kalınmaya çalışılan muhalif devrimci sosyalist kişiliğin gereklerini yerine getirmeye çalışıyorduk.

1970'lerin son beş yılı olacak mı, olmayacak mı; grup ayakta kalacak mı, kalmayacak mı; kendini yaşanılır kılacak mı, kılmayacak mı düşünceleriyle geçti. İddia ve güç kazandırmak kadar, iddiayı güçsüz kılan etkenleri görebilmek gerekiyordu. Yürüme gereğini sürekli açıklamayı, bu iddiasız yılları böylece kazanmayı esas aldık. Yine, düşman ortamıdır, kendi deyişleriyle, bir ayaklarını kaldırsalar ezeceklerdi. Fakat halk kendinden vazgeçmiş de olsa, komalıktan öte bir konumda da olsa, hatta "ben özgür yaşama yanlısı değilim" diyen ve bu anlamda yıllarca bu tutumunu sürdüren bir halk gerçeğiyle karşı karşıya da olsak; biraz inat, biraz da bazılarının göre tesadüf olan bir yürüyüşle, "başka türlü de mümkün olabilir, iddia gerçeğe dönüşebilir" denildi ve bu yıllar karşılanmaya çalışıldı.

Birçok bilinçli, planlı adım kadar, tesadüfi gelişmeler de bizi 1980'lere doğru getirdi. Hiç şüphesiz tasarı, plan vardı. İdeolojik, politik kavramlar daha yerli yerine oturtulmaya çalışılıyordu. Pratikte de daha fazla adam kazanılmaya çalışılıyor ve bazı eylemler icra ediliyordu. Normal bir polis, istihbarat konumuyla yönelmenin dışında, farklı bir yönelimi gündemleştirmeyen düşman, artık tehlikeyi anlamaya başlıyordu. Karşısındaki olayın gelişme yönlerinin tehlikeli bir hal alabileceğini görüp giderek hareketlenmeye başlayan grubumuzun gelişme alanlarını tanıyarak, gezerek ve görerek kurmaylarınca değerlendiriyordu.

12 Eylül'ün mimarları, özellikle temelde bu gelişmeleri görerek, devletin bildiğimiz yeniden faşizan tarzındaki örgütlenişine adım adım yaklaşıyorlardı. Bu dönemde ayağa kalkma ihtimali ispatlanmıştı. Halk açısından da, öldü denilen veya komalık denilen durumuna rağmen, dirilme alametleri gösterilmişti. Bu durum kendileri için, adına sıkıyönetim dedikleri ve giderek bir darbeye daha da sıkı sıkıya geliştirmek istedikleri bir rejimsel dönüşümü gerektiriyordu. Bizim küçük iddiasız grubumuza, 1980'lerin başında verilen karşılık bu oldu. Bizim iddiasız, fazla mecali olmayan yürüyüşümüz kadar, üst düzeyde devlet bünyesindeki bir doğuşun da cıvırlığını anlamak gerekiyordu.

Bu bir anlamda şöyle de anlaşılabilir; yaşama kalkmak isteyen gerçeklik çok cılız ve çok kendiliğindenci, zavalıca ve kararsızcaydı. Atılan adımları, kimin ne kadar sonuçlandırabileceği kestirilemiyordu. Örgüt çok zayıf, adımlar çok gevşekti. Bu, düşmanın ne kadar keskin, sert, acımasız gibi de gözükse, felçli yönelişine yol açıyordu. Çünkü kendisi karşısında büyük bir isyan olsun istiyordu, böylelikle yerle bir etmeyi planlıyordu. Ama böyle bir durum söz konusu değildi. Kılıcı boşa sallıyordu. Aslında hikaye budur. Ordunun örgütlenişi, eyleme geçirilişi karıncayı vurmaya, karınca yürüyüşünü durdurmaya yetmiyordu. Yürüyüş böyle düzenlenmişti, bunun için vuruş da çoğunlukla boşa çıkmıştı. Fakat sağlam bir basısla rahatlıkla ezilmesi mümkündü. Bu ezilmeyi önlemek için de çıkış aranacaktı. Biz bunun adına çıkış diyoruz. Vatana ve özgürlüğe yönelmenin en büyük adımını bu sahaya doğru attığımız adımla atmış oluyoruz. Yerinde ve zamanında bir adım oluyor. Biz bu adımların bilincini iliklerimize kadar hissettik. Bir küçük oturulacak yer totalım, bir gün özgür bir nefes alacak kadar zaman kazanalım biçiminde yöneldik. Siz bu sahayı nasıl yaşıyorsunuz? Sizin yaşamınızı fazla ciddiye de almıyor, anlamlı da bulmuyorum. Büyük özgürlük adımları kazanıldığında, çok önemli zaman parçası elde edildiğinde, değerlendirememenizi cinayet kadar tehlikeli görüyorum. Biz bu önemli adımları atarken böyle yaklaşmadık.

Bazılarına çok basit gibi gelebilir. Bizi görenler "Bunlar mı geriye dönecek" dediler. Bu çalışma vatan içindir dedik, ama inanmadılar. En yakın dostlar dahi inanmadılar. Bir kez daha dostluk adına kalkıp bir şeyler yapmaya veya bu sözlerle yaklaşıma çalıştığımızda böyle değerlendirme gafletine gittiler. "Zaten gücünüz siyasi sorunları halledecek durumda değil, bir koz gibi değerlendirilebilir ve bu temelde kalabilirsiniz" dediler. Filistin devrim gerçeği, Lübnan gerçeği kendine göre bir strateji altındadır. Ortadoğu'da Türkiye'nin önemli bir yeri vardır. Ona karşı bir vatani kazanma grubu gelmiş, "Böylesi yüzlerce grup var, bir tanesi de böyle olsun, böyle yaşasın" dediler. Onlar için fazla anlamlı bir yaklaşım değildi, ama kimse onları kendilerine göre davranmaktan alıkoyamazdı.

Bugün düşman burada bütün devlet ağırlığını koyarak karşı durmaya çalışıyor, oyun yapıyor. On üç yıl geçtikten ve biz de her şeyi hallettikten sonra bir anlamda bu çok geç ve anlamsızdır. Gafletler, bu sefer düşman için çok ağır ve kötü sonuç veriyor. Şimdi ayılmış ve uyanmıştır. Bu, kendisi için gafletten de kötüdür.

Biz buranın yaşamına, dostların pek fazla itibar görmedikleri biçimde de olsa yüksek değer biçtik. Yol arkadaşlarını da yanımıza aldık. Birkaç yüz kişiyi buluyordu, gelişlerine çok yüksek değer biçtik. Tüm gücümüzle onları çok mütevazı da olsa yerleştirmeye, onlara zaman kazandırmaya çalıştık. Çok şeyler bekledik. Bu sefer daha iyi düşünürler, daha iyi hazırlanırlar dedik. 1980'lerin başları böyle kazanılmaya çalışıldı.

Daha gelişmiş düzeyde bir yöneliş, bir partiye yöneliş, bir silaha yöneliş!.. Çok büyük bir inanç ve tutkuyla sorumluluğu üstlendik. Her şeyin yapılmaya değer olduğu bir yerdir, mutlaka böyle kazanılması gerekir, bunu mutlaka kazanması gereken yoldaşlar topluluğu var dedik. İçeride düşman yöneldi, sıradan bir ilişkiyi, sempatizanı bile acımasızca işkencelerden geçirdi. Umudun zerresine bile yaşam hakkı vermemeyi tek politika olarak belledi ve uyguladı. Diyarbakır'ın zindan gerçeği tarihte ender görülecek bir gerçeklik olarak belleklere kazanılmaya çalışıldı. Çok dengesiz bir biçimde bir kurt sürüsü gibi ülke halkı üzerine yayıldıkça yayıldılar. Bu yıllarda nerede birazcık umut varsa, nerede biraz bilinç uyanmışsa hepsi tahrip edilmeye çalışıldı.

Bu yılları iliklerimize kadar hissederken, burada bir tohumlama mümkün müdür dedik. Yeniden yeşerecek bir bağımsızlık fidesi nasıl olunur? Bütün çabalarımız bunun ifadesi olmayı bilmektir. Uğraştık, çabaladık ve bu sahada bir toparlama konferansı yaptık. Orada yıkılan umutları, inançları tekrar tamir etmeye çalıştık. Neden ayakta durulması gerektiğini, partileşmenin neden daha da derinleştirilmesi gerektiğini, mülteci kokuşmuşluğuna neden düşülmemesi gerektiğini anlamlı gerekçelerle ve bunun gerektirdiği öz eleştirilerle sağlamaya çalıştık.

Başarı İçin Parti Öncülüğünün Oturtulması Şarttır

Dönem, her ne kadar derinlik, ciddiyet, hiç olmazsa 12 Eylül'ün acımasızlıklarına karşı kendine gelmeyi dayatıyorsa da; buna verilen karşılık ilgisizlik, yüzeysellik, hatta kaçışa açık bir kişiliktir. Yapı kaçış arıyor, sorumluluğu üslenmiyor, "çok sıkıştırırsan ölürüm, bir suikast veya bir komplo eylemi yaparım" diyordu. Öyle söylenildiği gibi hazırlıklara düzenli, planlı savaşa diye bir iddiamız yok dercesine yaklaşıyordu. Biliyor ve en iyisini yazıyorlardı. Yazılanlara bakarsak halk savaşı mükemmel kavranılmıştı. Fakat pratik adımlara bakıldığında bir iskelet yürüyüşüne benziyordu. Bu konuda namuslu olmak gerekir. İnsan, kendisi için yeni ortamı derinleştirirken birçok şeyi zedeleyebilir, bunu hem de bilmeyerek yapabilir. İşleri milimi milimine tamamlayamaz ve bütün çalışmalara en büyük kötülüğü yapmış olur. Değil yıllarca ertelemek, bir gün ertelemenin hesabı bile çok ağır olur. Çok şey yitirilir ve ne mal olduğunu ortaya çıkarır. Olan tarihe ve tarihi bir adıma olur. Belki kendini biraz rahatlığa kavuşturabilir, belki kendi için bir tehlikeyi de savuşturabilir, ama müthiş bir dönemi, mutlaka kazanılması gereken bir dönemi kaybetmiş olur. Biz buna giderek artan tehlikeler diyorduk.

15 Ağustos eylemi, kırk değişik yerde çok daha güçlü darbelerle gerçekleştirilebilirdi. Eğer yönelişin komutaları olsaydı, "yönelişin fırsatını yakaladım, her şeyimi ortaya koyacağım ve kazanacağım" diyenler olsaydı, çok şey başarılmış olurdu. Belki de son beş, altı yılda hiç yapma gereği duymayacağımız çalışma, savaş, sizlerle taçlanabilirdi. Ama yönelmede komutanın düşkünlüğü vardı. Buna rağmen, zayıflığı, yeteneksizliği, adımını çok zayıf atmasının

sonuçlarının neyi getireceğini bilmeme, ondan sonrasını adeta düşünememe, böyle bir zayıflığa karşılık verememe durumu ortaya çıktı. Militan kişilik, savaşıyor kişilik, büyük önderlik anlaşılabilir her şey yitip gidecekti. Göçmen kuşları gibi köyün etrafında dolanıp durulursa, düşman bir öğrenir, iki öğrenir, sonra da atar pusuyu düşürür. Bildiğimiz gibi 1985 yılı, düşmanın böyle avlamaya çalıştığı bir yıl oldu. Hiç akla getirmek istemediğimiz şeyler başımıza geldi. Bu büyük çalışmaya neden bu zayıf yaklaşımlar geliştiriliyor? Bunlarda ülke sevgisi neden bu kadar zayıf? Kazanma tutkusu neden bu kadar zayıf? Neden bu kadar inkarcı kalıyorlar?

Bu endişelerle daha sonraki köklü çözümlere ulaşma gereği duyduk. Aslında bu tehlike önceden görülüyor değildi. Bu açıdan ülkeye dönüşün anlam ve önemi bütün yönleriyle ortaya konulurken, ortaya çıkabilecek gelişmeleri nasıl bir kişilikle karşılamamız gerektiğine dair gelişme sorunları ve görevlerimizi de belirttik. Ayrıca **Kişilik Sorunu, Devrimci Militanın Özellikleri ve Militan Yaşam** biçiminde o dönemin ortaya çıkarttığı olası her soruna cevaplar veren değerlendirmelere gittik. Bunun yanında, her türlü takviye de yapıyordu. Donanım itibarıyla her türlü silah, araç gereç, maddi donanım emirlerine veriliyordu. Üç yüzü aşkın militan güç -ki, oldukça inançlı, kendini feda etmeye hazır ve her şeye yürüyecek kadar cesaretli yürüyüş tutkuları vardı- aktarıyordu. Komutası sağlam, iyi bilen, ölçüp biçen bir komuta olsa, aslında nereyi vursa orayı alabilirdi.

O zaman düşmanın şimdiki gibi bir hazırlığı, bir tek korucusu yoktu. Yapılması gereken, insana sevgiyle yaklaşma ilkesine büyük değer veren, silahına büyük bağlılık gösteren, ortaya çıkan sorunlara biraz düşünerek cevap veren komuta gücünü sergilemekti. Yapılacak olun buydu. Kendini ateşe atanlar vardı, ama böyle sağ duyu sahibi bir tane militan göremedim. Bunlar kazanabilecek süreçteler, kazanmanın imkanlarını yakalamışlardı, ama kendi sonlarını kötü getirdiler. Bunlar III. Kongre süreci dediğimiz tartışmalarda, eleştirilerde cevabını vermeye çalıştığımız pratiklerdi. Çoğu Botan'a gitmiş ve bazı tarihi görevlerle karşı karşıya gelmişlerdi. Özellikle sorumluluk düzeyi olanlar, görevlerini başaramamalarına rağmen utanmadan karşımıza geldiler. İnsan kendisiyle oynar, ama bu kadar oynamaz. Sağ duyu yoksun yaşar, ama bu kadar da olmaz. Çoğunun durum değerlendirmesinde de bunu görüyorduk. Ülkeye gittiler, üne, onura, silaha sahip oldular. Tarihin şanlı, şerefli adımıyla yüz yüze geldiler. Ama ne yaptılar? Bir fukara köylü çocuğu; taş çatlasa ya bir çorba bulur ya da bulamaz. Ölüm her zaman var. Burada insana en yüksek değer biçiliyor, güvenlik de var. Bu işlerin üzerine neden biraz namusluca yürünmedi?

Eğer insanın mayasında kötülük varsa, düşküncü büyütülmüşse ve kendini çok köklü bir operasyonla öğütmemişse, temizlememişse, ondan fazla bir şey beklenemez. Tıpkı şimdilerde olduğu gibi, bize karşı kapkara öfkeli olanlar vardı. Böylesine bir öfkeyi gerektirecek ne yapmıştık? Hiçbir halk çocuğu ve hatta insanoğlu, böylesine önemli süreçlerde böyle davranamaz ve böyle davrananların da hiçbir gerekçesi olamaz. Halkın çocuğuyun, biraz namuslu olacaksın, adam olmayı bileceksin! Bu sözler şimdi de geçerlidir. Sen bir çorba için kırk takla atıyorsun, Avrupalıları yeterli görmüyorsun, Arabistan çölleri yeterli görmüyorsun, daha fazlasını yaşamak istiyorsun. Cennet gibi bir ülke var, neden ona yönelmiyorsun? Dünyayı kat be kat kazanacak insanların var, niye onlarla birleşmiyorsun? "Birleşmem, kazanmam" diyorlardı. Böyle kaçış emareleri çoktu ve en kötüsü de yüreği ülkesine yetmiyordu. Ülkesini sevmiyor, insanını sevmiyor. Kendi halkına yaptığını düşman bile yapmamış. Hepsini koruculaştırdılar. Başkalarının çöplüğünü, tuvaletini temizlerken çok mutlu olabiliyorlar, ama kendisinin cennet toprağında suratı bir karış asıktır. Bu kendi başına büyük bir provokasyondur, kışkırtma davranışdır. O sert yönelimler dediğimiz yönelimler, bazı uygulamalar bu çerçevede dahilinde ortaya çıkıyor.

Bazıları bunu 12 Eylül dönemindeki kaçışlara benzetmek istiyordu. Bazıları "Artık her şey bitmiş, aslında kaybedilmiş, ama arkadaşlık hatırına, yiğitlik hatırına kalalım" dediler. İnsanları bir araya getirecek en basit bir ilişkiye gelmiyorlardı. Yüzünü ülkeye çevir dediğimizde o, arkasını dönüyordu. Çok üzerine gittiğinde kayaları gösteriyor, "uçurum var, oradan atlarım" diyorlardı. İki örgüt ilişkisini yürüt, senin derdin nedir dedik. Provokasyona gelmemek için kabullendik. Biz duyarsız ve buna boyun eğecek değiliz. Öfkesini görüyoruz, ama acaba kurtarabilir miyiz diyoruz. Bunu giderek bir tutum, bir kişilik ifadesi olarak kabul ettirmeye çalışıyorlardı. Birtakım sevdalı kişilikler böyle ortaya çıktı. Sözümona yiğitliğe toz kondurtmama gereği olarak kendilerin abartılı gösteriyorlardı. Aslında kendilerine inanmadıklarını çok iyi biliyorlardı. Yerine getirilmeyen görevler vardı, bile bile bunun imkansızlığını gösterip oportünist kişiliği kemikleştirmeye yöneliyorlardı.

III. Kongre sonrası yeni bir sürece başladık. Birkaç kişilik yoğunlaşmış eğitim devreleri başlattık. Ürününü oldukça iyi gösteren devrelerdi. Talimat, perspektif ve planı iyiydi. Uzatılmış ve gecikilmiş de olsa burada mükemmel yeni bir tarihi hamleyi başlatıyorduk. 1987 Mayısı çok önemli ve oldukça iyi hazırlanmış gruplarla, ülkenin bütün bölgelerine doğru yürüyüş konumuna getirilmiş, bu sefer yüzeysellik aşılmış, toplumsal çözümleyiş kişilerin şahsında en detaylı kılınmıştı. Görevler oldukça iyi belirlenmiş, geçmiş deneyimlerden oldukça iyi sonuçlar çıkarılmıştı. Bu anlamda daha derin, daha sonuç alıcı bir biçimde yürüyün dedik. Yönelmeler için koşullar hazır. Güney'de halen yönelme imkanları vardı, ama bilinen bu hazırlıklarımızın başına yeni belalar getirildi. Burada lafta bir şeyler kabullenen, ama özünde kendini gizleyen ve var olan olanakları da tükettikten sonra her şeyi düşmana peşkeş çekmeye hazırlanan kişilik "fırsat bu fırsattır" diyerek Doğu'da çok önemli bir birikimi boşa çıkartıyordu.

Botan'a yolladığımız kişiliğin halkı katlettiği, yoldaşlarını ölüme gönderdiği daha sonradan açığa çıktı. Aslında bu hamle, ülke içinde çok sınırlı da olsa, yeniden çok iyi yürütülebilecek imkanlarla yürütülmeye çalışılıyordu. Önemli adımlar atacak diye bekliyorduk. Askerlik kanunu bile çıkarılmıştı; halkı doğru tarzla mutlaka kazanacaklar diyorduk. Doğru söz ve doğru silahla takviye edilmiş siyasetimiz kesin sonuç alacak diyorduk. Ama halkı daha fazla kaçırmanın ve hazır birikimleri de tüketmenin inanılmaz ihaneti, aşğılık davranışları boy vermişti.

Aynen şöyle diyorlardı; "Her şeyi yetkimize ve egemenliğimize alalım, düşmanla dolaylı veya direkt uzlaşmaya girelim. Güneyde KDP var, onlara da kapıyı açık tutalım. Geliştirilmeye çalışılan hamleye karşı ilgi, itibar adına ne varsa

onu da yitirtelim." Yine beklemediğimiz kişilerde bir karış suratlarla çeşitli tavırlar boy veriyordu. Elbette ki bunların hepsine ajan demek gerekmez, böyle olmalarına da gerek yok. Adam vatan haini, vatan inkarcısı, halk düşmanı, halkının inkarcısı. Halkını görmeyen, halkını bilmeyen, halkını hiç sevmeyen bir tip! Bu duruma gelmiş bir gerçeklik bu dağlar için, bu halk için ne yapabilir? Onun için halk dediği şey başına bela, başından def etmesi ve kuyusunu kazması gereken bir şey gibidir. Kendi halkını bir sürü gibi görüyor, neden sevsin ki? Bu tipler için parti de bir anlam ifade etmiyordu. Bir şey veriyor mu, para veriyor mu, savaşı üzerinde ağalık yaptırıyor mu; bu ona yeter!.. Zaten partililik de onun için budur.

Bu durumu çok net bir biçimde ortaya çıkarmaya çalışarak 1988 hamlesini karşılamaya çalıştık. Tamamen tutulmuş hudutlardan çok zor da olsa bazı grupları ülkeye aktardık. Buraya daha fazla yüklenme gereği duyduk. Çünkü ülkedekiler iyi sinyaller vermiyor, iyi sesler çıkarmıyorlardı. Ülkedeki birçok kişiyi 1988'de bu alana aldık ve 1989 kışı boyunca büyük bir sorumlulukla gruba durumları kavratmaya çalıştık. Hem pratiği yaşamış hem de yanımıza iki defa gelenler vardı. Bu sefer giderler 1989'u kazanırlar dedik. Fakat gidiş o gidiş...

Yine örgütlenmeye gelememe, daha çok birbirini işlemez kılma, çeşitli kaçış yollarına sapma yaşandı. Genelde sağlam bir yürüyüş, düşmanı doğru değerlendirme yoktu. Halka saldırganlık geliyordu. Yeni bir eylem türü geliştirdi; düşmanı kat be kat güçlendiren ve halen olumsuz etkilerini tasfiye etmek için uğraştığımız, uğruna şehitler verdiğimiz ve daha da vereceğimiz düşmanlıklar ortaya çıktı. Bu, pratiğe karşı sistemli yapılmış bir faaliyetti. Eskiden sınıyorlardı, kendilerini fazla göstermiyorlardı. Bunlar bu sefer daha cüretli bir tarzda ortaya çıktılar. Elinde silahla yetkiyi gasp etmişcesine çok aşağılık bir biçimde savaşı, halkını ezme, partiyi boşa çıkarma, parti dışılığı sınırsız bir biçimde yayma çabasıydılar. Bir vahşinin bile içine giremeyeceği tutumlar sergilendi. Birçok değerli yoldaşı katletme olayı ortaya çıktı.

O günler, düşmanın daha değişik bir biçimde provokasyonlara yöneldiği bir dönemdi. 1987'de Olağanüstü Hal yönetiminin, özel savaşın daha iyi geliştirilmesi, onun çok önemli bir parçası olarak parti içinde özellikle Avrupa'ya dayanarak reformistleştirme ve ihanet ettirmenin çabası baş göstermişti. 1988'e doğru geldiğimizde bunların hepsi tamamdı. Olağanüstü Hal, artık kurum ve kuruluşlarıyla birlikte sonuca gitmek istiyordu. Bize kadar hissettirilmek istenen; "Bu sefer sıçramayı yapamazsın, senin için bir şeyler düşünebiliriz. Bu çalışmalardan vazgeç artık, Türkiye'ye gelemiyorsan, Avrupa'ya git. Avrupa yumuşatır, Türkiye düşürür" deniliyordu. Şimdi yeni piyasaya çıkartılan kültür özerkliği, işbirlikçilere yaptırılmak istenen işler, daha o zaman bize layık görülme istendi. Bizi o temelde hizaya çekme çabaları vardı. Bu politikanın sözcüleri, hatta gazeteciler bile buraya kadar geldiler. Bu kadar beklemiyorduk, fakat bu eğilimde olan yaklaşımlar oldukça çokmuş.

Yine zindan politikasında bazı önemli gelişmeler vardı. Zindanda adı duyulmuş, hatta egemen kılınmış bazı kişilikler buraya yollanıldı. Birisi 1988'in başında buraya yollanmıştı. Büyük bir ihtimalle 1988 provokasyonunun önderlerinden kılınmak isteniyordu. Başaramayacağını, kendini ele vereceğini anlayınca, kendini objektif veya subjektif bir ajan durumuna sokmaktan çekinmedi. Ardından zindandan en hazırlıklı çıkış tekrar başlatılmaya çalışıldı. Anlaşmaların, sözleşmelerin ne düzeyde olduğunu bilemiyoruz. 1988'in sonlarında tekrar geliştirilmek istenen, PKK içindeki "önderlik", özellikle zindandaki "önderlik", yine Avrupa'da özellikle zoraki olarak, belli tutuklamalarla birlikte ortaya çıkarılmak istenen "önderlik" bizi tehdit ediyordu. Hepsisi de iç içe geçmişti. "Hizaya gelmezsen, bu yılın sonunda bitersin" deniliyordu.

Bu yaklaşımlar 1988'in ortalarında, 15 Ağustos Atılımı'nın dördüncü yıldönümünde bütün etkileri ile ortaya çıktı. Her zaman söylediğim gibi, düşman planlı ve sinsi düşünür. Uygulamalarına güç verirken, planlı olduğunu bilemezsin. Fakat giderek bunun böyle olduğunun anlaşıldığı bir yıl olarak, yılın ikinci yarısını iyi anlamaya çalıştık ve buna vereceğimiz karşılık, kuşkusuz devrimci mücadeleye, devrimci silahlı savaşıma inatla daha da sarılmaydı. Provokasyonu açığa çıkarmanın ve üzerine gitmenin yoğun çabaları vardı. Avrupa'dakilerin, zindandakilerin üzerine gitmeye, onları etkisizleştirmeye ve giderek '89'a güçlü yönelmeye ve '88 yılının ülke içindeki tahribatlarını gidermeye başladık.

O dönemin durumlarını çok iyi tahlil eden '88 Kasım ve '89 Ocak değerlendirmeleri vardır. Çok kapsamlı çözümlenmelerle birlikte, ülke içi durum düzeltilmek istendi, bunun için sürekli gruplar hazırlandı ve devrede tutuldu. Çok daha kapsamlı, derinlikli çalışmalar yürütüldü ve bildiğimiz gibi 1989'a giriş ezdirilmemeye çalışıldı. Çok sorunlu, çok başarısız kılınmak istense de bu yılda partiyi güçlü çıkarma, savaşı ezdirtmeme esas alındı.

1990'a güçlü girildi. '90 hamlesi her bakımdan güçlüydü. Aslında '89'a da güçlü girilmişti. '88 sonları, '89 başlarında geniş ve oldukça tecrübeli bir grupla eğitim çalışmaları yapılıyordu. Bunlardan çok şey umut ediyorduk. '89'un başında hepsi ülkeye yöneltilmişti. Yalnız bu sahadan yüz elliye yakın güç yöneltildi. Diğer sahalardan gönderilenler de yüzü aşkındı. Yani üç yüz kişiye yakın güçle '89 yılı dışardan takviye edilmeye çalışıldı. Fakat savaş tarzına gelememe, parti dışılığı aşamama kaçınılmaz olarak kendini ortaya çıkardı. Bu kapsamlı ve çok büyük sonuçlar alabilecek çalışmanın fazla verimli olduğu söylenemez.

Daha da derinleştirilmiş bir karşılıkla 1990 yılı yakalanmaya ve bütün inatlara rağmen doğru tutum bütün bölgelere dayatılmaya çalışıldı. Hemen hemen birçok bölgemize güç aktarıldı. Asgari gerekleri ülke içinde yapılmayıp ağırlık bütünüyle buraya verilse de, yine de istenilene ulaşıldı. Talimatlar netti, katılım giderek geliyordu. Buna rağmen komuta, bilinen yetmezliğini, gafilliğini şu veya bu düzeyde, şu veya bu kişilikle sürdürmekten geri kalmıyordu. Komutanın bir kriz olarak kendini dayatması bu yıllarda daha nettir. Savaşı yiğit, halkın da hiçbir suçu yok, imkanlar, olanaklar da fena değil, fakat komuta kendini kriz halinde tutmaya devam ediyor. Kuşkusuz bunun çok önemli nedenleri vardır. Bu yıllarda komutanlık belirleyici faktördür. Büyük çalışırsa vatani kazanır, özgünlüğü kazanır. Aynı zamanda tarihi dile getirir, çözümlenmiş kişiliğin somut ifadesidir. İç gericilik aşılamamışsa, kişilik sorunları aşılamamışsa, yeniden yapılanma sağlanmamışsa, komutanlıkta kriz kaçınılmazdır. Bu temelde buna daha büyük bir önemle yaklaşıldı.

Yedekler sürekli geliştirilmeye çalışıldı. Bazıları bunu tam bir karşı devrimci yaklaşımla başarıya götürmeye çalıştılar. Her yapılan müdahale grubunu, her yeni hazırlanma devresini boşa çıkarmanın düşmana taş çıkartan biçimlerini sergilediler. "Ben başaramadım, gelenler de başaramayacak. Gelenleri kendimden daha kötü duruma düşüreceğim ki, ayakta kalayım" dediler. Bu alçakça ve karşı devrimci tutum böyle geliştirildi, kendisini dayattı. Halen bunun kalıntıları söz konusudur.

Çalışan parti, kendini adayan yine parti; bunlar, bırakalım biraz yardımcı olmayı, yanına gelenleri ölümcül bir noktaya getiriyorlardı. Bir de "ölüm haberleri geldi mi" diye soruyorlardı. Böyle komutanlar görüyoruz. Senin yoldaşındır, gencecik insandır, senden biraz ilgi bekliyor. Yardımcı ol, halkına biraz hizmet et! Onun ilk düşündüğü şey ise; aslında canavarlığın bir türüydü. Yoldaşının başarılı olmasını istemiyor. Gidenler her gün savaşmak istiyor, onlara göre bunların "suçu" daha fazla savaşmaktır, korkmadan ölümün üzerine yürümektir. Başka hiçbir suçları ve eksiklikleri yoktur. "Sen misin bu tutumu gösteren, sen misin belki de başaracak olan" dediler. Bu yıllarda, önemli düzeyde komuta, kendisini böyle yüzeye vurmak istedi. Aslında bu, daha önce olup bitenin bir devamıydı; bir türlü devrime, örgüte, partiye gelememenin devamıydı.

Biz tüm bunları sabırla karşıladık. Oysa karşımızdaki tip saygıyı, her şeyi bir tarafa itmiş, canavarlaşmış! Dar mevzidesin, her tarafı düşman sarmış. Sana düşen, başını hızla kaldırıp biçilmek değil, oyuna gelmeden, çok sınırlı da olsa başarı imkanlarını zorlamaktır. Biz bu tutumu esas alıp çalışmalara bir kez daha yüklenerek büyük bir inatla kazanmaya çalıştık. Artık halkın da gırtlığına dayanan, kabul edilemez bir durum yaşanılıyordu. Düşman dayatmaları karşısında ilk dostluk gösterileri başlatıldı. Nusaybin, Cizre halkının anlamlı tarihi adımları gelişti. Tarihi bir adım olmaya değerdir. Tıpkı 1978'lerde Hilvan gibi yörelerde başlatılan, halkın toplu katılım sağladığı başkaldırı adımı gibi bir başkaldırının daha da kapsamlı bir biçimi bu dönemde başladı. Artık halkın katıldığı bir olayın, birçok olumsuzluğu ve baş aşağı gidişi durdurabileceği ortaya çıktı. Halkın giderek dalga dalga artan katılımı, '91'i güçlü karşılamaya götürdü. Körfez Savaşı sonrasındaki gelişmeler iyi değerlendirildi. IV. Kongre gerçeğiyle birlikte, parti dışılığa, eşkiyalık ve canavarlığa, savaşa gelmemeye, halka doğru yaklaşmamaya son verildi.

1989-1990'da yapılan değerlendirmelerin nihai bir sonucu olarak 1991'e yönelme başladı. Bilindiği gibi '91, bu anlamda kazanımların en bol olduğu bir yıl haline getirildi. Parti öncülüğüne sınırlı bir dönüş, parti dışılığa sınırlı bir son veriş; yine temel taktiklere sınırlı bir dönüş, taktik dışılığa sınırlı bir son verişle birlikte gerillayı oturabileceğimizi gösterdik. Bu yılda parti öncülüğü oturtulursa, başarıların gelişeceği ispatlandı. Başarı için, parti öncülüğünün oturtulması şarttır.

Militan kişilik oturtulmadıkça, güçlü bir çalışmanın başarı şansı yoktur. Gerilla taktiklerine dönüş, gerillayı kesin oturabilir ve gerilla büyük sonuçlar alabilirdi. Gerillaya dayalı serhildanların süreklileştirilmesi ve gerillaya çok büyük bir güç verilmesi kesindi. Ve bu temelde hareketin giderek legalleşmesi veya legal bir boyutta tırmanması kaçınılmazdı. Milyonların bizzat katılması, giderek legal imkanları da göz önüne getirmeyi gerektiriyordu. Bu yıllar, bazı legal faaliyetlere el atma, o faaliyetleri değerlendirme, bunu parlamentoya kadar yansıtma gibi önemli sonuçlar ortaya çıkardı. Düşman bu yılı her ne kadar gelişmiş özel savaşla karşılamak istediysen de, bunu başaramayacağı ortaya çıktı. Bu nedenle erken seçimi gündemleştirdi. Zayıflayan ANAP hükümeti yerine, sosyal yönü daha da gelişmiş bir hükümetle yönelme gereği duydu. Bildiğimiz gibi, sağlı sollu, Demirelli-İnönü hükümeti özel savaşın sosyal, siyasal destekçisi haline getirildi. Bu hükümetin aslında 1991 yılı sonlarında kurulmaya çalışıldığında çok somut ve tek bir hedefle kurulduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Özel savaşın sosyal temeli hayli zayıflamış; 12 Eylül rejimi ve ANAP devamlılığı özel savaş güçten düşüyor. Demirellere, hatta Ecevitlere, Türkeşlere, Erbakanlara bu nedenle icazet veriliyor. Onları tekrar '80 öncesindeki **Milli Cephe** koalisyonlarına benzer koalisyonlar biçiminde kitleleri aldatıp tekrar yanlarına çekerek, çok şiddetli bir hamleyle yönelmeyi kararlaştırıyorlar.

Tamamen özel savaş yönetimi veya ordunun egemen yönetim gücü, böyle bir hükümete duyduğu ihtiyacı, giderek '90 başlarından itibaren bilindiği gibi, kara ve hava saldırılarını yoğunlaştırarak mevcut kazanımlar kadar, yeni ve önemli kazanımları sağlamaya çalışarak hareketi alkoymaya çalışıyor. Bunun için de bazı işbirlikçileri yeniden canlandırmaya çalışıyor. Sahte bir Kürt kimliği ve sözümona reform paketi geliştiriyor. Bu yıllarda Kürt işbirlikçilerini sık sık çağırıyor, onlarla ilişki kuruyor ve onları en üst düzeyde karşılıyor. Güneyle birlik dayanışmasını engellemek istiyor, bu çok önemlidir. Bu yıllarda Güney ve Kuzey'in ordulaşması ve cepheleşmesi, devletleşmeye kadar götürebilir. Aslında devletleşmenin bütün imkanları vardır, ama bunu engelliyor. Bunları yanına çekmekte ne kadar usta olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Ekmek vererek, birkaç dolar vererek bunu gerçekleştiriyor. Partiye de, içten dayatılan provokasyonun fazla başarılı olamayacağı anlaşılınca, özellikle zindan ve sahte reform politikaları '91'in sonlarında tüm yönleriyle anlaşılmıştır. Zindanlara tekrardan daha sert politikalarla yüklenilmiştir. Partiden ve provokatörlerden de umudunu kesince, bütün gücüyle PKK'ye yönelmekten başka çaresinin olmadığını görüyor.

Bu değerlendirmelerden çıkarabileceğimiz sonuçlar nelerdir? Tüm bu ölü, ilgisiz, en başta partiye, komutalaşmaya gelmeyen kişilikler lanetleniyor. Bu kadar yıldan sonra yetmeyen bir kişiliğin yetmezliği kemikleştirilmesi ve bunun affedilmezliği ortaya çıkıyor. Ülke sathında şimdiye kadar yaşananların bundan sonra affedilmezliği kesindir deniliyor. Biraz namuslu tutum sahibi olmak, biraz başarabilirim, halkıma, bu ülkeye biraz yaklaşabilirim tutumu yeterli değil mi? Bu olup bitenler yetmiyor mu? Kendiyle oynamalar, gafil yaşamlar sizin için yetiyor mu? Nasıl doğduğunuz, nasıl büyüdüğünüz beni hiç ilgilendirmez. Bütün gücümü ortaya koyarak nefes nefese bu noktayı yakalamanın bir sonucu olarak benimle yol arkadaşlığı yapmak istiyorsanız yürüyün! Bundan sonra sağlam yürünemeyecek, bu halka hiç değer verilmeyecek mi? Bu ülkeye, bu dağlara sağ duyuyla yaklaşılmayacak mı? Namussuzun hikayesini anladık. İhanet ve inkarın hikayesini de anladık! Peki ülkemizi sevip benimsemeyelim mi? Bu insan artık hiç değerli değil mi? Nereye kaçmak istiyorsunuz? Kimler nerede sizi yaşatabilir? Niye, halen bu kadar düşmek istiyorsunuz. Düşkünlükte sınır

nereye kadar? Neyiniz var? Kim size ne verebilir? Yaşamı bu kadar değersizleştirmenin ne gereği var? Kan ter içinde her yere koşuyorsunuz, çok rahat olabiliyorsunuz, karşılığında ne alıyorsunuz, ne oluyorsunuz? Büyük özgürlüğe gelemiyorsunuz; güneş kadar yakıcı gerçekler var, ona gelemiyorsunuz. Çok güçsüzsünüz, her hareketi kabul edecek kadar güçsüzsünüz. Neden büyük güçlenmeye, büyük gurura gelemiyorsunuz? Karmakarışık ve muğlaksınız. Bu kadar açıklık, bu kadar kesinlik ortaya çıktıktan sonra niye yön veremiyorsunuz? Niye doğruyu kişiliği, yöneliş kişiliği olamıyorsunuz? Şimdiye kadar neden böyle yaşadınız? Adına inat mı, gericilik mi, onursuzluk mu, namussuzluk mu dediğiniz bu büyük kofluğu ispatlamak için yaşadınız.

Bir insan ki, kendine kötülüğün sınır tanımaz bütün gereklerini yakıştırırsa, öncelikle aşılması gereken bu insandır. Bu kişilik ya yerin dibine gömülecek ya da arındırılacaktır. Bunun için de yaşaması gerekir. Anlamazsanız, anlayıp da gereklerini yerine getirmezseniz, tam da bu noktada gerekirse adam gibi, gerekirse komutan gibi yaklaşırım. Saygılı olamazsanız, birleşmesini ve kazanmasını bilmezseniz size hiçbir şey kazandıramam.

Ben dünyayı da daraltmışım. Dünya, aramıza işbirlikçi Kürtleri sokmaya çalıştı, namussuz Kürtlerle bir şeyler yapmak istedi. Onun da önüne geçtim. İşbirlikçiliğe yol kesilmiştir. TC'ye kaçışa, düşmana kaçışa ilişkin yollar da kesilmiştir. Bu, halkın güveni kazanılarak kesilmiştir. Bu halkı çok iyi tanıyorum; bir evladı için kıyamet koparan bir halktır. Ama bu halk hepsini bir günde armağan edecek kadar da kazanılmıştır. Bunun için yollarınız kesilmiştir diyorum. Komutanlıkla oynayacaklarmış! Oynayın bakalım, ne olacak? Yetkileri gasp edeceklermiş! Gasp edin bakalım, ne olacak? Yapın, ben de hazırım. Gerekli uyarılar, yol göstermeler çok önceden yapıldı. Korkan bir halk yok artık. Herhangi bir yere elini sallasan akın akın savaşı çıkıyor.

Her türlü savaşa hazırken, savaşmamak için, savaşı geliştirmemek için neden çaba harcıyorsunuz? Artık düşmanın ödü patlıyor, o noktaya gelişi söz konusudur. Sonuç alıcı bir biçimde neden üzerine yürümüyorsunuz? Can güvenliği diyorsanız, güvenliğin alası şimdi bizim ülkemizedir. Düşmandan daha fazla, komutanlar kendini güvenlik içerisinde hissedebilir. Yürütücüler, sorumlular için biraz tedbir yeter. Bu anlamda bu günü yakalamak önemli ve tarihidir. Yeniliği de buradadır; yani "namuslu, onurlu, başarılı yaşayamam, gelişemem, kazanamam" diyenin öldüğü gündür. Namussuzluğun yerin dibine gömüldüğü gündür. "Ben eskisini, en namussuzunu, en alçağını, en düşküncesini yaşarım" diyenin öldürüldüğü gündür.

Açık belirtiyorum; herkes kendisi için çok iyi anlamlar çıkarabilir. Ben kimseyi davet etmedim, kendi yol arkadaşlığım için kimseyi zorlamadım. Ama istediğim; çok münasip, çok uygunca bir yol arkadaşı olabilmeyi sağlamadır. Ben düşkün bir kişi değilim, ben kendimi namuslu yaşatmanın ölçüleri dahilinde tartmayı beceren bir insanım. Ülkesine sadık, halkına sadık, insanlığa sadık!.. Bunu görmemek, görüp de gereklerini yapmamak mümkün değildir. Eğer bazıları inadına bizi geri çekmek istiyorlarsa, ben en değme provokatöre karşı da istifimi bozmam. Ama bu, onu affettiğimi göstermez! Ben düşmanıma karşı bile saygıyı elden bırakmam, çirkin hareket etmem ama bu, düşmanımı affettiğim anlamına da gelmez. Bu kadar başarısız, bu kadar hazırlıksız, görevlerde bu kadar lakayt biri benim yanıma gelemez, benim sorumluluğum altında çalışamaz.

Yoktan var etmenin hikayesini görüyorsunuz. Halen bir şey yapamaz mısınız, doğru yürüyemez misiniz? Etrafınız halk doluyor, savaşı doluyor. Halen saygılı olup yön veremez misiniz? Halen bildiğinizin yüzde birini uygulayamaz mısınız? Yapmazsanız, kendinizi hangi mahkemede, nasıl ve ne diye savunacaksınız. Bugünler bütün bu hesapların verilmesinin kararlaştırıldığı günlerdir.

Benim öfkem, düşmana karşı fazla değildir. Düşmanımız yetmiş yaşındadır. Başbakan Demirel ve diğerleri tahrikçi lafları söylemekten öteye bir şey yapamıyor. "Şöyle ezerim, benim hesabım onlarla" diyor. Bizimle olsun! Ben sözlerini fazla dinlemiyorum, onun hamlelerini göz önüne getirmek bile istemiyorum. Bu düşmandır, düşman tabii ki düşmanlığını yapacaktır. Yetmiş yaşına gelmiştir, namusunu kurtarmak isteyecektir. Her gün bir yere uçuyor, "Devletim için yapıyorum" diyor. Ben de, on sekiz yaşındaki delikanlı gibi hareket edeceğim. Demirel'den, İnönü'nün oğlundan demokrasi, insanlık mı bekleyeceğim? Babası temelini atmış, kendisi tamamlar. Demirel üç defadır başbakan olmuş, her seferinde düşmüş veya düşürülmüştür. Bu sefer sağlam ayakta kalmak isteyecektir. Askerlerine ne lazımsa kırk takla atar ve verir. "İğne ucu kadar bir yer de olsa devlet otoritesi olacak" diyor. Bu, bizi kastederek söylenen bir sözdür. Bize iğne ucu kadar bir özgür yaşam yeri tanımak istemiyor. Bu toprakları çok sonradan görmedir. Bu topraklarda çapulculuktan, işgalden başka bir yöntemi olmamıştır. Ve bize iğne ucu kadar yer bırakmamakta kararlıdır. Özel savaşın çeşitli taktiklerini çok gördünüz, çok yaşadınız. Düşman, özel savaşın her türlüünü geliştirir, yani her şey uygulanabilir. O, onun işidir. Diplomasıyı de kullanır, kültürü de kullanır, iç siyaseti de kullanır, ekonomiyi, şovenizmi, en son tekniği de kullanır, zaten kullanıyor da.

Bizim kullanacak neyimiz var, bunlar da bellidir artık. Şimdi şunu çok iyi bilelim ki, biz de iğne ucu kadar olanaklarla yola çıkarak kazanmayı başardık. Bu hareketin tarihçesi böyle başlar. Bu tarihçeyi göreceksiniz! Bu tarihçeyi görmeyen; bu tarihin böyle başlayıp bugüne kadar gelişimini görmeyen bir devrimci, savaşı, militan, komutan olamaz. Yapılan büyük kurnazlık da budur. Olup bitenden habersiz, imkansızlığın nasıl başarıldığından habersiz, bunu başaran ruhu, direnişi görmeyen tipler neymiş de PKK'li olmuş, neymiş de komutan olmuş! Olmaz! İliklerinize kadar bu tarihi duymazsanız, yaşamı öğrenemezsiniz. Birakalım komutanlığı, insanlığı öğrenemezsiniz, özgür insanın nasıl yaratıldığını anlamazsınız. Bunun için tarih gereklidir. Parti tarihi, Önderlik tarihi gereklidir. Bu tarihi öğreneceksin, hem de iliklerine kadar! Biraz saygı ve sadakat gerekli!

Yarın işbirlikçisi de çıkar, "ben bağımsızlıkçıyım" der. Kaldı ki o noktaya gelmişler. 1992 sonrasında, Güney'de Barzani ve Talabani önderliğinde her türlü otonomicilik, Kuzey Kürdistan'daki her türlü "Kürtçülük" bir bakarsın ki dört dörtlük "bağımsızlıkçı" kesilmiştir. Şimdi bu doğru bir bağımsızlıkçılık mı, onu anlamak gerekir. Uzun dönemler "Kürtçülük" adına, "önderlik" adına kendilerini düşmana sonuna kadar yatanlar, '92'ye kadar böyleydi, halen de bu

devam ediyor. Bir gelişmenin sorumluluğu ve önderliği senin mücadelenin ürünlerine sahip çıkarsa, bunun sebebi sen olursun. Birçok işbirlikçi günlük olarak “bağımsızlık” için çalışıyor, “bağımsızlıkçı” kesiliyor ve muhtemelen bir çoğu da “özgürlükçü” kesilebilir.

Yürüyüşümüz Ucunda Başarının Olduğu Bir Yol Ahştır

İki büyük dağ arasında büyük bir uçurum, bir insan bacağının kapatamayacağı bir uçurum olsa, dağın bir tarafında cehennemi yaşarsın, ama dağın öte tarafında cennet olursa, ne yapacaksın? Bir köprü kuracaksın! Ancak o köprü seni cehennemden kurtarıp o cennet dağa götürür. PKK olayı böyledir; yirmi yıldır aralarında büyük uçurum olan iki dağ arasındaki köprü! Dağın bir tarafı karanlık, orada işkence ve cehennem var. Kendiniz bunu yaşadınız. Diğer tarafında vaat edilmiş bir cennet var. Bu, bizim dağlarımızdır; özgürlük dağları, yeni topluluğun bulunduğu dağlar! En eşitlikçi, en adaletli dağlar! Özgürlük üssü kurulabilecek dağlar! Şimdi halk onu tercih ediyor, "ben bu cehennem dağının eteğinde değil, cennet dağının eteklerinde yaşayacağım" diyor. Karar vermiş ve dağlarda yürüyor. Geçtiği yer de o köprüdür; PKK köprüsüdür! Bu köprü olmadan, bu dağlara ulaşamaz. Hatta cehennemde yaşadığının farkında bile olamaz.

Bazıları bu köprüyü inkar ederek, cennete gidebileceklerini sanıyorlar. Henüz Araftayız*, köprüden geçiyoruz, bunu da unutmayın! Köprüden geçiş bitmemiştir. Büyük bir kısmı halen köprüünün öbür ucundadır. Ucu belirlemiştir cennetin, ilk kabileler Araftan geçiyor. Henüz bayram değil, bayramın arifesindeyiz. Bu tarih, bu anlamda anlaşılmalıdır!..

Eğer bugün sosyalizmin başına bela gelmişse, bunun nedeni sorumsuz neslin yetmiş yılda olup bitenin hikayesini öğrenme gereği duymamasındandır. Bunu da yeterli görmez, büyük bir hayırsız, bir hain, inkarcı olarak bu değerler üzerine kurulur ve her şeyi peşkeş çekebilir. Ailelerimiz buna "hayırsız evlat" der ve tarih hiçbir zaman bu tiplere hayırlı bakmamıştır, hep lanetlemiştir. Katılımımız lanetli bir değerlendirmeye konu olmasın! Bu tarihi süreç içerisinde yetmez kişilik, gafil kişilik göz ardı edilemez. Bu kişilik öldürülmüştür. İkinci büyük husus da budur.

PKK, tarihi bir köprüdür, cennetin ucunu yakalamıştır. Üzerinden en kalabalık halk toplulukları geçebilecek kadar sağlamdır. Yürüyüşçülerin artık gafil olmasına ne gerek var? Çarpık olmanın, her türlü küfrün, rezilliğin, sefaletin etkisini taşımanın ne gereği var? Cennete, özgürlüğe gidiyoruz ve onun gerektirdiği kişilik bellidir. Biz büyük sabrı ve büyük güçlendirmeyi onun için yaptık. Düşmanın her türlü dayatması altında oluşan kişiliği, hiçleşen kişiliği, bir kader olarak görmüyorum. Ona saygı göstermem doğru olmadığı gibi, ona yoldaş olmam da doğru değildir. O kişiliği kabul etmek zorunda değilim. Siz bize böyle gelemezsiniz, siz bize böyle yol arkadaşlığı yapamazsınız. Bunlar bize yaraşmaz, ama ölmek de bize yaraşmaz.

Böyle inanılmaz bir süreçte, böyle bir yürüyüşü buraya kadar başaracağız da, siz halen bu aşamada sağlam yürümeyeceksiniz; bu kabul edilemez! Bu halk, bu cesaret, ordulaşma kararlılığı bu kadar açığa çıkarılacak, bu kadar hazırlık düzeyi sağlanmış olacak ve siz halen sağlam savaşmayacaksınız, bu asla kabul edilemez! Görev, yetki ve sorumlulukları karmakarışık hale getirmek affedilemez! Bu, içine girilebilecek en affedilmez, en lanetli tutumlardan birisidir. Hepiniz kendinizi yeniden yaratacaksınız. Yiyorsunuz, içiyorsunuz, sigaranızdan bir saniye taviz vermiyorsunuz. Madem öyle, kutsal işe de kendinizi vereceksiniz. Namusluysanız böyle yapacaksınız. Ben namussuzluğu bir kader olarak görmüyorum; çarpık bacaklılığı normal görmüyorum. En aşağıda da kendimi görüyorum, en zorda kendimi görüyorum. En zor nefes alan kişi olarak kendimi değerlendiriyorum. Bunlar bir gerçek! Ben yürüyüş pozisyonumu bırakmadıktan sonra, hiçbiriniz bırakamazsınız. Buna ne hakkınız var, ne de bunun gereği var.

Anlaşılması gereken şudur: Komuta görevi de olsa, sıradan bir savaşçı görevi de olsa, görevlerin üzerine mükemmel yürünebilecek bir dönem yakalanmıştır. Hiçbir gerekçeyle başarısız yürüyüşün ve ucuz kaybedişin hesabının verilemeyeceği dönem yakalanmıştır. Eğer bunlara itiraz yoksa, bu kesin böyleyse, size atılan bazı tarihi adımları gafletle, vurdumduymazlıkla, sorumsuzlukla bir kez daha bize yaşatırsanız, size bu halkın, tarihin ve her şeyin hesabını sorma hakkım vardır.

Öncü olmak isteyen sizlersiniz. Bu halk adına önderler gerekiyor. Ona talip olanlar, ona hakkını vererek çok mütevazı bir tarzla, bir görev adamının içine girmesi gereken yolla bunu yapmalıdır. Bunu iyi değerlendirin. Sizin karşı karşıya olduğunuz görevlerin gerektirdiği tutum budur. Sorumsuzluğu ve zavallılığı bir tarafa bırakın. Her türlü yanlış kavrayışta kendi kendimize yakıştırdığımız bir yığın sahteliği bir tarafa bırakalım. Ben ahım şahım bir önderim de demiyorum. Mütevazıca, namusluca yaşanabilir. Ben bunu kanıtladım. Bana hiç kimse başarısız, yetersize, namussuza başarılı veya yeterli dedirtemez. Bana bunu dedirtemezsiniz. Bana neden başarısız, yetmez kişilikler olduğunuzu, tıkanıklığınızı kanıtlayamazsınız. Her gün raporlarda okuyoruz. En değme namussuzların bile içine giremeyeceği durumlar var. Bundan sonra öyle durumların içine neden girildiğini de bana izah edemezsiniz. Bizzat öyle olma anlamında değil, birimlerle, birliklerle, bütün yürüyüş kollarıyla, sıradan bir askerin ve en üst düzeydekilerin içine girebileceklerini, rahatlıkla da böyle yaşayabileceklerini belirtiyorum.

Bütün bunların anlamı şudur: Bundan sonraki dönem farklıdır, yürüyüşte başarı gerektirir. Büyük ve kahramanca hamleler beklemiyoruz. Yapılması gereken görevlere sınırlı yaklaşımla, biraz sağ duyuyla, hızlı bir tempoyla rahatlıkla başarılabilir bir dönemdir. Bu ispatlanmıştır. Buna hiç kimsenin, hiçbirinin itirazı yok. O halde, görev almak istiyorsanız ve her türlü göreve layığım diyorsanız, bizim görevlere bakışımız budur. Zorla söz verin, bizden görev talep edin diye dayatmıyorum. Fakat görev almanın tarzı budur. Görevi bu temelde talep edin. Yani başarıya ulaşmayan hiçbir şeyin, ne kabul göreceği, ne de beklenebileceği bir koşulda bu yakın geçmişin tüm tarihi adımlarının başına getirilenlere benzer duruma getirirseniz, kendinizi ne yapacaksınız? Bir yüzüstü gibi, bir utanmaz gibi özeleştirme vermeye mi geleceksiniz? Gelmenize gerek yok. Bunu özünüz, kişiliğiniz kavriyor mu? Kendinizi kandırıyorsanız, bu dönemin içine bir sahtekar olarak giriyorsunuz demektir. Böyle bir girişten vazgeçin. Bu temelde görev istemeyeceksiniz.

Ben sıradan herhangi biri değilim. Yaşamımı da bugüne kadar öyle getirmedim, herhangi bir şeye de önderlik etmiyorum. Bu kadar sabrettim, kendime tanımadığım yaşam fırsatını hepimize tanıdım. Bu kadar şehidi de kendi sorumluluğumda, üzerinde yükselebileceğiniz bir basamak olarak döşedim. Onlara ne kadar layık olacaksınız? Olmasanız nasıl hesap vereceksiniz, onu soruyorum. Eğitimi, görev sahasını değerlendirememişseniz, adama buralarda ne geziyorsun demezler mi? “Kafam çalışmadı, göremedim, ulaşamadım, irtibatım yoktu, istihbaratım yoktu” diyorsan, burada ne geziyorsun demezler mi? Ordu böyle mi kurulur, ordu komutanlığı, asker böyle mi olur? Herhangi birini buraya getirsem, iki ay eğitsem süper devrimci olur. Ama bizimki "göreve yürüyemiyorum, savaşa yürüyemiyorum, tökezliyorum" diyor. Komutan yürüyüşü böyle midir? Namuslu olmayı bileceksiniz. Ben bunu bir kader olarak görmüyorum. Bu topraklarda ölü gibi yaşanabileceğine inanmıyorum. Bu kadar açlığa, bu kadar işkenceye, bu kadar zulme, bu kadar bitirilmişliğe rağmen siz, insana yakışmayan böyle bir tarzda yaşamayı kabul edemezsiniz. Hiç kimse bu kadar işkenceyi yaşayamaz, bu işkenceye karşı insanda müthiş bir tepki oluşur. Gururlu olacaksınız, bunun başka çaresi yok.

Her şeye hazır olan kadrolar, savaşçılar yanınıza geliyor. Her türlü silah var, halen “eğitemedim, takımımı yetiştiremedim, örgütleyemedim, yarısı kaçtı” demek ne anlama gelir? Bunu kime anlatıyorsunuz? Bütün bunlar bu Önderliğe anlatılamaz. “Yetişemedim, haberim olmadı, tedbir alamadım” diyemezsiniz. Sen bunu kime anlatıyorsun? Bu partiye anlatılamaz. Çok ilginç bir yaşam tarzınız var. Sigaranızdan, çayınızdan vazgeçmiyorsunuz, ama ölümcül tehlikelere karşı da tedbir almıyorsunuz. Buna hafif bir bakış bile atmıyorsunuz. Böyle kurtarma mı olurmuş! “Düşman dört bir taraftan etrafımızı sararken, biz çayımızı bile bırakmamıştık” tarzında, böylesine bir aymazlık yaşanır mı? Siz ne biçim insansınız? Bu saflarda, hem de gerilla saflarında eski namussuzluklar nasıl yaşatılabilir? Öyle beslenmiş, kendinizi öyle alıstırmışsanız; kazandığınız ülkeye, kazandığınız halka, kazandığınız kendinize bakın, elde kazanç var mı? Beni çalıştıracaksınız, hem de korkunç bir biçimde çalıştıracaksınız, diğer taraftan “biraz da PKK ile oynarım” biçiminde yaşayacaksınız. Bu size yakışır mı? Bunu hangi yürekle kendinize yakıştırabilirsiniz?

Ben hiç de üstün başarılarla dolu bir ordu, bir parti, bir cephe kuramadım, ama biraz namuslu olabilmek için, onuru kurtarmak için, adına bugün özgürlük savaşı dediğimiz bir yaşama anlam biçmek için önemli şeyler sundum. Bunların hiçbir değeri yoksa, cepheye göğsünüzü gere gere bize karşı savaşın, ama bizimle oynayarak yapmayın. Bizim saflarda bunlar nasıl oluyor? Bunlar kiminle savaşıyor? Artık değerlendirme yapamıyorum. Bunun anlam ve önemi açık. Yürüyüşün tarzı açık. Bunlar halen neyi yaşıyorlar, neyle savaşıyorlar? Burada ben suçu yine kendimde bulacağım. Madem ki öndersin, bunlar senin sahanda nasıl ortaya çıkıyor diyeceğim. Madem bu işe bu kadar meyil verilmiş, her şeyi kendine kabul ettirme pahasına da olsa böyle bir amaca yönelinmiş, peki bu sahada nedir bunlar? Gerçekten buna ben mi sebebin? Sizler, hiç kimsenin layık olamayacağı koşullarda düşküncü yaşamayı kabul edenler buna sebeptir, ben değil. Ben bir insanda açığa çıkartılacak ne varsa bunun çabasını sergilediğime inanıyorum. Ama başkaları sizler yüzünden bizi farklı değerlendiriyor. Onun için şunu size söyledim; dakikanızı bile sağlam değerlendirmek zorundasınız.

Size göre namus, bir karınız oldu mu elde edilmiştir; ben buna büyük namussuzluk diyorum. Siz bu felsefeyle büyüdünüz, yetiştiniz, ama bunlar bende sıfırdır. Bize göre yaşam, bize göre kişilik çok farklı bir anlamdadır. Çıkan sonuç şudur: Bundan sonraki yürüyüşler; ülkesine, halkına, yoldaşlarına karşı yararlı olmalı, öyle anlaşılmalıdır. Burada ölüm yok, size hiç kimse gidin fedailik yapın da demiyor. Benden daha fazla, hatta düşmandan daha fazla yaşama şansınız var. Bunlar kanıtlanmıştır, tarih bunun kanıtlılığıyla önünüzdedir.

İlk yılları kahramanca şahadetlerle geçirdik ve bugüne kadar geldik. Eğer bu büyük şehitlerin en büyük değerlerinden bahsedilecekse, sizin en büyük fedailikle karşılamanız gereken adımların sahibi olabildiğinizdir. Bütün bu yıllar, bu yılların bütün günleri her birisine bir şehit sığdıracak kadar, kendini feda edencesine size '92'nin yaşam şansını sunmuştur. Kimse sizden bu anlamda bir önderlik istemiyor. Sizden daha çok, rahatlıkla sağlanacak özgür bir yaşam şansının değerlendirilmesini istiyoruz. Ama bunu değerlendiremiyorsunuz ve bu PKK'nin yarattığı değerlerin üstüne işbirlikçilerin doluşmasına neden oluyor.

Bu kadar kabarış, özgür bir yaşam şansını değerlendirmek içindir. Bu, benim açımdan ilk günden beri böyledir ve böyle yürümesi gereklidir. Ben iki sözcükle işe başladığımda hazır ol durumundaydım. Aval aval yüzüme bakanlara karşı, ben iyiyim, siz kendinize bakın dercesine bir peygamber gibi huşu içinde bir tavır takındım. Bir gün, bir saniye bile saygıda kusur etmedim. Bu halka, onun her türlü değerlerine ve sizlere de büyük sevgi, büyük saygı, büyük hoşnutluk her zaman gösterilen tavidir. Peki sizler neden bu kadar zıt oluyor, neden böyle bir tavır içinde olamıyorsunuz? Ben Kürdistan ülkesini tanıyorum. Halkınızın özelliklerini benim kadar tanıyacaksınız. Tüm dünyaya ilk defa bu gerçeklikleri ortaya çıkardığımızı belirtiyoruz. Bu da bana, neden sizin gibi yaşamamanın gerekliliğini ispatlıyor. Benim büyük saygım, büyük ihtirasım, neden böyle yaşanılmayacak, neden böyle savaş adına savaşa oynanılmayacak sonucuna ulaştığımız içindir. Doğru yolda çok rahatça savaşılabilir.

Tarihte ordular kurulur, komutanlıklar tahsis edilir. Bizde durumlar farklı. Bizde özgür bir asker olmanın on yıldan fazla emekle yalın ayak çalışarak, yani efendisine her şeyini sergileyerek kanıtladıktan sonra, özgür savaş hakkını elde etmiş bir köleden bir komutan olmak için, birkaç meydan savaşını başarıyla kazanması gibi bir şartı var. Siz, bir kölenin çok gerisinde, onun yaptığından bin kat yetersiz bir şekilde hiçbir şey katmadan, kazandırmadan özgür savaşa hakkını elde ediyorsunuz. Biz köle bir halkız, sizler de köle bir halkın içinde birer köle olduğunuzu inkar etmeyin. Bizim için demokrasi yok, özgürlük yok. Bu kelimelerin altında bizim için ölüm vardır. Öyleyse kendi halkını değiştir. Ortaçağdaki, İlkçağdaki kölelerden daha fazla düşürülmüş bir köleliğimiz var. Bundan emin olmalısınız. Kölelerin tarihini inceleyin, bir köle özgür bir savaşçı haline gelmek için yıllarını efendisi için hem de savaşarak harcar. Daha sonra bir, iki rütbe almak için büyük bir zekayla savaş kazanırlar? Osmanlılara bakın; hepsi devşirmedir. İlk paşaları, birçok vezirleri böyledir. Her birisi birkaç meydan savaşını kazandırmıştır.

Özgür savaşı olmanın anlamını artık kavradınız ve komutan olmak istiyorsunuz. Hiç olmazsa birkaç tane başarılı eylem yapın. Bunun gereği açık değil mi? Siyasi olmak istiyorsanız, hiç olmazsa savaşı eğitip işleyin, moral kazandırın. Bu, savaşa hazır hale getirmek değil midir? Varolanı doğru dürüst işletmek ve eğitmek gerekir. Birimleri çok kısa bir sürede yarı yarıya azaltıyor, kaybediyorsunuz; bunun tarihle ve günümüzdeki komutanlıkla bir alakası yoktur. Bir Türk teğmeninin bile, bir, iki askerini kaybetmesi halinde rütbesi sökülür. Birimin ise, en haksız amaçlar temelinde olsa bile, en azından bir uyarı yapması gerekir. Düşmanın generali şunu söyler: "Bir askerimizin düğmesi olmasa, ben sabaha kadar uyuyamam!" Karşınızdaki düşman günlük olarak böyle söylüyor, böyle işliyor. Tarihte böyle olmuştur. Siz halen ordulaşmaya, askerleşmeye gelemiyorsunuz. Demirel, yetmiş yaşında olmasına rağmen bize karşı mevzi kazanmak için yoğun bir çaba içindedir. Sizler daha gençsiniz, normal bir siyasi yönelimi bile gerçekleştiremiyorsunuz. Kırk kat tembelliği, boş, avare yaşamı kendinize layık görüyorsunuz. Bunların ne kitaplarda, ne tarihte, ne de günümüzde yeri vardır. Bütün bunları neden tekrarlıyorum? Gençsiniz, yıpranmış bir haliniz de yok; taşı sıksanız suyunu çıkarırsınız. Buna rağmen, o kadar laçkalık, tembellik askerliğin a'sıyla alakası olmayan, komutanlığın k'siyle alakası olmayan tutumları yaşayamazsınız. Hiçbir şey size sorumsuz, haylaz davranma hakkını vermez. Bir şeyi daha belirteyim; belki öyle yetiştirilmişsiniz, ama bu andan sonra böyle hareket edemezsiniz.

PKK tarihine, PKK şehitlerine saygıyla söz verin. Bu saygıyı lafta göstermeye kalkarsanız, sizde insanlık diye bir şey kalır mı? Böyle yaparsak, insanlığımızdan asla eser kalmaz. Bundan sonraki gidişatı, yönelişi, yürüyüşü tarihi dönemlerin her bakımdan başarısız kişiliğinden intikam alırcasına başarılı kılmak doğru değil midir? Elbette ki doğrudur. Burada şuna açıklık getirmek istiyorum: Asker nasıl alınır, nasıl eğitilir, nasıl örgütlenir; yine komutan kimdir, nasıl davranır? Madem ki önümüzde mutlak kazanılması gereken bir yaşam var, o zaman nasıl asker, nasıl komutan, nasıl örgüt komitesi olunabileceğini izah edilebilir misiniz? Bu lal dili, bu şaşkınlığı ve bu sağır kulağı bırakın! Sizin suç ortağınız olmak istemiyorum. Geçmişte olmadım, bugün olmuyorum ve yarın da olmayacağım. Yine düşürülmüşlerin yol arkadaşı olmak istemem. Beni zorla kendinize suç ortağı yapamazsınız. Düşman bu kadar acımasızken, görevler bu kadar yakıcıyken, bu olanaklarla rahatlıkla başarılabilirken, halen neden sağlam görev adamı olamayacaksınız, neden görevlerle oynayıp, "muğlakız, net değiliz" diyeceksiniz?

Günlük olarak gafleti yaşıyorlar, gafleti yazıyorlar. Tarihin mutlak ve rahatlıkla başarılabilir görevinin, nasıl başarısızlığa uğratıldığını bize yazıyorlar. Hem de bu kendi elleriyle, kendi sorumluluğu altında oluyor. Sen bunu nasıl yaptın, bu nasıl bir yürektir diye sana sormazlar mı? Ben bin defa öleceğimi bilsem, yine de bunlarla yaşayamam. Bunlara sürekli öfkeleneceğiz. Siz yaşamı böyle ele almakla, en kabul edilmez olanı yapıyorsunuz. Sizinle kimse yaşayamaz. Belki şimdi hesap sormayabilirim. Şu anda istediğim gibi hesap sormuyorum, belki bu mahşere de kalır, fakat şunu her zaman söyleyeceğim; sen alçaksın, sen şerefsizsin, sen görevlerle oynayan, kaybedilmeyecek yerde kaybedensin ve hep sürüneceksin. Sergilediğiniz bu tür pratikler bize vurulan en büyük darbedir. Böyle olmaya gerek var mı? Böyle olmayı çok mu istiyorsunuz? Ölmek de kâr etmiyor, buna anlam da veremedim. "Ben gider kendimi patlatırım" diye doğru bir sonuç da çıkmıyor. Geriye, işin doğru ele alış, doğru savaş, doğru vuruş tarzı kalıyor. Bükemezsiniz, kıvırtamazsınız, oynayamazsınız. Bu halk için, tarihin bu dönemi için, bundan sonrası için bu gerekir. Bunun dışında bir yürüyüş, bir vuruş tarzının ne imkanını görürüm, ne de gereğini kabul ederim.

Dünya halklarıyla eşit ve özgür temelde kucaklaşmanın, her şeyden önce kendi halkıyla kucaklaşmanın, yine kendi ülkesiyle kucaklaşmanın dışında imkan ve olanak göremiyorum; bunun dışında başka bir emek, ruh göremiyorum; özgürlük, bağımsızlık göremiyorum. Eğer geçmiş mücadelemizin bir hatırası olacaksa, bu halka sıradan bir saygınız olacaksa; diğer halklarla karşılaşıyorsunuz, onların her şeyini paylaşmaya ve yaşamaya çalışıyorsunuz, eğer onlara da bir saygınız olacaksa bu, ancak doğru yürüyüşlerle olur. Saygınızla, solunuzla konuşuyorsunuz, yoldaş olmak istiyorsunuz, bu ancak böyle bir yürüyüşle mümkündür.

Gafletin çocukları, tarihi adımların yetmez kişilikleri ve başına en büyük belayı getirmekten sakınmayan, aymazlığın kişilikleri; bundan sonra görev, bundan sonra komuta, asker yürüyüşünün sahibi olmayı anladınız mı? Bundan sonra doğru yolda yaşamayı becerebilecek misiniz? Hiçbir şeyi başaramayacaksanız bile, engel olmaktan kendinizi çıkarabileceğiniz misiniz? Kötü ölmeyelim, kötü söyleyemeyelim. Engel olmayı engelleyebilecek misiniz? Kendi halkınıza bir saygınız olacaksa, bir vefa borcunuz olacaksa, hiç olmazsa bunu biraz ödeyebilecek misiniz? Her türlü andı içerek bağlı olduğunuzu söylediğiniz bu şehitlerin anısına verebileceğiniz bir karşılık olacak mı? Bırakalım bize bağlılığı, benimle amansız çatışmayı, çekişmeyi bir tarafa bırakarak, sunduğumuz destekle biraz yürümeyi bilecek misiniz? Bütün bunları yaparak, bu önemli tarihi adımların affedilmez kişiliklerini az da olsa kendinizde mahkum edebilecek misiniz? Bu büyük tarihi adımın, bu kutsal çalışma alanının son sözü olmaya, ama mutlak başarılması gereken, tarihe başarıdan başka hiç bir biçimde yazılmayacak andımızın sahibi olmayı bilecek misiniz?

Çalışmaktan bıkan yok! 1982'de buradaki çalışma bitti, ülkeye tarihi bir yöneliş başladı. Ama daha sonra her yılı daha kapsamlı bir geri dönüş yılı haline getirdiler. Böylece '92 yılına kadar geldik. Bir on yılı daha böyle sürdürmenin lanetini, gafletini, yetmezliğini yaşatmaya mı çalışacaksınız? Eğer şimdiye kadar olduğu gibi yaşarsanız, o zaman niyetinizin bir on yılı daha böyle geçirmek olduğu açığa çıkacaktır. Hiç hak etmediğimiz, hiç beklemediğimiz bir biçimde buna fırsat tanıyacak mısınız? Bir emrivaki gibi, misafirligi de zorlarcasına, çok gereksiz bir on yılı burada yaşadık. Ülkemizde de benzer bir durumu yaşadık. Şimdi bir üçüncü dönemi aynı şekilde yaşatmak mı istiyorsunuz? Ummuyoruz diyeceğim, ama bunu bununla bırakmayacağız, kuşkusuz tedbirlerini de alacağız. Aslında tedbirini halkımız almıştır, tedbiri tecrübemiz almıştır, her tarafa yetecek yedeklerimiz almıştır. Yine tarihi yıllarla, tarihi adımlarla oyun oynanılmaması, gafil, yetmez ve başarısız yaklaşılmaması için her taraftan kuşatmaya alınmıştır.

Savaşçısı da, komutanı da, her türlü örgüt adamı da gaflet ne kadar köklü de olsa, gevşeklik, başı boş kişilik ne kadar kolaçan da etse, hiç olmazsa bundan sonra bu tedbirler karşısında kendini toparlayacaktır. Bu imkan ve olanaklar

karşısında, bu dönemin her şeyi gerçek kılan değerleri karşısında ve biraz da kendinize duyacağınız saygı karşısında geçmiş yıllar gibi olmayacak, komutayı ve savaşıncılığı kavrayıp uygulayabileceksiniz. Buna biraz daha inanıyorum, inanmaktan da öteye, bunun için fazlasıyla tedbir geliştirmişiz. Tecrübe güç kazandırmıştır. Dolayısıyla iktidar yürüyüşü hayalden de öteye, adım adım gerçekleşebilecek, savaşarak onun her türlü örgütsel ve siyasal tedbiri, çalışması yapılarak kazanılacak bir yürüyüş haline dönüştürülmüştür. Buna bu yıl, '92 yılı Newroz'uyla başlandı diyebiliriz. Newroz yürüyüşünün, onun şehitlerinin iktidar ve özgürlük amaçlı, onun hayaliyle başlayan yürüyüşlerinin bir gerçek olacağını, bunun da gerçek bir iktidar yürüyüşü olacağını, öncünün, komuta ve ordu yürüyüşünün de iktidarı yakalayan bir yürüyüşü kesinleştireceğine eminiz.

Tüm bunları belirtirken, bu kadar gerçekçi ve eleştireliz. Belki tam bağımsızlık, özgürlük istenildiği gibi elde edilmeyecektir, ama bir parça kurtarılmış vatana ve çok özgürleşmiş bir halka ulaşılabilecektir. Mevcut yürüyüşün buna ulaşma şansı, şanstın da öteye hazırlığı, donanımı, önderliği, her düzeyde savaşı ve savaşıncılığı buna el veriyor. Bu anlamda cennetin ucu da yakalanmış, uçurum da aşılmıştır. Kervanın çoğunluğu daha geride de olsa, uç yakalanmıştır diyoruz. Araftan bayrama ulaşıyor diyoruz. Devrilecek olanlar varsın devrilsinler. Uçurumdan aşağı gidip dereyi boylayacak olanlar varsın boylasınlar. Ama böyle bir yürüyüşün sonunda bir parça bağımsız vatan kadar, oldukça özgürleşmiş bir halkı da kazanacağımız kesindir.

Çok zorunlu olmadıkça, gereksiz kayıplar vermeden zaferi birlikte kazanalım istiyoruz. Sizler bu büyük bağımsızlık ve özgürlük yürüyüşünün bu önemli sürecinde en önde yürüyen bir kolu; hem de başarıyı sadece kendisi için değil, ardından gelenler ve insanlık için sağlamak amacıyla yola çıkanlarınsınız. Tarih, insanı her zaman böyle şanlı yürüyüşlerin sahibi kılmaz. Bu an, bir defaya mahsus olmak üzere çok büyük acılardan, umutsuzluklardan, büyük güçsüzlük dönemlerinden, alacakaranlıklardan ve korkulardan sonra oldukça planlı, güç getirebilir ve başarabilir bir tarzı yakaladığınız bir andır. Bu yürüyüş için denilebilir ki, tarihimizin en şanlı olduğu kadar, en planlı dönüşlerinden birisini elde etmenin ve ona öncülük etmenin onurudur. Ucunda mutlaka kazanmanın olduğu, kaybetmenin ise asla affedilemeyeceği bir yol alıştır. Bu tarihte kaybedilen her şeyin kazanıldığı, sadece kendi ulusal gerçekliği ve kurtuluşu için değil, başta komşu halklar olmak üzere, tüm insanlığa en soylu adımlarla kazandırmayı mümkün kılan savaşımın yol alışdır.

Bizi bugüne kadar getiren böyle bir savaşımın, yürüyüşün rüyasıdır. Sadece rüyasıyla buraya kadar geldik; peki bunun gerçekleşmesiyle neler yaşanılır, neler gerçekleştirilir? Bunu düşünelim ve gereklerini sonuna kadar yerine getirelim. Savaşalım, başaralım ve yaşayalım. Bu temelde, buradaki çalışmamıza büyük bir anlam biçerken, şahsınızda bunun şeref ve onurunu taşıyıp her tarafa en başarılı sonuçları sağlatmayı esas alarak, bundan sonrasını mutlaka bu biçimde getirmenin adını ve sözünü şehitler adına, direniş değerleri adına, insanlık adına vurgularken; tüm partililere, onun önde gelen militan komutanlarına, savaşçılarına sürekli ve kesintisiz başarılar süreci diliyoruz.

Yine halkımızın, bu şanlı yürüyüşe başarı temelinde katılmasını, bu temelde partisine sonuna kadar güvenmesini, serhildanları ucunda zafer olan bağımsızlığa kadar götürmede bunu her tarafa yayararak, ama zaferi de bir yerinden mutlaka yakalayarak götürmesi için her şeyini ortaya koyup başarılı olmasını dileyeceğiz.

Dostlarımıza, dost olması gereken insanlığa, her zamankinden daha fazla bizi doğru kavramalarını, bizi desteklemelerini, bunun kendi kazanımları, kendi destekleri olduğunu bilerek daha fazla birlikte yol almaya, dayanışma içinde olmaya özen göstermelerini dileyeceğiz.

Bu çalışmaları buraya kadar getirmenin tüm sorumluluklarını üstlenmiş, başarıları kadar daha çok başarısızlıklarının acısını, endişesini, öfkesini, kabul edilmezliğini yaşayan bir kişi olarak; ucuz söz veriş, çok konuşmayı az yapmayı çok yetersiz gören biri olarak; tüm bunların bir başlangıç olduğunu, gecikmiş bir yaşta da olsa büyük, yeni ve geniş başlamanın hamlesi içinde olacağımı belirtiyorum. Bunun dışında, kendimde ve kendi şahsımdaki tüm çalışmalarda, bir insanda en başarısız başarıldığı çok iyi görerek, bunu yaşayarak, verdiğim güçle bundan sonrasını daha fazla başarılı kılmamın amansız gören gözü, duyan kulağı, yapan iradesi olacağım.

Vatana bağlılığa daha fazla değerle karşılık vererek, bunun da ancak her geçen gün daha fazla başarılarla mümkün olacağı bilincıyla tüm eleştirilere rağmen sizler, halkımız ve dostlarımızla birlikte yürüyerek, başarıyla iktidar yürüyüşünün bir ucundan tutmaya olan inancı, iradeyi ve çalışmayı bir soluk nefessiz, iradesiz bırakmamak kaydıyla bu çalışmaların başında olacağıma ve başarıya ulaştıracağıma inanıyorum.

Tekrar sizlere, tüm partililere, halkımıza bu temelde mutlak başarılar diliyorum.

15 Mayıs 1992

SAĞLAM BİR BAŞLANGIÇ HERKES İÇİN BELİRLEYİCİDİR

Yapacağımız değerlendirmeler sizi gerçekliğimize, savaş gerçekliğimize ulaştırmaya, daha çok da bunun önünde engel teşkil eden ne varsa onları kaldırmaya yöneliktir. Bunu mutlaka hem de ertelemeksizin başarıma zorunluluğu vardır. Uzun süredir biz bunun temellerini oturtmaya çalıştık. Fakat buna rağmen çeşitli sahalarda yürümeyi bilememe ve tökezleme sıkça yaşanan durumlar oldu.

Kabul edilmesi gerekeni esas almıyorsunuz. Yürüyüşünüz yetersiz ve oldukça da çarpık. Ne istiyorsunuz? Sıradan bir ortaya atılmak bile insana çok şey yaptırıyor. Yıllardır bu temel çizgi altında, parti çizgisi altında, vurgulanan talimat ve perspektifler altında halen sağlam bir yürüyüşe, bir komuta yürüyüşüne ayak uyduramayışınızı kendinize sormalısınız.

Kişilik yapılanmanızda çok ciddi hastalıklar var. Devrimcileştirme çabaları çok az etkili oluyor. Devrimci değerleri mevcut kişiliğinizin bir süsü, bir elbisesi olarak kullanıyorsunuz. Temelde devrimci kişilik içinde erimeyi ve devrimci değerlerle kendinizi biraz daha güçlendirmeyi esas almıyorsunuz. Bu kesinlikle yanlış ve başarıya götürmeyecek bir yaklaşım tarzıdır. Gidilen alanlarda bu, kendini daha da kökleştiriyor.

Bunun nedenlerini hep kendimize soruyoruz. Belki yaptığınız çalışma sizi de tatmin etmiyor, ama geçinip gidiyorsunuz. Devrimci bir çalışma benim gösterdiğim çalışma tarzıdır. Bunun tersini uygulayan affedilemez bir kişilik olur ki, çoğunuzun yaşadığı da budur. Bu ne biçim kişilik? Bu kişiliği niye yaşıyorsunuz, bu kişilik size ne kazandırıyor? Ruhunuzdaki, vicdanınızdaki bu sorumsuzluğun, duyarsızlığın nedenini anlamıyorum. Kendisini oldukça bırakmış bir kişilik mi söz konusu? Kimse böyle yaşayamaz. Bu yapıyla yaşamak mümkün değil. Kendinizi oldukça gizleyip, düzeni ve parti sistemini de yanılarak yaşayabileceğinizi sanıyorsanız o zaman büyük bir gaflet içindesiniz demektir. Oysa biz korkunç bir çabayla uğraşıyoruz. Fakat sizin yaklaşımınız doğru değildir. Ciddi askeri, siyasi sorunlar karşısında planlı değilsiniz. Çok güçlü olanları da pratiğe gönderdik, halen sesleri solukları çıkmıyor. Rahat koşulların da, zor koşulların olduğu yerlere de gönderdik. Tümünün benzer özellikleri söz konusudur.

Çok iyi biliyorsunuz ki, yaptıklarınız dönemi kurtarmaya yetmiyor. Güç ve zor durumu lehine çevirmiyor, halen de "varım" diyorsunuz. Bu, yanılgıya götürür. Haddinden fazla iddia zayıflığı var. Hedefi bir biçimiyle, bir aşamasıyla kazanma tutumları çok ölüdür. Bizim önderlik tarzımıza rağmen bunu böyle yapıyorsunuz. Fakat bizim durumumuz öyle değil. Biz böyleyken, sizin neden tam tersi bir durumda olduğunuza hayret ediyorum. Yani en zor yaşamı kabul ediyorsunuz, zorlukları kabul ediyorsunuz, fakat PKK kişilik tarzını kabul etmiyorsunuz. Madem o kadar zorlukları yaşıyorsunuz, o zaman PKK kişilik tarzına neden yoksunuz? Dağınık mısınız? Bu konuda kendinizi örgütleyemediniz mi? Bu büyük hastalığı üzerinizden atın. Size bırakılsa bu işler durur. Muazzam davranış bozukluklarınız var. Bunlar içinde boğulup gideceksiniz. Bazıları köylü veya esnaf kurnazlığıyla belki bir şeyler alır götürür, ama büyük bir kısmı yerle bir olur. Mevcut durumlarınızı göz önüne getirdiğimizde bu böyledir. Yılların ihmalkarlığını yaşıyorsunuz. Bu yıllara devrimcilikten başka her şeyi sokuşturmuşsunuz. Bu çok kötü bir durumdur.

Bazıları, sözümona buradan mezun oldu, fakat sahtekarca, iki yüzlüce bir kişilikle. Tabii bu iyi olmadı. Niye özlü olmuyorsunuz? Bir elbise değiştirir gibi buradan aldıklarınızı hemen bir kenara atıyorsunuz. Sorun sabır, zemin ve zaman sorunu değildir. Zaten onu sunuyoruz. Sizi bunun için rahat bıraktık. Fakat sorunun o olmadığı ortaya çıkıyor. Sanırım düzenin yonttuğu kişilikler var. Düzenin her bakımdan esir aldığı, kolunu kanadını kırdığı, duyusunu, beynini kendine göre defalarca biçimlendirdiği kişiliklerle karşı karşıyayız. Sanıldığından daha fazla, beşikten günümüze kadar sizi böyle yetiştirdiler. Bu çok kötü bir yetiştirme tarzıdır. Nereden başlasak sorusuna ve sizi nasıl yaşatmalı sorusuna hep cevap vermeye çalışıyorum. Bu yetmiyor. Bir yaşantıdır kurmuş gidiyorsunuz. Bana göre, nasıl yaşamalı sorusuna daha yanıt vermemişsiniz. Bu soruyu bize de sorun, ama köklü bir biçimde sorun. Hata, nasıl yaşamalı sorusuna yanıt verememektir. Ve bu da yaşama karşı işlenen büyük sapkınlığa dayanıyor.

Kendi yaşam pratiğimizde yedi yaşından şimdiye kadar başarmaya çalıştığım en temel husus, nasıl yaşamalı sorusuna verdiğim kapsamlı cevaplardır. Ben de nasıl yaşamalı sorusuna günlük yanıtlar yetiştiriyorum. Siz ise, yedi yaşınızdan şimdiye kadar size ne verilmişse onu alıp kabul etmişsiniz. Bu, size yaşam diye ne sunulmuşsa onu kabul edip, onu esas alıp, onun üzerine yeni hayallere, yeni rüyalara, yani bu tür çabalarla "devam" demenizden kaynaklanıyor. Başkaları tarafından size kabul ettirilmiş yaşam ölçüleri var. Bunlara vurmuyorsunuz, bunları kırmıyorsunuz. Zaafaların etkisi ve gücüyle "bir gün daha böyle gitsin, biraz daha böyle gitsin" diyerek sürüklenip gidiyorsunuz. Devrimcileşmemenizin temel nedenlerinden biri de yaşama karşı böylesi bir yaklaşımınızın olmasıdır. Tabii ki doğru devrimci kararlar alıyoruz, doğru değerlendirmeler yapıyoruz, fakat yaşam şekliniz çok berbat olduğu için bu kararları karşılamaya yetmiyor.

Bizim en büyük çelişkimiz siyasileşme ve askeri ordulaşmadır. Çok şey hazır diyoruz, fakat sonuca baktığımızda son derece kötüm olduğunu görüyoruz. Bir inşa veya inşa adı altında bozma var. Hem de iyi niyetlice yapılıyor, hamalca her türlü çabayı harcıyor. Bunda ısrar etmek demek, o çok geçerli olan "biz adam olmayız, inşa edemeyiz" anlamına gelir. Bunu da kabul etmemiz halinde kaybederiz ve her şey boşa gider.

Kendine sevdalanma bu kadar güçlü olduktan sonra sizi nasıl düzeltelim? Kendinize çok fazla düşkünsünüz. Bu kişilikle devrimci doğrultuya hükmetmemiz çok zordur. Düzenin emrine girip kurnazlık yapıp -bu PKK düzeni de olabilir- kendini götürmek eski kişiliktir ve bu kişilik kesinlikle zafere götürmez. Bir yıl önce neyseniz şimdi de öyle olmaya götürür. Karargahlarla konuşuyorum; çabaları var, ama buna rağmen çok zor yol alıyorlar. Siz ise halen devrimci ciddiyete ulaşamamışsınız. Kişilikleriniz bir bebek kişiliği gibi ve bu da çok kötü bir durumdur. Sizi ürkütmek istemiyorum, ama tam askeri düzene girmiş olsaydık sizi tutup yoğurmak gerekecekti. Başınızda saç bile kalmazdı, hepsini yolmak gerekirdi, ama o zaman da yere düşerdiniz. Bunun karşısında biz de bir şey yapamazdık. Kişilikleriniz zaten yıkılmak üzere; emri anlamıyor, kendisini böyle bir şeye hazırlamamış, sadece ağlayıp sızlar. Dayanma gücü, direnme gücü bazı yönlerden güçlü, ama benim dediğim anlamda zayıf. Bir tarafınız sivrilmiş buna karşılık on tarafınız düşmüş. Sadece bir tarafınızın sivrilmesi bazen zararlıdır. Komple devrimcilik ise komple kişilik ister. Bizden neden çok güçlü komutanların çıkmadığını görüyoruz, çünkü komple bir kişiliği yok. İmkan ve olanaklarımız üzerinde ucuz oynama egemen hale gelmiş. Bu duruma getirilmiş, ama bir gün bıraksam dökülür, gider. Zaten birbirine girmeye, kendilerini bırakmaya hazır insanlar var. Bunun için düşman iddiamıza değer vermiyor. Düşman, "Bir kişinin çabalarıyla zor bela ayakta duruyorlar, yoksa dağılırlar" diyor. O yüzden de hiçbir hak vermek istemiyor. Bu sizin zayıflığınızdan kaynaklanıyor. Savaşçılık çok güçlü olsaydı, düşman çoktan dize gelmiş olurdu.

Yeterliliğe ulaşmaktan bahsediyoruz. Öğrenmiş olduğunuz pek çok husus ancak yeterli bir kişilikle anlam ifade edebilir. Bir de çok kötü bir durum oluştu. Bu değerlendirmelerden bir şeyler öğreniyorsunuz, ama gittiğiniz yerlerde bunları çok kötüye kullanıyorsunuz. Bazen birçok öğemiz bunları hastalığın daha da derinleştirilmesine malzeme olarak

sunuyor. Halbuki buradaki uygun zeminde militan sorumluluk gerektiği gibi kavranılsaydı, yalnız şimdi değil, bana göre çok önceden iş biterdi. Durum buna uygundu, ama görevlerin üzerine bu kadar yatıyorsa bunun olması mümkün değildir. Bunun sebebi kim, nedenleri nelerdir? Neden ısrarla hastalıklı tipler geliyor? Biz bunu hak etmedik. Bizim bunu hakketmemiz mümkün değil. Çok kötü değilsiniz, hep iyi niyetlisiniz, ama bütün bunlar durumu kurtarmıyor, yaşamı kurtarmıyor. Durumu kurtaracak şeyler farklıdır. Eksiklikler aşılabılır, fakat sizin sandığınız gibi değil. Biz doğru temelde katkı sunmak için çalışıyoruz. Söz verdiğiniz biraz bu gerçekleri karşılayabilmelidir.

Kendinize ilişkin yaklaşımlarınız, "mükemmel", "dokunulamaz", "sarsılmaz" biçimindedir. Burada sorun partileşme ve inançtır. Sorun dürüst olup olmama değil, zorluklara katlanıp katlanmama da değil, nerede ve nasıl yaşamalı, görevlere karşı nasıl tavır almalı ve her türlü soruna karşı nasıl yaklaşılmalı sorunudur. Bu noktada kişiyi son derece hazırlıklı tutarak, nerede ne yapılır sorusuna tam cevap verebilir bir düzeye getirmek gerekir. Siz böyle bir militan haline gelmedikçe hata yaparsınız, gittiğiniz her yerde yetmez bir yaklaşım içinde bulunursunuz, bu durumda çoğunlukla da fiziksel imha gelişir. Çünkü savaş durumunu yaşıyoruz. Çoğunuz bu gerçeğin farkında bile değil. Hata sizden kaynaklanıyor. Bu, adımları tam derinliğine atmadığınız için böyle oluyor. Sonra "vay neden böyle oluyor" diyorsunuz. Siz savaş gerçekliğini anlamadınız, onun gereklerine göre adım atmadınız ve bu sonuç ortaya çıktı.

Şimdi bunu önleyelim diyorum. Bu değerlendirmelerimizin temel amacı budur. Önleyelim ve öyle yola çıkalım. Bunun ne kadar algılandığını bilemiyorum. Askeri kişilik bu temelde ve devrimci tarzda kendini büyütme, kendini yürütme, kendine hedefi biçme gücü veren kişiliktir. Ve PKK'nın bütün alanları savaş alanları gibi değerlendirilir. Biz her alanda bu kişilikle yürüyeceğiz ve onu başaracak yetenekleri kendimizde yaratacağız. Mevcut olanla yetinemeyiz. Yetinirsek kaybederiz. Kendinizi, özellikle beyninizi bu işe çok verdiğinizizi sanmayın. Bu iş için beyninizi daha çalıştırmamışsınız. Bence beyniniz bu işlere kapalı. Geleneksel yaşam tarzı sizi tuhaf bir duruma sokmuş. Kendinize saygınız varsa bu durumu aşmak zorundasınız. En önemli devrimci gelişme budur. Olaylar ve sorunlar karşısında sizi başaramaz noktaya getiren durumu aştınız mı, bunu yerle bir ettiniz mi bilin ki en büyük çabayı sergilediniz, en önemli olana ulaştınız demektir. Kendinizi bu temelde sonuçlandırmalısınız. Sonucu böyle aldıysanız sağa, sola, şuraya, buraya yüklenin, her alanda görev üstlenin, ama kendinizi böyle bir aşamaya getirmişseniz bu olmalıdır. Gerçeklik de budur.

Gelişen Savaş Gelişen Militanlık İster

Başka sorunlar da tartışılabilir, ama ben hep buna yönelme gereğini duyuyorum. Bir siyasi duruma karşılık vermek, hatta oldukça belirlenmiş taktik hedeflere yönelmek kişilik ister. O olmayınca şimdiye kadarki durumlar tekrarlanır. Bütün alanlarda kişilik kesinlikle kontrol edilmezse günümüz koşullarında rahatlıkla dehşetli, kaybedici sonuçlara götürebilir. Yani kişilik böyle olduktan sonra ondan her şey beklenir. Bu nedenle kişiliklere göz kulak oluyoruz.

Gelinen düzeye bakıldığında ordu kurumlaşmamış, parti kurumlaşmamış, olgunlaşan bireysel tarz olmuş. Hem de bunu en acemi bir biçimde her türlü gerilikle, sapmayla kendisini yaşatacak tarzda sürdürüyor. Baştan beri, eğer alınan bir görev varsa en azından fazla hata yapmadan işleri yoluna koyarlar diyordum. Fakat gelinen aşama, savaş gerçekliğimiz bunun böyle olmadığını gösterdi. Bunun nedenlerini kapsamlı anlamaya ve çare bulmaya çalışıyoruz. Bir Kürt kişiliğinin açığa çıkarılması ve mümkünse yaşatılması ancak böyle olabilir. Söz veriyorsunuz, ama bu sözünüze bağlılığı ve başarma azminizi zayıf görüyorum. İyi niyetlisiniz, ama zavallısınız, sözünüzü hayata geçirecek güçte değilsiniz. Güç yetersizliğiniz var, kişilik yetersizliğiniz var. Sizi nasıl yeniden doğru yaşam yoluna koymalıyız? PKK yapısı bazı yeni adımları atarken bu sorulara cevap vermek zorunda kalıyor. Ben yanlış düşünüyorsam doğrusunu ortaya koymalısınız. Benim iddialarım çok aşırı olabilir, tartışmaya da sunulur. Zaten iddialarımın güçlülüğü söz konusu olmasaydı durum daha farklı olurdu.

Sonuca götüren çabaları tüm gücümle sürükleyen benim. Bu doğrultuyu, bu çizgiyi götüren iyi şeylerden bahsedilecekse bu çabalarlardır. Çoğunuzun içinde bulunduğu durum ise değerlere değer katma değil, değerleri kemirtmektir. Gelişen savaş, gelişen militanlık ister. Militanlık düzeyiniz belki beş yıl önce çok iyi iş yapardı, on yıl önce mükemmeldi, fakat 1992 yılına göre çok yetersizdir. 1992 yılına cevap veren militan ve hatta sonrasına yeterli olacak militan gelişmiyor. Çok açık ki, bize bugünü zaferle kapatacak militan gerekiyor. İşte o militanın gelişmeyişinin nedenini, nasıldığını burada bulamıyoruz. Kendimize soralım ve yanıtını tam verelim. Kendinizi benden daha fazla feda etmek istiyorsunuz. O zaman bu işe yanıtınız tam olsun. Durumunuz çok mu kötü, iflah olmaz bir durumda mısınız? Gerçekten çok kötüsünüz tedavi etmeliyiz. İnsanlar bu kadar ruhsuz olmamalı, "benden adam olmaz" dememelidirler. Biz bunu da tam tersine çeviren ve ispatlayan bir hareketiz. Uzun bir süredir bizden bir şeyler alıyorsunuz. Acaba aldıklarınız söylediklerimizi karşılayabilir mi? Daha sonuç alıcı olmak için ne yapabiliriz? Ne zayıflıklarınız, hastalıklarınız varsa söyleyin. Sizden de adam çıksın. Size güvenmeliyiz ve sizi yola, çizgiye sokmada başarılı olmalıyız. Yani adam olmakta ısrarlı olmalısınız. Yüzeysel ve kendini aldatma biçiminde bir durumla bizden onay alıp çıkış yapmamalısınız, yoksa yazık olur! Yüzde doksanı böyle yaptı, hiç olmazsa siz yarı yarıya başarın. Ölüm her zaman vardır. Zaten düşman da sizi rahat bırakmaz. Düşmanla her boyda savaşı başarıya götürelim. Bu, yedirir de, içirir de, yaşatır da, mutlu eder ve gururlandırır da. Niye bunu tercih etmeyelim? Kişiliğiniz niye bunu başarmıyor? Ne engel var? Buna karşı vazgeçilmez ne çıkarınız var? Aşamayacağınız ne geriliğiniz var? Öyle vazgeçemeyeceğiniz hazinelerinizin olduğunu sanmıyorum. Hayır, her tarafınız sökülük dökük içinde, bitmiş bir şekildedir. Öyle sevdalanacak çok az şeyiniz var. Fethedilecek şeyler daha fazla. Biz her şeyi fethetmekle kazandık.

Örneğin Türkler Anadolu'ya geldiklerinde iğne ucu kadar bir şeyleri bile yoktu. Bir tarlaları, bir köyleri, bir şehirleri yoktu. Ama şimdi Anadolu'da her şey Türklerindir, Türk egemenlerindedir. Bunu nasıl yaptılar? Önce Akıncılarla girdiler. Bizim bir şeyler yapmak için çabaladığımız Çaldıran'da, Malazgirt'te onlar en büyük savaşlarını verdiler. Önce buraları, daha sonra İstanbul'u fethettiler. Her şey onların oldu. Peki sizin bir şeyiniz var mı? Bir iş arıyorsunuz, bir işiniz

bile yok, iş bile bulamıyorsunuz. Hastalıklı bir kişiliğinizden başka hiçbir şeyiniz yok. Bu da bir gerçek. Onun için diyorum ki, neyi bekleyeceksiniz? Hiç olmazsa size yaşamınızı fethetmek gibi bir rol düşüyor, o zaman onu fethedin, bir şeyler fethedin. O kadar insan işsiz güçsüz sokaklarda yığılmış duruyor. İnsan bu tabloya bakar ve dehşete kapılır. Buna nasıl tahammül ediyorsunuz, bunun karşısında nasıl yaşıyorsunuz? Dehşetle karşılaşılması gereken duruma soğuk su içer gibi bakıp gidiyorsunuz. Elbette ki öyleleri sorumluluk sahibi olamaz. İşte siz burada kaybediyorsunuz. Amansız olunması gereken yerde, mutlak fethedilmesi gereken yerde orali bile olmuyorsunuz. Bedavadan elinize kim ne verir? İsteyin bakalım, size bir şey veriyorlar mı? Öyleyse fethetmek zorundasınız.

Son yıllarda gelişen bir hastalık da düşmandan almadığınızı partiden alma biçiminde ortaya çıkıyor. Bu da gerçekten tehlikeli bir durum ve bunun üzerinde iyi durmak gerekiyor. Zor bela bir araya getirdiğimiz savaş olanaklarını, yaşam olanaklarını bireysel yaşam olanaklarına çevirmek istiyorsunuz. En tehlikelisi de budur. Bunca yıldır bu olanakları daha iyi savaşıyoruz diye hazırladım. Fakat siz en amansız anlarda, tarihi rollerin oynanması gereken yerlerde yan gelip yatıyorsunuz. Örneğin bir karargah, en tarihi rolü oynamak, başarmak ve ordulaşmayı sağlamak durumunda olan bir yerdir. Fakat durum ne, onlar ne ile uğraşıyor!

Kişilikleriniz savaşa göre formasyon kazanmamış, savaşa aç değil; tam tersine ucuz yaşama aç. Aslında bunun için kaybediyorsunuz. Zindan çıkışlılarda bunu biraz daha yakından gördük. Özellikle bazıları gözünü savaşa değil, ucuz bir yaşama diyor. Belki yaşama susamıştır. Bu çok tehlikelidir. Bu yaklaşım onu düzene kul köle olmaya götürür. Oysa şu anda biz sadece savaşa doyabiliriz. "Bugünü de kurtardım" felsefesi ancak çok basit bir tatmin olmaya götürür. Hele bu partinin değerleriyse çok daha korkunç bir duruma yol açar. Maalesef şu anda durum budur. "Düşmandan koparak yaşarız" biçiminde değil, "partiden bir şeyler koparak yaşayacağız" diyorlar. Hikaye budur ve tehlikeli bir hikayedir. Hepsisi de yaptıklarını "en iyi partililik budur" biçiminde yapıyorlar. Bunu kendisine en layık bir hak olarak görüyor. Bu değerler böyle yaşanmaz. Eğer komuta diyorsanız komuta düzeyi yok, teorik düzeyi yok, tecrübe düzeyi yok. Ben bunun böyle olduğunu her bakımdan ispatlayabilirim. Eğer gerçekten PKK'lileşme diyorsanız, komutanlaşma diyorsanız bizim söylediklerimizden mutlaka sonuç çıkaracaksınız. Yani iki yüzlü olmaya gerek yok. Yapamıyorsanız alçakgönüllüce itiraf da edebilirsiniz. Ama "varım, bir şeyler yapabilirim" diyorsanız, bu sözünüzde samimiyseniz birbirimizi aldatmayalım, kendimizi aldatmayalım. Çeşitli yetkiler, olanaklar, sorumluluklar var, fakat bunları doğru temelde kullanamıyorsunuz. Halbuki tam tersi olmalıydı. Çok sınırlı olanakları yakalayıp onları on kat üretmek gerekiyordu, olması gereken tutum da budur. Bana bir verilirse, onu kısa bir sürede on yaparım. Bunları benim için yapmıyorsunuz. Yani devrimcilik diye bellediğiniz, kendinize yakıştırdığımız militanlık için bu böyledir. Eğer böyleyseniz militan olabilirsiniz, partinin bir temsilcisi veya bir görevlisi olabilirsiniz. Aksi halde her şey bir yalan, bir aldatma olur. Sıradan, basit bir savaşıklık da bu amaç çerçevesinde yürür. Bu savaşa da böyle hükmetmeliyiz. Ben daha fazla açmak istemiyorum. Aslında çok yönlü açabiliriz, ama özü konulmuştur. Askerileşiyorsunuz, siyasileşiyorsunuz, düşünce ve ideolojide bir seviye kazanıyorsunuz, o da bu çerçevede olur. Bu çerçeve dışındaki bir yaklaşımla PKK'de her şey alt üst olur, tepe takla olur. Bu temelde kim doğru hedefle, doğru yürüyüşle kendini yeniden kazanırsa o yürür gider. Bunu böyle anlayacaksınız. Gençsiniz, fazla yorulmamışsınız. Bu temelde başarmak en iyisidir.

Burada bugün 13. yılımı tamamlıyorum. Döne dolaşa yine aynı şeyi tekrarlayacağız. Hiç kimse bana, "kendini böyle çalıştır, böyle yürüt" demedi. Bana emir, buyruk verilmedi, imkan, olanak sunulmadı. Düşündüm, buldum buluşturdum bir araya getirdim, yaptım ve yürüttüm. Oysa sizin için her şey hazır, hedefler dahi belirlenmiş. Buna rağmen "yürüyemeyiz" diyorsanız, bunu nasıl kabul edebilirsiniz? Ya sizlere sıfırdan başla densesydi ne yapardınız? Veya halkın bir evladı olarak herhangi bir sahada tarihi bir sonuç al densesydi ne yapardınız? Sonuç alabilir miydiniz, yoksa daha iki adım atmadan düşer miydiniz? Halk evladına düşmek yakışır mı? Biz bu kadar amansızlıklar içinde başardığımızı göre biraz dürüst yaklaşır, partimizin bu politikasına belirttiğim çerçevede biraz dikkat ederseniz kesinlikle benden daha fazlasını başarabilirsiniz!

Sormak gerekiyor, bırakalım benden fazlasını yapmayı, benim yaptıklarımı ısrarla bozmakla nereye varırsınız? Size böyle bozma işini, geriletme işini kim verdi? Hiç olmazsa kendinizi sağlama alın. Görüyorsunuz ki durumlarınız çok kaygı verici ve mutlaka onu düzeltmek istiyorum. Önderlik hattına bağlı, Önderlik yaşamına bağlı, yaşamın nasıl olması gerektiğine dair doğru bir cevabı verme, ancak onu savaşıya yaşama dönüştürme ve hedefleri de parça parça düşürerek karşılık verme şeklinde bir bağlılıkla mümkündür. Bunun dışında her yol sahtedir, her pratik sapmadır. Umarım bu belirttiklerimi anlıyorsunuzdur.

Şimdiye kadar bütün anlattıklarım bu büyük tecrübe birikimini size bir kez daha özetleyip kavratmak içindi. Bu sizin için çok gerekli. Çünkü yaşam çok acımasız. Ona doğru yaklaşmazsanız gençliğinize yazık olur. Zaten çoğu şehit oldu, bundan büyük acı duyuyoruz. PKK aşkına yola çıkmış, ikinci gün devrilmiş. Bu nedenle bu tecrübe birikimini size çok yoğun bir biçimde vermek istiyoruz. Başka çaremiz de yok.

Bu değerlendirmemde gelişimin özüne ilişkin belirlemeler yaptım. Bence temele yerleştirilmesi gereken esas budur. Kişiliklerinizin bu temel dahilinde şekillenerek güç kazanması her şeyden önemlidir. Aslında geçmişte birçok başlangıcınız hatalı temelde veya hatalı kişilikler temelinde olmuş. Şimdi onu düzeltmeye çalışıyoruz. Artık buna güç de yetirilebilir. Savaşı kabul etmiş bir topluluğuz. Partimizin bütün militan ve savaşıları sonuna kadar savaşmayı kendine kabul ettirmiş ve cesaretli, kararlı bir yapıya sahiptir. Fakat işe nasıl ve hangi güçle başlamaları gerektiğini ihmal etmişler. Hatta içlerinde rahatlıkla yenilgiye götürebilecek birçok tutumu barındırmışlar. Sağlam bir başlangıç herkes için son derece belirleyicidir.

Bütün çabalarımızla, partinin bütün çabalarıyla muazzam güçlenip ona layık olmanın ve onunla büyük çalışmanın imkanını elde edeceksiniz. Belki belirttiklerimde eksiklikler olabilir, fakat tartışmalarla üzerinde daha da yoğunlaşarak kesinlikle başaran ve fetheden bir tarzı iyi tutturabilirsiniz. Daha yıpranmamış özellikleriniz, gençliğinizin verdiği

enerjik durum, savaş hedeflerine yürümede sizi bizden daha fazla başarılı kılabilir. Ve daha önce de söylediğimiz gibi, başka bir yaşam seçeneğiniz de yok. Biz şimdiye kadar zor bela buraya kadar getirdik, zor bela yaşattık. Partiyi daha iyi savaşılabilen bir aşamaya getirdik. Bundan sonra da eskinin her türlü yenilgiye açık tutumunu kabul etmeyeceğiz. Doğru devrimci tutumumuz bizi her zamankinden daha fazla başarılı olmaya götürecektir.

3 Temmuz 1992

ZAFER KİŞİLİĞİNİN AMANSIZ TAKİPÇİSİYİZ

İliklerine kadar düşmanın sürüklediği, kendine göre her türlü şekle soktuğu yaşanılmaz, kabul edilemez toplumsal, ulusal veya ondan uzaklaşmış özellikler toplamını ifade eden kişiliklerinizi doğru yola koymak devrimci bir tavırdır. O halde bizim çabalarımızla bu öz ve ona dayalı şekillenmenizin kolay yıkılacağı anlaşılıyor. Fakat verilen sözler ve alınan kararların gereklerine ulaşma çok zayıf kalıyor. Biz ağzınızı açtık, sizleri az çok hareketlendirecek bir ortama çektik, fakat en kötüsü de bunu doğru kullanmayışınızdır. Tabii ki işin amansızlığını, iğne ucu kadar bir açıklık bırakmadan yürüme üslubunu esas almadıkça, böylesine hareketli bir ortam da en sorumsuz davranışlara, başı boşluğa giden bir sonucu doğurur. Bu da eski dönemden daha kötü bir karmaşa dönemini ortaya çıkarır. Bunun tehlikeleri de az değildir. Bizde iç eğitim ve vicdana karşı sorumluluk zayıf.

Günümüzde çok kapsamlı bir biçimde geliştirilen emperyalist sömürgeci ayartma ve baştan çıkarma çok etkilidir. Özellikle insanın atomuna dek çözülmesi söz konusu. Tabii bizimkilerin durumu bundan daha beter. Sorun buradan kaynaklanıyor. Bir molekül bile olamayacak durumdasınız, nasıl yeni bir maddi şekil alacaksınız? Molekül olma kuvvetini bile oluşturamazsanız ulusal şekillenmeye, toplumsal yapılanmaya ne kadar katılabilirsiniz? Durumunuz biraz böyle, düşman sizi atomunuza dek parçalamış. Devrim sizi moleküle, molekülden yeni bir maddi toplumsal şekillenişe dönüştürmek istiyor. Devrim bunun adıdır. Burası bir laboratuvar gibidir. Yeni oluşumlara imkan hazırlıyor. Çok reaksiyoner olmanız, yani bileşime girme yerine çok tepkisel olmanız gelişmeniz önünde engel teşkil ediyor. Bileşime girmeniz zayıf. Yeni sentezlere ulaşmayı bu tepkiselliğiniz yüzünden zorluyorsunuz. En tuhaf olanı da bu kişilikte ısrar etmenizdir. Yani herhangi olumlu bir bileşime giremiyorsunuz. Bu durumun mutlaka aşılması gerekiyor. Bunun için de her türlü çabanın sergilenmesi bir zorunluluktur. Bu böyle değerlendirileceğine tepkisellik sergileniyor. Bu da bozgunculuk, örgütlenmeme, bileşime girmeme anlamına geliyor.

Düşmanın sert yönelimi ile yıllardan beri toplumu parçalayışı sizleri bu duruma getiriyor. Derdiniz büyük, fakat üzerinde düşünmeye bile üşeniyorsunuz. İlkel toplumlar, tanrılar icat ederlerdi, onlardan medet umarlardı, bağırp çağırıp kıyameti koparırlardı, sesi nereye ulaştıysa. Yarattığınız durum biraz böyle. Ya tanrılaştırır ya bağırır ya da birilerini imdada çağırırsınız. Bu, açıkça bir ilkelliği ifade ediyor. Hatalar yığını halinde kalmak, beceriksiz kalmak kolaydır. Yaşadığınız gerçeğin derin anlamı da budur. Eskiden "ne sap çıkar, ne saman" derlerdi. Çoğunuzun yaşadığı gerçek bu. Dert büyük, fakat çoğu anlamak bile istemiyor. Çocukluk, ağlamak sızlamak dururken olgunluk rolüne ne gerek var! Bu alıştırılmış bir durumdur. Ölmekten başka elinizden ne gelir.

Ben kendimden başlayarak en sağlıksız bir öğeden yararlı bir öge nasıl yapılır sorusuna cevap vermek istedim. Bununla belli bir yararlılık arz edebileceğimiz ortaya çıkmıştır. Düşmanın müthiş dayatmalarına rağmen yararlı olabileceğimiz anlaşılmıştır. Herkes kendini yararlı kılmakla mükelleftir. Yıllarca uğraşacaksınız ve mutlaka kendinizi yararlı bir öge haline getireceksiniz. Bunu bilmeniz gerekir. Bu sizin vicdan borcunuz, insanlık borcunuz, vatan borcunuzdur. Bunun dışındakiler sahte yaşam biçimleridir.

Hiç kimsenin bile kabul etmeyeceği bir sömürgecilik durumunu yaşıyoruz. Biz hariç tarihte, günümüzde bu kadar baskı ve sömürü düzeni altında olan insanlar görülmemiştir. Yiğitlik bu işin içinden çıkabilmektir; yoksa ağlayıp sızlayıp, daha da bozulup bozmak değildir. PKK adına eline ucuzca yetki, silah alıp işi soytarılığa kadar götürenler var. Adam oluşumumuzun hiç farkında bile değil. Bin bir emekle, çabayla, sabırla onur adına, insanlık adına bir değere ulaşmışız. Fakat bu tiplerin belası düşmanın belasından daha az tehlikeli değildir. Düşmanın yarattığı belayı ben anlayışla karşılarım, ama bizim adımıza oluşan bu belalara ne diyeyim! Bunlar daha lanetli, iğrenç ve utanmazdırlar. Bu yapıyı, bu insanları bir türlü kendi kaderi üzerinde derin düşünmeye ve akıllı olmaya, kendini kurtarabilecek çaba sahibi kılmaya yetemiyoruz veya bu çabalarımız kendilerinden kaynaklanan nedenlerle etkisizleştiriliyor. Sonuçta daha da dağılıp toz duman oluyorlar. Bunu önlemeye çalışıyoruz. Kendini yerden yere atmakla, sigara tütürmekle bunun altından çıkılmaz. Gerekirse bir alim gibi düşüneceksin, bir mümin gibi kendini adayacaksın, en zor emek sürecini yaşayanlar kadar çaba sahibi olacaksın. Bu durumdan kurtulmanın başka çaresi yok. Gerçek bu olduğu halde ısrarla bundan kaçmaya çalışıyorlar. Bu yöntemlerle hiçbir yere varılamaz. Sizleri böyle çözümlenmeye çalışıyoruz. Kendimi bile bu konuda çözümlenmeye çalışıyorum. Anlık halledilmesi gereken bu çözümleri zamana yayarsak bu da bir hata olur. Ve bizim çabalarımız boşa gidebilir. Bu dönemde bu endişenin rolü büyüktür ve bir şeylerin çözümlenmesi gerekiyor. Bu sizin için de geçerlidir. Bu gücü göstermelisiniz. Acaba içinizde bu gücü gösterebilecek yiğit kaç kişi var? Sizin kadar savaşa hevesli olsaydım, şimdi her yeri alt üst etmiş olurum. Savaşçılık en yaman sanattır. Siz en basit sanatın değerini bile bilemezken savaş sanatını ne kadar bileceksiniz, uygulayacaksınız? Bırakın başkalarına yaptırmayı, kendinizi bu sanatın gereklerine göre ne kadar işlemiş ve yenilir, yutulur bir lokma haline getirmişsiniz?

Bizim toplum dilencilik durumuna alıştırılmış. Devlete karşı dilenci gibidir, ağaya karşı dilenci gibidir, şimdi de partiye karşı dilenci gibi durmaya çalışıyor ve bu parti içinde de var. Tabii ki bu yaklaşım yanlıştır. Dilencilik,

çaresizlerin benimsediği bir meslektir. Gençsiniz, bunları belki dilenci olmayacağınıza dair kendinize verilmiş sözleriniz olabilir diye söylüyorum. Belki şerefli, onurlu olmakta iddianızı sürdürebilirsiniz. Unutmayın ki, benim en büyük savaşığım bu dilenciler grubundan kurtulmaktır, başkalarına yalvarıp yakarmamaktır. Bizim toplumumuz bu konuda çok acınası bir durumdadır. Herkesten, her şeyden nefret ettim, attım, uzaklaştım. Böyle yalvarıp yakarmak kişinin kendisine karşı saygısızlığıdır. O açıdan da kesinlikle kimseden bir şey istemiyorum. Birilerinden bir şey isteyebilmek için kişinin güçlü olması, karşılığında verecek bir şeylerinin olması gerekir. Fakat o güçte, o zenginlikte bir kişilik yok.

Bütün bunlar yakıcı sorunlardır, fakat kavrayışta bunu yakalama durumu bir hayli eksik, anlayışına bile ulaşamıyorsunuz. Yeniden yapılandırılmanız bütün çabalarınıza rağmen yetersiz kalıyor. Bazıları senin başına her şeyi getirdiğinde, senin yapacağın hiç olmazsa başına geleni derin düşünüp anlamaktır. Ve mümkünse buna karşı koyabilmek, yapabilecek bir şey varsa elini kolunu sallayarak "bu kadar da olmaz" deyip bir şeyler yapabilmektir. Bu tavır da gösteremiyorsunuz. Öfkeleriniz var, tepkileriniz var, neye karşı ve neden kaynaklandığını anlamaktan bile uzaksınız. Düşman sizi dar bir yere kapatmış, siz de kovanına çomak sokulmuş arılar gibi kaynıyorsunuz. Neden kendinizi görmüyorsunuz? Neden sağlıklı bir birlik düzenleyemiyorsunuz? Vietnamlılara bakın, bir zamanların Çinlilerine bakın, nasıl bir dönemde bir devrimi yapmak için nasıl kafa kafaya verdiler. Hiç birisinde bizim gibi kafa karışıklığı, anlamama durumu var mıydı? Bir araya gelemeyecek kadar parçalanmıştınız. Hiç olmazsa biz birlik, uyum, güvenlik imkanı verdik. Belki bu daha da birleştirilebilir, ama şu sonuca gitmek gerekir: Eğer oldum, oluşum, yapılandım deniliyorsa gidilen yerde eskiyi hortlatmak, düzene gelmemek, bileşime gelmemek, uyuma gelmemek, sağlam vuruş tarzına gelmemek affedilemez. Madem kararlaştırıldı, düzenlendi, o halde bununla oynama! Güçlen, yönel, yürü, yürüt. Aslında ordulaşma buydu. Ama en ileri düzeyde bunu yürütmek isteyenler başka şeylerle uğraşıyor, tersini uyguluyorlar. Tarihi örnekler verdiğimizde, bildiğiniz gibi kölelerde bile çok değerli önderler ortaya çıkıyor. Spartaküs'ten başlayalım, en son köle önderlere kadar, ne yaman yetişmişler. Siz bir kölenin kendini yetiştirme tarzından bile nasibinizi almıyorsunuz. Bir köle kendisini nasıl yetiştirir, nasıl önder yapar? Bu gücü gösterebilecek kaç kişi var?

Ben, bütün çabamla; düzen ne derse desin, nasıl yüklenirse yüklensin, ne düşünürse düşünsün, ezilen insan adına, sınıf, ulus adına bir tutum takınmanın gerekli olduğuna inanarlardanım. Tabii bu yalnız lafla, inatla olmaz. Ne mutlu o kişiye ki, hiç olmazsa bir savunma durumunu tutturabilmiş. Bir anlamda vuruşumuz da böyleydi. Tabii çok zorlu bir vuruştur. İşin ucunda düzen karşısında toz olup gitmek de vardı. Bu düzeni zorladığımızı basın yazıyor; bizim için "Büyük tehdit" diyorlar. Emperyalizmin ve tüm gerici güçlerin desteklemesine rağmen bizim yutulmamamızı bir de eleştiriyorlar, "Neden yutulmadınız" diyorlar ve öfkeleniyorlar. Bizim yaptığımız, basit bir insan savunuculuğu. Tabii sizler de buna hazırsınız, ama bunun için büyük çabanın gerekliliğini görmüyorsunuz. Basit nedenler, genel değerlendirmeler üzerinde çalışıyorsunuz. Biz kendimizi bir komutan gibi dayatıp, "emir demiri keser" misali sizi yontmak istemiyoruz. Fakat hiç olmazsa saygı duyulacak bir çaba olarak incelemeyi bilin, ders çıkarın. Madem "ilgiliyiz" diyorsunuz, hiç olmazsa inceleme düzeyinde karşılık verin. Galiba bizi fazla anlamıyor ve incelemiyorsunuz. İnceleme kabiliyetinizin fazla gelişmeyişi kötü bir durumdur. Ben, içinizde bırakalım beni takip edecek bir kişi, emir komutaya gelecek tek bir kişi bile göremiyorum. Bu imkansız mıdır? Emir komuta düzenine geçmeniz çok mu zor? İyi bir zekayla olayı incelemek de mi çok zor? PKK okulundaki öğrencilik de biraz tuhaf geçiyor. Acaba biz mi değişik bir okul ve öğretmen türü olduk? Şüphesiz Ortaçağ öğretmenleri, okulları gibi değiliz; Türk okulları, öğretmenleri gibi de değiliz. Ama yine de okul değeri var. Tabii okul deyip geçmemek gerekir. Okul kesin öğrenmek içindir, öğretmek içindir. Sizin ki bir ziyaretçiyi andırıyor. Biz öyle değiliz. Ben halen çok iyi öğrenmeye çalışıyorum. Öğrenci olursanız, hatta bir de mezun olursanız ne mutlu size denir, ama bunu başarabilecek misiniz?

Bugün bu sahadaki faaliyetlerimizin 14. yılına giriyoruz. Hava çok sıcak, neredeyse kaynıyor. Ülkeden ilk çıktığımız gün de böyle kaynar gibiydi. Çıkacağımız günlerde umut bile ölümcül tehlike altındaydı. Yine de Urfa'nın o sıcaklığında son bir umutla bir yerlere ulaşacak mıyız, yaşayabilecek miyiz diye yola çıktık. Zaten hazırlık diye bir şey yoktu. Yüzmeyi bilmeyenlerin bir göle atılması gibi, eğer fazla derin değilse belki geçilebilirdi. Sıradanlığı aşan böyle bir durum vardı. Yaşam bizim için her zaman böyle gidiyor. Tabii böyle durumlarda olanların yapacağı ilk işlerden birisi de ölçmek, biçmek, el yordamıyla da olsa bazı çabalara girişmektir. O günlerimiz çok duyarlıydı. Yalancının sözüne bile büyük önem vererek yaşamaya çalışıyorduk. Bizi kandırmaya çalışanlara bile en ufak bir rahatsızlık vermeden, sen yalancısın demeden bizden rahatsız olmasın diye sabrettik. Büyük bir adım için ne gerekiyorsa o yapılıyordu. Şimdi sizlere bakıyorum, altın gibi bir ortamı da size versek, alt üst etmekten başka bir yaklaşım sahibi olabilir misiniz? Ölçme, biçme, deneme, sınamaya yok, değer biçme yok. Ne yapılır, ne yapılmaz farkında bile değilsiniz. Öyleleri ne komutan olur, ne asker olur, ne sap olur, ne saman, haydan gelir huya gider. Bu tutumumuzdan halen en ufak bir sapmaya dahi fırsat vermedik, hem de bütün serbestliğimize rağmen, fakat siz düşünmekten bile acizsiniz.

Komutası altına binlerce kişilik güç verdiklerimize bakıyorum, adam bol bol sigara tütürüyor. Güya bu komutandır. Zaman zaman hesaplıyorlar, üç takım bir bölük eder, bu bölük komutanlığıdır, bölük komutanlığı da yüzbaşıya denktir. Üç bölük bir taburdur, bu da yarbaylığa denk düşüyor. Daha da genelleştirirsek, filan bölgede birkaç taburluk gücümüz var, bu da generalliğe kadar gider. İki keçi güdemeyecek adam şimdi böyle düşünüyor. Yandık ki ne yandık! Barzani bile bu kadar ileri gitmiyor. Haddimizi bilelim! Bizimkilerin önünü almasak, uyarı yapmasak nereye toslayacakları belli değil. Nitekim bunun örnekleri de ortaya çıktı. Buraya işsiz, güçsüz, ıpsız, sapsız adamın biri gelmişti, aldık eğittik. Daha sonra ülkeye gitti ve korkunçlaştı. Partinin değerlerine vurdu, halka vurdu, canavar oldu çıktı. Bu, Kürt kişiliğinden beklenebilir. Yediriyorsun, içiriyorsun ikinci gün başına getirmediğin şey bırakmıyor. Değer veriyorsun, saygı duyuyorsun, sevgi duyuyorsun ikinci gün deli oluyor. "Ben senden şu kadar büyüğüm" diyor. Biraz yöneliyorsun düşmana dayanıyor, sonra da gidiyor. Yani son derece hastalıklı durumlar söz konusu. Bütün bunlar bizim sorunlarımızdır. Varız, yiğitçe varız diyorsanız, çözüm gücü olmayı bilmeniz gerekir. Ağlayıp sızlamakla, şikayet

etmekle bu işler olmaz. Sizin durumunuz biraz hava atmaya benziyor. Kendinize nasıl ve hangi cesaretle yaşamayı yediriyorsunuz? Yaşam karşısında bu kadar zayıfsanız, yaşamınızın onur ve özgürlüğü yoksa, onu özgürleştirmek yerine, düşmana hizmet etmekten bile alıkoyamıyorsanız, nedir bu haliniz? Neden iyi bir tartışmacı, neden iyi bir toparlayıcı olamıyorsunuz, özellikle emir komuta düzenine neden gelemiyorsunuz? Bütün bunlar bu anlatımda gizlidir.

Bozmak kolay, moralle oynamak kolay, bunu herkes yapar. Fakat bize tersi gerek. Yani bize düzen, moral, doğru yolda yürüme çabası gerekiyor. Bunu sağlayacaksınız, doğrusu da budur. Ağlamaya, sızlamaya, kendini başka kılıflara büründürmeye, yetkisini kötü kullanmaya, alçakgönüllülüğü elden bırakmaya ne gerek var. Tarihte baskıcı, zulümcü tipler hep bu yüzden, böyle anlamsızlıklara veya haklı olmayan durumlara bürünerek ortaya çıkarlar. Adaletsizler, zalimler, işkenceciler, sömürücüler böyle ortaya çıkarlar. Saflarımızda da düzene gelmeyen, uyuma gelmeyen, işleyişe gelmeyen tipler serbest kalırsa, fırsatını bulursa böyle olurlar. Her hareketin böyle bir adaletsizlikle, zulümle, sömürüyle, baskıyla ilişkisi vardır. Hiç kimse benim hareketim nötrdür, ne yararlıdır, ne zararlıdır demesin. Her hareketin, her davranışın böyle ikili bir anlamı vardır. Ya birine denk gelir ya da diğerine; arayış yaşamak küçük burjuvazinin tarzıdır. Zalimi de oynarım, mazlumunu da; eşitliliği de oynarım, eşitsizliği de; emekten de yanayım, sömürüden de yanayım demek tipik bir küçük burjuva tarzıdır ve sizde oldukça yaygındır. Bu da tam bir baş belası durumu ifade eder ve kendinizi bu durumlardan kurtaramıyorsunuz.

En Soylu Eğitim Kendini Bilme Eylemidir

Bütün bunları şunun için söylüyorum: Bu hareket giderek daha da gelişiyor. Fakat öncü kadrosu aynı hızı gösteremiyor. Zaten Kürt tarihinde de öncülük adı altında hataların en kötüsü yapılmıştır. Bizim de başımıza böyle bir bela gelebilir, onu önlemeye çalışıyoruz. Tabii vurarak, ezerek değil, biraz insani temelde, anlayışına çağrı yaparak, davranışına hiç olmazsa eğitimle biraz düzen vererek yapmak istiyoruz. Yoksa sopayı indirmek bize alçaltıcı geliyor. Sizi dayakla yola getirmek fazla onurlu bir yöntem değil, bu eski bir yöntemdir. En büyük eğitim, en zorba eğitim türünden daha fazla, insanın kendini iknaya eğitebilmesidir. Bunu böyle kavramak gerekir.

Şimdi de Ankara'ya bakalım, Ankara kaynıyor. Bu da hiç şüphesiz mücadelenin yol açtığı bir sonuçtur. Yani sadece yaz sıcaklığı değildir. Hükümet sağa çark etti. Demirel, Türkeş'le görüşüyor. İnönü-Demirel ittifakı zorlanıyor, generaller, kontrgerilla uzmanları bütün devleti ele geçiriyorlar. Devlet tamamen kontrgerillalaşıyor. Ankara cephesi böyle bir durumu yaşıyor, daha da yaşayacak. Tepede bunalım varmış, Demirel, Özal'ı kaçırmış, Özal yeni planlar geliştirmiş. Bütün bunlar düzenin mantığı gereğidir. Ankara'yı zorlamak iyi bir şeydir, kaynatmak iyi bir şeydir. Fakat o kazanda kaynamamayı bilmemiz gerekir. O kazan kaynarken, bizi de kendi içinde diri diri kaynatmak ister. Onu önlemeye çalışıyorum.

Sizi, bu yaz sıcaklığında onları daha da kaynatmak için özgürlük ateşini daha da alevlendirecek bir duruma getirmek gerekiyor. Kendinizi değil, özgürlük ateşini alevlendireceksiniz. Ateşin soğutucuları değil, körükleyicileri olacaksınız. Demirci Kawa da ateşi körükleyerek demiri tav ediyordu. Bunun için bizim sorumluluğumuz tırnakla bile koparıcıdır. Bunlar en doğrusudur. Peki başka nasıl yapacağız? Kaybedilenleri nasıl kazanacağız? Dondurulmuşluk nasıl yakıcı hale getirilir? Ve yaşam için ne isteyebilirsiniz? Belki bazıları örgüt disiplininin sıkılıyordur. Adam olana şunu söyleyelim; yaşayacak neyiniz var, bir parça toprak bile yok ki üzerinde yatasınız veya mezarınız olsun. Bildiğiniz gibi şehitlerimiz bile çukurlara dolduruluyor. Şu anda özgürlük şehidi için bir parça özgür vatan toprağı yoktur, bunu sağlayamamışız. Acı duyuyorum, ama bu bir gerçek. Bazıları yaşamak isterler, ama nerede? Bu dünyada sana yer yok, haram edilmiş. Tabii yaşam diye kendinizi yere atarsanız bu, -batak da olur, pislik de olur- herkesin yaşadığına benzer bir şekilde olur. Onu da kendine layık görenin fazla söyleyecek bir şeyi yok. Zaten böyle yaşayanları da şimdi perişan, rezil bir durumdadır. Yaşamak için bir karış yer, özgür bir nefes elde etmek o kadar zor mu? Yani bizim hareketimiz bir yürek hareketidir, büyük bir tutku, büyük bir insanlık hareketidir. Henüz kendini daha yer yüzünde bir ada haline getirememiştir. Halen havada bir bulut kümesi gibi dolaşılıyor. Güçlü bir yağmur bile dökememiş, hiçbir yeri yeşertmemiştir.

Bazılarına şöyle bir eleştiri de yaptık: Bulut kümelerisiniz ve ortalıkta dolaşıyorsunuz, yoğunlaşıp yağmur bile olamıyorsunuz. Yere düşme, sel olma, göl olma nerede? Bütün bunlar gerçek. Sahteliğe girmenize gerek yok. Zor bela bir araya getirdiğimiz bulut kümelerini, yağmur damlalarını bozup "ne de güzel önderlik ediyoruz" diyerek bizi aldatmasınlar. O kişi bunları paramparça ediyorsa son rahmeti de bizden kesiyor demektir. Kolay kaybediyorsunuz. Durum bunu gösteriyor. Ben bunları söylerken siz ne kadar anlıyorsunuz, ne kadar sonuç çıkarıyorsunuz? Söylenenler doğruluğu ne kadar ifade ediyor, bu hareketin özgürlükçü değerini ne kadar açıklıyor, bu artık sizin anlayışınıza kalmış. Zorlama yok, fakat en soylu eğitim kendini bilme eylemidir.

Hiçbir gücün koparamayacağı şekilde değerlere bağlanın. PKK, aynı zamanda böyle bir olayın adıdır. Zaman geçiyor, ne kadar başarmışım diye kendi kendime soruyorum. Sorumlu insanım, ben işi kaçışa bağlayamam, intiharvari çıkışlara da müsaade etmem. Umulmadık ve kimsenin beklemediği bir biçimde, bir yerde mevzilendim. Bu mevzide mücadeleye devam edişim 14. yılına girdi. Biliyorsunuz en çok aranan, düzenin en çok yüklendiği, bütün gücünü kullanıp yeryüzünde silip süpürmek istediği bir konuma sahibim. Bu mevzide yaşayabilir miyiz? Daha fazla zorlamak da olmaz. Bizim de yaptığımız ve elimizden gelen budur. Yani siz kendinizi yaşadınız da ne oldu? Zindandakiler, dağdakiler, sözümona düzendekiler ve o kadar mevzileri olanlar ne yaptılar? Hesap vermeleri gerekir. Zaten bizim en büyük iddiamız da iyi hesap vermektir. Yaptığımız budur diye düşmana da, dosta da, herkese de hesap veririz. Nefes alıp vermek, kendini toparlayıp buraya kadar getirmek bunun içindir. Herkes yaşamını sık sık sorgudan geçirip, iyi değerlendirip hesabını vermelidir. Soylu eylemi yoksa, hesap verecek şeyi yoksa kaç para eder? Eskiden toplum öyle serserilerle doluydu ki, soysuzlukta, düşmekte, lümpenlikte sınırın hesabı yoktu. Öyleleri neye yararlar, kaç para ederler?

Biz de her şeyi başarmadık, ama silah isteyene silah, bıçak isteyene bıçak, söz isteyene söz gücü, örgüt isteyene örgüt sağlayabildik. Böylesi bir yaşama yaşam denilebilir, sizin de böyle bir yaşamınızın olması gerekir. Sanki başka türlü yaşamak mümkünmüş gibi bizimkiler beni değişik bir biçimde oyalamak istiyorlar. Ağlayabilir misiniz, zıplayabilir misiniz, oflayabilir misiniz, delileşebilir misiniz, kaçabilir misiniz, hatta güçlü eylemler düzenleyebilir misiniz? Bunları da tartışabiliriz. Ben çocuk değilim, ben kolay aldanmam. Bizden bir şeyler öğrenmek için gelmişsiniz, bir şeyler öğrenmek istiyorsunuz. Fakat yapamayacağınızdan, zorlanacağınızdan korkuyorum. Sizde o soluk yok. Soluk olsa da o esneklik yok, o derinlik yok, kendine hakim olma durumu yok; ne yürek gücü, ne de beyin gücü var. Kendinizi çok batırmışsınız, güçten düşürmüştünüz, planlayamamışsınız, örgütleyememişsiniz ve tecrübe edinmemişsiniz. O zaman hesap verme durumunda değil misiniz? Karşımızda güçsüzlüğü oynarsanız, bu hiç iyi olmaz. Hangi arkadaş güçlülüğü oynayabilir? Hepiniz ancak zavallıları oynayabilirsiniz.

Örneğin tiyatro yapıyorsunuz, bir kısmınız Türk subayı, jandarması oluyor. Bir kısmınız da topal falan oluyor. Bundan başka bir tablo çizebiliyor musunuz? Ağlama, sızlama, küfür... Bu tabloyu, bu tiyatroyu değiştirmek gerekiyor. Fakat bunu değiştirmek için de büyük güç ve güçlüyü oynamak gerekir. Sizi korkutmak istemiyoruz. Neden hemen önder olmadın demiyoruz, ama şunu söylüyoruz; bazı sözler veriyorsunuz, antlar içiyorsunuz ve iyi niyetlisiniz de. Fakat bunu yöntemine göre yürütmesini bilmiyorsunuz. Hepinizden yaşlıyım, böyle yürümekten öldüm mü? Çok mu kötü oldum, çok mu zavallıyım? Kesinlikle hayır. Herhangi biriniz kadar kendimdeyim. İnsan kendini büyük davalar için adarsa kendisini çok fazlasıyla mı vermiş olur? Hayır! Zaten verecek başka neyiniz var? Kendinizi adayacaksanız başka türlü adayın. Bir tarla parçasına, bir aileye, birkaç çocuğa ve bir maaşa sahip olmanın karşılığı nedir ki! Bütün bunların karşılığı sefaletten başka bir şey değildir. Büyük değerler vardır ve adandığında kazanılır. İstedğim kadar güç, para, silah bulabiliyorum. Demek ki oluyor. Kendini büyük davaya doğru bir tarzda yatırdın mı en büyüğüne ulaşmak zor değildir. Siz yaşamınızı küçük şeylere adadınız. Sonuç sıfırdır, boşluktur, cebinde beş kuruşu bile olmama durumudur. Onu savunacak ne bir iki yoldaşı, ne de akrabaları var. Hepsini bir anda ondan kaçır gider. Benim durumum böyle değil, şu anda her şeyim var. İstedğim kadar birlik yaratabilirim. İstesem bütün halkı ayağa kaldırayabilirim. Ve ben yaşadıkça bu böyle olur. Şimdi bir de kendinize bakın; "bunda bizim de payımız var" diyeceksiniz, fakat bu ayrı bir meseledir. Pay meselesi, Önderlik tarzında yürümekle mümkündür. Ancak böyle hak etmiş olursunuz. Sizin için geçerli olan budur. Her gün çevrenizden bu kadar eleştiri alın, ondan sonra da "biz de hak sahibiyiz" deyin! Böyle bir yaklaşım kesinlikle kabul edilemez. Kendinizi verirken, kendinizi adarken ve fırsat da eldeyken hata yapıyorsunuz.

On dört yıl önce buraya gelirken o kadar çaresiz, o kadar ilişkisiz, o kadar karanlıkta el yordamıyla yürüyordum ki, yanımdakiler bile "Her şeye inanırsın da, bu gidişattan sonuç alınacağına inanmayız" diyorlardı. Bugün en büyük inanç ve yürütme kabiliyeti aynı kişide somutlaşıyor. Ve en inanılmaz bir durumda böyle bir ortamın oluşmasına yol açılıyor. Size en büyük destek, güç işte bu örneğin kendisidir. Bu örneği inceleyin, anlayın! Gençsiniz, ben buraya gelirken otuz bir yaşındaydım. Arkanıza partinin aydınlatıcı çizgisini ve olanaklarını alarak yürüyorsunuz. Mutlaka benden daha fazlasını başarmalısınız. Eğer sözünüzün sahibiyse, sahtekar değilseniz, düzenin alıştırdığı gibi her gün kendinizle oynamıyorsanız bu sonucu mutlaka elde etmeniz gerekir. Gerekir, çünkü biz başarmışız, akla hayale gelmedik yerden, ortamdaki buraya kadar getirdik ve bugün burjuva basını Ankara'yı kaynattığımızı yazıyor. Demek ki oluyor!

Zindana düşmek, erkenden biçilmek kader midir? Bu önlenebilir, hele hele bundan sonra daha kolay önlenebilir. Bazıları heveslerini, dürtülerini, güdülerini yaşarken ben, soluk soluğa sadece ve sadece davayı düşünüyordum. Herkesi nasıl davanın emrine sokacağız? Sadece ve sadece onun için nefes almaya ve çare olmaya, kendini aşmaya, iğne ucu kadar da olsa zemin yoklamaya, eğer hiçbir şey elde edemiyorsam da zaman kazanmaya çalışıyordum. Tabii ki siz bunların farkında bile değilsiniz. Ama bu hikaye böyle yazılmış veya bu hikayenin kendisi böyledir. Kaçanlar oldu, ağlayanlar oldu, delirenler oldu, renk renk komplocular, tasfiyeciler, grup grup hainler ortaya çıktı ki, bunlar saymakla bitmez. Bütün bunlara rağmen bugün ülkenin büyük bir kısmında, kimsenin aklına bile getiremeyeceği kadar silah sesleri duyuluyor.

Şu anda diyebilirim ki, bu ülkedeki halk hiçbir zaman kendisi adına düşünemeyecek, konuşamayacak bir durumdayken, şimdi her tarafta özgürlük silahları konuşuyor, özgürlük tartışmaları sürüyor. Düşman gittikçe daralıyor. Ve biz bunu, düşmanın bütün dünyayı arkasına aldığı bir dönemde her şeyiyle buradan yürütüyoruz. Halen de bu böyle devam ediyor. Bunu anlayacaksınız. Bu temelde bu kavrayışa, ruha ulaşacaksınız. İnkâr edemezsiniz, etmemelisiniz de. Yürek derinliğine, ruh büyüklüğüne, düşünce gücüne ulaşmalısınız. Geçmiş süreci ve bu süreci hiç olmazsa biraz daha doğruya yakın, sonuç alıcı bir biçimde değerlendirmelisiniz. Ben insana güvenirim, belki bundan sonra içinizden sağlam yürüyüşçüler çıkabilir.

14. yıla da sağlam yürüme kararlılığıyla başlayalım. Ve bugün aynı zamanda Manifestonun kaleme alınışının 15. yılına giriş günüdür. Temmuz'a kadar Diyarbakır cehenneminde Manifestoya hazırlanış ve yine Temmuz'un başında o yurt dışı cehennemine çıkış... Tabii halk da cehennemdeydi. Fakat şimdi gidişat cehennemlik olmaktan çıkıyor. Ama cennete ulaştık, selamete ulaştık demek için de gafil olmak gerekir. Öyle bir durum yok. Fakat gidişat doğruya, cennete doğru. O din kitaplarında cennet diye tabir edilen yerlerin hepsine ulaştık, bunu da özgürlük düşüncesi ve silahıyla yaptık. Maalesef kıymetini halen tam idrak edemiyorlar. Xabur vadileri, Hezil vadileri, Botan vadileri, Murat vadileri, Zap vadileri, Dicle-Fırat vadileri böyle çok sayıda özgürlük savaşçısına kavuşturuluyor. Ama halen eski yaşamın kalıntılarıyla cehennemi yaşıyorlar. Bu da yüz yılların körleştirdiği, cehennemlik yaptığı kişiliklerin çok güçlü kalıntılar biçiminde devam etmesine neden oluyor. Halen böyle kalıntı kişilikler var. Fakat her şey onların dediği gibi olmayacak, bundan sonra bu doğru yolun hükmü daha fazla etkili olacak. Keşke oralarda olup, daha yakından yürütme durumunda olsaydık. Yolun büyüklüğünü, orada yaratılan değerlerin büyüklüğünü bilmiyorlar. Kötü yetişmişler, çoğunun yaşamı düzenin cehennemlik yaşamıdır. Halen onu yaşamaya devam ediyorlar.

Tarihte birçok komutan burada devlet kurmuş, buraya seferler düzenlemiş. İskender, Darius burada savaş verdi, Asur İmparatorlarının hepsi burada savaş verdiler. Persler, Romalılar buraya birçok sefer düzenlediler. Daha dün Osmanlılar, İranlılar, Araplar da birçok sefer düzenlediler. Hiç olmazsa biz de özgürlük için seferler düzenleyelim. Adam küçük; ne tarihi görüyor, ne günü, ne de günceli. Yüreği küçük, kolu küçük, bacağı küçük basit bir köylü. Bunu aşmak gerekir. Günler özgürlük gerçeğine ilişkin biraz böyle dile gelebilir, güncellik böyle yakalanabilir. Özgürlük ideali büyük olanlar için iyi bir dönemdir, özlemine duyup da onu gerçekleştirmeye doğru götürmek için iyi bir fırsattır. Tabii yerine getirilmesi gereken bu çabanın da büyüklüğü, güncelliği gün gibi açık. Bunun için başımızı bile kaşıyacak vaktiniz yok. Yolun sağlam bir yürüyüşçüsü olmak istiyorsanız, bu işin esas yolu yordamı üzerinde düşünmekle işe başlayacaksınız. Bizim yaptıklarımızı kendiniz için sıradan şeyler olarak görmemiz durumunda kaybedecek olan kendiniz olacaksınız. Bunu da bana yaptıramazsınız. Benim rolüm başka, benim işim başka. Siz kendi işinizi yapın, ben kendi işimi. Diğer bir hastalık türü de, "değerli Önderimiz nasıl yapmışsa öyledir, bravo, kabul görmüştür" biçimindedir. Bu yaklaşım doğru değil. Önder bir şey yapmışsa bir dönem içindir; koşullar zinciri içinde bir çıkış yaptırmak içindir. Bu sizin için her şey demek değil veya sizin de kendinizi aynen öyle sanmanız için değildir. Size bir çıkış yaptırmak oldukça zordur. Sizin işiniz ise zor olana kendinizi vermenizdir. Siz büyüklüğü ancak böyle çizebilirsiniz. Diğer yanlış yaklaşımları da tasfiye etmeniz gerekir, zaten rolünüzü oynayacak durumdasınız. Onun da hazırlıkları oldukça gelişmiştir. Böylesi bir rol, yaşamda tercih edilecek en soylu, en iyi, en şanslı ve en eşsiz tercihtir. Bundan sonra hiç olmazsa sağlam bir hespla bu işi götürmeye çalışın.

Görüldüğü gibi işin özüne ilişkin değerlendirmeleri -günler böyle geçip giderken galiba en iyi işi- tekrar esas aldık. 'Galiba' kelimesini sizler için kullanıyorum. Ama benim için bir tutkuydu. Biz, herkese yer verdik, herkese güven verdik, herkese ekmek verdik. Çünkü kimse buraya evinden bir şey getirmedi. Beyninde fikirlerle de buraya gelmedi. Bunları abartmak için değil, gerçeği yalın bir biçimde vurgulamak için söylüyorum. Bir insan nasıl birleşme ve imkan, olanak etkeni olur? Bunları, biraz ders alınız diye söylüyorum. Mesele hazır olana konma değildir. Ben gittiğim yerlerde hiçbir zaman hazıra konmadım. Yapılanlar tamamen öz çabalarımın sonucudur. Sizler de neden böyle yapmıyorsunuz? Doğrusu bu değil mi diye size soruyorum. Uluslar için, halklar için hayırlı bir iş yapmak ancak bu tutumla mümkün değil mi? PKK okulunun esas görevi de böyle insanlar yaratmaktır. Terbiyesi bu temeldedir, ruhu bu temeldedir, düşüncesi hep bunu işler. Bu temelde kendi kendisiyle tutarlıdır, azim, irade sahibidir. Siz, neden başka türlü tutum ve davranışlar içinde olursunuz, bunun bir anlamı var mı? Hayır hiçbir anlamı yok. Eğer zorlanma olmasaydı, bu konuları ısrarla tekrar tekrar işlemezdim. Bir çoğu küçük burjuva veya köylü kurnazlığıyla beni aldatabileceğini sandı. Olmayacak duaya amin dedirtmek istediler. Tabii ki kabul edemedik. Fakat tekrar bu noktaya geldik. Bu iş böyle yapılır, kişilikler kendini böyle adar, sergiler ve sonuca gider. Bu işler, uyumlu, dengeli ve anlayışlı insanlarla böyle yürür. "Küçük burjuvalık yaparım, ağalık yaparım, gücüm oranında bir şeyler karıştırırım..." dersene ne yapalım! Elinden ne gelir? Elinden bir şey gelmediği ortaya çıkmıştır. Öyleleri anlayışlı olsa, "nefsim, güdülerim" demese, biraz yoldaşıktan, anlayıştan nasibini alsa biz bu işin üstesinden rahatlıkla geliriz.

Savaşı çok iyi noktalara götürebilirdik. Ve hatta zaferi elde edebilirdik. "Şuram ağrıyor, gevezeliğim var, güdülerim var" derken, kendilerini de, bizi de zora sokuyorlar. Ama işlerin böyle ele alınacağına dair iddia ve ispatımız budur. Kişiler kendini böyle kanıtlamalı. Haddini, hududunu, terbiyesini, edebini böyle bilmeli. Sonuca gitmek için kendini işe yatırmalı. Böylesi bir durumda sonuç başarıdır. Bütün bunları söylerken, bazıları tekrar anlamazlık etmesinler. PKK'nin yetkilerine, olanaklarına dayanarak kendilerini başka türlü göstermesinler. Ben alçakgönüllü olduğuma, halen hizmet ettiğime inanıyorum. Kendimden yana bir yetmezliği göremiyorum. Tam tersine, habire sıfırlardan, zor koşullardan katkı sunuluyor. İşin özü bu iken, başkalarının kalkıp bizden pay istemesi, hak, hukuk iddia etmesi saçmadır. Hele Önderlik adına, komuta yetkileri adına böyle yapmak daha da saçmadır.

Bu adamların bu kişiliklerle iflah olacakları yok. Vazgeçsinler, doğru tutuma gelsinler. PKK'nin Önderlik gerçeğine gelerek kendilerini çok açık olan yaşam özelliklerine, tarzına ulaştırsınlar. Kendilerini sonuca, başarıya ve zafere götüreceği olan bu tarzıdır. Ve hiçbir zaman bu tarzı ne unutsunlar ne de saptırsınlar. Bu tarzın özelliklerini nefes nefese bütün yaşama, bütün çalışmaya egemen kılsınlar. Bu temelde görecekları, alacakları sonuç zaferden başka bir şey değildir ve başarılı bir zafer yürüyüşünden başka ne bir çare ne de başka bir yol vardır. Yaşamınıza bu büyük tecrübenin ışığında daha iyi anlam verip daha iyi bir çalışmaya, vuruş tarzına ulaşmanızın mümkün olduğuna inanıyorum. Bu tarzı egemen kılın. Eğer bu tarzı egemen kılsanız oldukça muhtaç olduğunuz üstün başarılarla doğru yol alırsınız.

4 Temmuz 1992

ÖNDERLİK GÜCÜNÜ KENDİ KANUNLARINA GÖRE OLUŞTURUR

Üzerinde durmamız gereken konulardan birisi de, savaş gerçeğimiz, mücadele sorunlarımız ve olası gelişmelerdir. 1992'nin ikinci altı ayına girdiğimiz bu süreçte, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda yakalanın bir düzey var. PKK'nin devrimci savaşı, kişilik çizgisi daha fazlasını gerçekleştirmeyi amaçlamakla, bunun olanak ve fırsatlarını yakalamış olmakla birlikte, altını çizdiğimiz ve yoğunca ele aldığımız nedenlerden dolayı, mevcut savaş düzeyimizi oldukça geri ve sorunlarla dolu olarak değerlendirmekteyiz.

Belirleyici olan yan şudur ki; oldukça problemlili ve çok daha fazla gelişmeye ihtiyaç duyan bir gerçeği de yaşayarak, gerilla mücadelemiz mevcut bütün gelişmeleri doğuran belirleyici nitelikte bir mücadele biçimi olarak varlığını kanıtlamıştır. Özellikle de dayatılan reformist olmaktan da öteye, ihanetçi, tasfiyeci çabaların yoğunluğu ve bunun imha operasyonlarıyla iç içe yürütüldüğü göz önüne getirildiğinde bugünkü düzeyin anlamı sanıldığından çok daha büyük olan bir gerçekleşme durumudur.

Bizim de bütün gücümüzle yönelerek ve bütün görevlerin başında her türlü önemi veren yaklaşımlarımızı içerecek bir silahlı savaşı güçlü bir şekilde gerçekleştirmek için her türlü çabayı sarf ettiğimiz, bunun da en anlamlı devrimci bir çalışma olduğu, dost ve düşman nezdinde ispatlanmıştır. Bu anlamda mevcut durumda savaş gerçeklerini devrimci gelişmeye açık tutmak, zaafı ve yetersizlikleri aşmak kadar, güçlü olana da ulaşmak ve bunu çok kapsamlı tartışmalarla bilince çıkarmak öneminden hiçbir şey yitirmeksizin kendini dayatmaktadır.

Bugünkü düzey, buna olanak sunan önemli bir gelişme düzeyidir. Militan, bu temelde kendini dillendirmiş, açığa çıkarmıştır. En önemlisi de, sadece düşmanı darbelemekle kalmayıp, daha çok da kendi halkımıza gerçeğimizi anlatmaya olanak sunan, halkımızın en çok örgütleneceği, kendini tamamlayacağı, yola gireceği, destek bulacağı bir düzey tutturulmuştur. Düşmanın her türlü özel savaş yönetiminin başka türlü açığa çıkartılması ve aşılması mümkün değildir. Bu anlamda gerçekleşen savaş durumu aslında ilerici, belirleyici ve devrimci siyasete götürücüdür. İstenilen düzeyde devrimci savaş ve onun gerilla biçimini tutturmamakla birlikte, böylesine birçok şeyin başarılması halkımızın yaşamına bu yönlü etkide bulunmasının bir ifadesidir.

Halkımızın düzeyi oldukça hızlı gelişebilecek bir savaşa yakın değil, hele hele partileşme konusunda daha da geri. Fakat eğer ısrar edilirse, halkı savaşa çekme, partileşme, politikada derinleşme savaş durumuna bağlıdır ve bu gerçekleşebilir. Dolayısıyla, oldukça yoğun bir biçimde tüm çabalarımızın merkezine aldığımız mevcut savaş durumunu geriletmeden yaygınlaştırma, giderek özümsetme, doğru taktiklere kavuşturma, donatma yol açtığı gelişmeler açısından yerinde bir çabadır. Diğer bütün devrimci görevlere de ancak bu temelde bir işlerlik kazandırılabilirdi kanıtlanmıştır. Bütün görevlerin üzerinde her zamankinden daha fazla devrimci tarzda düşünme, tartışma ve çözme imkan dahiline getirilmiştir. Kültür faaliyetlerine açıklık getirmekten ve işlerlik kazandırmaktan tutalım bilim faaliyetlerine, edebiyat çalışmalarından tutalım dinin açıklığa kavuşturulmasına, sağlıklı düşünce ve perspektif geliştirme doğrultusunu yakalamaktan tutalım ahlaki yaşamı günlük olarak yaşamaya kadar her türlü gelişmeye ancak böylesine bir devrimci savaş gerçekleştirmekle ulaşabiliriz. İlk çıkıştan itibaren iddiamız buydu ve bugün de kabul gören budur.

Kürdistan ancak bu şekilde canlanabilir, kendine gelebilir, ayağa kalkabilir. Çok açık ve tartışılmaz olarak gözler önündedir ki, bütün gelişmelerin kurtuluş savaşına bağlı olduğu, Kuzeybatı Kürdistan'da devrimin muarızları dahil herkes yaşamını buna bağlı olarak sürdürebiliyor. Hatta mevcut düşman, sömürgeciler ve emperyalistler bile varlıklarını ancak savaşa bağlı olarak sürdürmek zorunda kalmaktadırlar. Dostluklardan da ancak bu temelde yararlanılabilir. Bir şeyler yapmak isteyenler bu gerçekle bağlantısını kurarak yapmak zorundadırlar. En önemlisi de kitleler, sempatanlar ancak bu düzeyde daha iyi düşünebilir, bilinçlenme, örgütlenme hatta militan düzeylerini geliştirmeyi sadece sıcak bir ortamda gerçekleştirebilirler. Bu temelde mevcut durum oldukça üretkendir. Bu yol düşmanı yıkıma götürür, devrime militan yetiştirir, düşmanı açığa çıkartır, dostu çoğaltır, yetkinleşmeyi sağlar, eskiden ört bas edilmiş iyi ve kötü ne varsa hepsini açığa çıkartır. O olmadan da hiçbir gelişmeye çözüm gücü olunamaz.

Sizler gençsiniz, zaafıardan arınıp şu ya da bu soruna çözüm yollarını ortaya çıkarmayı, tartışmalar geliştirip düşünce üretmeyi, olay ve olguları tanımlamayı bilmelisiniz. Böylece sağlıklı örgütlenmelere gitme olanak dahiline girer, çok saf, bitmiş tükenmiş kişilikler yerine her düzeyde gerçek dava kişilikleri ortaya çıkar. Nitekim günümüzde oluşan ortamımızın ürünleri sınırlı da olsa bu niteliktedir. Bunu 1980'ler için söyleyemezdik, hele hele 1970'ler için hiç söyleyemezdik. 1970'leri bir düşünelim. Ortam alacakaranlık, her şey bastırılmış; ödlelik, nefes alamazlık had safhada, burnunun ucunu bile görmek mümkün değildi. Görev desen yanına yaklaşmak mümkün değil, herkes saptırmakla uğraşıyor; en dost bildiklerin, sosyalist bildiklerin bile kendilerini de seni de aldatmak için uğraşıyorlar. O dönemin iğne ucu kadar bile olsa açığa çıkartılması gereken görevi, işte bu nedenlerle ele alınamazdı. Sağın da, solun da sergilediği aynı inkarcı yaklaşımlardır, örtbas etmedir; resmi düzen sınırları dahilinde kalma, düzeni sürdürmeye hizmettir. İçine girilmesi gereken görev, buna alet olmamak ve eleştirmektir. Bunu başarabilirsen ne mutlu sana! İşte yapılmaya çalışılan buydu. Yanlışlıkları ortaya çıkarma, doğrunun ne olması gerektiğine ilişkin iddialar üzerinde durma çabası vardı. Halk bundan habersizdi. Biraz aydın gençlik kesimine hitap edilmekteydi. Ve bunun bizi götürdüğü sonuç, bilindiği gibi yeni bir yoldu. İnanmış, kararlı, mücadeleciler bir topluluğun artık içine girmeyi benimsediği, cesur adımların atıldığı bir sonuç söz konusuydu. 1980'lere geldiğimizde durum buydu ve düşman her şeyi yine eski duruma getirmek için bu çıkışa karşılık verdi.

12 Eylül bir bastırma hareketiydi, mevcut sorun ve çözüm yollarını ört bas etme, bunun sahiplerine amansız yüklenme, işkence etme hareketiydi. Buna yönelik olarak bizim iddiamız ise, bir varlığı korumak, devrimi bir umut olarak diri tutmak, mümkünse bir kez daha pratiğe yönelmekti. Özellikle bu sahalarda '80'lerin başında attığımız adım çok hayatiydi, nefes nefese bir mücadele veriliyordu. Çok az bir umut varsa bile, ona bağlı kalarak çizgi kurtarılmaya ve mümkünse ülkeden kopmamaya çalışılıyordu. Başlangıçta atılan adıma devam etme, onu geriletme ve mümkünse 12 Eylül'ün dayatmalarına karşı da ilerletme iddiasıyla çalışmalara yüklenildi. Sonuç da bilindiği gibi, 15 Ağustos Atılımı'na ulaşma oldu. Dikkat edilirse, bu yıllarda bütün bu yapılanlara karşı çok açık bir bastırma, inkar ve saptırma da vardır. İşte bütün bunlara karşı halk gerçeği kendisini açığa çıkartmalı, siyasete alıştırılmalı ve ısrarlı bir partililiğin sergilenmesiyle sorunlar çözüme götürülmeliydi.

Savaş sorunlarını incelerken, oldukça gerçekçi olmalı, bugüne nasıl gelindi sorusuna açık ve net cevaplar vermelisiniz. Belki çok zordu, ama olmazsa olmaz kabilinden yaklaşılarak ilerleme sağlandı. Bunu iyi anlamadan,

bugünün hamle gücüne anlam vermek mümkün değildir. Öyle sanıyorum ki, incelemeyi halen sağlam yapamıyorsunuz. Bu, genel anlamda savaşa ucuz yaklaşmanın ve dolayısıyla da dönemin komuta kişiliklerine ulaşamamanın temel nedenidir, çok ciddi bir eksikliğe işaret eder. Değil bugünkü ilerleme düzeyinde olma, nefes alma olanağını elde etme bile olağanüstü bir çaba gerektiriyordu. Örneğin adımızı bile kıl payı kurtardığımız bir dönemde, bunların olağanüstü çabalara bağlı olduğunu unutmamalısınız. Bütün bunları göz önüne getirilmeden, bir PKK militanı, bir PKK savaşçısı olma hiçbir anlam ifade etmez. Ne var ki sizin en büyük hastalığınız da, PKK'nin devrimci tarihine ve gelişen silahlı savaşım tarihine anlam verememeniz ve bundan sonuç çıkaramamanızdır. 'Her şey kolay kazanılmıştır, silaha kolay ulaşılmıştır, yollar kolay açılmıştır, bazı adımlar güle oynaya atılmıştır' anlayışı mahvediyor, silikleştiriyor, basitleştiriyor, yüzeyselleştiriyor; eylemi de çok sınırlı ve başarısız kılıyor. Genel parti tarihine, özelde savaş tarihine böyle yaklaşmak içine girilecek en hafif, en yanlış tutumdur.

Neden geliyorsunuz, neden bu kadar zaafllara kapılıyorsunuz, neden güçlü değil de yüzeyselsiniz sorusunun cevabı; tarihten fazla haberdar olamamanızda yatıyor. Halbuki bu, PKK'de temel bir niteliktir. 15 Ağustos Atılımı göz önüne getirilecek olursa, onun ertesi gününü kurtarma bile büyük yönetim gücü istemekteydi. Eylem güçlü bir çıkıştı. Zaten o ortamda pek fazla eylem yoktu. Sindirilmiş bir ortam söz konusuydu ve 15 Ağustos Atılımı bu ortamı parçalıyordu. Fakat karşıdaki düşman da öyle kolay pes edecek bir düşman değildi. Bütün bu nedenlerden dolayı güçlü ve sürekli bir mücadele şarttı. Ne var ki, bizzat eylemde yer alanlar dahi sonuçları belirsiz bir adımın içinde olduklarını sanıyorlardı. Güçleri yoktu, güçleri olsa bile bir tek şey üretebilecek durumları yoktu. Biraz teorik bir şeyler ezberlemişler, ama pratikte onu geliştirme söz konusu olduğunda en zayıf, en zaaf bir konumu sergiliyorlardı. Taktik önderlik sağcı bir konum sergilerken, fedai konumunda olanlar da savaşa intiharvari yaklaşıyorlardı. Orta yerde savaşı götürecektik akliselim birileri, dayanma gücü, onun inisiyatifi, planlaması ve bunların düşüncesi yok. Biz ise, amansız olarak bu adımın arkasını getirmek, onu kesintiye uğratmamak istiyorduk.

1984'ün sonları '85'in başlarına geldiğimizde çok iyi gördük ki, yaşamak mümkün ama savaşı yürütmede de sanıldığından daha fazla güçlüklerle karşılaşılıyordu. Ülkedeki pratikten sorumlu taktik önderlik, zaten ağız kalabalığına dalmış durumdaydı. Her düzeyde ortaya çıkan yetersizlikler söz konusuydu. Yani bu, pratikte sorumluluk alan adım sahiplerine bırakılsaydı, bu adımın başına gelecek olan tasfiye olma dışında bir şey olmayacaktı. Zaten pratiktekilerin önemli bir kısmı savaştan kaçıyor, bir kısmı da savaşa intiharvari yaklaşıyordu. Teorik, siyasi doğrultuyu götürmekle sorumlu olanlar, kendilerini sağa yatırıyor, bin bir bahaneyle sığınıyor. Unutmayın ki, bu yıllarda zindandaki direnişin de belli bir tasfiyeye uğrama durumu vardı. 1982'nin büyük direnişçiliği, aslında tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın başına getirilmek istenildiği gibi, yavaş yavaş sağa yatırılıyordu. Aynı tehlike bizim için de vardı ve bizim tek farkımız, içerde taktik önderlik sağa yatırılırken, dışarıda sağa yatmayı, yozlaşmayı ortadan kaldırmak için bütün gücümüzle yüklenmemizdi.

1985'e geldiğimizde, düşman gerçekten hem içeriği, hem de dışarıyı önemli oranda tasfiyeye uğratabilecek tedbirleri almış, güçlerimizi "başaramayız" şeklinde bir inançsızlığa sürüklemişti. Bazı arkadaşların deyişiyle, güçlerimiz 12 Eylül gibi bir durumla karşılaşmışlardı, hatta ondan daha sert, daha derin bir yönelim vardı, dolayısıyla altından kalkıp kalkamayacakları tartışmalıydı.

Biz, tekrar dönemi yakaladık, çabayı derinleştirdik. III. Kongre süreci, daha çok pratik hazırlıklar süreciydi ve '87 ile birlikte kendimizi yeni kalkışa zemin hazırlamaya ve bu kalkışı yönetmeye verdik. Tabii karşımıza çok olumsuz kişilikler çıktı. Olanaklarımızla, çabalarımızla oynayanlarla da karşılaştık. Kendini geliştiremeyen kişilik, yozlaşmaya uğruyordu. Kendi haline bıraksan, düşmandan daha çok Ulusal Kurtuluş Savaşı'na karşı savaşan, halkından umut kesmiş, ondan nefret eden, aşşğılık bir yaşam peşinde dönemele, imkanlarla oynayan, hırsızlık yapan, sağa yalpalayan böylesi kişilikler... Tabii biz de bu kişiliğe yüklendik. Bu yıllar için öz olarak şunlar söylenebilir: Bir savaş durumunu yaşatmamız boşta çıkartılmak istendi. Sorun, savaşı kazanıp kazanmayacağımız değil, savaşı gerçekleştirip gerçekleştirilemeyeceğimiz veya bir savaş durumunu sürdürüp sürdüremeyeceğimiz sorundur. Başta sorun böyle ortaya konulsa daha gerçekçi olurdu. Sorun, ne pahasına olursa olsun, savaş durumunu, savaş gerçekliğini tasfiye etmemektir. Başarıdan önce buna ihtiyaç var.

Unutmayın ki, bu savaş durumu her an tasfiye olabilirdi. Savaş gerçekliğine yaklaşacak kim vardı? Bunun sorumluluğuna varım diyen bir numaralı sorumlular Avrupa'ya gittiler, gitmek zorunda bırakıldılar, geri kalanlar halen ölü gibidir. Fedakar, kahraman olanlar da var, ama onlar da durumu kurtarmaya yetmiyor. Bu açıdan durumu sağlama almaya büyük önem verdik. Daha kapsamlı eğitimler vererek zaafllarını biraz daha derin tahlil edip neden dayanamıyorlar, neden yaşayamıyorlar, neden düşüyorlar sorularının yanıtlarını bulmaya çalıştık.

Meşhur daralma ve tıkanmalardan bahsediyorsunuz. Bu, şu anlama geliyor; bünyemizde yaralar var ve irin bağlamış. Biz irini atmak, temizlemek için bu yaraları açmak istiyoruz. Sizse canım acıyor deyip kapatmak istiyorsunuz. Oysa irin bağlamış, sökülüp atılmazsa bünye kendi kendine çürür. Daralma dediğiniz, tıkanma dediğiniz olay işte budur. "İrin kalsın, canımı acıtmayın" diyorsunuz. Gayretli adam kimdi, namuslu adam kimdi; şimdi o daha iyi anlaşılıyor. Yine ağlayan adam kimdi, beş para etmez adam kimdi; herkes biraz daha iyi tanındı. Siz de bu yıllara baktığımızda ne olduğunuzu daha iyi değerlendirebilirsiniz.

Hiç olmazsa yakaladığımız şans iyi değerlendirin. Tıkanmayın, çaresiz olmayın. Hep tükenip gitmeyin, bunun hiçbir değeri yok! Sen çare olabiliyor musun, sen bir halkın temel amacı doğrultusuna girebiliyor musun veya onun için bir çıkış olabiliyor musun, oldun mu? Bu sorulara verilecek cevap kişinin gerçek durumunu ortaya koyar. Büyük imtihan budur; bunu başarıyla vermelisiniz. Aksi taktirde kendinizi böylesine anlamsız bir şekilde yaşatamazsınız. Geçen yılların muhasebesini iyi yapmalısınız. Korkuyor musunuz? Kendinizi bu yıllara neden doğru katamadınız? Az mı çabaladık, yılların acımasızlığı az mıydı, namuslu çabalar az mıydı, az mı ders vardı? O halde, bu dersleri neden iliklerinize kadar

almıyorsunuz. Kaba saba köylü artıkları olarak kalmakta ısrar ederseniz başta çözülsünüz, yapamazsınız. Böyle olmaz! Bu durumu kurtarmıyor. Böylesi yapılar düşman karşısında beş para etmez. Halkın başına bela olur, kendi kendine karşı savaşı. Bunun ne anlamı var?

Bu yılları değerlendirmemek ve sonuç çıkaramamak yaşamamaktır. Yaşamı öyle basit sanmamak gerekir. Biraz vicdanı olan, biraz kendini veren, "ben neden böyleyim, neden arpa boyu kadar yol alamadım" diye kendisini sorgular. Hiç kimse kendisini bu sorgulamanın dışında tutamaz. İpi kopmuş biri olmayı, her şey elden gitti demeyi kim ister? Ebetteki düşman! Unutmayın, düşmanın peşine takılıp giden uşak olmaktan da öteye, onun askeridir. Bin defa yenilmiş olmak, sırt üstü yere düşmek yaşamak mıdır?

Düşmanın bu yıllarda ölümcül bir biçimde dayattığı duruma biz yaşam silahıyla cevap vermek istedik. Ne var ki, ne kadar zorladıysak da yapımıza bunu gereğince anlatamadık. Ölümü, aşağılık bir durumu kolayca kabullenenlere biraz yüce olmayı, büyük olmayı kabul ettirmeye çalıştık. Ezici bir çoğunluğun yetmezliğine rağmen, savaşı bugünkü düzeye getirdik. Öfkeler, intikamlar, istekler ancak temel gerçeklere bağlanarak bir anlam ifade edebilir. Temel değerler doğrultusunda inadı tutturmak, bunun hıncı ve öfkesi olmak gerekiyor.

Biz yıllara böyle yüklendik. Savaş düzeyini mümkün olduğunca yükseltmeyi, asla geriletmemeyi esas aldık. Düşmanın da bu yıllara dayattığı bazı temel politikalar vardı. Hatta şu noktaya bile geldi; "Silahlı savaşı bırakın, Kürt meselesini reformlarla halleder, hatta sizi de affederiz" denildi. Bunun anlamı nedir? Çok iyi biliyoruz ki, savaş durumu aşırsa, düşman bu verdiklerini daha sonra rahatlıkla alabilir. "Kürdistan'ı kabul edelim, haklar verelim" diyebilir, fakat savaş durumu tasfiye edilirse, bütün bunları yirmi dört saat içinde geri alabilir. Düşman bunun farkına vardı. Bunun için de işbirlikçileri, reformistleri, Komünist Partisi'ni, Barzani ve Talabani'yi çağırdı. Biz amacını fark ettik. Savaş kendisi için çok tehlikeli. Düşman uyguladığı çıplak terörle sonuç alamıyor, bunun üzerine saflarımızda provokasyonu körükledi. Avrupa ve zindanda harekete geçirdiği provokasyonun kollarını, bulunduğumuz alana kadar uzattı. Provokatör savaşa yanaşmayan bir kişilikti. Ama bunun yanında çok ucuz bir devrimciliğe 'varım' dedi. Düşmanın sonuna kadar kan vermek istediği ve bizzat "gelin örgütlenin" diye çağrı yaptığı oluşumlara, bazıları bilerek veya bilmeyerek alet oluyorlardı. Küçük burjuva reformistlerinin bu plana balıklamasına daldığı, Türk solcusunun zaten eritilmiş kişilik özellikleriyle dağıldığı bir ortamda biz, yine de bütün gelişmelerin anası olan devrimci silahlı savaşıma yüklendik.

1990'lara doğru gelip de biraz nefes aldığımızda, bunun öneminin bilincindeydik. Bu dönemde de savaş güçlerimiz içinde çeşitli yetmezlikler yaşıyordu ve bu kabul edilemezdi. Devrimci savaş çizgisine gelememe, kendini bile idare edememe gibi durumlar görülüyordu. Ustalar, "Devrimci savaş, bir halkın -biz buna bir kişinin de diyebiliriz- yaşayıp yaşayamayacağını sınavan en temel ölçüdür" derler. Bu temelde yaklaştığımızda halkımızın da yaşam belirtilerinin olduğunu gördük. 1989-'90-'91'e baktığımızda, halkın yaşama tutkusunun uç verdiği rahatlıkla görülecektir. Fakat daha da yüklenmek gerekmektedir.

Bugün şunu açıkça söyleyebiliriz; bütün eleştirilerimize, bütün yüklenmelerimize ve onunla tezat teşkil eden ne varsa onlara rağmen gerçekleşen durum bir savaş durumudur. Ülkemizi hemen hemen doğal sınırları dahilinde, devrimci silahlı savaşın içine aldık, bunun atmosferine kattık. Ülkemiz genişliğine gerillanın vuruşlarının etkisi altına girmiştir. Bazı bölgeler, kitlesel katılımları gerçekleştirme ve düşmanın dayatmalarını giderek eritip tasfiye etmeye doğru ilerliyor. Artık herkes kendi yaşamını devrimci savaş gerçeğine göre ayarlıyor. Düşman da bir savaşla karşı karşıya ve tüm çabası mağlup olmamak için. Bu nedenle elinden geleni yapıyor.

Bugün savaşta ulaştığımız düzey bir zafer değildir. Ama yine de zafer için çok gerekli bir savaş durumuna ulaşılmış bulunuluyor. Açık ki, bu düzeyin çok iyi örgütçüleri, ordu kurucuları yok veya olanlar da yetersiz. Fakat dönem ve zemin tahrik ediyor; ordulaş, savaş, isyan et diyor. Hatta herkeste savaş bir tutku haline geliyor. Bu düzeye gelmeden, insan iyi bir komuta kişiliği tutturabilir mi? Bunlar özel kişiliklerdir. Belki siz böylesine olanaklı bir ortamda, savaş düzeyinde gelişme de sağlayabilirsiniz. Ama bizim halkımızın da durumu göz önüne getirilirse, her şeyden önce önderlik sıfatına sahip olmak önem taşımaktadır. Yani herkes savaşa varım dedikten, savaş için az çok olanak biriktirdikten sonra savaş kolaylaşır. Zor olan, her şeyin birkaç kişinin çabalarına şiddetle ihtiyaç gösterdiği dönemdir. Bu nedenle bugün savaşmak daha kolaydır. Çözüm kurnazlıkta değildir, yani görmemiştik, anlamamıştık, fazla bilincinde değilim demek; artık kendini aldatmaktan başka bir anlam taşımaz. Sorun, önderlik rolüne zamanında sahip çıkamamadır. Sanıyorum artık daha iyileri çıkacaktır. Yani birakalım kadroları, halkın kendisi, kendi savaşına sahip çıkacaktır. Fark buradadır.

İsteseniz de, istemezseniz de bu savaşa sahip çıkacaksınız; biriniz istemezse, on taneniz isteyecektir. Ortam zengin ve ileri düzeydedir. Yaman komutan adayları da çıkacaktır. Dolayısıyla savaşa kendini dayatan, tıkayıcı, örtbas edici, tasfiyeci kişilik devrini artık tamamlamıştır. Dönem, özellikle bu tip dayatmalara fırsat vermiyor. Bu iyi bir çıkış. Öncü kendisiyle oynasa bile, halkın kendisi bir çözüm olur. Bu da çok büyük bir gelişmedir. Tabii savaşın kazandırdığı mevziler de vardır. Bütün yetmezliklere rağmen mevziler, mücadelenin yarattığı dostluk ilişkileri, biriktirdiği olanaklar savaşı yıllarca besleyecek zenginliktedir. Şimdiye kadar bir türlü savaşamayanlar bile, "ben savaşmazsam beş paralık değerim kalmaz" deyip yeni bir hamlenin içine giriyorlar.

Sizler ayıp olmasın diye savaşa geliyorsunuz. Yani PKK'nin elbiselerini, PKK'nin silahını kuşanmazsanız saygınlığınız kalmaz, hatta yaşama imkanı da bulamazsınız. Biraz da mecburiyetten dolayı savaşa katılıyorsunuz. Görkemlilik PKK'de, büyüklük PKK'de, savaş PKK'de, hatta maddi manevi yaşam da PKK'de... Bu nedenle PKK saflarına yoğun bir katılım var. Sorumlu kadromuzun da gelişme durumu buna dayanarak, artık bundan sonra daha iyi olabilir. Çünkü başka çaresi yok. Maddi temel onu iyi olmaya zorluyor. Aksi halde silinip süpürülecektir. O açıdan, bu amansız yılların anlamsız bazı eksikliklerine, zorluklarına rağmen, şu anki düzeyde savaşın pratik anlamda daha iyi ele alındığı söylenebilir.

1970'lerin teorik halk savaşı, '80 ile '90 arasında pratik bir düzeyde gerçekleştirilme sorunuyla bizi karşı karşıya bırakmıştır. 1970-'80 yılları arasında halk savaşının teorik sorunlarını Kürdistan'a uyarlamaya çalıştık. Onun için gruplaşma, onun için siyaset ve pratik geliştirildi. 1980-'90 yılları arasında ise, savaşı salt bir teorik sorun olarak ele almaktan veya onun alt yapısının siyasi temelini atmaktan öteye, bizzat bir askerileşme, ordulaşma gerçeğine tabi tuttuk. Ve ikisi de başarılı; teorik düzey tutturuldu ve ordunun temelleri atıldı. Derin bir şekilde olmasa da askeri bir yaşam, askeri bir üslup tutturma ve mevzilenme gerçekleştirildi. Savaşı pratik bir olgu olarak halka da, partiye de kabul ettirdik. Bu, '90 sonrası zafere doğru yürüyüşe geçmeyi, yani savaşı ordulaştırarak daha pekişmiş adımlarla yürütmeyi ifade eder.

Bu açıdan günümüzdeki savaşın sorunları ne 1970-'80'in teorik, siyasi çizgi sorunlarıdır ne de 1980-'90 arasında ayakta kalma, askeri kişiliği ve yaşamı tutturma, tasfiye ettirmemek için direnme sorunlarıdır. Bu yıllarda direnilmiş ve ayakta kalınmıştır. Dolayısıyla '90'ın gerçekçi savaş sorunu; askeri başarılar kazanma, halk savaşına adım adım ilerleme, askeri faaliyetlerle halkın kurtuluş siyasetini gerçekleştirme, her geçen gün artan başarılarla kesin zafere ulaşmaktır. Bu nedenle "içinde bulunduğumuz devrimcilik düzeyi başarı getirmeye yetmez" sloganını aştık. Eski dönemin anlam ifade eden savaşı, artık bu dönemde anlam ifade etmez. Çünkü her dönemin devrimciliği kendi döneminde bir şeyleri kurtarır. Bir dönemin teorik ve siyasi faaliyeti çok değerlidir, direnmesi çok önemlidir. 1980'lerin başında direnme hayatiydi. 1980'lerin ortalarında askeri çizgide ısrar yine hayatiydi. Fakat aynı şeyleri olduğu gibi bugün de yapmak çok farklı bir dönemin çalışmasını günümüzde tekrarlamaya götürür, dolayısıyla faydasızdır. Bu dönemde "ne kadar direndim" deyip kendi kendini rahatlatmak ve partinin de buna onay vermesini beklemek ciddi bir yanılgıdır.

Kesin zaferi yakalayan başarı doğrultusunda yürüyoruz. Gün be gün başarmaya mahkumuz sloganın gerekleri yerine getirilmek zorundadır. Sorunları teorik olarak kavrayıp salt bir direnişçilikle yetinmeyiz. Bunlar bizim için çözümlenmiş sorunlardır. Partinin teorisi doğrulanmış, halkın bütünü parti siyasetinin etkisi altına alınmış ve PKK direnmede zafer kazanmıştır. Şimdi gerekli olan, bütün bunların üzerinde başarılı askeri adımlar gerçekleştirmektir; serhildanda olsun, gerillada olsun başarılı adımlar atmaktır. 1990'ın sorunları başarının sorunlarıdır; giderek zaferi kesinleştirecek devrimci çalışma tarzı, özelde gerillanın çalışma ve vuruş tarzı olmaktadır.

Nitekim biz de, bunlara açıklık getirmek için bu yıllarda kapsamlı değerlendirmeler yaptık. Bugün gerçekleşen duruma bakıp da "durum iyidir, en büyük avuntumuzdur, üzerinde kırk yıl da yatsak doymayız" demek büyük bir yanılgıdır. Buna ne kimsenin hakkı vardır ne de kişi kendini böyle değerlendirebilir. O zaman bu çerçevede durum değerlendirmesini tekrar yapacağız. Güncel sorun farklıdır. Zaten oldukça köylü, küçük burjuva mantığına uygun kişiliklerimizin de bazı hastalıkları vardır. "Günü kurtardık mı benden alası yok" diye kendinizden geçiyorsunuz. Hele yeni yetmeler, ellerine silah alıp küçük bir yönetim kademesine geldiler mi kendilerini yitirirler. Kendilerini, "benden daha iyisi yok, yılların özlemine kavuştum, ölsem de gam yemem" şeklinde ifade edilebilecek bir psikolojiye kapırlar. Bu, oldukça yaygın yaşanan durumlardan biridir. Kişi parti tarihinden habersiz oldu mu, kendini bu yaklaşımlara kaptırabiliyor.

PKK Kişiliği Kapsamlı ve Bütünlüklü Bir Kişiliktir

Beş, on kuşağın veya bazı halklarının birkaç yüzyılda yaptıklarını biz on beş yıla sığdırmaya çalıştık. Yine beş, on kuşağın işini bir kuşakta başarmaya çalıştık. Bu anlamda kendinize göre haklısınız. Size göre bir kuşağın görevlerini yerine getirmek büyük bir iş. Yine size göre bir dönemin görevlerini başarmak büyük bir iş, ama bana göre bu yeterli değildir. Söz konusu gerçeklere dikkat edilirse, biz bu dönemleri on beş yılda, beş, on kuşağı da tek kuşakta birleştirdik. Bu, Kürdistan devriminin doğasıdır veya PKK çizgisinin en temel özelliğidir. Kürdistan devriminin kanunu budur. Parti Önderliği de diyor ki, bütün yaşadıklarımızdan çıkarılabilecek sonuç; Kürdistan böyledir, zamanlama böyledir; bunun için de özel bir tarzla yüklenmek gerekir. Bunu anlayın. Bu bir kanundur. Bunu anlayabilen biraz çizgiye göredir, aksi halde o çizgiye terstir. Bize göre bu, devrim ve doğru bir yaşamın kanunudur; ters düşenler gidiyor, milyonlara kazanıyor ve yaşıyor. Bu açıdan hatalı değerlendirmelere de girseniz, başka örneklerle de, kendi yaşamınıza da baksanız, kendinize bu nedenle bazı haklar da atfetseniz, "bizden daha ne isteniyor" da deseniz; Kürdistan devriminin doğası, kanunu ve PKK çizgisi budur. Farklı bir imkan bulamazsınız, nitekim ben de bulamadım.

Yüzyılların kaybettirdiklerini ve bu yüzyıllarda yerine getirilmesi gereken görevleri azami on beş yıla sığdıracaksınız; başardysanız başardınız, başaramadıysanız kaybettiniz gitti. Kaybedilmiş bütün kişilik özelliklerini, savaş özelliklerini, birkaç kuşağın ancak kazandırabileceği özellikleri bu devrim döneminde kazandıracaksınız. Rus devrimini örnekleyelim: 1860'larda özgürlük yolunda zayıf da olsa bazı adımlar atabiliyorlardı. 1870'lerde bizim 1970'lerin başında yaptığımız gibi, bazı tartışmalar geliştiriyorlar. Sonra Marksistler ortaya çıkıyor ve ilk çıkıştan aşağı yukarı yetmiş yıl sonra devrim gerçekleştirilebiliyor. Kocaman bir Rus ulusu için durum böyleyken, adı unutulmuşlar ülkesinde iğneden ipliğe kadar her şeyi yeniden yaratmak zorunludur. Burada zafer için her şey yeni baştan yaratılacaktır. Bu da birkaç kuşağı, yani bütün dönemlerin devrimci görevlerini iç içe geçirmek demektir. Ve bu da her cephede şiddetli bir savaşı zorunlu kılar. Zafer için her şey adım adım yeniden yaratılmak zorundadır. Adımlar buna göre atılmalı ve görevler yerine getirilmelidir. Bugün ulaşılan dönemin görevlerinden silahlı şiddeti, çizgi örgütçülüğünü anlamak ve gereklerini yerine getirmek gerekir. Bu görevlerden bir tanesini boşladın mı bundan diğerleri de zarar görür. Birçok kadronun halen eylemimize tam gelememeleri bu nedendir. "İyi tartışma yapıyoruz, politikayı kavradık, kitle çalışması da yaptık, şiddetle de uğraştık, daha ne yapalım" demek bir yanılgıdır.

Kürdistan devriminde bunları tek tek değil, birlikte işletmek esastır. PKK kişiliği kapsamlı ve bütünlüklü bir kişiliktir. Başka türlü sonuç alınmaz. Oysa bakıyoruz ki, ortada örgüt var, silah yok; silah var, gerekli örgüt yok; gerilla var, ama gerekli siyaseti ve örgütü yok ya da bunun tam tersi bir durum söz konusudur. Yani bütünlüklü değil, parça parça bir durum var. Bu da başarı için yeterli değildir. Oysa yaratılan değerler bütünlüklü bir çalışmaya dayanır, yine

aynı tarzdaki kişilik özelliklerine dayanır. Kürdistan devriminde başarı, düşmanın çalışma tarzına yenilmeyecek bir üslupla ve stille tutturulabilir.

Kitle de dahil olmak üzere çeşitli faaliyet hazırlıklarımız var. Günümüzü daha iyi anlayabilir, nelerin nasıl yapılması gerektiğini daha iyi bilince çıkarabiliriz. Madem bu geçen yılları başarıyla götürmediniz, o halde hiç olmazsa bundan sonra başarılı olmuş olanı esas alma, ona saygılı olma, onun derslerini çıkarma ve bundan sonrasını doğru getirme şansını iyi yakalayın. "Bir dönemlerin devrimciliğine göre çok daha ilerideyim, bir dönemin anlayışlarına göre çok daha devrimciyim, hatta gerilla eylemliliğinde de yer alıyorum" tarzındaki yanılgılı anlayışlara girmeyin. Bunlar yeterli değildir. Düne göre iyi olabilir, ama bugünü kurtaramaz; bu, PKK'nin temposuna, PKK'nin devrim kanununa göre yetmez ve bir gaflet durumunu ifade eder. Doğru olan, döneme dayatılması gerekendir. Biz de dönemi değerlendirdik. Dönem, kesin zaferi günlük başarılarla yakalama dönemi olacaktır. Bu kapasitedeyse, ancak o zaman senin militanlığının bir anlamı vardır. Hiç kimse kendisine başka rol biçmesin. Devrimci örgüt, yayın, gerilla ve serhildan çalışmaları kesin zaferi yakalayan çalışmalardır. Bunu yapıyorsan döneme hizmet ediyorsun ve çizgiyi tutturmuşsun demektir. Hele iddialıysan, "öncüyüm" diyorsan bu çalışmaları mükemmel götüreceksin ve birleştireceksin. Sorun budur ve bizim de çözümlenmeye çalıştığımız sorunlar bu yönlüdür.

Geçmiş tarihi tecrübeyi alıp tecrübesizliğinizi giderin. Eskiyseniz, tıkanmışsanız, mevcut gelişmelere dayalı olarak kendinizi yeni dönemin başarı tarzına ulaştırın. Eğer sorunu doğru yakalamışsanız, peşinden çözüm gelir, bundan eminseniz güncelliği iyi yakalamışsınız demektir. Her şeyden önce, temel çözüm halkalarının derinliğini yakalamış mısınız? Yaşanan süreç neyi ifade ediyor, size ne sunuyor? Ne kadar güçlendiniz? Bütün bu sorular üzerinde derinleşin. Gelişme ve derinleşme sorunları ve bunların çözümleri üzerinde yoğunlaşın. Gerçekleşen savaş durumu, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar çözümleri üretmeye elverişlidir. Biraz samimi katılın. Herhangi bir bölgede ayaklanmaya, örgütlenmeye, herhangi bir bölgede gerilla eylemi geliştirmeye, herhangi bir yerde gizli örgüt komiteleri oluşturmaya fırsat yaratın. Anlayış düzeyinde de, olanak düzeyinde de hiçbir dönemle karşılaştırılmayacak kadar fırsatlar sunduk. "Ben varım, savaşabilirim" diyorsan, al sana savaşçı, al sana silah, al sana üslenme merkezleri... Geriye senin enerjin ve çaban kalıyor, o da senin görevindir. "Ben dağda yapamam" diyorsan, al ovada, kentte ya da köyde görev... Halk mücadeleye isteklidir, yeter ki biraz çalış. Gizli çalış, biraz kuralına dikkat et, bir ayaklanma yarat. Tüm bunlar için sonuna kadar olanaklar vardır. Bütün bunlara rağmen halen "çözmem, tıkanım, yapamam" diyorsanız, hemen ortamımızı terk edip gidin. Halen "savaş geliştirilemez, yenilgi kaderdir, tıkanmışım" diyorsanız, ortamımızda yeriniz yok. Kolay kaybedenler böyleleridir. "Yanıldık, yanlışa uyduk, fark edemedik" demek suçtur. Nasıl "yanlışa uydum, muazzam kuralı çiğnedim" diyebilirsiniz? Kimin hayatıyla ve ne cüretle oynuyorsunuz? Bir de yaşamın yolu orta yerde dururken bunun gereği var mı? Hayır, bu kişiliklere ne tahammül gösterilebilir ne de bunlara yaşama hakkı verilir. Bunlara karşı ancak büyük bir öfke duyulabilir.

Sizden dönemin militanı olmanız isteniyor. "Benim hastalığım var, şuram düşüyor, buram sağa sapıyor" demek kabul edilemez. Can sıkıntısı için gerekçeniz yok. Başarmamak demek, yaşama hakarettir. Başarmamak demek, her türlü namussuzluğa sonuna kadar evet demektir. Biz böylesi tipleri ne yapacağız? Ülkemizde ve saflarımızda bunlara neden yer verelim? Ülkemizde eskiden olduğu gibi "ben her şeyden habersiz yaşayacağım" diyerek çalım atan ağa, köle, şehir görmüş, dağdaki çoban gibileri ölüden beterdir, gafilin gafili, hainin hainidir. Ben bu ülkede halen eskisi gibi yaşamak istiyorum denilemez. Bu ülkede bundan sonra böyle yaşam olmaz. "Malım mülküm var, evim var, karım var, çocuklarım var" demek de kabul edilemez. Bundan böyle ev, mal, mülk, kadın, çocuk bağımlılığı olmaz. Kişi ya kendine gelecek ya da kaçıp gidecektir.

Militanın yürüyüşü, başarıya gitmede kararlı bir yürüyüştür. Size tarihten birçok örnek gösterdik, bunlar doğrudur. Devrimle böyle yürünür. Kendi aymazlığını tarihin eylem kişiliklerinin tarzıyla karıştırmayın. Hiç olmazsa bu aşamadan sonra ülkeniz adına bir misyon sahibi olun. Bu ülkede artık böyle yürünür. Bir çoban mı gördünüz; hemen çağırıp konuşun, ikna edin. "Şimdiye kadar büyük ihanet ve gafletin odağıydın, tüm günahlarından ötürü af dile ve bundan sonra da yanlış anlama gelebilecek bir adım atma" deyin. Bir köle köylü mü yakaladınız, "bugüne kadar bu kadar düşkünlüğü, her türlü namussuzluğu, hakareti yaşadın, artık yeter, bir daha böyle yaşamayacaksın, adam gibi yaşayacaksın" deyin. Küçük burjuva şehir soytarısını yakalayın ve "gafilin gafili, her türlü yozluğu ve çürümeyi yaşadın, tövbe et, bir daha böyle yaşamak en büyük suçtur" deyin. Ve bütün bunları örgütleyin, görevlendirin, denetleyin. İşte bizde bundan sonraki yürüyüş tarzı budur.

Aslında eskiden de militan önder böyle yapardı. Üstelik o zaman fazla etkimiz ve silah da yoktu. Oysa şimdi silah da var, etki de var. Bir yönelinse herkes ayağa kalkar. Bu bir gerçektir. Ülkede yürüyüş, halkın içinde yürüyüş bu çerçevededir. Eskiden böyle yürümüyordu. İnsanlar ağaya paşam der, köylüyle dalga geçer, çobanı kandırır, küçük burjuvaya alet olurdu. Şimdi durum değişti. Madem saflara geldiniz, gerektiği gibi davranacaksınız. Eğer PKK'de başarı çizgisi nasıl temsil edilir diyorsanız, böyle temsil edilir. Ülkeye nasıl gidilir diyorsanız, böyle gidilir.

Bunun bir de tekniği, taktiği vardır. Yani slogansal yaklaşım yetmez, ustalık ister. Yılan bile avının üstüne atlarken nasıl atlar, şahin bile gökten inerken nasıl iner. Hayvanlar bile bu kadar becerikliken, sen nasıl bu kadar beceriksizlik gösterme gafletinde bulunursun? Bir kertenkelenin nasıl böcek avladığını hiç gözlemlediniz mi? Bir kertenkele kadar da mı olamıyorsunuz? Bu soruyu size haklı olarak yöneltmek gerekiyor. Onun ustalığı neden sende gelişmesin. Bütün bunlar yaşamın aynasıdır.

Bir yeme içme görevini beceriyle yerine getiremiyorsunuz. Bu esef edilecek bir şey. Bunun yerine bebek politikası uygulanıyor, "anam bana mama yedirsin" der gibi, "parti bana her şeyi hazır sunsun" deniliyor. Böylelerini ayaklar altına alıp çiğnemek gerekir. Bebek teorisiyle kimse kendini yaşatamaz. Eğer biri bunda ısrar edip bir de ağlarsa, onu içimizde

tutmamak gerekir. Şimdi ağlama, numara yapma zamanı değildir. Sizinki bir hastalık, çok kötü bir hastalık. Kürt hastalığı. Yüz yıllardan kalma ve yaramaz bir hastalık.

Bu savaş gerçeğine saygınız varsa, hiç olmazsa bundan sonra ardına kadar açılmış bu namus ve yaşam dolu yolda yürümeyi bilin. Eski ince verem türü hastalıklarınızla, sizler hastalıklardan kurtulamazsınız. Ben şimdiye kadar sizi tedavi etmek için her türlü çabayı sarf ettim. Toplumumuzun bütün hastalıklarını ve tedavi yollarını gösterdim. Bundan sonra artık yaşam daha kolay. Peki ülke denilince neden halen kaçırıyorsunuz? Hiç olmazsa ilgi duyun. Hayvanlar bile yerlerini, yurtlarını böylesine ucuz terk etmezler. Nerede yaşadığınızı unutmayın!

PKK'yi tanıyor musunuz? Tanımıyorsanız gafilsiniz demektir. Burada netleşmek zorundasınız. Burada nasıl yaşamanız gerektiğini bilecek ve gereklerini yerine getireceksiniz. Önderliğe birazcık saygınız varsa bunu başarabilirsiniz. Halka bakın; sonuna kadar nasıl bağlılık gösteriyor. Halka düşmanın hükmü geçiyor mu? Hayır! Oysa siz saflarımızda, halen neleri yaşıyorsunuz. Adeta şunu demeye getiriyorsunuz; "sen bizi buraya getirdin, ama biz hazır değiliz. Aslında biz Öndere, PKK'ye numara yaptık ve siz de kandınız." Bu en aşağılık bir yaklaşımdır. Kendinize gelin, oynamayın. Biraz gerçeklere ve tarihe bakın. Böylesine ne kadar insan denilebilir? Hiç olmazsa, "ben de biraz insanım" iddiasına sahip çıkın. "Düşman beni böyle eğitti, bana 'sen şusun, busun' dedi, ben de böyle yürüyorum" tutumunu terk edin. Yani "yüz yılların hayvanlaştırıcı ne kadar etkisi varsa ben onları taşıyım, ben böyleyim" demek olmaz. Bu, yüz yıllardan beri böyle olmuş diye, bundan sonra da böyle sürdürülecek demek değildir. PKK içinde bunu yapmak ölümden de beterdir, yadırgatıcıdır. Düşman böylesine her şeyi ile saldırı halindeyken, nefisini bile savunamıyorsan bu çok kötü bir durumdur. Hamle yapma olanağını yakalamışken hamle yapamıyorsan, vurma olanağını yakalamışken vuramıyorsan, bu daha da kötüdür.

Ülkeye ancak tamı tamına militan bir yürüyüşle; bir komutan, bir asker yürüyüşüyle girilir. Karşısındaki görevler ne? İnsanlar artık her şeyleriyle açığa çıkmış bulunuyor, dost da düşman da artık net. Yol yöntem belirlenmiş, neyin nasıl vurulup koparılacağı anlaşılıyor. Tüm bunların hakkını verin. Eğer siyaset diyorsanız, askerlik diyorsanız, işte abecesi budur ve gerekeni yapın. Ordu saflarında, parti saflarında söz söylediniz mi, yaşamak istediniz mi; ağzı bir, düşüncesi bir, yüreği bir olmayı bileceksiniz. Militan olmak, asker olmak, PKK'li olmak isteyen sizsiniz, o halde gerekeni yapın. Bu kadar yol yöntem gösterildikten sonra partileşmeyi bilin. Bilinmedik hiçbir yanı kalmıyor, olumlu yanı da var, olumsuz da. Net olun, kesin olun, taşı geddiğine oturturcasına, ordu içinde ihtiyaç duyulan boşluğa kendinizi oturtun. Ne nerede, neye nasıl ihtiyaç gösteriyorsa öyle olun ve o ihtiyacı giderin. Yere göre, neye yararlıysanız, oraya gidin. Ordunun lojistik ihtiyacını temin etmekten tatalım kurucu önderliğini temsil etmeye kadar, neye varsanız onu yapın. Her çalışmaya göre militana ihtiyaç var. Her militanın tutabileceği bir iş var. Feriştah da olsanız, ahraz da olsanız iş var. Hatta bacağı kopuk olanın bile yapacağı iş var. İstedığınız yerde yer edinebilirsiniz, hiç kimse de sizi engelleyemez. Ne zoraki yanlış uygulamalara konu olabilirsiniz, ne de keyfinizce gerçekçi olmayan taleplerde bulunabilirsiniz. İhtiyaca göre, çabaya göre yer tutacaksınız.

Bunlar çok açık ve rahatlıkla çözebileceğimiz sorunlardır. Mevcut eğitimler ve yaşanan tecrübe hepimize bunu veriyor. Dolayısıyla ordulaşmada, partileşmede, günün emir ve kurallarına uymada mükemmele yakın bir düzey tutturulmalı, bundan kaçınma olmamalıdır. Büyük bir fetihçi ve coşkulu bir ruhla yönelme dönemin üslubu oluyor. Militan tarzı önümüzdeki döneme böylesine yetkin ve yoğun uygularsak ne olacağı bellidir; düşmanı perişan ederiz. Olanaklar temelinde savaşa militan bir tarzla cevap verdik mi, köyde, kentte, dağda, ovada, silahlı, silahsız herkes bir yerden düşmanı vurur. Kimi iğne ucu kadar koparır, kimi dağ kadar koparır ve sonuçta bu savaş kazanılır. Artık bunun imkan dahilinde olduğu düşüncesindeyim.

PKK çizgisinde mevcut gelişme yolu artık "başarmalısınız" diyor. Bunun dışında bahane aramaya gerek yoktur. Eğer sıradan bir köylü bile ölümün üzerine gidiyorsa, daha dün dükkanından başka hiçbir şeyi düşünmeyen esnaf ölümü bu temelde seve seve karşılıyorsa; siz militanlar zaferden başka hiçbir şeyi göz önüne getiremezsiniz. En bitirilmiş denilen halk bile böyle ayağa kalktıktan sonra, bu parti en kahramanca direnmeleri yaşadıkdan sonra, siz bu halkla ve bu partiyle ancak zaferlerden zafere koşabilirsiniz.

Bütün bu değerlendirmeler gerçekçidir ve gerekli olana, ihtiyaç duyulana, emredilene layıkıyla karşılık verirseniz yürüyüşünüz zafer yürüyüşüdür, bu temelde başarınız da kesindir. Olası gelişmeler ne olursa olsun, eğer kendi kendimize kötülük etmezsek büyük hesaplaşma, intikam alma ve her şeyi yeniden kazanma yolu açıktır. Bu aşamadan sonra bu savaş geriletebilir mi? Bu, düşman eliyle değil, ancak bizim elimizle olabilir. Önemli başarılarından uzaklaşabilir miyiz? Bu yine ancak partimizin içindeki olumsuzluklarla, her türlü çizgi dışılıkla mümkün olabilir; düşmanın bilinçli çabalarıyla asla olmaz. Başarıya gitmeme, zaferi yakalamama neyle mümkündür? Düşmanın dayatmalarıyla mı? Hayır! Olsa olsa "ancak bu kadar olur, ben bu kadar dayanabildim" demekle mümkündür. Bu da en hainane ve gafil bir yaklaşımdır. O halde geriye, yüklenmek kalıyor.

Hiç kimse sizden her şeyi mükemmel yapmanızı beklemiyor, destan yaratın demiyor. Ama hiç olmazsa var olanı koruyun ve ona değer verin. Madem tutkulusunuz, madem gözü kara savaşçısınız o halde hiç olmazsa bu değerlere layık olun. Başka türlü ne çareniz var ne de başarınız söz konusu olabilir. Madem mücadele etmek istiyorsunuz, alın size istediğiniz olanaklar; bunlara layıkıyla hakkını vererek kendinizin de, halkın da beklentilerine cevap verin. "Kişiliğimin şu yanı, şu zayıflığım, şu yetersizliğim" diyerek kendi kendinizle alay etmeyin. Bu dönemden sonra kişilik hastalıkları, zayıflıkları, ancak bir utanmazın ağzına alabileceği sözcüklerdir.

Artık her yerde saygıdeğer işler yapmanın zamanıdır. Alçakgönüllü olmalısınız. Ben bile bunca çabama rağmen, alçakgönüllüce en sıradan bir çalışmayı yapmayı bile mutluluk sayarım. Bırakalım Başkanlığı, sıradan bir çalışma bile benim için tatminkardır ve sadece kader değil, en arzu edilendir. Sizin için bu tamamen böyledir, böyle olmalıdır. Şimdiye kadar eski yaşantımızın ve tarihimizin nesi kaldı? Kölelerin zincirleri vardı, ama sizin o zincirleriniz de yok,

hatta hayalleriniz bile yok. Bu, çok antipatik, kılıçık gibi batan bir yaşamdı. Bundan kopmak çok mu güç? Kopmaya giden yolu, zincirin sonuna giden yolu ve onun çalışma imkanını yakalamışken ona neden layık olamıyorsunuz? Neden kendinizi çok düşmüş insanların konumunda tutuyorsunuz? Bunu yapmayın. İşe doğru yaklaşın, üslubu tutturun ve doğru konuşturun.

Daha dün Kürdistan'da olamaz denilen birçok şey bugün gerçeğe dönüşmüş bulunuyor. Bu temelde ilerlemek güzel, iyi ve doğru bir şey. Başka bir seçenek şurada kalsın, başka umudunuz bile olamaz. Bütün bunlardan çıkarılacak sonuç; başarıya mahkum olduğumuzdur. Aynı zamanda başarı imkan dahilindedir ve bunun yolu, yöntemi PKK'de ortaya konmuştur. Görün ve ders çıkarın. Etrafınızdaki herhangi bir doğa varlığına baktığınızda bile birçok şeyi anlarsınız.

Saptırılmış yaşamınızı kural olarak göstermeyin; bu büyük bir sapkınlıktır, insanlıktan uzaklaşmadır ve çok lanetli bir durumdur. Bunun kalıntılarını bir yaşam gibi bellemeyin. Ben yedi yaşımdan beri bunlardan kaçtım, siz de hiç olmazsa bu yaştan sonra lanetli yaşamdan kaçın. Yaklaşım böyle olursa; partide, ordulaşmada bu pozisyonla, bu vuruş şekliyle hareket edilirse başarı kesindir. Baştan beri benim takip ettiğim yol ve yoldaşlık tarzı buydu ve halen de tarzım budur. İddiam da, ispatım da buydu; düşüncem ve pratiğim de buydu. Doğru olana, en iyi sonuç getirene itirazsız, amansız uyulur ve sonuca gidilir. Tarihin bu hızlı akışında, artık büyük yüklenme, büyük coşku ve fethetme dönemi yaşanıyor. Dışımızdaki bazı dostlara bakıyorum; onlar bile bize mutluluk veriyor. Eskiden bize karşı çıkanlar bile bugün bizimle dostluk ilişkisine giriyorlar. Ne mutlu bize ki bugünleri de gördük. Ne mutlu insanlığımıza!

Militansınız, fethetme pozisyonundasınız, kendinize daha başka ne diyebilirsiniz? Zorlukların bilincindeyiz. Düşmanın özel savaşımının içindeyiz. Bütün bunlar veridir ve artık bizim de verilerimiz var. Büyük tutku, büyük öfke, büyük vurma fırsatımızı az mı sanıyorsunuz? Hayır, az değil. Bir avuç insanı örgütleyin, bunlar yüceleşti mi dünyayı bile sarsarlar. İddia ve ispatım buydu ve gerçekleşen de budur. Başından bugüne kadar biz getirdik. Bana ne oldu? Böyle düşündüm, böyle yaptım, öldüm mü? Çok mu tehlikeli oldu? Çok zordu, çok tehlikeliydi, fakat başka çaresi yoksa ne yapabiliriz? Tarih emretti ve inanılmaz olana yürüdüm. Siz de bundan sonra biraz da olsa böyle yapın. Hiç olmazsa kendi kişiliğinizi kurtaracak bir vuruş tarzını tutturun. Partiye, halka büyük katkınız olmasa bile, hiç olmazsa kendinize bir katkınız olsun.

Düşman bile artık gelişmelere inanmıştır. Son bir umutla özel savaşı konuşturuyor. Hızla gitse bile, o özel savaşın beyhudeliğini hissetti ve böyle kabul etti. Tabii biz onunla da yetinmeyiz. Böyle çok çirkin, kirli, affedilmez bir özel savaşı dayattığı için hesap soracağız. İnsanlıktan af dilese bile, kendini ne kadar kurtaracağı belli değil. Bu savaşta soykırımlar var, sınır tanımayan baskı ve işkenceler var. Şüphesiz bunların hesabını verecek. Zaten o, bunun telaşını yaşıyor. Yalnızca hesap sorma da değil, bir de yapmak istediklerimiz var: Bu ülkeye, Ortadoğu halklarına, onların tarihlerine yaraşır büyüklükler çizmek istiyoruz. Bitirilmiş bir yaşam söz konusu, bu yaşamı tekrar diriltmek istiyoruz. Bugünkü gerçeklik; saygısız, sevgisiz, karaçalı gibi batan bir Ortadoğu gerçekliğidir, bunu da düzeltmek istiyoruz. İnsan der ki, benim bir yaşamım olsa da böyle bir önderliğe adasam; çabam olsa da değerli görevler temelinde harcasam. Bu, insana mutluluk getirir. Başka neye yararsınız, neyiniz var? Böylesine bir dünyanın böylesi bir gerçekleşme imkanı var. Bunu sıfırdan buraya getirdim, bu olanaklar sizi halen nasıl ilerletmesin? Her türlü savaşçılığa sıfırdan karşılık vermedik mi? Siz bu kadar imkanla niye sıradan bir savaşçılığı yaparsınız? Biz en inançsızları, cansızları bile inanca, cana kavuşturduk. Siz bu kadar dirilmiş bir halkı, bu kadar savaşa varım diyen güçleri temel aldıktan sonra neden savaşmıyorsunuz?

Görülüyor ki, aslında sanıldığından daha fazla, zorunlu olduğu kadar coşkuyla ve gönüllüce başarabileceğiniz görevlerdir. Bir savaş göreviniz var, bir kazanma göreviniz var. Eğer gereklerini yapmazsanız her şey bir günde hayal olabilir ve dünya başınıza yıkılır. Bu belirttiğimiz, çerçevesi belirlenmiş militan savaşıdır. Benim sözüm bunadır. Yine bildiğini oku, yine kanun nedir, kural nedir, farkına varmadan eskiyi oku, o zaman her şeyi kaybetmek için bir gün bile yeter. Hiç yanlış anlamayın, ben hayalci olsaydım, herhalde bu kadar gelişmeye yol açamazdım. Fakat çok iyi biliyorum ki, sahte hayaller peşinde koşanlar, çok kısa bir sürede büyük bir çalışmayı yıkabilirler.

Demek ki bütün bunlar, bizi her zamankinden daha fazla savaş gerçeğimizde yer tutmaya, ona büyük bir coşku ve sorumlulukla katılmaya götürür. Böylesine bir katılım gerekli düzeyde sağlandığında başarıya götürür. Bu başarı sürekli, yaygın ve ülkesel çapta, hatta bölgesel çapta bir başarı anlamına gelir. Bunun kuralı, kaidesi netleşmiştir. Aldığınız bir eğitim devresinin formasyonu bile zafer çizgisinde yürümenize yeter. Kendinizi pratikte günlük olarak gözden geçirirseniz, en doğruya ve başarı getirene ulaşmanız, bunu eylemse eylemde, örgütlenmeye örgütlenmede, üslupsa üslupta, ruhsa ruhta yakalamanız işten bile değildir. Kendinize biraz çeki düzen verin ve kendinizi gözden geçirin. Gerekli olan neyse ona karşılık verecek formasyondasınız.

Sorun savaşı büyütmeğe büyütebilirsiniz; alanlara taşırmaksa taşırayabilirsiniz, bu temelde derinleştirmekse derinleştirebilirsiniz. Çizgi temelinde ve PKK tarzında sıradan da olsa bir çaba sergilerseniz sonuç, başarıdır. Halka verdiğimiz bir inanç ve bu temelde beklentiler var. Yürüyüş doğrultusu da bununla bağlantılıdır. Parti yapısı tamamen bu temelde eğitilmiş ve bütün engellemelere rağmen bu doğrultu ezici bir biçimde partiye hakim kılınmıştır.

Sizin gibiler en şanslı bir dönemde bu temelde, bu mücadeleye katılmışlardır. Eğer bütün bu gerçekleri kendi savaşımınıza temel alırsanız yürürsünüz. Şahadet olabilir, bu hepimiz için geçerlidir. Ama geride kalan bir kişi de olsa bu temelde sağlam yürüdüğünde bu, zaferi getirir. Büyük bir ispatımız da budur. Sıfırdan başlayıp işleri buraya kadar getirebildik. Herhangi biriniz bu kadar olanakla neden zaferi yakalayamamış? Dürüstse, bağlıysa, netse içimizde kalır. Bu düzey tutturulmuştur. Gidişat bundan sonra tamamen zaferi garantileyecek temeldedir. Elbette bu bizim için de geçerlidir. Her gün yeniden savaşın özlemini çekmek, bütün gücümüzü sarf ederek ihtiyaçları karşılamak, hataları düzeltmek, olanakları günlük olarak büyütme benim yaptığım bir iştir. Sizin de rahatlıkla yapabileceğiniz bir iştir.

Savaş, en yoğun kişilik ifadesidir. Savaş, siyasetin yoğunlaşmış ifadesidir derler. Siyaset de ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. Ve bunlar da bir bütün olarak yaşamın ifadesidir. Savaşçı da yoğunlaşmış kişidir. Bundan dolayı da savaşçı bilinçlidir, yürek sahibidir ve örgütüdür. Savaş ortamı böyle kişilikleri ürettiği gibi, böyle kişilikler de ortamı daha da savaşkan kılar. Bu husus, halk için geçerli olduğu gibi, bir birey için de geçerlidir. En yoğunlaşmış savaş kişiliği demek; yaşamın bütün amaçları konusunda doğru olmak kadar, keskin bir irade sahibi olmak demektir. Görmek kadar, düşünmek kadar, vuruşta da kesin olmak demektir. Savaşçı kişiliğe başka türlü anlam yükleyemeyiz.

Bu savaş dönemine, bu savaş kişiliği ile yaklaşmak zaferi getirir diyoruz. Bu tanımı doğru kavrayalım ve hakkını vererek başarılı bir sonuca gidelim. Zaten başka türlü bir tanım da yoktur. Eğer böyleyseniz, ben de zafer sağlama bağlanmışım der, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da onun sorumluluğunu sonuna kadar taşıyım. Bugüne kadar yaptıklarımla yanılmadığım çok açık, fakat benim için sorun Önderlik kanıtlanması değildir; sorun, bu halkın kendisini zaferde kanıtlanmasıdır. Artık sizler de biraz kendinizi kanıtlamalısınız, buna ihtiyacınız var. Bu şansınızı iyi değerlendirin. Tekrar vurguluyorum, bu şans size tanınacaktır, mutlaka gerekeni yapın. Eğer yapmasanız, ne ataerkilliğe, ne emperyalizme, ne sömürgeciliğe ne de şu veya bu aymaz, gafil tutum ve davranışlara güvenebilirsiniz. Bu durumda ancak ezilirsiniz. Uyarıyorum, kişiliğinizde başarıdan başka bir şeye yer verirsiniz bu, sizin için ölümden de beter olur. Bundan sonraki savaşçı yaşamın tarzı, halkın içine girmekten tutalım dostane ilişkiye ve düşmanlarla karşılaşmaya kadar bu şekildedir. Son hazırlıklarınız mı söz konusu, hızla tamamlayacaksınız. İlk adımlarınızı mı attınız, savaş görevlerinize tüm gücünüzle yürüyeceksiniz. Böyle yaparsanız, birlikte yürümeye varız. Yok, eğer bunlarla oynarsanız, sağ kolum da olsanız çekinmem, keser atarım ve sizlerden gereken hesabı da sorarım.

Önderlik hakimdir, kudretini kanuna göre oluşturur. Bu ülkede, bu halkın içinde vurulması gereken nasıl vurulur, yaşatılması gereken nasıl yaşatılır; bunu iyi göreceksiniz. Yine yaşama hakkı olmayanın nasıl yaşatılmayacağını da göreceksiniz. Çok güçlü olalım, gafil olmayalım; kuralsız kaidesiz yaşamayalım. Kişiliğinde yanılmayan, yanılmayan, tuttuğunu koparan kişilik egemen olsun.

Biz şimdiye kadar elimizden geleni yaptığımıza inanıyoruz. Halkımızın da yüreği geniştir, kabul ediyoruz. Ona layık olmak, özellikle öncü düzeyinde bunu gerçekleştirmek size düşüyor. Bunun anlaşılacak hiçbir yanı kalmadığı gibi, savaştan kaçacak en ufak bir yönü de yoktur. Yaşama bundan sonra bu temelde anlam vermiş, savaşa bu temelde gerçeklik kazandırmışız. Sizlere de bu temelde bir gerçeklik kazandırılmıştır.

Yaşamak istiyorsanız bu, savaşla bağlantılıdır. Savaş imkan dahiline ve başarılı adımlarla yürünebilecek duruma getirilmiştir. Buna katılıyorsunuz, eğer iyi savaşırırsanız, başarırsınız.

10 Temmuz 1992

KAZANAN BİREY KAZANAN ÖRGÜT DEMEKTİR

Yaşam Kavgası Gerçek Bir Kavgadır

Başarımız, en başta mücadelemiz için temel olabilecek gelişmelere yol açabilir. Bu süreçte adına gerçekten gelişme diyebileceğimiz ve hızından hiçbir şey kaybetmeden sürdürmeye çalıştığımız adımlar çok önemlidir. En az yanılığa ve hatalara düşerek mücadeleyi kendi doğruları temelinde bu süreçten başarıyla çıkarmak, tarihimizde ilk defa gerçekleşen bir olaydır. Eğer bu tam başarılırsa insanlık açısından da anlamlı bir gelişmedir. Bu da bizim başarımızın ayrılmaz bir sonucu olur.

Hepimize büyük sorumluluklar düşüyor ve düşmeye de devam edecek. Bunları karşılamaya çalışıyoruz. Denilebilir ki, temel insani özelliklerden tutalım, ulusal, toplumsal özelliklere kadar hemen her yönüyle bu böyledir. Bu özelliklerin tahrip edildiği, yadsındığı, yabancılaştırıldığı ve tanınmaz hale getirildiği ilişkiler yumağı içinden geliyorsunuz. Ona doğru yaklaşmak, hatta onu düzeltme gücünü göstermek öyle sanıldığı kadar kolay bir gelişme değildir. Bu anlamdaki çabaların iyi anlaşılması sizler açısından önemli bir ihtiyaçtır. Bilinçli bir varlık olmanın bir sonucu da kendi doğrularına sahip olmak ve bu doğrular temelinde yaşamında gerekirse yeniden başlangıçlar yapmak ve buna yön verebilmektir. Buna hepinizin şiddetle ihtiyacı vardır. Şüphesiz bir inkar ve yabancılaşmanın ürünü olan sizleri çok sakın ve rahatlıkla kabul edilebilir bir biçimde karşılamak kolay değildir. Bu anlamda da hata yapmamaya çalışıyoruz. Sizleri olduğunuz gibi kabul etmek, yenilmeye neden olabileceği gibi birçok şeyin kendiliğinden elden gitmesine yol açabilir. Hele hele yeni doğrular temelinde buna karşılık vermemek, her türlü olumsuz gidişatın da temeli olabilir. Bu durumlara düşmemeye çalışılıyor. Yaşam kavgası gerçek bir kavgadır ve görünen odur ki, kavganın içinde müthiş yenilmişsiniz. Çok acı yenilgiler içinde param parça olmuş kişiliklerle yeniden ayağa kalkmak istiyoruz. Hiç kimsenin tenezzül etmediği, bunun için çaba sergilemediği umut vaat etmeyen durumlarımızla uğraşıyoruz.

Gerektiğinde uğruna büyük kavgaların verilmesi gereken değerlere, en sıradan şeyler kadar bile değer vermeyen bir düşünler topluluğundan geliyoruz. Ona karşı yenilmemek ve ayakta kalmak öyle bildiğiniz, yaşadığınız gibi kolay değil; tam tersine, bizim için özellikle bu sahadaki direnç açısından bu, çok büyük bir savaşım anlamına geliyor. Büyük yitiriliş, küçültülüş ve kaybediş, her gün insandan büyük direnç istiyor. Hatta kötü sonuçlandırılmamak için daha da özgün bir yaklaşım istiyor. Bu, aynı zamanda büyük sorumluluk anlamına da geliyor. En değme malzememiz sizler oluyorsunuz. Küçük bir başı boşlukta nerelere yaslanacağınızı kestirmek zor olabilir. İşin emir komuta düzeyinde olanlar halen kendilerini bile işletmekten acizse, askeri kurmayı bile çok az bir çabayla başarıp yapabilecekken daha çok kendini uyguluyorsa, burada sorunun büyük olduğu, düşünülmesi gerekeni düşünerek sorunları çözmek ve görevlerini layıkıyla

yerine getirmek durumunda olduğu inkar edilemez. Böylesine güçlü yaklaşıma mutlaka bazılarının ulaşması gerekir. Görev ve sorumluluklardan kaçmak, sıvışmak veya saptırmaya uğratmak, durumu ve dönemi kurtarmadığı gibi daha da batırır. Derinleşen doğrultuya bağlı kalmanın anlamı bu çerçevede olur. Sadece biçim değil, yok edilmiş bir içeriğiyle bunu böyle geliştirmek gerektiği ortaya konur ve kabul edilebilir bir şekilde biçimine kavuşturulur. Başarılmak zorunda olunan işler de bunlardır, ama hepsi de ateş hattında yapılmak durumundadır.

Sizlerin durumu, hiç şüphesiz iradenize hakim olan gelişme doğrultusuyla karşı karşıyadır. Sonuna kadar kavramanız ve gerekli sonuçları çıkarmanız için duruma oldukça eleştirel yaklaştı; yollar, yöntemler gösterildi ve ondan sonra sonuca gitmeniz istendi. Hiç şüphesiz özelemlerinizi, baskıdan kaçanın gayet samimi ve özgürlük talebine yönelim temelindedir, fakat çok hazırlıksız, donanımsız ve güçsüzdür. Kendi haline bırakılırsa imha olmaktan kurtulamaz. Ve kişiliği çok tehlikeli geliştirir. Bu temelde kendimize kapsamlı görevler çizerken, sorumluluğumuzun düzeyini ve bunu nasıl yerine getireceğimizi bilerek, hareket hattımız üzerinde dürüst ve başarılı bir şekilde durmaya çalıştık. Buradan bir sonuca gitmek istiyoruz. Bunun için ne yapılsa azdır.

Moral durumunuz o kadar zayıf, ilişki düzeyleriniz ve iradenizin bir kısmı o kadar terk edilmiş ki, bunun karşısında bıkmadan, yılmadan durabilmek ve çözüm gücü olabilmek çok büyük cesaret ister. Sizleri bunlarla birlikte sürekli gündemde tutmak istiyoruz. Çünkü başka yöntemlerle sizleri yaratmak mümkün değil. Kendinizi düşürüyorsunuz, fırsat verilse mevcut bütün gelişmeleri yerle bir edebilirsiniz. Ortaya çıkan birçok alandaki pratiğin verdiği ders budur. Peki ama neden? Üstelik bunu rahatlıkla genelleştirip bütün bir yapıyı yenilgiyle karşı karşıya bırakabilirler. Böyle sefil, gafil ve tehlikeli yaklaşımlar çoktur. Bunlar tehlikelidir. İşin kötüsü bu yaklaşımların sahiplerinin hepsi de bu işi iyi niyetlice yapıyor, hatta iyi yaptığına da inanıyor. Bu duruma güçlü bir çıkışla karşılık vermek gerekir. Yoksa muhalefet önderliği başarıyla yürüyemez.

Mevcut güncel savaş gerçeğine yanıt olabilmek, ilkel, çıkarıcı ve ardına kadar imhaya, düşmeye açık yaşam ve ilişki düzeylerinize bir kurtuluşçu yaklaşımla karşılık vermek çok büyük özveri, büyük çaba ve bu çabanın hem düşünsel, hem de pratik gereklerinin yerine getirilmesini istiyor. Başka türlü sizi yönetmek mümkün değil. Biz başlangıçta, toplum ne kadar dağıtılmış ve düşürülmüş de olsa, yine de asgari sorumluluk düzeyine sahiptir diye ona inandık. Esas gelişme noktalarını yakalarlarsa, gerisini getirebilirler diye inanıyorduk. Ama bunun yetmediği ortaya çıktı. Böyle inanmakla, böyle beklemekle pek de sonuç alınamayacağını tekrar tekrar gördük. Bu açıdan şimdi işleri daha sıkı ele alıyoruz. Bu da savaşın biraz daha adım atması anlamına geliyor ve bazı başarıların kesintisiz devam etmesine yol açıyor. Bu da bizim için yaşamın kendisi oluyor.

Yaşadığımız günlerin anlamı böyle çiziliyor. Yaşama büyük saygısı olanlar, yaşamı tek düze geçiremezler. Unutmayın ki, bir PKK'lide yad edilecek en önemli özellik, bütün toplumun boş verdiği onurlu ve özgür yaşama bağlanıp, bunu ölüm pahasına da olsa sürdürebilmektir. Biz buna anlam vermeye ve onu elde etmenin savaşını yürütmeye çalışıyoruz. Her şey bunun içindir diyoruz. Bütün şehitlere de böyle bağlı olmaktan başka doğru bir yaklaşım gösterilemez. Bu tarzda dürüst savaşanların yaşamına değer vermek başka türlü olamaz. Sizlerin de derin, anlamlı umut ve özelemlerinize ancak ileri çıkışlarla karşılık verilebilir.

Düşman cephesinde yalan, demagoji ve saldırı esas bir tutumdur. Ve şiddetinden hiçbir şey azaltmadan esas itibarıyla üzerimize püskürtüyor. Devlet güçlerinin temel görevi, tüm zamanlarını üzerine harcadıkları karşı devrimci bir savaş söz konusudur. Buna karşı, her geçen gün daha iyi davranışları, tüm olanakları birleştirerek bölmek ve kaybetmemek için oldukça militanlaşarak ayakta kalmaya ve saldırıları başarıyla boşa çıkarmaya çalışıyoruz. Halkı mevzilendirmek, partiyi önder kılmak istedik. Ulusallık açısından kendine güvenenleri, halk savaşına katılmak ve sorunlarına çözüm üretmek isteyenleri çok acil olduğu kadar, uzun vadeli ve kapsamlı görevlere yaklaştırmaya çalışıyoruz. Halkı ve öncü gücü ayakta tutmak başka türlü mümkün değildir. Halk savaşımızın gerçekliği ve gerekliliği ne göz ardı edilebilir, ne yerine getirilmezlik edilebilir ne de savsaklanabilir; yaşamak istiyorsan yükleneceksin ve düzeyi tutturucağsın. Tarihe bakıldığında rahatlıkla görülebileceği gibi, bu süreçlerden başka türlü yöntemlerle sağ çıkılamayacağı açıktır. Bu tarihin mirasçıları da "bizi öldürseniz de bağımsızlık çizgisine yaklaşmayız, en kötü işbirlikçiliği yaşam şekli olarak kabul etmekten uzak duramayız" diyerek kendi gerçekliklerini gösterdiler. Buna karşılık kendi iç ilişkiler düzeyimizi veya bunu gerekli düzeye getirme açısından mevcut gerçeklerimizi gözler önüne sererek daha da kapsamlı bir sonuca gitmeye devam edeceğiz.

Geçen yılların dersleri hayli öğreticiydi, özellikle sizler tarafından önemle üzerinde durmayı gerektiriyor. Sanıyorum bunlardan çok az ders çıkarmış ve kendi payınıza da ne düşmesi gerektiği sorusuna çok yetersiz cevap vermiş durumdasınız. Bu yaklaşım tarzı, sizi her an çok kötü veya tehlikeli durumlarla yüz yüze getirebilir. Dersler köklü alınmaz, gerekleri en az hata payıyla yapılmazsa, sorumluluğunuzu almak bile çok tehlikeli olur. Genel bir isyancı toplumu, bir anlamda onun düzenli savaş gücünü, hem de düşmanın asla ezemeyeceği biçimlere dönüştürmek savaş sanatımızın temelidir. Ama ne yazık ki, bunun üzerinde çok az düşünüyor ve gerekeni çok az yapıyorsunuz. Pratik savaşın içinde olanlar, bizim bu sahada yaptıklarımızın farkına bile varmak istemiyorlar. Düşmanın kaba bir savaş biçimini, çalışma azmini bile tutturmuyorlar. Oysa bizim bu tarzda oluşan savaş çizgimiz, bugüne kadar gelişerek gelmiştir. Eğer gerekenleri yaparsanız sizleri yaşatır, aksi halde halen izah edilemeyecek kayıpların nedeni kendiniz olursunuz.

Bizde kayıpların nedenlerinin izah edilmesi son derece güçtür. Bunun nedeni, PKK olayındaki Önderlik gerçeğinin esas gelişme modelinin yakalanamamasıdır. Bu model veya tarzı tutturma, çizgiyi özümseme, kişiliğini bütünüyle gerekli formasyona kavuşturma gerçekleşmediği için anlaşılabilir ve daha ağır kayıpların, olumsuzlukların kaynağı oluyorsunuz. İşte en çok kavratmak ve bununla birlikte özümsetmek istediğimiz husus budur. Aslında sizden istenen

Önderlik tarzında düşünmek, duymak, yaşamak, çalışmak ve anlaşılmasıdır. Artık hepimizi bir çizgi devrimcisi haline getirmek istiyoruz. Eğitimde en çok vermek istediğimiz temel düzen budur.

Savaş tarzınızı, onun düşünce ve örgüt tarzını kendi gerçeğimle karşılaştırdığımda, arada büyük bir fark olduğunu görüyorum. Biz bunu kabul edilemezlik biçiminde değerlendiriyoruz. Bununla nasıl yaşadıkları anlaşılır gibi değil. Bütün olumlu özelliklerinize rağmen, savaş tarzını tam tutturamayışınız insanı gerçekten ürkütüyor. Gerçeklerinize bu çerçevede dahilinde ve biraz daha kendinize hakim olarak yaklaşın, mutlaka doğru sonuçlar çıkarın. Peygamberce, hatta filozofça da konuşmuyor, bazı felsefelerden de bahsetmiyorum. Yine bilimsel sosyalizm şunu şöyle söyler, bunu böyle kestirir de demiyorum. Yalnızca insan bilincinin kabul ettiği bir yaşam ifadesinin mücadeleye, yine onun örgüt ve savaş biçimiyle bağlantısını kurmaya çalışıyorum.

Burada ekmek su kadar zorunlu bir çabanın gereğinden bahsediyorum. Bunun karşısında kendini yitirmek, orali olmamak veya geçmişin her şeyi götüren, sorumsuzlaştıran tarzıyla yaklaşmak kabul edilemez; bunun için hiçbir gerekçe de ileri sürülemez. Bu anlamda kendinizde bir sonuca gitmeyi gerçekleştirmelisiniz. Kendinizi kabul edilebilir ve savaşımla kazanılacak bir yaşamın sınırına getirebilmeli ve bu savaşımın içine girebilmelisiniz. Bu savaşımın değeri olabilmelisiniz. Bunu hem kendinize layık görün, hem de uğruna canınızı adadığınız davanın gereklerini yerine getirin. Kendinizi, adamış bir kul gibi veya oldukça köylü kurnazlığı biçiminde değil, bu savaşın kendine göre bir yasağın olduğunu, çok zorlu bir disiplin istediğini bilerek sözüünüz ve eyleminizle buna hazır olduğunuzu gösterebilmeli ve başarmalısınız. Artık bu düzeyi tutturmalıyız, gerçek insan veya gerçekleşecek olan birey, bizde artık böyle ortaya çıkabilmelidir. Bu birey onaylanan bireydir. Biz de buna yaşam hakkını vermeliyiz. Unutmayın ki, buna ulaşılmadıkça hiçbir şey yapılamaz.

Bizde yaşam bir hak olarak veriliyor. Yaşama hakkı olanla olmayan sınırına gelinmiyor. PKK'de şöyle bir ayrım var; partileşme olayının kendisi "onaylanmıştır, gerekleri yerine getirilmiştir" denilen noktadır. Burada bunun anlamı, önemi bütünüyle işlendi. Buna ulaşmak sizin temel bir hedefinizdir. Ancak buna ulaşmak için savaşabilirsiniz. Benim de yaptığım en azından bunun gerekleri üzerinde ısrarlı olmak, tartışmaysa tartışma, kestirmeyse kestirme, kısaca ne gerekiyorsa onu yapmaktır. Buna sıkı sıkıya bağlı kalmalı, her şeyi buna tabi kılmalıyız, dönem budur. Kendini ne bir fanatizme, ne bir duygusallığa fazla kaptırmadan, amaca amansız bağlı kalıp onu başta kendi kişiliğinde gerçekleştirmek ve yoğunca ifade etmek gerekir. Kendinize güvenmelisiniz, biz de artık sizlere güvenmeliyiz. Bunu, ucuz lafazanlıktan öteye taşımaları, güçlü insanın zaferini sağlamalıyız.

15 Ağustos Atılımı'nın geldiği bugünün bir anlamı olacaksa veya daha değişik bir yorumunu yapacaksa, 15 Ağustos Atılımı bu temelde gerçekleşen insan zaferi demektir. Artık gerçekleşmesi gereken insan tanımına sizleri ulaştırabilmeli, bunun kendisi yapabilmeliyiz. Bu doğru ve çok gerekli bir sonuçtur. Aksi halde birbirimizi onaylamamız mümkün olamaz. Bu da, kendi içimizde bir savaş demektir. Nitekim bu da değişik biçimlerde sürdürülüp gidiyor. Şimdiye kadarki savaşımarda hep dış cepheden, düşmanla kaba tarzda savaşmaktan, silahlarla kazanılan zaferlerden bahsedilmiştir. Bence bu çok yetersiz bir zafer anlayışıdır. Savaşın daha da ayrıntılı ve görünmez zaferi söylediğim çerçevede dahilindedir. Madem savaş büyük bir olaydır, madem uğruna her şey seferber edilmiş, o halde biz bundan gerçekleştirmek durumunda olduğumuz insanı ortaya çıkarmak için yararlanmalıyız. Savaşın yorumu başka türlü sağlıklı olmaz. Bizim savaşımın da kabul edilebilecek bir tek yorumu, ancak gerçekleştirdiği insanla ifade edilebilir. Bunun başka yolu olamaz. Bu, çok güncelleştirildi, uğruna çok şeyler yapılmaya çalışıldı. Halen bu yaklaşımı gerçekleştirme gücünü göstermemek insanı suçlu duruma getirir, insanlar bir suçlular yığını olmaktan kurtulamaz. Toplumsal suçluluk düzeyi parti içinde daha tehlikeli bir hal alır. Bunlar gerçektir. Madem kadro, öncü adayısınız, bunu en ileri düzeyde temsil etmekle karşı karşıyasınız. Verilen sözün biraz değeri olmalı, o söz inandırıcı olmalı, aldıklarınız mutlaka adım başı ifadesini bulmalı ve etrafı ikna etmelidir. Bu gücü göstereceksiniz.

Savaş en iyi okuldur, halkların büyük eğitim okuludur. Partilerin de en yaman okuludur. Bunun içindedir. Dolayısıyla bu okulda en iyi bir öğrenim tecrübesi, deneyi kazanabilirsiniz. Bu şans ve olanağa sahipsiniz. Bu okulun tembel bir talebesi olmak, kopyayla sınıf geçmek ve çalışmamak kabul edilemez. Hele hele rahat tavır ve kabul edilemez yöntemlerle bu savaşım okulunda sınıf geçmek düşünülemez. Bu, hayat okuludur. Bu çıkışlarınıza, gelişlerinize burada toplanmanıza, bu savaşa katılmanıza başka türlü anlam veremeyiz. Bunun anlamı mutlaka tam olmalı ve hedefine ulaşmayı ertelemeksizin bu uğurda her şeyi adayarak bir an önce gerçekleştirmeliyiz. Ben de bu temelde her türlü tartışmaya, sonuç belirlemeye ve karar gücü olmaya hazırım.

Hiç şüphesiz savaşçı topluluğusunuz. Hatta önde gelen sorumluluk düzeyleriyle hareket edecek bir durumdasınız. Bu nedenle her birinizden gerekli sonucu çıkarmanız, karar gücü olmanız beklenir. Bunu, ister bir parti emri olarak, isterse yoldaşça bir ikna çabası olarak algılayın, sonuçta inat edilmeden yapılması gereken işlerdir. Kendinizi en azından bir komuta düzeyine, fedakarlık düzeyine, kabul edilebilir bir düzeye getirebilirsiniz. Daha önce de vurguladığım gibi, sizlere ve sorunlara filozofça yaklaşmıyoruz. Biz burada okullarda olduğu gibi, her şey ölçülmüş, biçilmiştir, dolayısıyla al sana şu, al sana bu diyemeyiz. Bizim okulumuz, gerçek savaşımların içinde vücut bulmuş bir okuldur. Savaşın sonuçlarıyla yakından bağlantılı geliştirilen bir okuldur, değeri büyüktür, asla küçümsenemez. Doğmalara boğulmamıştır, ucuz kestirmelerin alanı değildir. Bu, değerini daha da yükseltir. Ayrıca gelenlere yönelik en temel şartlardan biri de kendilerini bu alana sınırsız adanmalarıdır. Bu da kararlaşmış olanların ve katılanların değerini yükseltir. Bu çerçevede dahil olunabilir. Dolayısıyla buradan; çıkmaza batmamış, şartlanmamış, gözü bağlanmamış bu anlamda özgür gerçeğe en iddialı ulaşmayı gerçekleştirebilenler çıkar.

Şimdiye kadar PKK olayını bu temelde örgütledik. Şimdi de tüm halka mal olmuş bir biçimde, kendini savaşla da kanıtlayarak her şeyi gerçekleştirmek isteyenlere en yoğun çözüm gücü olabiliyor. Buranın iyi bir öğrencisi olalım, iyi çıkışlar yapalım. Günümüz koşullarında daha iyisi olsaydı ben de oraya giderdim. Bizim için daha iyisi çıkmamış.

Pratikte de kanıtlandı ki, en temiz ve en sonuç alıcı okul burasıdır. Yani size güvenirim, gelişinize de yüksek değer biçerim. Bu temelde coşkuyla da selamlarım, fakat işin altında yatan gerçeklerin ne olduğunu da daha başlangıçta belirtirim. Ne çok yumuşağım ne de bildiğiniz gibi sertim. Çok çeşitli yaklaşımlarla sahip olmaya çalıştığımız ölçüler ve değerler savaşımı veriyoruz. Bunu ne bir önderlik gereği, ne bir zorunluluk gereği, ne de bir onur gereği yapıyoruz, sadece yapılması gereken bir iş olduğu için yapıyoruz. Verilmiş sözler ve yapılmış önerilerin de dışında, fakat bunları da içeren bir çizginin, yaşam şeklinin emekçisiyim. Bu, değişik bir emek türüdür ve gereklidir. Onu sarf etmeye çalışıyoruz. Bunun doğruluğuna eminiz ve bu sonuç alıcı bir emektir, hatta en verimli emek türüdür. Bazıları sosyalist emek türü diyor, bazıları devrimci emek, zihinsel emek diyor. Adına ne denilirse denilsin, biz bunu yol belledik ve çabası eksik kılınmıyor. Hem gönlümüz hem de partimiz ister ki, sizler de bu okulun sadece iyi birer öğrencisi değil, gittiğiniz yerde birçok şubesini açacak kadar güçlü olasınız.

Tarihe baktığımızda görünen; Hıristiyanlık okulu dağı, taşı manastırlara, İslamiyet mescitlere çevirmiştir. Bizim arkadaşlarımız ise, gerçekten bu sahalarımızı daha kendine birkaç manastır veya mescit bellememişlerdir. Bu, bizim yaklaşım zayıflıklarımızı gösteriyor. Halkı ayağa kaldırdık, fakat bunu planlı savaşım ile yürütecek gücü tam hazırlayamazsak, çok sorumsuz, hatta en büyük kötülükleri yapan alçaklar listesine girmemiz an meselesidir. Bunu önlemeye çalışmak sanıldığı kadar kolay değil ve bundan yalnız ben de sorumlu değilim. Bu, sizi müthiş bir sorumluluğa ve başarılı çalışmaya iterse, size bir anlam, değer vermek mümkündür. Aksi halde yargılama olmaktan kurtulamayız. Bu nedenle savaş yasalarına, bir anlamda yaşam yasalarına uyma gücünü gösterebilmeliyiz. Böyle coşkulu bir yaklaşım sergilemeyi veya işleri kısa yoldan yürütmeyi ben de isterdim, ama bakıyoruz ki seviyeler buna uygun değil. O açıdan kapsam sürekli geliştirilmek isteniyor.

Kendimizi yanıltmamaya, sizlerin gerçekliğini doğru yorumlamaya ya da hiç olmazsa kendi sorumluluğumuz altında kötü kaybettirmemeye çalışıyoruz. Sorumluluklar başka türlü yerine getirilemez. Mali bir piyasada satar gibi canınızı satamazsınız. Fakat yaşamınızda öyle anlam ifade eden birçok hata vardır. Kapitalizm, insanı önce emeğiyle o piyasaya, pazara çekmiştir; şimdi de canı üzerinde en kötü pazarı geliştirerek insanı bitirmek istiyor. Eğer sosyalistsek, ki sosyalistiz, bunu önlemekle yükümlüyüz. Kendinizi bile fark etmeden kapitalizmin kollarında saklamaya ve onunla yaşamaya çalışıyorsanız, bu vahim bir durumdur. Bunu önlemek zorundayız. Sosyalistliğin biricik anlamı da budur. Bu düşünce, büyük direnç ve çaba ister. Sizde de bu özellikler görülüyor, ama ordulaşma ve savaşma söz konusu oldu mu, bunu bir sanat düzeyinde işlemek de kaçınılmazdır. Biz de bununla uğraşıyoruz.

Hiç Kimse Bizden Köleliğe Özgürlük İsteyemez

Sizden, beklentilerimizi tam gerçekleştirmenizi umuyoruz. Engel nedir, sorun nedir? Kendine hakimiyet ise hakimiyet, görüş gücü ise görüş gücü, kural ise kural gücü ne gerekiyorsa onu gösterelim. Büyük amaçlar için tüm bunlar mümkündür. Yani ısrarla ben adam olmam diyen varsa, ona da uygulanacak esaslar vardır. Hiç kimse bizden hayvanlığa özgürlük isteyemez; köleliğe özgürlük diyemez. Kendi içimizde gerekirse öylelerini düşman kadar düşman belleyip ezme gücünü de gösterebiliriz. Gerisi sağlam adamın çıkışı demektir ve bu da gereklidir. Özgür ortamın bizden isteyebileceği, gerçekleştirilmesi gereken biricik görevi de budur. Eğer düşmanın egemenliği altında kalırsa, çok sığ ve güçsüz olursa, mücadeleye ulaşılamaz, ama şimdi inanıyorum ki ulaşabiliriz.

Kimse burada adam olmama teorisini, pratiğini sergileyemez, zaaflarının üstünü de örtemez, gizli de olsa açık da olsa saplantılarını sürdüremez, sürdürmemesi gerekir. Tam tersine, biricik doğru tutuma, onun bütün düşünsel ve ruhsal yapısına ulaşmayı şeref, gurur bileceğiz. Bunun dışında hiçbir şey kabul edilemez. Ancak başarmış bir kişilik haline gelmeyi dayatanlar kazanabilir, başka seçeneğimiz de yoktur. Umarım bunu biraz kavrarınız. Ve bu da düzeylerinizin temelinden gelişmesini sağlayacaktır.

Bu temelde size büyük bir çabayla yardımcı olmaya çalışıyorum. Düşman bile benim bu temelde yaşadığımı biliyor ve bunu açıkça ifade ediyor. Buna göre bir yönelimi vardır, siz de en az düşman kadar sonuç almayı bilmek durumundasınız. Bireysel ihtiyaçlarınızı göz önüne getirerek bu noktayı bireysel olarak tamamlayın, güçlü bir çıkış, önemli ve kutsal görevler üzerine yürüyüş için son hazırlıklarınızı tamamlayın. Bunu birlikte sonuçlandırmaya çalışacağız. Bundan başka ne istenebilir ki. Sizleri bu temelde güçlendirmeye çalışıyoruz.

Bütün çabalarım rağmen öyle fazla tatmin olmuş değilim. Partimizin yükü artık biraz da bu anlamda paylaşılmalıdır. Nefsimize biraz oturan kişilik bu temeldedir. Böyle olursanız özellik kazandıran biri olursunuz. Hiç olmazsa kendinizi savaşın ihtiyaç duyduğu donanım gücüne ulaştırın. Kendinizi zavallı olmaktan çıkaracaksınız. Başka ne yapabilirim. Diyelim ki, '80'ler öncesinde fazla güç getiremedik. Aslında o zaman da çabalar vardı, fakat '90'lar için bu gücü sonuna kadar gösterdik. Şimdi kendinizi daha iyi değerlendirin, görevlere sahip çıkın. Biraz bilenler var, tecrübesi olanlar var. Yalnız, yaşam sapıklığı biçiminde işi koyuvermiş, kendini sürdürmeye çalışanlar da var. Bundan sonra böyle yapmayalım. Yani ilke adamı, eylem adamı olalım, hataları, yetersizlikleri görelim, tavır koyalım, bunları doğrultalım. Sizden bunu istiyoruz. Gidilen her yerde size yakışan da budur. Gençsiniz, fazla yıpranmamış olmanız gerek.

Çaresizleri sevmem. Bizim hareketin çaresizler hareketi olmadığı açık. Bir şeyleri becermeyenlerin hareketi de değil, ama büyük bir kısım çaresizleri ve bir şeyler başaramayanları oynuyor. Hatta hep nasıl iyi kaybettirilileri, kaybettirenleri yaşıyoruz. İçimizden alçaklar da çıktı. Bu, her yerde çıkar, buna bir şey demiyorum, fakat ezici çoğunluk dürüsttü ve doğruyu egemen kılmanın savaşımını verebilirdi. Ama sessiz geçiştirmeleri ve görev alanında, savaş alanında doğru bir tutumun ifadesi olmamaları utanç vericidir. Doğrular ve zafer uğruna çok az çabanız var. O da kendinize saygısızlık oluyor. Benim emeğime dayanarak hareket etmek mümkün değildir. Böyle yaparsanız kendinize yazık edersiniz. Şimdiye kadar fedakarlıklarla, çilelerle dolu bir yaşamı kötü kaybedeceksiniz. Sizin hesabınıza söylüyorum, kendi adıma değil, hepimizin mutlak başarılarına ihtiyacı var.

Kendi içinizde yaşıyorsunuz, parti içinde değilsiniz. Partiye vereceğim demeyin. Bazı sözler veriyorsunuz, ama bunları kendiniz için veriyorsunuz. Halen bireyci olduğunuzdan bahsediyorum. Bireycilik temelinde kendinizi kazanmaya çalışıyorsunuz. Bir kapitalist de kazanır, ama soyar, sömürür. Şüphesiz siz kendinizi bu temelde kazanmayacaksınız. Yine de ondan daha büyük bir çabayla kendinizi bireysel tarzda kazanmalısınız. Sanırım yaşadığımız bir yanlış da örgüte yaklaşımdır, bu giderilmelidir. Her şeyinizi örgüte vermeyi, gerektiğinde örgütü hiçe saymanın bir gerekçesi olarak gördünüz. Kendimize kazandırdığımız oranda örgüte kazandırdığımızı unutmamalım. Terside geçerlidir. Kazanan örgüt kazanan birey olmalıdır. Fakat benim gördüğüm kadarıyla örgüte mi kazandırıyorunuz, kendinize mi belli değil. İkisine de kazandırmayı ve onun dengesini yakalamayı bilin. Bu, doğru bir örgüt anlayışı değildir ve örgüt içinde bela olur. Bunlar doğru değildir ve egemen sınıfların yaklaşım tarzıdır. Askerlik savaşının, örgüt savaşının temelinde mevcut gerçekler vardır. Biz, istenildiği kadar tartışmayla, sonucu kestirmeye uğraşırız. Rahat bir yaşamın çeşitli özgül yanları üzerine ve yıkılmış bir yaşam varsa, onun hangi temeller üzerinde kurulması gerektiğine dair tartışmalar geliştiririz. Korkmayın, yaşamın gereği ve yenilikleri üzerine adımlar atmaktan çekinmeyin. Sizler yaşam mahkumusunuz.

Düşman sizi korkutup, bin defa sizi kendi içinizde bunlara mahkum etmiş olabilir, ama biz de diyoruz ki, zincirlerinizi sonuna kadar kırabilir, yaşam mahkumiyetinin prangalarını sökebilirsiniz. Bunun için de şu dilinizi çözün diyoruz, yüreğinizi çözün, düşüncenizi çözün, bunları biraz da korkmadan yapın. Muazzam ve gittikçe kendi içinize düşmüş bir durumda görünüyorsunuz. Yüzyıllardır yaşam mahkumu olmanızdan ötürü insan sizden bir avuç su alıp içemez. Olur mu bu? Hanginiz kokuşmuş bir yaşamı su gibi içebilirsiniz? Bir defa su gibi içilmek ne anlama gelir? Başka ihtiyaç nedir, çile midir, işkence midir, bozuk bir üslup, batan bir diken midir? Böyle olmaması gerekiyor. Ne alt yapısı, ne üst yapısı, ne ekonomisi, ne de siyaseti var. Yaşam bu mudur? Sizi kim yaşatabilir? Bunlar yalnız benim sorunlarım mı? Eğer yaşamak istiyorsanız, o zaman nasıl yapmalıyız sorusuna elbirliğiyle doğru cevap vermeniz gerekir. Bireycilik yapıyorlar, hem de en kötü bir tarzda. Biri, "sen bana lazım değilsin" diyor, diğeri "sen de bana" diyor. Burada bile birlik durumunun ne kadar değişmiş olduğu görülüyor. Birlik, yaşamın en temel olgularından birisidir. Birlik olmaya mahkumusunuz. Birlik, ancak en temel hususlar üzerinde bir işbirliğiyle, öncü örgüt ve onun önderliğine bağlılıkla gelişebilir. Bu tutumu kaç kişi gösteriyor? Gereğine inanmışlar mıdır? Arkadaşlarımızın birbirlerini kabul etmemelerini, hangi temelde kazanılması gerektiğini bir tarafa bıraktıklarını veya hiç orali olmadıklarını göz önüne getirelim, o zaman bu yaşamı nasıl kazanacaksınız? Bunları kendinize sorun.

Gelenler hep şunu söylüyor; "O yaşama dayanamadım ve geldim." Tahammül edemediğiniz, sistemdeki yaşam koşullarıdır. O zaman tahammül edilebilir, kabul edilebilir yaşam koşulları nedir, nasıl elde edilir sorularını kendinize neden sormuyorsunuz? Bunun cevabının gerekleri de elbirliğiyle, güç birliğiyle yerine getirilir. Onun büyük gereğine neden inanmayacaksınız? İşte örgüt budur, partileşme budur. Savaş en yüksek derecede bir eylem biçimidir, yaşamın önünü tıkayanları bulmak içindir. Bunlara neden inanmayacaksınız? Neden birliği en iyi bir biçimde teşkil ettirmeyesiniz? Orda büyük uğraşım veren kim var? Fakat size, savaşırken bile köle gibisiniz diyorum. Yaşam, yolu açmaktan geçer. İddiası büyük olanlar kendi birliğini ve kendini müthiş örgütler. Çığır açıcı nitelikte çaba sahibi kaç müthiş yönetim var? Sürekli bunları anlatıyorum. Yeniler biraz yabancıdırlar, fazla kavrayamazlar, fakat ilk günden bugüne kadar anlatımım budur. Başka türlü de mümkün olamaz. Özlemlerinize denk gelecek cevaplar vermeye çalışıyoruz. Bu, çok kapsamlı bir çözümü, çabayı; her gün beklemediğiniz ve ummadığımız kadar disiplini gerektiriyor. Eğer mevcut durumu yeterli bulmuyorsanız ortak çabalarla yeterli hale getirelim. Biraz siz çare olun. Ağır koşullardan gelmediniz, benim koşullarım hepinizinkinden ağır. Kendinize güvenin ve çare olun. Son yıllarda parti içinde ısrarla işin gerekleriyle oynayanlar gözlerinizin önünde, bunları görmeniz gerekir. Çok rahatlıkla üstlenebileceğiniz birçok çalışmaya yönelmeyişiniz size sandığınızdan daha fazla şey kaybettirir. Bu yaklaşım tarzı size hiç kazandırmadı.

Çok tekrar ettim, korkunç ısrar boşa gitmedi denilebilir, ama o kadar tekrar da çok fazladır. Düşmanın bütün stratejik, taktik hedeflerinde şu var; ne pahasına olursa olsun tüm olanaklarını ve gücünü kullanarak her düzeyde "Bitireceğiz, bitireceğiz" diyor. Unutmayın ki, bizi kılıçla doğramayı hedefliyor; mücadelemizin bütün sonuçlarını tasfiye etmek, yerine en sahtesini egemen kılmak istiyor. İçimizde de yansımalarının bol olduğu biliniyor. Düşmanın bu politikasına yem olmasanız, çok kaba hataların sahibi olmasanız bile, büyük başarıların sahibi olan arkadaş sayısı çok azdır. Çok zorlu yaşıyorsunuz, başarı yok. Bizim çabalarımızın rolünü tam oynatma, bu adımlara tam başarı şansı vermelisiniz. Düşünce gücü kadar çabanın yerli yerine oturtulması pek görülüyor. Elbette birçok iş yapılıyor. Kahramanca birçok adım da atılıyor, ama gücünüz olmadığı için çoğu boşa gidiyor veya bazıları boşa çıkarıyor.

PKK hikayesi ilk günden bugüne kadar bazı doğruları temel aldığına inançla böyle söyledi, böyle yaptı. Şimdi bu, bir yaşam tarzına dönüşmek üzeredir ve daha da ileri gitmelidir. Madem sonuç alıyor, madem kabul edilebilir, madem ön açıyor o zaman daha da yüklenilmelidir. Bilindiği gibi düşman, diplomatik gücünü kullanarak halen bu sahayı bize kapatmaya çalışıyor. Fakat biz halen yararlanıyoruz. Halen temel araç olarak idare etmeye çalışırken elbette ki kıymetini bilmek zorundayız. Çok belirleyici olan bu çalışmanın bir anlamı var. Hızla bir şeyler vereceğiz, ama sizler de hızla kapmayı bilmelisiniz. Artık büyük bir kısmınız yol alabilecek bir duruma geldi. Ne pahasına olursa olsun ben buradayım, hızla iyi bir pratik nasıl gerçekleşecekse hep birlikte en az yanlışlıkla gerçekleştirelim.

Süre önemlidir. Bu saha üzerindeki tehlikeler ortada, ama böyledir diye de bundan vazgeçmiyoruz. Dikkat edersek sonuna kadar ne verilmesi gerekiyorsa onu vermeye çalışıyoruz. Bu böyledir diye de günlerin anlamını asla zayıf kılmayalım, anlamına denk gelmeyen yaklaşımlar içinde olmayalım. Burası halen çok önemli bir çalışmanın temellendiği bir alan. Çok önemli görevlerle çıkış yapabilirsiniz. Bizden aldıklarınızla önemli gelişmeleri yakalayabilirsiniz. Onun özü kadar, üslubunu da yakalamışsınız. Korkumuz şudur; bu, gerçekleşmeye yüz tuttuğu halde,

çok az bir çabayla, çok az bir alanla sıradanlaşmak, gidilen alanda kendinize ve partiye yapabileceğiniz en büyük kötülük olur.

Bu çalışmalar altın değerinde çalışmalardır ve buna müthiş ihtiyaç duyuluyor. Bu ihtiyacı tam karşılayacaksınız. Herhangi bir gerekçeniz olmamalı, herhangi bir yetersizlikle kendi kendinizi engellememelisiniz. Başarmaktan başka hiçbir şeye fırsat vermeyeceğiz. Yakıp yıkarak değil; ne inkarcı ve ne de teslimiyetçi bir tarzda da değil, gereken ne ise o yapılacaktır, başarılabilecektir diyeceksiniz. Sizden beklenen budur, bugün alanlara bu temelde gidenler zafer yaratabilirler. Çok kısa bir zaman süresi kazansak dahi ona büyük zaferleri sığdırabilirsiniz. Fakat bunu yapmıyorsunuz, kendinizi buna vermiyorsunuz ve çok ucuz kaybettiriyorsunuz. Başarmak, görev ve sorumlulukların gereklerini yerine getirmek, çok önemli başarılar altına kendi isminizi yazdırmanız mümkünken, siliniyorsunuz. Affedilmez tutum bu oluyor. Çıkışınız güçlü olmalı ve kesinlikle buna fırsat vermemelidir. Biz tereddütsüzce görev verelim, fakat siz de buna layık olun, hiç olmazsa kendinize saygının bir gereği olarak, kendinizi biraz yaşatmanın bir gereği olarak bu görevlerin gereklerini yerine getirin.

Biraz düşünüldüğünde, bir işe kaç kişiyle nasıl, nereden, hangi yoldan gidildiği bellidir ve buna çok rahatlıkla cevap verilebilir. Fakat buna rağmen üstünkörü yaklaşmakta, "öyle de olur, böyle de olur" denilmektedir. Az düşünülüyor, az çaba harcanıyor, az tedbir alınıyor. Ondan sonra da "nedir başıma gelenler" deniliyor. Bu yaklaşımlarla sonuç almak imkansızdır. Tedbirinizi, eğitiminizi, terbiyenizi güçlendirin. Bunları yapmıyor, sonra da "yanıldık, suç işledik" diyorsunuz. Öyle yanılma, suç işleme veya savrulma kabul edilmez. Artık çıkışı böyle yapmak istiyorum. Eksik olan neyse söyleyin, giderelim. Belki bunlar size bir tekrar gibi gelebilir, fakat pratiklere baktığımızda onar onar kaybetmemiz bu saydığımız nedenlerden dolayıdır. Küçük yanlışlar, küçük yetmezlikler, küçük tedbirsizlikler sonucu beklenmedik ve izah edilemez kayıplar ortaya çıkıyor. Bu sefer bunu önlemek istiyoruz, hem de gerekçesiz olarak.

Çoğu halen ateş sahası içinde olan alanlara gidiyor, fakat sorunları daha da ağırlaştırmaktan başka bir şeyle uğraşmıyor. Oysa gidilen alanlar mutlak çözüm istiyor. Oradaki ise bana sorunları aktarmayla uğraşmıyor, tabii zaman bulabilirse. Bu kadar yöntem hatası yapılır mı, ama yapıyor. Tekrar söylüyorum, bunu önlemek istiyorum. Bütün sahalara gidildiğinde sizde gerçekleşen çözümden başka hiçbir şeyi kabul etmeyen bir kişilik olmalıdır. Doğrusu da budur. Bu çok önemli ve kesinlikle gereklidir. 15 Ağustos Atılımı'nın 9. yılına giriş diyorsanız, bilmem şu günlerin tarihi anlamı ve önemi diyorsanız, bilmem şu şahadetlerin anısına bağlılık diyorsanız, yani nereden yorum geliştirirseniz geliştirin ondan çıkarılacak tek sonuç; gidilecek görev alanlarında zaferden başka hiçbir şeye imkan vermeyen çalışma tarzının oturtulmasıdır.

Mantık sapkınlığı, felsefe sapkınlığı varsa onunla da uğraşalım, ruhsal sapkınlık varsa onu da aşalım. Askeri taktikler, askeri teori eksikse onu da tamamlayalım. Eksiklik deney ve tecrübemizdeyse, buradayız onu da giderelim. Gerçekler var, alan ve oradaki çalışma gerçekleri var. Onları dikkate alırız, gözlem yaparız, değerlendiririz, ama aynı şekilde el atıp çözüm gücü de oluruz. Sizlerden bunları istiyoruz. Bu zavallılığı, çaresizliği bırakalım.

Ben halen kapitalizmin feodalizme karşı mücadeleye böyle başladığına inanmıyorum. Ama sınıf savaşının özellikle bizdeki biçimleri affedilemez. Yani gidilen yerde kılıç çekilir, boynun uçurulması gerekir. Her şeyde, onu kabul eden herkese bu uygulanır. Benim yaşam felsefem böyledir. Ama size bakıyorum olur olmaz her şeyin önünde boyun eğiyorsunuz. Neyle savaşıyorsunuz? Savaşı, kişiliği nasıl anlıyorsunuz? Bırakalım sosyalisti, aslında iyi bir kapitalistin bile bir savaş tarzı vardır. Milli bir kapitalist veya bireysel bir kapitalist bu yaşamı kabul etmez, fakat biz, feodalizmin lime lime ettiği, beş paralık ettiği, gaflet, dalalet ve ihanet içindeki kişiliklerle yol almaya çalışıyoruz ve buna "kaderdir" diyoruz. Artık bunları bırakalım. Söylenen şeyler açıktır. Biz halen tüm pratiğimizle ilk cümleleri söylediğimizden bu yana ele aldığımız her işi, üstlendiğimiz her yükü omuzlamaya ve amaca uygun hale getirmeye çalışıyoruz. Bizim çalışma tarzımız, koparma tarzımız böyledir. Peki siz? Bir de kendi pratiğinize bakın, böyle midir? Arada büyük bir terslik var, neden bu kadar ucuz bir hale geldiniz? Bunu kimden öğrendiniz? Bu, PKK tarzı mıdır, PKK sitili midir? Elbette ki değildir.

PKK'yi doğru öğrettiğimize inanıyoruz. Siz de bunu canı gönülden kabul ettiniz. Fakat bununla çok çelişiyorsunuz. Çelişmeyin ve sağlam çıkın. Kendinizi verin, kendinize güvenin ve boş konuşmayın. Sizin yaşamı ucuzca kaybetmenizi istemiyoruz. Eğer değer veriyorsanız, bu da başarıdır. Bu, düşman karşısında öyle kolay kabul edilecek, sineye çekilecek bir şey değildir. Düşman karşısında böyle kolay kaybetmenize hayret ediyorum, bunu kendinize nasıl yedirebiliyorsunuz? Büyük yalanlar, kabul edilemez yaklaşımlar ve dayatmalar karşısında nasıl rahat durabiliyorsunuz? Günlerinizi niye bu kadar boşa harcadınız? Herkese soruyorum, başarıdan başka üzerinde tiril tiril titremeniz gereken değerlerin dışında hangi değerler için yaşacaksınız? Bunun nedenlerini doğru temelde kavratmak istiyoruz.

Unutmayın ki, bizim kısa süreli bir çabamız bile bir parti ve onun zaferi için yeterlidir. Kesinlikle küçümsemeyecek çalışmalardır. Farklı ülkelerin, partilerin tarihlerine bakın; değil bu kadar kapsamlı ve niceliği büyük olan çalışmalar, daha küçük boyutlu çalışmalarla büyük sonuçlara gitmişlerdir. Düşmanımız büyük, zorluklar büyük, fakat bizim çabalarımız da böyle basite alınacak çabalar değildir.

Bir çırpıda çok değer kaybedildiğini sürekli göz önünde tutmalıyız. Burada sonucu, kim güncele ve güncele dayatması gereken taktiğe hakimse o belirler. Biz bunu vermeye çalışıyoruz. Sadece inanç, kararlılık kısmını vermiyoruz. Onlar sizde iyi bir düzeydedir. Sizde olmayan; güne hakim taktik yaklaşım ve uygulamadır. Yani günlük eylem ve örgüt biçimidir: Bugünden böyle eylem yapılır veya bir haftada, bir ayda kapasite bu kadardır, olanak budur, her şey ölçülmüştür diyebilmek önemlidir ve gerisi acımasız çabadır. Sizin için sorun budur. Bu konuda kendinizi toparlayarak karar, emir kişiliği haline getireceksiniz. Asker olmak budur. Ruha askerliği yerleştirmek bilince askerliği kazımak budur. Benden daha fazla siz böyle olmak durumundasınız. Bu, ucuz bir şekilcilik ve birçok toplumsal gerçeği

bir tarafa itmek değildir. Her şeyi hesaplayan bir askerleşme veya militanlaşmadır. Bunun içine her türlü önderlik görevi girer. Yerine göre ideoloji konuşturulur, yerine göre eylem konuşturulur.

Burada sizlere kazandırılmaya çalışılan komple bir devrimciliktir. Eğer bu temelde ise, biz bıkmadan, yorulmadan bu çabalara daha da amansız yükleneceğiz. Bu temelde yaklaşanlarla sonuna kadar başarıyla yol alacağımıza inanıyoruz. Yaklaşımlarınız bu çerçevede olsun. Geçmişte planlama gruplarının içine düştüğü ters durumlara düşmemenin bütün çarelerini, tedbirlerini geliştirelim. Belirleyici ve sonuca götürecektir olan budur ve bu iyi bir fırsattır.

Düşmanın gerçekten hiçbir dönemle kıyaslanmayacak yüklenimlerini tam boşa çıkarmadıysak bile, başarıya gittiği de söylenemez. Bunun yanında düşmana karşı, tarihimizin en anlamlı çıkışlarını yapıyor, darbelerini vuruyoruz. Fakat bununla da yetinemeyiz. Çok daha büyük başarıları sergileme imkanımız varken kendimizi asla rahat hissedemeyiz. Elbette onu bizler yapacağız. Biz, böylesine büyük işleri, büyük eylemleri düzenlemeye muktedir bir çalışmanın sahibiyiz. Bu, kesinlikle ülkeye taşırılmalıdır. Söz vermenin bu temelde anlamı vardır.

Her zamankinden daha fazla başarı imkanlarını ortaya çıkarmışız. Buna karşılık sizler de daha nitelikli çıkışların kuralına, şanına layık önderliklerin boy verdiği kişilikler olmalısınız. Hem bunun zamanı gelmiştir, hem de bunun imkanını iyi yakalamışsınız. Özenle tekrar ediyorum, bundan başkasını ne kendimize, ne de partimize yakıştıralım. Bunun dışında yaşama aman vermeyelim ve sonuna kadar bu işin takipçisi olalım. Bu, sadece kendi halkımız için değil, tüm komşu halklar ve insanlık için de çok ciddi bir adımdır. Gereklerini yapalım ve mutlaka başaralım.

1 Ağustos 1992

PKK'DEKİ İNSAN BÜYÜYEN İNSANDIR

PKK'de komutanlık, diğer bir deyişle taktik, askeri önderlik sorunu çok önceden kendisini dayatmasına rağmen, halen kenarından geçilmeyen bir sorun olarak çözümünü dayatmaktadır.

Hareketin ilk günlerinde, bir komutan kişiliği olsaydı da, bu büyük siyasetin askerleşmesine katkıda bulunsaydı diye düşünüyordum. Öyle sanıyorum ki düşman, hem siyasi hem de askeri anlamda bazı provokatif tipleri dayatarak, doğru siyasi çizginin pratiğe geçmesini engellemek istiyordu. Beni o zamandan beri etkilemek isteyen kişilikler vardı. Bu kişiliklerin daha sonra provokatör çıktığını biliyoruz. Ve hareketimiz kendi gerçek komutanlarını yaratamadığı için, büyük acılar ve kayıplar yaşadı. **Haki Karer, Kemal Pir** vb. bazı değerli komutan adayları, önder adayları çıkmaya yüz tutmakla birlikte, erken şahadetleri grup döneminin daha güçlü gelişimini, partileşmede ve giderek askerleşmede ciddi adımlar atmamızı zayıf düşürdü.

1980'lere doğru geldiğimizde, Hilvan-Siverek deneyiminden de ortaya çıktı ki, taktik önderlik veya komuta kişiliği rolünü oynayamadı. Bir Siverek pratiğini incellerseniz göreceksiniz ki, silahlı mücadeleye iyi komuta edecek bir kişilik olsaydı, belki de Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin tarihi o zaman farklı yönde büyük bir gelişme gösterecekti. Komutan olması gereken arkadaşın tam bir köylü savaşıncılığına daldığını ve kendini bundan alıkoyamadığını, giderek partinin her türlü birikimini köylü örgütsüzlüğü ve anarşizmi içinde yitirip götürdüğünü gördük.

Bu dönemin birçok silahlı mücadele deneyimi kendi örgüt ve komutasını fazla yaratamadı. Ve partinin ideolojik, siyasal etkinliği bu nedenle hak ettiği gelişmeye fazla ulaşamadı. Bilindiği gibi yaratılan sorunlar altında az kalsın tümüyle boğuluyorduk. Bunu engellemek için yurt dışı kanalını açarak daha köklü bir örgütsel ve askeri çizgiye yönelme gereği duyduk.

Partiyi derinliğine kadrolaştırma, askerleştirme, daha fazla sabır ve eğitim istedi. 1980'lerin başlarında konferans, kongre süreçleri, 15 Ağustos Atılımı arka arkaya yoğun yaşanan süreçlerdi. Belki askeri çizgiyi yönetecek kişilikleri bu sefer ortaya çıkarırdık dedik. Fakat 15 Ağustos deneyimi, hiç de öyle beklediğimiz komutan kişiliklerin çıkmadığını, Siverek deneyiminden daha derinlikli bir krize yönelindiğini, neredeyse '85'lerde bir kez daha boğuntuya geleceğimizi gösterdi. Oysa biz bu sürece daha geniş imkanlarla ve hazırlıklı girmiştik. Başarı için birçok imkan derli toplu hale getirilmişti. Taktik önderliğin kendini katmayışı, komuta kişiliğinin oldukça geride seyredişi, beklenen yaratıcılığın sergilenmemesi bizi, bir kez daha hak etmediğimiz ağır kayıplarla, neredeyse Hilvan-Siverek direniş pratiğinin son dönemine benzer bir dönemle karşı karşıya getirdi.

Bunu önlemek için, III. Kongre çözümlerini ve 1986 talimatlarını geliştirdik. 1987'nin 1 Ocak talimatının esası da; komutan kimdir, görevleri ve belli başlı özellikleri nasıl olmalıdır, biçiminde bir talimattı. Halen iyi hatırlıyorum; 1987 hamlesine yönelmek istiyorduk. Fakat komuta kişiliği önünde ciddi engeller vardı. Bazı kişilikler kendini oldukça dayatıyordu. Bunlara daha kapsamlı yönelme bu nedenle kendini dayatıyordu. Sadece talimatlarla yetinmeyip kapsamlı çözümlere ilk defa o zaman giriş yaptık. Sonra ortaya çıktı ki, kişilikler kendini tıkatmışlar; ister ideolojik, ister siyasal, örgütsel, en çok da askeri olarak yenilgiyi kendi bağrımızda taşıyoruz. Düşmanın darbesinden ziyade, kendi çözümsüzlüğümüz bizi yenilgiye götürüyor. Parti tarihinin tekrardan gözden geçirilmesi ve özellikle de silahlı savaşındaki kayıplar, yenilgi ve kayıpların nedenlerini kendi içimizde aramamız gerektiğini ortaya çıkardı.

Daha derin eğitim faaliyetleri ve yeni hamleler belki çözüm getirir diye düşünüyorduk. Hamle üstüne hamle yapmaya çalıştık. Fakat partileşmeyen ve daha da derinleştirilmiş bir biçimde lümpen, yarı feodal, küçük burjuva kişiliksizlikleri, "fırsat bu fırsattır" deyip, partinin bin bir emekle bir araya getirdiği imkanları hoyratça harcadı. Bilindiği gibi Metin, Hogır benzeri tahripkar tipler, komutanlık için geliştirmek istediğimiz ölçüleri yerle bir edip eşkiyalara, lümpenlere, gangsterlere taş çıkartırcasına gözü dönmüş bir biçimde parti gücünü kötü kullanarak halka kötü davrandılar. Kontra pratiğini geride bırakacak bir pratiğin sahibi olarak bizi 1988-'89'larda ağır sorunlarla karşı karşıya bıraktılar. Bütün

çözömlömelere ve komuta kişiliğinin netleştirilmesine rağmen bu böyleydi. Bu nedenle parti tarihimizin en kapsamlı eğitim devrelerini ardı arkasına, belki de her yıl iki yüz elli kişilik dört devre eğitimler yaptık. Bunların bu büyük savurganlığını, ihanetten de daha kötü tasfiyeciliklerini engellemek istedik. Neredeyse her altı ayda bir provokatif girişim bütün çabaları boş çıkarmak istiyordu.

1990'lardan itibaren daha da açık bir biçimde ortaya çıktı ki, Kürt kişiliği sanıldığından daha fazla tehlikeli, yüzyılların feodal aşiretçi özellikleriyle, yetmiş yıllık Kemalist tarihin imhacı ve inkarcı özellikleri karmaşasından oluşan tip, kırk türlü hastalık arz ediyor. Değil bu tiplerle devrimi yapmak, insan olmak bile mucize ister veya devrim yapmak imkansız biçiminde bir değerlendirmeye götürüyordu. Yara, sanıldığından daha fazla derin, kişilikler tahrip olmuş ve bu kişiliklerin bırakılm devrimi geliştirmeyi, hazır olan devrimi bile çarçur etmekten öteye bir rol sahibi olamayacakları kendini iyice hissettiriyordu.

Bir de zindandan dışarı çıkan bazı kişilikler şahsında tahribatın derinliğini daha iyi gördük. Kişilikler nereden çıkarılsa çıksınlar, büyük belalar halinde kendilerini dayatıyorlar. Üniversiteden gelenlerin, 12 Eylülle daha katmerleşmiş Kemalist, küçük burjuva veya her türlü düzen kokan davranışları, düzene hizmet eden ölçüleri; zindandan çıkanların müthiş egoizmi, bütün bir halkı, partiyi kendi tutkuları için düşünmeleri, bunu sınır tanımaksızın istemeleri; dağdakilerin eşkıyalaşmaları, neredeyse canavarlaşmaları bizi çok sancılı ve kendine hakim olmak için son derece iradeli hareket etmeye zorladı. Devrim geliyor, halk devrim istiyor, kitleler ayağa kalkıyor, katlımlar geliyor, fakat bunu çekip çevirmekle, eğitmekle, örgütlemekle ve yönetmekle sorumlu kadro partiyi sağa, geriye çektikçe çekiyor veya intiharvari pratiklere sürükledikçe sürüklüyor. Bütün çabaları çok kısa bir süre içinde yerle bir edip özellikle kitlesel destek ve savaş kitleleriyle birlikte partiyi, Önderlik çabalarını boş çıkarmayı sanat haline getiriyor.

Özellikle sorumlu olan komuta ve yönetim kademeleri halkın, Önderliğin imkanlarını kullanma istemleri konusunda adeta uzmanlaştılar. Partinin sağladığı temeller üzerinde sahte komuta özelliklerini besleyerek yürütmek istediler. Önderlik biraz geliştiriyor, bu da onları biraz besliyordu. Yapılması gereken halkı biraz oyalamak ve bastırmak, Önderliği oyalamak ve kandırmaktı. Örgüt için yürütülmesi gereken politikadan anladıkları bu oldu. Böylesine çok tehlikeli bir kadro saptırmasıyla karşı karşıyayız. Buna düşmanın bilinçli tahrikleri, bazı provokatif çabaları da eklenince, yıllardır kendi eğitimini ihmal eden, doğru dürüst partileşmeyen, askerleşmeyen kişilikler de çok yoğun ve etkili oldukça, bizim sorunlarımızın kadro düzeyinde, komuta düzeyinde ne kadar ağırlaşacağı ortaya çıkıyordu.

Bu konuda iddialı olanların, komutan, kadro olmaları kendi sorunlarıdır. Fakat çok geniş parti imkanlarını görünce gözü dönüyor. Ne pahasına olursa olsun, birlik komutanı olmak, alan sorumlusu olmak, Önderliğe yakın olup, güç alıp, o gücü kişisel etkinliği için kullanmak bir nevi meslek haline getirildi. "Güçlenmek istiyorsan; Önderlikten güç al, halkı bastır, alan sorumluluğuna ulaş; bu sana istediğin yaşamı sağlar" biçiminde bir düşünce tarzıyla gözü karalık, tasarrufluçluk, bastırmacılık gelişti.

Örgütü işletmeme, orali olmama, disiplinli olmama, sürekli altını bastırıp üstünü yönlendirerek kendini üstte tutma, en az çabayla göz boyayarak mevki sağlama, kariyer yapma, neredeyse örgütü işlemez duruma, savaş güçlerimizi imhaya ve halkımızın tarihi kalkışını da çok tehlikeli, örgütsüz durumlarla yüz yüze getiriyor. En basit görevlerin üzerine bile yürümüyor, fakat talep ettiği hak, Parti Önderliği'ninkinden on kat daha fazla. Önderlikten daha fazla tasarruflu, dayatmacı, otoriteci geçiniyor, ama onun yüzde biri kadar bir çabaya bile kendini katmıyor, kendini vermiyor.

Her bakımdan tarihi, sonuç alıcı ve mutlaka başarmamız gereken bir dönemin içindeyken, onu yaşarken, gelen haberlere bakıyorsunuz; köyden kopmuyorlar. Rahatlık dediği çok basit nedenlerle, çok sahte ve gerillaya, militanlığa, gizli örgütçülüğe ters düşen her türlü kural dışı yaşamı esas alıyorlar ve hiçbir kurala sığmayan davranışlar sergiliyorlar. Yoldaşça, askerce bir tutum almak şurada kalsın; lümpen, hatta provokatif ve canice bazı davranışlara girmekten kendilerini alıkoyamıyorlar. Neredeyse gericilik yeniden hortlatılıp, bilerek veya bilmeyerek provokasyon daha da katmerleştirilerek büyük gelişmeler sabote edilmek isteniyor. Çoğunlukla da bilmeyerek, iyi niyetlice buna alet olunuyor.

Çabalarımız büyük ve düşmanı sıkıştırıyoruz. Tarihte ilk defa özgürlük hareketi başarıya gitme şansını elde etmiştir. Tam da bu noktada kendini önümüze engel olarak koyuyorlar. Karasevdalı mı karasevdalı, tutkulu mu tutkulu, düşkün mü düşkün; her türlü hastalık kokan tipler, ölümü göze alıyorlar, fakat partinin doğrularına sahip çıkmayı kabul etmiyorlar. Vazgeçmiyorlar da; ne yürüyorlar, ne de yürütmeye fırsat veriyorlar. Bu, aslında gelişmiş bir sınıf savaşımı demektir, aynı zamanda gericiliğin ve Kemalizmin şovenist etkilerinin, onun izlerinin son direnişi anlamına gelir.

Bunlara yükleniyoruz. Bizim de karşı koymamız ve bunları boş çıkarma yönündeki çabalarımız yoğunlaşıyor. Burada çözümlenen yaşam tarzı oluyor. Bu anlamıyla son çözümlömeler, özgür yaşam tarzlarıyla her türlü kölelik tarzını ayırtırdı. Zaferi kendi kişiliğinde kanıtlayacak ne kadar özellik varsa, onları netleştirdiği gibi, onu alıkoyanların da ne olduğunu ortaya koydu. Bu konuda mücadele ne kadar yoğunlaştıysa, çözümlöme ve netleştirmeler de o kadar gelişti. Sonuç, parti çizgisinin derinleşerek, yoğunlaştırılarak başarıya gitmesinin engellenemeyeceğidir.

Kim olursa olsun, karşıda duranların uzun ömürlü olamayacakları anlaşıldı veya bu temelde çizgiyi dayatma, çizginin gereklerini yerine getirme daha da ilerletildi. Kırsal alana, zindana, yurt dışına çizgi daha derinlikli, yoğunluklu bir biçimde dayatıldı ve bu yönlü yoğunlaşma herkes için vazgeçilmez kıldı. Politikleşmenin bir yoğunlaşma olduğu, askerleşmenin de politik yoğunlaşmanın bir ifadesi olduğunu bizzat yaşamınızda gördünüz. Nasıl asker olunur sorununu ilk defa kendi yaşamınızda derli toplu anlamaya çalıştınız. Ve ilk defa sizde askeri ve siyasi temelde bir kişilik dönüşümü kapsamlı bir biçimde yaşanmaya başladı.

Denilebilir ki, yaşadığımız bu dönemde ilk defa tasfiyeci, yetmez ve her türlü boş çıkarıcı çabalar, partinin önüne geçilmez çizgi yoğunluğu karşısında fazla tutunamayacağını anlıyor ve herkes dönüşmekten başka çarenin olmadığını görüyor. Tutucu, hatta sınıf dışı etkiler, düşmanın dolaylı etkileri ne kadar güçlü olursa olsun, galebe çalan ve muazzam

yürüyüş akımı haline gelen bu çizgi karşısında ya çok alçakça bir ihanete saplanıp gitmeyi ya da ezici bir biçimde nefsinde dönüşümü yaşayıp gerçek PKK'lileşmeyi, askerileşmeyi başaracaktır. Eğer çabalar kurallara daha uygun yürütülürse bu sefer komutan kişilikler doğacaktır. Yanılgılarımız ne kadar ortaya çıkarsa çıksın, onu olduğu gibi saf ve çok yüzeysel değerlendiremeyeceğimizi gösteriyor. Ne Hilvan-Siverek pratiğindeki yüzeyselliği yaşayacağımızı, ne de 15 Ağustos Atılımı sonrasında kolay kolay tekrarlanamayacağını şimdi daha iyi göstermeye çalışıyoruz.

Çok olgun bir dönemin kişilikleri olarak yaşıyoruz. Hiçbir bahaneyle kendimizi aldatmayacağımız kadar, partiyi de aldatmayacağımızı görüyoruz. Devrimci çizginin yoğunlaşmasının tek başarı ölçütü olduğu, nedeni ne olursa olsun bununla çelişen her şeyin atılması gerektiği, devrimci iradenin büyüklüğünün çizgiyi yaşamak olduğu, esas disiplinin bu olduğu, yine bunun da her türlü başarının esas olduğu çok açık ortaya çıkmış bulunuyor.

Büyük kişilik, büyük kadro, büyük komutan olunmak isteniyorsa, çizgide disiplini yoğun yaşamanın vazgeçilmez olduğu, esasta her şeyin buna bağlı olduğu anlaşılmalıdır. Sizlerin de her gün artan bir önemle farkına vardığınız husus budur. Başka çarenin olmadığı da her zamankinden daha fazla hem anlaşılıyor, hem kabul görüyor. İradeleri bu temelde keskinleştirmek, bilinci yoğunlaştırmak, çabayı anlamlı kılmak, "dürüstüm, iddialıyım, başarmaktan başka çarem yoktur" diyenin tavrı, tarzı oluyor. Parti Önderliği de tüm gücünü bu temelde ortaya koyarak, kadro, komutan kişiliğe ulaşmayı temel bir görev olarak gündeminde bulunduruyor, her şeyin buna bağlı olduğunu çok iyi görüyor.

Öfkeyle birlikte, son günlerdeki yüklenmemizin nedenleri bunlardır. Bu temelde görevlerimize başarıyla sahip çıkıp bu komuta sorununa tümünden çözüm getireceğiz ya da tarihimizde hemen hemen bütün isyanların, direnişlerin başına gelen bir yenilgiyi biz de yaşayacağız. Buna meydan vermek istemiyoruz. Bu kadar acımasız, büyük çabalarla gelinen devrimci aşamayı, hiçbir kişisel nedenle, yetersiz komuta tarzıyla boşa çıkarmak isteyenlere sunmak istemiyoruz. İnsan iradesinin yaratıcılığına inanıyoruz. Eğer kendini doğru verirse, başaracağına ve bunun da PKK'de en anlamlı ifadesini bulduğuna eminiz. PKK'ye gelenlerin dürüst olduklarını, cesaret ve fedakarlıkta sınır tanımadıklarını biliyoruz. Fakat bununla da yetinemeyiz. Sorunun çok fedakarlık, cesaretlilik gösterip de sırtımızda sahte önderler, komutanlar taşımak olmadığını; bizzat bu özelliklerle oluşmuş oldukça sorumlu militanlar, komutanlar olmamız gerektiğini, esas devrimci büyüklüğün de bu olduğunu belirttik. Eğer bu konuda bir boşluk varsa, rolüne layığıyla sahip çıkmama söz konusu ise; ister örgütsel, ister ideolojik olsun, yaşamın her sahasına önder kadronun görev olarak kendini dayatmasının bunu rahatlıkla karşılayacağını belirttik. Gerekirse göreve talip olunur ve başarısı için her şey sergilenir. Bugün "sorumlu kadroyum, iyi bir PKK'liyim, bunda iddialı olduğum kadar da yaratıcı çabayla başaracağım, bundan kuşku yoktur" diyenlerin yapmaları ve başarmaları gereken rol budur. Bunu derinliğine anlamak, ondan da öteye kişiliğini buna göre hazırlamak gerekir. Oldukça politik, askeri bir kişilikle sorunun çözümünü kendinde gerçekleştirmek, hemen hemen herkesin ve başarının özlemidir. Başarı bundan geçiyor.

Çok sözler veriyorsunuz, bu sözleri yaşama geçirme şansı, şartı budur. Parti de, Önderlik de size güveniyor, ama bu tarzda kendinizi eğitmekle, hazırlamakla bunun mümkün olduğunu da rolü gibi, adı gibi belletiyor. Bundan kaçınılamayacağını, ne pahasına olursa olsun rolünü oynaması gerektiğini gösteriyor.

Başarı Ancak İnce Bir Sanatla Kazanılır

Günler oldukça yoğun geçiyor ve sinir gücü istiyor. "Komutanım" adı altında beş yüz kişiyi, bin kişiyi yetkisine alıp aylarca boş bırakan kişilerle karşı karşıyayız. On binlerce halkın partinin emrini ölümüne beklediği bir kitleyle karşı karşıyayız. Ama neredeyse içimize sızmış ne idüğü belirsiz tipler veya hiç de kendini hazırlamamış, yürekçe, beyince şaşkına dönmüş tipler bunları görünce ne oldum delisi oluyor, şaşıp kalıyorlar. En çok da komutaya layık olmamak, önderliğe layık olmamak için ne gerekiyorsa onu sergileyenler en büyük öfkeye yol açıyorlar.

PKK deyip geçmemek gerekir. Bu aşamada bütün ulusun yaşam şansıdır. Bugünler bin yıllık yaşam umutlarının filizleneceği dönemlerdir. Tam da bu dönemde bu tiplere karşı öfke büyüktür. Bunun art niyetlilikle, az çabayla, fedakarlıkla da fazla bir ilgisi yoktur. Bu dönemin önder tipi, tarihin "artık başarı" dediği bu görevleri başarırsa kendini izah edebilir. "Çocuklukta öyle yetiştim, iç ve dış nedenler beni şöyle etkiledi, aile, toplum beni şöyle yoldan çıkardı" veya "parti içinde provokasyon şöyle etkili oldu" gibi bahaneleri ileri sürmenin ne kadar tehlikeli olduğunu son zamanlarda daha iyi görüyoruz.

Önderlik, kendi çözümlemesini yaptı, yedi yaşından beri kendini nasıl hazırladığını ortaya koydu. Bunu, hiç kimsenin bir bahane bulmaması için yaptı. En zor koşullarda, en amansız süreçlerde imkansızlıkların, iğne ucu kadar fırsatların nasıl yaşanılıp değerlendirildiğini, sıfırdan, eksilerden yola çıkılarak bir şeye nasıl ulaşıldığını ortaya koydu. Senin eline bin kişi verilmiş, sen ise her gün şikayet ediyorsun. Benim elimde bile olmayan sapaşağlam kişiler onlara verilmiş, her türlü silahla donatılmış, halen şaşkın bakkal gibi sağa, sola bakıp duruyorlar. Buna komutan değil, kendini bilmezinki bile denilemez.

Kocaman bir Rus ülkesi için Lenin şunu söyler; "Bana beş on kişi verin, Rusya'nın altını üstüne getireyim." O Rus devrimcileri dedikleri de silahsız, biraz siyasi bilinç kazanmış, hayatını ortaya koyan devrimciler oluyor. Bizim yalnız bir eyalette bini aşan ve on kat daha güçlü olan devrimcilerimiz var, ama bu güç kullanılmıyor. İşte bizim trajedimiz buradadır. Hepsi birer fedai, hedeflerin üzerine gözü kara bir biçimde yürüyebilecek devrimcilerdir. Donanımları da mükemmel, fakat onu işletecek ve onu büyük başarılarla ulaştıracak beyin, irade gücü yok. Bir halkı küçük bir örgütlenmeye serhıldanlara kaldırabilirsin, fakat buna talip olan yok, olanlar da ağzına gözüne bulaştırdıkça bulaştırıyor, batırdıkça batırıyor, kaybettirdikçe kaybettiriyorlar. Bu bela kişilikler, bir sigarasına rahatlıkla partiyi satabilirler. Bunlar nasıl komutandır? Adam kasıtlı da değil, nasıl doğmuşsa öyle de büyüyor. Bunlara biraz daha ağır sözler sarf ettim. İnsan ölüm kalım günlerinde böyle davranır mı? Bunu herkese, özellikle süreçleri zorlayanlara söyledim. Ben burada yirmi yıldır bu çizgide nefes nefese ve tek ciddi bir kayba yol açmadan sürekli kazandırdığım halde; adam biraz düşünse,

biraz öngörülü olsa rahatlıkla büyük başaracak, fakat bunun farkında değil. Neden böyle oluyor? Ucuz ölmek dahi umurunda değil; Kürt kişiliği işte!.. Yüzyılların yaraları depresiıyor. Bir önderlik sevdaları, bir de yeteneksizlikleri var. Bunlar birleşince, böyle azgın tipler ortaya çıkıyor. Adam yiyip içiyor, sigarayı ağzından bırakmıyor. Aile koşullarında birkaç gelenek öğrenmiş, TC'nin askerliğini yapmış, kocakarılık yapmış; böyle bir kişilik açığa çıkıyor. Böyle olmaz. İnsan, yirmi yıldır bu çizgide olur da, bu büyük gelişmeleri görmeyip kendini nasıl utanmazca ortaya koyar? Artık yeni, eski, tüm kişiliklere bakarak hiç kimse böyle olamaz deyip yükleniyorum.

Tarihi bir dönemi nefes nefese yaşıyoruz. Sıradan bir namusunuz bile varsa, çok yiğit, çok düzenli ve planlı olacaksınız. Milyonların kaderinden de öteye, milyonlar da bu konuda bir anlam ifade etmez, tek yaşam şansını elde etmiş, bununla oynuyor. "Ölürüm" diyor, fakat ölmen yetmiyor, kurtarman gerekiyor. "Hamal gibi çalışırım" diyor, fakat hamal gibi çalışman yetmiyor, sanatkar gibi çalışacaksın. Yani ölüme yatıyor, hamallığa yatıyor, fakat zaferi mümkün kılacak çabaya yatmıyor. Bundan, devenin hendekten atlamaktan ürktüğü gibi ürküyor. "Ben, zaferi garantileyecek böyle bir çabaya girmem, biraz kendimi yaşayacağım" diyor. Yapma diyorsun, tam da bu noktada, "işler kritik, benim sevdam var" diyor. Bunlar, düşkünlük sevdası, kabadayılık belirtileri!.. Bizim son çatışmalarımız ve yönelimimiz bu kişiliklere oldu. Hazır değilsen neden sorumluluk üstleniyorsun? Yaşın yirmi, otuz, halen yaşamın abecesini neden öğrenmemişsin? Kimin karşısındasın, hangi çizginin içindesin? Bu kişilik asırların düşürdüğü bir kişilik, kendisine hiç gelir mi? Yaşamı terbiyesizlikten ibaret!

Bunlara karşı müthiş öfkeleniyorum, çünkü yalnız milyonlarla, halkla, başarılarımızla oynama değil; yaşam şansımızla oynama var. Onurlu, kabul edilebilecek bir yaşam şansını elde etmişiz ve bunu ezdirtmeyeceğiz. Başarma ihtimali de var. Bununla oynamayı marifet biliyorlar. Biz de bunlara karşı nasıl mücadele etmemiz gerektiğini biliyoruz. Çünkü bana göre oynanacak şeyler, oynamayacak şeyler vardır. Bir kişinin bu dönemi anlaması, hiçbir bahane, engel ileri sürmeden kendini sürece vermesi gerekir; hem de tiril tiril titreyerek, kendini ölümüne katarak.

Benim Önderlik anlayışında her şey hizmet içindir. Canımı isteyin, ama yeter ki beni biraz anlayın. Kaldı ki ben, yaşamımı her saat ölümü göze alarak ayarlıyorum ve bunu bir kişi için de yapmıyorum. Ben çalışmaya varım, Önderlik sizin için her şeyi ortaya koymaya var, ama siz de bunu anlayacaksınız. Akla hayale gelmedik değerlendirmeler, imkanlar ve olanaklarla varım diyorum. Karşımdaki ise kem küm ediyor, bildiğini okuyor. Yapma, bununla sen kendini kurtaramazsın diyorum. Şunu biliyor; "örgüt her türlü zayıflığı giderir, ben ne kadar çizgiyle veya imkanlarla oynarsam, Önderlik yaşadıkça rahatlıkla gerisini getirir." Bu kişiliklerin biraz vicdanı olsa, "Önderlik yaşıyor ama nasıl yaşıyor" diye kendilerine sorarlar. Doğrudur, Parti Önderliği veya ben, sizin gibi yenilgiyi, namussuzluğu kabul etmem. Kişiliğim, her gün kendime verdiğim sözler var. Bu mücadele için kendimi yirmi yıl boyunca acımasız bir biçimde hazırlamam var. Elbette ki, düşman karşısında kendimi imkansız bırakmayacağımı, onursuz bir yenilgiye kendimi kaptırmayacağımı anlamamız gerekir.

Hem bir halka söz vereceğim, hem bu kadar şehidin anısına bağlı kalacağım diyeceğim hem de çoğunun yaptığı gibi kendimi kuralısız, disiplinsiz, iradesiz, başarısız tutacağım; bunu benim hafızam almaz. Eğer bir de kendime söz vermişsem uyuyamam, dakikası dakikasına kendi üzerimde dururum, doğru söz ve eylem neyse, onu kendimde arttırırım. Analar dokuz ayda doğur, ben ise kendimi günde dokuz defa doğurturum ve ortaya doğru şeyler çıkartırım. Madem tarih, yaşam bizden bunu istiyor, bunu yapmam şarttır.

Bizim sözde komutan ise "ben de oynarım" diyor. Neyle oynar? En kutsal değerlerle, savaşıyla, silahla, çizgiyle, taktikle oynar, taktik dışılık yapar. Çünkü bu hoşuna gidiyor. Tabii taktiğe göre yaşarsa, disiplin gerekir. İşin özüne biraz girmek hoşuna gitmiyor. Orada sözümona hem komutanlığı kurtaracak, hem canını kurtaracak, hem de otoritesini kurtaracak ve böylelikle rahatlıyor. Bu komutanları ne yapalım? Size defalarca söyledim; PKK'nin imkanlarını bu biçimde kullananlara benim de bir sözüm var, benim de kendime göre bir adım var; yaşarsam, gücüm yeterse bunları beter edeceğimi iddia ediyorum. Ben bir iddia, bir inat için yaşıyorum, bu kişiliksizliklere yaşam hakkı tanımamak için amansızca yaşıyorum. Örgüt içinde olsun, dışında olsun; ya ülkeye, halka yararlı hale gelecektir ya da elli yaşında da olsa, bir çocuk gibi anasına geri yollanacaktır. Bu benim felsefemdir ve bunu açıkça ilan da ettim.

Ben gücümü nereden aldığımı, benimle yaşamın nasıl olduğunu gösterdim. İşine gelen benimle yoldaşığa gelir, gelmeyen ise çekip gitsin. Ama ortaya ne çıktı? Hem "bravo Başkan, çok yaşa, her şeyimizsin" diyecek hem de asgari düzeyde önderlik gereklerini yerine getirmeyecek. Sen bizimle dalga mı geçiyorsun! Bir manga komutanlığını bile yapamayan, onu idare edemeyen birini ben ne yapayım? Yıllardır bir manga oluşturamıyor, bir mangayı savaşa yatıramıyor. Tabii insan burada öfkelenir. Adam yılların devrimcisidir, iki tane devrimci yetiştiremiyor ve her şeyi de benden bekliyor. Ben buna otuz beş yaşındaki bebekler dedim. Bunu '85'lerde de söyledim; bazılarına bu köylü kurnazlığını bırakın dedim. Adam kendini en rahat bir yaşam çizgisinde tutarken, partiyi ve bizi bir tarafa itiyor. Bir bebek bile bu kadar canını düşünmez. Ama bizim otuz beş yaşındaki militan bunu düşünüyor, kuyrukçuluk yapıyor, sağa yatıyor, bahane uyduruyor ve partiyi oyalayacağını, beni de kandıracağını sanıyor. Bunu yapmayın!

Ben şimdiye kadar yoldaşlara layık olmayı bildim. Size ne lazımsa, gereklerini yerine getirdim. Kaldı ki çalışma tarzının sonuçları hepimizin gözleri önündedir. Siz neden bunların tersini uyguluyorsunuz? Avrupa'da ters, zindanda ters ve hepsi de kendilerini idare etmemi istiyor. Milyonlarca lira masraf yapacağım, her türlü silahı ben bulacağım, her türlü kadroyu, savaşıyı ben eğiteceğim, halkı hazırlayacağım, bunu bizim bu paşaların keyfi için yapacağım! Hiç olmazsa layık olmasını bilin. Ama o yine de "ben keyfime göre kullanırım" diyor.

Bazı provokatörlerin itiraflarında veya yaşamlarında işi nereye kadar götürdüklerini ve sonuçta da kendilerine ne yaptıklarını gördük. Bunlar yalnız açığa çıkanlar, bir de açığa çıkmayanlar var. Burada art niyetlilikten bahsetmiyorum, kasıtlı yaptıklarını da belirtmiyorum. Bu bir alışkanlık haline gelmiş, ki en tehlikeli tutuculuk da bir alışkanlıktır. On yıldır parti içinde, ama gücü dağıtmakla, güce sahip çıkmamakla, gücü çarçur etmekle zamanı geçiştirmiş. Nasıl konsey

üyesi olunur, nasıl koordinatör olunur, nasıl komutan olunur; bunun kurdu da olmuş, bu açıdan kimseyi de yetiştirmiyor. Biz bu anlayışla başarıya gidemeyiz. Bunlarla en büyük tehlikeyi kendi başımıza getirmiş, kendi elimizle, kendi içimize davet etmiş olacağız. İçimizde böylesi tipler var. Komutanlık gibi çok önemli, çok yakıcı bir konu söz konusu edildi mi, saygıdan, tutarlılıktan, onurdan ve sonuç alıcı olmaktan başka bir şeyin akla gelmemesi gereken özellikler, bunlar tarafından yerle bir ediliyor, bu şekilde komutayla oynanıyor. Bahaneler de çok; "mevsim koşulları, düşmanın dayatmaları" vb. sayıyor da sayıyorlar. Neden başaramadıklarının ince teorisini çok iyi yapıyorlar. Bu olmadı mı, bir eleştiri yap, özeleştirini ver, bitsin. Yılda bir kez bunu yap, örgütü bir kez daha kandırırın, kendini daha iyi yutturursun! Anlayış bu.

Geliştirdiğimiz çözümlerle, yapının sanıldığından daha fazla kendini aldattığını gördük. Bin bir emekle yarattığımız imkanların, sorumluluklarına verdiğimiz insanların neredeyse işlemez hale getirilmesi söz konusu. Bu açıdan süreci derinliğine ele alın, yanılığınız var dedik. Güney Savaşı sizin bu yanılığınızın ne kadar dehşetli olduğunu ortaya çıkardı ve düşman karşısında yenilginin ufkunu açmışsınız dedim. Yaşam beni doğruladı. Yani kendi değişleriyle taktiğe gelmeme var.

1980, '85 ve en son '92 yılları düşmana tam zafer kazandıracak kadar tehlikeliydi. Kendilerine bırakılsaydı, herkes herkesi suçlayacak; çizgiyi ve partiyi kendi içinde tasfiye edeceklerdi. Bunlar suçtur ve yargılanması gerekir. O açıdan yargılama sürecini başlattık. Bütün yönleriyle bazı sonuçlar çıkardık. Fakat yine yüzeysel olduklarını biliyordum, onun için kendilerini daha da derinleştirmelerini belirttim. Bugüne kadar halen bu komutanların derinleştirilmesiyle uğraşyoruz. İsterse ben dünyayı ayaklarına getireyim; adamda göz, yürek olmayınca onu nasıl değerlendirecek? Atadan, babadan bu usule alışmış; sigarası oldu mu, çevresine, bir iki kişiye karşı ağırlığını yürüttü mü, bir iki tane kocakarı buldu mu, ağa da olur, paşa da olur.

Size şunu da belirteyim; ben değişik biriyim. Kabul edeceğim ve etmeyeceğim şeyler var. Önderlik gerçeği üzerinde yoğunca duruyorsunuz, gerçekten de durmalısınız. Size, kendi kişiliğimi olanca çıplaklığıyla açtım. Biraz anlamaya çalışmalısınız. Sağ olduğum müddetçe, karşımda kabul etmeyeceğim kişiliklerin kim olduğunu mutlaka bilmelisiniz. Ben öldükten sonra ne yaparsanız yapın, ama ben halen etkili ve yetkiliyken, yani yenilmemişken dikkatli olmalısınız.

Önderliğin yürütülüş tarzının bazı özellikleri vardır. Ben halen bu sahadayım ve düşman buraya tüm gücüyle yüklenmiştir. Fakat benim önüme bent konulamayacağını da bilirler. Sahamı devrim için mükemmel kullanıyorum. Sıradan dostluklar bile müthiş saygılı olmak zorunda. Benim en değme militanım, hatta merkezi adamım bile sıradan dostun gösterdiği nezaketten, terbiyeden yüz kat uzak. En otoriter örgütlenmiş yabancı bir devlet içinde, bu kadar devrimci eğitip, örgütleyip, hazırlayacağım; bizim önde gelen kadromuz da o kadar hafif meşrep, sorumsuz, laçka yaşayıp gidecek; bu ancak gafletle izah edilebilir. Burada günleri, saatleri kurtarmak için, biz her şeyimizi ortaya koyacağız, sen dağda mevsimleri bile saymak istemeyip gafletle geçireceksin; tabii ki hesaplaşacağız. Herkes "Bağlıyız, sözümüzün adamıyız" diyor, ama insan biraz saygılı olur. Bağlılık, başarıyla mümkündür. Eğer ben de burada PKK'yi biraz işletmez, biraz başarılı kılmazsam yaşayamam.

Burada on binlerce, yüz binlerce halk var. Sürekli yüzlerce insan eğitiliyor ve çok iyi biliyorsunuz ki, bütün bunlara ciddi olarak bir hanel gelmemiştir ve çalışmalar özgürce yürütülüyor. Şunu demeye getiriyorum; bizim yaşamamız ancak bazı işlerin başarılması halinde anlam ifade ediyor. Bu başarılar olmazsa, beş para etmeyiz. Oysa bizimki cephe kaybediyor, binlerce kişiyi kaybediyor, sigarasını tütürüp belki orali bile olmuyor. Bu adama ne yapsak da sonuç alamayız.

İsyan duygularınızı bir de bu yönüyle geliştireceksiniz. Bize ucuz yenilgi getirmek, devrimin kazanılmış değerlerini ucuzca harcamak, büyük başarı imkanı olduğu halde bunu değerlendirmemek, mutlak vurmamız gerektiği halde vurmamak, mutlak başarmamız gerektiği halde başarmamak ne anlama geliyor? Buna kim yol açıyor, kimler seyirci kalıyor ve bizi nasıl suçluyor? Bunları düşünmemeniz, ölmüş olduğunuzu gösterir. Ölü kişilikler de devrim yapamaz. Bütün sorunlara olumlu cevap vereceksiniz. Olumlu cevapla da yetinmeyip, gerekirse başa geçip "mutlaka halletmem gerekir" diyeceksiniz. Ancak o zaman komutanlıktan dem vurabilir, Önderlik olayı karşısında yaşamınızın bir anlamı olabilir.

Bana göre siz kendinizi iyi yetiştiremiyorsunuz. Neden bunu sık sık düşünüyorum? Çünkü geçmiş pratikler var. Binlerce grup hazırladık, hepsi amansız söz verdi. Fakat pratikleri cüce pratiği, tempoları, tarzları, vuruş tarzları koparıcı olmaktan uzak olmasına rağmen bu durumlarından oldukça memnunlar. Sizi nasıl yaşatmaya çalıştığımı bana sorun. Sizi günlük olarak idare ediyorum. Düşman sana ne kadar ömür biçer ve seni ne kadar yaşatır, malumunuzdur. Aslında hareketi günlük olarak ben ayakta tutuyorum. Ben olmasam kimse bunların en küçük bir ihtiyacını bile karşılamaz, büyük bir kısmınız ortalıkta kalırsınız.

Ben dengemi sağlamışım, hareketimi ayarlamışım. Kendi yanımda yenilgiyi de affetmiyorum. Bu, benim için başarıdır. APO önderliği kendini yürütür, düşman karşısında örgütlüdür ve yenilgiden uzaktır. Bunu dost düşman herkes biliyor. Ama benim için doğru olan şey, acaba bütün kadrolarımız, komutanlarımız için doğru mudur? Birçok dönemde bunun böyle olmadığını gösterdik; çoğunuz da pratik süreçleri yaşadınız, aslında kendinizi yenilgiden kurtaramadınız. Yenilgiden kendini kurtaramayan kişiliğin de komutan olması zordur.

İsrarla yenilgi çizgisinde yürüyen kişiliklerin, komutanlığın ilkelerine göre suçlu olarak yargılanması gerekir. Bu yargılamalar yapıldı. Biz bundan dolayı, '93 yılı için yeniden doğuş; partileşmeye, komutanlaşmaya yeniden doğuş şansını veriyoruz dedik. Vereceğiniz sözleri bir kez daha kabul edelim, fakat siz de hiç olmazsa bundan sonra bizi doğru tanıyın dedik. Önderlik gerçeğini tanıyın ve ona biraz saygılı olun dedik. Biraz terbiyeli yaklaşın ve bu sefer mutlaka doğru bir yürüyüşünüz olsun. Olursa, ben yine size hizmet ederim. Bu yaşıma rağmen, daha acımasız hizmet ederim. Fakat siz de buna layık olacaksınız.

Bahane aramam, istemem, kabul etmem! İç dış nedenlermiş, imkan olanak azlığıymış, bunların hepsi safsata. Her şey tamam, gerisi doğru önderlik etmedir. Ben nasıl başarılı oluyorsam, sen de o temelde bir görev sahasında çok sınırlı da olsa başarılı olacaksın. Bunu yapamazsan seni kabul etmem. 1993'e yönelik kesin talimat budur. Bu, bütün kadrolar için geçerlidir. Bu temelde ya düşmanın üzerine, görevlerin üzerine yürünür ve başarılı ya da birbirimizi yaşatmayız. Düşmandan önce biz birbirimizi affetmeyiz. Diyorum ki, artık bunu kavrayalım ve temel bir yaşam kuralı haline getirelim. Çektiğimiz bunca acılar, işkenceler bunu emrediyor. Halkımız bunu emrediyor, şehitlerimizin anıları bunu emrediyor. Ve bir de yaşam bunu emrediyor. Bunlar, Önderliğin emirleri değil, yaşamın vazgeçilmez emirleridir. Buna da saygılı olacaksınız ve bunları değer verdiğiniz amaçlarınız, tutkularınız için yapacaksınız. Bu doğrudur ve dediğim gibi emirden de öteye bir yaşam kuralıdır. Sizden bunu talep ediyoruz. Son talimat, perspektif düzeyim böyledir. Çoğunuz gençsiniz, fakat talimatların özü de son derece açıktır. Buna ulaşmanız için dahi olmaya gerek yok.

Son günlerde yine hamle yapalım diye yoğunlaşıyoruz. Düşman en hileli, sinsi taktikleriyle üzerimize geliyor. Demirel otuz yıldır devrimcilerin kanı üzerine bir saltanat inşa etti ve onu cumhurbaşkanlığıyla daha da katmerleştirip götürmek isteyecektir. Buna karşı en çok biz direneceğiz, direnişe biz öncülük edeceğiz. Onu da alaşağı etme bizim boynumuzun borcu olacak ve hepiniz de bunu kabul etmiş devrimcilersiniz. Bunlar çok zorlu görevlerdir. Kendinizi bu zorlu görevlere biraz gerçekçi bir temelde hazırlayabilirsiniz. Ben elimden geleni sergiledim diyorum. Ama alışkanlıklarınız, yaşam tarzlarınız insanı ürkütüyor; zavallılıklarınız, iyi niyetiniz ürkütüyor. Çok kötü olduğunuz için değil, çok iyi olduğunuz için insanı ürkütüyorsunuz. Bu ağır sözleri, bu öfkeleri çok kötü yönleriniz için değil, çok saf, çok iyi, fakat çok apolitik yanlarınız için de belirtmiyoruz. Politika apayrı bir olaydır, komuta kişiliği apayrı bir kişiliktir. Yıllarca kendinizi hazırlayacaktınız. Aileleriniz sizi beterin beteri bir şekilde büyütmüşler. Paşa değil, maşa bile olamayacaklara paşa muamelesi yapılmış. Çok şaşırtılmış, yoldan çıkarılmışsınız. O açıdan da kendinizi doğru komuta çizgisine getiremiyorsunuz. Bu kadar çaba harcıyor, bu kadar yükleniyoruz, sonuç yine sınırlı kalıyor. Demek ki davranışlarınız çok kötü oluşmuş. Aslında bazı yönleriniz güçlü, fakat sadece bununla başarı kazanılmıyor. Başarı ancak çok ince bir sanatla elde edilebilir. Siyaset bir sanattır ve sanatların da en incesidir. Askerlik ondan daha da ince bir sanattır. Bu sanatların gereklerine kim ulaşırsa, o biraz başarılı.

Kendi payıma düşeni korkunç sergiledim. Buna ulaşamayan, yaklaşamayan yine sizler oluyorsunuz. Devrim istiyorsunuz, özgürlük istiyorsunuz, o da böyle olur diyorum. Bunun için de irade gerekiyor, disiplin gerekiyor. Ülkesi olamayan, özgürlüğü olamayan kişiler için başka ne gereklidir! Madem yaşamak istiyorsunuz, bunun bedelini karşılayacaksınız.

Sizi çocuk gibi büyütmişler. Benim değerlendirmelerim gerçekçidir. Kişilikleriniz katmerli bir kölelikle yoğrulmuş. Alınsanız da, satılsanız da bir değeriniz yok. Bunlar mübalağa değil, gerçeklerdir. Şeref istiyorsunuz, onur istiyorsunuz; ben de el kapılarında dolaşıyorum, sizin talep ettiğinizin yüzde birini dahi kendim için talep etmedim. Kendinize yakıştırdığınız saygının, ciddiyetin yüzde biri kadarını kendim için talep etmedim. Beni utanç verici bir duruma düşürmesinler, bana hakaret etmesinler yeter diyorum.

Kendinizi adam diye ortaya salmanız neyle değer bulabilir? Düşmanınıza karşı bir değer ifade etmeniz neyle mümkündür? Ona karşı yürüyüşünüz biraz başarılı olursa bu mümkün olur. Başarı yok, darbe üstüne darbe yerim diyorsan, kimse seni ciddiye almaz. "Dünyam, inancım" demelerin bir hikaye olur. Anlam bulmak istiyorsanız, düşmana karşı biraz güç ifade edeceksiniz. Adam, bizim zor bela elde ettiğimiz bazı imkanları almış çarçur ediyor. Gözü kara unsurlar içimizde böyle doğdu. Düşman karşısında bir hiçtir, ama parti içinde kendini birden bire bir şey sanıyor.

Komutan efendi, sen düşman karşısında neyi, nereye, ne kadar aldın, yürüttün, neyi, ne kadar kopardın? Bana onu kanıtla! Ama kanıtlayamıyor. Başarılı olduğumuza, partiyi inandırdığımızı, ayağa kaldırdığımızı inanıyorum. Bunu, bu kişilere peşkeş çekilmesi için yapmadık. Ben çabamda başarılıyım, haklı olarak karşımdakinden de başarı isterim. Bunun nedeni, nasılı bana değil, ona düşer. Başarının nedenlerini bulacaksınız, nasılını tayin edeceksiniz. Söz vermenin, çizgi dahilinde yürümenin anlamı budur ve bu, genel bir anlayıştır. Kişi bunu yaparken sadece devrimin, partinin, savaşıysa savaşıllığının gereğini yapıyordur. Başka türlü devrimci olunamaz. Türkiye'deki gibi bir devrimcilik istiyorsanız, onlar da bir hiçtir. Diğer güçleri örnek gösterirseniz, onların hakkı, hukuku dersiniz, onlar da bir hiçtir. Ancak bize dayanarak yaşayabildiklerini onlar da biliyorlar. Düşman karşısında bir şeyler ifade eden bizim durumumuzdur.

Öncü, Gerçekler Temelinde Çizgi Dahilinde Yürümesini Bilendir

Ben kendi sahamda yağdan kıl çeker gibi bazı imkanları ortaya çıkardım, hem de hep sıfırlardan, hepsi de en zor süreçlerde yapıldı. Bizimkiler çok görkemli alanlarda ve geniş imkanlarla kalıyorlar, buna rağmen bazıları halen yenilgiyi yaşıyor. Tabii ki buna öfkeleneyeceğiz. Yaşamı boşuna özgürleştirmedik; bu süreci, bazıları yenilgiye götürsün, çok ucuzundan kayıplara yol açsın diye bu hale getirmediğimiz. Sizlere acıyorum. Sizi bin bir emekle yetiştiren aileleriniz var. Sizi buraya bir çırpıda kaybedelim diye kabul etmedik veya siz bunun için buraya gelmediniz. Mutlak kadro olacaksınız, komutan olacaksınız. Onların özelliklerine kendinizi verirsiniz sizi kabul edebiliriz veya kalışımızın bir anlamı olur. "Başkanım, biz Kürt'üz, böyle alıştırmışsınız. Sıradan başarılılar da yeter, aşiret usulü de bize yeter" diyemezsiniz. Bu sözü söyleyeni ben ne yapayım? Başarısız olmuş, olmamış önemli değil, kaybetmiş etmemiş önemli değil. Tüm bunlara bir soğuk su içmesi kadar değer veriyor. Yanı başında onlarca şahadet, kayıp oluyor hiç oralı da olmuyor. Dağ gibi adamları katlediyorlar veya imhaya terk ediyorlar, gel de çıldırma! "Kazaya kurban gitti, tedbirsizlikten gitti, yanlış anlamadan gitti" deniliyor ve hiç oralı da olmuyor. Bir sinek bile bu kadar kolay harcanmaz. PKK'de bunlar yaşıyor. Bunlar insanın tüylerini diken diken ediyor ve siz kendinizi böyle kullanıyorsunuz. Büyük haksızlıklar, büyük yanlışlıklar veya çizgiye göre yaşamama gözlerinizin önünde, ama oralı bile olmuyorsunuz. Ben, bu halinizle iki gün bile yanınızda kalamam. Benim sahamda biri böyle yapsa, ya çıldırırım ya da onu yaşatmam. Başka

türlü devrimci olunamaz. Bence siz çok kötü yetişmişsiniz. Ben bunu yaptığım değerlendirmelerde göstermeye çalıştım. Kendinizi biraz o aynada bulmalısınız. Devrimcilik çok değişik bir olay, sizin yetişmeniz ise daha değişik.

Ben çok sabırlı ve inatçıyım, bütün bunları da abartma olsun diye söylemiyorum. Müthiş bir yaşamım var ve pratiğini nefes nefese yaşıyorum. Bana bunu söyleten yaşam tarzıdır. Sizin kendinize yakıştırdığınız tarz, sizi canı olmaktan, yoldaş katili olmaktan kurtaramıyor. Ne anladınız bu yaşamdan? Özgürlüğü ne kadar kurtarıyorsunuz? Kurtaramıyorsanız "yaşıyorum, hatta özgürlükçüyüm, gururluyum" diyemezsiniz. Ben bu halimle bile kendimi zor bela idare ediyorum. Bin şükür, belki biraz namusluym diyorum o kadar. Halk beni biraz ciddiye alabilir veya biraz hayırlı iş yapıyorum diyorum. Kendime yakıştırdığım başka bir şey yok. Bir de size bakıyorum; kaybettirmekten başka bir şeyle uğraşmıyorsunuz, ama tafranızdan * da geçilmiyor. Ben olmasam, kimse yanınıza bile yaklaşmaz. Nesin, kimsin, ne kazandırıyor? Umurunda bile değil, yetkiyi, silahı, şunu, bunu ele geçirmiş bu ona yetiyor. Bunlar delidir; toplumumuz geri, bu kişilikler bin yıldan beri en tehlikeli tarzda oluşturulmuş. Zor bela önüne geçiyorum. Aksi halde, Kürt'ün hikayesini bilirsiniz, iki tanesini bile bir arada tutmak mucizedir.

Önder dediğiniz kişi, bütün bu gerçekler temelinde, çizgi dahilinde yürütmesini bilendir. Bunları vurgulamamın nedeni, yarın öbür gün şu veya bu göreve giderseniz, bu işe hayatınızı adarsınız; dikkatli olmanız içindir. Veya nasıl yürümeli sorusuna daha çarpıcı cevaplar vermek için söylüyorum. Yazık, bu kadar çile çekmişsiniz, hayatın çemberinden geçmişsiniz. O zaman bu işlere layık olun veya nasıl yapılır sorusuna anlamlı bir cevap verin.

Sorun yürümek değil, başarmaktır. Siz ölümün üzerine yürütüyorsunuz, başarıyı hiç aklınıza bile getirmiyorsunuz. Size göre devrimcilik en iyisinden işkence çekmektir, ölmektir. Bana göre ise tam tersi; işkence çekmemek ve ölmemektir, yaşamasını bilmektir. Sizlerle aramızda dağlar kadar fark var. İnsanları biraz rahatlatmak gerekir, çünkü baskı altındadırlar. Zaten halk olarak işkencenin alasını yemişler. Her türlü yoksulluğu yaşıyorlar. Devrim dalgası onu acıya ve ölüme götürmez, onu kurtuluşa götürür. Bu, daha örgütlü, daha morali üstün, daha bilinçli, daha vurucu bir örgüt ve halk gerçeğini yaratmaktır. Komutan budur, bunu sağlayan kişidir.

Siz böyle bir komutan mısınız? Gelip "ben de varım" diyorlar. Astığı astık, kestiği kestik! Neymiş de "komutan" olmuş! Komutan böyle olmaz. Bu işi biz de biraz biliyoruz. Gerici tarihimizin hortlatılması yüzünden kıyamet koparıyorum; böyle olmaz, ya adam olursun ya da yaşatmam diyorum. "Biz de köylü kurnazıyız, küçük burjuva ukalasıyız" diyorsanız, o zaman siz bildiğinizi yapın, ben de yapacağımı yaparım. Önder dediğin farklı olur. Benim büyük sabrım boşuna değildir. Benim de büyük bir çabam var. Bunu, sen böyle harcayasın diye sergilemedim. Çoğunuzu zorla ayakta tutuyorum, bunu kendinizi kolay harcayasınız diye yapmıyorum. "Bu can bizimdir, istediğimiz gibi tasarrufta bulunuruz" diyemezsiniz. Hayır, bu can halkındır, partinindir. Çizgi ne isterse ancak öyle yapabilirsin. Sizi bu temelde yaşıyoruz, yoksa sizi ne diye yaşatayım? Size neden bu kadar tahammül ettiğimi sanıyorsunuz; soylu bir dava var, onun başarısı için tahammül ediyorum. Çok özlü bir dava var, siz de çok gerekliyorsunuz; onun için her şeye katlanıyorum. Bütün bunları doğru anlayacaksınız.

Bin yılların kölesisiniz, adam yerine konulmuyorsunuz, kocakarından daha beter bir durumdasınız. Elbette ki özgürlük çok büyük zorluklar sonucu elde edilir; şeref, onur zorluklar sonucu elde edilir. Halinize bakın, ne istediğinizi anlayın ve nasıl elde edeceğinizi biraz gerçekçi değerlendirmeye çalışın. Bütün bu konularda büyük yanılgıları yaşıyorsunuz. Adam bir sopayı eline alamaz durumda, onu tabur komutanı yapmışsınız; tabii ki kendini yitirir, gider. Hata kimde, bende mi? Belki biraz bende, ama hatanın çoğu onda. Çünkü üstlendiği görevin değerini bilmiyor. Ben bir silah için ölümü göze aldım. Bir kadro yetiştirmek için, burada gece gündüz üzerinizde nasıl durduğumuzu biliyorsunuz. Bu kişilik ise, bir çırpıda "istediğim gibi kullanırım, oynarım" diyor. Küçük burjuva ukalılığı ile köylü kurnazlığı birleşince, adamı bir daha durduramazsın. Biz bu adama yüklenelim derken, bunu anlatmak istiyoruz.

Bu işler öyle kolay elde edilmiş işler değil. Yaşanan pratiklerde de görüldüğü gibi, birçok komutan otuz kilometre öteden birimine "git, öl" diyor. Takım komutanı kayaların altına giriyor; sözümona yönetiyor, oysa takımı kendine hizmet ettiriyor. İnsanın bir kölesi bile olsa, onu öyle kullanmaz. Kendisinin bir yakını olsa, kıyamet koparır, kırk yıl yas tutar. Yanı başında dikkatsizlikten dağ gibi onlarca yoldaş gidiyor, adamın yüreğinden bir laf bile çıkmıyor. Biz bu kişilikleri PKK adına kabul edemeyiz ve siz de böyle duyarsız olursanız, sizi de kabul edemeyiz.

Partimiz büyük bir ailedir ve değerleri çok kıymetlidir. Büyüklüğünü, değerini bildiğiniz oranda, siz bu aileden olabilirsiniz. Zorlu!.. Zorluğu da ben değil, düşman yaratıyor. İncelik istermiş!.. Her devrimin doğasında bu vardır; düşünce, terbiye, eğitim gücü ister. Ben zor bela namusumu kurtarmaya çalışıyorum, bunun için zor bela kendimi yetiştirmişim. Ahım şahım veya ne kadar üstün bir yetenek sahibi olduğumu da söylemiyorum. Ama kendime göre hayırlı işler yapıyorum. Başka türlü kendimizi yaşatamayız. Bu herkes için geçerli. Bunları neden kavramıyorsunuz? "Yetişme tarzı, köylülük, Kemalist etkiler" diyeceksiniz. Bana göre bu safsatalar artık yeterlidir. Gerçek de olabilir, ancak devrimci tarz, bunu sürekli tekrarlamak değildir. Bunlar lanetli şeylerdir. Neden ikide bir bunların adını söyleyip kendimizi aldatacağız. Benim gücüm hiçbir şeye yetmezse, kendimi de idare edemeyecek miyim? Olduğum yerde sağlam kalır yanlışlıklara alet olmam, hata yapmamaya dikkat ederim, gücüm varsa çalışırım. Çaresizliği oynayamam. Niye çaresiz olacağız?

"Beni kullandılar, fark edemedim, alet oldum" diyorsunuz. Bunları söylediğinizde, size kocakarı demekte haklıyım. Çünkü devrimcinin onuru vardır, uyanıktır, pür dikkattir; her söylediği sözü, yaşadığı her saati, ele aldığı her işi, üstlendiği her çalışmayı, attığı her adımı bilir, ölçer, biçer ve ona hakkını verir. Devrimci kişiler böyledir. Aylardır bir yerdedir, asgari görevlerin farkında değil veya birileri örgütle oynuyor, PKK'yi kullandığını söylüyor, bunun farkında

* Böbürlenme

değil. Bu büyük bir kusurdur. PKK'de niye bunları böyle yaşayacağız? Eğer kusur bende ise, ne gerekiyorsa yapın. Kusur kimde ise ona yüklenelim, bize yaraşan ne ise mutlaka ona ulaşalım.

Devrimciler özgür insanlardır, özgür karar verirler, özgür tartışırlar. Kararlaştırdıktan sonra da onu büyük bir disiplinle yürütürler. Çünkü doğruyu tartışmış ve kararlaştırmışlardır. Doğrular sadece benim doğrularım değil, hepimizin doğrularıdır. Devrimcilerin birliği özgür birliktir; özgür birlik, özgür karar verir ve bu da büyük bir uygulama gücü demektir. Bütün bunlar hepimiz içinse, o zaman neden karar bizim kararımız değil, uygulama bizi hiç ilgilendirmiyor da, parti adına olup bitenler sanki sadece beni ilgilendiriyormuş gibi davranılıyor? Bütün bunlar kendimize, emeklerimize, yaşamımıza saygılı olmadığımızı ifade eder.

Şimdiye kadar böyle yaşadınız, ama yanlış yaşadınız diyorum. Sorumlu yaşam benim açıklığa kavuşturduğum yaşamdır. Hepinizin ağır sorumlulukları var. Çünkü PKK bir savaş örgütüdür. Yarın cephede olursunuz, tutuklanırsınız, işkence görürsünüz, tüm bunların bir anlamı vardır. Ya oldukça kurallı, doğru temellendirilmiş bir devrimcilikle yürürüz ya da bu anlamsızlıklara düşmemek için kendimizi parti dışı bırakırız. Niye kendimizi zora sokalım? Benim vicdanım bunu kaldırmaz. Benim vicdanımın kaldıracağı, doğru kararlar, doğru uygulamalardır. Buna önderlik ederiz. Ama öyle trajik şahadetler, kayıplar var ki, kırk defa insanın yüreğini doldurur. Hiç kimsenin buna yol açmaya hakkı yoktur. Çünkü biz halka, ailelerinize, hatta sizlere karşı sorumluyuz. Siz de sorumlu olacaksınız ve sorumluluğu PKK tarzıyla yürüteceksiniz. Yoldaşlar topluluğunun birbirine karşı sorumlulukları vardır.

Her biriniz ana, baba istiyorsunuz, aşiret reisliği istiyorsunuz. Bununla işler yürümez. Bilinçli katılmıyorsunuz, uygulama gücü olamıyorsunuz. Hep birileri yapsın istiyorsunuz. Önderlik gerekli, benim yapacağım işler var, ama sizin de mutlaka yapmanız gereken işler var. Stratejik önderlik, eşgüdüm, denetim gücü olur, ama sizin de muazzam bir uygulama gücü olmanız gerekir; savaşta uygulama gücü, örgütlenmede uygulama gücü... Taktik önderlik istiyoruz, onun uygulama gücü olmak gerekir. Olmazsa, hepimizin yaşamı heba olur. On binlerce kişiyi ayağa kaldırdık. Bunların sonu ne olacak? Düşman bu ateşkes süresi boyunca utanmadan "PKK'nin on bin kişisini nereye göndereceğiz; Güney Kürdistan'a mı? Teslim olurlarsa, bunlara iş, güç verilir mi" diyor. Düşünün, düşman sizin için bunu söylüyor, yani bunlar kurtuluş gücüdür, yaratılış gücüdür demiyor. Adamlar bunu düşünmüyor, "işsiz, güçsüz topluluğudur" diyorlar. Bu, bir gerçeği de ifade eder. Çünkü acımasız bir devrimci güç olunsaydı, bunlar kurtuluş güçleridir, özgürlük güçleridir, ülkeyi yaratan güçtür, cenneti yaratan güçtür derlerdi. Devrimci örgüt, böyle bir örgüttür.

Çoğu savaşçımızı kendi haline bıraksan, en küçük bir yaşam imkanı yaratacak kadar kendini idare edemez. Oysa ordu gücü, çare üreten güçtür. Hemen hemen hayatın bütün sorunlarına çözüm gücü olabilir. Ekonomiden kültüre kadar hepsine imkan sağlar. Silahlı kuvvet olmak demek, özgür silahlı kuvvetler demektir. Bu konuda hayat karşımıza ne çıkarırsa çıkarsın, nerede nasıl olursa olsun, çözüm gücü olmak demektir. Ordu gücü böyle bir güçtür. Böyleyseniz, ordu gücü, komuta gücü olabilirsiniz. Kaç kişi bunun farkındadır? Bazılarının yetkisini elinden alsam, kesinlikle karnını bile doyuramaz. Hani komutandı, yaratacaktı, oysa çaresizin biri, kendisini dağlarda sadece bela yapar. PKK ve Önderlik tarzını dayatan bir komutan böyle olmaz, sıfırdan yaratmasını bilir. İmkanlar üzerine de yatmaz, geliştirmesini bilir. Bazıları ısrarla halen bunları anlamak istemiyor. Anlamak istemiyorlarsa, bu haliyle kaldıramayız, yönetemeyiz.

Ben yaşamayın demiyorum. Bütün bu söylediklerimden intiharvari çıkışlar, kölece, hamalca, daha aşırı çalışın sonucu çıkmaz. Çabalarınız, fedakarlığınız az değil, ama başarıyı imkan dahiline sokacak tarzı yakalamaktan uzaktır. Buna da "komuta" tarzı, "önderlik" tarzı diyoruz. En temel sorun dediğimiziz, hatta olumsuz sonuçlarını halen yaşadığımız "taktik önderlik" diyoruz.

Belki tarihimizde ilk defa böyle bir çalışmayla karşı karşıyayız. Herhalde Amerika'dan, Rusya'dan isteyecek değiliz; Araplardan, Farslardan isteyecek değiliz. Bunu kendimiz oluşturacağız. Türklerden de öğrenecek değiliz, kendimizden öğreneceğiz. Özgür yaşamayı kendimiz bileceğiz. Bunun için kendimizi zorlayacağız, yontacağız ve keskinleştireceğiz. Aklın var; çok düşünüp ince yapacaksın. Delikanlısın, bu sende hovardalığa, kestirmeciliğe, düşkünlüğe yol açmasın; seni işleri çok enerjik, çok inatçı, gençliğin verdiği enerjiyle çözüm konusunda ilerletsin. Gençliğini böyle kullan. Gençliğinizi müthiş kullanabilirsiniz. Hangi görevleri şimdiye kadar başarmışsınız? Vatana, halka karşı hangi borcu ödemişsiniz? Düşmana karşı şeref ve onurun neresinden geçiyorsunuz? Bunlar olmadan, nasıl "insanız" diyeceksiniz? Ben, insan olmanın biricik tanımını da yaptım. Buna ulaşmanın neresindeyiz? Ülkemiz, özgürlüğümüz, onurumuz, her şeyimiz elimizden alınmış. Biz tekrar ona ulaşmak istiyoruz, bu utanılacak bir şey değildir. Bunların gereklerini yerine getirmek için kendini dönüştürmek ayıp değil. Ayıp olan; tam tersine vatansız, özgürlüksüz, şerefsiz, onursuz bir yaşamdır; kader deyip onda çakılıp kalmaktır. Zaten düşmanın da istediği tip, böyle çakılıp kalan, özgürlük, namuslu yaşam istemeyen, üretemeyen, kendi başına bela olan; sokakta gördüğünüz köle insan yığınlarımızdır. Bu durum çok büyük öfke yaratıyor, lanet yağdırıyor. "Biz bundan kurtulmak istiyoruz" diyeceksiniz. Bütün bunlar işin abecesidir. Fakat bunların gereklerini dirayetle ne kadar yerine getiriyorsunuz?

Bize çok söz verdiler; kaç tanesi sözünün sahibi oldu? Ben de söz verdim; imkansızlıklardan neleri yarattığımı görüyorsunuz. Hata, eksiklik nerede, onu kendiniz bulacaksınız, bulmalısınız. Hepinizin devrimci adayı, komutan adayı olduğuna da inanıyorum. İddialı olduğunuza da eminim. Onun nasılına açıklık getiriyor ve deneme, sınama imkanı veriyoruz. Bunu aşmasını bileceksiniz. Kimse size yaşamayın demiyor, kimse sizi zora sokmak istemiyor. Bu mesleğin içine girdiniz, bunun gereklerini yerine getireceksiniz. Onun için aldanmayın, düşman affetmez. Yaşam, yetersizliği ve kuralsızlığı affetmiyor; müthiş ordulaşmayı, askerleşmeyi dayatıyor.

Dağda daha yürümesini bile bilmiyorsunuz. Ben bir dağa gitsem bir iki gün kalırım, gücü tanırım; şuraya bir kişi, şuraya bir manga, şuraya bir takım, şuraya şu vuruş, buraya eğitim, buraya pusu, buraya saldırı, buraya iki kişilik eylem, buraya beş yüz kişilik eylem şeklinde bunların planını çıkarırım. Ama bizim adam bir yıldır Cudi dağının başındadır, zaman zaman beş yüz kişiyle orada ne yaptığını düşünüyorum. Gabar dağındadır, ne yapacağını bilmiyor. Botan'da üç

bin kişi biriktirdik, gece gündüz halen nasıl savaştıracakımı düşünüyorum. Üç bin kişi üzerinde hepimizin emeği var. Bir halkın varı yoğu ve bu halk en acılı süreçten geçen bir halk. Peki bu adamlarımız ne yapıyor? Bazen eylem, örgüt, müthiş bir ordu gücünü nasıl ortaya çıkarmıyorlar diye çıldırıyorum.

Burada size ilk adımları attırmak için bile gece gündüz çaba harcıyoruz. Biz burada, elin memleketinde ve bu daracık yerlerde bunu yaptıktan sonra, sen o görkemli dağlarda bir takım da mı işletemeyeceksin? Gidin, bakıldığında takımların gevşek, takım komutanlarının ağa gibi olduğu görülecektir. Bizim burada verdiğimiz eğitimin yüzde birini veremiyorlar, sürekli partiden değer koparıyorlar. Bu şeklide günlerini gün edip yaşıyorlar. Gözlerini göreve diken yok. On defa tekrarlamazsak, doğru dürüst bir iş de yürütmüyor. Peki ne yapacağız, bu kadar insanı nasıl yaşatacağız? Giderek bunalıma düştüler, yozlaşıyorlar. Oraya savaşmak için gelen bir insan nasıl yozlaşır? Bunu söyleyenler de sözde komutanlar. Artık üslubumu sertleştirecek noktaya kadar geliyorum. Başka bir yerde olsa bu komutanları anında kurşuna dizerler. Peki sen bunu nasıl yapıyorsun? Nasıl disiplinli bir güç olmanız gerektiğini, bizlerle oynamayacağını, saygılı olmanız gerektiğini biliyorsunuz. Fakat orada saygısızlık diz boyu, çoğu ya kendini bırakmış ya da kim bilir kendini nasıl yaşıyor? Bu senin ülken, kurtarmışsan bile orada cenneti yaratacaksın, orada en güzel insanı yaratacaksın, orada bizim burada yarattığımızdan yüz kat daha iyisini yaratacaksın.

Halen benden istiyorlar. Daha iyi komutan, daha fazla maddi olanak istiyorlar. Hepsini yolladım, kendime hiçbir şey almıyorum. Biz burada büyük baskılar altındayken hiçbir şey istemiyoruz. O orada özgürdür, bir özgürlük alanı var ve halen onu yaşamasını bilmiyor. İnsan biraz düşünür; benim de bir takım görevlerim var, mutlak kurtarmam gereken işler var der. Ben sıkıştırırsam belki biraz iş yaparlar. Sıkıştırmasaydık, ne yaparlardı? Hiçbir şey! Kürt kişiliği böyledir. Biz Kürt çözümlerini boşuna yapmıyoruz. Güney Savaşı nedir? Neler yapabileceklerini herkese gösterdiler. Onu biz açığa çıkardık. Bunlar yalnız Güney'de mi böyledir? Hayır, bizim içimizde daha kötüler var. O açıdan çözümler çok önemlidir. Ondan da öteye, bu temelde netleşmeler, örgütleşmeler, görevleri doğru belleme, kendimizi ordulaştırma söz konusudur. Başka türlü kim idare edebilir?

Ben bu işlerden kaçmam, fakat bakarsınız düştüm, ondan sonra ne olacak? Yazık değil mi, bu dev gibi çaba dağılsın, bu çaba zafere gitmesin? Bundan kim sorumlu olur? Düşmandan daha çok partiyi kimler, ne kadar vurmuş? Düşmana karşı tek bir eylemi yok, PKK'ye karşı elli tane eylemi var. Böyle komutan, önder kadro olur mu? İyi niyetlice yapıyor, ajan da değil. Hatta en iyi komutan olduğuna da kendini inandırmış. Müthiş, belki de benden daha üstün! Bütün bunlar yanılıdır. Bunlarla mücadele etmezseniz, kendinizi de

kurtaramazsınız. Onun için çizgi, çözümler, netleşme, çizgiye doğru yatma diyorum; kendinizi işin tüm özelliklerini edinerek çizgiye yatacaksınız. Komutan mı olmak istiyorsun, onun tüm özelliklerini edineceksin. "Bu işi biraz da biz ve bize yaraşır gibi yapalım" diyorsunuz. Aşiret usulü olsun, köylü usulü olsun, entel usulü olsun istiyorsunuz. Olmaz, olmaz, olmaz!.. Bazı şeyler var ki, insan ağzına bile alamaz. Sizi namustur, onurdur diye yaşatmaya çalışıyoruz. Bu, kolay bir iş değil. "Bunun başka yolu vardır" diyen ortaya çıksın; ben ona günde kırk defa hizmet edeyim.

Benim bütün derdim, düşmana karşı bu partiyi acı bir yenilgiye yatırmamaktır. Bazı örgütler yatmış olabilir, süper namussuz olabilir, ama benim de kendime bir sözüm var. Böyle olmayacağım, düşmana karşı kolay kolay yenilmeyeceğim. Belki yenilebilirim de, ama kolay yenilmeyeceğim. Hiç olmazsa tüm gücümü sonuna kadar kullanırım. Sonrasında ölsem de gam yemem.

Halen ölüm kalım sürecini veya imha sürecini aşmakla karşı karşıyayız. Benim gökyüzünde ilahlarım yok ki, imdadıma gelsinler. Bu süreci birbirimize aştıracakız; yoldaşça ve komuta tarzını tutturarak aşacağız. Madem ki silahı elimize aldık, o zaman onun hakkını verelim, en ince, en detaylı hesaplayarak yaklaşalım. Bunun anlaşılır bir yanı yok da diyemezsiniz. Hayır, anlaşılırdır. Yaşamak istiyorsanız böyle olacaksınız. Bunun deha isteyen bir iş olmadığı da açıktır.

Şimdiye kadar neden buna gelinmedi? Burada köle gibi disiplinli olun demiyorum. Size köle disiplinini dayatmıyoruz. Hamal gibi çaba harcayın, ölüme yatın da demiyoruz. Burada tam tersine, özlü çaba, gönüllü disiplin, ince yaratma yönü olan çalışma; biraz anlayışlı, akli selim olmanız isteniyor. Bizde olan garip şey "örgütlenmeye, komutanlaşmaya, ordulaşmaya gelemeyiz, hep eskiden bildiğimiz gibi yaparız" durumudur. Eskiden bildiği bir şey de olsaydı, insan gam yemezdi.

İnsanlığın Özü En Güçlü İfadesini PKK'de Buluyor

Ordulaşma için, partileşme için aslında küçümsenmeyecek imkanlara yol açmışız. Bunu kaç kişi doğru kullanıyor? Bizi özellikle savaş alanlarında tümenden unutmışlardır. Akıllarına geldiğimiz zaman ise bize ne kadar muhtaç olduğunu anladığı zamandır. Kesin taktik dışı olduğu zamandır. Zor duruma düştüğü zaman, "sen bize çok gereklisin" diyor. Bu kötü bir tarzıdır. İnsan her zaman birbirine ne kadar muhtaç olduğunu, birbirine ne kadar bağlı olduğunu bilmelidir. Birisinin yaşayıp yaşamaması da önemli değil, şehitler var. Halka bağlıyız, kendimizi onun kurtuluşuna adanmışız, bağlılığı onun için göstereceğiz. Bu konuda etle tırnak gibi bağlı olacağız. "Fırsat buldum mu, keyfimi şöyle konuşurum" diyemezsiniz. Mevcut durum biraz böyle. Bu işin keyifle, bildiğini okumakla alakasının olmadığı çok açık görülüyor.

En örgütlü yaşam, son derece kolektif bir yaşamdır. Şehit, halk, direniş ve Önderlik değerleri, kısaca her şey seni müthiş kolektif ve örgütlü olmaya zorluyor. Hele komutansan, daha da müthiş olacaksın. Senin elinde biriken değerler acaba kimlerin çabasıyla oluşmuştur? Senin eline verilen silahlar acaba nasıl verilmiştir? İşte burada terslik var. Kendisi iki keçi güdemek, bir sopa sahibi bile değilken, yüzlerce militan, her türlü silah eline geçince zıvanadan çıkar. Bizim bütün çabamız bunlara engel olmaktır. Tam tersine, zor elde edilmiş değerler müthiş kullanılır. Çünkü zor yaratılmıştır,

çünkü her şeyimiz buna bağlıdır. Bunun tek bir fişegini veya tek bir savaçısını yanlış, hatta verimsiz kullanmaya hakkımız yoktur.

Neden bazı kazalara öfkeleniyorum? Her gün bir silahın yakalandığını çok iyi biliyorum ve buna müthiş öfkeleniyorum. Bu silahın nasıl elde edildiğini bana sorun. Bir tabanca için bir yıl uğraşırız, bir taraftar elde etmek için üç yıl uğraşırız. Sen bir dakikada, hem de en ucuzundan adam götürürsen, onlarca silah kaptırırsan, tabii ki isyan ederiz. Bunun anlaşılmayan hiçbir yanı yoktur. "Sürüyle adam var, beş tanesi kazadan gitmiş, mayından gitmiş, pusuya girmiş ne önemi var? Sürüyle adam geliyor, silah çoktur, sığınaklarda çürüyor" diyor. İster bilerek, ister bilmeyerek objektif olarak bu durumda olana ne yapsam da rahatlamam. Çünkü en soysuz yaklaşım budur. Değerler savaşımını bilmiyor, namusu, onuru bilmiyor. O kadar değerle oynuyor ki, farkında bile değil. Bunu da köylü kurnazlığı gereği "politika" sanıyor; küçük burjuva ukalalığı nedeniyle "iyi yöneticilik" sanıyor. Politikacılık, yöneticilik böyle olmaz.

Bütün bu değerlendirmelerden çıkarmanız gereken sonuçlar var. Dürüstsünüz, PKK'ye gelenler genellikle dürüsttür. Hayatını adamak için geliyorlar, ama işin nasilını bilmiyorlar. Öğreneceksiniz, genç olmanız, sınıf dışı özelliklerinizin olması beni ilgilendirmez. Bu sizin sorunuzdur. Sözüne bu kadar bağlıysanız ve bir değeriniz varsa bu sınıf dışı özellikleri üzerinden atacaksınız. Büyük davlar büyük kişilik ister ve bizzat bu kişilikleri yetiştirir. "Ben kendimle sürekli oynarım, benim için büyük dava yok, ben hep basite oynarım" diyemezsiniz. Sizi günlük olarak kurtarmak bile benim onur savaşımımdır. Kendinizi basit ele alamazsınız, "ben lümpen yetişmişim, beni terbiyesiz yaptılar, PKK buna biraz tahammül etsin" diyemezsiniz. Bunu söyleme hakkınız yoktur. PKK, ahım şahım iş yap diye dayatmada da bulunmaz. Sadece namuslu yaşayın, buna da değer biçer. Yeteneğin fazla elverişli olmasa bile, zarar vermeyecek bir noktada dur. Çünkü PKK içinde zarar verme özgürlüğü yoktur. Kötü işler yapmaya özgürlük diyecek kadar geri bir örgüt değildir. Geriye zarar vermeme çizgisinde yaşama kalır; eğer yararlı bir iş yapabilecekse o işi verme kalır. Bütün bunlar PKK'nin demokrasi anlayışıdır ve bunlar gönüllülük temelindeki örgütlenmesine dayanır. Zaten PKK bu temelde büyüyor. Önder olmak isteyen, PKK'nin bu büyük davasını, çizgisini başarıya götürür. Gücü olan, askeri başarı şansı olan; siyasi, örgütsel, kültürel, hatta ekonomik vb. çalışmalara başarı şansı verecekse o önder olsun. Önder kadro veya bizim komite sorumlumuz, alan sorumlumuz olsun. Kim en iyi götürüyorsa, onu kendimize önder yaparız. Bunun anlaşılmayan bir yönü yok. Bütün bunları işin nasilını anlamak kadar, yapmanın gereğini anlamamız için söylüyorum. Bu iş, sizin yaşadığınız ve bildiğiniz gibi değil; biraz benim bildiğim ve yaşadığım gibidir. Başarıya bu götürüyor.

Komutada, yaşamda reform yapın dedim. Yaşam üslubunuzu, önderlik üslubunuzu reforma tabi tutun dedim. Özünüz iyi, devrime inanıyorsunuz. Aslında bunu kendiniz de söylüyorsunuz, fakat biçiminiz çok çelişkili. Reform gereği buradan doğuyor. Öze uygun olmayan biçimleniş reformla giderilir. Reformla hak doğru alınabilir, işlere doğru yaklaşılabilir. Çoğunuz başarı istiyorsunuz, özgür, namuslu yaşam sizin hakkınızdır, tüm bunlara böyle ulaşılır. Bu söylediklerim, son tahlilde bireyin de haklı istemlerine başarı şansı verdirmek içindir. Yani örgütlenmeye, komuta kişiliğine, müthiş kolektivistliğe ilişkin; bireysel istemlerinize başarı şansı verdirmek için gereklidir.

Eğitiminizi bu çerçevede dahilinde kapsamlı hale getirin. Gerekirse kendinizi yeniden gözden geçirin. Başarı temelinde bir kişiliğe nasıl ulaşılır? Bu soruya kendi çözümlemenizle cevap verin. Size yeterince hazırlık imkanı veriyoruz. Devrime inanıyoruz, Kürdistan'ın devrime ihtiyacı olduğuna ve devrimin ekmek sudan daha gerekli olduğuna inanıyoruz. Bunun dışında yaşam yolumuzun olmadığı kesindir. Fakat bu işin de öyle keyfi, rasgele, kendiliğinden olmayacağı, müthiş bir örgüt gücüyle, komuta gücüyle, özellikle askeri komuta gücüyle olacağını adımız gibi biliyoruz. Yaşınız başınız buna uygundur. Sayımız uygundur, iyi yapmayanlar varsa, birisi gider, yerine on tane getirebilecek kadar da varız. O halde görevlerin üzerine bu temelde yürünebilir.

Yıllardır hep bu çerçevede yükleniyorum. Bilindiği gibi elimde öyle fazla hareket etme imkanı da yok. Çok sınırlı imkanlarım var, onu da böyle kullandım ve bence düşmanı en fazla korkutan çaba da budur. En akıllı, sonuç alan çabanın bu olduğunu düşman da biliyor. O açıdan halen bize yüklendikçe yükleniyor. Artık sizler de bundan ders çıkarmalısınız. Bunlar doğru çabalardır. Tarzım, yoğunluğum ve keskinliğim açıktır.

Kukla olun veya çok iradesizce PKK'de kalın demiyorum. PKK'deki insan, büyüyen insandır. PKK önderliğiyle insan sadece büyür. Büyüyen insan olun. Belki her harekette keyfilik olur, ama PKK'de olmaz. PKK'de insanlık büyüktür. PKK, kendini şahadete ulaştırın değerleriyle ve halen PKK çizgisinde yaşayan değerleriyle insanlığın en ideal hareketi olduğunu ispatlamıştır. Biz halen buna göz kulak oluyoruz. İnsanlığın fedakarlık ve cesaret özü şu anda en güçlü ifadesini PKK'de buluyor. Dolayısıyla yaratıcılık ve başarısı da kendisini PKK'de bulur.

Biz PKK'yi bu inançla oluşturduk ve bugüne kadar getirdik. Başarı temelinde yürüttüğümüz de biliniyor. Çok iyi biliniyor ki, başlangıçta adı bile olmayan bir halktı; değil imkan sahibi olmak, sınıf temeli, ulus temeli olmayan bir gerçekliktik. Unutulmuş insanlıktık. Çıkışı oradan yaptık ve bugün buraya kadar geldik. Bu bir başarı durumudur. Bu başarının nasıl olduğuna tekrar açıklık getirdim. Buna saygılı olacaksınız, özünü anlayacaksınız ve mümkünse kendiniz de başarılı olmayı bileceksiniz. PKK demokratiktir, sosyalisttir, enternasyondur, büyük bir insanlık değeridir; o halde hakkını verelim.

Bütün bunları belirtirken ve bu kadar eleştirel de yönelirken, bir hiç olduğunuzu söylemiyorum. Tam tersine, elde değerli neyiniz varsa o temelde gelişmişsiniz, fakat gördüğüm biçim noksanlıkları bizi öfkeli olmaya götürüyor. Bunu eğitimle bizzat giderebilirdiniz. Akıllı, tecrübeli olanlar ilerletebilirdi. Ne yazık ki, bunu yapmamışsınız. Ve bu da bizi aşırı bir çabaya zorladı. Benim hareket şaham her an elimden kayabilir, her an alt üst olabilir. O zaman size kim yardımcı olacak? Çünkü siz her şeyi biraz da benim çabama bağlıyorsunuz. Ben de bundan alıkonulsam size yazık olur. O açıdan diyorum ki, imkanı, zemini ve bütünüyle partinin bu dönemini tam da koşullarımızın nazikliği, düşmanın hiç de boş durmadığı, durmayacağı, ama bizim de boş durmak şurada kalsın; mutlaka alan yaratan, çalışmalara başarı şansı verdiren

bir tarzımızın, bir tempomuzun olması gerektiği ortadadır. Ne eder, ne yapar bunu buluruz. Temelde sıradan imkanları, küçük bir fırsatı değerlendirir, hakkını verir ve ona layık olduğumuzu kanıtlarız.

Bütün bunlardan dolayı diyorum ki, anlaşılmayan bir yön yok. Bu halk bu temelde savaşırsa, bu tarz önderlik ederse yaşar. Belki zorluklar eskiden çok daha fazlaydı, ama bu aşamada başarılı bir devrimcilik şansı en mükemmel dönemdedir. O halde bunu kullanalım. Her gün gelen kötü haberlere yol açmayın. Köyde gerillacılık, köy yaşamı, gizliliğe aykırılık gibi her türlü kural dışılığa, her türlü askeri yaşama gelmemeye, her türlü komuta yaşamına gelmemeye son verin. Bunu sağlarsak, bir tek grubumuz, bu alandaki faaliyetimiz bile eğer bu çerçevede kendini doğru biçimlendirirse tüm ülkeye yeter. On bin kişinin hepsi kendini yere yatarsa da, bizim buradaki elli kişilik hazırlık gücümüz devrimi onlardan daha erkenden başarıya götürebilir.

Bunlar benim eskiden de iddialarımdı. Yine de iddia ediyorum, ama bu, kuralların gereğini yerine getirirseniz gerçekleşir. Kendinizi doğru verirseniz bu başarı sizin olur. Tabii başarıdan başka da hiçbir şey ne size layıktır, ne de sizi kurtarabilir. Kendinizi acındırarak duruma, zavallılar durumuna getirmeyin. PKK'nin bugün Kürdistan'da en büyük değer olduğuna, yaşamın yegane sahibi olduğuna eminiz ve bu kanıtlanmıştır. Böyle bir hareketin şerefli bir üyesi olmak, kabul edilebilecek tek doğru yaşam tarzıdır. Biz bu imkanı hepimize tanıyoruz. Bence bu, ekme sudan önce gelir. Geriye ona layık olmasını bilmek kalıyor.

Biz de sizlere layık olmak için bu kadar çaba harcadık. Bunlar her şeylerini ortaya koyarak, adanmışlar olarak geliyorlar, buna saygı gerekir dedim ve kendimi tümüyle katarak hiçbir çabamı esirgemedim. Yaşamı bütün yönleriyle dururdum. Sadece bu temelde yaşama başarı şansı verdim için, zafer peşinde bir PKK'lilik, zafer peşinde bir ordu eri nasıl olunur? Bu küçücük, daracık alanda buldum, buluşturdum; bu şekilde başarılı olunabileceğini ortaya koydum. Bu temelde, katılanlara layık olunabileceği ispatlandı. Bütün bunların bir hikayesi, nasılı, nedeni var. Benim durumum beni kurtarabilir. Gönül isterdi ki, sizin durumunuz da sizi biraz kurtarsın. Tarih karşısında, halk karşısında, parti huzurunda "ben de bu işi alınımın akıyla yürüttüm" dedirtebilin.

Bunlar iyi istemlerdir. Şeref sözü dediğiniz, parti üyeliği, ordu üyeliği dediğiniz, her şeyiyle kendinizi katmaya söz verdiğiniz doğru hususlardır. Bu hususlara ulaşacaksınız, ulaşmak için yeteneklerinizi ayaklandıracaksınız. Varsa eksikliğiniz, yanlışlığınız gidereceksiniz. Sonuçta doğruyu egemen kılacaksınız. Ve böylece layık olanı başarıyla yerine getireceksiniz.

15 Mayıs 1993

PKK'NİN TARZI DOĞRU SAVAŞAN VE BAŞARAN TARZDIR

Kürdistan, devrimci yaklaşımlarla bir yandan kendi tanımını kazanırken, mücadele geliştikçe ve karmaşıklaştıkça her geçen gün bizi artan sorunlarla ve kendini dayatan çözüm yollarıyla karşı karşıya bırakmaktadır. Çözumsuzluğu yaşamak varolan tüm kazanımları kaybettireceği gibi; mirasımızı, devrimci değerleri tasfiye ve reformize etme de gündeme gelebilir. Düşman da giderek birçok güçle, ilişkiyle, tavırla ve yöntemlerle ortaya çıkıyor. Sadece genel ulusal kurtuluş saflarında değil, partimiz içinde de kendilerini birçok uç noktaları biçiminde dayatıyorlar.

Bunun yanında Kürdistan devriminin gerçek çaba sahipleri; büyük özverilerle, insanlığın en soylu, en iyi fedakarlık ve cesaret örneğini sergileyerek kendini verenler, böylece işin en ağır yükünü taşıyanlar düşmanın ağır darbeleri altında can verir ve nefes alamaz duruma getirilirken, onların bu çabalarına anlam vermek, onu örgüt, yönetim ve egemenlik gücü haline getirmek devrimcilerin en belli başlı görevidir. Bu görev sağlama alınmadan, ne kadar savaşırsak savaşalım, ne kadar çabamız olursa olsun, karşı olduklarımızın değirmenine su olup döndürmeye yol açabilir. Ancak onlara zenginlik getirebilir. Hiçbir ciddi devrimci güç kendi emeklerine karşı böylesine ilgisiz duramaz ve böyle bir sonuca giden yolları açık tutamaz.

Tabii sorun yalnız bu da değil; bizde sınıfsal, sosyal gelişmeler kördüğüm halindedir. Bizde sınıfsal ve sosyal kesim tutumları netleşmediği, formüle olmadığı, kendini oluşturup örgütleyemediği için muğlaktır. Bir anlamda başa beladır. En devrimci tutum, daha çok da bu başa bela olma durumundan zarar görüyor. Bunlar biraz gözü açık geçindikleri için nerede bir parti çalışmamız varsa, PKK nerede herhangi bir gelişmeye yol açmışsa, hemen içine sızıp özellikle de başa oynuyorlar. En fedakarını, en dürüst diye tabir edebileceğimiz kesimi çeşitli nedenlerle geride bırakıyorlar. Böylece yaygın toplumsal özelliklerin de etkisiyle kısa sürede bürokratik bir üslup veya bir ağa üslubuyla birimi tutuyorlar. Ne birimi örgütleyip planlayıp savaştırabiliyorlar, ne de koruyabiliyorlar. Böylece birimi ellerinde tutuyorlar ve bu tutuş tarzı her an bir imhayla karşı karşıya kalıyor. Savaştıramadığı gibi koruyamıyor da. Birimi son derece tereddütlü, ikircikli ve ertelemeci bir konumda tutuyor. Her gün kulağımıza gelen bu imha haberlerinin altındaki en temel bir etken de bu oluyor. Yalnız 1992'nin değil, bütün parti tarihimizin şahadetleri incelendiğinde ezici bir çoğunluğunun bu biçimde gerçekleştiğini görebiliriz. Grubun önderliği veya içindeki birisi inisiyatifini kullanıp ya sağlam bir yürüyüşe ya da sıkı bir eğitim ve örgütlenmenin gerçekleştirilmesine fırsat vermiyor. Taktik hususlar dediğimiz günlük çalışmaya, yaşama ve vuruş tarzına gelmiyor; oyalıyor, erteliyor, muğlak bırakıyor, olmadık zeminlerde tutuyor; fırsat eldeyken yürümüyor, fırsat elden kaçtıktan sonra yürümeye çalışıyor. Planlamadan, gücü ayarlamadan, mevcut düşman gerçeği ve halk gerçeğine göre düzenlemekten, yürütmekten yoksun olduğu halde bütün bunlar "egemenliğimde, kontrolümde kalsın" deniliyor. Bu anlamda gücü sıkıca tutup çeşitli kurnazca yöntemlerle bazen aldatarak, bazen saptırarak, kendini maskeleyerek, gerekirse canını ortaya koyarak elde tutmaya, bir anlamda gasp etmeye çalışıyor.

Kürdistan devrimine en emekçisinden, yoksulundan tutalım en zenginine kadar, yine işbirlikçisinden, ajanından tutalım en radikal direnişçisine, yurtseverine kadar herkes katılıyor. Unutmayalım ki, bizim ulusal hamlemizde ajanlar da vardır. Sadece subjektif ajanlardan bahsetmiyorum, daha çok da yaygın objektif ajanlar, lümpenler, toplumda bir türlü dikiş tutturamayan, başarısız, kendi başına bela olan birçok kesim var. Küçük burjuvalar, köylüler, çok sayıda aydın gençler, aşiretler, aile çıkarları temelinde katılanlar, macera peşinde koşanlar, aç kaldığı için katılanlar var. Yani her soydan, değişik amaçlarla hareket edenler yaygın katılmış durumdadır. Bu, bir anlamda kötü olmamakla birlikte, eğer çözümlenmelerle buna dikkat etmezsek ve en önemlisi de bir ölüm kalım alanı olan pratik faaliyetin içinde bunları tanıyamazsak, kendi elimizle idam fermanımızı hazırlamış ve bütün çabalarımızı bunlara peşkeş çekmiş oluruz.

Şu anda yaşanan en ciddi tehlikelerden birisi de budur. Son Güney Savaşında, en uç noktadaki işbirlikçiler büyük bir ihanete oynadılar. Bunların sınıf temeli feodal aşiret ağalığıydı. Yani sınıfsal yönden çoğu üstte yer alıyorlar ve aşiretçi özelliklere sahiptirler. Yine siyasi olarak işbirlikçi bir örgütleri de oluşmuş, diplomaside tecrübeleri ve halk üzerinde de henüz kırılmayan bir ölçüde etkinlikleri, paraları, silahlı güçleri var. Aynı zamanda bunlar işbirlikçi karakterlerinden ötürü halka karşı bir düşman eğilim geliştirdi mi, hızla ona ulaşma ve onunla uzlaşma özelliğini de taşırlar. Nitekim devrimimizin çok iddialı olduğu bir alanda bu temelde işbirliğine gittiler. Bunun gibi legal faaliyetler geliştirilmek istendi, basın yayın çalışmalarına ve bazı siyasi partileşmelere destek vermeye çalıştık. Sonuçta adamların dört dörtlük bürokrat olduklarını gördük. Düşmana her türlü uzlaşmayı peşkeş çekebilen, gözü kara bir biçimde kendi kariyerini, çıkarını korumak için belki çok kısa bir süre içinde döneklilik yapabilecek, kendilerini o konuma getiren devrimci hareketi de satabilecek durumlara girmekten kurtulamıyorlar.

Günlük bir gazeteyi tüm gücümüzle desteklemek istedik; bir baktık ki, bizim adımıza her türlü tasfiyecilik ve mücadelemizin dev gibi ürünlerini göz ardı eden, hiç ilgi gösterilmeyecek ne varsa, ezici bir biçimde onu yansıtan bir yayın olarak karşımıza çıktı. Böylece belayı kendi elimizle başımıza getirmiş olduk. Halk bile anlamaz oldu ve ondan nefret etti. Bir HEP vardı; bütün destek çabalarımıza rağmen, bir bakıyoruz o kadar maaş alması yetmiyormuş gibi, neredeyse devrimci savaşımıza karşı en köstekleyici tavri geliştirebilecek bir duruma geliyor ve saygı sınırlarında bile duramıyor.

Bunun gibi, Türkiye sol çevrelerine bakıyoruz; halen prestijlerini bizim ayakta tutmamıza rağmen düşmanı unutmuşlar, bize yönelmeyi, zayıf kalmamızı, ezilmemizi bekleyip güya politika yapacaklar. Bu, çok kötü bir durumdur. Yine suya sabuna dokunmayacak kadar ölgün bir yığın Kürt grupçukları, şahsiyetleri var, Avrupa'da oturuyorlar ve ezilmemizi bekliyorlar. Sözümona biz ezilince Türkiye'ye demokrasi gelecek ve onlar da Ankara'ya gidip politika yapacaklar! Yani devrimci savaşla, devrimci emekle, çabayla hiçbir alakası olmayan bütün bu çevreler neredeyse partimizi bile suçlayıp, kendilerini pir u pak yutturmaya çalışıyorlar.

Bu değerlendirmeleri bir tarafa bırakalım, bunları az çok tanıyoruz. Ve öyle fazla birincil dereceden tehlike olarak da görmüyoruz. Bizim için asıl önemli olan, gerilla ve şehir birimlerinde, yine çeşitli gruplaşmalar içinde muazzam ideolojik, politik etkinliğimizi, pratik imkan, olanaklarımızı imhaya açık halde tutmaktan, çürütmekten, yine her türlü tasfiyeciliğe açık hale getirmekten sorumlu tutmamız gereken kişilikler, onların her türlü özellikleri, tutum ve davranışlarıdır. PKK gibi gerçekten görkemli, kahramanca bir tarihi ve yaşamı olan bir partiye bunlar nasıl dayatılıyor? Büyük direniş kahramanları var, her birisi bir abide gibi, ama diğer yandan da bunlardan geçilmiyor. Bunlar karşısında ben bile şaşkıyım, aslında çoğu kötü niyetten ötürü de böyle değil; kendi başına da, bizim başımıza da bela olmuşlar. Yani bir yerde kendini çözememiş, netleştirememiş, hatta sosyalleştirememiş, asgari bir üsluba kavuşturamamış hasta tipler oluyor. Eğer hepiniz bunların tehlikesini görüp tavir geliştiremezseniz, gerçekten kendinize çok yazık etmiş olursunuz. Şu anda ben bunu en ciddi tehlike olarak görüyorum. Ama bir yandan da büyük fedakarlığa hazırlanan, büyük özveriyle sonuna kadar bağlı olan yoldaşlar var.

Gelen bilgilere bakıyorum; bir yandan muazzam devrimci öz, sabır, fedakarlık, cesaret, direnme, savaşma isteği, tutkusu, kahramanlığı söz konusu olurken; diğer yandan baş belası bir yönetici, komutan her şeyi işlemez duruma getirip bırakıyor. Aslında bu kişilikler tümüyle kötü de değil, fakat işgal ettikleri konum gerçekten önderlik özelliklerinin konuşurulmasını istiyor. Bunların yapmadığı budur. Hem önderlik istiyor, hem de bu konuda gereklerini yerine getirmiyor, getiremiyor. Tabii bunun nedenleri çok yönlüdür. Her şeyden önce bu kişilerin kendileri yetiştirilmeye muhtaçtır. Her bakımdan yetersizliği yaşıyorlar. Kürt insanının genelde çocukluktan itibaren çarpıtılmış insan olduğunu biliyoruz. Özellikle siyasal ve ulusal gelişmeler söz konusu oldu mu, çarpıtılmaktan da öteye düşmana hizmet eder hale getirilir; kendisi için bir hiçtir, düşman içinse her şeydir. Bela olma özelliği de burada ortaya çıkar. Ciddi bir ulusal kurum içinde, bir savaş ortamında yetişmiyor. Sağlam bir önderlik, komuta altında değil. Önüne çıkan her şeye sarılmış; düşman, önüne ne sürdüyse alıp yemiş, kulağına hangi ses gelirse ona tutulmuş. Yani kişiliğini asla düşmanca, gerici, düşürücü etkilere karşı savunamamış, koruyamamış. Yine kendini çok önemli, olumlu, sadece devrimci değerlere değil, mutlaka edinilmesi gereken insani değerlere açık tutamamış, onları anlamamış. Hatta biraz diliyle, kültürüyle geliştirilen insani düzeye de ulaşamamış. Muğlak, karışık, yoz kişilik dediğimiz, sokak kültürüne erişmiş, lümpen, serseri; adına ne dersiniz deyin o tutumlar içinde kalmış bir kişilik kendini birden bire parti ortamında buluyor. Kendini, birden bire binlerin üstünde, muazzam maddi ve manevi zenginliklerin sahibi gibi görünce de bu kişilik "bir günlük paşalık yakaladım, isterse öldürsünler yine de bunu bırakmam, kullanırım" diyor. Bu noktada PKK'nin siyasi, askeri çizgisidir, örgütlenme anlayışdır, militan özellikleridir, yaşamıdır "hepsi bir tarafa, ben bir tarafa" diyor. İşte şu anda başımızdaki bela budur. Aslında bu, kişiliğin sadece kötü niyetinden de kaynaklanmıyor; dünyası böyle, mayası böyle yoğrulmuş ve PKK'ye de tesadüfler sonucu gelip bir yer işgal etmiş.

Bunun diğer bir nedeninin PKK'nin hem anlayış, hem de uygulama olarak çok örgütlenmiş bir örgüt yapısına sahip olmamasından kaynaklandığı biliniyor. Aşırı şekilci, her şeyiyle katı kurallara bağlı bir örgüt hiyerarşisi yoktur.

Dolayısıyla bu tipler, yoğun eğitim faaliyetleriyle sürekli insan geliştirdiğimiz halde komiteleşme, taktik kademeleri yetiştirme imkanına bir türlü kavuşamayışımızı ve düşmanın sert darbelerini de fırsat bilerek çok az bir çaba ve daha çok da kurnazlıkla parti içine sızıyor. Yine partiyi oluşturma ve mevcut olanakları tam derlemeyi henüz sağlayamadığımızdan dolayı içimize sızarak, böylece PKK'nin kademeleşmesini, komutanlaşmasını, komiteleşmesini engelleme tutumuna girebiliyor. Yani partiyi istediğimiz gibi örgütleyip önderlere kavuşturamadığımız için bunlar, bunu da fırsat bilerek adeta objektif bir ajan gibi sızıp bütün bu değerleri işlemez hale getiriyorlar. Sorun buradadır.

Tabii savaş örgütü olduğumuz ve düşman da özel savaşı amansızca dayattığı için bu özellikler nedeniyle birçok alanda her gün imhalemler yaşanıyor. Adam köy yaşamına düşkün veya şehirde ise rahat bir ev yaşamına düşkündür. Tehlike açık, köyde mutlaka ihbarcı var, mahallede ihbarcı var. Bu, zengin kesiminde daha da fazladır. Ama onun için önemli olan rahat bir yerdir, ona hizmet edecek bir köydür, tehlike önemli değildir. Devrim onun için pek o kadar önemli değil veya kendine göre böyle bir anlayış sahibi. Bir gün kalıyor, iki gün kalıyor ve bir köy ağası olup çıkıyor. Köylüler her gün ona hizmet ediyor, o hayal bile edemeyeceği bir statü kazanıyor. Örneğin İstanbul'da vahim bir olay yaşandı ve bu basına da yansıdı. PKK'yi "temsil" eden birisi eskiden birkaç kuruş bulamaz iken güya günde milyarlık "gelir" elde ediyor. Gerek partiye gönül bağlayan çevrelerden, gerekse de tehditle bu geliri sağlıyor. "Şundan üç yüz milyon, bundan beş yüz milyon kestik" diye hiçbir tedbir almadan bir çırpıda böyle bir tutum içine giriyor. Böylesi bir insan deli olmalı. Çünkü fukaranın teki bu kadar milyarlarla oynar duruma geldi mi, kendini kontrol edemez. Edemediği için de işbirlikçi çevreler içine giriyor. O zengin çevre içine giriyor, tabii orada da mutlaka ihbarcı var, onu tutukluyorlar. Bu tutuma ilgi gösterenler tabii direnemezler, sonuçta bütün yoldaşlarını ele veriyor. Polisin eline düşüyor, sığmıyor ve bu sefer de "Aman beni kurtarın" diyor. En tehlikeli itirafçı oluyor ve sonunda boğuyorlar. Aslında vahim bir olaydır. Ama onu oraya götüren, onun yaşama ve çalışma tarzıdır. Bu yaşamdan vazgeç ve bu şehirden uzaklaş diye kendisini uyarılmıştım. Daha sonra anlıyorum ki, kendisini en lüks taksile ve uluslararası alanlarla el telefonuyla görüşecek kadar düşkün bir konumla aldatıyor. Bu devrimcilikten ne anlıyor?

Mardin'de bugün bile bir kayıp yaşandı. Büyük ihtimalle köy içindedir, köyden ayrılmamıştır, şafak vakti düşman etrafını sarıp imha etmiştir. Belki aylardır köydedir. Araştırın göreceksiniz ki, benim belirtmeye çalıştığım bu yaklaşımın kurbanlarıdır. Tabii olan da çok değerli savaşçılara oluyor. Onlar, bu "önderlerin" her türlü tedbiri aldığını sanıyorlar. Çünkü bunlar gerçekten savaşa her yönüyle hazırlar ve önderlerinin emrini bekliyorlar, haklılar da. Ama önder, savaşın zahmetinden, muazzam uyanıklılığından, tedbirliliğinden, örgütlülüğünden, kısaca Kürdistan koşullarında partinin taktikleri neyi emrediyorsa ona göre yaşam tarzından uzaktır. Ağa özelliklerinin bol olduğu Mardin gibi bir yerde, PKK temsilcisi için yüksek itibar ve yaşam standardı en değme ağadan daha iyi olunca da gücünü savaştırmaz, kendi ağalığı veya kariyerini düşünür. Sonuç "biraz daha yaşayalım, biraz daha yaşayalım" derken tabii düşman ihbar alır, vurur. Olan yine parti değerlerine olur.

Halbuki sürekli düşünse, tedbirler geliştirse, daima düşmanı gözetlese bu durumlara yol açmaz. Ben ne diye bir köyde böyle kalacağım? Silahlı gruplar bu düz ova köylerinde niye sürekli kalsın, hem de tedbir almadan! Böyle olacağına o silahları bırakın. Köylerde tek tek bir propagandacı gibi yaşayın dedim. Ama hem gerillacılık yapacaksınız, hem gerillanın asgari tedbirini almayacaksınız, bir de adeta "biraz daha ağalığımı konuşturayım, adımlı, ünümü sürdüreyim" dercesine bu pratiği sergileyeceksin. Sonuç, dediğim gibi böylesi yüzlerce olay...

Güney Savaşında da böyle oldu. Cephe savaşına girdiler. Orada biraz silah, biraz savaşçı yoğunlaştırdık, komutanlar "şöyle hücumla geçin, böyle hücumla geçin" diye adeta kendilerini yitirmişlerdi. Bizim verdiğimiz eğitimi, morali bile iki adım ileriye götüremiyorlar, üzerine kurulup dağıtmaktan başka özellikleri yok. Tabii bu, Kürt kişiliğidir. Yüz yıllardan beri bastırılmış güdüler ağalık, sahte komutanlık veya bürokratik bir biçimde kendini birden bire dışa vuruyor. Adına ne denilirse denilsin bir bela olup çıkıyor. Hepsi de iyi niyetli, ama adam kendi kişiliğini hazırlayamamış, devrime doğru katmamış. Bu tipler PKK'de oldukça çoktur. Hem birer zavallıdır, hem de birer beladılar. Bir de işin başını tutmuşlar; ne geliştirebiliyorlar, ne de geliştirebilecek olanlara fırsat veriyorlar. Ne koruyabiliyorlar, ne de yapının kendisini korumasına fırsat tanıyorlar. "Ben ölürsem benimle ölürsünüz, kalırsam benimle kalırsınız" durumunu yaratmışlar.

Partiyi bunların elinden biraz çekmeye, kurtarmaya çalışıyoruz. Tabii bunlar, "parti elimizde" diyecek güçte değiller, bunların hepsi birer zavallı, ama yarattıkları etkilerle, yapıyı içine attıkları tehlikelerle birer beladılar. Bu anlamda partiyi büyük tehlikelerle karşı karşıya bırakıyorlar. Partiyi doğru taktik çizgiye göre, araziye göre, yine halk içine yaymamış, eline avucuna almış ve üstelik bunu koruyamıyor da. İşte bu yüzden partinin bunlardan kurtulması gerekir. Yoksa "biz ayrı bir gücüz veya partiyi ele geçirdik" diyecek durumda değiller. Bunlar, bir psikolojik, kültürel, siyasi, örgütsel yetersizlik durumunu yaşıyorlar. Fakat bir de kariyeristler, yani bürokratlar, ağalar, kendilerini "bırakmayız" psikolojisine de yatırmışlar. Bunlar her sahada, her gün hepinizin gözleri önündedir. İsrarla üzerimizde "ağanız, beyiniz" diye etkinlik kurmak istiyorlar. Ataerkil toplumun özellikleri körükleyicidir; mutlaka efendi olacak, mutlaka hakim olacak. Erkenden iktidar olma, erkenden zafer sarhoşluğuna kapılma, kendini az çabayla çok güçlü görme, üzerine gittin mi de intiharvari gidişlere baş vurma ve hak etmediğimiz olumsuzluklarla, kayıplarla; bozulma, yozlaşma etkileriyle karşılaşmayı yaşıyorlar.

Özellikle 1992 yılının sonunda ve '93 yılının başında yapılan değerlendirmelerle bu konulara açıklık getirmek istedik. Halen de bu süreçte partiyi tekrar gözden geçirme, özellikle taktik önderlik sahasını sağlamlaştırma biçiminde yoğun bir çaba içindeyim. Düşmanın basın yayın organları bile benim için "hastalık nerede, nasıl tedavi edebilir sorusuyla uğraşiyor" diye yazıyorlar. Bir anlamda bu doğrudur. Hastalığı teşhis edip tedavi edemezsek, kayıplardan öteye hiçbirimizin tahmin edemeyeceği olumsuzluklar ortaya çıkar; zaten çıkıyor, daha da çıkar.

Özellikle bunu önlemeye çalışıyorum. Hiç olmazsa '92'nin dersleri temelinde '93'ü en az kayıpla hak ettiğimiz kazançlara dönüştürelim diyorum. Yoldaşlara gerçek temelde bir PKK'leşmeyi sürekli hatırlatmak istiyorum. Hatta

bunun için kendi yaşamımı birçok yönüyle açtım. Nasıl partileşilir, nasıl siyasileşilir, nasıl örgütlenir? Savaş çizgisine, hatta edebi yaşama, bütün konulara ilgi, onlarla ilişkilene nasıl oldu diye kendi gerçeğimi çözmeye, ifade etmeye çalıştım ki, yoldaşlar kendilerini biraz bu aynada görsünler, Önderin nasıl olduğu konusunda kendilerini biraz gözden geçirsünler ve mümkünse kendilerini yeniden inşa etmeye çalışsınlar. Umarım bir ayna gibi anlam ifade eden bu değerlendirmeler üzerinde yoğunca durup kendinizi bulmaya, yeniden kurmaya çalışırsınız.

Sizlere karşı sorumluluklarımız var ve bu bizi eziyor. Önderliğe dayanarak yola çıkıyorsunuz, ona güveniyorsunuz, kahramanca da yürüyorsunuz, fakat ummadığınız ve parti ortamında sizi birden bire bulan tıkayıcı bir etken, öge, birey her şeyi alt üst edebiliyor, hatta yaşamınızın sonunu bile getirebiliyor. Bu hazin bir durumdur. O halde PKK içinde, ulusal kurtuluş safalarında en temel sorunuz bizi böylesine işlemez, imhalk, kıskırtma diyebileceğimiz yaşamda zorlama; hatta yozlaşmaya, çürümeye götürebilecek tutumlar nerede, kişilikler, bireyler kimdir, neyi nasıl tutmuşlar, neyi nasıl engelliyorlar, üzerimizde etkileri nedir; bunlara karşı gerçekten doğru tutum ne olabilir diye kendimize sormalıyız. Özellikle sıcak savaşın içinde doğru örgüt anlayışı, eylem anlayışı, yol veren plan anlayışı nedir; yaşama, çarpışma tarzına nasıl ulaşmalıyız sorularına doğru cevap veremezseniz, siz dürüst olanlar, gerçekten devrime her şeyiyle hizmet etmek isteyenler, hak etmedikleri, beklemedikleri kayıplarla, yozlaşmalarla, tasfiyeciliklerle karşı karşıya kalır ve kaybedebilirler de.

Bunu aştırmaya çalışıyorum. Aslında söylenen hususlar yeni değil, çözümlenemeyen hayli örgütleyiciydi, ama öyle anlaşılıyor ki yeterince inceleyememiş veya inceleseniz de özümseyememişsiniz gibime geliyor. İyi özümseyememe sizi zorda bırakır, pusuya yatan objektif tasfiyeci tutumlar ve sahipleri karşısında sizi etkisizleştirir, tanınmaz hale getirir. Birçok alanda gördüğümüz gibi bir bütün olarak parti taktiğini neredeyse bütün yapının, bütün karargah ve eyaletlerin "boşa çıkardık" demesi gibi durumlarla karşı karşıya getirir. Taktik bu kadar boşa çıkartılır mı? "Parti Önderliği'nin sunduğu dev direnme olanaklarını kullanmadık" demek dehşet verici bir durumdur. Böylesine kahramanca bir tutumun sahibi olacaksınız, ama bunu değerlendirmeyeceksiniz. Bunun anlaşılır hiçbir yanı yok. Olan sizlere oluyor. Yaşamınızı tamamen adıyorsunuz. Aslında bu, basit bir tutum değildir. Fakat yol vermesi gerekenler, savaşa doğru kanalize etmesi gerekenler rolünü oynayamıyor, beklentilerinize cevap veremiyorlar. Sonuçta, büyük olumsuzluklar ve hak edilmeyen kayıplar yaşanıyor.

Böyle bir pratiğin yargılama sürecini başlattık. Bu yargılamanın sonuçları herkesin incelemesine ve yargılmasına da sunulmuştur. Bu süreci, bu anlamda bir yargılama, sorgulama süreci olarak geliştiriyoruz. Bu pratiğin sahiplerinin mümkünse bir an önce doğru parti hattına gelmelerini istiyoruz. İşte buna da taktik hat diyoruz. Yani bu da günlük doğru örgütlenme, doğru eylem anlayışı, günlük çalışma, vuruş, hedeflere yönelme tarzı anlamına gelir. Bunlar, üzerine ateşle, silahla yürüyeceğimiz hedefler olduğu gibi, günlük basit örgütsel, eğitsel hedefler de olabilir. Buna tam ulaştık mı gerçekten başarı kesindir. Parti Önderliği tüm gücüyle buna ulaştırmaya, bu nedenle birçok alana, birçok düğüme el atmaya çalışıyor. Bir yandan koruma savaşı verirken, bu korumanın da esas itibarıyla taktik çizgiye, onun örgüt anlayışına, günlük savaş tarzına ulaşmaya bağlı olduğunu bilerek yerine oturtmaya büyük önem veriyor. Sürekli değişiklikler bunun içindir. Özellikle yoğun eğitimler buna ulaşmayı hedefliyor.

Benim istediğim; partiye özden bağlı olanların, yani dürüstlüğünden, fedakarlığından kuşku duyulmayanların parti gerçeğini, özellikle partinin iç ortamını derinliğine bir daha gözden geçirmeleri, dürüstlüğü, açıklığı oranında sorunları görmeleridir. Haddinden fazla saf, iyi niyetli yoldaşlar artık bu konuda her şeyi üstten bekleme yerine kendilerini biraz çözüm gücü haline getirmeli, mevcut yüzeysellikten yetinmemelidirler; yüzeyselliği, iyi kalpliliği, "ben iyiyim, herkes de benim gibidir" biçiminde yaşadıkları aptallığı bırakmalıdırlar. Böyle devam ederseniz olan size olur, dürüst aptallardan olursunuz. Bu, partimizde oldukça yaygındır. Partimizin içinde çeşitli nedenlerden dolayı, ezici bir kesim için "dürüst aptallardır" tabirini kullandım. Her şey elden gidiyor, umurunda değil. Bunlar da en az diğeri kadar tehlikeli oluyor. Bu tutumu aşmanız büyük önem taşıyor.

Kendinizi Önderlik gerçeğine verin. Bu kadar çözümlenemeyen işlere doğru el atmasını sağlamaya çalışırken, hatta sizi örgüt içinde güçlü kılmaya destek verirken, buna neden layık olamıyorsunuz? Neden hakkınızı veremiyorsunuz? Size inceleme imkanı, yetki, alan denetimi veriyor ve buna layık olmanızı bekliyoruz. Yine bakıyorsunuz dürüst aptal istiyor ki, bir tane bozguncu, ertelemeci, tasarrufçu ya da bahsettiğim sızma tipler, kendini PKK çizgisine göre önder komuta yapamamış tipler gelsin başına dikilsin. Oysa başa dikilirse seni götürür ve sana çok yazık olur.

Tekrar vurguluyorum, hepimize düşen görev; partinin iç ortamını bu anlatımlar ve yine daha önceden de partinin iç özelliklerini değerlendiren çözümlenemeyen çerçevesinde sorunları iyi gören, onların ışığında mevcut durumu iyi kavrayan, daha fazla çözüm üreten ve kendinizi de asli bir çözümleyici güç haline getiren bir düzeye ulaştırmaktır. "Ben bu işi yapabilirim. Yapmam için donanımım, hazırlığım iyidir" demeyi kafanızda evire çevire, çözümü önce kendi beyninizde yaşaya yaşaya parti ortamına ve onun görevleri üzerine yürümelisiniz. Sizlere her zaman söylüyorum; Önderlik talimatını yürütecek gücü kendinizde bulmalısınız. Sosyal yaşamda, ruhsal ve düşünsel dünyanızda, eylemsel, örgütsel bütün alanlara yönelmede, Önderlik gerçeğini bütün yönleriyle kavrama ve uygulama gücünü kendinizde bulmalısınız. Önderlik olayına bağlı olduğunuzu çokça söylüyorsunuz. Bu bağlılık gerçek anlamda bu temelde olabilir. Çabalarınıza, yaşamınıza yüksek değer biçmekle birlikte eğer böyle bir Önderlik kavrayışını ve kendi şahsınızda başarılarını gerçekleştirmesini sağlayamazsınız, hak etmediğiniz ve hiç de layık olunamayacak durumları acıyla yaşarsınız. Hepimiz buna derin üzülmüyoruz. Sizi, bunu aşmaya davet ediyorum.

Son zamanlarda bütün yapıyı, başta gerillayı, özellikle çok acımasız bir baskı ve imhayla karşı karşıya olan kitle çalışmalarındaki çalışanları, bir an önce PKK'nin doğru savaşan ve başaran tarzına hükmedin diye uyarıyorum. Aksi halde bu düşman karşısında yem olmaktan kurtulamaz, her günkü acı kayıplara bir yenisini de siz eklersiniz. Ama bu bir kader olamaz. Bunun için de yapmamız gereken; PKK'de bir direniş abidesi olan, bir kahramanlık gerçeği haline gelen

ve tüm dünyanın dikkatini çeken temel kişiliğe, onun militan tarzına ulaşmaktır. Bunun için de kendinizi yeniden yeniden inceleyerek, gözden geçirerek bunu sağlayın. İşte o zaman biz buna gerçek PKK militanı diyeceğiz. İşte ve dışta hiçbir engel bu militanların önünü kesemez. Bunlar bütün engelleri değerlendirir, ona göre başarı imkanını yaratır, yürür ve daha üst başarılarla tırmanırlar. Zaten PKK Önderliği'nin esas anlamı da budur. Benim gerçeğim bunu size defalarca kanıtlamıştır. İzlerseniz kazanırsınız. Bu temelde tüm yoldaşlara, durumlarını iyice gözden geçirip bu tutumu sağlam almaya, hiç olmazsa 1993 hamlesinin üzerine bu tutumla gidip tam başarmaya çalışın diyor ve sürekli başarılar diliyorum.

16 Ocak 1993

TARİHİ HAMLELER DOĞRU YAŞAM TARZIYLA BAŞARILIR

Bazı eyaletlerimizde yaşanan pratiklerden çıkarılacak sonuçlar daha da duyarlı olmamızı gerekli kılıyor. Güneybatı-Tolhıldan Eyalet pratiği; bir kontra kişiliğinin yönetimi adım adım ve çok sinsince ele geçirip, çok vahşi bir uygulamayla eyaleti savaştan duruma getiren hayli ibret verici büyük derslerle doludur. Yine Dersim'in yetmez kişiliği, geçen kış olsun, bu kış olsun, çok geniş üslenme ve barınma olanaklarını değerlendirmemesi sonucu onlarca yoldaşın çığ altında kalmasına, donmasına ya da sakat kalmasına, dolayısıyla savaştan duruma getirilmesine yol açmıştır.

Daha önce Amed eyaletinde gaflet örnekleri yaşanmıştır. Botan'da, Güney Savaşında ve birçok alanda tedbirsizliğin, duyarsızlığın, doğru dürüst savaştan birimleri ne hale getirdiği gözler önündedir. Ve halen her gün kazayla darbe yememiz, yine bir yönetimin, birlik sorumlusunun çok açık olan görev ve sorumluluğuyla bağdaşmayan davranışlara ses çıkarmayı, birimi nasıl tasfiyeye götürdüğüne ilişkin örnekler her zamankinden daha fazla yaşanmaktadır. Bütün bunlar, savaşta iddialıysak, orduyu geliştirmek, savaşı başarıyla geliştirmek istiyorsak, nasıl hareket etmemiz gerektiğini çok açık ortaya koyuyor. Bu pratikleri tekrar tekrar gözden geçirmek ve doğru yorumlamak durumundasınız. Parti tecrübesini bütün bu yönleriyle doğru değerlendiremeyenler, sağlıklı bir partileşmeyi sağlayamaz ve geleceği yürütemezler.

Görüldüğü gibi yetmezlikler oldukça fazladır. Niçin devrimci çabanın içinde olduğunuzu bile keşfedemiyorsunuz. Çabanız dağıtıyor, farkında değilsiniz; çabanız boşa çıkıyor, görmüyorsunuz. Her türlü zorluğa, zahmete katlanıyorsunuz, bunun karşılığında sonuç ne olmalıdır sorusunu bile kendinize sormuyorsunuz. Bu, çok ciddi bir kişilik aşınımıdır ve duyarsızlıktır. Biz bunu burada aştırmaya çalıştık. Devrim çocuklarla veya ne idüğü belirsiz yaşam tarzıyla başarılabilecek bir olay değildir. Yetişme tarzıyla, sömürgeciliğin inkar, ihanet ve her şeyden çıkma gerçeğiyle sıkı sıkıya bağlantılıdır. Kişiliğiniz yenilmiş ve bitirilmiştir.

PKK'nin bu konudaki tanımı doğrudur ve yeniden kişilik kazanımı uğruna savaşı anlamlıydı. Kendisiyle başarılı bir savaştan veremeyenler, düşmanla savaşta başarıyla yürüyemezler. Örgüt savaşını doğru vermeyenler, gerilla savaşını da doğru veremezler. Bütün bunlar formüle edildi. Fakat buna rağmen uzun süre herkesin kendini yaşama sevdasında olduğu ortaya çıktı. Talimatlar çok açıktı, yönergelerin * ardı arkası kesilmedi. Ama başta Botan alanımız olmak üzere bunlara çok az itibar gösterildi, sonuçta kontra pratiği ortaya çıktı ve feci sonuçlar yaşandı.

Gariplik şurada ki, her eyalete ilişkin yerinde talimat var, biraz kulak kabartsa mutlak kazandırabilir. Fakat bizim beyefendi oralı bile olmuyor. Her birim sorumlusu adeta "küçük dağları ben yarattım" dercesine kendisine sevdalanmış. Ama öyle değilsiniz. Parti sayesinde biraz güç kazanmak sizi şımartmamalı. Kendini tanımayı gerçekçi kılmalısınız. Önderliğin kişiliği bu konuda öğreticiydi. Dikkat ederseniz, Önderlik kendisini çok kapsamlı çözümlenmeye tabi tutarak her yönüyle açtı. Fakat ya incelememişsiniz ya da incelemeyi bilmiyorsunuz.

Herkes ağır yetmezliklerle kendi kendini konuşturmaya çalıştı. Sonuç; feci darbeler ve kaybetme oluyor. Kayıplara bakalım; hepsi de çok değerli yoldaşlar. Bu kayıplara yol açanların tarzı Önderlik tarzı değil. Verdikleri söz, gerçekleri kavrama ve gereklerini mutlaka yerine getirme sözüydü. Ama yanımızdan ayrılır ayrılmaz kendini konuşturuyor ve kaybediyor. Kaybedeceklerini bilseydim hiç birisini savaşa göndermezdim. Neden bu hataya düşüyorlar diye üzerinde çok durdum. İnsanoğlunun canı çıkar, huyu çıkmaz derler, işte bunlar da alışkanlıklarına çok kötü bağlılar. Alışkanlıklarıyla, yetmezlikleriyle yaşamak hoşlarına gidiyor. Tabii bu çıkar yol değil. Biz halen kazandıracak tutumda ısrarlıyız.

Kürt geriliği, Kürt tutuculuğu, Kürt çözümsüzlüğü var, ama PKK de bunun alternatifi ve çözüm yoludur. Partileşmek için sadece dürüstlük ya da sadece büyük çabalar yetmiyor. Partileşmeden büyük çabaların yenilmekten kurtulamayacağımızı da iyi kavrayın. Zafere götüren kişilik nedir? Bunu bizim gerçekliğimizde daha yakından görüyorsunuz. Kararlılık sözleri veriyorsunuz, fakat bunlar, sadece söz olmaktan çıkmalı, gerçeğin kendisine dönüşmelidir.

Siz bu işin içindesiniz, yürüyeceksiniz ve başarıya muhtaçsınız. Partileşmeye yanılığılı, çok safça, çocukça veya kariyeristçe yaklaşıyorsunuz. Gördüğünüz gibi bütün bunlar kaybettiriyor. Eleştirilen çeşitli hususlar şu veya bu oranda üzerinizde etkili olabiliyor. Buna karşı biz de burada kazandıran kişiliği sonuna kadar açıklığa kavuşturuyoruz. Geriliklerimiz, acı da verse varsın kesilip atılsın.

* Talimat

Ben kendimi ayarlamışım, sözüm, eylemim tutarlıdır ve amaca hizmet ediyor. Bütün vaktimi, kişiliğimi amaca bağlamışım. Kendimi, amacı pratikte yakalayacak bir yürüyüş dahilinde tutuyorum. Benim çizgi yürüyüşüm nettir ve herkesi davaya bağlıyorum. Kendimi bağladım, halkı bağladım, sonuç; büyük yürüyüş... "Zikzak yaparım, amaçtan koparım, yürüyüşten koparım" dersiniz, siz kaybedersiniz. Sorun, sizi çizgiye çekme, amaca bağlama ve çok yoğun çabayla yürütmedir. Bunun anlamını, önemini vurguladık. Bu işe girenler, beni peşinen kabul eder. Bu, bir kölelik değildir; çoğunuzun sandığı gibi keyfinizin bozulması da değildir. Bozalsa da sizi özgürlüğe götürür. Özgürlük için bu da gereklidir. Siz bu keyfiyetçiliğiniz yüzünden, sıradan bir özgürlüğü bile yaşayamıyorsunuz.

Üstün bir özgürlük, üstün bir disiplinle mümkündür. Almanlar üstün disiplinlidir, bugün en özgür, en iyi düşünen, en gelişkin tekniği kullanan ulustur. Bu konularda neden dünyanın en sonucusuyuz? Çünkü üstün bir disiplinimiz ve buna dayalı özgürlüğümüz yok. Bu açıdan kendinizi disipline etmekten rahatsızlık duymayın. Özgürlüğe açılmaktan korkmayın. Fakat yanınızdakini bile tanınmaz hale getirdiğiniz ortaya çıktı. Çoğunuz insan kaçirtmışsınız, rahatsız etmişsiniz. Ağalar bile böyle yapmaz. Bu, düşmanın yaratmış olduğu bir etkidir. Yani insanımızı birbirine karşı kışkırtmanın, yabancılaştırmanın bir sonucudur.

Ortaya çıkan ve yaşanan acı olaylar tüm gerçekliği gözler önüne seriyor. Adam yoldaş katili bile oluyor. Vahşileşiyorlar, fakat bunun farkında bile değiller. Sözde bunlar "dürüst" insanlar. Güneybatı'da olanlar şunu ispatladı ki, hepsi dürüst ve halen parti için yaşadıklarını sanıyorlar. Ama yoldaş katili, yoldaşına en ağır işkenceyi yapıyor ve halen bunun farkında değil. Yoldaşına "kontradır" diyenler, sağduyularını bu kadar yitirmişler. Peki sağduyu nasıl bu kadar yitirildi? Sağduyu, böylesi bir duyarsızlıktan, böylesi bir kişiliksizlikten dolayı yitirildi. Genelleştirelim; halkımız en yüce özgürlük yaşamına yabancılaştırılmıştır. Özgürlük ve insanlık katlediliyor, umurunda bile değil. Hatta düşmanına hizmet ediyor, bundan zevk alıyor. Aynen bizim duyarsız yoldaş gibi duyarsız halkımız cinayet ve katliamla katliamların yanında yer alıyor. Bütün Kürt isyanlarında bunlar çokça yaşandı. Halkımız bununla adam mı oldu? Hayır, sadece hayvanlaşmanın eşğine getirildi. Parti içinde yüce yoldaşlıktan taviz vermenin bizi nereye götürdüğünü ve bunun da sonumuzu getirdiğini gördünüz. İnsan kaçirtma, eğitmeme, yüceltmeme, düşmanın işidir. PKK ise tam tersini yapar.

Şunu da gördünüz; Avrupa'dan gelenler, zindandan gelenler, emperyalizm veya özel savaşın etkileriyle yüklü olarak karşımıza çıkıyorlar. Birçok arkadaşımız, keyfi tutumla, yani hevesini biraz tatmin etmek için en yüce değerlere veya temel taktiğe bile ters düşmekten çekinmedi. Bu kişiliklerle devrim yapılamaz. Buna karşı büyük bir savaşım verdik. Parti içinde özellikle örgütsel ve kişilik savaşımını bu temelde geliştirdik. Bugün PKK yaşıyorsa, bu sayede yaşıyor. Unutmayalım ki, kontralar zindanda, dağda, yurtdışında çoktan partiyi bitirmişlerdi. Ama kişilik çözümlenışı üzerinde çok ısrarlı duruşumuz, Kürdistan tarihinde ilk defa provokasyonu, kışkırtmayı ve dağıtmayı önledi.

Parti ve Önderlik gerçeğini bu yönüyle değerlendirmelisiniz. Bizim yaşamımızı çok yönlü görerak değerlendirin. Son haddine dek duyarlılık var, hatalı tek bir söz, yerinde olmayan tek bir adım yok. Çok dar bir alanda bile nasıl kazanmak gerektiğini müthiş düşünüyoruz. Hassasiyet, değer verme son haddindedir, bütün taktiklerimizle şimdiye kadar düşmanı sürekli oyaladık. Dev gibi bir düşmandır. Bütün provokatörleri -ki, bunlar sizi bir kaşık suda boğarlar- gördünüz, bütün partiyi uyutuyorlar, ama beni uyutamadıkları ortaya çıkmıştır. Hiçbir provokatör beni uyutamadı. Partililere zarar verdilerse, burada kusur biraz da bu yetersiz pratikçilikte ısrar eden yoldaşların kendisindedir. Çağrılarımız sürekli, içteki düşmanın her zaman, dıştaki düşmandan daha büyük tahribatlar yaratacağı, yeterli bir partileşme sağlanmadan sağlıklı yaşanamayacağı biçiminde olmuştur, fakat bunlar dikkate alınmamıştır. Köylü özelliklerle, her türlü sınıf dışı veya feodal toplumun önyargılarıyla gırtlığımıza kadar batmış. Bunu düşman da kullanır, kontra da kullanır.

Bugün bize bu kadar tahribatı dayatan bu kontraların başlarını da iyi biliyoruz. Kontralar faaliyetlerini bizim geri köylü, gerek düzenden, gerek Ortaçağ'dan kalan toplumun yetersizliklerine veya dağıtıcı, bozucu etkilerine yaslanarak yürütüyorlar. Beni bile bu temelde düşürmek istediklerini biliyorsunuz. **Dirilişin Öyküsü**'nde hikayeyi biraz daha kapsamlı ele aldım. Yine çeşitli konuşmalarında bunların bana nasıl yaklaştıklarını değerlendirdim. Feodal erkeklik duygularıyla hareket etseydim, duygularımı, keyfiyetimi konuştursaydım, acaba ortada PKK diye bir şey kalır mıydı? Tedbir almasaydım, kendimi bıraksaydım, eştir, dosttur deyip kendimi kandırsaydım, PKK olayını geliştirmek, böyle büyük bir direnişi yirmi dört saat sürdürmek mümkün olur muydu? Tarihi açın bakın, tamamiyle direnişçi bir önder bulamazsınız. Size göre olağanüstü bir etkiyle yapıyorum, mucizelerle yürütüyorum veya Allah'ın vergisidir. Fakat öyle değil; bir militan tarzımız, bir yürüyüşümüz var. Bunların hepsini inceleyin. Tüm konuşmalarında hassasiyet en üst düzeydedir. Bu düşmanın inisiyatifini başka türlü daraltamayız.

Almış olduğunuz eğitimler sizi yürütebilir. Ama tekrar söylüyorum; talimatlar ne kadar doyurucu da olsa, arkanızı dönüp unutursanız, hazin bir sonuçtan kurtulamazsınız. Ben bu olup bitenlerin hepsini düşündüğüm için partilileri sürekli uyardım. Güneybatı'ya yönelik talimatlar çok netti. Kişilik değerlendirmeleri de yapıldı. Art niyetli, kuşkulu tiplerden tutalım, dürüst fakat çok olumsuz özellikleri ile zarar verebilecekler kadar hepsini tahlil ettim. Ama incelemiyorsunuz, sonuç çıkarmıyorsunuz. Böyle olursa, belirttiğim gibi kaybedersiniz.

Önderliğe bağlılık, görünüşte bir saygı değil, size çok gerekli olan başaran kişiliklere ulaşmaktır. Size gerekli olan başarı hususlarını en ince ayrıntılarına kadar verdim. Bu temelde alabilirsenez bir anlamı olabilir. Bu konuda çok kapsamlı tartışmalar, çözümlenmeler geliştirdik. Bu söylenenlerin şu kişi için, bu kişi için, şu alan için veya şu pratik için söylenmesi hiç önemli değil, bir kişiye veya bir pratik için, bir alan için söylenen gerçekler herkes için geçerlidir. Bunun için yöntem hatasına düşmeyelim. Bana göre Kürdistan'da bağımsızlık ve özgürlük yürüyüşünü başarılı kılacak ne varsa o söylenmiştir. Hatta imkan ve olanaklar elinize fazlasıyla verilmiştir. Kullanmayı iyi bilmek sizin görevinizdir; "zafer ayaklarını takın, beni zafer kapısının altından da geçirin" diyemezsiniz. Uсталıklı uygulama, ustalıklı pratik zor değildir. Bizim de bir tarzımız var. Gizli, hareketli, düşmana nerede, nasıl çıkış yapacağımızı fark ettirmeyen taktiği sürekli

kılmak; düşman doğudan beklerken batıdan çıkmak, yüz kişiyken iki kişi oluvermek; yani gizliliği, şaşırtmayı ve düşmanın bilgisi dahilinde olanları boşa çıkarmayı başarmak zor değildir.

Acaba taktiği uyguluyorlar mı diye sürekli endişe duyuyoruz. "Dar yere sıkışmışız, fazla açılmadık" demek, gerilla esaslarına göre kendini hakim kılmamaktır. Burada hata ya da eksiklik komutanlarındır. Bir grup korucu köyüne gidiyor, korucular etrafını çeviriyor ve sabah uyandıklarında buldukları yerden çıkamayacaklarını görüyorlar. Sen bir gerilla bölüğüsün, nasıl oldu kuşatıldın da fark edemedin, hem de korucular tarafından. Demek ki adam gafil. Üsleneceğin dağ, geliştirdiğin nöbet sistemi, değil bir günde pusuya düşmek, bir ay bile düşmanı yaklaştırmamalıydı. Demek ki uyuyor, ihmâl var, duyarsızlık had safhada. Böyle komutanlar tabii ki bitirir. Bunun gibi sayısız örnekler sergileniyor. Birçok birim sorumlusuna yapmayın diyorum, böyle bir birim olmaktansa gerçekten bu işten vazgeçsin daha iyidir. Bütün bu hususları düzeltmeye çalıştık. Sert uygulamalara yönelmek zorunda kaldık.

Komutanlık böyle olmaz. Bir çırpıda onlarca kişiyi kaybetmek, her türlü görevden alınmak için yeter de artar bile ve bunda büyük pay sahibi olanlar mahkemeye çıkarılır. Doğrusu da budur. Yine kendi biriminden bir takımdan üç kişiyi kaçtırmak görevden alınmak için yeterlidir. Bir kişi kendisi dışında bütün takımı imha etmiş, ama halen komutanlık yapıyor. Böylelerinden hesap soruyoruz. Takımın hepsini sağa yatırmış, ağır tedbirsizlikten on, on beş yoldaşın şahadetine yol açmış, diğerlerini kaçırmış. Bu ne kişiliğidir? En değme kontra bile böyle yapmaz.

Bütün bunları siz de görüyorsunuz, fakat tavır geliştirmiyorsunuz. "Takımla şöyle oynadı, bizi şöyle kötü kullandı" diye anlatıyorlar. Sen adam değil misin? Yoldaşının katledilmesinde kullanılmış, "yoldaş kusurum büyük, ben yoldaş katiliyim, ama tavır koyamam" diye bunu gerekçelendiriyor. Herkes böyle olayları hatırlatıyor. Hogır yaptı, elli kişi alet oldu; Dersim'de yaşandı yine alet oldular, hep "alet oldum" diyorlar. Peki, sen ne güne duruyorsun? Yoldaşını koruyamazsan nasıl bir insansın? Büyük haksızlığa alet olursan, nasıl PKK'liyim diyebilirsin? Nasıl Önderliğe bağlıyım diyebilirsin? Bütün bunları kendine yakıştırıyor. Bunlar kabul edilmez ve bu, tek kelimeyle saygısızlıktır.

Doğru partileşmeyi tekrar tekrar anlatacak değiliz. Bunu çok değerlendirdik. Sadece uyun, bağlı kalın diye değil, yaşamınızın ayrılmaz bir parçası olarak görüp uygulayın diye sürekli tekrarlıyoruz. Hepiniz için zafere ve sonrasına kadar taktik hususlarda doğru yaşamak, etle tırnak gibi birbirine bağlıdır. Onsuz yaşam yürümez. Bunu bir tarz olarak benimseyeceksiniz. Eski, amatör, düzenden kopmayan anlayışlar köleleştiricidir. Hiçbir kıymeti de yoktur. Bunu çoktan anlamalı ve zaferi kazandırana kendinizi vermeliydiniz.

Hep kaybettiler, bana da büyük acı veriyorlar. Ben bu kadar yoldaşın kaybından büyük üzüntü duyuyorum. Tutuklamalar var, silah kayıpları var, üzüntü duyuyorum. Ben buradayım, bilindiği gibi saham çok dar, ama hiç kaybetmiyorum. Mütevazı bir çalışmayı mükemmel yürütüyorum. Bu sahada sürekli kazanılmıştır. Kaybetme yok denecek kadar azdır, hep sıfırdan yaratıyorum. Yücelme vardır, sevgi vardır, saygı vardır. Bunlar gözlerinizin önünde dağıtılmış. Siz bunu en azından imkanlar dahilinde kendi görev sahanızda neden uygulayamayasınız? Hem bize bağlılığınızı belirteceksiniz hem de bizimle uzaktan, yakından alakalı olmayan bir pratik yaşam içinde olacaksınız. Bu bir çelişkidir ve kabul edilip affedilemez.

Bir devrimci kendine hakimdir. Hakim olmak, doğrularda karar kılmak, yanlışlıkları da gerektiğinde bıçak gibi kesip atmak büyüklüğünü göstermektir. Kendisini devrime bu kadar adayınlar, bunu rahatlıkla başarabilecek büyüklüğü de gösterirler. Geçmişte bunu yapamayanlar bedelini acıyla ödediler. Hiç olmazsa onların da anılarına, acılarına sahiplik etmek açısından, '93 hamle yılının üzerine bu büyük doğruları egemen kılarak gitmeliyiz. Bunun dışında kazanmanın imkanı yoktur. Her zaman, vurguladığım gerçek budur.

Planlama gerçeğimiz incelenirse, gerilla ordulaşmasının ve savaşın geliştirilmesinin doğru tarzda ve güçlü bir biçimde ortaya konulduğu görülecektir. Planlamalarda sağlıklı bir durum değerlendirmesi, hedef tayini, hedeflere varışın araçları, parti öncülüğü, güçlerin niceliksel ve niteliksel durumu, kitle ilişkileri, arazinin durumu gerçekçi tarzda ortaya konuluyor. En önemlisi de çalışma ve yaşam tarzı, tempo güçlü bir biçimde ele alınıyor. Fakat yapının yıllardan beri derinleştirilerek geliştirilen bu planlama anlayışına bir türlü ulaşamaması söz konusu. Halbuki planlamanın sıradan bir uygulananın bile önemli başarılarla nasıl yol açtığını hepimiz biliyorsunuz. Aslında biz yeni planlar geliştirmekten ziyade, genel plan anlayışına bağlı kalsak, her soruna çözüm gücü olabiliriz. Bizde temel noksanlık anlayış kıtlığı değil, varolan anlayışa ulaşma gücünü gösteremememizdir.

Kendinizi haddinden fazla yaşadınız. Birçok arkadaş, partinin temel perspektifi, planı nedir demiyor. Ben neyi ifade ediyorum, eksikliğim ne, benden ne isteniyor biçimindeki soruları kendisine sormuyor. Ulaşılabilecek büyük hedeflere bu nedenle ulaşamadık. Bu kadar fedakarlık ve cesaretle iyi vurabilirdik, çok mükemmel kazanabilirdik. Bir avuç gerilla ile bugün ülkede müthiş işler başarılabilir, bir gerilla takımı ile düşmanı dağıtacak her türlü eylem düzenlenebilir, şehirler, yollar tutulabilirdi. Düşmanın bütün kurum kuruluşları alt üst edilebilirdi. Tarzı, yöneteni ve harekete geçireni olursa, bunlar başarılabilir. Ama bizde nasıl vuralım, neyi vuralım, neden vuralım sorularına cevap yok; yönetimlerde tutuculuk var. Dağların soğuğunu, sıcaklığını, açlığını müthiş yiyorlar, ama düşmana yönelmesini bilmiyorlar. Bunları aşmak gerekir. Ölümü göze alıyorsunuz; o zaman vuruş tarzınızı gözden geçirin. Doğru vurun ve sonuç alın; bununla özgür yaşamın yolunu açmış olursunuz. Sonuç alıcı bir vuruş yapmadan ne kadar yaşayabilirsiniz? Pasif savunma ruhuyla yaşamak mümkün değildir.

Dağda, kışta, yazda kendini doğru bir yaşantıdan mahrum ediyorsunuz, fakat bir türlü işleyen, vuran bir gerilla tarzını tutturamıyorsunuz. Eminim ki gücümüzün yüzde birini bile eyleme seferber edemiyoruz. Eylem potansiyelimizin yüzde birini kullanamıyoruz. Güçler boş duruyor, atıl kalıyor, savaşırılmıyor. Ölüm göze alınmış, ama orada bir komutan ortaya çıkıp, "ben bu güçle destan yaratırım, zafer kazanırım" diyemiyor. Bizde bu yetenek yok, siz bir sigarayla tatmin oluyorsunuz. Sigara ve uyku oldu mu yeter diyorsunuz. Ben bu kadar gelişmeye rağmen halen tatmin olmuyor, bu yaşadıklarım, kazandıklarım bir hiçtir diyor ve bunları gelişmeden bile saymıyorum. Sizin iki başarınız yokken,

rahatlıkla kendinizi tatmin edebiliyorsunuz. Hırsınız, tutkunuz, ihtirasınız yok. Bunlar olmadan da bir devrimci gelişmez. Neden bu kadar azla yetindiğinize hayret ediyorum. En az eğitim, en az örgütlenme, en az eylem, en az düzeltme, hatayı kusuru giderme asgari düzeyde olursa, kişiliğiniz yenilmekten kurtulamaz, saygıdeğer bir kişilik olamaz.

Parti, Önderlik gerçeği ve önder kişiliği incelediğinizde kendimle nasıl savaştığımı göreceksiniz. Yaşama, olaylara nasıl yaklaşım göstermişim? Benimle kafa dengi beş, on kişi olsaydı, başarı oranı herhalde daha yüksek olurdu. Taktikte ve sağlam bir duruşta benimle aynı hassasiyeti gösterseydiniz bu, daha büyük gelişmelere yol açabilirdi. Dikkat ederseniz, benim olduğum sahada gerileme olmaz. Aslında siz geriye çekiyorsunuz. Adınız PKK'li, ama pratiğinizin büyük bir kısmı geriye çeken bir pratik. Sizi düzeltinceye kadar ne hale geliyoruz. Her militan savaş çizgisinde doğru yürür, bizim tempoyu, üslubu esas alırsa, ona ne dayanabilir ki? Yapmazsanız o dağların kahrını çeken ve düşmanın sonunu getirdikleri siz olursunuz. Burada suçlu olan da siz olursunuz.

PKK'ye inandım, Önderliğe inandım diyorsunuz; PKK'ye, Önderliğe inanmak, onun tarzını, stilini esas almaktır. Bunun dışında inanmak beş para etmez. Benden daha güçlü, daha olumlu bazı özellikleriniz, bazı yanlarınız var. Ancak düşmana hizmet eder tarzdadır. İkisini de bir arada götürüyorsunuz. Bu büyük çelişkiyi çözmelisiniz. Olumlu özelliklerinizi egemen kılarak tutuculaştıran, başarısız kılan ne varsa, aşmasını da bilerek büyük özgürlük yürüyüşünün ve başarının sahibi olmalısınız.

Bu kadar çabadan sonra daha aşağısını hiç biriniz kabul edemezsiniz. Nereye giderseniz gidin, hangi birimde yer alırsanız alın görev adamı olabilmelisiniz. Biz burada sizi nasıl temsil ettiyse, siz de gittiğiniz her alanda ve her birimde bizi temsil etmelisiniz. Söz vermenin başka türlü bir anlamı olmaz. Bağlısınız, sonuna kadar da savaşırsınız, ama benim sözünü ettiğim temsil bu değildir. Görev aldığınız o bölgede, o alanda, sorunların sonu gelmiş, eleştirilen hususlar giderilmiş, başarı yoluna girilmişse; affedilmez hatalar, imhalık sonuçlara yol açacak sorunlar bir daha görülmezse, işlerin iyi götürüleceğinden kuşku duyulmazsa ancak o zaman temsil etmiş olursunuz. Temsilcilik, doğru PKK'lilik budur.

Çok iyi biliyorsunuz ki, kontra yöntemi vahşidir. Sırf o vahşeti bile göz önüne getirseniz, ortaya müthiş bir kin çıkar. Eğer onun nasıl vurduğunu unutmazsanız, kendinizin de nasıl vuracağınızı ortaya çıkarabilirsiniz. Eğer bunu düşünemezseniz, koyunlardan bir farkınız kalmaz ve bıçağın boynunuza ne zaman ineceğini beklersiniz. Bir devrimci, ölümü böyle kolay kabul edemez. Büyük düşünür, direnir ve kolay yem olmaz. Kaldı ki biz de onu affetmeyiz. Biz haklıyız ve mutlaka kazanmak için yola çıktık. Çoğu bir kaşık yemekle, daracık bir alanla veya küçük bir yetkiyle tatmin oluyor. Bu ne yetkisidir? Bu ne rahatlığıdır? Elinde bir alan, bir takım var, "üzerine yatarım, idare ederim" diye düşünüyor. Bir devrimci bunları düşünür mü? PKK'nin ve halkın bu kadar gücü var, umurunda bile değil.

Ben, hayırlı bir iş yapmasam, rahatlayamam, benim için yaşam durur. Siz bir yetkiyi, bir bölümü, bir birimi ele geçirince kendinize göre, keyfiyetçi yaklaşıyorsunuz, bu hoşunuza gidiyor. Tam tersine, bir birim elinize geçti mi, üzerinize dağ gibi bir yük biner. Birim kusurlu ve eğitimsizse, birimde kaçışlar varsa, ucuz kayıplar veriliyorsa, dağ gibi sorumluluktur diyerek gidermeniz gerekir. Sorunları böyle gidereceksiniz. Oysa siz birimin başına geçince canını çıkarıyor, birimi kendinize hizmet eder hale getiriyorsunuz. Tam tersine, siz birime hizmet edeceksiniz, birimi başarı noktasına getireceksiniz. Alanı temiz tutacaksınız. İşte önderlik budur. Maalesef bunun yüzde doksan tam tersi uygulanıyor. Bunlar aşılmadan önder olunmaz. Hiç kimse kendini kandırmasın. Geçmişte kandırıldılar da ne oldu, perişan oldular. Bunlardan zarar gördük, ama bunların sahipleri de çok kötü bir sonla karşılaştılar. Birimini dağıtanları bırakmayacağız, yargılayacağız. Herkes yaptığının hesabını tarih karşısında vicdanı rahat bir şekilde verecektir. Dağıtmış, parçalamış, sonunu getirmişse, tarih karşısında yargılanmaktan ve mahkum olmaktan vicdanen kendini kurtaramaz. Bu duruma düşmemenin tek yolu tüm gücümüzü kullanıp başarılı olmaktır.

Disipline zor geliyorsunuz. Doğruya, başarıya kendinizi veremiyorsunuz. Eksinin ve düşmanın çok kötü bir şekilde "böl yönet, karşı karşıya getir, yönet veya karıştır, karıştır yönet" taktiğinin kurbanlarısınız. Bu kişiliği terk edeceksiniz. Burada size ulusal, sınıfsal kişiliği; anlayışlı, uyumlu, aynı zamanda kararlı kişiliği tüm gücümüzle kavratmaya çalışıyoruz. Devrimciler zeki olur, belli bir kavrama gücü olur; siz de birer devrimcisiniz ve zekisiniz. Bunlar olmadan 1993 gibi zor bir savaş yılının üzerine gidilemez. Düşman göz göre göre geliyor, biz de buna karşı her türlü direnme imkanını yakalamışız. 1993'ün şiddetli bir savaş yılı olduğunu bağıra çağıra söyledik ve hazırlık sürecini de bugüne kadar uzattık. Bundan sonra kusur kimde olur? Bu çağrılarını anlayamaz, zamanı ve zemini doğru temelde kullanamazsanız kaybeden siz olursunuz.

Hedeflerin üzerine doğru bir vuruş tarzıyla, yetkin çabalarla yürünürse yılı kazanmak mümkündür. Hep geriletken ve kaybettiren hususlardan da hesap sorulur. Bu hesabı sadece kendimizden değil, işleri kim sekteye uğratırsa ondan sorarız ve buna karşı zamanında tavır geliştiririz. Neden kazanmayalım? İlk tarihi fırsatı biz yakaladık, niye kullanmayalım? Bu işe her şeyinizi vermişsiniz, sizin de iyi bir başarınız olsun. Herkes "benim de büyük başarımlı olmalı" diyerek yarışmalı. Başarısız olmak, ekmezsiz, susuz ve havasız kalmaktır demelisiniz, ki kendinizi zorlarsanız, başarılırsınız. Bu destekleri de küçük görmeyin. Şimdiye kadar kimse bize yardım etmedi. Biz birçok gelişmeyi zor bela kendi başımıza ortaya çıkardık. Yine parti sayesinde sizlere büyük destekler sunuluyor. Bence iyi planlamalara sahipsiniz. Vuruş tarzına da yaklaşmışsınız. Artık basitliklerinizi konuşturamazsınız. Eğer konuşturursanız parti karşısında yerle bir olursunuz. Biz ikide bir kendine, çevresine zarar vereni saygıyla karşılamayacağımız gibi, başımızdan defedip atarız. Kendini bilmezleri, düşkünleri ne yapacağız? Yaşama saygısız, değerlere saygısız, tembelleri, hantalları bir gün bile yanımda tutmam. Benim yanımdaki militan jilet gibi keskin olmalıdır. Bayan ya da erkek, müthiş olmazsa adım attırmam. Benim kuralım budur. Ben böyle yapmasaydım, bu parti oluşur muydu? Bu halk böyle ayağa kalkar mıydı? Bugün yüz bin kişi Almanya'da özgürlük yürüyüşü yaptı. Ulusal birlik ilk defa gerçekleşiyor ve ulusal birliğe ilk adımı da biz attık, özgürlük yürüyüşüne çağırıyor da biz yaptık. Sonuç mükemmeldir. Bizim ruhumuz, kişiliğimiz buna elveriyor. Siz üç kişiyi bir

arada tutamıyorsunuz, nasıl ulusal birlikçisiniz? Nasıl özgürlük yürüyüşçüsünüz? Dikkat edin, bizim çabalarımız çok güçlü. Eylemlilik dönemi olmadığı halde, biz adeta fişek atmadan büyük zaferler kazandık. Mücadeleyi geriletmediğimiz gibi, kazanımlarımız büyük oldu. Bunun nasıl başarılı olduğu ortadadır.

Büyük öngörülerle, yaklaşımlarla, yönlendirmelerle başarılıyken, bir çoğu dağıtıyor, parti gücünü tüketiyor, devrimcilik yaptığını sanıyor. Birlikçi tutum, başarılı yürüyüş bellidir. Buna tam uymazsanız, parti size değer vermez, benim canım böyle istiyor diyemezsiniz. Eğer böyle dersiniz, o zaman sana canın cehenneme denir. Yanımıza işin gerçek ölçüleriyle hareket edenler gelsin. Kolay kazanmıyor, kolay yaşamıyoruz. Bu gerçeklerle niye oynuyorsunuz? Bunları iyi anlamamız gerekiyor, eğer anlamazsanız, bu harekete katılmayın, bu hareketin değerleriyle oynamayın.

Olgun olmamak insanı rahatsız etmeli; başarılı olmamak sizi öfkeli yapmalı. Yoksa "keyfimin gerekleri yerine gelmedi, kariyerimi konuşturamadım, dolayısıyla rahatsızım" demek, partide insana güç vermez. Özellikle bundan sonra böylelerine yüz vermeyeceğiz, böylelerinden hesap soracağız. Artık halkımızın en olumlu öğelerini bir arada tutacağız.

Biraz çizgiye göre militan gibi yaşayın ki, kıymetiniz olsun. Aksi halde ben yaşadıkça değer vermem. Birçok tecrübeli yoldaşın çabalarına rağmen, yine de onlara günlük olarak kendilerini düzelttiriyorum. Başka türlü önder olmak kolay değil. Kendimi de düzeltiyorum. Bir halkın başındayım, sorumsuz olamam. Siz de öylesiniz; sigaranıza gösterdiğiniz ilgiyi halka bile göstermezseniz, kaç paralık edersiniz? Uykunu kaçırma, yoldaşını eğitme, yetkiyi kötü kullan, neymiş de komutanmış. O komutana tekme vurup atarlar. Sizler de böyle komutan olmayın. Böyle hatalar yapmak, birçok yoldaşın kaybına yol açmak, o komutan için ölümden beterdir. Biriminden on beş kişi kaybeden komutanın yaşaması suçtur. Biriminden on kişiyi kaçırtanın görevde kalması suçtur. İyi savaşçı ortaya çıkarmamak, iyi eylemi geliştirememek suçtur. Siz de bu temelde katılacaksınız. Bundan aşağısını ne kendiniz için, ne de çevreniz için kabul etmeyeceksiniz. Görevlere doğru yaklaşım budur.

Doğru kişilik ve yaşam tarzı olmadan, tarihi hamleler başarılamaz. Başarıya ekmek su kadar ihtiyacımız var. Ancak başarı da bu olumlu özelliklerle kazanılır. Gençsiniz, yıpranmamışsınız; ister teorik, ister pratik çabayla her şeyin en iyisine ulaşabilirsiniz. Kimse PKK'de başarıyı kendiliğinden beklemesin. Sürekli kollarsın, ölçersin, biçersin, başarıyı öyle koparırsın. Başkalarının başarısını da kendi başarınız gibi düşünmeyin. Kaldı ki bir devrimci kendi başarısını söz konusu etmez. Sürekli kazandırmayla uğraşır.

Bütün bunlar birer önderlik özelliğidir. Siz de herhangi bir örgütte değil, PKK Önderliği altında savaşıyorsunuz. Ve PKK Önderliği de herhangi bir önderlik değil, zafer kazandıran bir önderliktir. Bunu gördünüz, bütün diğer ulusalcı güçler, örgütler bile PKK'siz hiçbir şey yapamayacaklarını gördüler ve özgürlük yürüyüşüne, ulusal birliğe katıldılar. Onlar bunu sizden daha fazla gördü. Hiç olmazsa bundan sonra PKK Önderliği'nin ne olduğunu, savaşa, cepheye nasıl uygulandığını görün. Bu temelde yürürseniz daha anlamlı olur ve yürüyüşünüz önemli başarılarla dolu geçer.

Her zaman belirttiğimiz gibi, biz başarmaya mahkumuz. Başarısızlık bizim için ölümden daha beterdir, hem de en vahşi bir sondur. Bunu önlemenin yolu, her koşul altında en az imkanlarla, sınırlı olanaklarla ve küçük bir fırsatı dahi iyi yakalayarak değerlendirmekle ve bunun sabrını, büyük hassasiyetini göstermekle mümkündür. Düşman bundan başkasına da başarı şansı vermiyor, eziyor.

Tüm savaşçılara, '93 hamlesine katılan herkese yüksek değer biçiyorum, ama eğer böyle savaşılırsa. Aslında kendilerini de bizleri de fazla üzmeden iyi savaşabilirler. Hepsinin de iyi savaşmaya, kazanmaya ihtiyacı var. Bu temelde sizlerden sağlam bir yürüyüşün sahibi olmanızı ve mutlaka başarılar kazanmanızı bekliyoruz.

30 Mayıs 1993

DEVİRİM YARATICI BİR KİŞİLİK GEREKTİRİR

Yaşamın yıkılış ve yeniden yapılaş süreçleri; halk gerçekliğimize dayatılan eski yaşamın her düzeyde alt üst edilerek yıkıldığı, ortaya çıkan sorunların çözüldüğü ve başarılması gereken görevlerin başarıyla yerine getirildiği süreçlerdir. Bunun yanında özgürlüğü, eşitliği esas alan yaşam sürecine ilişkin, en üst aşamada sergilediğimiz her türlü pratik savaş çabalarımızdan tutalım, her düzeyde yoğunca yaşadığımız bir alt üst oluşu iliklerimize kadar hissettiğimiz bir süreçtir. Böylesi dönemleri herhangi bir dönemle, özellikle de yerleşmiş kuralların, tutum ve davranışların, geleneklerin, statükoların egemen olduğu dönemlerle karıştırmamak çok önemlidir. Ve denilebilir ki, en çok hata da burada yapılıyor. Toplumun dingin, geleneksel statükocu eski yaşamını esas alan kişi alışkanlıkları, her düzeydeki yaşam tarzları devrimle yıkılmaya çalışılıyor. Fakat bundan kurtulmak sanıldığından daha fazla zordur. Denilebilir ki, geçmişin kalıntıları en büyük tutucu özellikler olarak varlığını sürdürür ve kolay kolay kişiyi de terk etmezler. Hatta bu konuda, gelenekler en büyük tutuculuktur denilir; bir anlamda da karşı devrimciliktir. Değil onlarca yıl, yüzyıllarca süren bir mücadeleyi gerektiriyor. Özellikle bizim gibi yeni yaşamı yakalamakta çok zorlanan bir halk ve ona öncülük eden bir parti kadrosu açısından günlük olarak hemen her şeyinizi etkisi altında bulduran gelenekleri aşma, sanıldığından daha fazla zordur.

Kaba anlamda bir savaşçılık var, karşı koyuş var, fakat onun özellikle sosyal yaşama dönüştürülmesi, yenilenmiş bir insan olarak parti içinde ifadeye kavuşturulması, hele hele orduya yansıtılması hiç de kolay olmuyor. Kişiliğin yarısı adeta eskiyle temsil edilirken yarısı da yeniyile temsil ediliyor. Veya bir yanımız savaşırken bir yanımız bizi savaştan alıkoyuyor; bir yanımız düşmana karşı savaşırken bir yanımız düşman için savaşıyor. Bir yanımız yeniliğe açıkken bir yanımız kapalı ve bu, büyük bir gerginlik yaratıyor. Bu anlaşılır bir husustur. Devrim süreçleri zaten öyle olur. Ama o dengeyi sürekli yaşayamayız. Çünkü çok dinamik bir dengedir; ya karşı devrimin körüklediği eski tutum ve davranışlar

tekrar bizi geriye çeker -ki bu, örgüt tasfiyeciliğidir, yaşamda devrimci değerlerin bozuluşu ve yozlaşmasıdır- ya da devrimi bastırır, eskiyi çok sıradan, etkilenilmeyecek kalıntılar düzeyinde bırakır. Yaşamı ister bütünüyle yenileyerek topluma yansıtmada olsun, ister parti içine egemen kılmada olsun yıkılmayacak bir duruma getirir ve böylece devrim güvencesine kavuşmuş olur.

Devrimimiz halen karşı devrimci cephenin muazzam saldırısı ve buna dayanak teşkil eden işbirlikçilik ve ihanetle karşı karşıyadır, hatta içimizdeki gaflet durumuyla, partileşmemiş; özellikle partinin siyasal, örgütsel savaş hattına gelmemiş çok geri kadro ve savaşçı yapısı nedeniyle büyük bir tehlikeyle yüz yüzedir. Yürekli çıkışlar, başarı için çok gerekli olan kendini savaşa verme, bu cesareti, fedakarlığı sergileme olmasına rağmen, bunun zaferi garantileyecek düzenlenişi, planlanması yeterli olmaktan uzaktır. Dolayısıyla gerginlik var, eğer mücadele günlük olarak yoğunlaştırılmazsa denge her an karşı devrim lehine dönüşebilir veya zor bela tutturduğumuz düzeyi kaybedebiliriz. Zaten bu konuda yoğun bir mücadele yaşanmaktadır.

Bu mücadele sadece siyasal çizgi düzeyinde, yine onun gerillaya yansıtılması veya bazı ideolojik değerlendirmelerle sınırlı değildir. Daha çok yaşam düzeyine çekilmiş, özellikle öncünün bütün yönleriyle çözümlenmesi ve devrime mal edilmesi, yine geriye çark etmelere, özellikle provokasyonlara cevap veren bir kişiliğe dönüştürülmesi çabaları söz konusudur. Bunu temposuyla, çalışma tarzıyla bir yaşam tarzına dönüştürmek, hiç olmazsa öncü düzeyinde temel garantiyi elde etmek kaçınılmaz ve ertelenmez bir görev olarak her sorumlu devrimcinin önünde durmaktadır. Bunun yanında yeni yaşamın artan sosyal görevleri var, her devrimci partinin ilk dönemlerinde çıkışı ideolojik, politiktir, bunun yanında askeri bir sürece de girebilir ve parti genişledikçe, toplumsallaştıkça sosyal yaşama ilişkin görevler kendisini dayatır. Toplumun düzenlenişi, savaşa çekilişi artık büyük önem kazanır.

Partimiz böyle bir aşamaya gelmiştir, ama bizim kadronun daha çok grup döneminin ideolojik tartışma düzeyini aşmayan bir konumdan çıkmak istemediğini görüyoruz. Yani hareket toplumsal dengeyi tamamen kendi lehine çevirecek duruma gelmiş, toplumu alabildiğine etkisi altına almış, ama bizim kadro küçük bir grubun üyesiymiş gibi hareket ediyor ve bu konuda her türlü cesaretsizliği yaşamaktan kendini alıkoyamıyor ve devrimin görevlerine doğru yaklaşmak istemiyor. Aslında son dönemlerde ortaya çıktı ki, işler, görevler büyürse çok çaba sergilemek gerekiyor, çok sergilenen çaba da o kişiyi yorar, yorduğu için de kendisini yaşayamaz. Özellikle aydın bozuntuları ve fazla emeğe dayanmadan yaşamak isteyenler bu tutumu parti içinde tasfiyeciliğe kadar götürmüşlerdir. İsrarla, partinin kitleselleşmesinin ortaya çıkardığı görevlere doğru bir halk eğitimi ve örgütlenmesi anlayışıyla karşılık vermeme, savaşın ağırlaşan sorunlarına kesinlikle kendisini kapatma, bunun yerine işi çeşitli bahanelerle durdurma, engelleme, daraltma bazı alanlarımızda tam bir tasfiye pratiğine dönüşmüştür. Düşmanın veremediği zararlar böyle verilmiştir.

Bu kişilikler çeşitli yönleriyle incelenmeye değerdir. Birkaç lafazanlık ve çok geniş parti etkinliği üzerine ucuz kurulmak istiyorlar. Eğer bunun üzerine doğru yöntemlerle gidilmezse her düzeyde büyük bir yozlaşmayı yaşamak kaçınılmazdır. Partinin genişleyen etkisini görevlere karşı kendini hazırlayarak karşılamak yerine, kendi kişiliğini gizlice örgütleyip, hatta kendisini parti kurallarının ve yaşam tarzının çok uzağında örgütleyip, böylece parti etkinliğinden istifade etmek ve bunu bireyselleştirmek, bireysel tutkularını kişisel onur adı altında partiye yutturmak istemiştir. Neredeyse bunları bir anlayış düzeyine getirerek ısrarla savunma tutumları sergilenmiştir. Bunlar son zamanlarda sıkça yaşanan hususlardır.

Denilebilir ki, maskelenmiş kişilikler; ardına kadar geriye açık, karşı devrime hizmet eden, yenilgiye götüren tutum ve davranışlar gelişen devrimin merkezinde savaşım vermektedirler. Bunlar, yaşamı yaratarak kazanmak yerine, bin bir emekle yaratılan devrimci değerleri gasp ederek yaşamak istemektedirler. Ucuza konup kendilerini yormadan parti içinde yaşanabileceğini sanıyorlar. Tabii bahaneleri de hazır, ben buna bebeklik teorisi, kendini yaşatma derim. Ucuz, küçük burjuva subjektif yorumlar geliştiriliyor. Partinin derinliğine, büyüklüğüne ulaşma yerine parti hakkında ileri geri konuşmalar, çok çeşitli anlayışlarla daraltmalar, kendine göre buna haklılık kılıfları uydurmalar, hatta denetim yetersizliğinden ötürü başına buyruk bir kontranın geliştiremeyeceği bir yıkıcılıkla, yozlukla içimizde etkili olmaya çalışıyorlar. Her devrim süreçleri buna benzer örnekleri yaşamıştır. Devrimsel gelişme bilerek veya bilmeyerek, dolaylı veya direkt karşı devrimin beslemelerine zemin sunmuştur. Hatta bazı devrimlerin tasfiye edilmesinde yol karıştırıcıları, ortam karıştırıcıları önemli bir rol oynar. Bunun da sosyal tabanını büyük oranda küçük burjuvalar oluşturur ve çoğunlukla ajanlaşmalar buradan ortaya çıkar. Bunlar bir devrime belki de karşı devrimin cephe saldırısından daha fazla zarar verebilirler. Birçok devrimi kazandığı halde geriletiyorlar, hatta kurulmuş bir idare sistemini yozlaştırarak tanınmaz hale getirebiliyorlar. Sovyet Devrimi buna benzer birçok deneyimin çarpıcı örneklerini teşkil etmektedir. Birçok sol örgütün Türkiye'de yaşadığı durumlar, çözülüşün ve tasfiyeciliğin nedenlerini daha iyi anlamamıza imkan vermektedir.

Partimize de dayatılan provokasyonların karşı devrimle bağlantıları, dayandığı sosyal zeminler çok açıktır. Ve bu, en uç noktalarına kadar tırmandırılıyor. Büyük bir mücadelenin verildiği ve en büyük zararın buradan görüldüğü günlük olarak yaşanan örneklerle ortadadır. Öncü bir parti düzeyinde, devrimle karşı devrimin alt üst oluşunda ve toplumsal zeminde ortaya çıkan bu gelişmelere şaşırıyoruz. Ama biz sadece bunları göstermekle yetinmeyiz. Aynı zamanda devrim lehine tam sonuç almak için yükleneceğiz ve burada da öncü en belirleyici rolü oynayacaktır. Öncünün yaşadığı durumlara kesin çözüm getirmek bu nedenle çok önemlidir. Öncü kendi şahsında bir devrimi ileriye, zafere götürebildiği gibi; görevleriyle oynarsa hiç de beklenmedik bir biçimde yenilgiye de götürebilir.

Parti tarihimizde bu tip kadro, öncü anlayışlarının yenilgiye götürdüğü ortaya çıkmıştır. Çok iyi niyetli oldukları halde, kendi itiraflarında gaflet durumunu yenilgi olarak değerlendiren tutumlara girenler az değildir ve halen de bu tutumları devam ediyor. Bunları kapsamlı ele alıp tedbir geliştirmekten geri kalamayız ve hiç kimse "eski yaşam alışkanlıkları, sosyal zeminin, Kemalizm'in etkileri veya devrimin zorlukları" diyerek bu görevlere ters düşmeyi

dayatamaz. Bunların hepsi suçtur. Kendini, partiyi böyle kandıran kişi, bilinçli ajandan daha tehlikelidir. Ve bunun örnekleri her gün kontralara taş çıkarırcasına çok çarpıcı bir biçimde ortaya çıkıyor. Bizim insanımızın bu konuda bazı özelliklerini anlamakta büyük yarar var. Adamımız, insanımız aslında çoktan kaybetmiş, yenilmiş. Yaşam hakkı sadece zincire vurulmuş değil, zincire vurulmasını gerektirmeyecek kadar ölüdür, çünkü zincire vurulmak için güçlü olmak gerekiyor. Senin adamın ölüyse ne diye zincire vurulsun, çürümüş. Bunları birden bire devrimci yaşamın etkisi altına alınca tanınmaz hale geliyorlar. Eskinin kölesi, devletin bastırıldığı, yine geleneklerin bastırıldığı kişilik birden bire kendini yitiriyor. Zorlanma, bunları gözü kara bir biçimde değerlere saldırmaya götürüyor. Yine bu konuda da örnekler çıkmıştır.

Neyi nasıl yaşayacağını bilmek, neyi nasıl ele almak şurada kalsın, bunların hepsi bilinçli ajan olmayıp bastırılmış kişilikler oldukları için fırsat bulduklarında hırsızdan daha tehlikeli bir hırsız oluyorlar. Normal bir hırsız, hırsızlıkla toplumu fazla vurmaz, ama örgüt içi hırsızlık çok daha tehlikelidir. O da, hak edilmeyen yetkiye dayanarak, yerine getirilmesi gereken görevler ve birçok imkan, olanaklarımız üzerinde kendine göre devrimci, önder kesilmesidir. Gözü karalık, adeta kendini yitirme denilen olay “otorite böyledir, silahla her şeyi yaparsın” demektir. En tehlikeli gasp etme olayı; sorumlunun, yetkilinin, binlerce insanın kaderi üzerinde etkili olanın, savaştırma görevi ile karşı karşıya olmasına rağmen kendini fazla yormaya gerek duymamasıdır. Bu kişilik, eski köylü tembelidir, zora gelmeyen küçük burjuvadır. Eline dev gibi yetkiler vermişsin umurunda bile değil, düşman grubu biçiyor, imha ediyor, ama o kılını bile kıpırdatmıyorsa bu, caniden daha fazla canilik anlamına gelir. Bunun yanında gözü karadır. Azılı bir cani, bir katil bu kadar tehlikeli değildir.

Değerler, imkanlar üzerine savaş durumu doğunca, parti ortamı aynı zamanda sınıf mücadelesinin yoğunlaştığı bir ortam haline gelir. Yine herkes aileden, ezilen ulusal, toplumsal yaşam koşullarından ne almışsa o silahlarla bu mücadeleye yüklenerek kendine yer açmak, koltuk edinmek istiyor. Partiyi büyüten yoğunlaşmış mücadele ortamıdır. Kendisini bu ortama dayatıyor ve hak edilmediği yerler ediniyor. Her eyaletimizde bunun bilançoları var; ne çalışıyor, ne çalıştırıyor, ama yetkiyi de elinden bırakmıyor. Gerçekten hak edilmemiş konular, haksızlıklar, yerine getirilmemiş görevler var. Bunun yanında kendine göre silahı eline almış, düşmandan daha çok safları vuruyor, hırpalıyor, bununla yer edinmek ve kendine göre iktidar olmak istiyor. İktidarı halk adına kullanıyor. Her eylemimiz halkı güçlendirmek içindir. Onun ideolojik, siyasi esasları vardır, bununla çelişen her şeye karşı muazzam bir mücadele içine gireceğiz ve hiç kimsenin mücadeleden kaçmaması, köylü kurnazlığıyla, yarı düzen demagojisiyle saptırmaması gerektiğini bileceğiz ve hızla getireceğiz.

Dolayısıyla eski geleneksel düzen etkileri karşı devrimin de yardımıyla, en önemlisi de köleliğin çok derin etkili bir zemin sunması nedeniyle sergilenmek istenen tutum ve davranışlara karşı, bunların gözünün yaşına bakmadan çok kapsamlı bir mücadele verme gereği ortaya çıkıyor. “Bu işte varım, partileşmeye, parti yaşamına varım” diyen kişinin devrimci tutarlılığa ilgi göstermesi gerekiyor. Artık iki yüzlülüğe, kendini aldatmaya yer yok. Köylü aptallığına olduğu kadar, küçük burjuva andavallığına*, soytarılığına da gerek yoktur ve bunların sefaletine, dengeyi, ölçüyü elden kaçırmamasına da gerek yoktur. Her şeye hakkını vermek, sınırlı da olsa davaya, halka bağlıyım diyenin üzerinde en çok duracağı bir husustur. Bununla yükümlü olanlar kendisini milim milim ayarlamak, çok ölçülü savaştırmak kadar; gücünü, enerjisini, kanını bütün partiye mal etmekle görevlidir. Değerlerin çok zor yetiştirildiği, devrimci emeğin en ince bir emek olduğu, ancak bunun hakkının verilerek devrimin kazanılacağına bilinciyle yaklaşım gösterilmesi gerekiyor. Buna rağmen “ben şöyle alışkanlıklar sahibim, üzerimde geçmişten kalma şöyle etkiler var” diyerek gözü kara bir biçimde çok çeşitli kişiliklerini kamufle etmeyle, gizlemeyle kendilerini izah etmeleri utanmazlıktır; özellikle parti öncülüğü açısından sorumsuzluktur, kaçıştır. Ama habire çokları kendini böyle dayatma cüretini gösterebiliyor.

Çözumsuzluğu Aşan Kişilik Gafleti Aşan Kişiliktir

Çok hamle yaptık. Denilebilir ki, çözümlenmeler tarihi bu tip kişiliklerin üzerine gidiş tarihidir; aynı zamanda, sen şusun, çözümlenemez bir durumda değilsin, yapmak istediklerinin anlamı az çok bellidir ve dayattığın şeylerin kime hizmet ettiği anlaşılıyordur biçiminde onu açığa çıkarma tarihidir. Ve bilindiği gibi, PKK'deki ilerlemeler bu çözümlenmeler temelinde biraz mesafe kaydetti, savaş gelişti ve bazı görevlere çok sınırla da olsa doğru yaklaşım sergilendi. Kısaca, parti yenilmedi. Aksi halde bu tutumların karşı devrimin cephe saldırısından önce bizi tasfiyeye götüreceği göz ardı edilmemelidir. Özellikle kendi çapımızda yürüttüğümüz mücadele bu yenilgiyi biraz önledi.

İyi niyetli olduğu halde yetersiz bir kadronun bunu kavrayamaması, zamanında kendini buna verememesi sanıldığından daha fazla değer kaybına yol açtığı gibi, en tehlikelisi de bu durumunda ısrar etmesi halinde açık bir gafletle ardına kadar bir yenilgiye gitmesi kaçınılmazdır. Bu tehlikeyi ortadan kaldırmaya çalışıyoruz ve bunun önünde artık kişisel özelliklerin fazla engel teşkil etmemesi gerektiğini hepimize önemle vurguluyoruz. Birçok örnekte gösterdiğimiz gibi, kişisel özelliklerin üzerine böyle yatmanın sizi imhaya götüreceğini, bunda da sizin asla bir çıkarınızın olmayacağını kanıtladık. Ve zor eğitime gelen, zor dönüşen öncümüz yaşamak istiyorsa, biraz kendisine saygısı varsa bu işlere doğru yaklaşım gücü göstermelidir. Bunun için de örgüt hattına girecek, disipline gelecek, kendini askeri yaşama doğru verecek ve bu konuda keyfiyeti, subjektivizmi esas alarak değil, her an esas alınması gereken kuralları kendinde egemen kılabilecek, bunları gözeticek ve partili olmayı böyle bilecektir. Mümkünse bunu yaşamın kendisi haline getirecek ve yaşamını böyle götürürse iyi bir önder olabilecektir. Önderliği böyle kavramalısınız. Çok zor da olsa başka çaremizin olmadığı, ancak böyle yoğunlaşmış bir kişilikle, öncüyle savaşı kazanacağımızı bileceksiniz. Ve bundan kaçmayacak, kendinizi örtbas etmeyecek, ağlamayacak, sağa, sola yatırmayacaksınız. Namusluca, onurluca yaklaşım diyorsanız o da budur. Bunun dışında her şey laf-ı güzafıdır. Her şey bunun içindir, tüm yaşam böylesi bir

* Budala

sonuca gitmek içindir. Israrlı tutum biraz gelişmeye yol açtı, aslında beklediğimizin çok gerisinde ve halen tutuculukların, çizgiye gelememelerinin nedenlerini anlamış da değiliz veya anlasak da insan kabul etmekte zorlanıyor. Neden böyle? Neden bu kadar ucuz kaybetme, neden küçük bir dikkat ve duyarlılıkla her şey kurtarılacakken kaybetmeler, neden işlerle bu kadar kaba oynamalar? Buna bir anlam vermek istedik.

Niyetlerinizden kuşku duyulmaz, hatta kendinizi bu işe oldukça feda etmek istediğiniz, ama kuru bir fedakarlığın ve cesaretin de yetmediğini çok açıkça hepimiz görüyorsunuz. Bu konuda yaşadığınız bazı yanılgıları artık giderin. Çözumsuzluğu aşan kişilik; kendini örtbas eden, “yanılgım, gafim yoktur” diyen değil, bunu görebilen, dolayısıyla gafleti aşan kişiliktir. Bunları bazılarının “gaflet, yetmezlik aşılamıyor” demeleri üzerine vurguluyorum. Bir tarafına vurdukça, bir tarafını yıktıkça “ben öldüm” diyor. Yenilen senin zayıflığıdır, senin oportünizmdir, sen değilsin, bunu onur meselesi yapma. “Vurursan zayıflıklarımızı, gururumuzu yerle bir etmiş olursun, o zaman da bizi ölmüş bil; kaçarız, karşı koyarız” diyerek neredeyse beni tehdit altına alıyorlar. Objektif olarak böyle yapanlar az değil, ama ne kadar haksız oldukları da ortaya çıkıyor. Devrimin yüce amaçları karşısında kaçıyorlar. Burada yiğitlik zayıflıklara sarılarak, onu maskeleyerek kendini başka türlü göstermek değildir; yiğitlik, düşman karşısında dayanma gücü ve devrimin dirayetini göstermektir. Bu tutuma büyük oranda öncülük etmeye çalıştık ve biraz kazanan, kazandıran da bu tutum olmuştur. Umarım artık kadromuz bunu anlar, özellikle gafleti aşar, çok yönlü yetmezliklerini bilince çıkarmaktan da öteye giderir. Ve en önemlisi de savaş yasalarına yüksek bir disiplinle uymayı bilir. Savaşın tarzının, temposunun emrettiği bütün kişilik hususlarına gözünü kırpmadan karşılık verir. Savaş kişiliğinin istediği bütün ölçülere, normlara bağlı kalır ve savaşta parti öncülüğünün öncü düzeyinde kadrolardan istediği ölçülere yüksek bir disiplinle uyum sağlar ve bu şekilde yaşam gücü gösterir. Ben militanım, önderim diyen bundan kaçılmayacağını bilir ve böylece sağlam öncü, sağlam örgüt, dolayısıyla savaşta öncülük ortaya çıkar ve bu da başarıdır. Bunun formülüne uygun olarak yol almaya koyulur, anlaşılması gereken de budur. Kurtuluş için çok yüklenilmesi gereken en temel esaslardan biri budur. Bizim de kadro ve bu işe önderlik eden kişiler olarak esasta sergilememiz gereken tutum bu olmaktadır.

Çok önceleri bunu böyle vurguladım. Bütün önemli süreçlerde örgüt ve kadro anlayışının böyle olması gerektiğini, öncü merkez düzeyinin bu işte tam yeterlilik göstermesi gerektiğini söyledim. Ama o çok bilinen keyfi ve kendine göre yorumlarla bu süreçlere nasıl yaklaşıldığını, nelerin kaybedildiğini kendi yaşam pratiğinizden iyi biliyorsunuz. O anlamda özellikle parti tarihinin, tecrübesinin doğru değerlendirilip geçmişte içine düşülen kadro yetersizliklerine düşülmemesi hayattır ve sanıldığından daha fazla sizin yaşam gerekçenizdir. Bir çırpıda gitmek istemiyorsanız, trajik bir sonla karşılaşmak istemiyorsanız parti tecrübesinden mutlaka yeterli ve doğru sonuçları çıkarmalı, uzun vadeli savaşın kadrosu olmalı, özellikle de örgütlenmenin, örgüt çizgisinin doğru bir uygulayıcısı olmayı esas almalısınız. Devrimin ana doğrultusuna başka türlü giremeyeceğiniz gibi, karşınıza çıkacak görevlere de başarıyla yaklaşamazsınız ve böylece kendinize en büyük kötülüğü yapmış olursunuz. Dolayısıyla, devrimci doğrultuyu seçmeniz doğru olmalıdır. Tutku, heyecan, irade, azim, yine karar çok gereklidir, ama daha da gerekli olan doğru yolda ustaca yürümesini bilmektir. Yaşamak kadar tekniğini iyi ayarlamaktır, bu da tempo ve tarz meselesidir. Bu iş keyfince istediğin gibi yürümekle olmuyor. Önderliğin tarzı, temposu, incelikleri var; bunlar boşuna icat edilmiş veya anadan doğma özellikler değildir. Zafere götürülmek istenen devrimin tabiatından doğmuş özelliklerdir. Büyük bir tecrübenin, amansız bir yaşamın insan bilincini bin defa çelikleştirerek, yoğurarak ortaya çıkardığı hususlardır. Dolayısıyla emredici özellikte olduğu kadar, aynı zamanda yaşamsal özelliklerdir.

Bizim açımızdan dava haklı olduktan sonra, esas itibarıyla bir halk karar verdikten ve bu duruma gelindikten sonra artık işlerin zafere doğru yürümesi gerekir. Ve bu konuda birinci dereceden sorumlu olan öncüdür. “Yapamadım, edemedim, tıkanıp” demek kabul edilemez ve affedilemez devrim suçlarıdır. Dikkat edilirse davanın haklılığı tartışma götürmediği gibi, halkın karar düzeyi de çok gelişmiştir ve bir öncü için gerekli olabilecek hemen her türlü askeri, siyasi, ideolojik, maddi, manevi olanaklar da vardır. Geriye, bunlarla doğru öncülük etmek kalıyor.

Bazıları tam da bu noktada adına ne denilirse denilsin başka bir tarzı dayatıyorlar. Adam kendi küçük burjuvalığını, ağalığını, ihanetini, gafletini, köleliğini konuşturarak yaşamı tehdit ediyor. Burada açık belirteyim; bu iş için müthiş çabaları boşuna harcamadık. Toplumda bu kişiliklere büyük bir kin, öfke duyduğumuz için bu işe sarıldık. Ben kendi partimi bunlara mı yedireceğim, yaşamı böyle tehdit edenlere, yaşamı yenilgiye açık tutan davranışlara mı yedireceğim, bu mümkün değildir. Bu konuda Önderlik tanınmak istenmiyor veya bizim öncü çalışmalarımız objektif olarak yeterince değerlendirilmek istenmiyor. Habire “ben de öncüyüm” diyerek, hatta en çok benim adım kullanılarak “müthiş bağlıyım” adı altında canımıza okuyorlar. Buna aldanacak kadar aptal değilim. Böyle bağlılıklar bizden uzak dursun. Bizim bağlılığımızın doğru yürüyüş bağlılığı olması gerektiği tartışmasızdır. Neyle nasıl bağlı olunur, neyle nasıl yol alınır bilinmek durumunda. Bizim Önderliğimiz çok yaratıcı, çok geçerli bir önderlik olup, savaşta yenilgiyi kabul etmek şurada kalsın, her gün önemli başarılarla yürümek istediği, bunun dışındaki davranışlara değer vermediği gibi bunlara karşı duran bir önderliktir.

Kadronun da böyle olması gerekiyor. Bu sadece mecbur olduğumuz ve başka yolumuz olmadığı için değil, büyük bir tutkuyla, verimlilikle sarılmamız gereken tutum, yaklaşım olması gerektiği içindir. Ve biraz anlayış, dürüstlük varsa herkesin gereklerini rahatlıkla yerine getirebileceği bir husustur. Bütün bunlara ne kadar “doğrudur” diyorsanız da, ama pratiğin kendisine baktığımızda her gün doğru tutumların karşısında inanılmaz bir biçimde çok ağır suç düzeyine varan davranışlar eksik olmuyor. Yaşanan her pratik de ters oluyor ve böylece birçok yetersizlik ortaya çıkıyor. Bir daha “anlamadım, çok bağlıydım” demeyin. Ben böyle bağlılıktan anlamam ve bunun gibi bağlılıklara karnım da toktur.

İşin gerekleri bellidir; parti olmaya karar vermişiz, asgari düzeyde ilkeler ve tutumlar da nettir. Bunun karşısında lafi dolandırmanıza ve kendinizi maskeleyenize gerek yok, doğruya gelin. Bu ağır suçları işleyemezsin, savunamazsın. Gözü kara oynuyorsun, “bastırırım” diyorsun, o zaman hesabını kitabını iyi yap. Bütün bu değerler savaşla kazanılmıştır,

ancak savaşla kaybedilir. PKK'lilik adı altında, "Önderliğe bağlıyız" adı altında Önderliği boşa çıkar, ondan sonra da bizden yıkılışına onay iste, hatta çok başarılı olduğunu ispatlamaya ve bunu kandırmaca bir tarzda sunmaya çalış; yetmeyen bir öncülük özelliğini laflamayla, demagojiyle yeterliymiş gibi göstermeye çalış. Yetmeyen bir savaşçılığı etrafını tanınmaz hale getirerek, kendini de dayatarak kanıtlamaya çalış; yerine getirilmeyen bir komutanlık görevini çok çeşitli nedenlerle yutturmaya çalış. Bütün bunların hesabının sorulması gerektiği bir zamandır da demeyeceğiz, hiçbir yerde hiçbir koşulda kimsenin cesaret bile etmemesi gereken bir durum olarak değerlendireceğiz. Akıllı partililerin, öncülerin, komutanların neye, nerede, ne zaman ve nasıl yaklaşılması gerektiğini, bir göreve başarı şansını, yeterli bir çalışmayı her ortama nasıl dayatmaları gerektiğini bilmeleri gerekir de demeyeceğiz, anında uygulamayı sağlamalarını dayatacağız. Böylece devrimci adadığınız kişiliğiniz, iyi niyetleriniz, cesaretiniz ve fedakarlığınızın da anlamı ifade edilmiş olur. Devrimci insan hesap kitap adamı olmalıdır, boşa çalışmamalıdır; ne kendisinin, ne yoldaşlarının emeğini, özellikle şehitlerin vasiyetini doğru taktir etmeli ve onu korumalıdır. Her şeyden önce "ben bunun için varım" diyebilmelidir. Bir öncünün öncelikle işi budur, o sağlama alınmadıkça başka bir şey düşünemez. Bütün mücadelesi, özellikle bu değerlerin öncelikle sağlama alınması, korunması, mümkünse geliştirilmesi olmalıdır. Varsa yaratıcı yeteneği onunla zenginleştirmesidir, yenilmez kılmasıdır. Bu temelde öncümüzü bir kez daha sarsarak, yenileyerek, yeniden yaratarak ve savaşın, böylece devrimin bütün görevlerine yeterli hale getirerek; varsa eğitim, tecrübe noksanlığını gidererek hazırlayacağız. Madem ki bu konuda herkes "bir partinin, bir öncünün vasfına ulaşmak istiyorum, komutan, hatta savaşçı olmak istiyorum" diyor, o halde bunların gereklerine nasıl yönelmesi ve hangi psikoloji gerekiyorsa onu sergilemesi gerektiğini bilmelidir. Bu da tek doğru tutumdur.

Hiç olmazsa, özellikle '93 savaşım yılını önemli gelişmelerle yaşıyorken ve kazanma imkanları bu kadar açığa çıkmışken yetkin bir kadro olmasını bilelim. Bunun fırsatını iyi yakaladık ve bunu iyi bir noktaya getirdik. Olanaklar hayli gelişkin, o halde yetkin kadro ile bunları büyük bir ordulaşmaya, çok sonuç alıcı bir savaşa dönüştürelim. Halkın siyasal ordusunu, savaşını, öncünün örgütsel savaşımını geliştirelim ve zaferi kazanalım. Bundan başka ne isteyebiliriz, ne bekleyebiliriz? Temel görev, büyük bir yetkinlik, azim ve iradeyle yüklenilip başarılması gereken tutum budur. Güzel olan da, yaşamı çekici kılan da budur. Mecbur olduğumuz kadar, büyük bir coşkuyla sağlayacağımız tutum da budur.

Buna itiraz yok, fakat geçmişte olduğu gibi günümüzde de küçümsenmeyecek boyutta bununla çelişen durumlar var. Neden böyle oluyor? Ben mi az anlattım, yoksa siz mi anlayamadınız? Parti tarihinde çokça karşılaştığımız bu hususların örnekleri halen yaşanmaktadır. Yine neden demekten kendimizi alıkoyamıyoruz. Özellikle geçmişte buna yol açan nedenlerin neler olduğunu ve provokasyonların etkisini ortaya koyduk. Yine kendi yetersizliklerimizin üzerine de gittik, fakat insan biraz daha anlamak istiyor. Bunları neden kendi elimizle yaptık, imkan ve fırsatları neden doğru değerlendirmedik. '92 Güney Savaşının dersleri bile hayli öğreticidir. Onun bazı sonuçlarını doğru ele alıp '93 kışıyla birlikte yapıya mal etmeseydik, acaba parti ve gerilla diye bir şey kalır mıydı? Hepiniz cehennemlik bir yaşam içinde kalırdınız, ama son durumda kurtaran bizim geliştirdiğimiz birkaç müdahale tarzıdır. Arkadaşları kendi haline bıraksaydık bugün bir şey kalabilir miydi? Benim yürüttüğüm örgütsel hat, yine gerillaya, parti siyasetine ilişkin geliştirilenler olmasaydı, arkadaşlarımızı kendi keyiflerine bıraksaydık; Amed'in, Botan'ın nasıl biçileceğini; Güney'in nasıl teslim alınacağını gördük. İnsan yaşadığı deneyimlerden büyük dersler çıkarmalı. Ben de buradaydım, ahım şahım çalıştım demiyorum, iyi ayarlamacıyım, adımlarımın dengeli olmasını sağlıyorum, kendimi yitirmedim ve esaslı bir yürüyüşü sürdürdüm.

Savaşın bu düzeyde gelişimi benim görevimdir, herkes bu görevi biliyor, ama başaramıyor. Aslında bizim hem çaba, hem de yaklaşım düzeyimiz yeterliydi. Hiç olmazsa sonuçları yenilgiden öte başarıya açık bir duruma ulaşmıştır. Halen bazıları kendi payına düşen görevleri kestiremiyor. Ama her an kendi başına buyruk olmalar gelişebilir. En önemlisi de "biraz gelişme sağladık, üzerine yatalım" anlayışlarının gelişmesidir. Bu da çok açık bir biçimde ortaya konuluyor. "Tehlike var, ama gelişme de var ve bu bizi rahatlatıyor" deniliyor. Bu, kendini rahatlatma, var olanın üstüne yatma ve yeniye aramama durumudur. Halbuki bu eşittir düşman kuşatması, ikinci gün darbe üstüne darbe yemektir. Onu kurtarmak için kendimden bir şeyler daha mı vermem gerekiyor, benim gücüm artık bunu kaldırır mı, buna tahammül eder mi, Önderlik tarzı bunu affeder mi? Devrimde zaferi esas alan bir kişilik bunu kabul edebilir mi? Ama bizim savaşçıya, öncüye, komutana göre ben on yıl daha çalışıp ona hizmet etmeliyim!

Fakat burada onun esas alması gereken Önderlik temposu ve dur durak bilmeyen bir çalışma tarzıdır. Bunun dışında hiçbir seçeneği yoktur. Yapımızın mutlaka bunu anlaması ve savaşı buna göre geliştirmesi gerekiyor. Ama bizim ister yeni, ister eski kadro ve savaşçıda daraltıcı, rahata düşkün, gaflet içinde yaşama durumları söz konusu. Oysa zafer yaklaşımından uzak, yetinmecî, her türlü tutum ve davranışa asla pirim vermemek, ona acımamak gerekiyor.

1993'ün sonuna yaklaşırken zafer hamlesi için ne gerekiyorsa, yalnız hazırlıklar düzeyinde değil, onun bütün eylemsel hamlelerine de yüklenmek gerekiyor. Bu aşamada savaşta durmanın ölüm olduğu, kaybetmeden de öteye kazanmamanın suç teşkil ettiği bir dönemdeyiz. Böylece herkesin, tam kazanamazsa, hatta yerinde sayar ve kazanmayı tırmandıramazsa bunun bir örgüt suçu olarak yargılanacağını bilerek kazandırmaya yüklenmesi gerekir. Zaten böyle dönemlerin devrimci tarzı da budur. Dün böyle olmayabilirdi, ama süreç bugün böyle istiyor. Sonuca gidiyorsun, küçük bir kendini bırakma, rakibinin senin önüne geçerek seni önlemesidir, bu da imhadır. Başbakan, "Biz bir adım onların önünde olacağız" diyor, yani özel savaş devrimci savaşın peşini bırakmıyor, hatta "önünde olacaktır" diyor ve günlük olarak bütün çalışmasını buna göre ayarlıyor ve karşılık veriyor. Eğer bu böyleyse o zaman senin yapacağın; öne geçmişken, inisiyatif sendeyken düşmanın sana ulaşmaması gerekir; bu da tempodur, tarzıdır. Yapımıza bırakırsan, gözünün önünde dünya yıkılsa, zaman neymiş, olanak, fırsat neymiş, yapmış, etmiş, gitmiş vb. köylü duyarsızlığı, küçük burjuva lafazanlığıyla tüm bunlar umurunda bile olmaz. Sanki bizim için devrim kazanılmış. Öyle değil, kendini aldatıyorsun, haksızlık ediyorsun. İki ay senin bitiş süren olabilir, idam fermanının uygulandığı ay olabilir, bunu nasıl

kendine layık görüyorsun? Bu kadar gafilce nasıl değerlendiriyorsun? Son dönemlerdeki izlenimlerimiz budur. Serbest bırakırsan hızla içine girecekleri tutum bu olur. Sıkışınca “sen bize gereklisin” diyorlar. Asıl sen bana sor, sana nasıl gerekliyim veya sana gerekli olabilmek için neler yapıyorum? Madem öncüsün, kadrosun, madem bağlı olmayı gerekli görüyorsun, hatta “çok ihtiyacımız var” diyorsun; o zaman senin ihtiyacına cevap veren kişilik nasıl çalışıyor, nasıl cevap veriyor onu da anlamalısın. Bu ağır bir sübjektivizm veya idealizm değil midir? Hep yaşarsınız, hep ihtiyacınızı giderirsiniz, bunun içinde bilimsellik nerede, diyalektik tarz nerede? Ama beklentiler de bu yönlüdür. Adam köylü; Allah'ına, kaderine inanmış gidiyor, adam küçük burjuva, demagojiye dayanmış gidiyor. Stğıntı veya keyfi yorumlara ardına kadar açık, ona dayanmış gidiyor. İşin temposu, işin müthiş çabası, tekniği, yaratıcılığı umurunda bile değil, “onu yukarıdaki düşünsün, Allah düşünsün!” “Sen bize gereklisin, sana muhtacım” şeklindeki idealizm, demagojik, aptalca durumlar aşılmadan çok feci kaybedersiniz. Sizi kurtaramam diyemem, ama benim öyle bir görevim yok. Şimdiye kadar zor bela idare ettik, çoğu da imha olup gitti. Hataları buradadır ve anlamsız gidiş biçimleri onların kendi eserleridir. Biraz kurtardık demeyeceğim, gelişmeyi biraz buraya getirdik, ama bunda benim durumum, yorumum, halim, tarzım böyledir.

Kadro her şeyden önce bilinç ögesidir, örgüt ögesidir, disiplin ögesidir, yani çizgiyi uygulayan bir kişidir. Gerçekleşeni böyle anlar. Yaşam daha da acımasızdır, fakat o acımasızlığı aşmasını bilir. Bunun dışında bir kadro tanımı yapılamaz. Bunun dışında başka bir kadro anlayışı ve tutumu bütünüyle çizgi dışıdır, anlayış dışıdır ve her türlü yenilgiye açıktır. Zormuş, ama bu devrimin doğasında var. Devrim yoğunlaşmayı ve yaratıcı olmayı gerektiriyor. Bunun için de insanın çok yönlü araştırıp, inceleyip, yorumlayıp kendini hazırlaması gerekiyor, kadro böyle olan bir kişidir. Başka yolu yoktur. Bunun dışında bir kadro beklentisi olsa olsa kendini kandıran, her türlü -ki bizde bolca çıkıyor- iflah olmazların, aptalların işidir. Ve tarih boyunca da bunlar hep kaybettirmişlerdir. Kaybetmeyen biraz bizim tutumumuzdur. Onu da birçok öğemiz yetmezlikleriyle, her türlü yaramazlıklarıyla, değme kontranın vermeyeceği zararlı tutum ve davranışlarıyla boşa çıkarmak istiyorlar. O açıdan Önderlik gerçeğini bir kez daha doğru algılamalısınız. Her zaman neye “evet”, neye “hayır” denileceğini mutlaka yaşamın bütün hususlarında anlamalısınız. Ona göre kişilik, gerekirse ona göre yeniden bir oluşum ve yapılanmayı kendinizde, çevrenizde, yani örgüt ortamında sağlamalısınız. Böyle yaklaşım gösterilir, böyle kadro eğitimi yapılır, savaşa böyle çekilir ve bunun sonunda da başarı vardır.

Kavramada büyük olamama uygulamada da yeterli olamamayı getirir. Savaştır, en küçük bir yetersizlik karşı tarafın güçlenme zemini haline gelir. Bu da kendini davaya adanmak değil, davayı kendine kurban etmedir! Demek ki, kendinizi oldukça teorik eğitecek ve kendinize örgüt disiplinini yedireceksiniz. Bunlar da teorik faaliyetle ilgilidir. Geçmiş yaşam alışkanlıklarınızı, duygularınızı, geleneklerinizi ve her türlü beklentilerinizi katledeceksiniz. Eğer bu beklentilerinizi katlettikten sonra bütünüyle ölmüşseniz Allah rahmet eylesin; geriye diri yanlarınız kalmışsa olanlara parti çizgisinde gerçek bir partili olarak yaşama şansı verdirecek ve onu giderek pratikle besleyeceksiniz. Böylelikle sizden kesinlikle sağlam bir kadro çıkar. Tarih ve güncel somut gerçeklik bunun böyle olduğunu gösteriyor. Bunun başka türlü bir başarı yolu yok, yani devrimde bunun dışında başka bir yolla direnme ve direnmede zafer kazanma yok. Bütün devrimler tarihinin öğrettiği sonuç ve devrimlerde kişiliklerin irade zaferi budur. Kendinizi yanıltmadan, yıllarca yanılgıların trajik kurbanı yapmadan doğru devrimci kararı ve dönüşüm gücünü gösterin. Bunu çok rahatlıkla başarabilirsiniz.

24 Eylül 1993

ÖNDERLİK ÇABALARI MİLYONLARIN ÇABASININ BİR İFADESİDİR

1993 yılını geride bırakırken sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası düzeyde de kendini oldukça gündemde ve ayakta tutan, devrimin en iddialı sesi, onun gerçeği olma iddiası kadar, süreç içinde pratik gelişimi başarıyla kanıtlar nitelikte her gün dirilişin sahibi olduğumuzu göstermiş bulunmaktayız. Çok ilginç bir deneyim yaşadığımız açık. Uğraşmanın yine anlamlı bir çabasıyla karşı karşıyayız. Bu, aynı zamanda tarihin en eski insanlığının en hakim temsilcileriyle bir karşılaşmasıdır. Yine bu anlamda insanlık tarihi kadar eski, ama en çarpıcı özelliklerle başında karşı devrimi esas alan güçlerin yer aldığı, birbirlerini anlamaya, kendi deneyimlerinden sonuçlar çıkarmaya büyük özen gösterdikleri çok sıcak sığına bir yaşamsal durumla karşı karşıyayız.

Sizlerle çok uğraştık, sizleri uğraştırdık. Değişik bir savaş, mücadele ve yaşam biçimi diye tabir ettiğiniz hususlar üzerinde durduk ve en önemlisi de özgür olmaya büyük özen gösterdik. İnsana en yaraşır olana çok yönlü ilgi gösterdik, bu soylu tutumdan asla vazgeçmedik. Sanıyorum bizim en anlamlı yanımız da bu oluyor. Yoksa böyle bir zamanın başka türlü bir karşılığı ne bulunur, ne beklenir. Ancak en soylu özgürlük tutkuları, onun arayıcılarının sahip olabilecekleri bir çaba ve bir savaşım gerçeğidir. Kendimizi ne başarılıyız diye abartıyoruz, ne de yoğun baskılar vardır, altından çıkamayız biçiminde bir karamsarlığa kaptırıyoruz. Ve her zaman belirttiğim gibi, kendimiz uğraşyoruz, insana inanıyoruz, insanı esas alıyoruz, insanın gücüne güveniyoruz; onunla uğraşıldığında arzulanan ve hele insan gerçeğiyle bağlantısını fazla koparmamışsa en sonuç alıcı olanın bu yönlü bir çaba olacağına kendimizi inandırmışız. Bilinçlenmemiz de böyle bir temelden kaynaklanıyor. Böylece adına hareketimiz denilen ve oldukça da etkileyici, çarpıcı, sonuç alıcı bir gelişme söz konusu olmuştur.

Dünyaya ne kadar gerçekleri anlatabildik, bırakalım onları, sizlere ne kadar anlatabiliyoruz? Nerede nasıl kaybettiniz, nerede nasıl yaşadınız, nerede nasıl her gün darbe yiyorsunuz, nerede nasıl ölmüşsünüz, nerede nasıl yenilmişsiniz, nerede nasıl yürütebilirsiniz, diriltebilirsiniz, mümkünse başarabilirsiniz? Bütün bu hususlar bizi çok yakından

ilgilendiriyor. Kendi payıma, adına ne tür yaşam denilirse denilsin, özellikle baskıyı temsil eden güçlerin amaçlarına alternatif teşkil edecek bir gelişmeyi her zaman arayıp sorarım. Bunu garantileme biçiminde bir yürüyüşümüz olmuştur. Fakat bu, bizim için sıradan bir kalkan olma gerçeğidir. Daha fazlasını ve en önemli gelişmeleri kendi bünyemizde ortaya çıkarmaya daha fazla ilgi gösterdik. Zaten o olmadan da kaba anlamda fazla bir gelişme sağlanamaz. Sizlerle ilgilenmeye değer verdik, hiç kimsenin cesaret edemeyeceği kadar biz bu gücü gösterdik. Ne kadar zayıfsınız değilsiniz o ayrı bir konu, aslında kendimize göre bir yol ve yöntem de tutturduk. Bunun etkili olduğu, insanlığın temel gerçekliğine cevap verdiği şimdi biraz daha iyi anlaşılıyor. Tabii aptal olmamaya büyük özen gösterdik. Özellikle uzun süre kendimizi gaflete, aptallığa şu veya bu yönlü yanlışlığa, her türlü abartmaya, gerçeklerin çok dışında göstermemeye, düşmemeye, böyle konumları işgal etmemeye, onun yerine daha farklı, daha doğru ve bir yerde aykırı olanı yakalamaya büyük özen gösterdik.

Adına Önderlik gerçeği, parti gerçeği denilen bazı gelişmeleri sağlamaya çalışıyoruz. Fakat sizin ise bizim düşünüp yaptığımız gibi yapmadığınızı açıkça belirtmeliyim. Bütün fedakarlık, cesaret ve çabalarınıza rağmen sorunuz, yolun neresinde olduğunuz, yolda nasıl yürüdüğünüz olacak. Bazı gevezeler söylese de kesin sonuç alma anlamında fazla iddialı konuşuyorlar. Yeniden yapılanma konusunda kişilik olarak sahip olduğu malzemeler hem çok gevşek, hem de her ne kadar ilgili ve iddialı olmamızı engellemiyorsa da, özellikle yaşanmaması gereken pratikler nedeniyle sizin için aynı iddiayı taşıyamıyoruz veya şansınızı pek iyi kullandığınızı söyleyemeyiz. Şüphesiz bunun kölelik ve bebeklikten itibaren yetişme tarzınızla çok yakından bir ilişkisi var. Ve buna büyük bir öfke duyuyorum; bunlar nasıl yetiştirildiler, yetiştirilirken acaba hangi yanlışlıklar, hatta pislikler, kirler bunların kulağına, gözüne, duyularına aktı? Ülkeye, kendi kişiliklerine, kendi insani gerçekliğine bu kadar yabancı kişilikler nasıl yetişiyorlar? Çok erken yaşlardan itibaren derinliğine sorgulanan ve halen cevabı aranan sorular bunlardır. Bugüne kadar gelen bu lanetli soy iddiasında nasıl böyle boy verdiniz? Basit adamlar, yaramaz kişilikler neden bu kadar aldandı? İnsan kendine yapar da bu kadar mı yapar? Neden güçlü bir eylemin ve sözün sahibi olmayı akıllarına getiremiyorlar? Bu sorular bizim için çok önemlidir.

Sorun burada kötü bir ölümü tercih etmek değildir. Neden yaşama doğru bir cevap olunamadı, neden buna bir saygı gelişemedi? Devrim, bir anlamda bütün bu sorulara cevap vermenin eylemidir. Bizim düşünce tarzımızda doğruları kaba anlamda sıralamak ve ona göre düz bir yürüyüşle yürümek fazla iç açıcı veya sonuç alıcı gibi gelmiyor. Bu tip bir yürüyüş yanlışlarla, oldukça da yenilgilerle; başarsa bile oluşturacağı düzenin büyük hastalıklarıyla, yanlışlıklarıyla yüklü olacağını gösteriyor. Özellikle sosyalizm adına yaşanan deneyimler, bizim bu konuda daha da derinleşmemizi, kendimize fazla yakıştırmamakla birlikte, olası tehlikelere düşmemek için özenli olmaya zorluyor. Veya bu yönlü niteliklerimizi daha da gün ışığına çıkarmaya, hareketimizi bu temelde biraz daha doğru ve farklı kılmaya itiyor. Görüldüğü gibi bizim eylem tam bir gönüllülük eylemi, fakat bunun içine müthiş zorunluluklarla girilir. Bu kadar gönüllü ve bu kadar disiplinli bir harekettir.

Kendi yaklaşımında insanla ilgilenmeyi en üst düzeyde götürdüğüm gibi, öyle ahbab çavuşluğa, senli benli olmaya gelmem, sınır çizerim, seviye farkını gözden kaçırmamaya ve daha değerli yücelikleri esas aldırma büyük özen gösteririm. İnsan topluluğu, hele bu topluluk bizim gibi birbirinden kaçan, birbirine en çok kötülüğü yapan, birey bile diyemeyeceğimiz ucube bir olayı, ilişkiyi, kişiliği tartışmaya çekme, uğraşıya çekme, hatta ordulaşmaya tabi tutabilme çok önemlidir. Bizim bütün tutkumuz, tedbirimiz bunun içindi ve o da biraz gerçekleşiyor. Göstermelik tutumlardan hoşlanmayız, ciddiyete, tutarlılığa büyük özen gösteririz. Lafazanlıktan hiç hoşlanmayız, ama içtenlik, özdenlik yüksek takdir toplar. Zavallılık, alçaltıcı davranışlar, ucuz yaşayan duygulara boğulmuş ilişkiler bizde öfkeyle, hatta iğrenç karşılanır. Şu farkları ortaya koymaya çalışırız; her şey bir kötü yığın değildir veya çöplüğe atılmış sayılmaz; farklılıklar yaratabilmeli, birileri veya bazı şeyler yerle bir edilirken bazı şeyler de yükseltilmeli. Böylelikle hem daha iyi görülür hem de daha iyi bir yaşam geliştirilebilir. Bunlar gece gündüz kendi kendimize sorduğumuz sorulardır. Bu mevcut eylemler de bir yerde bütün bu hususların açıklığa kavuşturulması içindi. Başka türlü sizin gibi enkazları anlamak çok zor oluyor. Tarihin oldukça dökülmüş, lime lime olmuş iskeletini canlandırmak belki de imkansızdır.

Sizin en büyük hatanız yaşama saygılı olmayı fazla bilememenizdir. Aslında kendime karşı çok acımasızım, ama en olumlu yanımda yaşama karşı saygılı olmaktır. Fakat bunun nasıl bir saygı olduğunu kavramak çok önemlidir. Bu insanlar neden yaşama karşı saygıyla işe başlamadılar diye sıkça soruyorum. Çünkü bütün hal ve hareketlerine baktığımızda insanın dehşetle karşılayacağı bir yığın husus var. Eyleminin hemen hemen bütünüyle kurtarmak istediği budur. Çünkü bize reva görülen; her türlü ihmali, baskı, sınırsız bozma, ezip geçme, silip süpürme, "istediğimi yaparım" yaklaşımıdır ve bu yaşanan bir gerçekliktir. Böyle oldu mu, ortada sana saygı diye bir şeyin varlığından bahsedilemez. Size bakıyorum, kendinizi nasıl böyle bir durumda tuttuğunuza şaşırıyorum. Hatta diğer insanlar gibi yaşayabileceğinizi, daha da kötüsü bir hırs, kötü bir kendini beğenme yaklaşımıyla dopdolu olduğunuzu gördükçe endişelerin olmaması mümkün değil. Kötü olan, insanın kendi gerçeği karşısındaki gafletidir.

Bütün bu çabalarıma ve bir şeyler oldu, bir şeyler yapıldı denilmesine rağmen halen gerçeğimizi biraz saygılı kıldık, biraz özgürleştirdik diyemiyorum. Mevcut durumda buna pek kolay bir cevap olacağınızı, sağlam bir cevap vereceğinizi sanmıyorum. Ciddi bir engeliniz, sizin olacak bir başarınız olmadığı halde kendinizi ne kadar hızla dönüştürüp bu işlere verebilirsiniz? Yoksa çok haksız temellerde avlanırsınız. Veya tüm bunları hiçe de sayabilirsiniz. Bütün bunlar varolan sorunlardır. Sizlerden çok yüksek bilgili olmama, düşmanın buraları bile amansız takibine; "Günlük olarak takip altındadır, nefes alamaz durumdadır, şöyle teslim alacağız" demesine rağmen yine de gücümü ortaya koyuyor ve insanımızla, halkımızla, adına parti denilen toplulukla ne kadar özgürce uğraştığımı ispatlamış bulunuyorum. En çok sıkıştığım, "çalışamaz, yürütemez, üretmez" denilen dönemlerde dahi en verimli, en anlamlı ve en sonuç alıcı bir çabanın sahibi oldum. Bunu kendime karşı tutarlı ve saygılı olmanın bir ifadesi olarak da değerlendirebiliriz.

Bazı sonuçları almaya devam edeceğiz. Sorumluluğunuza geniş alanlar, geniş yetkiler, büyük güçler verdiğimiz halde buna ne kadar layık olabiliyorsunuz, bunu ne kadar doğru değerlendirebiliyorsunuz? Çok az. PKK bünyesinde hamal tarzı çabaların fazla anlam ifade etmeyeceği açık. Kabul edilebilir bir çaba, bir çalışma çok önemlidir. Acaba PKK içinde veya ordulaşmamız içinde adını, sanını daha fazla duyuran kaç kişi çıkabilir? Acaba kaç kişi yüksek saygıdeğer bir çabayı sergiliyor; hem sonuç alıyor hem de ardına kadar yenilgiye kapalı bir yaşamı özgürce yakalıyor; hem kurtarıyor hem güzelleştiriyor, hatta düşmanın bütün dayatmalarını sadece boşa çıkarmakla kalmıyor, ona ölümcül darbeleri indiriyor? Bu nitelikte bir devrimciliği fazla göremiyoruz. Kendimi bile bu ölçülerde değerlendirdiğimde, sadece durumu biraz kurtardığımı söylüyorum. Ahım şahım olmasa da bazı durumlar kurtarılmıştır. Eğer bundan tam yararlanılırsa, ben başarmasam bile bazılarının başarma imkanını son derece arttırmışım. Tam da bunu söylediğimiz noktada bizimkilerin yaptığı, başarma imkanlarını yerle bir etmektir. Eski tarihlerine, gerçekliklerine yaraşır davranışlar içerisine girmek! "Şöyle layık olacağız, böyle kazanacağız" diyor, tam da bu noktada baktığımızda yapmadığını bırakmamış. Bizim savaş ve eylem anlayışımız sizinkinden biraz farklı; sizler bizi oldukça uğraştırıyorsunuz. Tarzımızı biraz kendimiz geliştirdik. Sizin tarzınız enkazdan da öteye bir durumu ifade ediyor. Bu gerçekler bizi uğraştırmasına rağmen yine de ilgiyi kesmedik. Mutlaka bir şeyler almalı, bir şeylere gelmelisiniz; her biriniz bir yığın, yani körler, dilsizler, sağırlar yığınağı durumundasınız. Kim ne derse desin, ben kendimi öyle ucuz başarılarla veya hiç nefes alamazsın denilecek durumlarda kaybetmemeye özen gösterdim. Kendimi ne fazla umuda, ne fazla umutsuzluğa veya ne çok önemli başarılarla, ne de hiç yaşayamazsın denilen durumlara kaptırmadım. Böyle şeylere fazla değer verilmez. Biz kendi işlerimizi şimdiye kadar nasıl ele alacağımızı ve nasıl yoluna koyacağımızı gösteriyoruz. Belirttiğim gibi ahım şahım olmayabilir, sıradan olabilir, ama yine de durumları biraz kurtarıyor. Yiğitlik, bu konuda herkesin saygı duyabileceği bir çalışmayı ortaya çıkarmaktır. Yani sadece bugün için değil, tarihe de böyle bir şey bırakabilmektir.

Başkalarına göre fazla anlamlı bir yaşamımız olmayabilir, ama onlara da söyleyeceklerim vardır: Peki, sen nesin, kimsin? Onların hakkımızda söyledikleri bizim için hiçbir şey ifade etmiyor. Ama bizim onlar hakkında söylediklerimiz çok şey ifade ediyor. Gelişmelerin içine girmişsiniz, umutlarınızı kırmayalım, ama bu işler öyle sandığınız gibi ele alınmıyor. Ölmekle de bu işin altından çıkılmaz. Nasıl iyi bir asker olunur, nasıl iyi bir komutan olunur, örgüt nasıl kurulur, nasıl idare edilir? Bu konularda dişe dokunur bir adam yok diyorum. Adam hazır olanı bile değerlendiremiyor, yediği, içtiği hazırdandır. Yoksa bir değere biraz emek katarak bir şeyler yapmak umurunda bile değil. Her şeyin kendimle yaratıldığını söylemiyorum. Kaldı ki benim, öyle bireyci bir insan olmadığım da biliniyor.

Önderlik çabaları milyonların çabalarının bir ifadesidir. Ve onlar adına şüphesiz bazı değerlendirmeleri cesaretle yapıyoruz. Zaten ilgileri, destekleri olmasaydı bireysel irademiz bu kadar konuşuramazdık, konuşursaydım müthiş bir geveze olurdu ve yaşayamazdım. Sizin de çok önemli çıkışların sahibi olmanızı istedim. Bunun için her gün hizmet etmek istiyorum, hizmet etmeliyim de. Fakat karşımızda öyle pratik sahipleri var ki, bunu nereden, nasıl ele alıp ne yapacağımıza şaşırıyoruz. İnsan kendini bu kadar acı, bu kadar hor görülecek bir duruma nasıl getirir? Benim arkadaşlığımda coşku var, şenlik var; kişileri alçak görme, hor görme yoktur. Ama yaratılan durumların çok istemememe rağmen, ağırlıklı bu olduğu ortaya çıkıyor. Bütün çabalarda olağanüstü yoldaşlık, ilgi, çözüm gücü var, fakat imkan ve olanaklara rağmen gerilikte de ısrar var. Tabii yine o kişinin özelliklerini, konumunu elden bırakmıyoruz. Her zaman belirttiğim gibi, ben iyi bir tartışmacıyım, asla baskıya baş vurmadan, ama kendimi de hiçe saymadan, karşımdaki ister bir devlet olsun, ister sıradan bir kişi olsun, onun bizi hiçe saymasına, bize karşı duyarsız, saygısız olmasına ve bunun için her türlü hakareti reva görmesine dur diyeceğiz. Kendimi ona, biraz kendine gel, biraz saygılı ol dedirtecek konumda tutuyorum. Belki senin için fazla anlam ifade etmeyebilirim, beni fazla ciddiye almayabilirsin, ama tartışılacak bir husus varsa onu hiçe sayma, karşı tarafı veya ilgili bir tarafı bu kadar görmezlikten gelme; "şöyle ileriyim, şöyle insan haklarından yanayım, şöyle demokratım" diyorsan, bunun asgari gereklerini anlamaya ve bu konuda kendini ispatlamaya çalış. Böyle mütevazı bir durum ve çabanın sahibi olmaya çalışıyoruz. Ve halen de durum budur. Yani sadece düşman karşısında değil, sizlerin de karşısında benim kurtarmaya çalıştığım husus, mütevazı bir tartışma tarafı yaratmaktır. Eğer eşitçe ve özgürce davranabiliyorsa, emeğe saygılı yaklaşıyorsa, sonuna kadar kendini bu konuda açık tutuyorsa, buna oldukça değer verdiğimiz kanıtlanmıştır.

Yapımız, kişilikler bir bebekten daha beter, yine bir despottan daha despot kalmıştır. Aslında kendini bize dayatıyor. Dikendir, kılıçtır, bilmem şu bu yönleriyle bastırmaya uğraşıyorlarsa buna karşı bizim de direnmemiz gerektiği açıktır. Buna boyun eğmek yakışmaz. Şimdi düşman da en can alıcı yerinden dayatıyor, günlük olarak "Şöyle yok ederiz" diyor. Diğer yandan bebeklerin bile içine düşmeyeceği kadar her an her türlü yıkımla, yine değişik bir imha ile yüz yüze gelebilecek tavırları dayatırsan, bunun adına da politika dersin; bunlar kimdir, niçin böyle yapıyorlar sorusunu kendimize soracağız ve düşüneceğiz. "Bizim bunlarla ne ilişkimiz var, ne ilgimiz var" diyebilirsiniz, ama var. Bu konuda bilip bilmemek, iyi niyetli olup olmamak da o kadar önemli değil. Keşke böyle olmasaydı veya keşke o özellikler fazla etkili olmasaydı da biz fazla sözünü etmeseydik.

Herkesin bir yaşamı, bir oyunu var, benim de yaşamım, oyunum biraz böyle. Kendi sahamda kendi tarzımda oyunu veya yaşamı kaybetmemek için müthiş bir yoğunlaşma, kılı kırk yarma, her gün yüklenme, özellikle tek bir ana noktada yıllarca fır dönmeyi iyi bildiğim için karşı tarafın fazla güç ifade etmesi düşünülemez. Benim sanatımı bana karşı kullanıp da beni zor duruma düşürecek güçte değilsiniz, bunu yapan dünya da olsa fazla etkili olamaz. Ben, her şeyi şöyle yapacağım, böyle yapacağım demiyorum, ama kendi sahamda bir sorun da yoğunlaşmaydı, bu sorunu biraz ortaya çıkardık ve bununla uğraştık. Adamlar "Şöyle ezerek çözeceğiz, ezeriz öyle çözeriz" tarzında tam bir kabadayı tavrıyla üzerimize geliyorlar. Madem bu kadar çözme gücün, demokrasinin vardı şimdiye kadar niye çözemedin? Güya bizi imha edecekler, geriye kalanı da ABD'nin dünya çapındaki önderliğiyle, sözümona Türk demokrasisiyle bütünleştirip bu hareketin işini bitirecekler veya Kürt'ün işini bitirecekler.

Bu Kürt eskiden beri vardı ve bunların eli altındaydı, bunların “demokrasisi” eskiden de vardı, niye o zaman böyle bir şey düşünmediler veya niye illaki bizi ezerek bu “demokratikleşmeyi” sağlamak istiyorlar? Oldukça düşündürücüdür. Kimler bu “demokrasiye” dahil edilmek isteniyor, kimlerin aracılığıyla, kimlerin ham maddesiyle, kimlerin el gücüyle kimler dışlanmak isteniyor? Başarırlar veya başarısızlar gibi bir iddiayı da yüksek sesle söylemek istemiyoruz. Bizim söylediğimiz biraz daha mütevazıca, bazı köklü sorunları, onun ilişki yumağını görebilmek, gösterebilmek, kişiyi kendi bünyesi içinde ortaya çıkarmaktır. Komalıksa, artık yaşam sınırını çoktan geçmişse ölmüştür diyebilmek, ama yaşam belirtileri güçlüyse ona biraz yardımcı olmaktır.

Bizim için dünya kocaman bir hastadan ibarettir. Kendimizi böyle hasta gösterirken, dünyanın da fazla sağlıklı olduğunu söyleyemeyiz. Şimdi görüyorsunuz ki, gerçekten eski bir tarih sorunu kadar, en yeni bir insanlık sorunuyla da karşı karşıyayız. En kendimize ait dediğimiz bir şeyde, en dışımızda dediğimiz bir dünyayla iç içeyiz ve yine de yol alıyoruz. Çabalarımızı dehşetle karşılıyor; kendi kendime bu ne cesaret, bu ne fedakarlık da diyorum ve gerçekten ben bunları böyle sergileyemem. Beni ister korkak, ister bencil bulun, nasıl değerlendirirseniz değerlendirin; gerçekten sizin tarzınızı beni çok çeşitli yönleriyle hem endişeye, hem dehşete, hatta zaman zaman biraz da hayranlığa düşürüyor. Bunu fazla makul görerek çok önemli düzeltmelere tabi tutmamayı da o haliyle çok tehlikeli buluyorum. Halen neden bu tartışmayı sürdürüyoruz? Çünkü bazı noktalarda kaybetme var, bu kaybetme de kolay kolay yenilir yutulur kayıplar değil. Ben sadece şehitlerimizi şöyle anarım demekle de sağlıklı bir anmanın yapılacağı kanısında değilim. Tarihi de inkar ederek günümüzün kavranabileceğine inanmıyorum. Gelecek için de fazla bir iddia taşınabileceğini sanmıyorum.

Tartışmalar her zaman olur, buna ilgi yüksek olmalı ve bu işin biraz bilimsellik dediğimiz yanını da görebilmeliyiz. Ama bu işlerin de sandığımız gibi ilerlediğini, sonuç alınabileceğini de düşünmemeliyiz, durumlar farklı. Mevcut kişilik kapasiteleri veya kapasitenizle ancak ölebilirsiniz. Tabii bu da bizi dehşete düşüren bir husustur. Bu kadar vicdansız olunabilir mi? O açıdan hem çok büyük öfkemiz var hem çok esef ediyoruz. Bunlar işin çok can alıcı bir noktasında, bir fırsatında, bir olanağında niye böyle safça davranıyorlar, kaybediyorlar, yeniliyorlar? En önemlisi de kazanabilecekleri halde kazanamıyorlar. Bir köylü eşeğini kaybederse günlerce üzülür, hatta bebekler ufak bir oyuncağını, bir ilişkisini kaybederse sarsılırlar. Ama düşünün, ortak amaç dediğiniz ve hepinizin olan yaşam imkanlarını yerle bir ediyorsunuz, yine de üzülmiyorsunuz. Kaybediyorsunuz tınmıyorsunuz, cinayete uğratiyorsunuz orali bile değilsiniz ve en önemlisi de çok mükemmel kazanabileceğiniz halde bir bakış bile atmıyorsunuz, küçük bir çabayı bile yerli yerinde gösteremiyorsunuz. Ve bunların ortak ifadesi olarak "verimsiz kalmıştım, yetersizdim" anlayışları neredeyse bütün çalışma birimlerimize, savaş birliklerimize hakim kılınmış.

Biraz düşünüp kendini sorgulayacaksın, benim hatırım için de değil, az çok kendi durumumu kurtarabilirim, senin de o özü kurtaracak kadar bir değerlendirme gücün olmalı, ama bastırarak ve başka türlü göstererek değil. Dediğim gibi, bu gafletlik durumlar bir tarih olarak, bir şan, şeref olarak algılanmamalı. Ben böyle kaba şeyler için bu devrimciliği yürütmüyorum. Tekrar belirtiyim, birçoklarınız bu konuda iliklerinize kadar kendilerini sahteliklerle doldurmuşlardır. Şan, şeref, ad, bir günlük pašalık uğruna her şeyi alt üst ediyorlar. Bu durumları ilginç buluyor ve lanet ediyorum. Bunlara beş metelik kadar değer vermem, şan bu değildir, kahramanlık bu değildir; bu, çirkinliktir. Bütün bunlara rağmen yine de ilgimizi eksik etmeyelim diyorum. Bütün bunları belirtirken az cesaretlisiniz, az fedakarsınız, az çaba sahibisiniz demiyorum. Bunun altını da çiziyorum, hatta bence eşine belki de ender rastlanır bir biçimde davranıyorsunuz, ama bütün bunların büyük anlamsızlığa uğramasını da eksik etmiyorsunuz. Çok tehlikeli hareket ediyorsunuz.

Ben biraz akıllı olmak zorundayım. Benim iyi özelliklerimden birisi de herhalde bu noktada biraz akıllı olmayı bilmemdir. Sözümüne bu kadar silahlı eylem yapıyorlar. Tabii silahla dolaşmak önemlidir, silah insanın elinde oldu mu çok etkilidir, ama doğruları fazla akla getirmiyorsa o silah her an tehlikeli olabilir. Düşmandan ziyade kendilerini vuruyorlar, yanı başındakini vuruyorlar, ama en büyük sorumlu bununla ilgilenmiyor. Dehşet dediğimiz nokta burası oluyor. Bütün bunlar ağır hususlardır. Yanı başında birim imha oluyor, yoldaşlar paramparça oluyor, ben bu kişiliğe ne diyeceğim, ne kadar saygılı olabilirim? Bu durum karşısında "yanıldım, kullanıldım" gibi ucuz kelimeler sarf edilir mi? Nerede sende yürek, sağduyu, fark etme özelliği? Hani bu cesareti, fedakarlığı yerinde kullanacaktın, hani sonuna kadar çizgiye, Önderlik gerçeğine bağlı olacaktın? Nerede bu sözün sahibi, böyle kaç kişi var? Bu konuda kendimi kandırmamak zorundayım. Ucuz bağlılıklar, illaki bana şu kadar insan bağlansın gibi bir derdim yok; tam tersine, kendimi yalnızlaştırmayı esas alıyorum. Allah'ın zavallılarını kendime niye bağlayayım, öyle bir bağlılık varsa kendimi yalnızlaştıracam. Daha iyi birlikler, çok özlü ve yücelticiyse anlamlıdır. Yalnızlık da biraz bunun içindir.

Ölüme Açık Olmak Yaşama En Büyük Saygısızlıktır

Aynı konular üzerinde değerlendirmelerimizin bu kadar dallanıp budaklanmasını istemiyor, oldukça da tekrar yönü fazla olan hususları dile getirmekten hoşlanmıyoruz, ama bir yanlış döne dolaşa, hem de çok yaygın tekrarlanırsa bir gaflet, bir yetersizlik, bir kördüğüm, dikkatsizlik, bilinçsizlik ısrarla dayatılırsa, tabii sen de gerekirse bin defa tekrarlarsın, en azından kendi direnme mevzini terk etmezsin. Zaten bir anlamda bize dayatılan da "sen böyle söylersen biz de böyle söyleriz; senin yapmak istediğin farklılaşmaya, ayrıştırmaya, çözümlemeye biz de kendimizi tıkatmayla, çözümsüzlükle cevap veririz" biçimindedir. Bu bir saldırdır, benim yaptığım da buna karşı direnmedir. Tabii bu mücadele devam etmek zorunda. Fakat yine de değer veriyoruz. Şu anda hiç kimsenin kazanamayacağı kadar yüksek dostlukla kazandığımız bir halk desteği söz konusu, ama bütün bunlara rağmen bu hususlar da bir gerçekliktir. Siz hemen kabul edebilirsiniz veya gidip rahatlıkla evinizde oturabilirsiniz. Silahla veya şöyle etkiyle, yetkiyle sorunları hallettik diye de kendinizi avutabilirsiniz, ama benim böyle kandırayım, bastırayım, kendimi egemen kılayım biçiminde yaklaşmam mümkün değildir. Sizin yöntemlerinizin yanından bile geçmem, kendi tarzımla işleri biraz ilerletmeyi

kendime karşı tutarlılığın bir ölçüsü olarak değerlendiririm. Size gücüm yetmezse gücümün kendime yetmesi gerekiyor. Düşünüyorum, buna şimdi gücüm yetmez, ama başka zaman, başka yerde yetebilir ve bunun için kendimi güçlendirip yeterli hale getiririm. Bu konularda son derece uyanık ve hedefliyim. Kendimi kandırarak, çözümsüzlüğe bırakarak alanı terk etmem, bu da bir direnme biçimidir. Kış hazırlıklarını, yıl planlamasını çoğu alan sorumlularının yaptığı gibi ben de belirleyebilirim. Güzel bir program ortaya çıkarmak işten bile değildir, kaldı ki biz bunu yıllar önce yaptık, şimdi herkes dersini ezberlemiş. Tabii biz bunları artık yeterli görmüyoruz. Bizim yapmak istediğimiz katkı daha farklı.

Şimdi her işe koşar adım varsınız, şöyle ARGK'lileşme, şöyle ERNK'lileşme, şöyle PKK'lileşme denilen birçok şeye benden daha fazla koşarsınız; hazır olanın, olmayanın kazanımlarına katılırsınız, kendinizi katık edersiniz, ama bunu yine de yeterli görmüyoruz ve katkının biraz daha farklı gelişmesi gerekir. Hazıra koşmak, ona katılmak çekici gelmiyor. İyi eğitim programları, iyi kış planları ve yıl ayarlamaları geliştiriyorlar ve biraz da yürüyebilirler, ama bunu kendileri için ne kadar tatminkar buluyorlar diye düşünüyorum. Benim açımdan kaybedilmemesi gereken yerde çok şey kaybedilmiş, kazanılması gereken anda fazla kazanılmamıştır. İşte ben burada gafil olamam ve kendimi de aldatmam. Niye öyle oluyor, bu tutumların sahipleri kimlerdi; neden böyle yaptılar, zayıf mıydılar, gafil miydiler, feodal özellikler mi, küçük burjuva özellikler mi buna yol açtı veya köylü kökenlilik, bilmem kent kökenlilik denilen faktörler bunda ne kadar etkili oldu? Psikolojik durumları veya terbiyeleri buna ne kadar yol açtı? Tabii bana göre bütün bunlar yaşamla ilgilidir. Mutlaka yaşaması gerekenin ölmesi ve mutlaka kazanması gerekenin kazanmaması müthiş düşündürücüdür ve insan buna cevap vermeden "sorumluyum, yetkiliyim, önderim, komutanım" diye ortaya çıkamaz. Tek kelimeyle ayıptır; ısrar ederse serseridir, kendini daha da dayatırsa suçludur.

"Daha ne istiyorsunuz; yıllarımızı, gençliğimizi harcıyoruz" diyebilirsiniz. Bu savunma tarzını asla mantıklı bulmuyorum. Bunu provokatörler de söyledi, kıskırtıcılar, tasfiyeciler de söyledi. Ucuz ölümleri, vakitsiz şahadetleri kendime yediremiyorum. Ama sadece şahadetler için değil, "yaşıyoruz" diyenlere de söyleyecek çok şey var, hatta daha fazlasını onlar için söylemeliyim: Yaşıyorsun, ama nasıl yaşıyorsun, neyi ne kadar hak ettin? Öyle "çözümsüzüm, boynum eğik, suçluyum" demekle olmaz, bunlar sadece laftır. Hem bol bol politik değerlendirmeler yapacaksın, hem de "ölüyorum" diye kendini kandıracaksın. Büyük çoğunluğu böyle düşünüyor. Bu yaşam kabul görmedi mi böyle olur. Ölüm noktasında bir yürüyüşümüz var, her an kazaen de gidebiliriz. Tabii bu da bizi çok düşündürüyor, hatta çok tehlikelidir. Kazandırma noktasından, yaşamı fethetmekten uzaklaşmış kişilik kendini, çevreyi tehlikeli bir biçimde kandırıyor demektir. Aslında imkanı, olanağı, fırsatı görmemiş, insan emeğinden fazla haberdar değil, daha da somut bir ifadeyle; partinin ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri özelliklerinden kendisini koparmış çok tehlikeli bir bireycilikle ve parti adı altında kendinde topladığı yetki ve imkanlarla başını alıp gafilce gidiyor. Bu, bir kontradan daha tehlikeli olabilir ve buna karşı mücadele etmeliyiz. İşte kendime sorduğum sorular bunlardır. Kendimize bu soruları sormakta haklıyız, çünkü bunlar çokça yaşanan sorunlardır. Hepsisi de dürüst, saf. Gel de dehşete kapılma. Siz bunu kolay mı sanıyorsunuz? Tarih bizim için budur diyebilirsiniz, ama ben böyle bir tarihi reddediyorum. Yani sizin gibi yaşama saygısızlık edemem, yaşama saygımı kaybetmemek benim için önemlidir. Ama ölüme açık olmak, yaşamın böyle elden gidişine seyirci kalmak yaşama en büyük saygısızlıktır. Demagojiyle, küçük burjuvazinin koşturma tarzıyla, hırsızlıkla, oldukça farklı gösterilerle işin iç yüzünü kapatmanın beş kuruşluk bir değeri bile yoktur. Biz de bunu yutacak kadar sorumsuz olamayız; en önemlisi de çaresiz olamayız. Varsam çareyim, varsam biraz başarı yaratıyorum, başka türlü varım diyemem. Bir yerde önder böyleyse, tabii ki onun yoldaşları da böyle olur. Veya bir grup sözcü böyleyse, diğerlerinin de başka türlü davranacaklarını sanmam.

Tabii sizin neden devrimci olduğunuzu veya devrimciliğin sizde nasıl başladığını; bu askerlik aşkının, gerilla aşkının nasıl ortaya çıktığını bilemem. Bu eksiklik ve yetmezliklerinizin, hatta gözü kara katılımlarınızın nedeni, nasılı her gün birçok cevap bulabilir. Kimse de böyle katıldığınız için sizi suçlamaz. Tam tersine teşvik eder, ama sorduğum sorular, verdiğim cevaplar da esastır. "Biz böyle düşünmüyorduk, böyle sanmıyorduk" demeyin, gerçek böyledir. "Devrimi bayram, seyran sayıyorduk" veya "dağları şöyle sayıyorduk" diyenlerin gaflet içinde bulduklarından bile haberleri yok. Biraz kendine değinir misin, kendini anlar mısın şeklinde çok mütevazı iki soru soruyorum, o ise "bunları da düşünemeyiz" diyor. Öyleyse sen kimsin? Buraya nasıl geldin?

Ölüme koşarcasına devrime koşulmaz. Yaşamda bastırılmış duygularını, güdülerini özgürce yaşama adı altında devrime yaklaşamaz, koşulamaz. Bin yılın saflığıyla "gidiyorum, onuru kurtarıyorum" diye de bu iş yürümez. Hatta sıradan vatanseverliktir, haksızlıklara karşı çıkmaktır diyerek de devrime gidilmez. Bizdeki durum biraz farklı, biraz da değil, adam akıllı farklıdır. Devrimin bizim için ekmek sudan daha fazla gerekli olduğunu vurgulayayım. Ben yeme içmenin ancak ve ancak bir tek gerekçeyle helal olacağına inanıyorum ve bunu da yeterince ifade ediyorum, bunun dışında benim için yaşam bir eşeğin yaşamından daha değersizdir. Tabii çoklarınız yaşamı değersiz kılarken, gerçek yaşamı sağlayan biziz. Üzerinde düşünülmesi gereken bir diğer konu da budur. Geriye kalan yol, başarı yoludur. Bu mümkün müdür? Ben bunun mümkün olduğunu biraz kanıtladığımız kanısındayım. Bu işte en temel eğitim denilen olayı da böyle göreceksiniz. Yani başarının mümkün olabileceğini görme, ona koyulma. Bu, dediğim gibi oluyor, sizin sandığınız gibi değil. "Kendini çok affettirmiştir" denen birisiyle, "suçludur, mutlaka cezalandırılmalıdır" denen birisi arasındaki fark, bana göre fazla büyük değildir. Acaba öyle mi diye sık sık düşünüyorum, yaşamalı mı? Genelde ölüm herkes için var. Yalnız düşmanın dayattığı ölümden bahsetmiyorum, kendi kendimizi öldürme gerekçemizden bahsediyorum. Elbette ki yaşama saygı kolay elde edilmez.

Eskiler, yeniler acaba nereye, nasıl koşmak istiyorlar? Bu beni düşündürüyor. Bunları büyük saygı ve coşkuyla karşılıyorum, ama siz bunun için yeterli misiniz bilemiyorum. Son derece de özgürsünüz. Kaldı ki zaten özgürlüğe koşuyorsunuz. Sanırım biraz özgürce ifade ediş, buluş bu alanda mümkün olduğu için geliyorsunuz. PKK olayı biraz da böyle olduğu için tüm gücünüzü toparlayıp katılıyorsunuz. Başarılı yaşamın kabul edilebilir biçimine yol açmasaydık,

başınızı kesseydik bile sizi bir günlüğüne çizgide tutamazdık. Görüldüğü gibi içinde yenilgi, imha, ölüm gizli olan bir devrimci yürüyüş tarzına büyük sorgulamayla, gözden geçirmeyle ve onu durdurmayla karşılık vermek istedik. Bununla eğitimsiz, dilsiz, gafil, her an her türlü hatayı, kazayı yapabilecek yürüyüş sahiplerine biraz kendini gözden geçir demek istiyorduk. Bunlar olmadan birbirimizi yutarız. Sorun ölmek değil veya bu tip fedakarlık hiçbir halkta olmadığı kadar bizde var, biz bu özellikten yoksun değiliz. Bizim eksik olduğumuz durum biraz daha farklıdır. Sınırlı yaşam olanağını görme veya ondan zincirlemesine bazı sonuçlar üretmede biz yokuz. Her an herkes bürokratlaşabilir, ama bürokratlaşmak işin yetkilisi, etkilisi olmak demek değildir. Her an hepsi ağalaşabilir, ama ağaların iyi bir yönetici olduğunu söyleyemeyiz. Paşavari kurulabilirsiniz, fakat paşalık mevcut resmi biçimiyle fazla üretken bir faaliyet değildir. Bizim peşinde olduğumuz tarz; üreten, yaşamın önünü açık tutan, özgürleştiği oranda kabul eden ve koruyabilen bir tarzdır. Bu tarz bazen silahla, bazen örgütle, bazen söz gücüyle, bazen de her türlü eğitim ve iknaya sağlanan bir tarzdır.

Mevcut ulusal ve toplumsal gerçekliğimize başka türlü nasıl açıklık kazandıracacağız? Sizin gibi gençleri nasıl yaşatacağız? Ucuz ölmeleri kadar, ucuz yaşamalarına da nasıl anlam vereceğiz? Bunun karşısında kendimizi nasıl rahat hissedeceğiz? Sorun ölümün fiziki olup olmaması değil, her işe koşup koşmamamız değildir. Birçok alanda, dönemde elimize birçok fırsat ve olanak geçti, ama bizimkilerin bunları çok az kullandıkları ortaya çıktı. Büyük bir kısmı bunu başaramama veya arzu ettiği biçimiyle yürütememe durumunu yaşıyor. İşte bunu gidermeye çalışıyoruz, temel sorunumuz budur.

Biriktirdiğimiz enerjimizi, yeteneklerimizi önümüzdeki döneme yaymak isterken; eğer şehit çabalarına, yine halkımızın bu acılarına bir ilginiz varsa, ona bir değer veriyorsanız, bu da ancak başarı yolunda bir yürüyüşle mümkün olabilir. Bunun tarzını da biraz daha tartışarak, eğer bir planlamaya ulaşacaksa onu daha sonuç alıcı kılarak yakalayabiliriz düşüncesindeyiz. Gerekirse en başta esas olanı gözden geçiririz, bu konuda bir yetmezlik, bir yanlışlık varsa, düzeltip doğru olanı ona mal ederiz, onda egemen kılız. Bir partileşme gereğinden bahsediyoruz. O halde en temel esaslardan birisi de budur. Partileşme temelde bu araçla sağlanır. Partileşmeyi bütün yönleriyle, ilk günden bugüne sürekli değerlendiriyoruz. Bizde partileşme eşittir ordulaşmadır veya partileşmenin iki adım ötesi ordulaşmadır. Ordulaşma deyince akla askerleşme gelir. Askerleşme gerçekten mevcut yaşamın kör düğümünü çözmek, buna dur demek açısından yine en temel uğraştır. Ordulaşmayı başarı yolunda sağlayamazsak, doğru yol denilen, çizgi denilen gidişattan fazla dem vuramayız. Bir halkı ayağa kaldırmak, savaştırmak istiyorsak -ki, biz buna halk savaşı diyoruz- ayağa kalkan, savaşan halk ya vurur, ya vurulur; ya ölür, ya yaşar; ya yok edilir, ya var olur. Yani çok ciddi bir sürece girilmiş demektir. Bu da onun eğitimini ve örgütlenmesini mutlaka başarmamız gerektiğini ortaya koyar.

Diğer görevlerden de bahsedilir; dış ilişki, dostlar, müttefikler. Bunlar tali sorunlardır. Yine yaşamın alt yapıları, hatta lojistik, araç, gereç temini, para vb. şeyler talidir. Hatta kanallar, irtibatlar, teknik araç, gereç, bunlar da talidir. Esas olan; komuta ve önderliktir. Onun her düzeyiyle, her yönüyle yeterliliği icra eden, kurumlaştıran, yöneten gücü, kişiliği olmaktadır. Biraz gelişme var, fakat her türlü tehlikeyle yüz yüze bir gelişmedir. Hiç olmazsa tehlikeyi hayati anlamda bertaraf edecek bir etkinliğe ulaşmamız gerekir. Önderliği, komutan olmayı bu biçimde kendinde çözümlerin mi, bunun gücünü gösterdin mi parti, ordu ve serhıldan aracı, savaşta kayıp da verse esas itibarıyla başarıya doğru gider. Bu konumda olanlar, eğer tarihimize yaygınca yaşadığımız gibi önümüzdeki dönemde de bu konularını çok kötü kullanırlarsa, -ki, insanı dehşete düşürecek tarzda örnekler var- hatta ona sevdalanırlarsa; onu partiye, orduya, bütün temel gerçeklerimize karşı bir güç gösterisine, kendini abartmaya, kendini kaybetmeye, kendini her şeyin yerine koyup hiç hakkı olmadığı halde diğer her şeyi hiçe saymaya götürürse ve bunlar da yaygınca yaşanırsa, o zaman bu işler değişir. Ve gerçek önderler topluluğu büyük önem kazanır.

Her sahanın önder gücü olmak ve bunun kolektivizmine ulaşmak bütün sorunların başındadır ve bunlar sağlama alınmadan da diğer bütün çalışmalar ikincil plandadır; olmuş, olmamış pek o kadar önem taşımaz. Hayati olanla başlamalıyız derken hazır reçetenin de, hazır önderin de olmadığını anlatmaya çalışıyoruz. Bunlar kendi içinde bir mücadeleyle, tartışmayla, ayıklamayla, netleştirmeyle, denemeyle ortaya çıkar. Denemeyi biraz yaşadınız; kimin içimizde kalıp kalmayacağı, kimin bazı yeteneklerini ayakta tutacağı ve var olma iddiasını sürdüreceği biraz ortaya çıkmıştır. Ama yığınla eksikliği de var. Tamir edilmezse, düzeltilmezse her an bela olabilir, düşürebilir ya da düşebilir.

Bütün bunlara az çok bir katkı nasıl olabilir diye düşünüyoruz. Kuşkusuz diplomatik, siyasi sorunları da ele alabilirdik. Bunlardan uzak duracak durumda değiliz. Bu konularda hem kavrayışımız var, hem de bunları yerli yerine oturtup politik görevlerimizi yerine getirerek diplomatik veya uluslararası sahaya bir sözümüz olabilir. Birçok başka eğitim hususları da var. Yani sağlam bir fiziğe ulaşmaktan tutalım, ruh güzelliğinden üsluba, hitaba ulaşmaya kadar, bütün bunlar bizim için anlamlıdır. Ama hepsinden önce belirttiğimiz gibi bizim; inşa eden, koruyan, gözeten iç ve dış her türlü olumsuzluklara karşı koyabilen, hatta bir yerde daha ileri bir kazanım gerekiyorsa, ona da anında cevap verdiren erke, kişi olumluluğuna ulaşmak gerekir. Bu mümkün müdür? PKK'nin Önderlik gerçeği zaten bunun ispatı oluyor; örgütlemekle yetinmiyor, ispatlanmış olduğunu söylüyor.

Temelde eğitim veya kendini gözden geçirme, özeleştirme, yargılama dediğimiz şeyler, bu soruya olumlu cevap vermek içindir. Bir hareketin tutarlılığı, doğruluğu kendisini sorgulamasından geçer. Bir kişi, bir parti, hatta bir ulus ne kadar kendisiyle hesaplaşma gereğini duyar ve onu gerçekçi yaparsa o kadar güçlüdür. Ve yine bir kişi, bir halk -varsa tabii-, bilince çıkmış haliyle bir parti kendini ne kadar örtbas ederse, kendini ne kadar lafazanlıkla kandırırsa, başka türlü, hak etmediği biçimlerde yansıtırsa, o kadar tehlikelidir, o kadar karşı konulma yolundadır ve sonuçta kaybeder. Bütün bu değerlendirmelerin hemen hepimiz için çok hayati bir değeri vardır. Bunun içinde kendini görebilmek, bir yerinden çıkışı sağlamak gerekir. Yaşam biraz da bunun ispatıdır; ispat eden, başarıyı sağlayan bir kişilik mutlaka oluşmalıdır. Benim garantilerim tanrısal olamaz. Ne siz beni böyle anlayın ne de benim böyle bir durumda olduğuma dair söylediklerimi

yanlış anlayın. Ben de anlamlı çıkışlar yapmaya çabalıyorum. Bu, hepimiz için geçerlidir. Tartışmacıyım, belli bir anlamda herkes bunu yapabilir. Ne bundan kaçmalı, ne de bunu örtbas etmelidir, başka türlü göstermemelidir ve bu da mümkün değildir. Benim gibi bir tartışmacının, bir durum değerlendirmecisinin olduğu bir sahada, bir partide işlerin başka türlü gösterilebileceği, lafla kandırılabilceği düşünülemez veya en son düşünülmesi gereken bir husustur. Hiçbir şey yapamıyorsanız bile, bizim tartışmacı, durum değerlendirmeci ve iradeli, gözetleyici, denetleyici konumumuzu anlayabilmelisiniz. Bu konuda biraz cesaretimizin ve yetki gücümüzün olduğunu anlamalısınız.

Kendinizi dayatın, ama bence bizi hiçe sayarcasına dayatmamanız akıl gereğidir, çıkarınızadır. Açığa çıktı ki, geçmiş sorunlarımıza, geleceğe ilişkin planlamalara düz mantık kalıplarıyla veya yaklaşım yöntemleriyle yaklaşmayacağız. Can alıcı yerlerden çıkış olabilecek, gerçek katkı arz eden yönleriyle sorunları görerek temel çözümlenelere yöneleceğiz. Mevcut geliştirilen programlara, planlamalara ister eğitsel olsun, ister örgütsel, eylemsel olsun bu yönden bir katkı, karşılık vereceğiz ve mutlaka bu önümüzdeki yılı veya dönemi de kazanma yılı haline getireceğiz. Şimdiye kadar kendimize verdiğimiz sözler vardır. Bunlar kanıtlanan sözlerdir, varsak, yaşıyorsak bir kez daha kanıtlamaya çalışacağız. Çok kararlar alıyorsunuz, ama uygulama şansı çok az. Bir yıla söz veriyorsunuz, partiye söz veriyorsunuz, birçok başka değere söz veriyorsunuz, ama tüm iyi niyet ve çabalarınıza rağmen söz verdiğiniz gibi, bunun gereklerinin yerine getirilmediğini benden iyi biliyorsunuz. Tabii benim de kendi sözümün sizin sözleriniz gibi olmaması için çok büyük dikkat, duyarlılık, yeterli çaba, ilgi, onun tutum ve davranışları içine girmem söz konusudur.

Belirttiğimiz gibi, bizde hazır reçete yok. Bizler de devrimci yetenek dediğimiz hususlarda bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Güce, yetkiye sığınarak değil, özgürce yaklaşıyor, işleri öz çabayla ilerletmeye çalışıyoruz. Bunun bir anlamı vardır ve bunları hissedeceksiniz, anlayacaksınız. Öyle ezbere, kalıpcı tarzda değil, özümseyeceksiniz ve en önemlisi de bunun bir çözüm yolunu kendinizde yaratmanız gerektiğini adınız gibi belleyeceksiniz. Özellikle geçmişte birçoklarının söz verip de yerine getiremediği hususları hiç olmazsa bu aşamadan ve bu kadar tecrübeden sonra başarmayı bileceksiniz.

Ben mutlak zafer garantisi veremem, ama böyle imkan, olanaklar oldukça ve birbirimizi iyi örgütleyip iyi görev bölümüne tabi tuttukça, bu işlerin başarıyla yürüyeceği konusunda hiçbir kuşku duymuyorum. Her zaman belirttiğim gibi, biz sadece başarmak zorunda olan bir hareket değiliz; başarmanın dışında bir yaşam şansı olmayan bir hareketiz, bu hareketin temsil ettiği bir halkız. Ve bunu da söylerken, slogan düzeyinde söylemiyoruz; tamı tamına PKK çizgisinde yürümenin yaşam olduğu, yaşamın da oldukça kapsamlı kördüğümlemlerle önünün tıkatıldığı; savaşımın öncelikle parti içinde çözümlenmelerle kördüğümlemleri açtığı, bu temelde partileşme, giderek ordulaşmanın doğduğu, ordulaşmanın biraz savaşarak düşmanı geriletmesi, geriletmesi oranda da biraz adına başarı dediğimiz gelişmelerin ortaya çıktığı ve böylece yaşam tutkumuzun gerçekleştiği olay budur. Artık bunun doğru olduğu da anlaşılmalıdır.

3 Aralık 1993

TERBİYELİ OLMAYI BİLMEYEN ORDULAŞAMAZ VE PARTİLEŞEMEZ

Neyle karşı karşıya olduğunuzu her gün büyük bir özenle anlamaya ve bunlar için bazı doğruları vermeye çalışıyorum. Öyle anlaşılıyor ki, her gün biraz daha fazla öğrenmek ve öğretmek durumunda kalıyoruz. Böylesi bir durumda en tehlikeli şey, sizin gibi yaşama hiç de hakkını vermediği veya yaşama güç yetirebilecek durumda olmadığı, yaşamı özgürleştirmeye ve onurlandırmaya güç yetirmediği halde, yaşama cesareti göstermedir. Geriliğinizin veya her gün eleştirdiğimiz, büyük bir özenle gidermeye çalıştığımız bütün kusurlu, yetersiz yapılarınızın temelinde bu tutum yatar. Bir insan kendini bütünüyle doğrulaştırmaya, kazandırmaya, en azından yeterlilik ölçülerine ulaştırmaya sevk etmedi mi, ondan her türlü yetersizlik, olumsuzluk veya giderek daha kötü gelişmeler beklenir.

Bağımsızlık, özgürlük ölçülerinden, çeşitli olumlu insan özelliklerinden bahsediyoruz. İnsan sürekli kendi üzerinde durmadığında, kendini çözüp buna ulaşabilecek gücü, kapasiteyi kendisinde yaratmadığında sorun yaratır, sorunların kaynağı haline gelir. Dünyada en sorunlu halk olma gerçeği de bundan ileri geliyor. Ben hiçbir zaman düşmanı karşıma alıp ne kadar vahşidir, ne kadar acımasızdır diye düşünmedim. Daha çok sizin gibileri karşıma alıp ne kadar çözümsüzler, sorunlular, fazla güç yetiremez, fazla kendini ilerletemez durumdadırlar diye düşündük durduk. Kendinizi mutlaka bu temelde ortaya koyacak ve sorunları açığa çıkaracaksınız. Bu, işin tabiatı gereğidir. Belli bir noktadan sonra, artık kendini çözmeye doğru götürmek ve bunun gerekli kıldığı çabanın sahibi olmak şarttır. Aksi halde, gelenden gidenden tekme yersiniz, adam yerine konulmazsınız. Ağlamanın sızlamanın faydası olmadığı gibi, sizi daha da düşkünleştirip tokadı daha fazla yemenize yol açar.

İnsan durumlarınıza üzüyor. Çaresizliği çok yoğun yaşadığınız, çözüm adı altında kendinizi fena hırpalattığınız için üzüldüğüm. Elinizden çok az şey geliyor. Sağlam militanlar olma durumunuz yok. Biz bunu parti ölçülerimize vurduğumuzda, bir partili olmalı dediğimizde, her tarafınızdan yetersizlikler akıyor. Benim bütün iyiliğim, bütün zorluklara rağmen kendimi kısmen yaratabilmeme ve biraz kabul ettirmeme bağlıdır. Hiçbir ortama kendimi dayatmadığım gibi, gittiğim her yerde heyecan yaratırım. Biraz coşku, hatır, saygı, bir şeyler var, bir şeyler oluyor havasını getiririm veya en azından böyle bir tip olabileceğime dair umut yaratırım.

Sizin durumunuz böyle değil. Sorunlara sağlıklı yaklaşmıyor, heyecanı düşürüyorsunuz. Umudu azaltıcı bir gidiş geliş veya yaşayış tarzınızın olduğunu iyi bilmeniz gerekir. Bir ortama girildiğinde, -bu savaş ortamı olabilir, parti ortamı da olabilir- mutlaka oranın havasından bir şeyler kapmak gerekir. Değerlendirmeler yaptığınızda bunu yansıtmalı ve

kişiliğiniz, etrafına bir şeyler vermelidir. Kendini kütük gibi veya karabasan gibi dayatmak ne demektir? Ne kadar etkili, yetkili olduğunu göstermek için bazı sahtelikleri yapmayı nasıl kabul ediyorsunuz? Hak etmediği halde, söz sahibi olmak, yetki sahibi olmak, imkan, olanak sahibi olmak, mutlaka insanı olumsuzluğa, tehlikeli durumlara götürür. Aynı zamanda kendi hakkına, hukukuna saygılı olmayı bilmemek daha da kötü durumlara götürür. Bir insanda ölçü, denge kalmadığında, hak hukuk anlayışı silindiğinde, ondan her türlü kötülük beklenir.

Hak-haksızlık, kölelik-özgürlük, iyilik-kötülük, çirkinlik-güzellik nerede başlar, nerede biter? Kim ne kadar kime vermeli, kim ne yapmalı? Kim nasıl yürümel, kim nasıl savaşmalı, kim ne kadar direnmeli? Sizin için bu sorulara vereceğiniz cevaplar çok karışık ve yetersiz, ama yine de yaşamaya çalışıyorsunuz. Yaşamak hakkınızdır, ama bu kadar cevapsız kalındığında, ben bu yaşamın pek sağlıklı ve onurlu olabileceğine inanmıyorum. Biz, buna karşı savaştık.

Kendimi ölçü olarak görüyorum. Şimdiye kadar ister dost, ister düşman karşısında "becerikli değildir" biçiminde değerlendirilmeye fırsat vermedim. Kendimi epey zorlayarak yaklaştım. Bizimkiler ezici bir biçimde, halk olarak da, parti olarak da kendini ağırlaştırmayı bir politika tarzı olarak benimsiyor. İşleri ağırlaştırmayı, işlerle oynamayı, işleri sekteye uğratmayı, birçok şeyi kendinde tıkatmayı, politik bir sistem veya en iyisini yapıyorum adı altında götürüyor. Ya da hiç cevap vermemeyi çok sessiz, çok ilgisiz kalmayı benimseyebiliyor.

Bütün bunlar tehlikeli kişilik biçimleri oldu ve hepinizde çok yaygınca yaşıyor. Bu kadar kolay sevinen, bu kadar kolay üzülen kişilik yapısı, ancak çocuklarda görülebilir. Gafillerde yaygınca yaşanan bir durum da budur. Endişeler yok, tasasız, kaygısız veya varsa da çok yetersiz. Bütün bunlarla yoğunca yaşadığınız sorumsuzluk biçimlerini anlatmaya çalışıyorum. Nereden başlamak gerekir? Sizleri gerçeklerle nasıl karşı karşıya getirmek gerekir? En önemlisi de sizleri, doğru yola, gerçekten sonuç alacak bir biçimde birkaç doğru adım atma durumuna nasıl getirmek gerekir? Bu bizim için önemli.

Sizin gibi ne ölüme kolay yaklaşabiliriz, ne de yaşama. Çok acımasız bir yaşamınız var ve bunda zorlanıyorsunuz. Bu, bir fazilet değildir. Sorun yaşamı bir kıyısından çekip kazanmaya dönüştürmek, küçük başlangıçlar yaparak sağlam bir adımın sahibi olabilmektir, fakat bunu yapamıyorsunuz. Siyasi terbiyenin özünde bunu doğru ve yeterli yapmak vardır. O da halk olarak, parti olarak bizde çok az geliyor veya bütün çabalara rağmen sınırlı kalıyor. Mevcut halimle kendimi bile eğtmem çok büyük çaba gerektirirken, bunu bir tarafa bırakıp bir ulusa, bütün partiye eğitim gücü olmam hiç şüphesiz kendimi ancak bu halde tutmamla mümkün oluyor ki, onun da nasıl bir şey olduğunu tüm dünya biliyor. Defalarca belirttiğim hususları tekrarlamak istemiyorum. Size iddialı düzenler, sistemler, çok geniş imkan ve olanaklar da sunsak, eminim kısa bir süre sonra onu bozar, çirkinleştirir ve çürütürsünüz. Çünkü bunun yukarıda sorduğumuz sorularla bağlantısı vardır.

Sizin suçunuz yok, vatanınızda bir sömürgecilik tarihi var ve defalarca bozulmuş kişilikler söz konusu. İyi niyetiniz var, gençliğinizi adamışsınız, fakat adeta kurbanlık İsmail'e benziyorsunuz. Bu da sizi fazla kurtarmaz. Öyle bir durumu yaşıyorsunuz ki, ne destek sunmakla çok kolay gelişme kaydedebiliriz, ne de sert yöntemlerle bastırarak gelişme sağlayabiliriz. Ortasını bulmak ise büyük maharet ister. İşte biz de bunu yapmaya çalışıyoruz.

Çok alıngansınız, on beş yaşındaki bir genç kızdan, bir kadından daha fazla alınganlık ve küskünlüğünüz var. Çok gafilsiniz, ufak bir saptırmaya rahatlıkla kendinizi kaptrabilirsiniz. Aynı zamanda çok hamal ve çok acımasızsınız. Dünya kadar zor bir ortamı, durumu yaşasanız da bunu layığınız olarak görebiliyorsunuz ki, bunlar tehlikeli durumlardır. Kendi yaşamımda kanıtlamak ve bütün gücümle sergilemek istediğim çok önemli bir husus olan **nasıl yaşamalı** sorusunun cevabını deneyi gösteriyorum. Aslında yaşamıyorum; deneysel bir yaşamı herkese farklı göstermeye çalışıyorum. Başka türlü size bir şeyler vermek mümkün değil. Kendimi dört dörtlük bir önder gibi göstersem, dayatsam bunu kaç kişinin kaldıracabileceği belli değildir. Kendimi çok zavallı veya bazı yanlışlara kaptrarak sunsam, yine ne kadar kaybedileceği belli değildir. Çoğunuzun, hem de en iyilerinizin bile yaptığı gibi yapsam, yine de kaybedilir. Çünkü düz yürümek, çok iyi niyetlerle yol almak, gerçeği görmeyerek, kavramayarak yürümek çok zarara yol açar.

Bütün bu konularda farklıyız. Aksi halde, mevcut durumu idare edemeyiz. Tarzımızı çok yönlü, çok denemeli, sınamalı yapmazsak birilerimizin çok iyi niyetli, çok düzgün yürüyüşü olsa bile onu idare etmek çok büyük bir sorun olur. Kuşkusuz kurtuluş için yola çıkmışsınız ve benden daha fazla kendinizi bir çırpıda adayacak durumdasınız. Ama benim değinmek istediğim hususlar bunlar değil, bunun niçin, nasıl yapıldığına ilişkindir. İnsan her zaman kendini sizin gibi adayamaz, bunun nasılma ve biçimine cevap vermeden de bunu yapamaz. Fakat siz bunu büyük bir yetmezlikle yapıyorsunuz. Örneğin bir silaha yaklaşım, bir PKK'li olmaya karar verme, herhangi bir yol almaya, bir eyleme, çalışmaya yönelme kesin bir fedai tarzıdır. Oysa bu, çok büyük bir ciddiyetle, sorumlulukla yürütülmesi gerekirken, sanki düğüne gider gibi gidiyorsunuz. Bu da insanın kendine yapabileceği en büyük kötülüktür. Mevcut tarzımız olmazsa, hemen hemen bütün gidişlerin sonu felakettir. Yaşam isteklerinize saygı duyuluyor, onun yolu açılıyor, imkan sunuluyor, yoğunlaştırılıyor, fakat siz buna hazırlıksınız.

Sizi şimdiye kadar yetiştirenler çok tehlikeli büyümüş. Kişiliğinizin büyük bir kısmı düşman yansıması altında yürüyor. Tarihte bazıları kendi doğrultularını dayatmak için büyük zora baş vururlar. Biz insanı ıslah etmek için, büyük zora baş vurmuyoruz. Buna baş vursaydık, belki de hepiniz kaçardınız, ama incelikten, iknadan ne kadar anlar, bunlarla ne kadar gelişebilirsiniz? Basit bir ilgi duyuyor, ardından ilginin üzerine her türlü yanlış hesap kuruyor ve bir çırpıda her şeyi tüketiyorsunuz. Sizi suçlamıyoruz. Öyle bir tarzla sizi dünyaya getirdiler ki, öyle bir ülkede, bir halkın gerçeğinde müthiş bir inkara, ihanete ve her türlü kendini yitirmeye bulaşmış yaşam diye bellediklerimiz birer zehir parçası, birer öldürücü hastalık gerekçesidir. Hemen hemen her gün düşmanın benim hakkımdaki iddiasını görüyorsunuz; "Kürt değil" veya "Kürtlük ayrı", bizim sizlere verdiklerimiz için "ayrıdır" diyorlar. Doğru, Kürtlük ayrı, bizim verdiklerimiz ayrıdır. Onların Kürtlüğü tam ihanete yatmış Kürtlüktür, kölelikten de öteye düşmanı yaşama durumudur. Buna ancak lanetli durum denilir. Bunun en sığ ve en tehlikeli biçimini yaşayan bir halk gerçekliğimiz söz konusudur. Köleler zorla baskı

altında bulunsalar da, fırsat bulduklarında hemen isyan eder, kaçarlar. Bizde o durum da yok. Demek ki, kölelikten de daha kötü bir durumu yaşıyoruz; İlkçağ, Ortaçağ köleliğinin ötesinde bir köleliği yaşıyoruz.

Bütün bunları size göstermek, size özümsetmek belki biraz doğruya ulaşma imkanı verir, ama sizin de bunu sağlama gücünüz ne kadardır? Özgürlük adı altında ve PKK adına yapılanlar düşmanın veremeyeceği zararlara kadar götürebiliyor. Bu, köleliğin derinleştirilmiş lanetini ve düşmanın katmerli bir biçimi haline gelmiş durumunu kendimize yakıştırmamızdan veya bunun bize yakıştırılmasından ötürüdür. Ben gücümü nereden alıyorum veya alçakgönüllülüğü, biraz ayakta tutma tarzını nereden alıyorum? Yıllarca kendimle uğraştım; yedi yaşımdan beri biraz ayakta durmayı, en azından düşmanın aleti olmamayı, hakkı, hukuku gözetmeyi becerdim. Bunlar benim için bir onur veya biraz yaşayabilme gerekçeleridir.

Sizin sorunuz; yaşamak, yaşamayı elde edebilmektir. Ama aynı zamanda bunu kendi savaşımızla kazanmaya hakkımız var. Yani savaşarak yaşamı kazanmak doğru olandır. İşte sorun da bu savaşımı nasıl vereceğinizden, bunun için ne kadar yeterli olduğunuzdan kaynaklanıyor. PKK'nin siyasal, askeri örgüt çizgisine gelmişsiniz. Ona gelmek demek, o nasıla bir cevap vermek demektir. Özgür yaşamaya tanım düzeyinde doğru dürüst bir cevap veremeyenler nasıl savaşacaklar? Nitekim birer bela oluyorlar. Bu konularda gelen bütün bilgiler herkesin ne kadar belalı olduğu biçimindedir. Umut yok demiyoruz, fakat bu işin bu kadar kolay gelişmediğini de anlamak gerekir.

Kendimi çok beğenmiş değilim, ama tüm bunları görmeyecek kadar kör olan bu kadar kişiyle yaşamak gerçekten zordur. İnsanın iki ayağı kopsa dahi, beyni, yüreği doğru çalışsa yine de yeter. Kör olmayla kast etmek istediğim; yaşamamız gereken hususlardan, biçimlerden habersizliktir. Zaten parti de budur. Bunun ideolojisi, politikası, nasıl yaşanılması gerektiğine dair bazı değerler verilmeye çalışılıyor. Bunları alabilecek misiniz? Aldığınızı iddia ediyorsunuz, eğer alsaydınız bu kadar sorun ortaya çıkar mıydı? Kaç kişinin sağlam yaşadığını söyleyebilirsiniz? Buna verebilecek bir cevabınız olsaydı bu kadar ağır komuta ve önderlik sorunlarınız doğar mıydı? Şundan ötürü söylüyorum; ben kendim de bu sorunların bir parçasıyım, yani bunları yoğun yaşıyorum. Ama sizden bir farkım var, fırsatları kendim yaratarak bunları gidermeye çalışıyorum. Bu konuda büyük bir hassasiyet, duyarlılık, iğne ucu kadar bir imkanı yakaladığımda ona değer verme ve aniden yapıp onu bir sonuca götürme var. Kendi yaklaşım tarzımı, yöntemimi sizinkiyle karşılaştırdığımda arada dağlar kadar fark var. Önünüze altın bile konulsa, eğilip onu almayı beceremiyorsunuz. Fırsat, imkan, olanak konularına ilgi bile duymuyorsunuz. Nasıl komutan olacaksınız? Nasıl savaşçı, gerilla olacaksınız? Böyle olmasaydı, büyük yaşam yanlışlığı yapmasaydınız, bu kadar vatansız, özgürlüksüz, kimliksiz olabilir miydiniz? Ruhun, madden, fiziksel ve düşünsel olarak bu kadar kaçıışı yaşayabilir miydiniz? Her şeyinizle kaçırıyorsunuz, her şeyinizle düşmanı bulmaya, düşmana ulaşmaya çalışıyorsunuz. Duygu, yaşam düşmanın, sanat düşmanın, gözün gördüğü, kulağın, yüreğin duyduğu her şey düşmanın... Siz ona balıklamasına dalarken bunu gelişme sayıyorsunuz. Önünüze konulan sözde gelişme yasalarını kaç kişi çiğniyor? Kendini görme, duyma, işitme yasalarını kaç kişi biliyor? Biz de düşmanın bu yasaları içinde doğduk, büyüdük, ama bunları biraz bertaraf etme, bunlara karşı direnme gücünü gösterdik, bunları parçalamaya çalıştık. Büyük bir kısmı parçalamak şurada kalsın, bizim geliştirdiğimiz yasalara, örgüt ilkelerine, siyasete birçok yönden kendini dayatıyor ve bunu da bilmeyerek iyi niyetlice yapıyor. Yaşadığımız sorunlar biraz böyledir.

Sizleri bu sorunlarla karşı karşıya bırakmak daha gerçekçi olur; bu, aynı zamanda bizim açımızdan da böyledir. Hep böyle sorunlu yaşamak hastalığın ağırlaşmasına götürür ve insanı çürütür. Yaşamı biraz daha sağlıklı hale getirmek için bir an önce bu sorulara cevap vermek gerekiyor. Şu an ben de olup biteni görmeye çalışıyorum, böyle bir yaşama karşı neredeyse bizim de tahammülümüz kalmamış. Tahammülün kalmaması, sizin sorunlu durumlarınızın çok ağırlaşmasından dolayıdır. Yetmezliklere mutlak cevap verilmesi gereken yerde cevabı vermeme, gittikçe sorunların artmasına ve ağırlaşmasına yol açıyor. Ölüm bu kadar yaklaşmış, gayet tabii insan tahammülsüz olur ve başaramazsa çatlar. Bir kişinin değil, bir ulusun ölümü söz konusudur. Bunu duymazsan, görmezsen, militan olamazsın, önder olamazsın. Bu ölçüyü kendinize doğru uygulayın, ne kadar geri ve kabul edilemez bir durumda olduğunuzu hemen göreceksiniz. Görmek yetmez, aşmanız gerekecek. Aksi halde, burada ne geziyorsunuz, neden bu işlerle uğraşıyorsunuz? Bu işlerin altından, kendinize yakıştırdığımız gibi ağlamakla, sızlamakla, küsmekle çıkılmaz, biraz yiğitlik gerekir. Kaldı ki PKK'ye ilk adımın yiğitlikle atıldığını biliyorsunuz. Gelmişler, büyük bir kısmı çaresizler, çürümüşler yığını. Üzerine çok gidersen, "bana dokunma" diyecekler. Düşünüyorum da, size başkaları gibi yüklenseydik acaba haliniz ne olurdu? Yüklenmek, öldürmek değildir. Ölmek bir defalık iştir, eğer size her gün haksızlık dayatılırsa, çaresizlik, yaşatmama dayatılırsa; bunu kader gibi benimsemek değil de, ona karşı koymakla, onu tersine çevirmekle görevliyseniz; kendinizi bir yola sokacak, o yolda yaşama gücüne kavuşturacaksınız. Başka türlü yapamazsınız.

Dağda niye başarılı olamıyorsunuz? Birçok görevin üzerine gittiğinizde niye fazla etkili olamıyorsunuz? Mutlaka bir karşı koyuşu, PKK'lileşmeyi, her yönüyle militanlaşmayı sağlayamadığımız içindir. Sizlerle uğraşacağız, ama bu işte ne kadar iddialı olacaksınız? Olağanüstü yardımcı olduğum kişilere bakıyorum; mutlak başarılması gereken işlerin üzerine daha fazla yatıyorlar. Büyük ayıp, kusur burada. Komutan adaylarını ortaya çıkarmaya çalışıyoruz, daha çok onunla oynuyorlar. İşler hassas bir noktaya gelmiş. "Komutandır, önderdir" diye adı da çıkmış; üzerine dengesiz gidersen, zaten düşman tedbirini almış, onunla birçok gelişmeyi vurmak istiyor. Bu ölçsüzlüktür. Sanki onun bütün özlemleri, bastırılmış duyguları, sözümona elinden alınmış haklarını partiden almak için bazı mevki ve yetkileri ele geçirmiş, fırsat bulduğunda ise bunları düşmana peşkeş çekmek için, karşılığında bir çorbayı da kazansa yeterli görüyor. Bu durumlara karşı da çok hassas olmalıyız. Biraz gelişseydiniz, anlama gücüne kavuşsaydınız daha iyi anlatabilirdik. Bu, geldiğiniz koşullarda yaşamın gereklerini ele aldığımız, duyduğunuz, göz önüne getirdiğiniz oranda olur. Büyük bir kısmının yaptığı yanlışlıklar sorumsuzluklarından ileri geliyor.

Aslında benim farkım şurada; çok erken yaşlarda **nasıl yaşamalı** sorusunu çok iyi sordum. Buraya kadar gelişimizin direnişçiliği de bu temeldeydi. Sizinkinin çok farklı olduğu anlaşılıyor. Yoksa insan çok açık parti görevlerine, mutlak

yerine getirilmesi gereken ve rahat başarılabilir görevlere böyle yanılgılı yaklaşır mı? Bu kadar sorunlara yol açar mı? Kendini bile yürütemeyecek durumlara düşürür mü? Kendinize sorun; ulusal kurtuluş güçlerine, onun gerillasına, örgütlenmesine, eğitimine, çalışmasına an be an bu kadar yetmez yaklaşım olacak, sonra da "ben yığıdim, komutanım, önderim, militanım" diyeceksiniz; ayıp değil mi? Bir de "gücüm yetmiyor" deyip ağlayacaksınız. Bu daha da ayıptır, bundan utanmak gerekir. Ama çok rahatça sigaranızı içip gidiyorsunuz, "biraz da PKK'li olduk" diye keyfinizden geçilmiyor. Bunların hepsi birer gaflet durumudur. Ben belki bu işlere girmeden önce öfkelenirdim, bazen ağlardım, ama halkın işlerine girdikten sonra, asla yersiz bir davranışa girmemeye büyük özen gösterdim. Önderlik işleri, militanlık işleri, kocakarılık işleri değildir, beylik, efelik işleri değildir; gerçek yiğitlik işleridir. Onun gereklerine kaç kişiniz ulaşmış, kaç kişiniz bunun gereklerini layıkıyla yerine getiriyor, çaba gösteriyor?

Benim de sorunlarım var, ama hiçbirinize karşı bu sorunları sizin tarzınızla dile getiriyor muyum? Veya altında eziliyor, büzülüyor muyum? Yapamam, edemem de demiyorum. Kendimi yitiricesine büyük başarılarım da var demiyorum. Bu tarzla işin başındayız. Ben de bir insanım. Hem görevimi ortaya çıkarıyorum, hem çabamı harcıyorum hem de bugüne kadar getiriyorum. Kusurum varsa halk söylesin, dostlar söylesin, günlük olarak da denetime açtım. Bırakalım halkın yüce işlerini, sizin küçük bir özel eğitim işinize bile ne kadar ciddi yaklaştığımızı görmemiz gerekir.

Halkın büyük siyasetine, büyük yürüyüşüne nasıl güç getireceksiniz? Katkınız ne olacaktır? Bunları demeyi bir tarafa bırakıyorum, kendinizi bu yolda iyi bir yürüyüşçü haline getirebilecek misiniz? Kendinizi içten bir engelleme olma durumundan çıkarabileceğiniz misiniz? Çünkü çok ağır aksak yürüyor, sık sık engel oluyorsunuz. Önder olmak, komutan olmak demek; değil engellemek, bu yola giren herkesi çok emin adımlarla yürütmek demektir. Birçok komutanımız var, ama mevcut durumu yürüten kaç kişidir? İmkanım yok diyemezsiniz? Komutan, olanak demektir; önder, yol demektir, irade demektir. Bunu sergilediğinde önderdir, yoksa partinin verdiklerini bile değerlendiremeyen, çok hazır olanı bile kullanmayan komutan olabilir mi? Ama bizimkilerin büyük bir kısmına bakın; partinin verdiği hazır olanakları bile yola sokup yürütemiyor, savaşıyı anlamaya, ilgilenmeye bile çalışmıyor. Silahı kullanma hakkını vermeye yanaşmıyor.

Kürt komutanlığı ne demektir? Aslında bunun üzerine çok şey yazmak gerekir. Özellikle PKK içinde "yetmezliğim neden nasıl devam ediyor, neden nasıl tam yola sokamıyorum" sorusundan tutalım nasıl bastırıyorum, nasıl çarçur ediyorum, tanınmaz hale getiriyorum sorusuna kadar, her türlü kusurla dolu yaklaşımların nedenlerini kendinize sormalısınız. Bu geçiştir, şüphesiz aşılır. Aşılacak, ama görüntünün önemli oranda böyle olduğunu da inkar edemeyiz. Oysa doğrusu yapılabilirdi. Zaten talihsizlik buradan başlıyor.

Kendi tarihi gerçeğini biraz kavrayan, düşmanını günlük olarak izleyen birisi, askerini nasıl yaratması ve yürütmesi gerektiğini, silahını bulup kullanmasını bilir. Kafası karışık savaşçı, komutan başımıza sorun olarak çıkmıştır, onu düzeltmeye çalışacağız. Bunu da kırıp dökmeden yapacağız. Çünkü durum hassastır. Neden oğlunu iyi yetiştirmedin diye babalarını zaman zaman suçluyoruz, ama bu da yetmiyor. Zaten onların sizi büyütmesi bile onlar için bir başarı oluyor. Ben daha on yaşındayken buna bir cevap vermiştim: Böyle büyütmenizi reddediyorum, böyle evlat olacağına hiç olmasın dedim. Ama gerek sizi büyütenler, gerekse sizlerle hiçbir şeyiniz olmadığı halde gurur duyanlar sizi böyle yetiştiriyor. Güven duyacağınız hiçbir şansınız, olanağınız olmadığı halde, büyük bir böbürlenmeyle, ağalıkla kendini çok etkili ve çok büyük bir insan yerine koyma hepinizin yaşadığı husus oluyor. Ya "bir hiçim" ya da "her şeyim" diyorsunuz. Bu normal midir? Fırsat bulduğunuzda "her şeyim", biraz bastırıldığınızda "hiçbir şeyim" demek; feodalizmin derin bir özelliğidir.

Bütün bunların altından çıkmaya çalışıyorum. Ne kadar anlayışlı arkadaşlar olduğunuz belli değil. Siz kolay ağlarsınız, kolay sevinirsiniz, kolay ölüme fedailik de yapabilirsiniz, cehennem gibi bir azaba da katlanabilirsiniz. Ama işin gerçek komuta tarzı söz konusu olduğunda ona gelmezsiniz. Bize gerekli olan da buna gelmenizdir. Tarihi ilerletecek olan da bu komuta ve önderlik tarzıdır. Ama siz, "canımı al, benden bunu isteme" diyorsunuz. "Bana her şeyi yaptır, ama beni bu tarzda katma, yapamam, gelemem, bana bunu dayatırsan bozarım, iyi niyet adına oynarım" diyorsunuz. Başka çaremiz yok. Ancak gerçek komuta tarzıyla ilerleyebiliriz. Kurtuluş bu önderlik tarzıyla mümkündür. Size de biraz bu tarz gereklidir. Eğitim, hiç olmazsa bunu biraz doğru yakalamanız, anlamamız içindir. Bunu anlamadan yapmak mümkün değildir. Anlamadan yapanlar her türlü yanlış, hatta düşmana gerekli olanı yaparlar. Doğru tarzı anlamadıktan sonra, atacağın adımın ne anlamı olabilir? Atacağın adım, yapacağın iş, faydadan çok, zarar getirir.

Terbiye, Yanlış Yaşam Ölçülerinden Kurtulmak Demektir

Terbiye demek, dayatılan muazzam yanlışlıktaki yaşam ölçülerinden, tarzından, alışkanlığından kurtulmak demektir. Düşünün, sizi sigaradan bile vazgeçirmek çok zordur. Sizi birtakım aile özelliklerinden çekmek bile çok zordur. Sizi komutaya yakışmayan düşünme, konuşma alışkanlıklarından çekmek çok zordur. "Can çıkar, huy çıkmaz" derler, aynen öylesiniz. Eski yaşam tarzlarının o kadar çok belirtileri var ki, bir tanesini terbiye etmek yılları alıyor. Alışkanlıklar en büyük karşı direniştir, karşı devrimciliktir.

Bütün vermeye çalıştıklarımız niçindi? Ülkeniz bir hiç haline getiriliyor, bunun sonu yok. Eğer bir şeyleri elde etmek istiyorsanız, yapın, koşun, ama bu çağrılara zor geliyorsunuz. Düşmanın bazı tedbirleri var. Bir küçük memurluğa fırtına gibi koşarsınız, düşman askeri olmaya bayılırsınız. Komutan her gün ana avrat da sövse, bunu şeref bilirsiniz. Askerliğiniz böyledir. Ama bizimkilere yalvarıyoruz, yakarıyoruz, kendin için gerilla ol diyoruz, umurunda bile değil. Kendin için biraz çalış, kazan diyoruz, sıkılıyor. Ama bir ağanın yanaşması olsun, bir patronun işinde çalışsın, düşman için dört dörtlük yaratma durumuna girer. Bütün bunları önlemeye çalışıyorum. Kendisi için disipline olmayan, kendisi için amacı olmayan kaç para eder? Eğitim deyip geçmeyin, yapacağınız işin anlama kısmıdır, ama sizde anlama çok zor geliyor. Devrim yapmaya geliyorsunuz, devrimi anlamıyorsunuz. Partiyi anlamadan savaş vermeye çalışıyorsunuz.

Peki savaşı anlamadan, orduyu anlamadan nasıl yapacağız? “Kürt işi eskiden böyleydi, şimdi de böyle olur” dersiniz, böyle Kürt dünyada kendi başına en bela olmuş halk gerçeğini ifade eder.

Mutlaka doğru tarza ulaşmamız gerekiyor. Dehşetle ve hem de büyük bir silkinmeyle eski yaşam tarzını aşmak gerekir. Bütün bu söylediklerim yalnız benim işim, görevim değil; benden daha fazla sizi ilgilendiren sorunlardır ve çözüm yolunu biraz bulacaksınız. Büyük bir islah gerekir, -ki, buna reform denilir- bizim için bu da yetmez, büyük bir devrim gerekir. Devrimle eğitmek budur ve bu nedenle gereklidir.

Size sormak istediğim bir tek soru var; nasılsınız ve nasıl başarmalısınız? Hepiniz bin bir zorluklarla geldiniz, ama halen kendimizi tam anlamış olmaktan uzağız. Binlerce kişi bizim bu sahamızdan geçti, korkunç yüklendim; bu çabalara değdi, yaman yapıyor diyeceğim kaç kişi var? Ben cevap veremem. Acaba şartlar mı el vermiyordu? Sanmıyorum. Olanaklar mı çok daralmıştı? Hayır. Bütün bunların belki belli dönemler için anlamı vardı, ama bu dönem için anlamı yoktur. Şartlar, olanaklar, fırsatlar her militanın önüne konulmuştur. Nasıl halk militanı olacaksınız, nasıl PKK'li olacaksınız? Bu önemli bir soru ve bunu doğru cevaplandırmak gerekir.

Sürekli kendini dayatma, konuşurma artık yeter. İlle de zora mı baş vuralım, aldanalım mı? Kavga adamları bunu böyle ele almaz ve kabul etmez. Ben herkesle, her yerde ve her zaman çok disiplinli, hatta leb demeden leblebiyi anlayan bir tarzda yürümeye varım. Ama işi saptıran başkaları oldu. İşe gerekli uygun adımı düzenli atmayan başkalarıydı. Ben halen de hazırım; her türlü hızla anlamaya, hızla yapmaya hazırım. Hemen her işi; temizlik yapmaktan, yemek yapmaktan tutalım, teorik, felsefik soruna kadar her şeyi yapabilirim. Ama diğerleri hazır değil, siz hazır değilsiniz.

Burada şunu belirtmek istiyorum; yetişmek öyle kolay değil. Karar vermek, karara göre kendini yetiştirmek, anlamak, anlamaya göre yapmak kolay değil. İflah olmazsınız deyip yüklenmek istemiyorum. Bu, doğru olmaz. Burjuvazi böyle yapar, feodalizm ve köle sahipleri böyle yapar, ama bizim sosyalist tarzımız böyle olmaz. Böyle olmaz diye her türlü gafleti, ayımağlığı ve kendiliğindenliği de bize yakıştıramazsınız. Bir sosyalist tarz, PKK tarzı asla böyle olmaz. Ben kendimi bu konumda nasıl tutuyorum? Nereye, nasıl gidersem, nasıl olursam olayım, düşman "Bu bize çok zarar veriyor" der. Siz yoldaşlar da, militanlar da çok iyi biliyorsunuz ki, önemli bir katkıyla yürüyoruz. Kusurlarımı görüyorsanız söyleyin. Düşman da söylesin; benim düşmanlıkta kusurum var mı? Dostlar söylesin; dostlukta bir kusurum var mı? Siz de söyleyin. Varsa da belki ben üzerini kapatmışım veya çok etkileyiciyim, siz bunları görmeye fırsat bulamıyorsunuz. Bu da tarzına hakim olmaktan ileri gelir. Bu, bir militan tarzıdır. Sorumluluk sahamda kendimi böyle ayarlıyorum ve ölçe biçe yürüyorum. Bu, hepiniz için yürütülmesi gereken bir tarz ve usuldür. Bütün bunlara rağmen, yine de size güvenmek gerektiğini düşünüyorum. Militan olabileceğinize dair güveni korumak gerekir. Fakat işin sandığınız kadar kolay olmadığını da bilmeniz, bu konuda ciddi olmanız gerekir. Temel hususlarla, kişilerle oynamayı bir tarafa bırakın. Önder olmak, militan olmak, hizmetin özlüsüne, hizmetin yerindelğine tanık olmak demektir. Bunu anlayacaksınız, anlayıncaya kadar da üzerinizde duracağım. Hizmetle oynayarak, hizmeti bir verip on kaptırmayla gasp ederek bu işte yol almak mümkün değil. Her türlü sınıf dışılık, düşman etkileri veya yetmezliklerle yol almak da mümkün değil. Birbirimizi adam edemezsek nasıl iflah olabiliriz? Birbirimizi sağlam ölçülerle götüremezsek, düşmanı nasıl yeneriz?

Önderlik olayı için kısa bir tanım yaptım, umarım anlarsınız. Benden başka bir şey beklemeyin. İşinize geliyorsa, söylenenler çerçevesinde bizi ciddiye alın, aksi halde bizimle oynamayın. Biz buyuz; ne sandığınız gibi ilahi güçlerimiz var, ne bir aşiret başkanıyız, ne bir ahabap çavuş, ne de keyfinize göre ele alabileceğiniz birisiyiz. Özellikleri vermeye çalışıyorum, buna saygılı olmalısınız. Bu, aynı zamanda partiyi tanıma dersidir. Esası vermeye çalışıyorum, parti tarihinden de mutlaka öğreneceğiniz şeyler var. Parti dersi öncülük dersidir, önderlik dersidir. Mutlaka bundan bir şeyler anlıyorsunuzdur.

Bana ilginç gelen nokta şudur ki, doğruları bu kadar özlü bir biçimde ortaya koyacağız; başımızda da bu kadar belayı, yanlışlığı, kurnazlığı, gafleti hırsızlığı oynayan kişiler türeyecek ve neredeyse partimizi bunlar dolduracak. Gelin de bu işe şaşmayın. İyi niyetinizi, çabanızı görmüyor değilim, ama diğer hususları görmeyecek kadar geri de değilim. Parti içi sınıf savaşımı budur, bunu görmek gerekir. Görmezsek, emeklerimize ihanet etmiş oluruz. Ben sizin gibi emeklerime ihanet edemem. Ben çabalarımı saygılıyım, bağlıyım, zaten onunla yürüyorum, onunla yürütüyorum. Bu tanımı daha da geliştirebilirim, fakat öğrenmek sizin işiniz. Bu anlamda özgürsünüz. Mutlaka ezberleyin veya her söylenen mutlak doğrudur diye bir dayatmamız da yoktur. PKK tarzı bu anlamda çok özgün bir tarzıdır. Serbest bırakıyoruz, anlayan anlayabildiği kadar, yapan yapabildiği kadar yapsın. Benim tarzımı görüyorsunuz, bin bir soru sorarak, insanın kendisine soru sordurarak kendisini yargılayıp bir sonuca gitmesini sağlama tarzıdır. Zaten en büyük yaklaşım ve sonuç alabilecek tarz da budur, biraz bu tarz geliştiriyor. Şimdiye kadarki gelişmeler bunun daha doğru olduğunu göstermiştir. Diğer tarzlar da vardır, ama bu daha doğrudur. Sizleri sizlerle karşı karşıya getirmek, çelişkilerinizle baş başa bırakmak, çözüm yolunu göstermek yapabileceğimiz en doğru tarzıdır.

Şunu unutmuyoruz; düşman bizi bu süreçten sağ çıkartmak istemiyor. Gerçeği anlayalım. Belki bazılarınız diri çıktığını sanabilir, ama bu ya tesadüftür ya da bazılarının sayesinde. Fakat düşman, esas itibarıyla direnen PKK'yi sağ çıkartmak istemiyor. Bahara kadar ömür biçmiş. Büyük bir düşmanla karşı karşıyayız. Birçok imkanı, olanağı var. Dolaylı veya direkt, günlük olarak bize de uzanmak istiyor. Basın yayın organlarında izliyoruz; özel timler nasıl yetiştirilmiş, yanımıza kadar nasıl yaklaşmış, gözde ajanlar işe nasıl koşturulmuş... Dünyanın jandarması Clinton'un söz vermesinden tutalım, dost çevrelerimize kadar nasıl sızılmış... Hepsini harekete geçirilmiş. Bütün bunları yazıyorlar. Bizi bu kış halledeceklermiş! Eskiden padişah fermanı derlerdi, bu fermanın daha etkili bir idam fermanı oluyor ve umarım bunu unutmazsınız.

Eskiden bir darbeyle vururlardı, şimdi ise bin yerden vuruyorlar. Ölümün en tehlikelisini veya alçakçasını dayatıyorlar. Paramparça ediyorlar, hatta uçaklardan atıyor, panzerlerle sürüklüyorlar; yani her biçimi deniyorlar.

Düşmanı size daha fazla tanıtmaya gerek yok, umarım biliyorsunuzdur. Düşmanı tanımayan gafildir. Düşmanı bilmeden yaşayan ya onun büyük bir hizmetçisi, uşağıdır ya da büyük bir gafil, iflah olmazın tekidir. Başka ne olabilir.

Düşmanı çok iyi bilen, çok uyanık olabilen ve biraz da onunla savaşılabilen bizim tarzımız oluyor. Biz öyle olmaya çalışıyoruz. İmkanlarımız ne kadar sınırlı da olsa, bize ne kadar az zaman da biçilse yine de bugünü böyle değerlendiriyorum. Umudu kesmeden, hatta tam başarı sağlayabilirim dercesine işin içindeyiz. Bu sözleri söylerken de, yaparken de düşman gerçeği ve ona karşı duruş tarzımız böyledir. Düşmanı bir tarafa iten, kendini bir tarafa iten bir gafil durumunda olamam. Bütün bunlar eğitime de, savaşa da yön verir.

Başınızı kaşıyacak vaktinizin olmayacağı açık. Başka türlü sizi nasıl kurtaracağız? Bırakalım sizi kurtarmayı, hepiniz halkı kurtarmakla yükümlüsünüz. Bunu nasıl yapacaksınız? Eğer düşman böyle değilse söyleyin. Eğer böyleyse, hiçbir şey yapamayacaksınız, onu da söyleyin. Bir şeyler yapacaksınız onu da söylemeli ve yapma gücünü göstermelisiniz. Parti, ordu neden gereklidir, neden en iyi partili, ordulu olmak zorundayız hususları bunun için açığa çıkıyor. Bütün bunlara hiç biriniz itiraz etmezsiniz, ama benim itirazım şurada; neden ülkede tam yapamadınız? Bu iş bu kadar açık olduğu halde, neden şimdiye kadar doğru yaklaşım gücü göstermediniz? Neden bu büyük kusuru, ayıbı yaşadınız? Burada yaramazlığınız, kusurlu kişiliğiniz ortaya çıkıyor, ama ben şunu da soruyorum; biz bu kadar tanımı yapıyoruz, siz neden böyle yapıyorsunuz? Neden kendinizi uzun bir süre kusurlu, ayıplı yaşatacaksınız?

Hepiniz hoş geldiniz, hepinizi iyi karşılıyorum, fakat benim de bir insanla yaşama tarzımın ne olduğunu anlayacaksınız. Herkes gelmek istiyor. O zaman benim de bir gerçeğimin olduğunu saygıyla karşılamalı ve anlamalısınız. Ben sıradan bir dostun yanına bile gittiğimde titrerim. Bu, sıradan bir çoban da olabilir. Titrerim derken; ezilme, sıkılma değil, her zaman tetikteyimdir, tamamen hakimimdir, son derece inisiyatifliyimdir ve sonuç da alırım anlamında ciddiymdir. Çoğuna bakıyorum; geliyorlar, sadece dert yanıyorlar, fırsat bulsalar yarenlik, ahbaplık yapacaklar. Hatta onu da yapmasını bilmiyorlar.

Aslında sizlerle şakalaşabilirim, gerekirse ahbaplık da yapılabilirim, ama bunlardan bile sonuç çıkarmıyorsunuz. Ufak bir kelime hatası, davranış hatası yapsam başınıza gelmedik kalmaz. Sizin gibi kör kütük de yaşayamam. Yaşamdan, gündend, mekandan sonuç alacağım. Ben buradaysam burada iş yapacağım. Düşünün, başkalarının ülkesidir, burada bile barındırılmam için her türlü yüklenim var. Ama buna rağmen iyi iş yapıyorum. Bir partiye, hatta bir orduya yetecek her türlü işi yapıyorum. Kendinize bakın; kendi ülkenizde, kendi alanınızda, bir partiye, bir orduya yetecek ne kadar iş yaptınız, ne kadar iş yapabiliyorsunuz? Direkt sorumluluğunuz olduğu halde, o dağlarda fırsat eldeyken ne kadar sağlam iş yaptınız? Hatta cezaevinde bir imkanı devrim için ne kadar kullanabildiniz? Benim sizden daha fazla zorluklarım olduğunu taktir edersiniz. Ama buna rağmen, fırsat ve olanakları nasıl yaratıp uyguladığıma bakın. Dersi böyle çıkaracaksınız.

Dağdan geliyorsunuz, iki kelime doğru konuşup rapor bile yazamıyorsunuz. O dağ neydi, orada ne yapılmalıydı, hiç umurunda değil. Eyaletler dağılmış, birimler tarumar olmuş, birçok durum tehlikeyle karşı karşıya, o ise düşünmek bile istemiyor. Böyle bir durumda senin bir komutan adayı olacağına nasıl inanayım? Kendimi nasıl hizmet durumunda tutayım? İnsan bu konuda öfkeleniyor. İşte tuhafılık burada.

Ben yediden yetmişe herkesle anlaşırım, tartışırım, ama bu demek değildir ki ben bu işten anlamam. Bir ulusla uğraştığım farkındayım, fakat karşı tarafın da sorun çıkarmaması gerekir. Sizin gibi gençlerin mutlaka sorunları halletmesi gerekiyor. Çünkü enerjiyle dopdokusunuz, en iyi anlayabilecek yaştasınız. Soracağınız her soruya cevap verebiliyorum. Bu konuda da hazırlıklıyım. Sizi her türlü silahla donatacak kadar sorumluluğuma malikim ve gereklerini yerine getiriyorum. Düşünün; düşmanınızla sözle istiyorsanız sözle, örgütle istiyorsanız örgütle, silahla istiyorsanız silahla; neyle savaşmak istiyorsanız hepsinin imkanı bizde var. Burada biraz da kendinize soracaksınız; "ben hakkımı verebiliyor muyum, hakkımı vermem için ne gerekir?" Bunlar, adınız gibi bellemeniz gereken hususlardır. Yapmazsanız ne olur? İlk başta size söylenecek olan saygısızlık ettiğiniz, çok ayıplı birisi olduğunuzdur ve bunun da fazla taktir görmeyeceği açıktır.

"Niye beni bilmiyor, tanımıyor" demeyin. Sen kendi kendine etmişsin, niye ben seni ciddiye alayım? Karşınızda ciddi olmak için kendimi ne halde tuttuğumu düşünün. Bunu biraz siz de yapacaksınız; tek taraflı olmaz. Ben böyle olmaya mecbur muyum? Sizin aşiret kültürünüze göre veya çeşitli feodal anlayışlarınıza göre bu mümkündür, ama bana göre mümkün değildir. Çünkü ben, o anlayış içinde değilim. Yaşamım hiç öyle geçmemiş ve bu yaşamı reddetmişiz. Kendimi arkadaşlarımın hizmetine müthiş yatırmışım. Kendimi çok erken yaşlardan itibaren, arkadaş topluluğunu iyi insanlarla ve iyi ilişkilerle götürmeye adanmışım. Zaten böyle olmasaydı, ulusal düzey bu biçimde gelişmezdi.

Önderlik gerçeği, parti gerçeği bütün bunların tarihçesidir. Aynı zamanda siz de bunu kendi tarihinize uygulayın. Muazzam parçalanma, itme hareketi içinde kalmışsınız; aşiret kültürü, feodal kültür sizi çekim değil itme kuvveti haline getirmiş. Bunu aşmadan PKK'li olmak, Önderlik çizgisinde olmak mümkün değildir. Hepiniz bunu yansıtıyorsunuz; aileler, halk o kadar tepkici, itici değil, daha çok çalışanlar tepkici ve itici. Bu, Önderlik gerçeğinin, parti gerçeğinin inkarıdır. İnkâr eden biz de inkâr ederiz. Kendini dayatana biz de kendi gerçeğimizi dayatırız. Güçlü olan partidir, Önderliktir. Partiyi ve Önderliği ciddiye alacaksınız. Kaldı ki sizin göreviniz, ciddiye alıp almamak değil, onunla güçlenmek, onun içinde erimek ve bir kolektif irade olmaktır. Bu, bizim için tek çıkış yoludur. Bu Önderliktir; artık Kürdistan'da yaşam yolunu biraz aralayacak olandır.

Sizi kendi ölçülerimizle karşılaştıralım, ne kadar böylesiniz? İster eğitimle ister günlük yaşamın her çeşidiyle olsun, bütün bunlar başarılması gereken işleriniz oluyor. Ben hizmet için sınırsız çalışırım, sizin bununla baş etmeniz mümkün değildir. Hele ben sağ olduğum müddetçe, kendinizi bana dayatmanız, benimle uğraşmanız mümkün değildir. İsterseniz deneyin, yanlışlıklarda ısrar, iradeye gelememe, doğruya gelememe, kendi tarzını dayatma, onda ısrar etme tutumuyla

zararı kendiniz göreceksiniz, çaresizliği ve zorda olmayı kendiniz yaşayacaksınız. Doğrusu yüce iradeye veya yüce kolektif değerler sistemine büyük bir tutkuyla katılmaktır.

Tarihimizin ilk halk özgürlüğü, ülke bağımsızlığı, insani değerler fırsatını yakalamışız. Bunlar sizin için çok gerekli olan değerlerdir. Benim bütün eleştirim, onları ilk başta bir çırpıda görmeyen mümkünken niye görmediğinizdir? Görüp de gereklerini kişiliğinize niye yediremediniz? Uzun süre terbiyesiz kalmayı niye kabul ettiniz? Eleştirim budur. Terbiyeli olmayı bilmeyen ordulaşamaz, partileşemez. Bütün gücünüzle, "fazla terbiyeye gerek yok, ince eleyip sık dokumaya, partileşmeye, asker olmaya gerek yok, Kürt usulü isyancılık yeter. Kim kimi bastırırsa, kim kime ağalını konuşturduysa" dersiniz, bu eski Kürt olmaktır. İşte babalarınız böyle yaptılar; kendilerini ne hale getirdiklerini gördünüz. O halde bunu nasıl partimiz içinde yapacaksınız? Ne cesaretle bize karşı bunu dayatacaksınız? Önderlik tam da bu noktada, bu sorulara doğru cevap vermektir. Ben sizinle yürümeye cesaret edeyim, bütün yetmezliklerinize rağmen sorumluluğunuzu üstleneyim, ama siz de hiç olmazsa doğruları anlamaya çalışın. Başka türlü sizi taşıyamayız. Ben bu kadar insanı nasıl doyuracağım? Buraya kadar getirdim, bir aksilik olursa ne yapacağız, sizi nasıl koruyacağız? O kadarımızı dağa çıkarmışız, bunun kendiliğinden olduğunu mu sanıyorsunuz? Hepsinin sorumluluğu var, on binlercesi sözde PKK adına çalışıyor, ama onları doğru çalıştıramazsak ne olacak? Kaldı ki bir ülke kuracağız, özgür toplum kuracağız diye söz verdik. Fakat düşünün ki, yolda yürümesini bile bilmiyorsunuz. Bu sözlere nasıl ulaşacağız? İki kelimeyi bir araya getiremiyorsunuz, doğru dürüst bir tanımlı kavramı bile beceremiyorsunuz, öyleyse ülke kurmak gibi büyük bir işi, özgürlük olayı gibi büyük bir kavramın gereklerini halka nasıl uygulayacağız? İki kişiyle bir arada yaşamayı beceremezseniz, yeni toplumu nasıl kuracağız? Eski usulle "bastırırız, kurnazlık yaparız, köylü kurnazlığı, aydın kurnazlığı, ağalık, kölelik, her türlü uşaklıkla işin altından çıkarız" dersiniz, tarihe ve çevrenize bakın bu mümkün müdür? Toplum zaten bunlarla dolu; hepsi de işsiz, güçsüz. Şimdi beterin beteri olmuş durumdadır.

Bizim tarzımız bir güç haline getirip yürütüyor. Biz bununla zafere gitmek istiyoruz. Ülke kurtarmak basit değil. Bırakalım ülkeyi, bir karış özgür toprak yaratmak basit değil. Düşman, "Ben bir çakıl taşı bile vermem" diyor. Düşman, size bir çakıl taşı bile vermek istemiyorsa, biz ülkede size nasıl bir karış yer açacağız? Mezar olabilecek bir yeriniz bile yok. Zaten sizi çukurlara atıyor. Bunu nasıl önleyeceğiz? Bazılarınız yaşamaktan, duygulardan bahsediyor, buna şaşırıyorum. Gelirken çoğunuz son derece insani, duygusal aile yaşamıyla dolu gençlerdiniz. Ben bu kadar etkili, yetkili birisi olmama rağmen, halen bunlardan kuşku duyuyorum; şurada yatayım mı, şurada kendimi güvende hissedeyim mi, etmeyeyim mi diye soru soruyorum. Ama siz, o kadar ağırdan, paşa keyfinizle yürüyorsunuz ki, buna şaşmamak mümkün değil, üstelik kendinizden emin bir biçimde yaşadığınızı sanıyorsunuz. Kuşku olmaktan da öteye bunun gerçek dışı olduğunu söylemeliyim. Neden kendimizi aldatalım? Düşman bizi hayvan yerine koymuş, daha da kötüsü küçük bir hak talebimizi canavarca bastırıyor. Bunlar karşısında nasıl normal, rahat, endişesiz yaşadığımızı sanacağız? Ona nasıl inanacağız? Sanırım bütün bunlar gerçeği biraz anlatıyor. Ama maalesef gerçeklerden az anlıyorsunuz. Çünkü değil binler, on binler bizim eğitimimizden geçti. Hepsi de sizin gibi dinledi, sonucu hayata geçirmede ise çuvalladı. Pratiğe, gelen bilgilere baktığınızda eğitimden ne kadar anladıklarını göreceksiniz. Yalnız yönlerini ülkeye vermişler, ellerine silah almışlar o kadar. Bu kadar dar, geri olacaklarına inanmazdım, ama olmuş. Bu sefer onu gidermeye çalışıyorum.

Ben yüzlerce değil, binlerce, on binlerce kez on binlerce kişiye aynı anlatımı yaptım. Acaba bu sefer bir şeyler anlayacak mısınız? Kötü örnekler hepinizin gözleri önündedir. Buna da "kaderdir, bizim gibi köleler ancak böyle yaşayabilir" diyemezsiniz. Biz de bunun kader olmadığını ve böyle yaşanamayacağını dayatıyoruz. Düşmanın bizi sadece parti olarak değil, ulus olarak yenmek istediği, bırakalım yenmeyi tamamen yok etmek için, günlük olarak hemen hemen tüm gücünü seferber ettiği, hem de "Sonuca gidiyorum" dediği bir noktadayız. Bu durumda nasıl rahat duracağız, görevlere nasıl hakkını vermeyeceğiz? Aksi halde size yazık olmaz mı? Veya yazık olması ne demek? Çok acımasız bir son sizi beklemiyor mu? Bütün bunlar sizi telaşa, endişeye boğdurmasın. Tam tersine şuna yönelisin: Durumlar ciddi, gerçekler acımasızdır; devrim esastır ve tek çaredir. Fakat onun tanımına, onun tarzına kendimizi kaptırmamız da bir o kadar esas ve acildir. Bunu böyle evirip çevirip saptırmaya gerek yoktur. Çare, durumları olduğu gibi kavramak ve adımlarını çok sağlam atmaktır. Ne mutlu ki, bize böyle bir devrimle, bu yaşamı yaşama imkanı verilmiş veya böyle bir imkan ortaya çıkmıştır diyeceksiniz. Bu hayattan ancak bu beklenebilirdi ve o da bize sunulmuştur. Mutluluk duygusunun özü budur; bütün kaybettiklerini, bütün yaratmak istediklerini savaşla kazanma ve yaratma mutluluğu. Daha ne isteyebilirsiniz? Başka bir şey isteyecekseniz düşmandan isteyin; yalvarıp, yakarın, isteyin tabii verirse. Vermeyeceği de açıktır.

Kendiniz için olmak, kendi emeğinizin sahibi olmak, son tahlilde PKK siyaseti, halkın siyaseti olmak budur. Siyaset bunun dersidir, siyasi terbiye bu dersi kavramaktır. Bazen ciddi çelişkilerinizin olduğu ortaya çıkmıştır. Böylelikle onları da çok kısaca kendinizde sıralayabilir, kendiniz için sonuç çıkarabilirsiniz. Çabalarımızla kavrayışınız arasında büyük bir çelişki var, bunu düzeltmelisiniz. Çabanız bu çerçevede verilen kavrayışa ulaşmalı veya onu esas almalıdır. Cesaret ve fedakarlıklarınız devrimi karşılayacak düzeydedir. Bu çelişkinizi de gidermelisiniz. Yaptığımız çıkış, fedakarlık esasta devrimi sağlama bağlamaktır. Devrimi biraz başarıya götüreceksiniz ne olmalıdır? Sizin çelişkinizi daha da somutlaştırırsak; partileşme, ordulaşma, iyi bir asker olma kavramıyla bunun pratiği arasındaki çelişkiler, iyi bir komutan olma kavramıyla sizin komuta pratiğiniz arasındaki çelişkilerdir. Hatta duygusal dünyanızda, PKK'nin size vermek istediği duygularla sizin yaşadığımız duygular arasındaki çelişkilerdir. Birçok böyle anlayış ve inanç var ki, bunlar kişilik bazında şu veya bu düzeyde yaşanır. Bütün bunların giderilmesi, aslında önemli oranda eğitimin görevidir. Gerisini de pratik tamamlar.

Bu çelişkileri belki de ömür boyu çözmeye çalışacaksınız. Ama hiç durmayacaksınız. Sorun, bir çırpıda bunları halletmek değil, halletme yoluna koyulmaktır. Büyük bir çabayla, çözebildiğini bugün çöz, bugüne sığdıramadığını yarın

çöz. Ama hiç durma, üzerine yatma; çünkü bu çürümedir, çelişki ve inkardır, o da bizde yaşanan kölelik yaşamıdır. Yarım yamalak uygularsan oportünist olursun. "Bir gün yaparım bir gün yapmam, bir kısmını yaparım bir kısmını yapmam" demek reformizmdir, oportünizmdir. Eğer tam yerinde ve zamanında yaparsan devrimcisin. Tarzın PKK tarzı ise, bu doğru tarzıdır.

Biz bu temelde yine de çelişkilerinizi çözebileceğinize inanıyoruz. Bütün bu ortaya çıkan yetmezliklere, on binlerce yetersiz örneğe rağmen, siz veya bütününüyle parti, bundan sonra doğruya gelmede yeterliliği sağlayabilir. Çelişki çözmede hem iddialıdır, hem de bunu gerçekleştirebilir ve başarılı bir yürüyüşün sahibi olabilir, yaşamı tam da hak ettiği bir biçimde yakalayabilir.

Doğrulara Dönüş Yapmak Fazilettir, Erdemdir, Yiğitliktir

Her zaman söylerim; kırk yıl bile geçse, insan eğer hatasını görürse, bunu itiraf etmeyle büyüyebilir. Onu örtbas ederek, kendine sevdalanarak büyüme olmaz. Hata hatadır, neresinden dönülürse kardır. Biraz bu tutumu esas almak gerekiyor. Çocukça bir inat, çok düşküncü, kadınca bir inat yiğitliğe yaraşmaz. Doğru doğrudur, hakkını vermek gerekir. Komutaya doğru bir çıkış yaptırılabilir, ama bunu bizimkilere benimsetemiyorum. Protestoculuk, her türlü lafazanlık, boşa çıkarmanın bin bir biçimi var. Ama sürekli yaptığımız çözümlerimizin bir tanesi bile tüm bunları anlamaya yeterlidir.

Bu konuyu daha da açabiliriz. "Senin gibi biri için içine girdikten sonra, zaten sonucu getirmesini de bilmelidir" diyebilirsiniz. Bu çok tuhaf bir söylem. Bu işlere başladığım ilk günlerde, anam "Hiç kimse senin gibi kendini bu işe veriyor mu, senin bu arkadaşların kendi çıkarlarını düşünmüyorlar mı" diyordu. Bunlar da okul arkadaşlarımdı, çoğuna okuma yazmayı öğretiyor ve onları peşimden sürüklüyordum. Büyük ihtimalle öğretmen olmaya çalışıyorlardı. Ben ise onlara devrimcilik yaptırmaya çalışıyordum. Anam bu gerçeği görüyor ve bana böyle bir suçlamayla karşılık veriyordu. Şimdi bu biraz doğrulanıyor. Bizim arkadaşlar kendilerini istenildiği gibi vermiyorlar, "ama"ları var. Kendi işlerini kendi mevkilerini korumak için de her türlü hileye baş vuruyorlar. Eskiden TC'de yapıyorlardı, şimdi ise bunu PKK'de yapıyorlar. Böyle yapan binlercesi var. Anamın söyledikleri doğrulanıyor. Bunların karnını nasıl doyuracağız? Kimi halkın evine kurulmuş, kimi şu, bu düzeyde yetki diyor, kimisi bir alana el atmış, ne savaşa gidiyor, ne halka bir şey veriyor, ne sorumluluğa, ne örgütlenmeye katılıyor. Kendisine dokundun mu tam bir tepki, sorun yumağı. Küçük bir alanda böylesi yüzlerce kişi çıkıyorsa, bir de geneli düşünün! İşin gereklerini yapmaya bir türlü yanaşmıyor.

Benim bundan çıkarttığım sonuç, bundan sonra bu tipleri yerin dibine sokmaktır. Aydınlik Gazetesi, bir ara benim için "Fiili eleştiri yapıyor" diyordu. Fiili eleştiri geliştirmek gerekir. Bazen, böyle olur mu diyorum? Çoğu sigara mevkiciliği yapıyor. Eskiden hiç sigarası yoktu, şimdi Marlboro içiyor, öldürsen ondan vazgeçmiyor. Kimisi aç, işsiz, sözde PKK'de bir iş bulmuş, öldürsen de onu bırakmıyor. Bunlar yanlış şeylerdir, bunları düzeltmek zorundayım. Toplumdan, aileden, devletten yüz bulmadın da, PKK'de mi yüz buluyorsun? Kendinizi vahim bir yanılığ içinde tutmamalısınız. Veya durumu böyle olanları kabul etmemelidiriz.

Bir anlamda vahim bir düşmanın dolaylı dayatması, tutumu, anlayışıyla karşı karşıyayız. Düşman, "Kürt sorunu yoktur" diyor. "Kürt sorunu bir kişinin işidir, Kürt ayrır" diyor. Ayrı Kürt dediği de, kendi hamalı olan, askeri olan Kürt'tür. Benim için söylediği de, bizim bu düşman gerçeğini, kendi gerçeğimizi ortaya çıkarma işidir. Bu da, dünya çapında tecrit edilmeye çalışılıyor. Fakat partimiz içinde de buna dayanak teşkil eden ezici çoğunlukta bir tutum, davranış ve bunun sahipleri var. Bunu halletmeden, Kürt sorunuymuş, onun sosyalist parti önderliğinde çözümümüş, hatta ordusunun kurulmasını, bunlara adım bile atamayız. O zaman sorunu doğru kavrayalım; girişi, başlangıcı doğru yapalım. Bence bu iş, artık benden çok sizin işinizdir, ben biraz rolümü oynadım. Kendimi, tarih karşısında affettirecek kadar pratik sahibi olduğumu sanıyorum, öyle bir iddiam var, fakat siz henüz bu durumda değilsiniz ve insan sizin adınıza üzüntü duyuyor.

Kendinizi affettirmeniz, ucuz bir ölümü kendinize yakıştırmanız bu kadar kolay mı olacak? Bundan müthiş acı duyuyorum, rolünü oynamadan gittiler diyorum. Elinizden hiçbir iş gelmez desem, sahiplik etmeyelim, değer vermeyelim, bir köşeye atalım desem, bunlar yaşamı anlamazlar, ülke, vatan nedir, bir halkın değeri nedir, hiç akıllarına bile getirmezler, onlara layık olamazlar, hiçbir şey yapamazlar desem çok acı verici bir durum olur. Yapma işine gelince de kendi gerçekliğini görme, bir kişiye yüklenmenin ne anlama geldiğini, ne kadar acı olduğunu da bilmelisiniz.

Geç de olsa bazı doğrulara dönüş yapmak fazilettir, erdemdir, yiğitliktir ve doğru yola girmenin sağlam adımdır. Alçakgönüllü olmalıyız. Ben uzun süredir size alçakgönüllü olmayı anlatmaya çalışıyorum. Her şeyden yoksun olan sizsiniz. Ordu, ekmek su kadar size gereklidir. Parti, yine onun kadar size gereklidir. Ben yapacağımı biraz yaptım, siz onunla yaşayacaksınız. Herkese soruyorum; düşmana teslim olmak ister misiniz? İsteseniz düşman size aş, ekmek, iş verir mi? Belki buna gülersiniz, ama ben gerçekliğimize bakarak bunları söylüyorum. PKK'ileşemezseniz, ordulaşamazsanız, o zaman ne olacaksınız? Düşman, "Gelsin pişmanlık yasasından yararlanın" diyor. Buna dayanarak söylüyor, yoksa aslında yasa fazla işleyecek değil. Düşman, biraz hainlik yapmanızla sizi affedecek değil. Kaldı ki size iş verecek imkanı da yok. Zaten kendisi dilenci, ancak dünyadan çaldıklarıyla geçinebiliyor, size verebilecek hiçbir şeyi yok. Kaldı ki bizi soyup soğana çevirmekle meşgul. Peki nereye gideceksiniz? Kolay ölüm de size yakışmıyor. Kolay ölümler ne elde edeceksiniz? Bu gençliğimize yazık değil mi? Yaşamın en güzeli, en özgür olanı sizin olsun, ama o da ordulaşmadan, partileşmeden olmuyor. Bizim sorumsuz komutanlarımız, mevkicilerimiz, kariyeristlerimiz, partileşme olmadan, parti, ordu hizmetlerimiz olmadan bir gün bile orada kalabilirler mi? Cudi dağında, Gabar dağında, bütün Kürdistan dağlarında, Zağroslarda, Toroslarda, Araratlarda bir mevsimlik direniş olabilir mi? Olamaz! Fakat yine de anlamaya gelmiyorlar. Birçok mevkici var; yurt içi, yurt dışı bunlarla dolu. Belirtildiği gibi devlet iş vermemiş, toplum içinde de fazla imkanı yok, böylece bu tarzda PKK'ye geliyor. Bu mevkicilik denilen hastalığın kaynağı da budur.

Kariyerizm, sahte komutanlık budur. Tıkatanın her türlü sahipleri, düşmenin düşürülmenin her türlü sahipleri bu gerçekliğin bir ürünüdür. "Gideriz, işgal ederiz" anlayışı var. Aslında son olarak bunu düşünüyordum. Hiçbir zaman bende "PKK'nin bir makamını işgal edeyim" anlayışı gelişmemiştir. Hep bu dersi nasıl vereyim endişesiyle doluyum. Partiyeye biraz açılım yaptırmak, orduya biraz daha doğru yaklaşım geliştirmek tek endişemdir. Bunun için kim bilir kaç ders geliştirilecektir ve hakkı da biraz böyle verilmeye çalışılacaktır. Kendini tekrarlama, kendini dayatma durumunda olan yok. Mutlaka ilerletmeye imkan verecek bir şeyler sunmadan bu olanağı kullanmak imkansızdır. Hatta bir tek gün bile üzerinde yatmak imkansızdır. Bizimkilerin mevkiciliğine bak, kademeleri, kariyerleri elde etmelerine bak; "yaşa, hakkını verme, bin yaşa, ele geçir" anlayışı var ki bu, PKK'ye, ordulaşmaya yapılacak en büyük kötülüktür. Doğrusu yok mu? Elbette ki var, niye olmasın? Biraz benim yaptığım gibi yaparsanız, canınız mı çıkar? Hatta kendinizi geliştirirseniz kötü mü olur? Çocukluk duygularınızı bastırın, yaramazlıklarınızı bastırın, onları öldürün, hizmet imkanlarınızı öne geçirin, yiğitliğiniz partileşmede, ordulaşmada kendini kanıtlasın. "Düşmanımı ne kadar gerilettim, yoldaşlarıma, halkıma ne kadar alan açtım, gelişme sağladım" deme gücünü gösterin. O zaman gelişmeyi görürsünüz. Bütün bunları yapmadan niye PKK'ye geliyorsunuz? Elinize niye silah alıyorsunuz? Bu, bir meslek tarzı haline getirilmiş.

Kürdistan işsizlerle dolu, PKK iş sahası açmış. TC'nin koruculara baktığı gibi, PKK size bakabilir mi? Silah, vakit doldurma işi değil. En yüce, en zorlu, en incelikli sanat, silahlı savaşıklık veya ordu sanatıdır. Parti ise onun siyasi öncüsüdür. Siyasete ağırlık verme, ona siyasette hakkını verme en yetkin kişi olmayı gerektirir. En yerinde, en sonuç alıcı, en güzel tutumu ister. Başarılı olmadın mı bedelini ağır ödersin. Siyasi sanat böyle anlaşılmalıdır.

Yanlışla devam etmeye gerek yok, düşmanı yansıtmaya hiç gerek yok. Partileşme gereklidir. Zaten doğru partileşme, bu işin özüdür. Bunun bir adım ötesi ordulaşmadır ve ordulaşma da çok gereklidir. Partileştiğin kadar ordulaşırsın, ordulaşmada komutanlaştığın kadar partiye güç verirsın. Ama işin esası ve incelikleri var.

Eğitimle bir şeyler vermeye çalışıyoruz. Bu imkanları küçümsemeyelim. Yalnız bir grubumuz bile verdiklerimizi doğru alsın, ülke için yeterlidir. 15 Ağustos Atılımı'ndan beri, on yıldır yaratamadığımız ordulaşmayı bu grubumuzla yaratabilir, sayısını on bine tırmandırabiliriz. Düşmanı her sahada çökertecek kadar niteliğini sağlamlaştırabiliriz. Bu işte en tecrübeli arkadaşlarımızın dile getirdikleri hataları işlemeye yanaşmayın. Düşmanın bize yakıştırdığı gibi, "bu iş yalnız senin işindir, bize seyretmek düşer, bize kullanmak düşer, bize ucuz askerlik düşer" deyip aldanmayalım. Beyni zorlanacakmış, iradesi zorlanacakmış... Bir çorbayı yaparken bile insan ter içinde kalır, kaldı ki sen bir devrim yapıyorsun. Elbette ki yorulman gerekir, biraz ciddi ol. Çünkü büyük bir eylem gücüyle, büyük bir kurumla ilgilisin.

Düşman, "Bu iş APO'nun işidir" derken, bir diğer gerçeği de şöyle tamamlar; "Ordu yalnız Türk ordusudur, parti yalnız Türkiye partileridir, Kürt partisi olmaz, Kürt ordusu olmaz" diyor. APO denilen bir şahıs çıkmış, partiyi zaten kabul etmiyor. DEP Başkanı Hatip Dicle bizim siyasi bir parti olduğumuzu söyledi, şimdi onu ne yapacakları belli değil. Meclis Başkanı "Ben siyasi parti tanımına göre onunla konuşmam" diyor. Bizi parti olarak kabul etmiyor, ordu olarak da kabul etmiyor. "Parti, ordu dediğin Türk'e yaraşır" diyor. Bana da yakıştırmıyor, ama ben iddialyım, sizin gibi iddiasız değilim. Burada kendi farkımı ortaya koymalıyım. Ne sizin gibi kendimi yetersiz, yanlış, hatta sahte asker yerine koyarım, ne de her şeyi kolay hallettim, başardım diye övünürüm. Halen bu işin yaman takipçisiyim ve bu işin peşindeyim. Şimdiye kadar bir şeyler ortaya çıkarmaya çalıştık, buna devam edeceğim. Bu benim işim. Sizin de bir işiniz olmalı. Düşmana asker olamayacağınıza göre, şu veya bu partiye giremeyeceğinize göre, bu partinin adamı olun. Bu ordu işine artık giriş yapın, hatta başka çareniz de kalmadı. Çünkü köprüleri uçurarak geldiniz, ayrı bir dünyaya girdiniz. Artık geriye dönüş ancak ölümle karşılık bulur. Bundan sonra geri dönersen ne düşman affeder, ne de parti affeder.

Görüyorsunuz ki, 1994'ün üzerine yürürken, doğru partileşme, ordulaşma çok gereklidir ve bununla da oynanmaz. Şimdiye kadar çoğu şansını iyi kullanmadıysa bu, biz de kullanmayacağız demek değildir. İster yeni, ister eski olun, artık bu kavramların da fazla ciddiyeti yok, bir anlamda herkes her gün yenidir. Ben de dahil, pratiğiniz bu işlerde yol alacağınızı gösteriyor. Belki de siz o kadar katılmadınız, başarılı olacağımıza dair inancınız zayıftı veya yeterli değildi, yanlışlıydı. Benim de öyleydi, bugün bunu sadece size yakıştırmak söylemiyorum. Ama bu işin başarılılabileceği ortaya çıkıyor. Ben de başta umutsuzdum, endişeliydim, bin bir defa ölüp ölüp diriliyordum. Ama güç getirdik, takat getirdik ve oldu. Yani partileşme oluyor, ordulaşma oluyor. Üstelik bunca olup bitenlerden sonra oluyor. Bu kadar şehidimiz, bu kadar takipçimiz var. Bu kadar maddi, manevi olanaklarımız var. Şimdi hakkını vermenin tam zamanıdır diyorum. Başlangıçta fazla inanmayabilirdiniz, ama şimdi tam inanabilirsiniz. Başta bilmeyebilirdiniz, ama şimdi tam bilecek durumdasınız. Başta imkan, olanak olmayabilirdi, şimdi var. Hemen her yerde ve her biçim altında işe sağlam bir yerden başlamak, işe sıkıca sarılmak, onu hakkını verircesine temsil etmek imkan dahilindedir. Hiç şüphesiz bu hususları parti, ordu, Önderlik gerçeği konularında daha ayrıntılı ve mükemmel özümsememiz gerekiyor. Bunun özü verilmiştir.

1994'e doğru yürürken yıllar bizden, bir türlü yerine getirmediğimiz parti öncülüğünün mükemmel temsilini ve özellikle de ordulaşma gereğini istiyor. Biraz da ertelenmiş, gecikmiş dönemlerdir. Büyük bir açıklıkla, susuzlukla bunların üzerine yöneleceğiz. Bir türlü yerine getirilemeyen görevleri mükemmelce yaraşır bir tarzda yerine getireceğiz ve bu mükemmel bir fırsattır, çok iyi bir şanstır diyeceğiz. Öz tutum budur. Yaşamı da tümüyle ve oldukça anlamlı, tam da bize yaraşır, özgür diyebileceğimiz bir tarzda yakalamamız bu tutumla mümkündür. Bu şansın neden bir kez daha çarçur edelim, hatalı, yanlış, gafilce yaklaşımlarla niye boşa çıkartalım? Çok sınırlı, çok kıymetli zamanımızı ve en önemlisi de imkanlarımızı, olanaklarımızı niye değerlendirmeyelim? Düşmanın yıllardan beri bizden aldığı güvenimizi tekrar neden kazanmayalım? Neden önce kendimize tam güven duymayalım? Siz hep başkalarının askeri oluyorsunuz, o zaman değişimi tersine çevirelim. En iyi asker, en iyi çalışan kendimiz için olsun. Düşmanın bize yakıştırdığı formülü tersine çevirmenin zamanıdır ve bunun önünde duran iç, dış engel kimdir, neredendir, kimdendir, nasıldır diye bunları görüp yerle bir edelim. Böylesine kutsal bir yürüyüşün önünde ben bile olsam, engel olma hakkım yok. Sadece hizmet

etme görevim var. Çünkü kabul edilebilir, mutlak kurtarılması gereken ve her şeyin önüne yerleştirilmesi gereken tutum budur.

PKK'de emir, komuta bu tutumla iç içedir, bunun gereğidir. Bunun dışında ne ben, ne de başkası bir komutanın emir gücüne sahip olamayız. Bu tarzda birbirimize hükmetmeli, emir alıp vermeliyiz. Bu gerçek bir partileşme ve ordulaşmadır. Yine her zaman belirttiğim gibi, bütün bu eleştirilere rağmen, bu işin böyle gelişeceği ve başarılacağı da kesindir. Her zaman söylediğim gibi, madem yaşam da bunu tamı tamamına benden daha fazla size doğrulattırmıştır, sizi ikna etmiştir, o zaman gereklerini de benden daha fazla yerine getirmelisiniz.

Partileşme, ordulaşma, hemen her sahadaki görevlere hakkını verecek tutumun sahibi olmalıdır. Böyle girerseniz, sadece kendinizi onure etmiş olur ve böylece kabul edilebilir tarzda yaşam şansını elde etmiş olursunuz. Bütün eleştirilere, hatta suçlamalara rağmen yine de bunun layığınız olduğu inancındayız. Ne alınmaya, ne de bir kez daha üstünden atlamaya gerek yoktur. Bu başkaları içindir. Aslında her zaman gerekeni yaptım diye kendinizi aldatmanıza gerek yok. Bu, hemen herkesin yaşadığı bir gerçektir, kesinlikle başkaları için değildir, hepiniz içindir. Buna ben de dahilim. Ben nasıl kendi rolümü kavramaya ve her gün biraz daha açılımla, onun çabasıyla gereklerini yerine getirmeye çalışıyorsam, siz de böyle yapacaksınız. Layık olmak böyle olur.

Görüldüğü gibi, tekrar PKK'lileşiyoruz, ordulaşyoruz. 1980'lerin başlarındaymışçasına, yeni adım atıyormuşçasına yaklaşıyorum. Ne umuttan, ne inançtan en küçük bir eksilme yoktur. Ne de bilinçten, hatta cesareten bahsetmeye gerek var. Düşünülemez bile, çünkü bunlar her zaman olması gereken şeylerdir. Ben tecrübeye saygı gösterdim ve siz de bu yıllardan öğrenmeyi bilerseniz, mükemmel bir partili, bir asker, bir komutan olursunuz. Bana bin defa daha yanlış dayatırsanız, "bu iş senin işindir, bizi ilgilendirmez" dersanız, daha fazla acı çeker, kayıp verirsiniz.

Ben yine de size her şeyi anlatırım. Halka biraz anlatmışım, size daha fazla anlatıyorum. Yaşadıkça daha da fazla anlatırım. Ama aklın yolu bir, doğru tutum birdir. Bunu zamanında ve yerinde görmek yiğitliktir. Hepinize yakışan da budur. Başarı da bununla sağlanır.

19 Aralık 1993

DÖNÜŞÜM FETHEDİCİ TARZLA GERÇEKLEŞTİRİLİR

Düşmandan daha çok kendimizle, birbirimizle kavgalıyız. Eğer kendimi ihmal etmiş, kendimi oldukça yetersiz bir konumda tutmuş olsaydım daha değişik hareket eder ve öncelikle kendimle uğraşırdım, sizlerle ilgilenme gereği de duymazdım. Ama işler öyle bir noktaya gelmiş ki, sizlerle uğraşmak gerekiyor. Uğraşma; işin öznesi durumunda olanlar açısından anlayabilme, çok ihtiyaç duydukları hususları özümseyebilme, tam da bu anlamda iyi bir eğitimi yaşayabilmedir. Bunun gereği kadar çok arzulu bir talibi olma durumunuz olsaydı hayli yerinde olurdu, o zaman müthiş uğraşırdık, öyle de yapıyoruz. Neden güçlü çıkışlarla gelemiyorsunuz? Bunu bir yere kadar anlayışla karşılıyoruz. Kürt gerçeğinde hali hazırda PKK ile geliştirilmek istenen buluşma, dönüştürme, değişik bir biçimde kendini gösteriyor.

Kendimi hatırlıyorum; iyi bir geleneksel terbiyeye gelmiyordum, ondan kaçırıyordum, hatta çok erken yaşlarda bile onu ciddiye almıyordum. Ama daha sonraları, çok sınırlı bir konunun bile anlaşılması, ciddiye alınması gerektiğini gördüğümde en vakur bir davranışla, en candan bir dinleyle tavrımı sergiliyordum. Gerekirse öğretmenlerimden alıyordum. Çünkü onlar hayatta hemen her şeydir; düşman da öğretir, dost da öğretir, dağ da öğretir, kuş da öğretir, yılan da öğretir. Büyük bir önemle çıkardığımız sonuçlarla yaşam pratiğimizi geliştiriyorduk. Daha sonraki süreçlerden bahsetmiyorum. Abeceyi öğrenmeden tutalım bugün uluslararası alanı bile iyi kavrayıp hak için, adalet için, doğruluk için sonuç çıkarmada zorlanmayacak kadar bir anlayış sahibi olmakta güçlük çekmiyoruz. Yine davranışlarımızın dostun da, düşmanın da hafife alamayacağı, saygıyla karşılayacağı düzeyde olduğunu da rahatlıkla belirtebiliriz. Kısaca, kusur bu işin karar, sorumluluk kaynağında değil. Başlangıç için belki fazla yeterliliklerden bahsetmeyebiliriz, ama şimdi öyle değildir.

Buna rağmen anlatamıyorum veya anlatıyoruz da siz anlamıyorsunuz. Sınıf mücadelesi yalnız eğitimle başarılamaz, ulusal kurtuluş yalnız bir eğitim sorunu değildir, ama çok açık ki, eğitimle de alınacak çok şey var. Hatta eğitimle mutlaka başlatılması gereken işler vardır. Örneğin; işin sağlam bir fikri, diğer bir ifadeyle ideolojisi, istemi, morali olmadan tek bir adım bile atılamaz veya atılması kendiliğindedir. Bu da özellikle ciddi savaşımelerde, mücadelelerde beraberinde büyük sakıncalar getirir. Bu nedenle bende hakim olan moral ve ideolojik yön olağanüstü boyutlardadır. İlk günlerden, hatta kendimi tanıdığımdan beri bu böyledir. Beraberinde belli bir moral etkeni taşımayan, yine bir fikri esas almayan herhangi bir adım attığımı düşünemiyorum. Bütün yaşam süreçlerinde ve sadece PKK adına mücadeleye geçtiğimizde değil, yaşamın daha önceki yıllarında da, atılan hemen her adımın moral, istek veya tepkisi biçiminde olsun, bir psikolojisi, bir fikri, bir amacı olacak ki, adım atıp bir yere gidebileyim. Bu, halen de yoğunlaşarak sürüp gidiyor. Bunu sizlere uyguladığımızda; paramparça olmuş kişilikler, yerle bir olmuş moraller, bitirilen, yoksun, her türlü hal, hareketlere veya alabildiğine durgunluklara, tüm bunları kendine layık görmelere bol bol rastlamamak mümkün değildir. Şüphesiz bu durumlar köle insanın; bastırılmış, kurtuluşa sağlam başlangıç yapmamış insanın hal, hareketleri, düşünce veya düşüncesizliğidir. Böyle bir psikoloji, moral düzeyi oluşmuş; böyle bir düşüncesizlik, ideolojiden yoksun bir halk ve toplumsal gerçekliği dayatılmış, yaşatılmıştır. İnsan bunu ne kadar aşabilir? Kaldı ki bunu aşma, ancak onun devrimci çıkışıyla mümkündür.

Bunların niçin vurguluyorum? Daha da somutlaştırırsak; günlük gelişmeleri izleyip bunların bendeki yansımalarına açıklık getirmek ve bu vesileyle sizlere bir şeyler açıklayabilmek için belirtiyorum. Mücadelemizin hemen her sahadaki çok önemli eğitim sorunlarına çözüm getirmeye çalışıyoruz. Bunun için zaman tanımıyorum, çünkü bana göre ilk adımlar biraz eğitimle başlar. Bu işi daha da yoğunlaştırıp olası pratikler için yeterli hale gelebilmeye fırsatı değerlendirme biçiminde bir yaklaşımla oldukça önem veriyoruz. Bir bakıyorsun, ağızlarından çıkan ilk sözcükler daha yeni başladığı biçiminde oluyor. Kaldı ki bu işin bir numaralı sorumlularının bile kendilerini ne kadar eğitime verdikleri veya en azından bu işin özüne anlam verip vermedikleri tartışmalıdır. Öyle olmasaydı, bu tip ertelemecilikler, eğitimle alınması gerekenin çok gerisinde, hatta belki de kafa karışıklığını geliştirme biçiminde yaklaşımlar bu kadar etkili olmazdı. Bir halk ordusunun, hatta halk isyanının savaş gücü gerek moral açısından gerekse de düşünsel açıdan olsun bu kadar dağınık olamaz; kendi savaşım tarzı hakkında, kendi imkanları, olanakları hakkında, kendi taktiği hakkında bu kadar yanlışlıkları yapamaz.

Alınan haberlere bakalım; kesin perspektifler var, ülke sathında nasıl hareket edileceğine dair verilen talimatlar var. Günlük bilanço ise ovada, köyde nasıl çatıştıkları, kaç köylünün silahlarıyla birlikte ele geçtiği, kaç kişinin yakalandığı biçimindedir. Hepsi kendi geriliğinin, kendi kuralsızlığının, kendi taktik tarzının dışına çıkmanın kurbanı; ucuzca kaybetmenin, kendisiyle birlikte çok kutsal değerleri kaybetmenin zavallıca ifadesi. Bazen kendi kendime, bu adama yanmıyorum, üzerindeki silaha yanıyorum diyorum. Çünkü bana göre, öyle ölünmemesi gerekir. Ölümün bile kabul edilir bir biçimi vardır. Kabul edilmez biçimde ölümler de vardır. Mutlaka onun fikri ve morali bozuktur, yetersizdir ki, öyle ölmüştür veya öyle bir ölümü kendisine layık görmüştür.

PKK olayında hiç kimsenin benim kadar zorlukları yaşadığını sanmıyorum. Ama hiçbir dönemde, hiçbir saniyem de dahil, bu arkadaşların içine düştüğü duruma benzer bir anı yaşadığımı sanmıyorum. Bu, işin moral düzeyi ve ideolojisiyle ilgili bir durumdur. Bizim adam baştan kaybetmiş. PKK sayesinde havalanmış, ama kanatları yok, tutkusu yok. Desteklerden, tesadüfen yaşamaktan eser bulmadı mı veya bunun olanağı elinden gitti mi bitmiştir.

Tekrar sömürge ülke insanının psikolojisine girmek, moralini çok çeşitli yönleriyle incelemek, yine ideolojik düzeyi gözden geçirmek başlı başına incelenmesi veya yapımız üzerinde gözetilmesi gereken hususlardır. Fakat bunu kim anlayacak, kim buna güç getirecek? Bu sorunlara vakit ayırabilecek misiniz? Kendini yaşamda bu kadar iddiasız, bu kadar dağınık kılan, acaba devrimin ruhuyla, bilinciyle ne kadar hareket edebilir? Buna ne kadar tutkunuz var? Birçoklarına soruyorum ve araştırıyorum. Yıllarca pamuk ipliğine benzer, hatta ondan da öteye, esef edilecek birkaç ne olduğu belirsiz bağla kendisini bağlamış; kutsal fikre, her türlü kutsal yaşam ve savaşım tarzına ters düşmüş, fakat umurunda bile değil. Önemli olan onun küçük tutkusudur. Ben buna **put** diyorum.

Kalbini bir yerlere bağlamış, sorun yapıp gidiyor; utanmadan, sıkılmadan aile adı etrafında bunalım yaşıyor, düşüyor, aldatıyor. Bir sigaraya bağlanmış, bir ucuz yaşama aldanmış; partisini aldatıyor, kendisini aldatıyor, yalan söylüyor. Bizdeki kişiliğin ne kadar yalan olduğunu söylesem belki biraz daha iyi anlarsınız. Yalancılık bildiğiniz anlamda değil, temel gerçekliğe yatkın mı, değil mi, özellikle kendi taktik gerçeklerinin, yaşam gerçeğinin gereklerine, özüne göre bir anlam veriyor mu, vermiyor mu anlamındadır. Bu konularda sahtekarlıklar var. Temel yaşam değerleriyle ters düşmüş, yıllarca bunu bir alışkanlık ve yaşam tarzı haline getirmiş, bu yalancılarla devrim yapmaya çalışıyoruz.

İnanımızın büyük bir kısmı yalancıdır. Yalanı da göz yaşıyla seyrederek. Bizde “vallahı” sözü neden çok söylenir? “Vallahı böyledir” derken, aslında yalanı gizlemek için bu yemini söylerler. Yeminler, sözde doğru olmayı dile getiren bir ifadedir. Ama bizde yemin, kesinlikle yalanın maskelenmiş biçimidir. Söz vermeler, büyük oranda yalanı gizlemek için söyleniyor ki, maalesef bizde de söz vermek böyledir. Aslında büyük bir iştir, tarihin önemli sözleri vardır. Önemli komutanların, önderlerin verdiği bazı sözler vardır, onlar büyük sözlerin insanlarıdır. Bir yeminleri vardır ve büyük yeminden büyük sonuçlar ortaya çıkarırlar. Bizimkiler günde kırk defa yemin billah ederler, ama onun bu yemini seviyesizlikle bağlantılıdır. Burada zavallılık vardır, kasıt yoktur. Kendini yetiştirmeme, kendini pratikleştirmeme, kendini karar sahibi haline getiremem ve bunun sonucu kendini ucuz ölüme götürme vardır. Siz bizi anlamıyorsunuz derken biraz bunu kastediyoruz. Biz büyük bir sözün sahibi olmak istedik, tutarlılık açısından da buna pratik yaşamı bağlamaya çalıştık. Benim gerçeğim bütünüyle böyledir. Benim yaptığım, gittikçe daha genel, daha da halkı ilgilendiren sözler söylemek, bunu bilimsel, felsefik bir temele kavuşturmak ve bir yaşamı mümkün olduğunca bu söze göre ayarlamak, pratik yaşamı buna göre düzenlemektir. Herhangi başka bir ciddi uğraşım yok. Acaba herkesin veya dava mensuplarımızın da böyle midir? Sanmıyorum. Yaşamlarını söze göre düzenleyemiyorlar, buna bazen teori pratik birlikteliği denilir veya çizgi ve uygulama birlikteliği denilir. Fakat ne çizgiden eser var, ne de uygulamadan.

Yalancı bir toplumun derin etkileriyle geliyorsunuz. Sadece yalancı da değil, kendi özüne karşı yöneltmiş bir toplumun gerçeğiyle gırtlığımıza kadar yaşatılmışsınız. Yetenek diye bir şeyin gelişmesine fırsat verilmemiş, yaşamın abecesinden bile yoksun kılınarak sarılmış, hücrelerine kadar bölünmüş ve her tarafa saçılmış bir toplum; herkes içinde en kötü koşullarda erimeye mahkum edilmiş bir moloz, erime düzeyinde öğelere, unsurlara dönüşmüş durum karşımıza çıkıyor. Buna ulusal özellikler diyemiyoruz. Bundan ciddi bir ulusal kurtuluş insanı ve onun özgür toplumunu yaratma çabamız var. Çelişkimiz burada tüm acımasızlığıyla karşımıza çıkıyor. Sorun sizleri daha da suçlamak, hatta çaresizliğimize de meşruiyet kılıfı geçirmek değil, kabul edilebilir sınırlar vermek değil. Çünkü elinizde bir canınız var, onu benden daha fazla ortaya koymuşsunuz. Benim söylemek istediğim daha farklı. Bana göre bu işleri biraz daha farklı yapabilirsiniz veya madem kendinizi bu işe böyle adanmışsınız, onun daha başarılı, ister terbiye, eğitim yoluyla, ister pratik yoluyla çok başarılı olmaya yüz tutan tarzını yakalayabilirsiniz.

Bana göre kendini böyle adayınların daha farklı yaşaması veya farklı savaşması gerekir. Acaba siz farklı kılınmışsınız da biz mi anlam veremiyoruz? Veya bizim size dayattığımız süreç mi sizin gözünüzü açtırmıyor? Sizi bir objektif tepkiciliğe, karşı direnmeye mi götürmüştü? Çünkü devrimi, Kürdistan gerçeğine dayatmamız veya halk diye tabir

ettiğimiz gerçekliğe dayatmamız, uzun süre dinlenilmedi, dinlenilmeye yanaşılmadı. Sessiz kalındı, daha sonra tepki veya biraz benimseme tarzında mı gelişti?

Düşman halen “Bu iş, tek kişinin inat işidir” iddiasındadır. “Aslında öyle bir olay yok, Kürt meselesi de yok” diyor. Resmi düzen anlayışı budur. Öyle değil, ama kendi ideolojik, politik havasına göre öyle yapıp götürüyor, fakat bir dayatmayla, hazır olmadığımız bir mücadeleyle karşı karşıya olsanız da yıllarca sonra, doğruluğuna ikna olduktan sonra yine de düzelmeyi sağlamış olmanız gerekirdi. Belli bir aşamadan sonra, sağlam bir başlangıç yapmanın gereğine inanma, onun tarzına, üslubuna kendini vermeyi bilmeniz gerekirdi. Bizim büyük sıkıntımız, öfkemiz biraz da bunadır. Başlangıçta hazır değildiniz, rasgele katıldınız, değişik özelemlerle katıldınız, ama şimdi görüyorsunuz ki, gerçekler farklıdır. Gerçeklerin doğru ele alınması, başlangıçların sağlam yapılması hem gerekli, hem de imkan dahilindedir. Buna gelmeme durumu var ve biz bunu bir türü kabullenemiyoruz. Bu halde bıraksanız, bu savaşım durumuyla ne kadar örgütlü, ne kadar doğru da çarpışsa, taş çatlasa bu haliyle bir iki yer ya ayakta kalır ya kalmaz, kendi içinde yozlaşarak çürüyüp giderler. Bana göre sizin durumlarınız, iki kere iki dört eder gibidir. Kendini üretilmiyor, bu savaşım içinden bir ordu, bir önder, bir politik kişiliği çıkaramıyor, ancak zor bela yaşatabiliyoruz. Ya hırsızın teki, ya densizin teki; ya kendini bilmezinki, ya gafilin teki ya da kendini abartmışın biri. Kendini ne halden ne hale sokuyor. Bu özellikler de sadece yozlaştırıp çürütür. En fazla kahramanca direnip ölür gider.

Biz bunu sorun yapıyoruz dedik; yani insanımıza, “sizden hiç adam çıkmaz” demeyi yakıştıramayız. Zaten biz de bu kaniya varırsak, çabalarımızı durdurmamız gerekir. Büyük bir kısmınızın “benden adam çıkmaz” noktasında olduğunu, bana yüz bin kere dayatabilirsiniz, ama benim hali hazırdaki iddiamı kesmem biraz zor. Bu iddiamı yitirdiğim zaman, çabamın da sonu gelir. Ama bazıları, “illa sen bizden adam çıkartmazsın” demeye getiriyor. Size birçok kere, biz yaşama bu kadar kapalıyız, yaşamın bu kadar lanetlisiyiz dedim. “Sürekli böyle olur, böyle gider” diyemezsiniz. “Bize fazla yüklenme, yüklenirsen biz de böyle yaparız” demeye getirenler var. Yoksa taktik gerçeklerle bu kadar oynama neyle izah edilecek? Allah rızası için, biraz üslubunu düzelt, biraz adımını pekiştir, biraz sağına soluna bak. Bir gün düşmanı izle, o zaman neyin, nasıl yapılabileceğini anlarsın. Fakat oralı bile olmuyorsunuz. Muazzam bir aldatmaca var; ya balonlaşmış, ya cüceleşmiş; ya gözü yaşlı, ya gözü kara bir kişiliğe bürünüyor. Kendini yitirmiş, ucubeleşiyor. Ne düşmandan, ne tarihten öğreniyor; ne kurttan, kuştan, ne yilandan öğreniyor; ne kendine bakabiliyor, ne yanındakine bakabiliyor. Devrim insanı biraz başkalaşıma uğratar, ama başkalaşımın bu biçimi sakıncalıdır. Başkalaşım, dönüşüm, daha çok fethedici tarzda olursa makbuldür, yerindedir.

Bu konuda yine kendimi göz önüne getiriyorum; hemen hemen bütün süreçleri yağdan kıl çeker gibi sağlam götürmeye çalıştık. Düşman da bunu söylüyor, sadece dostların söylediği şeyler değil. Kötü bir eğitici, yönlendirici olsaydık, hatta yaptırımcı olsaydık, suçun büyüğünü kendimde arardım. Fakat karıştıran başkalarıdır. İşin üslubuna, kendini tam yatırmayanların edebine, pratik hatalarına kadar her insanla uğraştım. Dağdaki çobanından tutalım devlet adamına kadar sergilediğim tavırlarım yerindeydi. Ama bizimkiler, kazanılmış bir halkı kaybettirmekten tutalım kazanılmış bunca silahlı çarçur etmeye kadar her şeyi yaptılar. Bazıları, zor bela elimize geçmiş bazı etkileyici teknik silahlardan on tanesini bir köy binasında nasıl patlattıklarını böbürlene böbürlene anlatıyorlar. Beş tane bomba atmış, sadece bir tanesini isabet ettirmiş, bir de marifetmiş gibi anlatıyor. Aslında bir suç, ama yapılıyor. Biz küçük bir birikim için her şeyimizi ortaya koyuyoruz, onlar ise nasıl çarçur ettiklerinin farkında bile değiller. Bunlar sözde asker, sözde komutan. Bırakalım bu adamın zaferi yakalamasını, bu adam varolanı kaç yıl idare edebilir? Cesaret, fedakarlık PKK'nin verdiği veya PKK'nin ortaya çıkardığı tarihi bir şanstır. Ama bunu her gün ve hiç gerekçesiz bir biçimde sürdürürsen, bu kör inat veya yanlışlığı bir çırpıda anlaşılacak tutumda ısrar etme sonucu “üç gitti, beş gitti” dersin bu kabul edilebilir mi? Bırakalım üç beş kişinin gitmesini, bir ananın bir çocuğu dokuz ay karnında taşıması, yedi yaşına kadar büyütmesi müthiş bir azap gerektirir. Ama o bunun hiç farkında bile değil.

Ey komutan, önder denilenler; insani bazı duygulara, bazı gerçeklere biraz saygın olsaydı, biraz kendinde olsaydın!.. Ona da sözde “gözü dönmüş” bir komutan emir veriyor. Oysa bunların emirle de alakası yok. Büyük komutan, düşmanını bile vururken acıtmadan vurmasını bilen kişidir. O ise hiç acımadan kendini vuruyor veya azap içinde bırakıyor. Bütün bunlar ne kaderdir, ne de bizim gerçeğimizin kabul edilmesi gereken yanlarıdır; bunlar gerçeğin asla kabul edilmemesi gereken yanlarıdır. Toplumların, kişilerin hızla kendilerinden uzaklaştırmaları gereken yanlarıdır.

Bizde taktik dışılıkta ısrar nedir? Gerilikte ısrardır. İşin kaybediş yanlarında bile bile ısrar etmek neden? Bu tarz yanlış, kaybetmeye götürüyor diyoruz, ama o, onda ısrar ediyor. Suça eğilimli kişi, suç topluluğu derler; aslında bu psikolojinin kişiyi yönlendirmesiyle karşı karşıyayız. Bu, suça eğilimdir. Toplumda suça eğilimin yüksek boyutlarda olduğunu biliyoruz. Hemen herkes ulusal suç işler, herkes -hukuki terimlerle değil- ekonomiden, kültürden tutalım her türlü siyasal alana kadar suçlu durumdadır. Ülkesi talan edilir, suçlu kişilik durumuna düşer; bunlar için çalışmak ister, ama yine de bunlar suçlu kişilik konumundan kurtulamaz. Kültür durumunda bile öyledir, yani aslen kendisinin olması gereken bir şeye karşıttır. Bu, suçlu olmak demektir. Politika ve askerliğe bunu yansıttığımızda, suça meyilli toplumun, tipin yansıması, meyil eden tip ve taktik dışılık, bu kadar sağa yatma bu denli etkili oluyor. Bunlar yanımıza kadar geliyorlar. Bunlara yalancı kişilik, gözü yaşlı kişilikler diyorum. Peki ne yapacağız? Bunları af etmemek ne kadar çaredir? Affetsek, suçu affetmiş oluyoruz, peki bu ne kadar doğrudur? Gece gündüz ıslah olmaya davet ediyoruz. Bir yerinden söküp götüreceğiz, neye mal olursa olsun bir şeyleri düzeltereğiz. Acaba bunları anlayabilecek misiniz? Kendi doğanızı ve önünüzdeki işleri anlayabilecek misiniz? Anlamazsak birbirimizi yürütemeyiz. Bu durumları anlayalım derken, bizi neyin yürütüp neyin yürütmeyeceğini artık bilmemiz gerekiyor.

En Büyük Katkımız Sizlere Özgür Hareket Etme İmkânı Sağlamaktır

Savaşta, çok ciddi bir hedefle karşı karşıyayız. Düşman da tüm gücüyle yüklenmiş, ne kaçmakla kurtulabilirsin, ne ölmekle baş edebilirsin. Başarı olanaklarını iğne ucu kabilinden de olsa bulup kurtulmaya çalışacaksın. Bunun için kendinde ne bitiyorsa, moralinden tutalım fikrine kadar, bütün adımlarına kadar her şeyine çeki düzen vereceksin. Bu seni başarıya götürsün ki, bu süreci atlatalım. Başka türlü bir yaşam imkanımız yok. Yalnız PKK çizgisinde değil, Kürdistan ve Kürt olayının geneli içinde de, hatta bize zıt olanların da artık gelip dayandıkları nokta budur. “Yaşam da sizde, ölüm de sizde” dedikleri noktadayız.

Sözüm daha çok geniş hareket ve savaş alanlarında olanlardır. Asıl sefalet, sefillik oralarda, asıl değerlerle oynamalar oralarda. Adam savaşın doğasına göre çok geri, kendini bir sorguya çekme, bir düşünceye, bir edebe çekmeden çok uzak. İstedğim kadar zemini biraz hazırlayayım, biraz süreci kurtarayım, o bildiğini okuyor. Kürdistan gerçeğinde sahte tipler, politikada bazı önderliksel çıkışlar yaparak kendini hayli tanınmaz hale getirdi. İşte onlarla karşı karşıyayız. Ya üzerine yan gelip yatıyor, tüketici yaklaşıyor, ya gafil yaklaşıyor; ya son derece işin amacına, özüne yetmeyen ya da onun farkında bile olmayan, dikkatsiz, duyarsız, çok zayıf bir biçimde yaklaşıyor. Kendine göre bahanesi çok. Serbesttir, üzerinde fazla denetim yok, olsa da saptırmasını ve kendini defalarca kandırmasını bilir. Gözünü zafere dikmiş değil, ben bu çalışmayı mutlaka götüreceğim diye bir sözü yok; eylemi sahte, eylemi her çeşit karışıklıklarla dolu. Bunları kendi başına bıraksak, bir eşeğe binemez veya iki keçi güdemiz. Öyle yetkiyle donatılmışlar ki, kendini uçakta sanıyor, ordu komutanı yerine koyuyor. Bu belayı sen mi kendi başına aldın diyebilirsiniz ama değil. Hepsine defalarca, hatta yüzlerce kez “sen bu yetkiyi şunun için aldın, bu sorumluluğu şunun için üstlendin, şu işi yapacaksın” dedim. Ama şimdi ne yapıyorlar? Gözünü harama dikmiş, gözünü suça dikmiş bir şekilde yaklaşıyor. Askeri suç, taktik suç öyle meyil ediyor, mayası biraz öyle yoğrulmuş veya hastalığı öyle. Bu anlamda sadece politik, askeri hastalıktan, çizgi hastalıklarından bahsetmiyoruz, psikolojik hastalıklardan bahsediyoruz. Aynı zamanda zavallılar! Düşman bu tip kişiliklerin üzerine yürüdüğünde, bunlara ölümden başka seçenek kalmıyor. Yaşamaları da tamamen tesadüfidir.

Aslında kendim için fazla iddialı konuşmam, burada bile dikkat ederseniz sınırlı bir iddiayla konuşuyorum, ama onu gerekçelendirmek için, sonuna kadar ikna ediyorum ve yaptığım, ettiğim bu kadardır, yararlı olduysa ne mutlu bana derim. Dikkat edilirse, kendimi aldatmamak için her şeyin üzerinde çok kapsamlı duruyorum. Her şeyden önce hassasım, ölçüp biçiyorum. Adamlarımızda bu yok, varsa da mecnun tarzında. Denge, ölçü, objektiflik, moral, ideolojinin gücü, moralin gücü pek umurunda değil, buralarda ölçü tutturamamış. Çok düz, çok sığ, üstün körüdür. Politikada böyle yaşanmaz, politik kişilik kesinlikle bunu kabul etmez, askeri kişilik bu durumları kaldırmaz. Bana yanlış bir askeri, politik kişilik dayatılırsa, boyun eğmem halinde veya bunlarla uzlaşmam halinde, varolan değerler de çok kısa bir süre sonra elden gider.

Bir çelişki ortaya çıkardık; bu çelişkinin çürütücü olmaması için, bu söylediklerimizin hayati değeri vardır. Sizin çelişkilerinizi ortaya çıkardık. Örtbas ediyordunuz, ama biz açığa çıkardık ve bununla da yetinmedik, çözümünü de gösterdik. Bu noktada “sen misin çelişkiyi ortaya çıkartan, sen misin çözümü dayatan, biz sahteyi ve çürümeyi yaşamak istiyorduk” deniliyor. Aslında sizinle olan çatışmamız budur. “Kendime Avrupa’da bir yaşam çizmişim ve orada yaşamak istiyordum, Avrupa’daki zayıflıklarımın yararlandın, beni çektin” veya “ben köyümde bir yolunu bulup rahat yaşıyordum, onu bozdun” veya “bir küçük burjuvaydım, işlerim vardı, onu elimden aldın” veya “öğrenciydim, birtakım umutlarım vardı, onları elimden aldın” diyorlar. Yani hepsi de “yeni bir hedef verdin, senin hedefin istediğim gibi karın doyurmuyor, ben de bu işi bozarım” diyorlar. Hikaye biraz böyle. Yoksa, “biz hedefe tam inanmıştık, hedefe kendimizi tam vermiştik” demekle işler olmuyor.

Durumunuz, önemli oranda bir tatmin olmamışlığı yansıtıyor. Aslında şu da söylenebilir; katılırken de, eski yaşamdan vazgeçerken de bunu iradenizle yapmadınız. Bazıları sizi sürükledi, bazıları yazdırdı, bazıları yaptırdı. Aslında sizi biraz toparlayıp doğru bir hedefe yönlendirmek istedik. Karışıklık, sizin aşırı düşman iradeleri tarafından dağıtılmış olmanızdan ileri geliyor. Karışıklık, sizin kafaca, moralce kendinizi yitirmenizden ileri geliyor. Yoksa dürüstlüğünüzden, insanın kendini kolay veremeyeceği durumlarda kendinizi adamanızdan kaynaklanmıyor. Ama bu da tek başına çare değil diyorum.

Çözümüzlükte kaynak ben olsaydım, yoğunlaşmasını bilirdim, sorun çözüm üretmememe durumu değil. Şu andaki durumuma bakıyorum; bende taktik anı anıdır. Düşüncesini de, pratiğini de üretmeye varım. Düşmanın yakalayamayacağı, vuramayacağı, başaramayacağı tarzı bana sorun; bunu hemen her yerde sergileyebilirim. Kendini bir yaşam tarzına veya sözümona savaşım tarzına alıştıran yaklaşımlarına anlam veremem. Senin omzundaki parti silahıdır, cebindeki parti parasıdır, halkın emanetidir, “emanete ihanet edilmez” derler. Onu nasıl düşürebilirsin? “Canım öyle istedi” dersin, ben de canın cehennemine derim. Bu konuda yiğit olun. Çetin savaş, çetin yerde dur. Adam bir sigara için kendini ihanete kadar götürüyor. Bir köylü sohbeti için, kendini biraz sıcak aile ortamında tatmin etmek için köye giriyor. Bunun devrimci çıkışlarla ne alakası var? Sende bir onur, şeref yoksa yanımızda ne geziyorsun? Bu kadar düşkünlüğe meyil gösteriyorsan, yüce saflarda ne arıyorsun? “Dayanamadım, alışmışım” dersin, o alışkanlıkların başına bela olur.

Bahaneler biraz siyasi gibi gözüküyor. “Yetiştiremedim, planlayamadım, beklentili kaldım, ayarlayamadım” diyor. Biz bile burada bir kışı geçirmek için ne zorluklar yaşıyoruz. Buraya ilk geldiğimizde ne tanıdık biri ne de bir imkanımız vardı, ama bugün bazı şeyleri kazanabilmişiz. İlk geldiğim günü hatırlıyorum; birilerini yanıma çağırmışsam, onun yeri belliydi, hazırdı. İlk etapta yer yapardım, hazırlarım, onu tespit etmek zor değil. Zaten kendime yer yapmayınca kadar kimseyi çağıracak halim yoktu. Kendime nasıl yer yapardım? İnce elerim sık dokurum, bir yer bulurum, buluştururum, oradan da etrafıma bakarım, sağıma, soluma bir iki kişi alırım dedim. Bu bir talimat olur, bir perspektif, öneri olur; en zor yerde yaşarız dedim. Bizimkilerin sıkışmışlığı da yok, sağına baksa, soluna baksa, önüne baksa ne yerleştirilir, neyin

üzerine yürünür şeklinde biraz sağduyu sahibi olan biri hepsini doğru anlama kavuşturabilir. Bunlar ya abartma hayallerle, hislerle yaşıyorlar veya güdülerile, takıntılarıyla yaşıyorlar. Adam düz emrin, sığ yaklaşımın sahibiyse, neden gerçekliği incelesin ki? Bu yüzden bizde büyük siyasi önderler, siyasi, askeri komutanlar çıkmıyor. Eğer çok iyi siyasal, askeri bir önderlik olsaydı, Kürdistan halkının genel durumunu, düşmanın genel durumunu gözden geçirip bir de lafla yetinmeden, pratik tedbirlerle kendini görevlere koştursaydı neler kazanılmazdı ki. Düşman, “On yedi bin kişiyi yakaladım, on bin silah elde ettim” diyor, oysa bunların hepsi şimdi bizim olabilirdi. Elini sallasaydın, istediğin kadar asker çıkarabilir, onları silahlandırabilirdin.

Telsizlerde konuştuğumuzda hepsi lafa gelince benden üstün. “Arıyoruz, tedbir geliştiriyoruz, üzerinde duruyoruz” diyor, ama pratiğine bak, incir çekirdeğini bile doldurmaz. Kendini aldatıyor. Bin bir çabayla önüne bir şeyler vermişiz, aslında nasıl yiyeceğini bile bilmiyor. Ukala, lafazan buna denir. Aslında kendini doğru dürüst verip vermediği, yanındakileri ne kadar koruyup geliştirdiği belli değil. Elbette ki bu kişilikle komutan olunmaz. Yanında altın mı var, teneke mi var değerlendiremiyor; bir kişiyle, bir silahla ne yapılacağını ölçüp biçemiyor. Adam “vur” diyor, o da gidip sorumsuzca kurşun sıkıyor, “kullanın” diyor, gidip düşüyor. Yaman bir gerillacı buna fırsat verir mi, birimi böyle yürütür mü? Belirttiğim gibi, sıradan veya çok geri bir insanın bazı temel özelliklerini bile göz önüne getiremiyor. Bir çobanın kendi koyununa, keçisine gösterdiği ilgiyi kendi yoldaşına göstermiyor. İşin tuhaf tarafı hepsi de aşık. Tutkularına, duygularına, güdülerine gösterdikleri ilginin yüzde birini yüce sorunlara gösterebilirlerdi, şimdi dünya devrimini yapmış olurduk. İnsanımızın en dramatik bir yanı da buradadır ve bu, onun esef edilecek bir yönüdür. Öyle bir gericiliğe bağlanıyor ki, bunu yıllarca içinde put gibi tutabiliyor. Ama önünde altın gibi işler var, onları ihmal ediyor. Etrafı cennetle çevrilidir, bakmasını bile bilmiyor. Güzellik bu kadar yakın, ama göremiyor. Peşinde koştuğu yaşamın parası da, sigarası da boldur, otoritesi de vardır, ama boştur. Ölümüne geliyor, güzel yaşama gelmiyor. Biz bu insanı nasıl çözeceğiz? Alır sigarayı üfürür, isterse ölümüne gitsin, umurunda bile değil. Zindandan gelen bazıları anlattı; polis, üç yıl, üç ay işkenceyle çözemediğini, bir sigarayla çözüyormuş. Bir sigara dumanı nedir? Sadece duman! Aslında kendisi de duman bir kişilik, duman olmasa bu kadar işkenceye dayanabilecek olan biri, bir güdüye, bir alışkanlığa niye teslim olsun? Bu, hastalığın derinliğini, tutku ve güdülerinde de çok tehlikeli olduğunu gösterir.

Eğitim veya yaşam pratiği bu durumların biraz farkında olmak demektir. Bunu politikaya, askerliğe döktüğümüzde taktik dışılık ortaya çıkar. Kendi ruhunu böyle hazırlamayan, kendi alışkanlıklarını terbiye etmeyen biri, askerlikte muazzam bir taktik dışılık yaşar ve dağ gibi değerlerin düşmesine yol açar; hem de zamansız ve yersiz. Bunlar için sonradan üzülür, bir suçlu gibi durursunuz. Çoğunuzun durumu da budur. Ben ahım şahım bir iş yapmadım, ama şimdiye kadar gittiğim her yerde bu gibi durumlara da yol açmadım. Kendi sahamda, yalnız yakın denetimimde on beş bine yakın insan yetiştirdim, on beş şehit vermedim. Ne düşmana kaptırdık, ne dostun verdiği zararlar oldu, ne de hiçbir yetersizlik çıktı. Hepsine mutlak anlamda bir şeyler verdik. Sen ise hazır olanı çarçur ediyorsun, hatta kendini bile işletemiyorsun. Bundan ne anladık? “Ben böyleyim” dersin, sen yaşama karşı büyük bir saygısızsın, aslında kendini kaybetmişsin demektir. O zaman yanımıza gelme, yanımıza gelsen de, hiç olmazsa yıllar sonrasında bile doğru anlamayı sağla. Bana yanlışlıkları veya kendini dayatarak sonuç mu almak istiyorsun?

Bir anlamda gösterilen tepkilerin durumu budur. Bizde şöyle söylerler; “ne bilir bayramı, hor hor içer ayrıanı.” Bir yerde böyle bir yaşam var. Ne terbiyeye gelir, ne başka bir şeye, ama ayrıanı da hor hor içer. Ben de diyorum ki; bu asırda ve artık geldiğin çelişki noktasında böyle ayrıan içemezsin, onun da imkanı kalmadı, tarihi açıdan onun da devri geçti. Çünkü feodal toplum çözülürken, belki mümkündü, ama şimdi ayrıanı da bulamazsın. Bela olma durumunuz biraz böyledir.

Vatan büyüklüğüne dönmenizi istiyoruz, belki orada güç yetirilebileceğinizi düşünüyoruz. Kaba anlamda söylüyorum, ama bütün özellikleri toparlarsak, altında yatanı böyle değerlendirmek fazla mübalağa olmaz. O açıdan kendimi ne kadar terbiyeli yansıttığım biliniyor. Benim bu konuda içinde bulunduğum durum meşhurdur. Dosta karşı da düşmana karşıda böyledir. Yüzde bir bile kendisine vermiyorum, yüzde doksan dokuz ondan bir şeyler alacağım, ama benim üslubum, sanki ona yüzde doksan dokuz vereceğim gibidir ve buna biraz da inandırıyorum. Çoğu arkadaşımız üslubuyla yüzde yüz değerimiz, olanaklarımız, malımız olanı kaybettirmeye yüz yüze. Kişiliği kişilik değil, kazandırmacı kişilik değil. İlham sahibi değil. Kendi başına bela. O kadar değeri nasıl taşıyacak, emanetten bir şey anlar mı? Ben dostlar üzerinde şu izlenimi bıraktım; “bu, emanetlere asla ihanet etmez.” Emanet nedir? Kendi değeridir, kendi ülkesidir, kendi yetkisidir, kendi sorumluluğudur, kendi olanağıdır, kendi sahasında olan herhangi bir şeyi tanınmasıdır. Ona zarar vermemek için korkunç davrandım. Bizimkiler bırakalım emanete ihaneti, bunlara karşı canavar kesiliyorlar. Sizin omzunuza verilen bir silah, hatta canınız bile aslında sizin değil, partiye ve halka adanmıştır. Bunun için bir de söz vermiştiniz. O zaman bu sözün anlamı nedir? Bu canı istediğin gibi rasgele değil, halkın hizmetinde ölümsüz kullanacak ve koruyacaksınız. Sözün anlamı buydu. Sen bu temelde canını partiye kattın, silahını bu biçimde omzuna aldın; her şeyi, nefes alışlarını bile bu temelde değerlendirecektin. Söz başka ne anlama gelir? Katılış tarzı ne anlama gelir? Köylü kurnazlığı derler, küçük burjuva demagojisi ya da davranışı derler. Tam da bu noktada “bana emanet bir şeyler verildi, ince bir tarzda nasıl kullanırım görürsünüz” diyor. Çok iyi biliyorum; kendi malı, kendi değerleri olsa, uğruna kırk takla atar. Partinin altın gibi değerleri sırtında olsa, hiç bakmadan atıp kaçıyor. Aynı zamanda bu, insanın vatan hainliğini, kendi ulusal veya ulusaldan da öte, kişi onuruna ne kadar değer verdiğini gösterir.

Bütün bunları neden bu şekilde vurguluyoruz? Bu terbiye biraz gereklidir. Askeri, siyasi, ideolojik, kültürel, sosyal, ekonomik terbiye gereklidir. Her sahanın değerine nasıl yaklaşılır, nasıl kullanılır, onun ölçüsünü biraz eğitimle almak, önceden nasıl yapılarına biraz cevap aramak gerekir. Biz ideolojik, politik mücadelenin askeri savaşımının en yoğun bir tarzını, biçimini yaşıyoruz. Onun eğitimi çok müthiş olur, olmak durumundadır. Bütün olanaklarımız çok sınırlı, fakat amacım ise mutlaka ona varmayı gerektiriyor. Nasıl yapacaksın? Kıt olanaklarla büyük amacı nasıl birleştirip

başlatacaksın? Orada artık geriye senin dehan, kimi yerde cesaretin, kimi yerde fedakarlığın, aklın kalıyor. Her şeyinle kendini ayaklandırıp ona ulaştıracaksın. Bunun başka izahı yok. PKK olayı bu demektir. “Ben böyle düşünmek istemiyorum, ben PKK’yi başka tarz anlamak istiyorum” diyemezsiniz. Ben de bin defa ispatlamışım ki, başka türlü seni yaşatmak bile mümkün değil. Kendi tarzınla yaşamı bırak, hepsi yalan, aldatmaca. Her zaman söylediğiniz gibi “şöyle bağlıyız, izliyoruz” demeyi de bırakın. Beni bir dost olarak, herhangi bir konuşan olarak anlamaya çalışın. Çıkaracağınız sonuç; sizin sandığınız gibi yaşamın mümkün olmadığıdır. O köy cemaatlerindeki gibi, esnaf kahvelerindeki gibi yalanla, dolanla ortalığı birbirine katarsanız olmaz. Sıcak bir savaş içindeyiz diyorum. Benim sorumluluğumu üstlendiğim olay, olgu ateşten bir gömlektir, bir ateş olayıdır. Buna sıradan bulaşanı bile düşman “imha edin” diyor. Size ben gelin demiyorum, gelirken de dikkat edin diyorum. Sizi çağırırken bu çağırının anlam ve önemi üzerine ciltler dolusu değerlendirme sundum.

Ben sizi ucuz görmüyorum, çok büyük bir değer biçiyorum, hatta kendimden daha fazla önem veriyorum. Her zaman şöyle değerlendiriyorum; bunlar kendini atmış, harcamış, ama bunları daha iyi savaşılabılır, daha iyi sonuca gidebilir duruma getirebiliriz. Benim belki de imkanım yetmez, bunların imkanı biraz oluştu, benden daha şanslılar diye size bakıyorum, ama sizde bunların hiçbirinden eser yok. Peki sizi kim besleyecek? Söz verdiklerinize ne söyleyeceksiniz? Acı haberlerden başka ne vereceksiniz?

Şu anda bütün yetmezliklerime rağmen moralin sahibi, umudun sahibi benim. Bu doğru mu, değil mi? Herkes gözünü bize dikmiş. Sizin gibi binlercesi daha fazlasını temsil etmeliydi. Benim mazur görülecek yanlarım da var, çünkü bana ne kimse bir şey sordu ne de öğretti. Benim öğretmenlerimin büyük bir kısmı sömürgeciliği aşıyorlardı, imkansızlığın öğretmeniydiler, zararın, yaşamdan uzaklaştırmanın öğreticisiydiler. Ben tersinden öğrendim, ama sizlere az çok doğruyu öğretiyoruz ve sadece öğretmekle kalmıyoruz, olanak kabilinden halen borçluyum. Aileden, devletten aldım, çalıştım bu işin finansmanını sağladım. Sizse hazır değerlerle başladınız. Bütün bunlar karşısında yine “bize pek gerekli değil” diyemezsiniz. Yaşamı denediniz, her tarafa savrulduunuz, size bir şey verdiler mi? Kendinizi kaybettiniz. Zaten birçok yere gidip sonuç almadıktan sonra, PKK’ye geliyorsunuz. Yoksa hazırlanmış birtakım değerlerle yüklü olarak gelmediniz.

Bütün bunları söylerken, kasıtlısiniz, bilinçli sahtekarlırsınız demiyorum. Özellikle bu işin esasları, gerekleri üzerinde yıllarca yanılığlı, yetersiz yaklaşım kadar, fırsat ve olanakları zamanında değerlendiremememe gibi durumları neredeyse bir alışkanlık haline getirmişsiniz. Savaşım gerçeğinizde, özellikle yoğunlaşan savaşta bu yaklaşım sahiplerini affetmiyoruz. Ne kadar iyi niyetli de olsalar, ne kadar çaba da harcasalar, onları tuzla buz etmekten başka bir sonuçla karşı karşıya bırakmıyoruz. Bir devrimin önder kadrosunun böyle yaşamasına asla fırsat verilmiyor. Bunu ben dayatmıyorum, ortaya çıkardığınız savaş gerçeği artık bundan sonra böyle olacağını söylüyor. Başka türlü gözünü açamaz, başka türlü adımını atamazsın. Gerçeklerin emredici gücü budur.

Toplum yanılığlı, toplum aldatılmış, ağır baskılar var, çok ağır toplumsal koşulları her aile, her kişi yaşar; fazla özgür hareket etme imkanı olmadığı için öyledir. Siz öyle değilsiniz, sizin özgür hareket etme imkanınız gelişmiştir ve bizim size yapabileceğimiz veya yaptığımız en büyük iyilik biraz daha özgür hareket etme imkanı vermedir. Bu sizi oldukça iddialı kılabilir. PKK’deki özgürlük, onun özgür kararı, özgür davranış imkanı, herhangi bir toplumsal grupla, hatta dışımızdaki partilerle kıyaslanmayacak kadar güçlüdür. Nicelik ve nitelik olarak özgürlük düzeyi çok gelişmiştir. Elindeki savaşım olanakları ve özgürlüğü büyük başarılarla pekiştirmesi, hatta nihai başarılar dediğimiz sonuçlara götürmesi imkan dahiline getirilmiştir. Özgürlük konusunda, rüyalarımızda bile göremeyeceğimiz bir seviyeye ulaştık. Ben de eskiden bunu hayal bile edemezdim, ama şimdi gerçekçiyim. Sorun hayal kurma sorunu değil, sorun gerçekçi olma sorunudur. Eskiden hiç olmayan şeyler şimdi oldu diye kendimi yitirecek miyim? Herhalde hiçbiriniz benim kadar özgür hareket imkanına sahip değilsiniz, ama hiçbiriniz de benim kadar küçük bir parça ekmeğin çarçur edilmesini bile sorun yapacak durumda değilsiniz. Böyle yapmak ayıp mı? Ölçülerim eğer ulusal ölçüler olacaksa, öyle davranmak zorundayım. Başlarken de öyleydim, şimdi de öyleyim.

“Bir önder senin gibi mi olur” demeyin. Benim adıma her türlü şey karıştırılıyor, ama ben çok ölçülü olacağım. Ben bir kuruşunun, bir parça ekmeğin hesabını mükemmel yapmak zorundayım. Bu Önderlikte başka türlü bir yaklaşım doğru değildir. Ama kendi pratiğinize bakın, adeta savuruyorsunuz. “Devletin malı deniz, yemeyen domuz” deyimini “PKK’nin malı deniz, yemeyen domuz” deyimine dönüştürdünüz. Kendi canınız da dahil, böyle yaklaşıyorsunuz. Neden kendinizi böyle bozuk para gibi harcuyorsunuz? Bu noktada beni anlayabiliyor musunuz? Yerinde olmadığı halde değerleri kaybedenlere de, kendisini kaybedenlere de, hatta mezardakilere de bunu söylemişim. Bir şey anlayabildiniz mi, anlayarak mı gittiniz veya doğrusunu yaparak mı gittiniz? Buna çok az kişi “evet” diyebildi.

Özgürlük sizindir, benim babamın malı değil. Dilediğiniz gibi kullanma da bu işin bir gereğidir. Ama dilediğiniz gibi kullanma, sizi kötü sonuca götürüyorsa, herhalde bir yoldaş olarak da öneriyi doğru yapmak yoldaşlık gereğidir. İnsan iradesine bir sınır koyamayız. Bu noktada “bir insandan daha ne istenir” diyemezsiniz. Eğer ben bu söze değer vermiş olsaydım aslında hiçbir şey olmazdı. Hep “hiçbir şey olmaz” denilir. “Kim suçluydu, kim destekliyor, hangi devlet, neyin var? PKK dediğinle birkaç kendini bilmezden başka kim uğraşüyor” derlerdi. Ama hiç de öyle değil. İnsan yeteneği, tek bir kişide de tecelli etse dünyaları yaratır, dünyayı değiştirir. Bu ispatlanıyor. Büyük oranda üzerine sınır koymuş, “benden bu kadar çıkar” diyor. Biz de iddia ediyoruz ki, fazlası çıkar.

PKK çizgisinin özelliklerine göre, fethedilmeyecek hiçbir amaç yoktur. Zorlanacaksınız, kendinizi ayaklandıracaksınız ve yapacaksınız. Buna eklemek su kadar muhtaçsınız. Kendini bir sigaraya bu kadar kaptıran kişi, niye kendini böyle bir yüceliğe kaptırmasın? Alışkanlıklarımıza bu kadar tapıyorsunuz da, büyük bir amaca, neredeyse yakınlaşmış bir başarıya, bu başarının size getireceği yaşama niye kendinizi katmıyorsunuz? Bu soruyu soracağım ve yargılayacağım. Gerekirse herkesi, her şeyi öyle yapacağım. Siz yaşamayı kolay mı sanıyorsunuz? Açıkça yetmezlik

içinde olacaksınız, açıkça yanlışlıkta ısrar edeceksiniz ve buna da onay isteyeceksiniz. Bu mümkün mü? Ben bu noktada şiddetli bir kavgacıyım. Bu halinle bana kendini yutturamazsın, mert ol, yiğit ol. Ne abartarak, ne yanıltarak, ne incelterek birbirimizin yakasını bırakamayız. Birbirimizi adam etme hem hakkımız, hem de görevimizdir. Bu anlamda kavga etme hakkımız, görevimiz, aynı zamanda bir halka mensup olmanın doğal bir gereğidir. Hayvanlar topluluğunda bile hayvanların yavrularıyla ilişkileri anlamlıdır. Biz o kadar da mı olamayacağız?

Büyük kavgacı olduğumu özenle belirteyim. “Biz buna gelemeyiz, edemeyiz, tanımıyoruz” diyemezsiniz. Bir sigaraya, bir köylü ahbab çavuşluğuna, basit yaşama kendini bu kadar vermiş olan biri, büyüğe de gelecektir. Gelmezse kavganın nasıl sonuçlanacağını görürsünüz. Bu konuda kavganın gerekçesi de, kendisi de haklıdır. Nereye kadar kaçacak, nereye kadar düşeceksin? Öleceksen, hiç olmazsa ölmesini bil. Elini bile kaldırmadan, kurbanlık İsmail gibi kendini ölüme yatırmak kabul edilemez. Sen bunun hesabını benden isteyemezsin, bana her türlü çirkinliği onaylatamazsın. Halkıma mensupsan, hele partime mensup biri olduğumu iddia ediyorsan bu çirkinliği bana dayatamazsın. Bu ağza, bu düşkünlüğe onay isteyemezsin. Hele PKK saflarında bu hiç olmaz. “Biz yine de kullanmasını, aldatmasını biliriz” dersen, ben de köylüyüm veya az çok dünyayı tanıyan birisiyim, istersem o kurnazlığı ben de derinleştiririm. Burjuvazisini dayatırsan, onu da az çok biliyorum, emperyalizmini de biliyorum. Ona karşı her türlü savaşımayı da az çok biliyorum; tarihi de biliyorum. Tutkularım da senden bin kat daha büyüktür. Beni nasıl aldatacaksın? Tam da bu noktada çaresizsiniz. Bu, iyi bir direnme biçimi midir? Bize karşı koymanın anlamlı bir biçimi olabilir mi? Partimizi uğraştırmanın iyi bir biçimi olabilir mi? Yapımızın büyük bir kısmı bu durumda. Ben bu sözü daha 1985’lerde söylemişim; ey arkadaşım, sen otuz beş yaşındasın, ama bir bebek gibisin. Bana yolladığın sesler, çocuğun ağlamalarıdır, beni kandıramazsın demişim. Bu ne kadar anlaşıldı? Bunlar da sözüme, benim en akıllı arkadaşlarım. Anlamadılarsa, kendilerine olan olur. Ben yine ayaktayım.

Yaşama Davet Eden Gerçekler Önemlidir

Her gün düşmanı izliyorum; “Ya bitecek, ya bitecek” diyor. “1994 büyük teröre karşı mücadele yılıdır; kıstırdık, ya ölüsünü, ya dirisini alacak durumdayız” diyor. Ben, kolay yutulacak bir lokma durumunda olmadığımı göstermek zorundayım. Sizler kendinize her türlü ölümü layık görebilirsiniz, ama ben biraz daha çetinim, uğraşacağım, uğraştıracağım. En çok bu işle uğraşması gerekenlerin, hatta bizden daha iyi vurabilecek konumda olanların bizden daha az uğraşı, daha az çaba, daha az tedbirlik içinde olmalarını nasıl başışlayacağız? Planı yok, hazırlığı yok, ama “vuracak durumdayım” diyor. O halde ne bekliyorsun? “Toplumsal özelliklerim, sınıf dışı özelliklerim beni bu hale getirmiş” diyor. Nasıl böyle rahat konuşuyor? Bu nasıl kişiliktir ki, karşımızda böyle davranıyor? Mertlikte bu sözcüklere yer var mı? Ben mi çok kötü particiyim? Bunu anlayamadım. Bu kadar parti dışılık nasıl oluyor anlayamıyorum. Parti uğruna az çaba harcasaydık suçu kendime yüklerdim, ama öyle değil. “Biz böyle partileştik” diyor; sen böyle partileşmedin, yalan söylüyorsun.

Birçok yönetim var, birçok komutanlık oluşmuş, büyük bir kısmı bu söylediğim suçlamalı durumu hak edecek haldedir. Bir sigara için, bir dedikodu için kendine her türlü yakıştırmada bulunur, ama sözün en anlamlısına, yaşamın en mert ve yaraşırçasına ilgi göstermez. Bizim adımıza bunu yapamazsınız. Çünkü biz kimseyle karşı karşıya gelmek istemiyoruz. Bazıları bizi anlayacak, anlamak zorundadır. Özellikle bundan sonra kendi tarzı, kendi yaşamı diye bir kavramdan bahsedemeyiz. Bitirtilecek olan yalnız ben değilim, benden daha fazla sizlersiniz. İşte bunu önlemeye çalışıyoruz.

Bütün bunlar karşısında eğitime, ilk adımlara hakkını vermezlikten bahsedebilir misiniz? Moralden tutalım ideolojiye, her türlü askeri konulardan tutalım siyasi konulara kadar ciddi bir yetersizliğe bahane bulabilir misiniz? Bütün bunlar basit bir, neden anlamak zorundasınız veya anlayabilecek misiniz sorusuna cevaptır. Anlamak zorunda olduğunuzu kanıtlamaya çalışıyorum. Bazı gerçekleri artık kulağınıza küpe mi edersiniz, yüreğinize nakış mı edersiniz, beyninize kırmızı çizgiyle çizer misiniz, artık nasıl yaparsanız yapın, ama anlayın. Artık bazı işlere doğru, yerinde ve zamanında yaklaşım gelişmelidir. Bu eğitimin abecesidir diyorum.

Bu yaklaşımı kendine hakim kılmayanlar, herhangi bir eğitimden, özellikle de bir pratikten, savaştan, kendilerine yakıştırdıkları işlerden bahsetmesinler. Onlara kalsa, yaşamın her türlü çirkinliğini bile bize layık görecekler; onlara kalsa, ölümün her biçimine hazır olacağız. Onlara kalsa, yaşamın her türlü belasına razı olmalıyız; onlara kalsa, kurnazlığı kullanıp elde zor bela ne varsa, onu bitirmeye bire bir razı olmalıyız. Akıllı olanlar, özellikle bu işte biraz iddialıyım diyenler, bir öndere yakışır tarzı göstermek zorundadırlar. Bu kadar olumsuzluğa nasıl “evet” diyeceğiz? Şunun için söylüyorum; öyle hatalar var ki, boyun eğmişsiniz; öyle görevler var ki, göz ardı etmişsiniz; atılması gereken öyle adımlar var ki, çakılıp kalmışsınız. Biz kimseye destan yaz demedik, büyük bir zaferin sahibi ol demedik. Bizim bütün söylediğimiz, imkan ve olanaklarla en doğruyu, en güzelini, en başarılısını yaşamaktır. Sana en iyisi layıktır, onu bul dedik. Biraz ömrünü uzat, hiç olmazsa kaybetme dedik. Bunu istedik, fazla mı? Onun kendisi için istedik. Kaybetmenin, o işlerin orada neden ilerleyemeyeceğinin felsefesini bana ısrarla dayatamazsınız. “Çoktan kaybetmişiz, sıra sendedir” demek de bir görev değildir. Bu bir düşman işidir, onun anlamsız bir takip tarzıdır.

Bütün bunları söylerken, fazla mübalağa yok ve sorun şu, bu kişiler de değildir. Sorun bir tarzın, bir yaşamın, bizi böyle temsil etmeyen niyetlerin, yaklaşımların anlamsızlığını, kabul edilmezliğini ortaya koymaktır. Çok çeşitli açılardan anlayıp hiç olmazsa “biraz akıllıyım, biraz iddialıyım, biraz edepliyim” diyenlere çıkış imkanı, çalışma imkanı, savaş imkanı verebilmektir. Bu da gerekmiyor mu? Her şey buna bağlı değil mi? Başta ben, sizin gibi her şeyimi ortaya koymuşum. Bu kadar arkadaş topluluğuna ne diyebilirim veya nasıl seslenebilirim, ne sunabilirim veya onların taleplerini karşılayabilir miyim? Sizler çok rahat karşılayabilirsiniz, ama sözüne biraz sahip çıkan biri ucuz karşılayamaz,

boş olamaz. Yolunu çizmeden, imkan yaratmadan, bir adım da olsa ilerletme şansı vermeden “önderim” diye kendisini aldatamaz ve öyle bir ikiyüzlülüğü sergileyemez.

Kendinize bir bakın; çıkış mı yaptırıyorsunuz, moral mi geliştiriyorsunuz, başarıyı mı yakalattırdınız? Bu soruları kendinize sormuyorsunuz bile. Yoldaşlık, yiğitlik bu mudur? Çok düşünecek ve bunun için büyük sorumluluk duyacaksınız. Bunu da sorduğum bu sorulara cevap vermek için yapacaksınız. Başka türlü yiğitlik, şeref, saygı, daha değerli duygular, bize layık olan şeyler elde edilmez. Lafazanlıkla hiç olmaz. Zaten bunlardan bıkmışız. Ağlamak hiç olmaz, düşürülmeyle yüz yüze bir yaklaşım hiç yakışmaz. Hareket adamı dediğin, örgüt, eylem adamı dediğin biraz belirlediğimiz çerçevede olur.

İşin amacı, tarihi, günlük tarzı üzerine çözümsüz kalacağımı sanmıyorum. Sizlerle yürüteceğimiz büyük tartışmalarla bazı kararlara ulaşabilir ve işin en ince ayrıntısına kadar bazı planlamalara gidebiliriz. Herkes işin kendi payına düşen kısmını omuzlayabilir. Bu planlama içinde işin her türlü ve herkese göresi mümkündür. Yaşamın hemen her sorununa, bizim olması gereken her biçimine, hiçbir partinin belki de hiçbir dönemde sahip olmayacağı kadar özgür yaklaşma ve onu başarma imkanımız var. Biz bu kadar sözüme bağlıyız, ama gelin görün ki, siz buna ne kadar varsınız? İyi niyetinize bir şey demiyorum, çok güçlü bazı katılım özelliklerinize diyecek yok, ama bizim de belirlediğimiz çerçevede tartışma, karar ve bunun uygulanması çok önemlidir. Bir ulusal kalkış vardır, bir partinin oluşumu da bu çerçevede olur. Sizin çok iyi niyetli, çok değerli özelliklerinize göre bir şey olmuyor, bu bir şeyi kurtarmıyor. Benimki biraz kurtarabilir diyorum, onu da tartışmaya sunuyorum. Öyle dayatma biçiminde değil; ağzınız açsın, büyük seslerle tartışalım, yeter ki birbirimizi vurmayalım. Her türlü örgütsel işleyiş tarzını uygulayalım ve kendi kurallarımızı kendimiz yaratalım. Bunu hemen her konuda yapalım. Çabalarımız bunu mümkün kılan bir çabadır. Bunu kullanmayan kim?

Bazıları kalksa, körce bir eylem dayatsa, ağızları kapatıp düşünceyi kesse, hiç de hak etmediği biçimde el koysa, yürütse bu bizim tarzımız olur mu? Ben bu muyum? Bunu bana yutturmak mümkün mü? Hatta benim karşıma geçip “böyle ol” diyebilir misiniz? Benden bunu mu öğrendiniz? “Öyle sanıyordum” demek olur mu? Birileri senin yaşamını her yönüyle tehdit edip, ondan da öteye katletmeye yöneldi mi, buna karşı senin de yapacakların var. Mümkünse düşün, imkan eldeyken bir karış daha imkan kazan ve artık söyleyeceğin daha fazla bir şeyin, yapacak daha fazla işin olsun. Birileri değil, çokları sadece sana söyletmemeyi, seni yaşatmamayı amacı haline getirmiş; senin ise buna karşı çok sınırlı olan bir direnme imkanın söz konusu. PKK söylenene, dayatılmak istenilene büyük acılarla, zorluklarla yaratılan bir cevap verme imkanındır. Onu kullan, onun dili, onun yüreği, onun vuruş tarzı ol. Bunları anlayacaksınız. Başka türlü sizi nasıl yaşatalım? Ölümü çok kısa bir süre içinde kendimize layık görmeyi, hem de ardında bir başarısızlık varsa, nasıl kendimize yedirelim? Ben bunun sorumluluğunu niçin üstleneyim, canı mıyim? Ben yeşil bir ota bile basmak istemem. Bu kadar insanın ölümü nasıl ucuz gerçekleşsin? Ama siz kendi elinizle bunu bize layık görüyorsunuz. Ben bir saat tutsaklığı bile kendime yakıştıramam; siz yılları zindanda rahatlıkla geçirecek kadar kendinize kıyabiliyorsunuz. Ben buna nasıl razı olabilirim?

Özgürlük diyorsunuz, kabul edilmez durumlar olduğunu iddia ediyor ve kabul edilebilir durumlar istiyorsunuz. Düşünün, bunlar bende nasıldır, sizde nasıldır? Bütün bu belirttiklerimiz bunu biraz doğru çözmek içindir. Anlamadan ülkeye nasıl gitmişler, nasıl ellerine silah almışlar? Doğrusunu anlatmadım mı veya bu işin ilk ele alış tarzı nasıl olmalı demedim mi? Ama o yalnız kendi bildiğini okumuş. Oysa senin bildiğin, yaptıkların ortada. Halen de anlayamıyorlarsa, tüm bunlara rağmen, “biz böyle yaparız” diyorlarsa bu işi yere gömelim gitsin. Pisi pisine veya hiç de yakışmayan tarzda ölmektense, biz kendi ölümümüzü kendimiz belirleyelim. Bu, daha da onurlucadır.

Bu kişilikler direkt düşmanın dayatmaları biçiminde olmayabilir, hatta adımıza çıkmış olabilirler. Tarzıyla, bütün yaşam özellikleriyle kendilerini kutsal savaşımıza erkenden yerinde olmayan, hazır olmayan, kabul edilmeyen biçimleriyle dayatıyorlarsa, biz bu kişinin, bu yaşam tarzının üzerine sonuna kadar gideriz. Hiç olmazsa bizim de bundan sonra sınıf dışı etkilere, Kemalist ve feodal özelliklere karşı büyük çabayla, emekle yapabileceğimiz; kendi sınıfımız, kendi töremiz, geleceğimiz, tutkumuz, insaniliğimiz var. Bunlardaki batırmışsa, bizimki de kurtarıyor. Bunlara neden bu kadar ısrarla yüklenmeyelim? O kendisini, hiç de hakketmediği, kuraldışı ve yaşam dışı olduğu halde dayatıyor, alan açmayı zorluyor da; bu kadar emeğin sahipleri, bu kadar hakkın sahipleri neden kendilerini buna dayatıp sonuç almasınlar?

Partileşmeyi böyle anlayacaksınız. Ordulaşma böyle başlatılır, siz de buna katılacaksınız. Ahım şahım laflarla iş yapacağım demiyorum, ama herhalde partileşme üzerine, ordulaşma üzerine bir şeyler söyleyebiliriz. Şimdiye kadar gerçekleşende yetersizlik, yanılğı var, ama biraz gerçektir. Bunu nasıl ciddiye almayacağız? “Ben eskiden katılmışım, nasırlaşmışım, artık alamıyorum” diyemezsiniz. Eskisi, yenisi yok! Burada doğrusu öğrenilir.

Yaşama davet eden gerçekler önemlidir. İnsan yaşamında bir husus var, her şeyin bağlandığı husustan bahsediyoruz, ona geleceğiz. İster partileşmeye, ister ordulaşmaya, savaşım tarzına ilişkin, emredilene göre oldukça belirginleşmiş ve daha da fazlası yaratış gerçeğimize göre veya söylenmesi gerekenlere göre cevabın ne olduğunu vermiş olduk. Bundan anlaşılması gereken nedir? “Bu işte ben biraz iddialıyım, bir kez daha söz veriyorum” diyenler, geçmişi ne olursa olsun kendini özeleştiriyeli mi, yargılamayla mı, eğitimle mi neyle düzeltirlerse düzelsinler, ama doğru bir başlangıcın sahibi yapsınlar. Bana hakim olan duygu, düşünce tamamen böyle davranılması gerektiği yönündedir. Ne başka bir şey düşünürüm, ne de ilgilenme veya başka bir şeyin gereğini duyarım. Benim için temel sorun bu olduğuna göre, sizler için hayli hayli böyledir. Yoksa biz niye bir araya geldik? Kendinizi neye adadınız? Bu kadar her şeyi ortaya koyanlar, başka türlü kendilerine neyi yakıştıralabilirler? Özünüze, amacınıza bakın, ancak bu söylediğim çerçevede yoğunlaşılacağını görürsünüz. Ne ertelenir, ne de saptırılır; işin esası, gereği neyse o yapılır. Böyle söz verilir. Herkes yüce görevlerine, yaşamına, savaşımına bir yerinden yapışır, götürür.

Acaba bir şey anladınız mı? Çok mu tekrarlıyoruz? Başka türlü nasıl anlatalım? Bizim de böyle bir özelliğimiz var, bir kişi ne kadar eski de olsa, ne kadar anı anına da çizgimize gelse gerçeklerimizi bütün yönleriyle anlatmaktan başka bir şey bulamıyoruz. “Artık bunları bırakalım, son aşamadan bahsedelim” demek olmuyor. En sonla en ilki birleştirmek zorunda kalıyorum. Aklım her alanda ve çalışanlarda; bir bizde bir düşmanda, bir dostta bir kendimde. Ben hepsinin benden daha ilgili bir biçimde kendini bu işe fedakarca, cesaretle kattığını inkar edecek değilim, ama tartıştığım hususlar da esasta daha belirleyicidir. Hepsi fukara, kendi tarzlarıyla yutulup gidebilirler.

Sakatlık nerede? Bunun için de Önderlik gerçeğini çok iyi tartışın ve kavrayın dedik. Çünkü bazıları kendilerini öyle dayatmış ki, onu kendi tarzıyla kurtarmak mucize olur. Bu candır, her gün beş, on kaybın sorumluluğuna katlanmak kolay mı? Bu, hatanın, yerinde olmayan gidişin sahibi de olsa böyledir. Müdahale edilmesi gereken yığınla durum var. Günlük olarak havanızla bize bir yığın şey yansıtıyorsunuz. Biz cevap vermek zorundayız. Bana “şu kişi sakat düşmüş” diyorlar. Sanki ben bir sakata karşı veya acı çekene karşı ilgisizmişim gibi veya benim partim bu konuda ilgisizmiş gibi yaklaşımlar gösteriliyor. Acaba öyle mi? Kim ilgisiz? Belki çoğunuz bile aklınızdan geçirdiniz veya hiç aklınızdan geçirmeden de “bu parti ne kadar ilgisiz, ne kadar anlayışsız” diyebilmişsinizdir. Ama ben mi ilgisizim, yetersizim, yoksa başkaları mı? Anlayışsızlık, ilgisizlik kimde ve ne kadar gelişkin?

Size benim havamı teneffüs edin demiyorum, ama hiç olmazsa, sizi yaşatacak kadar biraz işinize gelen bir şeyler alın. Çünkü sorumluyum. Bu işin ideolojisine de, pratiğine de ben sizi çekmiş oluyorum. Siz de sorumlusunuz diyeceğim, ama bunu fazla güçlü söyleyemiyorum, çünkü sorumluluğu fazla bilmiyorsunuz. Sorumluluk duyguları çok zayıf. Hakkını verme, onun gereklerini yerine getirme iradeniz zayıf. Bir canınız var, onu da ne kadar yüklensem, hemen veriyorsunuz. O da bizi daha fazla zorluyor. Benim vermek istediğim tarzla olsa, işleri daha rahat götürürüz. Ben ne kadar tarz budur diyorsam, siz de o kadar “ben böyleyim” diyorsunuz. Çünkü kendi tarzınızla katılıyorsunuz, benim tarzımla değil. Ama Önderlik denilen olay öyle bir şey ki, tarihin hassas bir dönemi için, bizden kazanılması istenilen bu dönem için bir yerde kendinizi hiçe sayacaksınız veya lime lime edeceksiniz. Bu tarz benim babamın tarzı değil, benim şahsımın da tarzı değil; ideolojikleşmenin, politikleşmenin Kürdistan tarzıdır. Kürt halkının bağımsızlık tarzıdır, hatta sosyalizmin günümüzdeki uygulanış tarzıdır. Ben bile sizden kat kat daha fazla zorlanarak bu tarzda yaşamaya çalışıyorum. Belki birinci yoldaş biçiminde; zaten birinciyim ve katılmak zorundayım. Sosyalizm, bağımsızlık, halk bunu istiyor. Bu, sıradan bir istem de değil, dayanılmaz boyutlardadır. Niye buna katılmayacaksınız? Niçin kafayı çalıştıramayacaksınız? Halen neye gerekçe bulunabilir? Artık “benim üslubum, benim dalgınlığım, benim tembelliğim, benim her türlü düşkünlüğüm, yetmezliğim” laflarına prim verilebilir mi? Önderlik gerçeği bu nedenle böyle emrediyor.

Tarihin bu çok hassas dönemi için başka türlü yapılamaz. Buna ben de kendimi katacağım, siz de katacaksınız. İşin askeri cephesiyse askeri, kültür cephesiyse kültür, duygu cephesiyse duygu, hepsine katılacağız. Yiğitlik tam da bu tarzda katılmak oluyor. Sizin eyleminiz yiğitlik eylemidir, en azından niyeti böyledir, kendisi de böyle olmak zorundadır. Başka türlü süneni hiçbirinize yakıştıramıyoruz. İnce eleyip sıkı dokumak istemezdim, çünkü neredeyse bütün girişlerim böyle oluyor. Onun da baş sorumlusu, günlük haberleriyle ve raporlarıyla bunu bize söyletenlerdir.

Sizin daha değişik anlatımlarınız olabilir. Belki tam hakkını da vermeyebilirim, ama onu zenginleştirmelisiniz. Herkes bilir ki, PKK’de en ufak bir zorlama yoktur, gönüllülük esastır. O zaman tamamlamaya çalışın. Benim durumum kesinlikle bir yoldaşın katkı durumudur. Hiç kimse ne benim gözeceğim değerler konusunda taviz beklesin, ne de beni ilah yerine koysun. Mücadele arkadaşı olarak anlamaya çalışın ki, yürümemiz anlamlı ve sonuç alıcı olsun. Kimseye zorla veya ricayla gel, seni sorumlu yapayım dediğimi sanmıyorum. Şimdiye kadar kimseye elimi bile kaldırmadım, hiç kimseyi sert bir sözcükle incitmedim. O zaman birbirimizi tamamlayalım. Bu anlatımlar benim bireyciliğim içinse, sizi hiç ilgilendirmiyorsa söyleyin, açıklığa kavuşturalım. Her şeyden ben sorumluyum, hiç sorumlu olmamanız gerekiyorsa birbirimizi ikna edelim. Tartışmada bunun imkansız olduğu anlaşılırsa, -o da bir sonuçtur- sizden istenen imkansız şeylerse, o da açığa çıkar. Hataysa veya imkan dahilindeyse, o da açığa çıkar. En doğrusu da budur.

İnsanlığa ve Özgürlüğe Parti Terbiyesiyle Adım Atılır

Bir kişiyi bozmak için iki şey yapmak gerekir; biri layık olduğunu vermemek, diğeri layık olmadığını vermektir. Bazıları tarafından size bunlar uygulanmış. Her türlü feodal yöntemle birini kendine bağlamak istiyorsan ona layık olmayı ver, o zaman çok büyüksün demektir. Yine birini zor duruma düşürmek istiyorsan, layık olduğu şeyi ona vermeyerek, onu en zor duruma düşürebilirsin. İşte feodal entrika yöntemi budur. Bunun bizim belirlediğimiz önderlikle ne alakası var? Bizimkilerin komuta işlerine bakın, bu ilkeyi uygulamışlardır. Yanılgı ortamının ürünlerini kolay karşılayamayız, bunun davranışlarını, bunun alışkanlıklarını sağlam bırakamayız. Mutlak hesap sorulacak hususlar var.

Bir eylemde kırk dört kişi yitirmek kolay mı? Bir Güney Savaşı’nda kendini imhaya hazırlamak kolay mı? Bir halkın umudu gidiyor, varsa biraz onurumuz, gururumuz o da yerin dibine gidiyor. Elbette ki bunun için kafayı patlatacağın. Patlatmazsan kaç para edersin? Hepiniz silah alıyor, yiğitlik taşıyorsunuz. Bunun kolay olmadığını size söylüyorum. Çok zorsa çekin gidin, ama “bir şeyler yapabiliriz” diyorsanız o zaman kafamızı yoralım, benliğimizi katalım. Kürt tarzı diyorsunuz, bu hangi Kürt’ün tarzıdır? Ona da biraz açıklık getirdim. Bu Kürt tarzı, kaçınıcı elden düşman tarzıdır; şerefsizlik, onursuzluk tarzıdır. Bunu neden kendi tarzımız olarak algılayalım. Bana göre bizim ülkeye, bizim halka yaraşan şu anda bizim tarzımızdır. Ben ülkeme daha bağlıyım, çünkü o nokta da beni savaşa götürüyor; beni halkıma karşı daha saygılı kılıyor; beni biraz daha güce kavuşturuyor. İşte doğru tarz budur. Erkenden “önder olacağız” diyorlar. Bakın, benim halimin Önderlikle ne alakası var? Görüyorsunuz ki, hemen her saat böyleyim. Ne böyle hizmetkar bulunur, ne böyle amir, memur bulunur. Ama işin mecburiyetidir, gereğidir diyerek yapıyoruz.

Benim tarzımda şu vardı; iki kelime dağarcığıyla başladık. Sanki zafere gidiyormuşum gibi bir hava yansıtmıştım. Deli miydim, gafil miydim? Bir anlamda öyle, ama bir anlamda öyle değil. O koşullarda başka türlü yapılamazdı.

Bütün iyi niyetimizle böyle olmak zorundaydık. İşler o zaman öyle yapılıyordu. Her şey sönmeye yüz tutmuşsa, sana düşen bir kibrit çöpüyle bir kıvılcımı tutuşturabilmektir ve o bir umuttur. **Mazlum** yoldaşımız da Newroz'u basit bir kibrit çöpünü yakarak kutluyor. Orada sen de o kadar kıvılcım yakabilirsin. Niye büyük bombayı patlatmadı diye suçlayamazsın, ama bazı yerler de var ki, büyük bomba patlatılır, o zaman orada onu yapacaksın. Biz de o zaman öyle yaptık.

İşler büyüdü, ona göre sizden düşünce ve katkı isteriz. Bazıları "yarattığım birkaç başarı bana ömür boyu yeter" diyor. Ne başarısı? Ben şimdiye kadar yaptıklarımıza başarı demedim ki. Bunlar zorunlu gereklerin elde edilmesi idi. Biz doğru dürüst daha neyin hesabını sorduk? Kendimizin olan neyi elde ettik? Biraz anlayışlı olalım. Bir mezar kadar kurtulmuş yerimiz dahi yok. Her gün düşman bu kadar genç kız ve delikanlıyı vuruyor, toprağı açıp üst üste atıyor. Gerçek buyken, sen hangi rahatlıktan bahsedebilirsin? Hangi dağları "ben yarattım, üzerine kurulayım" diyebilirsin? Senin yoldaşların böyle gidiyor. Bütün bu durumların sizin tarafınızdan idrak edilmemesi düşündürücüdür. İster zorda kalın, ister rahatlık içinde, ama bunları düşünmeliydiniz. Benim PKK için tehlike olarak gördüğüm bu idrak, vicdan noksanlığı ve sağduyu eksikliğidir. Buna rağmen acı duyduğum, zor yaşama nasıl geldiğinizdir. Bu büyük çelişkiyi uzun süre nasıl yaşadığınızı çözün. O zaman sanıyorum birbirimizi daha iyi anlayacağız. Ben de kendi yolumda yürüyeceğim. Oldukça açık ortaya koymaya çalıştığımız tarzı, bütün ufkuyla ve başlangıçla birlikte götüreceğiz. "Anlamadık, kavramadık, duymadık" demeyin. Bu işin kanunu, kuralı böyledir. Hesabınızı iyi yapın, anlayışınızı geliştirin, tutabileceğiniz yerden tutun beraber yürüyelim.

Her zaman söylüyorum; bırakın Önderliği, burada herkese özgürlük kadar bana da özgürlük, herkese çalışma imkanı kadar bana da imkan, herkese hesap sorma imkanı kadar bana da bu parti için hesap sorma imkanı verin. Bu partileşme, gerçek partileşmedir, ordulaşma da bununla başlar. Bu kadar silah isteyenler bu işin asgari gereğini biraz anlayabilmelidir ve unutmamacasına, saptırmamacasına bellemeli, kalın bir çizgi gibi beynine kazımalıdır. Böyle yürürsek bu işler başarılıdır. Şimdiye kadar yaptıklarımızın ispatı böyledir demiyorum, sanki ilk defa başlıyorum. Tek bir kişiyle bile tekrar bu işe başlasam bu tarz başarıya götürür.

Biri sana yaşamın asgari gereklerini bile haram etmişse, her türlü duygu ve düşüncüyü inkar etmeyi dayatıyorsa, senin de biraz yaşama saygının bir gereği olarak özgürlüğü dayatman doğrudur. Onun çaresi de bulunur. Özgürlük kendini bu kadar dayatmışken, çaresizliğin, tıkanıklığın, vuruş tarzındaki eksikliğin değil bu kadar yaygınca yaşanması, değil bu kadar saflarımızı bozması; bunları, partimizde küçük bir belirtisini herhangi bir üyemizin aklına bile getirmemesi gereken çoktan aşılmış durumlar olarak değerlendiriyorum. Benim ilk ele aldığım PKK olayı bugün de tamamen böyle gider. Ama yine söylüyorum; bazıları başka türlü de dayatırlarsa, perişan olurlar.

Bu anlamda PKK tarihi bir şeyi ispatlamıştır; aslında doğrusu bizim tarzımızdı, sonuç alan da buydu. Bunun tarzı, temposuyla sonuç alıyorduk. Diğerleri kendilerini de, birçok değerli çabayı da, değeri de heba ettiler. Dayattıkları tarz ve tempo, kendilerinin de mutlak sorumluluğu altında olan, korumaları ve geliştirmeleri gereken birçok değeri kaybetti. Biz de size böylesi bir tarzın doğru olmadığını söylüyoruz. Yeniden PKK'lıleşelim derken, PKK gerçekliğine ulaşalım derken; her zaman yeni ve başarı için her koşulda gerekli olan bir yaklaşımdan bahsediyoruz. Düşman üzerimize çok geldi ve halen geliyor. Aslında şimdiye kadar küçük bir çabayla karşı koyabilirdik. Ama anlayışsızlığın bu tarzda üzerimize gelişine bakıyorum; hem anlam vermekte, hem karşı koymada zorlandığımız kadar hiç bir dönem zorlanmadık. Düşmandır, dayattığı yöntemlere karşı sen de ona yöntemler dayatırsın. Bunda da fazla zorlanma yok. Ama bir yoldaşlık adına, bir yoldaşın yaşam ve çalışma tarzı adına bunlar nasıl yapılabilir? Hatta bir tane yoldaş ayakta kalmış, herhangi bir yerde, bölgede etrafına ne kadar olumsuz yansımış, bunu yadırgıyorum. Bunun müdahalesi nasıl sınırlı kalır?

Bir yoldaş topluluğunda, onun yarısı parti karşıtı olsa, benim büyük iddialarıma karşı ne yapabilirler? Yarısı ajan olsa, bana burada ne yapabilirler? Bir PKK'lı olarak mümkün değil; ben yaşayacağım da, beni kendi düzeylerine, platformlarına çekecekler. Bu nedenle soruyorum; o kadar düzey, o kadar yetkiyle büyük bir kesimi de oldukça partileşmeye, ordulaşmaya yatkın adaylarla, militanlarla hareket edilecek ve bu bahsedilen durumlar ortaya çıkacak. İşte bunu anlamada zorluk çekiyorum. Önderlik tarzının saptırılmasının en sakıncalı bu biçimiyle ortaya çıktı.

Kimseye zorla, yanıma gel seninle böyle yürüyeyim demedim. Ama gelip benim çalışmamı, çabamı, gücümü de bana karşı, hem de beni saptırarak kullanırsan ben de seninle savaşıyorum. Ne ağlamakla, ne sızlamakla, ne de saptırarak beni bu duruma getiremezsin. İstedğin kadar "diktatör" de, bu mümkün değil. Kendi çabalarıma sahip çıkmaktan beni alıkoyamazsınız. Ben bir dağ çobanı bile olsam, uğruna bu kadar emek verdiğim keçilerimi, koyunlarımı kimseye kolay kaptırmam. Bunu anlayacaksınız. Kaldı ki ben, bir çobandan daha fazla bu işin başındayım. Böylesine vahşi bir düşmana karşı bu mücadeleyi buraya kadar getirmişken, sanki bu mücadele sahipsizmiş, sanki kendiliğindenmiş gibi onu istediğiniz gibi vurup dağıtmanız, kırıp geçirmeniz mümkün mü? Akıllı olan bir partili bunu düşünebilir mi veya doğrusunu düşünmeme gibi bir duruma kendini düşürebilir mi? Yılların parti, ordu ölçülerini kesinlikle göz önüne getirememesi olur mu? Bundan işinizi çok zorlaştıracam, yükünüzü ağırlaştıracam sonucunu çıkarmayın. Tam tersine; böylesine bastırılmış, harap edilmiş bir ülke, halk gerçekliğinde en büyük nimet ve kurtuluş imkanı olarak, bu parti içinde size yaşama ve savaşma imkanlarını sunarak bunu vermeye çalışacağız. Kendime bile layık görmediğim savaşım imkanlarını, hatta yaşama imkanlarını da size vermeye hazırım. Ama bundan çıkaracağınız sonuç, biz köylü kurnazlığıyla ele geçirdik, esnaf kurnazlığıyla bunu bir yerinden hırsızladık olmamalıdır. Tekrar belirtiyim; bazıları vahşice öldü ve öldürüldüler. Öyle yapmak, öyle bir durumla karşı karşıya gelmek istemiyorum. Fakat siyasi hırsızlığı böyle meslek edinirseniz, yetki ve komuta olaylarını böyle bir duruma getirirseniz çok acımasız durumlarla karşı karşıya gelmekten kurtulamazsınız. Düşmana teslim olanlar bile bugün perişan bir haldedirler. Onların analarına, babalarına M.

Kemal bile “Alçak adamlar çekilin” diyor, en çok hizmet edenler dahil, böyle itibarlandırıldılar. Bunlar başka türlü karşılanamaz.

Benim bu kadar kapsamlı yönelmeme gerek yoktu. PKK'nin abecesini bilenler bu işe doğru yaklaşır. Sen özgürlük istiyorsan, insanlık istiyorsan, buna önce parti terbiyesiyle başlanır. Toplumsal etki, kişisel özellik, sevdalanmışlık, çarpıklık demek ayıp değil mi? İlk gün, ikinci, üçüncü gün olur, ama bunu bir alışkanlık gibi yıllarca bize dayatmak doğru mudur? Hiçbir PKK sempatanı düşünmez, yapmaz demedim. Parti değerleriyle oynayan, bizim ne olduğumuzu bilir. Bırakın beni, kulak kabartacağınız başka değerlerimiz var. Hem onları bir tarafa iteceksiniz hem de “biz PKK'li olduk, bazı değerleri kullanıyoruz” diyeceksiniz. Olmaz. Belli ki bir saptırma oluşmuş, hemen hepinizin kişiliğinde şu veya bu düzeyde, şu veya bu derinlikte, boyutta bir yetersizlik yaşanıyor.

Bütün bunlar sizin iddianızı kırmasın. Tam tersine, daha fazla amansız olun, parti doğrularına, asgari çizgi doğrularına gelerek çeşitli ve uygun yöntemlerle hem tarzınızı gözden geçirin, hem de düzeltin. Bunu rahatlıkla yapabilirsiniz. Geçmiş suçunuz, yetersizliğiniz ne kadar ağır olursa olsun, bu konuda samimiyetiniz ve özellikle pratik olarak da fazla ertelemeyen gerçek bir devrimci gibi kendinizi katış tarzınız sizi affettirebilir ve biz de bu affedilmeye onay verebiliriz. Bunlardan anlarız, ama her kim ki “eskiden de böyle söyleniyordu, biz de böyle karşılık veriyorduk” derse ve yine 1994 süreci için de “PKK'nin gerçeğine hep böyle dayatılır” derse, bütün olumsuzlukların acılı sonuçlarını kendinden bilsin.

Biz saflarımızı artık netleşmiş, kendini tam katmış yoldaşlar, savaşçılar topluluğu olarak görmek ve böylece sağlıklı bir pratiğe yönelmek istiyoruz. Çok sayıda sorumlusuyla muazzam bir mücadele yılını hazırlamak istiyoruz. Bu hakkımızdır, ayrıca hepinizin mutlak görevidir. Çok genç olan birinize de bir bölgeyi verebiliriz veya herhangi birinize çok genel bir görev düşebilir. Gideceğiniz bölge ne kadar zayıflıklarla, hatta olumsuzluklarla dolu olursa olsun; isterse ilk adım atılacak kadar yeni olsun, hazırlık düzeyiniz sizi oraya yeterliliği, başarıyı dayatan bir yaklaşımın, bir kişiliğin, bir militanın gerçeği haline getirsin veya sizi o düzeyde tutsun. Biz böyle görmek istiyoruz. Önümüzdeki dönemin fethine böyle girişmek amacındayız. Fırsat hem tarihi açıdan, hem de özellikle PKK'nin yaptığı çıkış açısından hayati önemdedir. Öyle fazla boğuntuya getirilecek bir durum da söz konusu değildir. Eğer herkes görevlerine, hiç olmazsa açıklığa kavuşturduğumuz oranda katılırsa, bu düşmanı biz belki nihai bir yenilgiye uğratamayız, ama yenilgiden daha beter bir duruma düşürebiliriz. Belki tam ülkeden kovamayız, halkı elinden kurtaramayız, hatta kendimizi bile belki tam elinden kurtaramayız, ama onu da bizden daha perişan halde tutmasını biliriz. Bunlar mümkündür. Bunlar hem bizim seçeneğimizdir, hem de mecburiyetimizdir. Hem çok gönüllü bu işin içindeyiz, hem de mutlak bir yaşamın gereği olarak bu sürece yüklenmek durumundayız. Her zaman böyle olduğunuza inanıyorum. Esas ağır basan kişilik özelliğinizin de böyle olduğuna eminiz. Fakat, nedenleri kimden, nereden kaynaklarsa kaynaklansın bazı saptırmalar sizleri biraz karıştırmış, gerçek oynamanız gereken rolü size oynatmamıştır. Bu noktada kendinizi gözden geçirin. Kendinizi gerektiğinde eğitime, gerektiğinde tecrübeye verememenizden dolayı bu duruma düşmüşsünüz.

Bütün bunların bir kader olmadığı, rahatlıkla aşılabılır hususlar olduğu anlaşılıyor. Şimdiye kadar bu tarzla geldik. Hiç kimsenin ben varım demediği çok umutsuz ve alacakaranlık bir dönemde çıkış yaptık. Bugün halkımızın muazzam bir katılım tarzıyla, muazzam kaban saflarımızın savaş tutkusuyla adımlarımızı atıyoruz. Gereçekleriniz olmazsa ve bizi oldukça tökezleyen durumlara bir kez daha düşmeye fırsat verilmezse bizde hemen herkes, her savaşçı, her militan, her parti sorumlusu mükemmel başarabilir. Bu, imkan dahilindedir. Bütün bu olumsuzluklara rağmen, bütün bu yüklenmelerimize rağmen, yanlıgılarımıza rağmen yine de başarabileceğimize inanıyoruz. Yılların üzerinde kolay konuşma olmaz, yıllar, süreçler kolay planlanmaz. Bu iş devrim işiyse, bu Kürdistan'da bir devrimci adımın daha başarılı olmasıysa, kendini sonuna kadar bütün yetenekleriyle bu işe kattığında ona başarı imkanı verebilirsin.

Hiç şüphe yok ki, yine böyle bir çalışmanın başındayız, içindeyiz. Yine hiç şüphe yok ki, düşman da her şeyini tamamen bu yıla vermiştir. Eskiden polisiyle, jandarmasıyla veya hükümetiyle, sağ partisiyle, istihbaratıyla bizimle uğraşrdı; şimdi her şeyiyle uğraşmaktadır. Bu, işlerimizin geliştiğini gösterir. Bu düşman gerçeğinden çıkaracağımız sonuç: Geçmiş yetmezlikler, yanlışlıklar bir yana, tam tersine yalnız daha fazla derinleştirilmiş bir bakış açısı, ufku yakalama, inancı pekiştirme değil, hatta rahat ve sıradan yaklaşım da değil; her zamankinden daha fazla ince eleyip sık dokumak, yani olanakları eskisiyle kıyaslanamaz tarzda değerlendirmek, bu yıla başarı kazandırmak isteyenlerin doğru yaklaşım tarzıdır. Bu tarzı daha da yetkinleştireceğiz.

Şimdilik sizlerle bu yılı böyle götürürken eminim ki bu yaklaşımlarla en yakın bir sürede bütün partimize, bütün halkımıza ve taktiğe yükleneceğiz. Zorluklar olabilir; çok ciddi fiziki sorunlarınız olmadığı müddetçe bu taktiğe bir yerinden güç getirilebilir. Tarihin nabız atışları, “yürü ya kulum, başarabilirsin” dediğinde onu iyi dinleyeceksin, kalbini ve bilincini ona yatacaksın ve tarihin bizim için “biraz başarabilirsiniz” dediğini duyacaksın. O halde yüzyılların umudu gerçekleşmeye doğru yüz tutuyor. Niye doğrusuyla ve bütün gücümüzle yüklenmeyelim, başarmayalım ve yine hepimizin neden önemli bir başarısı olmasın...

8 Ocak 1994

BÜYÜK BİR TUTKU VE UFKA SAHİP OLUNMADAN TARİHİN EN ZORLU ÇABASINA GİRİLMEZ*

* PKK III. Ulusal Konferansı'nda yapılan değerlendirmedir.

Parti-cephe-ordu silahlarını geliştirmeye çalışırken yaşanan yoğun gelişmeler can alıcı bir biçimde bu silahları ayırtırmayı, yerli yerinde kullanmayı emrediyor. Parti sorununa ilişkin yaptığımız değerlendirmeler, görüldüğü üzere önemli sorunları ortaya koymuştur. Parti gerçeğinin yadsınmasından, kontra pratiği tarafından aşındırılmasından tutalım, sağa saptırılmasına, hatta başka bir sınıf partisine dönüştürülme çabalarına kadar, yine onun teorik, ideolojik, siyasi, örgütsel düzeyine ulaşmama anlamında çok yönlü ve çok nedene dayalı eğilimlerin, anlayışların, kişiliklerin yaşam ve çalışma tarzlarının mevcut olduğunu gördük. Partileşme çok ciddi bir eylemken, onun teorik, ideolojik, siyasal, örgütsel ifadesi olmaya çok az özen gösterilmesi, yadsınması, aşınması, başkalaştırılması ve en önemlisi de güdük bırakılması, büyük bir tutkuyla üzerinde yoğunlaşılması, partileşmenin birçok gerçeğinden kaçılması, yeterlilik sınırlarına dayanılmaması, işleyiş kurallarına bağlı kalınmaması, kısaca program gerçekleri kadar tüzük gerçeklerine de hakkıyla cevap verilmemesi bütün çabalarımızı sanıldığından daha fazla boşa çıkarmıştır. Yine bütün bunların, ummadığımız ve neredeyse bizi partiyle karşı karşıya getiren veya kendine alet eden durumlara düşürdüğünü bu vesileyle bir kez daha bütün çıplaklığıyla gördük. Bazı örnek gelişmeleri ortaya çıkardık. Bu demek değildir ki, başka örnekler, anlayışlar, kişilikler söz konusu değil. Bunların yoğunca yaşandığı zaten bu örneklerin bu kadar tehlikeli olma özelliğinden anlaşılacaktır.

Kendi başlarına bırakıldıklarında bir çoğunun; bir sinek kadar değeri olmadığı halde, ama partinin zayıflıklarını, zeminini, yetersizliklerini kullanarak, teorik, siyasi, örgütsel gerilikleri körükleyerek, onların üzerine yatarak ne denli abartılı bir kişilikle kendilerini dayatacakları ve bunlara dikkat edilmez, bunların önü alınmazsa hayli tehlikeli olacakları her şeyiyle ortaya çıkmıştır.

Partileşme ciddi bir iştir. Bizde partileşmenin tarihsel, toplumsal özelliklerini anlamak, yine partileşmeyi en büyük eylem olarak görmek önemlidir. Partileşmeyen ne ordulaşacağı, ne de cepheleşeceği büyük bir açıklıkla ortaya konulmuştur. Parti örgütlülüğünü yaşamadan uluslaşmaktan tutalım, çok geri insan özelliklerinden gelişkin insan özelliklerine ve çok geri yaşam tarzından en ileri bir yaşam tarzına ulaşmak, yine bir PKK'li olmak mümkün değildir. Bu anlamda muazzam bireyciliğin hortladığı, kendini partinin örgüt ve yönetim gerçeğine doğru katamayanın başka sınıfları, hatta düşman etkilerini temsil ettiği, daha fazla üzerine gidilmediğinde bunların başlı başına bir parti gibi hareket ettikleri ve her birinin de en değme bir düşman müdahalesinden daha tehlikeli olduğu görüldü.

Bütün bunları tekrar tekrar vurguluyorum. Ve tekrar bunları partileşmeyi bir türlü bilincine, bütün dikkatine, sorumluluk anlayışına sığdıramayan, bu konuda şiddetli bir eğitim ihtiyacı kadar, iyi bir partili militan olmayı gözüne kestiremeyen veya buna inanmayan, inanıp da gereklerini yerine getirmeyen partileşme öğelerimize, adaylarımıza söylüyoruz. Aksi halde başaramazsınız. Böylece ne sağlıklı bir cephe, ne de bir gerilla yürüyüşünüz olur. Bunun çaresi de bütün yönleriyle sağlam bir şekilde partileşmektir; onun teorik, ideolojik; yine siyasi, ulusal, kültürel ve en önemlisi de örgütsel yoğunluğudur. Bütün bunlar da çok ciddi bir eylemsel militan hatta ulaşmaktan geçer. Çare budur. Her PKK'liyim diyenin mutlaka yetkinleşmesi ve yeterliliğini inandırıcı bir biçimde göstermesi gerekir ki, ciddi bir görev üstlenmesinden, ciddi bir gerilla öncülüğünden ve kitle faaliyetliliğinden bahsedilebilsin.

Partileşmeyen kişiliklerin gerillayı olduğu kadar cepheyi de ne hale getireceği, kitleler üzerinde nasıl tahripkar rol oynadıkları ortaya çıkmıştır. Bu çalışma biçiminin parti çalışmalarından ayrışması gerektiği ve son dönemlerde de özellikle gerilla çalışma tarzından ayrışması gerektiği bütün çıplaklığıyla kendini hissettirmiştir. Büyük bir yetmezlik ve sağa savrulmanın sınıf zemininden tutalım çalışma tarzına kadar, yönetiminden tutalım eylemliliğine kadar bu sahada yaşanıldığını ortaya çıkan pratiklerden anlamaktayız. Bu anlamda gerçekten ağır sorunlarla karşı karşıyayız. Ve sorunları da aslında bu kadar ağırlaştırılan temel neden, kadro diye tabir ettiğimiz veya bu çalışmalarda görevli diye tabir ettiğimiz, bir anlamda hepimizin, hepimizin durumudur.

Bu kadar egemen sınıflara özenenler, onların yaşam tarzıyla rahatlıkla bütünleşebilenler, onların olanakları üzerine yatanlar kendini çoktan teslim etmişlerdir. Düşmanın dayattığı teslimiyete koşmalarına hiç gerek yok, bu rahat koşullara ruhen kendilerini kaptıranlar gitmiştir. Sık sık bazılarının başını koparsan da bu yaşamdan koparamazsın değerlendirmesini yaptık. Düzeyiniz biraz böyle. Şimdi öyle ağır bir kişilik durumunuz mu desem, yoksunluğunuz mu desem, alışkanlığınız mı desem oluşmuş ki, normal toplumsal yaşamda bulamadıklarınızı gelip parti adına parti etkisini kullanarak elde etmeye çalışıyorsunuz. Bu, oldukça tehlikeli, sapmadan da öteye, bir lümpen, maceracı, çok serserice bir yaklaşımdır.

Son yıllarda PKK'ye oldukça kapsamlı katılımlar, bizim neredeyse işin önünü alamama gibi bir durumla da karşı karşıya gelmemize yol açtı. Tabii bunun çok yönlü nedenleri var ve üzerinde yoğunca da durulmaya çalışıldı. Ama halen bizi mahveden, partimizin muazzam bir çabayla oluşturduğu etkinliği de boşa çıkararak, hatta düşmanın hizmetine sunan bu yaklaşımları önleyemiyoruz. Onlara ne kadar görev de verilse, ne kadar imkan ve olanak da sunulsa sonuç değişmiyor. Hemen belirteyim ki, bu anlayış ve tutumda ısrar edenler ve halen bu çalışma alanlarımızı değerlendiremeyenler derin bir gaflet içerisinde. Sözümona yaşıyorlar. Değil yaşamak, kendisine de, çevresine de cehennem hazırlıyorlar. Rahatlık alanıymış, bilmem arzularıp da umut ettikleri yaşam alanıymış, kendini fazla zora sokmama alanıymış, bunlar büyük yalan, büyük kandırmaca; yine siyasi kol faaliyetiymiş, bu anlamıyla da büyük bir aldatmacadır.

Bütün bunlara sorumlular başta olmak üzere ve en çok da partinin cephe silahını kullanmaktan sorumlu olanlar yol açmaktadır. Ben genele ilişkin yine bazı değerlendirmeleri yapmak zorunda kalıyorum. Ve sizde gördüğüm en temel noksanlık, sanki ucuz yaşamı kurtarmak için partiye gelmenizdir. Bazı hevesleriniz, arzularınız var, onlar ayaklanıyor. Temelde yanılıgılı bir parti anlayışı, kitle anlayışı içindedir. Yaşamın bu düzeyine kendini düşürebilmek demek; siyasi amaçtan, teorik gerçeklikten, ilkedan kopmak demektir. Sizin bundan sonra yapacağınız savaşıllığın -ister gerilla tarzı, ister cephe tarzı olsun- fazla bir anlamı olamaz. Bu, toplum gerçeğimizde çok rahat görmemiz gereken bir husus

olmalıydı. Siz kitlelerin içine girip, yine gerilla adı altında asgari görevlere bile yeterli yaklaşmamayı ne sanıyorsunuz? Nerede halk önderliği, nerede halkların kurtuluş gücü, kişiliği, onların örgütlenmesi, yönetilmesi? Kendi eyleminizde bunun kaçta kaçını görüyorsunuz? İnsan kendini aldattır, sığınağa da kaptırır, ama bu kadar da yapmaz. Siz imkansız süreçlerde olsaydınız ne yapardınız, her şey elden gittiğinde veya bir şeyi elde etmenin müthiş zor olduğu durumlarla karşı karşıya gelseydim ne yapardınız?

Benim çıkardığım bazı sonuçlar daha var. Parti bazı gelişmeleri zorbela ortaya çıkardığında bunlar kendilerini sonuna kadar dayatıyorlar, fakat gelişmeler partiyi zorladığında ise bunlar ortada yoktur. Gelişmeler olduğunda, bazı imkan ve olanaklar elverdiğinde bir bakıyorsun azmanlaşıyorlar. Özellikle mevkicilik, komutanlık, alan sorumluluğu biçiminde bu kadar değerler üzerine hesap yapıyorlar ve bir de bunu hızla bireyselleştiriyorlar. Böyle komutanlaşma, bireyselleşme, alan sorumlusu olma durumları sergileniyor. Bunu ucuz kapatırsanız, çok iyi bildiğiniz gibi karşımızda bir hiç olur, silinip gidersiniz. PKK'nin Önderlik gerçeği karşısında bir ağırlığınız olmaz. Dev gibi bir örgüt sözümona size bağlı; örgüt ne halde diyorum, iki kelime konuşamıyorsunuz. Parti nerede diyorum, "aşındı" demekten başka bir şey söyleyemiyorsunuz.

Nerede sizin parti davanız, hep "öncülük aşındı, tanınmaz hale geldi" diyorsunuz ve hep birkaç işbirliğinin kucağında seyrettiğiniz ortaya çıkıyor. Nerede kaldı partinin zor çalışma tarzı? böyle yaşamaya inanıyor ve tenezzül ediyor musunuz? İnsanın yüreğinde bir fırtına, bir düşünce olmazsa alt üst oluş yaşanır. Yıllardır bu kadar acımasız süreçlerden geçerken, sizin bu alt üst oluşu nasıl yaşamadığınıza şaşırıyorum. Bunu önemli oranda zavallılığımıza, gafletimize bağlıyorum. Daha da derinliğine incelersek; toplumsal düzeyin çok geri, çarpıklaştırılmanın çok ileri olduğuna bağlamaya çalışıyorum. Tabii her şey bununla da izah edilemez. Yine büyük bir ihmalkarlık yaptığımız, kendi enerjinizi asgari düzeyde de olsa harekete geçiremediğiniz ortaya çıkıyor. Büyük ihtimalle aslında bizim, cephe komutanlığı ve her türlü gerilla önderlik ihtiyacını da gidermemizi, bu arada diplomatik imkanları da az çok gözetmemizi esas alıyorsunuz.

Kendinize göre sözümona her şeyi Önderlik olayına bağlıyorsunuz ve bu da sizin kendinizi atıl bırakmanıza götürüyor. Tabii bu anlayış, tüm örneklerinde görüldüğü gibi tümüyle Önderlik çabalarına dayandığı halde, yani hemen hemen hazırlanan bütün olanakların, gerçekten militanca çalışma tarzımızın bir sonucu olduğu halde utanmadan ve çok alçakça "Önderlik önüme engel oldu" diyenler de az değil. Böyleleri ciddi bir çalışmanın sahibi değil; parti nedir, partinin teorik, ideolojik, siyasi, ulusallık düzeyi nedir diye bu soruları kendine sormamış. Sürekli bundan kaçıyor; utanmadan, sıkılmadan partiden nasıl koptuğunu, partiye nasıl doğru dürüst yaklaşmadığını anlatıyor. Biraz parti diyorsun, üzerine gidiyorsun "üzerime gelmeyin, kendimi şöyle ederim" diyor. Eğer sen böyleysen bu partide ne arıyorsun? Yani böyle diyenler biraz bizi kullanmaya cesaret eden bir örnektir, ama biraz üzeri kazılırsa az çok hepinizin gerçeğini ortaya çıkarır, ele verir.

Gerçekten bu partiye inanıyor ve partileşmek istiyor musunuz? Gerçekten ulusallığa inanıyor ve ona bir şeyler vermek istiyor musunuz? On beş yaşındaki bir kız bile bu kadar nazik olmaz, alınganlık yapmaz. En küçük bir görev hatırlatması karşısında bile böyle olursanız, hangi büyük kurtuluşçuluktan bahsedebilirsiniz. Şimdi temelde bunu değiştirmemiz gerekiyor. Ciddi dava adamı olmayı biraz kafanıza yedirmeniz gerekir. Cephe konusunda büyük tahribatlara yol açanlar çok sıkıştıkları için değil, imkanlar çok olduğu için bunu yapıyorlar. Aslında imkanlarımız fazla değil, varolanlar da zafer gerçeklerimize göre zar zor yaratılan olanaklar ve çok iyi kıymeti bilinerek değerlendirilmesi gereken olanaklardır.

Bütünüyle imha sürecinin dayatıldığı çok açıktır. Bu tip örnekler de böylesi bir süreçte iktidar hesabını yapıyorlar. İktidar hesabı dediği olay ise, bizim nefes nefese kurtarmaya çalıştığımız süreçlerdir. Sizin üzerine hesap yapmaya çalıştığımız o kitle, o Avrupa bizim milimi milimine, nefes nefese bir çabayla elde tutmaya çalıştığımız bir sahadır. Ben bir günlüğüne misafir olarak bile sizin gibi oraya gitmeye cesaret edemem. Çünkü yaşam ve mücadelenin gerçekliğinin ne olduğunu bilirim. Ama yeni yetmeler çıkmış veya kendini sağa yatıran eskiler var. Şimdi de iktidar hevesleri uyanmış. Çok iyi biliyorlar ve derin bir suçluluk psikolojisini de yaşıyorlar. Fakat bundan hareketle adına eleştiri de, düşünce de diyemeyeceğimiz, hatta zirvalıyorlar da diyemeyeceğimiz, çok düşküncü ve utanmazca bazı lafazanlıklar sergiliyorlar. Bununla bırakalım bir yere varmayı; bir saygınlığı, halkın karşısına çıkacak, insanlığın karşısına çıkacak yüzü bile bulamazsınız.

Bir yandan kitle katliamları, bir yandan da örgüte karşı imhalık operasyonlar geliştiriliyor. Bir düşman operasyonu, eğer tesadüfler olmazsa ve biraz da genel tedbir olmazsa her şeyi alıp götürcek. Bu anlayışın temsilcilerine sorarım, aldığı tedbir nedir? Tek bir düşman saldırısına karşı herhangi bir hazırlığı bile yok. Yalnız bir yerde değil, birçok alandaki durum biraz böyle. Peki bu kadar emniyetsizliği, bu kadar tedbirsizliği kendine yediren adam ne kadar ciddidir? Kaldı ki, birçok karargahımız, bilmem birçok görevimiz sürecin nasıl geliştiğini, ona göre karşı tedbirin nasıl alınması gerektiğini de biliyor. Kafayı çalıştırıp bir üslenme hazırlığı, önceden başa neyin geleceğini düşünerek ona göre herhangi bir çaba içinde oldunuz mu ya da bunu hiç düşündünüz mü? O dağların başındasınız, "düşman altı ay sonra bize ne yapar veya bizim ne yapmamız gerekir" diye neden derin düşünme gereği duymuyorsunuz? Tabii ben tek tek suç şundadır, bundadır demiyorum, ama baştakilerin bunda bir nolu sorumlu olduğunu biliyorum. Bunun dalga dalga alta doğru yayıldığını da biliyorum. Fakat ya sizin ağızınızı açmadan bunları böyle dinlemenize ne buyrulur? Rahatınıza gidiyor, uzlaşmışsınız. Neyle uzlaşmışsınız, rahat olan ne? Paramparça oluyorsunuz. Sırf bu işleyiş noksanlıklarından ve tedbirsizliklerinden dolayı başa gelenleri düşünün. Bunun bir parçası da katliamlardır, yüzlerce kişilik tutuklama operasyonlarıdır, bütün kitlenin işkenceden geçirilmesidir. PKK, bunlara neden olanların örgütü değildir.

Şimdi herkes neredeyse bir ağa olmuş. Bu yanlış partileşmeden kaynaklanıyor ve kitleye kendini yansıttı mı daha tehlikeli oluyor. Yıllardır bizim çözmeye çalıştığımız bir sorundur. Tabii nedenleri tarihin derinliklerine kadar da iner,

hele o toplumsal gerilik, en çok gıdalarını aldıkları zemindir. Bunun için yıllarca kendini hazırlamak ve eğitmek gerekirdi. Siz sigara içmekten, gidip şu ağanın, bilmem şu evin üzerine yatmaktan başka bir şey yapmadınız. Yaşama en siğ yaklaşım dediğim olay budur. Zaman süreci önünüze konulduğunda birtakım gerilikleriniz olduğunu görüp gidermeye çalışacaksınız.

Ben bazı alanlar yarattım, bazı mevziler yarattım, bunların hikayesinin nasıl olduğunu biliyorsunuz. Avrupa mevzisinden tutalım Doğu mevzileri, Güney mevzileri, ülke içindeki mevziler de dahil hepsi, iğneyle kazarcasına yarattığımız mevzilerdir, ama daha sonra bunların üzerine üşüşenleri görüyorum; tabii bu durum kendilerini de götürüyor. Çünkü bu mevziler savaş mevzileri, oraya giren ya direnir zafer kazanır ya da ölür gider. Bu mevziler başka türlü kullanılamaz. Birçok cephe çalışmasında görülmüştür, “gideriz rahatlarız” denilmektedir. Gerillada rahatlık vardır, ama cephede rahatlık yoktur. Hemen hemen hepsinin yirmi dört saat içinde çözülmesi de dayatılan şiddetin ne olduğunu ortaya koymaktadır. “Ben cepheye varım” diyenler gerillada on kat güçlü olması gerekenlerdir; kitle eğitimine, kitle örgütlenmesine “varım” diyenler böyle olanlardır. Ama sonra bakıyoruz ki bunlar, en zenginlere gidiyorlar. Örgüt disiplininden, gerilla disiplininden sıkılmış ve kendilerini o ilişkilerin içine atıyorlar. Tabii polis örgütüdür, büyük bir ihtimalle kendisine çok kısa bir süre, örneğin üç aylık bir süreyi veriyor ve biraz yaşama alıştırtıyorlar. Hatta bazılarını polisin kendisi örgütlemiştir; para, yaşam kaynakları, altlarında arabalar, mobil telefonlar, bir de Önderlik prestiji var, bunların üzerine yatarak bu şekilde kendilerini yaşatıyorlar. Tabii bu da bazılarını pahalya patladı. PKK adına yola çıkıp da böyle bir yaşamı yüreğine yedirmek bile, kendilerine yapabilecekleri en büyük kötülüktür. Bu yaşamın sonunda işkence vardır, teslim olursa da sonu bellidir. Nihayetinde sahip oldukları bu yaşam ve anlayış yüzünden bir günde teslim oluyorlar. Bu kafayla yaşanılmaz. Düşünüyorum neredeyse partiyi kitlenin başına bela etmişiz; kırsal alanda köylünün başına gerillayı, kentsel alanda bu sözümona PKK temsilcilerini bela etmişiz. Kurtarmamız gereken halk mı, yoksa siz misiniz belli değil. Son yıllarda gelişen olanaklar yüzünden bu böyle oldu. “Vergi toplayalım, lojistik toplayalım” diyerek neredeyse ilk etapta kendi yaşamlarını, kişiliklerini düşünüyorlar. Bırakalım bir sosyalistin kişilik yapısını, ölüm kalım savaşımında olan herhangi bir yurtsever bile bu kadar düşmez.

Kısaca bir sapma, saptırma, kendini şişirme, sağa kaydırma, kendini yozlaştırma var, fakat bunun sonu yoktur. Bunun sınıfsallıkla da ilgisi var. Orta sınıf yaratılmaya çalışılmıştır. Parti içinde orta sınıf öncülüğüne soyunulduğu gibi, kitle içinde de orta sınıfa dayanmanın kapıları ardına kadar açık tutulmuştur. Bizim gerçek kitle temelimiz olan emekçilerin, yoksulların örgütlenmesine az ilgi gösteriliyor. Daha çok orta sınıflar, etkin aileler esas alınıyor. Bunlar bir verir on alırlar. Ve en tehlikelisi de bu durum hayati bir ilke olan özgüce dayanmayı ikinci plana düşürür. Özgüce dayanma, halka dayanmadır. Buna rağmen diğer ailelere, uç noktada bulunanlara, hatta kuşkucu kesime dayanma örgütü bitirir. İşte Güney’de işbirlikçiliğe dayanmanın PKK içindeki orta sınıf öncülüğüne soyunmayla ilişkisi; yine cephe çalışmalarını bu tip ailelerle ilişki içinde ele alanların örgütü bitirmeye bu kadar yol açması ve en önemlisi de bunun, “siyasi ol” biçiminde bir anlayışın türemesine yol açması sadece rahat yaşama da bağlanamaz. Hatta savaşın zorluklarından kaçmaya da bağlanamaz, bir sınıf eğiliminin giderek PKK’ye dayanarak kendisini örgütlenmesine bağlamamız en doğrusudur. Ve hatta çoğunuzun bu konuda bir orta sınıf devrimciliği de demeyelim, örgütlenmesine zemin hazırlamanız sıradan olarak da değerlendirilemez veya bilinç yetersizliğiyle de yorumlanamaz. Kişilik yapınız bu önderliklerin şahsında uzlaşmacılığa son derece elverişlidir. Yani sizin tercih ettiğiniz daha çok böyle bir öncülüktür ve onun için uzlaşıyor, kolay teslim oluyorsunuz, hatta kendiniz bunun temsilini yapıyorsunuz. Bunu biraz daha somutlaştırmak gerekir.

Parti içindeki saptırmayı, ayırtırmayı değerlendirirken cephe bağlamında veya ona benzer biçimde ele alacağımız konu; son zamanlarda basında bizimle de bağlantısı epey işlenen ve kamuoyunda da biraz böyle yansıtılmaya çalışılan legal parti; HEP-DEP sorunu ve onun etrafındaki gelişmelerdir. Yine bizim adımıza cepheyi giderek PKK’nin özünden, hatta gerillayla sıkı, ilkel ve doğru bağlantılarından kopuk bir çalışma alanı haline getirmeye, giderek onda farklı kişilik, farklı bir tip oluşturarak bu alanı gerilladan koparmaya oldukça yatkın kişilerin veya kesimlerin varlığı söz konusudur. Sözümona bunlar da “bizi kullanan”, PKK’den yararlanan kesimler oluyor. Bizim dışımızdaki güçler de bizden yararlanmaya çalışır. Demirel’den tutalım Erbakan’a kadar hepsi taktiklerini bize dayandırarak işletmek isteyeceklerdir. Düşman cephesi de taktiklerini bütünüyle kendi düşmanının durumuna dayandırarak geliştirir. Bunu anlarız, fakat dostluk adı altında, sempatican düzeyde değerlendirmemiz gereken kesimlerin ise bize dayanarak veya partinin esas gerçeğini kullanarak kendilerini farklılaştırmasına daha duyarlı yaklaşmak zorundayız. Burada dostluk adına bir dayanma söz konusudur. Bir DEP örneğini bile doğru işlese bir hayli önemli çalışmaların ortaya çıkarılacağı düşüncesindeyiz.

Birkaç yıllık çabalarımızı bile göz önüne getirdiğimizde, bunların siyasal kanat veya diplomatik sahayı kullanma dedikleri şey tamamen bir orta sınıf eğilimidir. Diğerlerinin yapamadığı, belki onlardan daha geridir, ama PKK’ye dayanarak yaratmaya çalıştıkları orta sınıf, küçük burjuva veya PKK’nin esas almaya çalıştığı sosyal zemin dışındaki bazı kesimlerin teşkil ettiği sosyal zemin aslında partileşmek istiyor. Bunun içine feodalizmin çözülmesiyle dönüşüme uğrayan eski ağa, aşiret kalıntıları, yine şehir ara sınıfının burjuvalaşması girer. Yani yoğun bir biçimde küçük burjuvalar, aydınlar, zengin köylüler girer. Örneğin dışımızda uzun bir süre KDP, ilkel milliyetçilik bunu partileştirmek istedi, fakat bilinen nedenlerden dolayı fazla başarılı olamıyorlar. Yine DDKO, DDKD partileştirmek istedi, onlar da fazla başaramadı. Özgürlük Yolu, Rızgari, Kawa gibi bazı gruplar partileştirmek istedi onlar da başaramadılar. Kaldı ki bunlarla bizim yoğun bir mücadeleimiz vardı, bir anlamda bunlarla mücadele ettiğimiz için başaramadılar.

Bunlar olası Kürt burjuva partileşmesiydi. Sömürgeciliğin katı politikası, bizim de çok katı gelişmemiz aslında bunlara yaşam hakkını fazla vermedi, zaten bunu şimdi çok daha çarpıcı bir biçimde dile getirmektedirler. Bu ortam PKK’yi, bir de Türkiye’de Şahinleri besledi. Şimdi bunlara göre bizim dışımızda daha ılımlı bir Kürt partisi, bir de Türkiye’de Şahinleri besledi.

ulusalcığı olabilir. Yine TC’de de mevcut Şahinlerden veya bugün politikayı uygulayan partilerden, ordudan farklı bir ılımlı ordu, parti varmış gibi varsayıyorlar. Belki de olabilir. Türkiye’de böyle bir liberal burjuva yaklaşımı olabilir, bizde de böyle liberal bir burjuva yaklaşımına uygun zemin olabilir. Ama hayatın gerçeği, mevcut sömürgecilik ve geliştirdiğimiz devrimcilik buna fazla fırsat vermiyor. Tabii vermiyor diye de bu zeminler ortadan kaldırılamaz ve bu zeminin sözcülerinin ne bizim içimizden ne de dışımızdan çıkmamasını bekleyemeyiz. Bunların sosyal gerçeklikle de bağları açıktır. Tarihi sosyal gerçeklik içinde böylesi yaklaşımların sıkça olduğu, fakat bir türlü gelişme imkanı bulamadıkları ve günümüzde daha da daraldıklarını söyleyebiliriz. Ama meydanı da tümüyle boş bırakmayacakları, fırsat bulduklarında, özellikle de çok zorda kaldığımız dönemlerde hızla kendilerini ortaya çıkarmak isteyecekleri de gayet açıktır.

Özellikle sadece zor süreçlerde değil, koşullarımızın uygun olduğu, kitleselleşmenin, partinin büyümesinin yaygın olduğu dönemlerde de bunların kendilerini dışa vuracakları beklenmelidir. Olaylar biraz da PKK içinde, cephe içinde veya kitle içinde partiyi dönüştürme, başkalaştırma, sağa kaydırmalar çerçevesinde geliştirilmek istenmektedir. Yoğunlaşan, siyasallaşan halk tabanımız, emekçi yanı olan veya yoksul köylü, işçi, gençlik yanı ağır basan kitlemizle birlikte özellikle serhıldanlardan itibaren daha da ilgisi artan orta sınıf üst kesimlerinin de buna müdahale edecekleri, bir yandan etkilenecekleri, ama diğer yandan da bilinçli oldukları için ve biraz da örgütlü oldukları için kendi çıkarlarını koruyacak ve bu anlamda da ezilen kitlemiz üzerinde kendi hakimiyetlerini tesis etmeye çalışacaklardır. Yine fırsat bulurlarsa partimiz içinde, fırsat bulamazlarsa kitlemiz içinde bir kol teşkil etmeye girişeceklerdir. İşte buna siyasi çözüm kılıfı da geçirerek, “Biz siyasi çözümden yanayız, Şahinler ise askeri çözümden yana; biz Güvercinler kanadını teşkil ediyoruz, onlar Şahinler kanadını” diyeceklerdir. Yapılması gereken; her iki kesimin şahinlerini biraz geriletip güvercinlerini buluşturmak. Bunu oldukça da tartıştıklarını biliyoruz.

Şunu vurgulamak gerekir; bu tip kelimelerle durumlarını izah etmeye çalışıyorlar, fakat öyle değil. Bunların bu yaklaşımlarının öyle güvercinlikle, şahinlikle pek bir ilgisi olamaz. İşin emek yönüne, sosyal yaşam içindeki konumlarına bakmak gerekir. Aslında bu kavramlar burjuva kavramlarıdır, bu kavramları sosyalist kavramları dışlamak için geliştirmektedirler. Çünkü sosyalist kavramlarla kendilerini ele veriliyorlar ve bunun için de kendi terminolojilerini geliştiriyorlar. Bizim içimizde de bu terminoloji sık sık değiştirilmeye çalışılıyor. Zaten burjuva basınında sürekli olarak sosyalist terminoloji gözden düşürülmüştür. Bunlar mevcut sosyal zemin içinde etkilenmişlerdir ve PKK’nin öncülüğünde biraz da değerlendirilmeye uygun hale gelmişlerdir. Bunları parti içinde de, parti dışında da değerlendiriyoruz.

PKK’nin sosyalist niteliği halen ilk kurulduğu gün gibidir, tüm gücüyle bunu daha da geliştirmektedir. Yine kitlelerdeki emekçi özelliklerin varlığını olduğu gibi geliştirmektedir. Fakat çap büyüdükçe sınıf özelemleri farklı olan çeşitli tabakalardan, gruplardan, aşiretlerden, hatta ailelerden çok sayıda kişi parti içine, yine kitlemize katılıyor ve bunlar mücadelemizde kendileri için yaşam alanı yaratmak, kendilerini hep köşe taşı yapmak isteyeceklerdir. İşte bireycilik anlayışı kaynağını buradan almaktadır. Parti içinde bireycilik; kendine alan açmak isteyen aileciliktir, aşiretçiliktir ve orta sınıf anlayışıdır.

Bizde çok yaygın olan bir kişilik var. Keyfiyetin kişilikte sınıfsallık ve ulusallıktan da öteye bir gerçekleşme biçimi vardır ve bunlar pek sınıflaşma gereği duymazlar. Bunların sınıfsallığın, ulusallığın dışında çok ilkel bir kabileci, aileci, aşiretçi zihniyetle büyümeleri parti içinde bunları müthiş mevkiciliğe, yerelciliğe götürüyor. İşte o komutanlık adı altındaki keyfi yanı ağır basan, askeri kurallara pek gelmeyen, kendini konuşturmadan başka bir tutuma girmeyen kişiliklerin durumu böylesine bir sosyal, ulusal düzeyin geriliğiyle veya aşiretçi, aileci yönleriyle bağlantılıdır. Kaldı ki, kendini dayatan birçok örnekte bunu çokça gördük ve yaşadık.

Bunlar mevkilerini, hızla mevkicilik biçiminde anlarlar. Bir yetkiyi ellerine geçirdiler mi, bu yetkiyi bireysel çıkara dönüştürür ve sorumluluk duygusundan hızla kaçarlar. Tüm gücüyle alanı, kitleyi denetimine geçirir, daha da zorlanırsa gider bunu düşmana peşkeş çeker, bir günde çözülür, daha çok üzerine gittin mi bu sefer kendini öbek öbek düşmana teslim eder. Veya sağa yatar, kendini yormaz, yakalanmasa da o kitleyi, o alanı partinin emrine çekmez. Kitleyi partinin dışında tutar. Nitekim böylesi durumların cephe çalışmalarında ne kadar yaygın olduğunu biliyoruz.

Örgütlemeye imkan var, ama örgütlemeyiz. Parti çizgisinde tutmaya imkan vardır, ama tutmaz bırakır. Demek ki, kitle eğitiminin, örgütlülüğünün bu kadar zayıf olmasının da bu anlayışla bağlantısı vardır. O, hep başka bir form, başka bir biçim, başka bir örgüt biçimi arıyor. Ve nitekim bizim bu çalışmalarımızdan bu kadar rahatsız olması da bundan dolayıdır. Onun istediği PKK henüz ortaya çıkmamıştır veya PKK’de istediği konumu elde etmemiştir, istediği partiyi kurmamıştır. Onun için bu işi erteler. Ertelemeciliğinin altında bu vardır, yani ikirciklidir. Çünkü kendini tam vereceği doğrultuyu bulmamıştır veya çıkarına göre değildir. Tembeldir, çünkü ölüm kalım savaşının kendi savaşı olmadığından emindir. Fazla çalışma gereği duymaz. Rahat yaşama düşkündür, çünkü emekle fazla bağlantısı yoktur. Hele biraz da gelişme imkanı oldu mu, sırf kendi rahatlığını örgütlemek için on örgütü kurban eder.

İşte bu “siyasi çözüm”, bilmem “güvercin”, bilmem “siyasal kanat, diplomatik kanat” veya gerillanın zorluklarına dayanmayan çalışma ya da metropol çalışması istemlerinin özellikle çok yüzeysel olan bazı kişiliklerdeki temsilinin anlamını biz böyle ele almak durumundayız. Peki bu biçimde acaba bunlar umduklarına ulaşacaklar mı? Defalarca bunun beyhude olduğunu vurguladım. Ne parti içinde, ne kitlemiz içinde bu tür arayışların gerçekleşme ihtimali, özellikle biz var olduğumuz müddetçe çok zayıftır. Yani bizim için bunların “anti demokratik, diktatörlük” tartışmalarını yapmalarının temelinde bu vardır. Onlar çok iyi biliyorlar ki, bizim PKK’yi götürüş tarzımız, bunlara parti içinde de, parti dışında da fazla şans bırakmıyor. Bütün sıkıntılarının altında bu vardır. Bir yandan emekçi halkımızın büyük yürek rahatlığıyla, büyük bir tutkuyla gerçeğimize ilgi göstermesi, bizi desteklemesi, yine partinin müthiş bir çabayla, özellikle

buna özlü katılanların her türlü zorluğa katlanarak çalışması, büyük bir gönüllülükle kendilerini buna adanmaları söz konusuysen, diğer yandan da bazılarının rahatsızlıkları da kesinlikle böylesine bir sınıf temeline dayanmaktadır.

Bir kişide rahatsızlık mı gördün, tıkanma mı gördün, bir kişide mızımlık mı, ucuz eleştiri mi, dedikodu mu gördün bil ki o, partinin gerçeğinden, Önderlik gerçeğinden rahatsızdır. O, başka sınıf zemini arıyor; başka sınıfın partisini arıyor. En önemlisi de kendisinin partisini arıyor. Bunlara yalnız “dedikoduculuktur”, bilmem “rahat yaşam istiyor” deyip geçmeyelim, bu yüzeysel bir değerlendirme olur. Kaldı ki bunlar isteseler neler yapmazlar; kendilerini örgütlenme fırsatı buldular mı nasıl canavar kesildiklerini, korkunç çalıştıklarını biliyorum. Birçok provokatörün şahsında bunu somut olarak gördüm. Benim yanımda korkunç tembeldir, ama arkamdan korkunç bir çalışandır. Çünkü kendi eğilimi söz konusu oldu mu müthiştir. Söz konusu parti eğilimi oldu mu, gerçekten yataktan çıkmaz, rahat yaşamdan başka bir şey aramaz, PKK'nin bazı imkanlarını yemekten, içmekten başka bir şey yapmaz ve PKK kitlelerini kullanmaktan başka bir şey düşünmezler. Kaldı ki, kendi değerlendirmeleriyle bunu ele vermişlerdir. Önderliği bir “diktatör”, PKK üyelerini de “piyon” gibi değerlendirmeleri bu gerçeğin vecih bir ifadesidir. En büyük özgürlük hareketine, en büyük cesaret, fedakarlık hareketine böyle saldırmaları, kendilerini ise “demokrasinin havarileri” sanmaları yine bu nedenledir. Bu hususları daha da açmak mümkündür ve bizim oldukça açığa kavuşturduğumuz hususlardır. Fakat bunlar eğer bir türlü partiyi yaşamıyorlarsa ve kitle içinde de halen bu kadar tahripkar oluyorsa, bunun nedeni daha değişik partileşmek ve cepheleşmek istemeleridir. Dışımızdakileri bu temelde değerlendirdik. Şimdi ise içimizdeki veya adımıza hareket edenleri anlama veya onları da çözmeye temelde yaklaşıyoruz, sıra bunlara gelmiştir ve bunlarla uğraşıyoruz. Parti ve kitle içinde bunlarla nasıl uğraştığımız da görülmektedir.

Proletarya Devrimciliği Örgüt Devrimciliğidir

Biraz daha açıklık kazanması için şunu belirtmek gerekir, özellikle DEP örneğinde çokça bilindiği için söylüyoruz; hepsini kastetmiyoruz, ama içinden bir kesiminin bizimle her türlü dirsek temasıyla birlikte, devletle de sıkı ilişkileri söz konusu. Biz onları hizmet etsinler diye destekliyoruz. Devlet ise, PKK'yi, radikalizmi, “terörizmi” törpülesinler diye bunları kullanıyor ve sonuçta dört yıldır amansız bir çekişme söz konusu. Ben kendi müdahalelerimi biliyorum, büyük bir taktik savaşımdır. Ve gerçekten karşımızda devletin bazı ilginç yöntem ve yaklaşımlarla dayattıklarına karşı bir de bizim dayattıklarımız var. Bunun yanında bu faaliyet içine girmek isteyenler ise sözde her iki kesimi de “devlet bizi sıkıştırıyor, PKK bizi sıkıştırıyor, biz de ikisini kullanırız” düşüncesiyle kullanmaya çalıştılar. Bunlar sözümona kendilerine göre kurnaz, “işin kaymağını yiyenler” oluyor, biz ise çalışan proleter “hamallar” oluyoruz. Devleti de ara sıra bizimle, Avrupa'yla korkutmak hoşlarına gidiyor. İşte bu diploması yöntemi de burada devreye giriyor. Sanıyorum işler istedikleri gibi gelişmeyince de kendilerini daralttılar. Özellikle bu legal alanda iyi bir militan olsaydı, çok iyi bir örgütlenmeye, kitle eğitimine, yine kitle örgütlenmesine gidilebilirdi. Fakat Ankara'dan inmeme, meclis lojmanlarından çıkmama veya bazı parti bürolarında parayı yiyip tüketmekten başka bir faaliyet tanımama, yine bir dernek etkinliği kadar bir etkinlik sahibi olmama, “ne de olsa PKK kitleyi oluşturuyor, kitle temelini yaratmıştır, ne de olsa para devletten geliyor, geriye ağa gibi üzerine kurulmak kalır” anlayışıyla bu alan istenildiği gibi değerlendirilemedi. Bu yaklaşımlar kitlelere bile yansdı. Her gün bir elbiseden tutalım en lüks yerlerde, otellerde -ki lojmanlar bile dar geliyor-gidip yaşamak, ne oldum delisi gibi davranmak bile bunları tatmin etmedi. Tabii devletin bunlardan beklentileri var. Başbakan “PKK'nin taktiğine uymasalardı tutuklamazdık” şeklinde açıklama yaptı. Devlet üzerinize şöyle geliyor, biraz kendinizi toparlayın, yani PKK'li olduğunuz için değil, talimatlarımıza katıldığınız için değil, ama siz Kürtçülük yapmaya çalıştığınızı sanıyorsunuz, mevcut zemin sizi böyle rahat bırakmaz şeklinde yoğun bir çaba gösterdik, ama bir türlü anlayamadılar. Bunlar Avrupa'ya güveniyorlar, yine en çok da bize güveniyorlar. Bize güvenmesinler demiyorum, Avrupa'da da çalışmasınlar demiyorum, ama insan işin gerçeğini biraz anlamak zorunda. Bunların burada bir burjuva sosyal zemini haline geleceklerini de sanmıyorum, bunların da derin feodal, aşiretçi özellikleri var, fazla gelişmiş değiller, öyle kendilerini örgütledikleri, politika sahibi yaptıklarını da sanmıyorum.

Bunlar bizim partimizin içindeki orta yolcular gibi, orta sınıf partisi gibi, “ya tutarsa” hesabı içindedirler. “Zemin uygundur, olanaklar vardır, kullanırız” havası içindedirler. Neyi, nasıl kullanabiliriz diye sağa sola bakıyorlar. Yani yeni yetme ve bir yerde “biz de burada kendimizi biraz şişirebilir, abartabiliriz” düşüncesi içindedirler. Tıpkı parti içinde olduğu gibi, ciddi bir teorik faaliyeti yoktur, ciddi bir siyasallaşmaya da ihtiyaçları yoktur, hepsinde aşiret kafası var.

Sanıyorum beklentileri şu; parti içinde olduğu gibi, “PKK'nin radikal çizgisi fazla başarılı olma şansına sahip değildir, devletin acımasız terörü onu geriletir. Fakat devletin bu acımasız radikal terörü de uluslararası kamuoyu açısından olsun, Türkiye'deki demokrasi açısından olsun fazla başarı şansına sahip değil veya en azından PKK bu radikal yaklaşımı boşa çıkaracak kadar güçlüdür. Fakat PKK de, devlet de tam zaferi sağlayamaz; geride yorulmuş, yıpranmış taraflar kalır. Biz de kendimizi yormamışız -ki, bu parti içinde de böyledir, kendilerini semirterek biraz köylü veya burjuva kurnazlığıyla ikbal günlerini bekliyorlar- bize ne zaman fırsat gelir” hesapları, planları içindedirler. Bunun da tutmayacağını gördük. Partimiz içinde tutmadığını, bunların ne mal olduklarını rahatlıkla ortaya çıkardık. Etkisizleştirilebileceğimizi nasıl gösterdiyse, parti tarihinde bolca bunu yaptysak, kitle hareketimiz içinde de bunun tutmayacağı açıktır.

Yalnız legal parti olayında değil, bizim cephe olayında da, Avrupa'da da bu tip yaşam anlayışlarının fazla etkili olamayacakları açıktır ve herkesin bunu anlaması gerekir. Sen kendini daha doğru dürüst kişi olarak bile sağlam bir bilince kavuşturamıyorsun, örgütleyemiyorsun, hazır olan değerleri bile anlamak istemiyorsun, bu durumdayken nasıl politika yapacaksın? Gerçekten bunlara zavallılar da demeyeceğim. Bunlar, yanlış hesap yapan, gerçeklerden, emekten ve onun savaşından kopuk, hatta fazla duyguları, düşünceleri olmayan, ama “burası Kürdistan, burası Türkiye, tanınmaz aşırılıklar alanı, geleceğin ne getireceği belli değil, ortam her gün alt üst oluyor, bana da belki bir şey düşer, başıma bir

talih kuşu konar” havasıyla politikaya giren kişilikler oluyor. Zorlukları oldu mu sıvış, rahatlıkları oldu mu yapış hesabı içinde kendini tutanlar oluyor. Toplumsal yapımız da buna son derece uygun.

Bunlara da eğitimle yaklaşmak istedik ve bazı politikaları, taktikleri bunlara dayatarak yönlendirmek istedik. Bunlar ancak bize karşı dürüst ve bizimle uyumlu olurlarsa yaşayabilirler. Aksi halde yaşamaları çok zordur ve bunları biraz da bu temelde yaşattık. Düşman bu partiyi ihanet için düşünmüştü, Kürdistan’daki kitleyi saptırma temelinde düşünmüştü, fakat buna fırsat vermedik. Tam tersine devletin antidemokratikliğini, siyasal çözümlerden ne kadar uzak olduğunu göstermek için değerlendirmek istedik. Yine mümkünse kitleyi biraz örgütlemek istedik, fakat ona pek gelmediler. Çünkü bu kişiliklerin çıkarları buna fırsat vermez, bunlara kitle eğitimini, örgütlenmesini yaptıramadık. Zaten yapamazlardı. Nasıl ki içimizdekiler olumlu temelde fazla iş yapmaz, hep kendi rahatlıklarını örgütleyorsa, cephe çalışanları içinde de hep kendi rahatlıklarını esas alıyorsa ve ona göre bir örgütlenmeye gidiyorsa, bunların örgütlülükleri de kendi kişisel çıkarlarının, rahatlıklarının örgütlülüğüdür. Biraz PKK’li gözükürler, biraz PKK’den yana tavır alırlar. Bizim cephe çalışanları da öyledir ve çoğu biraz PKK’li olmayı bilerek, buna dayanıp örgütü susturarak kendi bireyciliklerini dayatmaya zemin oluşturur. Bize bireyciliklerinizi dayatamazsınız. Onlar da böyledir, yani onların konforlu yaşamları onları daha açık ortaya koymaktadır. Aynı kişilik hastalıkları, aynı saptırma yaklaşımını görüyoruz. Gerçekten bunlara siyasal anlamda maceracılar, avantajcılar, serseriler, gafiller, çıkarıcılar diyebiliriz. Dürüst yurtseverlere bir şey demiyoruz, yani cephe çalışmalarına her alanda olduğu gibi bu alanda da dürüst, yurtseverce katılanlar var, fakat bunların da fazla derin ve örgütlü olmadıkları görüyoruz. Temel çalışma alanlarında arabadan çıkmazlar, telefon konuşmaları dışında “çok kısa iki kelime de ben konuşacağım” veya “konuşabiliriz” demezler ve konuşmaz, kitleye gitmezler. Bizim cephe çalışanlarının durumuyla bunların durumuna bakın, her ikisinin durumları böyle anlatılabilir.

Görüldüğü gibi PKK çizgisini öyle kullanmak, parti içinde olduğu kadar parti dışında veya kitleleri içinde de onu kullanmak, bireysel çıkarlara dönüştürmek öyle kolay bir iş değildir. Orta sınıfın gerek öncülük düzeyiyle, gerek kitlelilik düzeyiyle etkili olma şansı yoktur. Olabilmesi için de söyledikleri koşulların oluşması gerekir. Yani “diktatörlüğün”, “piyonluğun” aşılması gerekir. “Piyonlukta” kastettikleri de partiye bağlanılmasıdır. Onun için de zaten parti kitlelerini suçluyor ve onu kolay harcıyorlar. Gerillada acımasız harcama, kitleyi parti bünyesinde hiç eğitmeme, hiç yönetmeme, partileştirmeme, tam tersine kişilere bağlama var. Bu, bir harcama taktiğidir. Yine kitlemizi eğitmeme, örgütlememe kendi ağalıklarına bağlamak içindir. Yoksa örgütlememeye diye bir durum söz konusu değildir. “Piyonlar” -ki, bunlar en değerli çalışanlardır- gerçek bir parti militanı tarafından biraz eğitilseler, her birisi bunlardan yüz kat daha güçlüdür. Fakat bunlar gözü açık olduğu için, onların eğitim, örgütlenmesine fırsat vermedikleri için bu “piyonlara” göz açtırmıyorlar, saptırıyorlar. Ne kadar saptırdıklarını iyi biliyoruz. Bu yöntemlerle binlerce kişiyi oyalıyor ve aldatıyorlar. Mevcutlukla, hediyelerle, sahte yaratılan kademelerle, eğitimin içeriğini bozarak, hiç alakası olmayanların sözümona yönetimini geliştirerek, kısaca PKK’yi biraz çarpıtarak “piyon” dedikleri bu kişiler yaşamın, savaş gerçeğinin dışına atılıyor ve sonuçta ucuz bir yığın oluyorlar. Kitle içinde de bu aynen böyledir. Kitleyi eğitme, örgütleme, herhangi bir şeye çekme görülmüyor. Bilakis bunlar, birçok kentimizde “aman ses çıkarmayın, provokasyon olur” adı altında kitleyi susturmayı tercih ettiler. Çünkü çıkarları sarsılıyor, rahatları bozuluyor. Ama yine de bu yöntemlerle parti kitleleri ne kadar susturulabilir, partinin öncü gücü ne kadar etkisizleştirilebilir? Bunun da bunlara başarı imkanı verecek kadar olmayacağı anlaşılmıştır. Tabii bunlara göre “piyonların” iyi “piyon” olduğu, Önderliğin de iyi “diktatör” olduğu kesinleşmiştir. Kitlemizin de iyi bir parti kitleleri olduğu anlaşılmıştır. Orta sınıfın etkisine hiç de kolay girmeyecekleri, özellikle devletin yaptırmak istediği gibi yapmayacakları ortaya çıkmıştır. Fakat buna rağmen birçok şey de kaybettirilmiştir.

Bu kadar öncülük sıfatına layık olabilecek aday olduğu halde bunların doğru partileştirilmemeleri, bu kadar kitlenin muazzam örgütlenme ve eylemlilik imkanları olduğu halde örgütlenilip eyleme geçirilmemesi yalnız düşmana bağlanamaz. Bu durum daha çok bizi sınıf temelinde kaydırmak isteyen, öncülüğü böyle bozup kitlemizi de orta sınıfın etkisine kaydırmak isteyen anlayış, tutum ve onun sahiplerinin çalışmalarıyla bağlantılıdır. İşte bunu biraz değerlendiriyor ve böylece onların gerçekliğini açığa çıkarıyoruz.

Tarihi açıdan da bu gelişmeler ağırlıklı olarak 1990’lardan sonra cephele kendini böyle yansıttı. Çünkü cepheleşme büyük bir atılıma ’90’lardan sonra geçti. Ve bu son geçtiğimiz dört yıl aslında çok önemli bir cephesel kalkışma -ki, düzen temsilcileri buna isyan diyorlardı- böyle bir sürecin ürünüdür. Cephe çalışmalarının önemi bu yıllarda ortaya çıktı. Metropollerde çalışma olanakları bu yıllarda çok gelişti, fakat gelişmeyle birlikte saptırma, saptırma bu yıllarda hayli etkili olmaya çalıştı. Bunlar, genişleyen partinin öncülük sınırları dahilinde genişleyen kitle ve sempatican kitle ilişkilerimiz içinde ortaya çıkmaya çalıştı. Her alanda cephe çalışmalarının nasıl saptırıldığı, kimlerin bu çalışmaları nasıl saptırdığı ve bu çalışmalara nasıl yetersiz yaklaştığı bilinmektedir. Kuşkusuz bunda eğitimsizliğin de rolü vardır. Bu alanlara giden adaylarımızın partiyi tam anlamayan adaylar olduğu biliniyor. Kadrolar partileşmemişler, ciddi bir yetmezlik içinde bulunuyorlar. Her yetmezliğin de bir sınıf zemini vardır. Proleter sınıf zeminini esas alanlar eğitimsizliği uzun süre yaşayamazlar, kabul edemezler. Parti çizgisinde, parti kişiliğinde, militanlığında ilkeli olanlar uzun süre kendini eğitmezlik edemezler. Onun derin ihtiyacını duyarlar ve zamanı çok iyi değerlendirerek başarılılar.

İşte burada yetersizliğin nasıl orta sınıf devrimciliğine dönüştüğünü görmek gerekiyor. Kendini hızla eğitmeyenler, kendini hızla partinin kitle temsilcisi yapmayanlar, orta sınıf temsilcisi haline gelirler. O dediğiniz rahatlık, çalışmama, gizliliği ihlal etme, bu kişiliğin veya orta sınıf etkilerinin yaygınlaşp hakimiyet kazanmasından ileri geliyor. Ve birçok alan da böyledir, yalnız metropol değil, Avrupa alanı, Ortadoğu alanı da böyledir. Hatta kitleyle hiç ilgilenmeme, ama rahat yaşam üzerine kurulmuş birçok temsilciliklerin ortaya çıkması, bunların kendilerine göre bir PKK beklentisi içinde olmaları, “hele bakalım ne olacak, bir gün daha böyle yaşayayım” şeklinde düşünceleri yoğunca yaşanan bir durumdur. Bu, cephe çalışmalarını böyle derin bir orta sınıf partisi olarak düşüncelerinden ileri geliyor. Parti içinde sağlayamadığı

bir orta sınıf particiliğini parti kitlesi içinde sağlamaya çalışıyorlar. Nitekim bu tip cephe çalışanlarının, partiyi de kullanarak tam bir orta sınıf particiliği yaptıkları, ağa, zengin ailelerine, rahat yaşam olanaklarına dayanarak hiç çalışmadan temsilcilik, koordinatörlük statüsünde kalmak istedikleri açıktır.

Burada yine bunlar için bir gaflet durumu söz konusudur, belirttiğimiz gibi düşman bu alanı öyle kolay çalıştırmaz. PKK de alanlarını öyle kolay bırakmaz. “Kullanayım, üzerine kolay yatayım” dersin senin için cehenneme döner. İşte bu yüzden de habire hem kendilerine, hem bize kaybettiriyorlar. Bu nasıl aşılabilir? PKK'nin öncü gerçeğini olduğu kadar, kitle gerçeğini de doğru tanımak gerekir. Bu da, PKK'nin sınıf temelini doğru tanımaktan geçer. PKK'nin emekçi sınıf temeli kolay kolay aşılamaz; bir KDP, bir YNK, bir Özgürlük Yolu yapılamaz. PKK'nin bir yoksullar hareketi olduğu, PKK'nin bir işçi, köylü, gençlik hareketi olduğu, büyük oranda bunların damgasını taşıdığı öyle kolay kolay göz ardı edilip aşılamaz. Bunu yalnız değişik etkilerle gelip kendini dayatanlar için söylemiyorum. Esas olarak bizim öncü kesimimiz için söylemek istiyorum. Yani bunların da hayalleri, tutkuları orta sınıftan pek farklı değil, hatta bizzat düzenin yaydığı etkilerden uzak değil. PKK'yi PKK gerçeğine, sınıf gerçeğine göre değil, hayal ettiğine göre, düzenden etkilendiğine göre yorumlamak ve öyle bir PKK beklentisi içinde olmaktadırlar. Düzen içinde bulamadığı yaşantıyı kitlemiz üzerinde bulmaya çalışır, işte objektif ajanlık budur. Düzen etkilerinin hayaliyle yaşarsan objektif ajansın. Bunu öncülük içinde yaparsan bir saptırmacısın. Bunları artık anlamak gerekir. Kendini temel parti gerçeklerini göz ardı ederek dayatmanın tutarlılıkla alakası olmadığı gibi, sıkça “nasıl rahatsızım, nasıl tıklandım, nasıl bunalımdayım” laflarıyla da örtbas etmek mümkün değildir. Kendinizi bu hayallerden arındıracaksınız. PKK'nin gerçeğini bilip ona ve onun kitlelerine dayanacaksınız.

PKK'nin bir teorik hareket olduğu yadsınmaz. Teoriyi az çok bileceksin. PKK aynı zamanda bir uluslaşmadır. Uluslaşmayı esas alıp aşiret, kabile, aile bağlarından uzak duracaksın, onları esas almayacaksın. PKK, proleter örgütlülüğünü esas alır. Yüksek örgütlülük değeri olan bir harektir. Bu açıdan örgütlenmeden bıkmayacaksın, çok iyi bir örgütçü olacaksın. Proletarya devrimciliği örgüt devrimciliğidir. En büyük özelliğin, örgütsel özellik olacak. İnişiyatifini kullanacaksın. Öyle tembel, kendini bırakan, fırsatı kaçırmanın olmayacak. PKK'de iğne ucu kadar fırsat buldun mu daha da yükleneceksin. En sıradan olanakları çok iyi değerlendireceksin. Çünkü hareketin doğasında bunlar var. Kitleler kolay yaratılmamıştır. Kitleleri hızla eğitip örgütleyeceksin. Bunlar partiyi parti yapan özelliklerdir. Bunları aşıp veya görmezlikten gelip kendi hayallerini gerçeklerin yerine koymak, kendi sınıf etkilerini, düzen etkilerini esas almak ve böylece kendini bir gaflete daldırıp en sonunda da ihanete kadar götürmek veya imhaya yatırmak akıl karı değildir.

Parti öncülüğünün bütün yönlerini doğru kavramak ve uygulamak kadar, parti kitlesini de bütün yönleriyle doğru değerlendirip ona uygun yaklaşım göstermek, kitle temsilini, cephe temsilini iyi bir parti temsili düzeyine getirmek tek doğru yoldur. Buna göre kendini eğitme, buna göre kendini hazırlama, hazır bir kadro haline getirme “ben bu işte iddialıyım” diyenin erteleyemeyeceği, vazgeçemeyeceği bir görevidir. Cephe çalışmalarını saptıran, cephe çalışmalarında rahatlığı arayan, kitleyi uzun süre eğitimsiz, örgütsüz bırakan beyhudedir. O, kişiyi bitirir. Bu alanı tercih eden veya tercih de değil, bu alanda görevliyim diyen parti militanı, işin doğası kadar bütün özelliklerini; hedefleri kadar bütün çalışma yöntemlerini doğru belirlemek, onu esas almak zorundadır. Devrimcilik biraz böyle yapılır.

Son yıllarda büyük ölçüde bir cephe kitlesi gibi katıldınız. Fakat bu işlerin bir cephe kitlesi, bir sempatizan kitle gibi yürütülemeyeceği açıktır. Böyle bir katılımla doğru dürüst kendinizi bile kurtaramayacağınız açıktır. Bir cephe çalışanı olmak istiyorsanız, bu ölçülerle ancak yol alabileceğinizi unutamazsınız, bunu göz ardı edemezsiniz. Devrimciliği kolay mı sandınız? Hepinizin durumuna bakıyorum, esef ediyorum. Uzun süre kendini eğitmemenin bir sonucu olarak “PKK adeta alan hareketidir, PKK devletleşme hareketidir, git sen de içinde yer bulursun, yaşarsın” diyen tarzda kişilikler oluşmuş. Son yıllarda benim gözlemlediğim budur. Herhangi bir mevkiye sahip ol, yüksel ve kitlesine dayanarak yaşa gibi bir durum yok. Bunu nereden çıkardınız? Bunların hepsi bir aldanmadan ibaret. Bunu terk edeceksiniz, başka türlü PKK'li de, cephe çalışanı da olunmaz. Deli gibisiniz, mevkilere, yetkilere adeta hücum ediyorsunuz, ama çalışmaya, emeğe geldi mi “tembelleştik, bunaldık” diyorsunuz. Müthiş bir demagoji de geliştiriyorsunuz veya hiç konuşmuyorsunuz. Parti uğruna, parti taktiği uğruna isyan etmiyorsunuz. Ama kendini yere atmaya, uzlaşmaya geldi mi buna bayılıyorsunuz. PKK'nin hangi özlü ifadesinde böyle bir particilik var, böyle bir particiliği nerede gördünüz? Partileşme gereği, kitleye doğru yaklaşım gereği duymazsan, o zaman seni ne yapacağız? Kavgamız “böyle çalışacağım, sizi orta sınıf partisi yapacağım” diyenlerdir. PKK'yi orta sınıf partisi yapmak mümkün değildir, zaten böyle bir parti de olmaz. Böyle en iyi bir parti bile kendini iki günde düşmana teslim etmekten kurtaramaz veya herhangi bir eylemi, bir siyasi çözümü, ılımlı bir politikası olmaz. Mevcut sömürgecilik karakterinde bütün bunlar birer aldanmadır. Kişiliklerinizi böyle derin aldatmacalardan kurtarmalısınız.

Son yıllarda görebildiğim kadarıyla ve neredeyse PKK'nin büyük bir kesimi sanki ben devletleşmeye doğru gidiyorum veya gitmişim de sıra mevkileri dağıtmaya gelmiş gibi davranıyor. Kaldı ki devletleşmeye doğru gitsek bile, PKK'nin öncülük edeceği devrimin mevkileri böyle dağıtılmaz. İnşa etmek istediği toplum düzeni bu beklentilerle uyuşmaz. Gerillada da, cephe de imhayı önlemeye çalışıyorum. Peki yanlıklarınız ne olacak? En önemlisi de kendinizi doğru katmıyorsunuz. Bütün bunları nereden çıkarıyorsunuz? Hem bu kadar eğitimsiz olacaksınız, kitleyi doğru dürüst tanımayacaksınız, bir örgüt olayını doğru dürüst ele almayı bilmeyeceksiniz, hem de bir yığın “ne olacağız, sonumuz ne olacak” gibi ipe sapa gelmez talepleriniz olacak. Bunlar çelişki ve bunları psikolojik bazı bunalımlarla izah etmeyin. Çünkü bu tür anlayışların ele başları “yaklaşma psikolojik bunalım içindeyiz” diyor ve “yaklaşırsanız her şey mahvolur” biçiminde tehdit ediyorlardı. Çoğunuzun önderliği işte böyledir. Kendi haline bıraksan PKK'de mirasyediciler çok yaygınlaşır. PKK bu değildir. Kaldı ki, bunun öyle anlaşılmayan herhangi bir yönü de yok. “Ben bu partiye layık olurum” diyen sıradan biri bana göre iyi örgütçüdür, iyi eğitmandir, iyi gerilladır. Böyle olanların önünde

hiçbir ciddi engel söz konusu olamaz. Biz de bu partiyi yaşıyoruz, biz de bir anlayışın savaşını veriyoruz. Bunun neyi, nasılı da ortadadır. Dolayısıyla artık bu yanlış yaklaşımları aşmak gerekir. Bu hepimizin sorunudur. Sizi başka türlü taşımayız, bunu anlayacaksınız, bunu da yoldaşça söylüyorum. Yani hayat sizi taşıyamaz, halk zaten taşıyamaz. Düşman zaten affetmez. Yani biraz anlayışlı olmayı bileceksiniz. “Sıkıntılarımız var, kişisel olarak taleplerimiz var” diyebilirsiniz. Doğru, benim de isteklerim var, hatta sizinkinden yüz bin kat daha fazla, ama bunun eğitimle, kendini eğitime vermekle, örgütlülükle ilişkisi var. Bu kadar korkunç düzeydeki parti çalışmaları bunu gidermek içindir.

Aslında siz düzenden öğrenmişsiniz. Bu, son yılların o lotaryacılığıdır*, son dönemlerin piyango kültürü, son yılların o köşe dönmece felsefesi sizi baştan çıkarmış. Kaldı ki bu, özel savaşın yarattığı bir düzendir. Bu köşe dönmeçiliğin Türkiye’yi nereye getirdiği bellidir. Kendileri, her gün bunun sonu nereye varacak diye kabus içinde düşünüyorlar. Bu felsefeyle siz parti içinde ne yapabilirsiniz? Böyle taktiklerle, böyle numaralarla bir şeyler yapmanız mümkün mü; en önemlisi de kendini bir zavallı gibi yere atmakla mümkün mü? Bu zavallı halinizle kimse sizi taşıyamaz. Zaten parti içinde birçoklarının durumu böyledir. Siyasi olarak bir leş, bir ölü gibidir. Kim taşır bunları? Ve kaldı ki çoğunuz daha çok gençsiniz.

Düzenin verdiği birtakım sıkıntılar var ve bir de partileşmemenin verdiği sıkıntılar var. Yani siyasi bir leş olarak etrafa koku saçıyorsunuz. Görevlerin ne olduğu ve bunlara nasıl yaklaşılacağı oldukça açıktır. Her gün gelen haberlere bakıyoruz, düşmanın üzerine nasıl gidileceği, kitlelere nasıl gidileceği bu kadar açıkken neden birçok kuşkulu cephe ilişkisine giriliyor? Ne idüğü belirsiz ailelerde, ne idüğü belirsiz semtlerde neden kalınıyor? Örgüt, örgütlenmek için değil, kendini yaşatmak için kullanılıyor. Bütün bunlar nasıl oluyor, nasıl yapılıyor? Biraz sağduyu varsa, biraz parti bilinci varsa bunların olması mümkün mü? “Ben kendimi eğitemedim, yetiştiremedim” diyerek sürekli benden eğitim, kadro yetiştirmemi istiyorsunuz. Biraz kendinize yüklenseniz kendinizi eğitmeniz için bir tek ders bile yeterlidir. Ama siz çıkar peşindediniz, küçük burjuvalık peşindediniz. Kendinizi düzenin demagojisine kaptırmışsınız. Ben bunlara da içimizde yaşama hakkınız yok diyorum. PKK’nin yaşamı yaratacağına inanıyorum, ama sizin tarzınızın bu yaşamı yakalayacağına inanmıyorum. Ve sizin de PKK içinde istediğiniz gibi bir yaşamı bulacağınıza inanmıyorum. Boşluklardan istifade etseniz, dönemlerden, zeminlerden istifade etseniz belki bir iki gün yaşarsınız, ama daha sonra bunlar kursaklarınızdan çıkarılır.

Parti militanlığından başka hiçbir seçeneğiniz yoktur. PKK adına -sempatizan da dahil- onun dışında hiç kimse başka bir yaşam peşinde koşmasın. Bu, başta da böyleydi, şimdi de böyledir. İmkanlar, olanaklar arttı diye yanlış hayallere kapılmayın, yanlış taleplerde bulunmayın. Ben de dahil hepimiz böyle çalışırsak PKK’ye biraz layık olabiliriz. Bu olay biraz böyledir. Örneğin ben de yozlaşırsam, kendimi rahata daldırırsam o zaman yetkilerimi kötüye kullanmış olurum ve er geç benim önderliğim iflas eder, tarihin çöp sepetine atılırım. Ama halen etkinliğimi sürdürüyorsam, -bu da çok açıktır- bunu çalışma tarzıma borçluyum. Çok yoğun düşünüyorum. Neredeyse iliklerime kadar kendimi bu işe koşturuyorum ve bu benim etkili olmama yol açıyor. Bu, sizin için de geçerlidir. Yoksa kendi işlerinizi bana havale etmekle, kendiniz için de ayrı şeyler düşünmekle, başka bir yaşam hayaliyle büyüyemezsiniz. Buna tarzınız da dahildir. Önderlik tarzı kimin tarzı, babamdan kalma bir tarz değil, PKK’yi yürütme, PKK’yi biraz başarılı kılma tarzıdır. Siz ise “yok, ben pehlivanım, her türlü numarayı yaparak geliştireceğim” diyerek bu aklınızla, köylü kurnazlığınızla iyi esnaflık yapar, dükkanı iyi işletir, iyi kazanç sağlarsınız! Bu mümkün mü? Demek ki hayallerimizle, yanlışlarımızla doğru savaşıcağız. İlle de hayal kurarsanız gerçekçi ve anlamlı olan güzel hayaller kurun. Yanlışlarınızın yerine de doğruları yerleştirin ve bu yetmez kişiliklerinizi aşın. Artık kurbanlık koyunlar gibi kendinizi yatırmanıza gerek yok.

Dağlar, kitle sizi devletin vereceğinden daha fazla yaşatır. Görüyorsunuz; kitlemiz, halkımız bize bağlı ve yaşatıyor. Dağlar en güzel yaşama imkan verecek kadar özgürlüğe imkan veriyor. Ama siz oraya kurulamıyorsunuz, ona hakkını veremiyorsunuz. Ondan sonra da PKK’nin imkanlarını, olanaklarını kullanıyorsunuz. Bunları nereden çıkarıyorsunuz? Ağlamayacaksınız, karşımızda ezilip büzülmeyeceksiniz. Bu imkanlar özgürlüğün imkanlarıdır ve en yüce olanlar bunları kullanabilir. Bunu hem de daha görkemli, daha egemen kılmak için yaparlar. Biz bu değerleri ne idüğü belirsizlere peşkeş çekecek kadar akılsız mıyız? Bu değerleri nereye, nasıl götüreceğini, kime teslim edeceğini, nasıl ihanete uğratacağını bilmeyenlere nasıl verebiliriz? Kendini kurnaz sananlara bilinen nedenlerle PKK’yi bırakmamız mümkün mü? Kaldı ki sorunu böyle ele almaya da gerek yok, hepimiz iyi bir PKK militanı, savaşçısı olmadıysanız da bir sempatizanı olmaya geldiniz. Bu böyleyse o zaman tanımın gereği gibi olacağız.

Denetim yok, işler çok genişlemiş diye “kimse beni görmez, ne yaptığımı, nasıl çalıp çırptığımı bilmez” diye düşünmeyin. Hayır, her yerde olur da bu, PKK Önderliğinde böyle olmaz, bu hesaplar tutmaz. Mevkicilik peşinde koşmayın, bölgecilik yapmayın, aşiretçilik, kabilecilik yapmayın, PKK’nin özü buna terstir. Bir Önderlik tarzı var, amansız bir biçimde bunların karşısındadır. “Anlayamadım, fark edemedim” de demeyin. PKK’de bu sözcüklere yer yoktur. Bütünüyle doğru bir PKK’lileşme ve kitle söz konusu olduğunda gerçek bir partili olarak kendinizi yansıtmaktan veya yansıtmaktan da öteye bunun mükemmel bir temsilini yakalamaktan başka hiçbir biçimde kendinize seçenek tanımayın. Bu yönlü gelişmenizi şimdiye kadar ihmal etmişseniz bugünden sonra tamamlayın.

Çok bireycilik yapıldığını biliyorum. Çok yanlış hesaplar yapmışlar. Özellikle son yıllarda ister cephe çalışmasında, ister gerilla çalışmasında birey haddinden fazla öne çıkarılmış, eski toplumsal özellikler haddinden fazla yaşanmaya çalışılmış. Resmî, profesyonel parti, yine bunun politik, ulusal özellikleri yerine; gayri resmî, ahbap çavuşça, anti ulusal, oldukça aileci, kabileci, hatta kişisel çıkarlara uygun ahbap çavuş grupları ve onun üzerine sahte komutanlıklar oluşturulmuş. Bunlarla nasıl hesaplaştığımız bilinmektedir. Burada biraz açığa çıkardık, yarın tek tek sahiplerini bulup

* Şans oyunculuğu

ortaya çıkaracağız. Böyle ayakta kalmak mümkün mü? Partiyi işleteceksin, partinin bütün örgütsel ve yönetsel esaslarına uyacaksın.

Şimdi çok iyi anlaşılıyor ki, kendini çok erkenden bir başarı hevesine, erkenden bir mevki sevdasına kaptırma bazılarının başını döndürmüş veya çoğunuz çok yanılı tutumlarla uzlaşma içine girmişsiniz. Bu doğru değildir. Aslında bunu kendinize nasıl yedirdiğinize şaşırıyorum. Yalnız şunu söyleyeyim; kitlemizin büyük bir kısmı emekçidir ve kendisini partiye ölüme veriyor, partiye bağlıdır. Yine, parti çalışanları da öyledir. Benim söylemek istediğim, bunların Önderlik olayında biraz geri kaldıkları ve kendi yaşamlarını sağlam bir biçimde Önderlik gerçeğiyle bütünleştiremedikleridir. Kolay kullanılıyorlar, kolay uzlaşma noktalarına çekiliyorlar. Ki, bunun da nedeni; eski toplumsal alışkanlıklar, gelişmemiş, ilkel toplumsal düzey, yine uluslaşmayı fazla bilememe, hele sosyalizm gibi, siyasal yönetim gibi konularda da tecrübesiz olmalarıdır. Çok katı, geri bir konumu yaşıyorlar, bu yüzden de işleri zorlaşıyor. Akıllı olanların ve “partiye ciddi bir biçimde bağlıyım” diyenlerin bu işe gerçekten daha katmerli, katılımcı bir biçimde öncülük etmeleri gerekir. Yani bizim çalışanlar hızla kişiye bağlanıyorlar diye yöneticilerimiz, partiye bağlı militanlarımız bunları eğitmezlik, örgütlememezlik edemezler. Tamam her şeye bağlanıyor, bir kişiye ölüme de bağlanabilirler, ama bunu partiye bağlamak gerekir. Bunları siyasete, ulusal özelliklere biraz kavuşturmak, bunları örgütlü çalıştırmayı esas almak gerekir. Bireysel emre göre veya bireysel etkinliğe göre bunları yürütmek belki görünüşte kolaylık sağlar, ama başka bir demagog çıkar, başka bir saptırıcı çıkar -nitekim çokça çıkmaktadır- bir günde hepsini kendine bağlar.

İşte partileşme bunun için çok önemlidir. Eğer demagogların, orta sınıfın etkili olmasını istemiyorsanız -bundan hep endişe duyduğunuzu belirtiyorsunuz- o zaman bunları partileştirmeniz gerekir. Hiçbir zaman böyle kişilere, orta yolculara aldanmayacak kadar partileştir, örgütleyin. Garanti buradadır, teminat buradadır. Yapılamayan da budur. Belirttiğimiz gibi önderlik, öncülük yapılamadı mı mutlaka birilerine varırlar veya birileriyle uzlaşıp giderler. Bunun da büyük bir tehlike olduğunu görüyoruz. O halde “ben biraz PKK’liyim, PKK adına çalışmada bulunuyorum” dersiniz, -ki hepiniz bu iddiasınız- o zaman ben de size sorarım; nerede parti eğitimi, nerede parti örgütlülüğü ve partinin işleyiş esasları? Niye bu konularda ciddi başarılarından bahsedemiyorsunuz? Hatta kendinizi bile doğru katmadan bahsedemiyorsunuz. Demek ki, böylesine bir doğru yaklaşıma en çok siz muhtaçsınız. İşte cephe meselesine de öncülükle bağlantılı temelde böyle yaklaşım gösterilebilir. Ortaya çıkan olumsuzlukların temelinde sınıf gerçeğini, öncülük gerçeğini görmemek, görüp de gerekeni yapmamak yatar.

Cephe çalışması dönemindeyiz, bu çalışma gittikçe etkinlik kazanan bir alanımızdır. Zaten bir devrimin başarısını belirleyecek olan da kitlelerinin ayağa kalkıp bir örgütlülük düzeyini az çok yakalamasıdır. PKK’de az çok değil, çok sıkı bir kitle örgütlülüğü olmadan ne gerillayı bu biçimiyle götürebilirsin ne de öncülüğü yaşatabilirsin. Dolayısıyla kitleleşme çalışmanın, cephe çalışmasının genişliğine olma özelliği yanında, legalite ve illegalitesinin gerillayla bağları olduğu kadar, öncülük temsiliyle de bağlarını çok iyi görüp yürüteceksin ve bunda kesinlikle sınıf ölçüleri aşılmamalıdır. Yoksul emekçi, köylü, gençlik kesimlerini esas almak üzere orta sınıflara uzanacak ve onları partiye bağlayacaksın. Orta sınıf kendi başına kolay örgütlenemez. Dolayısıyla cephe çalışmalarında orta sınıf etkilerini, düzen etkilerini asgariye indirmenin tedbirini alacaksın ve bu alanı militanca bir parti çalışma alanı olarak göreceksin. Legal düzeyde de çalışıyorsa bu böyledir, illegal düzeyde de çalışıyorsa bu böyledir. Rahatlık gibi şeyler yoktur, gerilladan bile daha fazla zorluklarla dolu bir çalışma alanıdır; çok büyük duyarlılık, sorumluluk, hassasiyet ister. Bu alana bunları göstererek gireceksin. İyi bir fırsatçı olacaksın, çok iyi bir örgütçü olacaksın. Burada gerçek eylem örgütlülük eylemidir ve kitleyi, özellikle kendini bir yem gibi kullandırarak tahribata uğratmayacaksın.

Unutmayalım ki, metropol çalışmalarındaki birçok örgüt öğemiz, polis için bir yem ögesidir. Tam bir yem. Polis üç ay, altı ay onları bir alanda bırakıyor ve onun kuyruğunu tuta tuta onun sayesinde ulaşmadığı tek bir kitlemizi bırakmıyor. Dolayısıyla bu çalışmaya yöneldiğinde kendini bir yem olmaktan kurtaracaksın. Bunun örgüt tedbirleri, en başta da tam örgütlü olmak, örgütlenmeyi gizli ve açık sınırlarda doğru yapmak, yani örgütlenme temsilini tam bir partili gibi yapmak ve gerillayla da bağlantılarını çok ustaca yapmaktır. Çünkü gerillayla bağlantılı ilişki imhalkı ilişkidir. Düşman görürse zaten savaş kararı gereği imha eder. O açıdan gerillaya bir akış söz konusu olduğunda, ulaşma söz konusu olduğunda bunu çok gizli ve tedbirli yapacaksın.

Gerillanın cephe kitesine yaklaşımı önemle ele alınması gereken bir husustur. Gerillanın öyle rasgele köye girmesi, şehre girmesi, kitle içine girmesi kabul edilemez. Gelen haberlerde bilmem “grup sorumlusu mayınla uğraşırken mayın patlamış, iki kadın, iki milis, iki çocuk, bilmem kaç tanesi birlikte imha olmuş” deniliyor. Bir defa gerillanın, grup sorumlusunun kadının yanında, çoluk çocuğun yanında ne işi var? Bu bile başlı başına bir suçtur! Yine gerilla grup komutanının mayınla ne işi var? Belli ki görevleri muazzam aşındırıyor. Eğer biz önünü almasaydık, bizim bütün gerillamız kitle içinde ya eriyip gitmişti ya da imha olup gitmişti ve kendisiyle birlikte kitlemizi de götürmüş olurdu. Elbette ki buna kesin sınırlar getireceğiz. Köye giriş olsun, kitlelerin bulunduğu her yere giriş olsun kesinlikle bunlara kurallar getireceğiz. Öyle sıradan bir nedenle; bir lojistik için bir gerilla birliği köye giremez. Bilmem gerilla birliğinin traktörün üzerinde lojistik getirirken imha olduğu haberini veriyorlar. Bir defa gerilla biriminin gidip traktörle lojistik getirmesi suçtur. Şunu iyi bilelim ki, bunu yapan gerilla komutanının derhal yargılanması gerekir. Sen üç tane gerillaya nasıl “traktörle git şu köyden yiyecek getir” diyorsun. Bu üç kişinin ölümünden sorumlusun ve bundan dolayı da ağır ceza alırsın. Önlemlerimizi böyle geliştireceğiz. Sen çoluk çocuğun olduğu bir ortamda neden mayın bulunduruyorsun? Bu suçtur. Bu tür şeylerin önlemini alacaksın. Bunlar öyle tartışma konusu da değil, bayağı yönetmelik konularıdır. Çünkü bir traktörü, ancak bir milis veya milisten de öteye bir sempatizan çalıştırabilir. En doğrusu da odur. Silahlı adamın gidip her gün köyden yiyecek getirmesi kabul edilemez, çünkü düşman da tedbirini almıştır. Düşman köyde tedbirdir ve çok rahat dolaşiyor, nitekim binlerce kişiyi bu temelde imha etti. Fakat dağa ulaşamaz, üstelik kolay

operasyon yapamaz, yapsa da kendisine pahalıya mal olur, ama sıkıştığı için köye inen gerillayı avlıyor; her gün kaç tanesini avlıyor. Gerilla neden böyle hatalar yapıyor? Gerilla kendi sınırlarını niye zorluyor? “Aç kaldım” diyor, öyleyse zamanında tedbirini al. Bilmem “köye alıştım, alışkanlık gereği” diyor. Alışkanlığın yerin dibine batsın. Bu bir disiplin aşınmasıdır, bunu aşın mı orduyla oynuyorsun demektir. Bir defa gerilla komutanlığından izin almadan bir köylünün evine gitmek, bir aile içine girmek suçtur; ailesi de olsa, eşi de olsa, çocuğu da olsa suçtur. Gerilla komutanı da suç işletmeye yetkili değildir.

Bir parti temsilcisi cephe içinde çalışıyorsa, bırakalım zengin aileyi, bırakalım şöyle lüks yerlerde kalmayı, bir cephe çalışanı ilişki kurdudur, bir gizli çalışandır; sürekli kılık kıyafet değiştirir, alan değiştirir, aile değiştirir. Bir defa işin doğası gereği bu böyledir. Bir de rahatlığın olmadığını bilir, çünkü yakalanması halinde başına gelecek felaketi bilir. Telefonu çok kullanıldı mı kendisini kolay ele verir. Rahat yaşam araçları kullanıldı mı yakalattır. Bu tür yakalanmalar özellikle zengin aileler, zengin semtlerde yaşanıyor. Orada polis örgütlüdür. Bütün bunları söylemeye bile gerek yok, iyi bir parti temsilcisi bunları bilir, planlar ve ona göre çalışma tarzını oturtur. Aslında bütün bunları böyle açmamız anlamsızdır, çünkü bunlar, bir parti temsilcisi olmanın doğal özellikleridir. Bir parti temsilcisi görevlerine doğallıkla yaklaşır. Bir PKK’li cephe çalışmasına böyle gider. Aslında burada aşınma var ve bunu izah etmeye çalıştık. Parti temsilciliğinin partinin temsilini, gerillayı zorlaması söz konusudur, o da yenilgiye, imhaya götürüyor. Doğru çalışmayı dayatmama nedeniyle on binlerce kitle yakalandı, binlerce gerilla imha oldu. Köy aşkından ziyade, köyde ne var? Buna açıklık getirin, o köylere, hatta partinin zor bela oluşturduğu imkanlara nasıl tenezzül ediyorsunuz? Size para da veriliyor, paramız bol ve ihtiyaçlarını önceden satın al. Halkın başına bu kadar yük olan gerilla kendi kendini tasfiye eder. Bir de halkın, partinin imkanlarını çarçur etmeye, öyle yaşamaya nasıl tenezzül ediyorsunuz? Devrimci yemez yedirir, kaldı ki bizim olanaklarımız oldukça çoktur. Bütün bunlar da olanakların çok olduğu alanlarda yaşanıyor. Halk boğulmuş, halkın neyine tenezzül ediyorsunuz? Böyle yapa yapa kendinizi tanınmaz hale getirmişsiniz. Bu kadar yanlış anlayışlar içinde PKK’ye gelmişsiniz veya bunları PKK’de yaşatıp başkalarına, başka alanlara taşırmaya çalışıyorsunuz. Bu, asla kabul edilemez. Gerillada, cephe çalışmasında böyle yaşanılmaz.

Bu alanda çokça ihmal edilen, çokça kendini yanıltan kişilik, özeleştiriyi kendini bu çalışmalara vermeli, kendisine ve pratiğine özeleştirisel yaklaşmalı, eksikliklerini, yanlışlıklarını özeleştiriyi bilince çıkarmalıdır. Parti yaklaşımlarını buraya taşırmaya özen göstermeli, hiç olmazsa eğer eskiyse kendini düzelterek, yeni katılan biriye kendini bilinçlendirerek katmayı bilmeli ve bu alanı kesinlikle böyle ele alarak yaklaşım göstermelidir. Doğru pratiğiyle önemli sonuçları yarattığında “ben gerçek bir parti temsilciliğini yürüttüm” diyebilmelidir. Bunun dışında ister kendisinde, ister çevresinde hiçbir yanlış tutuma fırsat vermemelidir. Bu konuda oldukça ısrarlı olmalı, böylece başarılı olabilmeyi kendi temsilciliğinde ve kendi alan çalışmasında somutlaştırmalıdır.

Doğru Bir Ordulaşma Ruhta ve Düşüncede Yenilik Yaratmakla Mümkündür

Ordu ve savaş gerçekliğimizi de bütün yönleriyle ve oldukça net bir biçimde ele alabiliriz. Bunun karar esaslarına açıklık getiriyoruz ve gerilla tarzımızı kararlaştırıyoruz. Bu önemli bir yaklaşım gerçeğimizdir.

Genelde ordulaşma, özellikle de gerilla tarzını bütün yönleriyle doğru değerlendirmek, doğrulamak gerekmektedir. Bu temel çalışma alanına çok az yanılıyla ve doğrular temelinde yaklaşmanın ne kadar önemli ve sonuç alıcı olduğu bilinmektedir. Bu konudaki yanılığarı aşıracağız, yetmezliklere fırsat vermeyeceğiz ve dönemin emrettiklerine çok dikkat edeceğiz. Yine bunun tarzına özellikle büyük bir derinlik ve anlayış keskinliğiyle bakacağız. Gerillaya ilişkin bu defa yalpalayan, yarım yamalak bir çıkışımız olmayacak. Gerilla netleşmesi ve buna ilişkin karar düzeyimiz bizi ordulaşmanın en yeterli ve yetkin bir örgütlenmesi kadar, savaşın da en sonuç alıcı biçimine ulaştıracaktır. Çoğunuzun iddiası bu temeldedir. Bunun için de buna dikkat etmeye, hiç olmazsa bundan sonra doğru yaklaşıma büyük özen göstereceksiniz.

Başarı, hiç olmazsa partiyi her gün anlamsız kayıplardan bir an önce sıyırmak kadar, bir an önce doğrulara ulaştırmak ve sizleri bir an önce bu doğru yaşama çekmek için önemlidir. Yoksa pul pul dökülüyorsunuz. Kişilikleriniz çok zayıf, sürekli dökülüyorsunuz ve bizim de sürekli bu tarz çalışma imkanını bulmamız, çalışmalara kendimizi bu kadar katmamız mümkün değil. Artık anlayış keskinliğini kazanmak, katılım gücü olmak zorundasınız, aksi halde yaşayamazsınız. Bu değerlendirmelerin ışığında yıllardır kendinizi sadece bir bela gibi tuttuğunuzu, görevlerden kaçtığınızı görüyor ve bunun en olumsuz bir durum olduğunu şimdi fark ediyorsunuz. Bu durumlara düşmemenin yolu, hiç olmazsa bu süreçleri doğru yaşamaktan geçer.

Yenilgiyi kendinize tümüyle yedireceğinizi, imhalık bir durumu tümüyle kader olarak belleyeceğinizi sanmıyorum. Kurtuluş şansınız var, doğru yaşam talebiniz yüksek, ama ona ulaşma ve onu kendi yaşamıyla bütünleştirme biçimine gelince aranızda uçurumlar var. Yıllardır bazılarınızın nasıl böyle yaşadığına anlam veremiyorum. Yeni katılımlar için olduğu kadar, eski katılımlar için de bu savaşı halen nasıl böyle kabul ettiklerine şaşırıyorum. Kendim için değil, sizin için acı duyuyorum, üzüntü duyuyorum, çünkü bu savaşın nasıl yürütüldüğünü ben iyi biliyorum. İnsan size bir kurbanlık koyun gibi bakıyor. Ve buna da yol açan kendinizsiniz. Bu kadar acımasız işkencelere, bu kadar acımasız zorluklara kendi yetersizliğinizle, eksikliğinizle yol açtırıyorsunuz. Ben de böyle devrimci olunmaz diyorum. Aslında bunu sürekli söyledim, maalesef kendilerini yaşamışlar, hem de bayılırcasına yaşamışlar. Sonuçları benim için değil, sizin için ortada. Yetersiz mi yaklaşıyoruz, sorumluluklarımızın uzağında mı yaklaşıyoruz? Hayır! Ben bütün kuruluş çalışmalarımıza, bütün önemli dönemsel çalışmalarımıza çok yeterli, çok doyurucu yaklaştım, fakat anlamayan, anlar gözüküp de kendini dayatan kişilikler oldu. Ama ben yine de güçlü ve ayaktayım, işlerimi biraz yürütüyorum. İyi yürütemeyen, yeterli olmayan diğerleridir. Hele bu saptıranlar, bundan tamamen kendileri sorumludur. İşler yürütülebilir. Biz kimseden destanlık kabilinden iş istemiyoruz, ama iş dediğin biraz sağduyuyla yapılır. Hele hele sizin

koşullarda, bu işlere ancak böyle güç getirilebilir. Sizden bunu istiyoruz. Bu da o kişinin amacını anlamlandırmak içindir, yaşamına anlam katabilmesi için gereklidir. Kendimizi bu kadar anlatıp duruyoruz. Buna rağmen böyle yapmanızın ne gereği var? Ucuz mevkiciliğe, ucuz kariyere bilmem bireysel çıkarıcılığa, her türlü parti dışılığı, her türlü yakışmayan tutumlara ne gerek var? En önemlisi de bu kadar yetmezliğe, işin bu kadar olurunda olmamaya, işin gereklerine kendini vermemeye ne gerek var? Niye böylesiniz, bundan ne zevk alıyorsunuz? En önemlisi de, kendinizi eğitmemede, kendinizi katmamada ne çıkarınız var? Buna şaşıyorum! Kendini gizlemek ve başka türlü göstermekle ne elde edeceğini ümit ediyorsunuz? Bundan ne zevki alıyorsunuz? Kendini gerçeğe bütün yönleriyle doğru dürüst katamama sizi büyütüyor mu, sizi yüceltiyor mu? Size özgür bir yaşam, bireyci bir yaşam şansı veriyor mu? Şimdiye kadar sizi tatmin etti mi? Bir sigara dumanı sizi ne kadar tatmin ediyorsa, bir gün bu saplantılarınız da sizi o kadar tatmin eder. Her zamankinden daha gerçekçi olmaya, yalnız bugün için değil, tarihimizde ilk defa derli toplu yakaladığımız, onurlu olmak kadar gerçekçi, gerçekçi olmak kadar arzulanır bir yaşamın sahibi olmaya şimdi güç getirmeliyiz.

Geçmiş dönemlerdeki umutsuzluğun, ilgisizliğin nedenlerini anladık. Ama şimdi gerçekten umut zamanı, sadece umut zamanı da değil, bunu gerçekleştirme zamanı. Özgür bir yaşamı sadece talep etme değil, onu gerçekleştirme zamanı. Buna inanın, bunun bilincini geliştirin ve o temelde sürece yüklenin. Size gerekli olan budur. Buna büyük cevaplar verdiğimizde de inanıyoruz.

Ordulaşma ve savaş sorunları o kadar önemli, o kadar hassas, o kadar sorumlu ve yaratıcı bir yaklaşımı gerektiriyor ki, önümüzdeki dönemde kendimizi her açıdan vereceğimiz bu çalışma parti öncülüğü ve onun uygulama düzeyiyle bağlantılı olacaktır. Sadece ihtiyaç duyduğumuz askeri çizgiyi derinliğine anlamak veya bunun uygulama sorunlarına dikkat etmek değil, her işte olduğu gibi buna da çok köylüce ve esnafça, bönce yaklaşmak sanıyorum bizim en gafil yanımız, çokça yaptığımız o kendimizi kandırma tarzımız oluyor. Kuşkusuz böylesi bir çalışmada çok kapsamlıca değindiğimiz hususları tekrarlamayacağız. Yalnızca sonucuna ilişkin bazı hususları saptamalıyız. Eğer bazı kararlara ulaşacaksak, o kararlar hayli can alıcı nitelikte olmalıdır. Bunu yakalamaya çalışıyoruz. Yani beni günlerdir düşündüren, parti gerçeğimizde olduğu kadar, onun ordu temsilinde de derin bir ufuk noksanlığı içerisinde olduğumuzdur. Bu işte gönüllülük bir tutku olduğu halde, bu bir onur işi, şan, şeref işi olduğu halde, bundan biraz yoksun olduğumuz, ufkumuzun çok dar kaldığı bilinmektedir. Yine bu konuda köylünün, küçük burjuvanın çok dar, günü kurtarma anlayış ve yaklaşımlarının, ufukta kesin zaferi görmemenin, günlük yaklaşımda da yarını düşünmemenin çok etkili olduğu bilinmektedir. Bunları da sanki bir şeyler kurtarmakmış gibi değerlendirip öyle yaklaşım gösteriyorsunuz. Büyük tutku olmazsa, büyük ufuk olmazsa bu çalışmaların içine girilemez. Ordu gibi tarihin en zorlu bir çabasına girilemez. Girişilse dahi altından kalkılamaz. İster gerilla ordulaşmasının daha gelişmiş biçimi olsun, -ki, bu bizde artık böyle bir duruma gelmiş- ister herhangi bir silahlı mücadele biçimi olsun, eğer macera olup çıkmayacaksa, ona girişen kişiler çok ciddi olmak zorundadırlar. Hele çok sınırlı bazı değerleri kurtarmak için buna girmemeli ve girdi mi de kendini bütünüyle vermelidirler. Büyük bir gönüllülük kadar, tutku kadar sağlam bir mantık yapısı da olmalıdır.

Halk ordusunu kurmak büyük bir azimle, iradeyle olmazsa ve yine insanda tam bir tutku halini almazsa başarılmaz. Eğer böyle olursa bu, askere almadan tutalım bunun mükemmel bir savaşım düzenine çekilmesine kadar her şey büyük bir sorumlulukla yerine getirilir. Çok az sayıda arkadaşımız bu işe böyle bakıyor. Sizin ordu sorunlarına neden bu kadar ufuksuz, mecalsiz yaklaşım gösterdiğinizizi halen anlamış değilim. Gündeminizde yapacağımız bir iş mi yok? Eğer varsa, iradenizi neden harekete geçiremiyorsunuz? Örneğin düşünüyorum, benim çok dolaylı da olsa bu çalışmalara gösterdiğim ilginin onda birini siz gerillanın merkezinde, en çok geliştirilecek yerde olduğunuz halde gösteremiyorsunuz, bunun büyük tutkusunu yaşayamıyor, derin ufkunu yakalayamıyorsunuz. Ordu kurmayı şevkle ele alan kaç birimiz var? “Ben bu yıl böyle bir iddialı ordu kuracağım ve düşmanın şu odaklarını çökerteceğim” diyen kaç komutanımız var? Bunca deneyimlere rağmen sanırım bu bizde eksiktir. Bizim buradan gördüğümüz öngörülerden daha geri bir öngörüyle hareket ediyorlar. Bizim buradaki yaklaşım yoğunluğumuzdan çok daha az bir yoğunluk içerisindedir. Onun için de bönce, köylüce, esnafça olmaktan, demagojik yaklaşımdan kurtulamıyorlar. Bu kişilikle ordu kurulamaz. Maalesef bu işten sorumlu olanların büyük bir kısmı, ordu gerçeğini yadsıyan ne kadar davranış, tutum varsa hepsini sergiliyor, hatta işe ne kadar kendini tutkuyla vermek istedikleri belli değil ve hepsi de komutan! En değme bir komutanın kafa yapısını aç, içinde ne var? Acaba kesin bir ufku, kesin bir yıl planlaması var mı? Acaba bir yerden bir yere ulaşmak istiyor mu? Ordu geliştirme işinde bir tasarısı oluşmuş mu? Hatta elindeki olanakları değerlendiriyor mu? Bütün bunlar belli değildir. İşin kurmayı böyle olursa acaba pratiği nasıl olur? Büyük bir kısmının komutalıktan anladığı; bireysel iradeyi parti iradesinin üstüne çıkarabilmek, takım iradesinin üstüne çıkarabilmek, tek taraflı yaklaşım örgüt gerçeğini dışlayarak ve çizginin gereklerini yadsıyarak kendini özertmektedir. Bu, yaygın bir komutanlık anlayışıdır.

Komutanlığın bir kurmaylık, bir kuruculuk yetkisi olduğunu, kesinlikle çok güçlü bir yürüyüş, bir ufuk sahibi olmayı gerektirdiğini ne kadar göz önüne getiriyorlar? Hatta, önüne çıkan imkan ve olanakları amaca ne kadar hizmet ettirmek istediği belli değil. Çoğunlukla çarçur edilir; savaşçı kaçırılır, araç gereç düşmana kolay kaptırılır, mevziler değerlendirilmez, derinleştirilmez, terk edilir, hazırlıklar doğru dürüst yapılmaz. Bizim çalışmalarımızda eksik olan yönleri buna benzer yaklaşımlarda görmek gerekir. Birçok komuta kişiliği, yapının moralini acaba ne kadar geliştirdi veya tersine yapının partiye ve Önderliğe olan bağlılığını acaba nasıl çarçur ediyor? Bu konularda endişelerimiz var. Büyük ihtimalle birçok komutanın durumu budur.

Partiye büyük bağlılığı, devrime büyük bağlılığı, varolan birçok değerimize bağlılığı komutan tüketiyor. Büyük ölçüde kendisi bunlara dayanıyor, aynı zamanda bunları çarçur etme işiyle uğraşiyor. Komutanlıkta bireycileşmeyi çok iyi görmemiz ve tehlikeli bir komutanlık saptırmasıyla karşı karşıya olduğumuzu anlamamız gerekiyor. Tarihte olsun, günümüzde olsun herhangi bir işin komutasında bu işler bizimkilerin yaptığı gibi ele alınmıyor. İşte bu noktada büyük bir çarpıklığı yaşadığımız kanısındayız. Kolay komutanlaşma ve gereklerini yerine getirmeme var. Birimin canını

çıkaran komutanlar az değil. Partinin birime verdiklerini, bir yıkıcı gibi birimin kişiliğiyle oynayarak çarçur edenler az değil. Hatta birçok gerilla tasfiyeciliklerinde de gördüğümüz gibi, askerileşmeden uzaklaşma, bunun birçok hazırlığından, özellikle eğitiminden uzaklaşma “ben ordulaşmak istemiyorum” anlamına gelir. Aslında komuta tarzının kendisi gerillaya ve onun ordulaşmasına kapalıdır. Kaldı ki bu iş, belirttiğimiz gibi bir tutku işi; gönüllülükten de öteye, büyük bir azim ve istek işidir. Bizim, ordulaşmada bunların öncülüğünü ortaya çıkarmamız gerekiyor. İşe ödleğe, moralsizce, yeterince iradeden, gönüllülükten yoksun olarak katılanları ayıklamak gerekir.

Ordu faaliyetlerinde üst düzeyde görev almak, öyle düşkünlerin üsteleneceği bir iş değildir. Bu iş büyük onur işidir; tarihi biraz kendisine yakıştıranların işidir. Tarihte kendine biraz yer açmak için büyük bir tutkuyla hareket etmek isteyenlerin işidir. Tabii ki böyle bir işi olanın da kendi askerini yaratmaktan tutalım, onu kendisinden daha fazla korumak ve geliştirmek isteyeceği de açıktır. Çünkü çok iyi bilir ki, ordu varsa o vardır; ordusu iyi savaşıyorsa o bir değerdir, askeri bir önderdir. Yoksa ordusunun canını çıkararak, ordusunun değerini kavramaktan uzak birisi kesin bu sıfatta değildir. Ve daha da ötesi, partinin kazandırdıklarını kemirmekle uğraşan birisi bir ordu elemanı dahi olamaz.

Ordumuzu bir köylü ordusu olmaktan kurtarmak zorundayız. Bizim ordumuz, bana biraz köylü ordusu gibi geliyor. Proletarya önderlikli bir halk ordulaşmasını veya ideolojik, siyasi öncülüğü esas alan bir ordulaşmadan ziyade, parti etkisiyle ortaya çıkmış, fakat öncülüğe yabancı, onu özümseyememiş, yine ağır köylü özelliklerle kendini kitleden koparamamış, profesyonelleşememiş amatör bir ordu gibi geliyor. Ordu elemanlarımız proletaryayı değil, yoğun bir biçimde köylülüğü yaşıyorlar, yine ordu komutanlarımızın büyük bir kısmı proletaryanın temsilini değil, yarı aydın küçük burjuva sınıf temsilini yapıyorlar. Dolayısıyla bunların uzlaşması veya çelişkisi, orduyu veya ordulaşmayı çözümsüzlüğe, en azından çok yönlü gelişmekten alıkoymaya götürür ve olan da budur. İşte bir ara buna, “aydınlarla köylülerin çatışması” denildi. Bu, köylü kökenli askerle, aydın kökenli -ki, çoğu komutada- askerin proleter çizgide erimemesi demektir; her birisinin kendi sınıf gerçeğini yaşaması demektir. Ve bunun da bizim gerillalaşmamıza ne kadar zarar verdiğini çok iyi biliyoruz. Aynı olay cephe için de, söylediğimiz askeri alan için de geçerlidir.

Ordulaşmada öncülük ne komutada, ne yapıda bir türlü oturtulamıyor ve uzlaşma da bu temelde ortaya çıkıyor. Nedir uzlaşma? Köylü kökenli yapı, “ben gerillaya fazla gelemem”, küçük burjuva yapı da “ben komutaya fazla gelemem” diyor. “Ne yapalım, uzlaşalım mı” deniliyor ve olan da budur. Büyük bir ölçüde bizim öncülüğümüzün ordu içinde yürütmesini engelleyen de bu sınıf özellikleridir veya bu sosyal geriliklerdir. Bir yerde bizim ordumuz, aslında partinin etkilemesiyle, öncülük etkileriyle birlikte, küçük burjuva zemininin birbirini nötralize etme tehlikesini de yaşıyor, dolayısıyla parti veya öncülük etkisiz kalıyor. Bu, aslında bir kader değil, koşulların zorunlu kıldığı bir uzlaşma değildir. Nasıl ki cephe, orta sınıf etkisinden arındırılamıyor ve bu kadar kayba yol açıyorsa, yine öncülük orta sınıf yaklaşımından arındırılamıyor ve sağlam bir öncülük oluşturulamıyorsa, onun en çarpıcı bir etkisi de ordulaşmada görülüyor. Orta sınıf etkileri ordulaşmayı adeta felç ediyor. Yani biz işi sadece yüzeysellik, “tıkandık, bunaldık” demekle izah edemeyiz. Güçlü orta sınıf etkileri ister köylü, ister kentli kesimden kaynaklansın, -bu farklar o kadar önemli değil- ama proleter tarzda kendini veremediği gayet açıktır. Özellikle ufuk, yani teorik seviye, bunun pratiğe dökülmüş politik örgüt yoğunluğu, bir de proletaryanın azim, irade gücü ve en emekçi olanın tutku düzeyi yansıtlamadığı için orta sınıf etkileri bir hayli boğdurucu etkide bulunuyor. Çoğunuzun davranışları orta sınıf davranışlarıdır. Ordu içinde bu davranışlar gerillanın handikabıdır. Kaldı ki, öncülüğe hakkıyla cevap veremeyenler, parti içi yaşamı bozanlar, orduyu kat be kat bozar.

Öncülükteki bütün orta sınıf özellikleri, onun partiyi geliştirmeme çabaları çok daha yıkıcıdır. Bu anlamda askeri alan tahribata daha çok açıktır. Demek ki, bizim ordumuzun başına getirilmek istenen bir orta sınıf oyunudur ve ordumuzun başına oynanan oyun, orta sınıf özelliklerinin oynadığı bir oyundur. Yoksa, bu kadar imkan, olanak ortadayken ciddi bir ordulaşmaya ulaşamamak bir kader değildir ve bu hiçbir şekilde izah edilemez.

Gerillanın abecesini oturtmamak öyle yüksek teorik bir sorun değildir. Sabotörler olmazsa, orta sınıf hantallığı, tembelliği, uyuşukluğu olmazsa, proleter özellikler egemen olursa bu ordu müthiş gelişir ve bu kadar yozlaşma, orduyu aşındırma hareketleri de olmaz; değerlere bu kadar hor bakma, moralle oynama, taktiklerle bu kadar oynamanın ortaya çıkması mümkün olmaz. Demek ki ordulaşma faaliyetlerimizdeki orta sınıf etkilerini ne kadar silersek, aşarsak o denli bir ivme kazanmış oluruz. Bu nasıl sağlanır? Mükemmel eğitim, mükemmel moral, mükemmel örgütlülük düzeyi, mükemmel komuta temsili ve gerilla taktiklerine başvurma, oldukça yaratıcı olma işten bile değildir. Ama komuta tarzı ve köylülük tarzı böyle uzlaşarak birbirini nötrleştirirse bu ordu felç olur. Yoksa bu kadar imkanı, olanağı yakaladıktan sonra; aday desen istediğin kadar geliyor, silah desen istediğin kadar geliyor, tecrübe desen var, peki bunlar neden ordulaşamıyorlar? Demek ki işin kurucusu, işin kaynağının başında olan engelliyor, ondan dolayı gelişmiyor. Demek ki iş baştan sabote edilmiş veya baştan gelişime kapatılmış.

Gerilla çalışmalarımızda bir komutan, görev alanını ne kadar düzenliyor? Aylarca kendi birimiyle bir toplantı yapmayan, aylarca onun moralini bile göz önüne getirmeyen, ciddi bir kış hazırlığı, ciddi bir yaz seferberliği yapmayan birçok komutanımız var. Bir konuşma yapmaktan bile üşeniyor. Bir üslenme planı yok, imkan, olanak nedir, onu değerlendirme zahmetine bile katlanmıyor. Sözümona yetki, komutanlık gibi bir takım şeyler ele geçirmiş, sadece bunlarla yetiniyor. Acaba bunun ufkunda tarih var mı, bunun ufkunda bir zafer var mı? Acaba bir yere hükmetmek istiyor mu? Hayır! Kaldı ki bu tip anlayışların “düşman üzerime gelmesin, ben de gitmem, köy korucularıyla uzlaşırız, alan düşürmeye gerek yok” gibi kendini kaptırdığı durumlar söz konusudur.

Gerçekten anlaşılıyor ki, ordu faaliyetlerimizdeki en önemli sorun, öncülüğümüzde de çok etkili olan, bizim sınıf çizgimizi bozan, bununla uyuşmayan, onun iradesiyle, yaşam anlayışı ve felsefesiyle bütünleşmeyen bu komuta kişilikleri ve onlara yön veren, onların dayanmak istedikleri temel sosyal anlayış ve tutumlardır. Biz bunun acısını çekiyoruz. Bunca çabamız bu nedenle tam istediğimiz sonuca ulaşmıyor. Yoksa, hiçbir ordu hareketinde gösterilmeyen

çabaları bizim sergilediğimizi söyleyebilirim. Yani PKK öncülüğünün gerillaya harcadığı çabayı ne Vietnam'da, ne de Çin'de görmek mümkün değildir. Çok müthiş bir emek, fedakarlık, cesaret sergilendi, ama bozguncular da çok oyun oynadıkları için veya kendimizi bu tip etkilerden arındıramadığımız için bu çabalarımız belki de hak ettiğinin yüzde birini bile elde edemedi. Ve bu hemen hemen hepiniz için geçerlidir.

Parti öncülüğüne layık çabalarınız, aslında emredilen şekilde yürütülememesinden dolayı boşa çıkıyor veya boşa çıkarıyorsunuz. Bir yerde kendinizi ordu gerçeğimizde PKK çizgisinin ögesi haline getiremiyorsunuz. Sizin sorunuz; ordu gerçeğimizde kendini ifade edememe, ordu gerçeğimizde sınıf hattını yakalayamamadır ve bunu değil yapıya uygulamak, kendinize bile uygulatabıyorsunuz. Yanlış anlayışlara, tutumlara alet oluyorsunuz, onlarla uzlaşıp gidiyorsunuz. Mücadele tarihini bir de bu yönüyle gözden geçirin, hemen her eyaletimizin tarihini bu temelde gözden geçirin; partiden başka her şeyle uzlaştığımızı göreceksiniz. Parti çizgisinin gereklerinden başka çok çeşitli çizgiler temelinde kendinizi adeta kaybedip gitmişsiniz. Bu, zindanda da böyledir, yurt dışında da böyledir, cephe de böyledir, öncülükte de böyledir.

Bazen parti merkezimizi düşünüyorum, proletaryanın kolektif irade birliğine çok az ilgi gösteriliyor. Ama kendini hamalca vermeye, kendini bir birey olarak tüketmeye geldi mi, üstünüze yoktur. Aslında bunun kökenleri daha derin. Sürekli onu da anlatmaya çalışıyorum. Geri ulusal, sosyal düzey, yine teoriye yaklaşımın somut koşullarımıza fazla uygun olmaması, ona denk gelmemesi ve kılavuzluk edememesi; zayıf bir teorik gelişme, pratik politikaya yaklaşım ve benzer zayıflıklar, sistematik bir düşünce gücüne ve onun politik davranışına ulaşamama, özellikle onun örgütlü ifadesi olamama, onun ordu sorunu söz konusu olduğunda daha da çarpıcı bir biçimde karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden çok etkili komutanlar, kurmaylar çıkmıyor ve yıllardır bunun acısını çekiyoruz. Geçen dört yıl içinde elli bin kişilik çok sağlam bir gerilla ordumuz olabilirdi. Bunun olması işten bile değildi. Elimizdeki silahlar ve gelmek isteyen savaşçılar çoktan bu sayıyı aşıyordu, ama bunları adeta çarçur edip bıraktık. Ve bu duruma yol açanların hepsi de orta yolcudur. Hepsisi de kendisini yaşatmak için bir takımın, bir bölüğün inhasına neden olmuşlardır. Bunun örnekleri, çoktur. Bu tip kişilikler kendilerini yaşatmak için bu kadar değeri çarçur etmeselerdi, ben bir takımın diyeyim, siz bir bölüğün deyin, eğer tahribatına yol açmasalardı, acaba şimdi ne düzeyde olurduk? Her zaman söylendiği gibi partimizin etkisi güçlü, ideolojik, siyasi çizgisi doğru, fakat bazı orta yolcu kişilikler partimizi felç etmiş, etkinliğini dağıtıp duruyor. Önemli bir sorununuzun da bu olduğu kanısındayım.

Böylesine bir orta sınıf anlayışının kendini ordulaşmamıza engel olarak dayatması var. Kimdir, nerede, ne zaman oluyor, bu biraz karmaşık, ama yine de görmek gerekir. Bunun temsilcisi şudur demek yerine, şu kişiliklerle, şu özelliklerle, yani adını söylediğimiz yetersizliklerle temsil ediliyor diyoruz. Yoksa bir kişi temsili, bir hizip temsilen bahsetmiyorum. Bizde öyleleri çıkmaz. Bir kural hatası oluyor, bazı özellikleriniz uzlaşıyor, işte orta yolculuk budur. Ciddi bir gerilla taktiği göz ardı ediliyor, görmezlikten geliniyor, işte orta sınıf özelliği, engeli budur. Örneğin birçok önemli eğitim çalışması olması gerekiyor, bunu göz ardı ediyorsunuz; çok ciddi bazı eylem düzenlemeleri gerekiyor, görmek istemiyorsunuz; mutlak doğru bir üslenme gerekiyor, hiç önem vermiyorsunuz. Bir sorumlu bu konularda duyarsızsa her şey olduğu gibi yerinde kalır. İşte bu, orta sınıf özelliklerine boyun eğmedir, onunla uzlaşmadır. Ve bunun da ne kadar yaygın olduğunu, neredeyse bütünüyle bununla uzlaşıldığını biliyorsunuz. O halde işin özüne bu kadar ters yaklaşımlar olursa, bu ordu nasıl gelişir? Bu nedenle ordumuzu bir yarı köylü, isyan ordusu konumundan kurtarmak zorundayız. Kurtaramazsak dağılır. Bu tarzda nasıl ayakta tuttuğumuzu iyi biliyorum.

Gerilla aslında, öncülüğü biraz yaşatmakla, cepheyi veya kitleyi biraz sağlam tutmakla ayakta duruyor, yoksa gerilla adına atılan bütün adımlar bir yıl dolmadan tasfiye olurdu. Ve yanılığ da burada, yani öncülük çabaları sayesinde ayakta tutulan bir ordulaşmayı, sanki babasından kalma bir mülkmüş gibi ele alanlar, onun üzerine sonsuz hesap yapanlar az değil. Eğer parti ve kitle desteği olmazsa; dökülen bunca kan, verilen bunca şehit olmazsa ordu, yirmi dört saat içinde dağılılabılır. Kaç komutan bunu aklına getiriyor, kendinden başka bir şey düşünüyor mu? Ufuk darlığı, bencillik var, bu kişilikler orduyu ne kadar büyütebilir? Araştırılıp soruşturulduğunda kendisinden başka pek az şeyle ilgilendiği görülecektir. "Benim takımım, benim mantıkım" anlayışının dışında ufku genişleten fazla bölge yok. Aslında bölge de hakkı değil, ama kendini en çok buna layık görüyor. Onu da fazla anladığı yok. Ordumuzun asli, gelişim sorunlarına talip olmak, kaç komutanın aklına geliyor? Yani bu arkadaşlarımızda fethedeyim, zaptedeyim diye bir düşünce yok. Bir eylem yapıyor, altı ay üzerine yatabiliyor. Ben bunları eylem diye kabul etmem. "Benim işim sonuna kadar fethetme işidir, bu yaptığım istediğim gibi değil" diyen kaç kişi var? Her gün "bu çalışma geri, bu biçim geri, bu sayı yetersiz, bu üslenme yetersiz, lojistik yetersiz, eğitim yetersiz, moral yetersiz" diyorsunuz, ben bunları böyle kabul edemem. "Bu işe amansız gireceğim, morali şu seviyeye getireceğim, sınıf temelini şöyle hazırlayacağım, üslenmeyi şöyle geliştireceğim, sayıyı şuraya kadar ulaştıracağım, düşmanı şu taktiklerle düşüreceğim ve mutlaka sonuç alacağım" demenin tutkusuyla dolup taşan kaç komutanımız var? Veya böyle bir komutan görüyor musunuz? Kaldı ki böyle orduların komutanları da ancak böyle olur.

Bizde olmayan da budur. Bu olmazsa ordu nasıl geliştirilecek? Önemli zaferleri nasıl gündemleştireceğiz? Kafa yapısında bir zafer, zaferi sağlayacak bir ordu projesi ve o orduyu yürütme iradesi yok. O zaman ondan nasıl zafer bekleyebiliriz? Sonra da habire müdahaleler, dayat ha dayat. Bu da ancak bir yere kadar götürür. Ordulaşmanın bu seviyede durması bir kader değildir. Bunun izah edilebilir nedenleri vardır ve bunu biraz açmaya çalıştım.

Orduyu doğru ele almak birçok soruna hem ruhta hem düşüncede yenilik getirmekle mümkündür. Eğer sizin sorunuz fedakarlık noksanlığı, cesaret noksanlığı, çok ciddi bir donanım eksikliği olsaydı farklı ele alırdık. Çok ciddi bir grup aktarma sorunu olsaydı, biz sorunları değişik ele alırdık. Yine sayı noksanlığı olsaydı, bilmem para noksanlığı olsaydı, hatta kitle desteği, coğrafya sorunuz olsaydı durumunuz biraz anlaşılabilirdi. Hiçbir sorunuz bu hususlardan kaynaklanmıyor, bunların hepsi olumlu temelde halledilmiştir. Aşure yapmak için her şey var, ama onu yapacak bir usta

yok. Asıl sorun burada. Düşünün her türlü malzeme var, iyi bir yemek aşçısı gerekecek. Yemek yapmanın da bir usulü var, malzemelerin hepsini yerli yerinde katacaksın, kimisini şu kadar pişireceksin, kimisini şu zamanda, şu aşamada katacaksın. Güzel bir yemek ancak bu şekilde olur. Ama sen hepsini yan yana getir veya hepsini kazana doldurup pişir bu, aşureden başka her şeye benzer. Bizimkilerin orduyu ele alma tarzları biraz buna benziyor. Düzen yok, o bahsettiğim hususları ustalıklı devreye koyma yok. Nasıl coğrafya, nereye, ne kadar sayı, nereye ne kadar silah, nereye ne kadar çarpışma, nereye ne kadar taktiği oturtma, nereye ne kadar moral, nereye ne kadar eğitim, nereye ne kadar ilişki gerekir, bunlar fazla planlanmıyor. Rasgele birisine dayanıyor; canı çıkıncaya kadar bir bölgeyi kullanıyor, bir kitleyi kullanıyor canını çıkarıyor; bir coğrafya parçasına dayanıyor, düşman onu imha edinceye kadar bu taktiği kullanıyor. Hiçbir yenilik yok. Böyle bön anlayışlarla, düşman on vurduktan sonra ayılan anlayışla halk ordusu kurulabilir mi, geliştirilebilir mi?

Bizde en fazla sorun olan hususlar bunlardır. Bunlar ısrarla bunu neden böyle yaşıyorlar? İşte bu, bunlara göre bir kader, bir kişilik özelliğidir. Biz de öyle olmadığını iddia ediyoruz. Belki orta sınıf için, bir feodal aşiret ağası için bunlar kader olabilir, bir küçük burjuva aydın için, düzen etkisi altında yaşayan biri için de kader olabilir. Ama işi gücü fethetmek, düşmanı yerle bir etmek, yeni bir insan yaratmak olan biri, bu hususları kader olarak kabul etmez veya ordulaşmanın bu çarpık, geri yanlarını normal görmez. Aslında bir şeyi inşa etmeye, yürütmeye güçleri yetmediği gibi, bizim çok soylu çabalarla geliştirdiğimiz halk ordumuzun başına bela kesilerek bizi kendi seviyelerinde tutmak istiyorlar. Bu tip kişilikleri cephede de gördük, öncülükte de gördük.

Legal partileşme örneğini tekrar göz önüne getirebiliriz. Buna bir Kürt partileşmesi dedik ve çok önemli bir olaydı. Devrimci partileşme, ulusal ve demokratik temelde, yine onun teorik ifadesi, onun bağımsız siyaseti, özellikle örgütlülüğü ne kadar gelişirse o kadar gelişmeye yol açar. Ama bir de uygulanana bakalım. Bu tip önderlikler, komutanlıklar teorik düzeyi ihmal ediyor. Teoriyle ilgilenip ilgilenmediği belli değil, teoriye ihtiyacı olup olmadığını bilmiyor. Ne kadar kitap okuyup okumadıkları, okuduklarını da anlayıp anlamadıkları belli değil. Aslında çözümler var, bununla ihtiyaçlarını giderebilir, ama çözümlerle bile “gerek yok yılda bir tane olsa yeter” diyor, onu da devre dışı bırakıyor, hatta okunmasını engelliyor. Partinin bağımsız siyasetini yeterli görmüyor, “doğal olan ilkel milliyetçilikle uzlaşmadır, sömürgeci güçle uzlaşmadır ve hiçbir ilke gözetmeden her türlü ilişkiye açık veya teslim olmaktır” diyor. Uluslaşma düzeyi, uluslaşmada devrimcilik diyoruz, o ise “her türlü ailecilik, aşiretçilik, kabilecilikle de yaşanabilir” diyor, hatta kendine göre öncü dediği “ben, sen, biz ağa, siz ağa” demekten öteye gitmiyor. Aslında bir nevi ağalar koalisyonu oluyor veya uluslaşma yerine aşiret, kabile, aile düzeyleri olanların ahbap çavuşluğu oluyor. Partileşmeden de, uluslaşmadan da bunu anlıyor. Yani ona göre şu bölgenin, filan yerin böyle beş on etkili kişiliği oldu mu yeterlidir. Onların örgütü ne kadar işletebileceğini göz önüne getirmiyor, hatta sakıncalı görüyor.

Bu, ilkel milliyetçiliğin örgüt anlayışına, peşmerge anlayışına götürür ve nitekim bu anlayışın ordulaşması, peşmerge ordulaşmasıdır. Peşmerge ordulaşması da, çok iyi biliyoruz ki, bir ucu sömürgecilikle, bir ucu feodal, aşiretçi ilişkilerle bağlantılıdır, son derece eğitimsiz, özel ilişkilerinde son derece feodal değer yargıları hakimdir. Ve bir de paraların geldiği sömürgeciye dayanacak, varsa ağaların elindeki bazı değerlere, ticaret vb. imkanlara sevdalanacak. Sözde bazı gümrükler kurmuşlar, “biz de filan partiden geliyoruz” deyip bazı gümrük kapılarından geçinerek, böylece sözümona bu yaşamın üzerine oturup gidecekler. İşte oldu bir peşmerge ordulaşması. Bizimkilerin üzerinde eğer güçlü bir parti denetimi olmasaydı bu anlayışla çoktan birer peşmerge komutanı olurlardı.

Biz, bu komutanlık birçok sömürgecilikle anlaşıyor, emperyalizmle anlaşıyor, ilkel milliyetçilikle anlaşıyor diyoruz. Bu tesadüf değil, yaşamın doğal bir sonucudur. Fazla ulusal amaçları yok, ailesel bağlara dayanıyor, resmi, siyasi, askeri öncülerle bizim karşımıza çıkamazlar. Ailecilikten, kardeşlikten, eşten, dosttan dem vurur. Yüksek siyasi ve yüksek askeri nitelikten bahsedemez. Onlar için bunlar zararlıdır. İşte bizim ordu çalışmalarımızda bu anlayışı hakim kılmak mümkün değil. Bölgecilik, ailecilik, bunun sonuçları olarak köylülerle uzlaşma, hatta karakollarla uzlaşma, yani eylemsizlik, seviye geriliği, köylü özelliklerin hayli etkin olması, yine aydın demagojisinin hayli etkili olması söz konusudur. Zaten öncülükte yaşanan sorunlar orduya doğru yansıdığına karşımıza çıkacak olan; üstte bir peşmerge komutanlığı, altta da bir köylü yapıdır. Ve bu ancak para olursa yaşar, para olmazsa veya düşman çok sıkıştırırsa aynı peşmerge ordusunda olduğu gibi ya kaçır, ya teslim olur. Direnen dürüst yurtseverler ise katledilip giderler. Olan da budur.

Bu bir kader midir? Aslında PKK'nin kanıtlamak istediği, bunun bir kader olmadığıdır. Bu tip ordulaşmanın bir anlayıştan kaynaklandığı, bunun da bir peşmerge ordulaşmasının sınıf temeli ve onun ideolojik anlayış temeli olduğu, yine siyasi olarak da bağımlı olduğu, sonuçta bir peşmerge ordusunun da ciddi bir saldırıya dayanamayacağı, ya kaçacağı ya da teslim olacağı gayet açık ve nettir. Bizim de başımıza getirilmek istenen biraz buna benzerdir. Bizimki, biraz daha “modern” olmak, fırsat bulursa biraz daha burjuvalaşmak ister. Ama Kürdistan'ın somut koşullarında bu biraz zordur. Zor olduğundan ötürü de habire ilkelleşme, köylüleşme yaşanıyor ve bu tercih ediliyor. Kabile bağlarına sığınılıyor, köylü evlerine, köylü ilişkilerine, ailesine sığınılıyor; bölgecilik, “benim mıntıkam, senin mıntikan” ayırıcılığı yapılıyor. Bunu yapmayan birim, komutan var mı? Anlayış böyle olursa, peki bu ordu nasıl proleter halk ordusu olur? Elbette ki olamaz. Balık baştan kokar. Anlayış sahipleri böyle olursa, onlar suyun başını tutarlarsa, tabii ki yozlaşma olur, dağılma olur. Zaten pratikte de yaşanan budur.

Kaldı ki, bu anlayışları dayatan o kadar kişi eğer tasfiyeciliğe tam yol açamamışsa, bunun nedeni de bizim yürütüş tarzımız, kitle temelimiz, gücümüzü yaydığımız coğrafya ve bazı taktikleri ısrarla dayatmamızdır. Yoksa bu orta sınıf özelliklere kalsaydı, ordumuz tamamen teslim olur veya ordulaşma çabalarımız daha doğmadan biterdi. Bu yozlaşma, yoğun çürütme bir kader midir? Kader olmadığı açık. Belki yozlaşma birkaç kişinin kaderi olabilir, ama bizim ordulaşmamızın kaderi olamaz. Fakat köylü öğelerimiz kendilerini çizgiye katamadıkları için bunların elinde birer oyuncak olmuşlardır. Yarı proleter aydınlarımız ya da militanlarımız kendilerini tam bir komutaya dönüştüremedikleri

için bu feodal entrikacıların elinde bir oyuncaktır. İşte bunun için tam ordu elemanı olmak, tam ordu komutanı olmak hayatidir diyoruz. Her türlü sınıf dışı etkilere karşı çok sağlam, net bir bilinç gücünde, bilinç ve irade keskinliği içinde olmak gerekir. Düşünün, ordumuza binlerce kişi gelmiş bulunuyor, fakat bir o kadar da ordulaşma gerçeğimizle çelişen durumlar ortaya çıkıyor. Üslenmeden tatalım eylem anlayışına kadar, her şeyde bir başıboşluk görülüyor. Onlarca kampımız olduğu halde, bir tanesi bile öncü rol oynayamıyor. Geçen dört yılda eğer kamplarımızın her birisi yüksek bir okul, gerilla karargahı rolünü oynamış olsaydı, bugün hangisi on bin kişilik bir orduya ulaşmazdı ve bu orduya ulaştığı taktirde nereleri fethetmezdi ki?

Zağros eteklerindeki bütün karargahları sayalım, aslında her birisi bir orduyu beslemeye yetecek dağlardır. Bir Ağrı dağı iki yılda en az beş bin, Cudi de en az bir o kadar olabilir. Üstelik dağ silsileleri her bir karargahın üstünde bulunuyor. İşe tutkuyla yaklaşmış olsaydınız orada istediğiniz kadar ordu kurabilirdiniz. Ama orada köylülük yap, bağ bostan işleriyle uğraş, gücü nasıl çarçur edeceğini planla, basit güdülerinle kendini aldatmaya çalış, zor bela oraya taşımaya çalıştığımız çekirdek gücü çarçur etmekle, dağıtmakla, hatta özel olarak etkisizleştirmekle uğraş... Bunun dışında bir şey yapılmıyor. Bu sabotörlüktür, bunun komutanlıkla hiçbir alakası yoktur. Bu tür durumlar, çok önemli dönemeçlerde bunların tasfiyecilikleri ortaya çıktığı zaman belli oluyor. Biz ordulaşmayı bu tip etkilerden arındıramazsak, elbette ki halk ordulaşmasını geliştiremeyiz.

Doğru tarzı oturtmak size ulaşılmaz gibi geliyor; size göre uzlaşmak kaderdir ve çizgiye derinliğine ulaşmak, çizginin keskinliğine ulaşmak, uygulama gücü olmak pek mümkün değildir. Köylüler de öyle söyler, TC çağırır, gider TC'nin askeri olurlar, kaderdir! Patron çağırır, iş verirse bin şükür eder. Bizim ordulaşmamızda çoğunuzun içine girdiği durum bu değil mi? Bu da, partinin ölçülerine veya partinin çizgisine ne kadar uygundur? Buna kafa yoruyor musunuz? Bunda bir sorgulama sürecinde misiniz? Bunda yüksek bir kolektivitizmi esas alıyor musunuz? Bir büyümeniz var mı? Komuta topluluğunuz bir araya geldiğinde, toplandığında çizginin uygulanması konusunda tiril tiril titriyor musunuz? Çizgiyle oynayanlara çizginin gereklerini yerine getirip getirmede konusunda ciddi bir eleştiriniz oluyor mu, yoksa hemen uzlaşıyor musunuz? Şimdiye kadar ne kadar toplantısı yapılmışsa birbirlerine ses çıkarmadılar, "sen benim ayıbımı söyleme ben seninkini söylemeyeyim" dediler. Bu durum daha sonra hepsinin kaybetmesine neden olmuştur. Ordu bu anlayışla gelişmez. Güçlü ordular böyle ödle, uzlaşmacı yaklaşımlar sonucu ortaya çıkmaz. Neden böyle olduğunuzu kendinize sormalısınız. Hem gerilla aşkınız olacak hem de onunla böyle oynayacaksınız! Bu ikiyüzlülüğü bırakmak, kendini aldatmaya son vermek gerekir. Siz gerçekten parti öncülüğüne, doğru gerilla ordusuna katılacak mısınız, bu konuda rol sahibi olacak mısınız? Çok geniş ufuklu, oldukça azimli bir yaklaşımla bu işin içine girebilecek misiniz? Yetkiyi, sorumluluğu bu temelde ele alacak mısınız? Bir zafer ihtiyacının olduğunu göreceksiniz? Bu zafer ihtiyacınızın sizden çaba istediğini bilerek, bu çabayı gösterecek misiniz? Bu işe böyle girilir. Başka türlü devrim başımıza beladır, hele devrimin ordusu daha büyük beladır. Ama size şaşıyorum, öncü sorununda önderlik sevdalısı dedik, bu da bir ordu sevdalısı olmaktır. Nefes alamıyorsun diyorum.

Bu halimle bile sizden çok ileri düzeydeyim. Yıllardır bıkmadan usanmadan aynı zeminde ve aynı sorunlarla uğraşıyorum, oysa siz kendinizi bile yoğunlaştıramıyorsunuz. Komutanlık demek, ilgi yoğunluğu, ilgi keskinliği demektir. Askeri olmak demek, kesinlikle kesen kılıç olmak demektir. Kılıç asker olanın elinde düşünülür. Eli silahlı olan askerdir. Tabii bu, yalnız kaba anlamda değil; silah, onun kaba anlamdaki dışı vurumudur. Askerleşmeye böyle yaklaştığınızı sanmıyorum. Gereken derinliği yakaladınız mı, onun yoğunluğunu ifade ediyor musunuz? Yani nerenize dokunsak oradan bir lime dökülüyor. Yıllardır niye askerleşemediniz? Bunun da sorumlusu ben miyim? Size az mı imkan sunduk? Bütün dünya örneklerine bakın, bir ulusal kurtuluşa elli kişiyle başlamışlardır, iki yıl içinde on bin olmuşlardır. Ben bu sahada bizzat on beş bin kişi eğittim, donattım, gittiler kendi kendilerini üretmediler, kendilerini bitirip geldiler. Yani bu, babamın bana zorunlu olarak yüklediği bir görev değildir. Yurtseverlik görevi, parti görevi, vicdan görevi, vicdanın emrettiği bir görevdir. Bunlar sizin için de geçerli. Hep engellemelerden bahsediyorsunuz, "önüm kapatıldı" diyorsunuz, eğer sen kararlıysan senin önünü kapatanın canına okursun. Bir defa çizgide önü kapatılmak nedir, kim, hangi gerekçeyle kapatıyor? Ona karşı savaş başlatın. Öyle şey mi olur; PKK'de çizginin önünü kapatmak ne demek? "Oyuna getirildim" diyorsun, o zaman sen kendinden şüphe et, nasıl oyuna getirildin? "Tembellik yaptım, yoğunlaşamadım" diyorsun, o zaman sen bizimle alay ediyorsun demektir. Yıllarca hem saflarda kal, hem yoğunlaşma sonra da oyuna getirildiğini söyle. O zaman sen çizgiden habersizsin, çizgiden habersiz olan da askerleşemez, hele onun kurmayı hiç olamaz. Geriye, orta sınıf özellikleriyle uzlaşma veya orta sınıf rolünü oynama kalıyor.

Bunu yaptılar ve bizi daralttılar. Çok olumlu veya mutlak zaferi yakalayabileceğimiz birçok çalışmadan bizi alıkoydular. Kendileri adına onlara sağ olsunlar diyelim, fakat bunu kader olarak kabul etmiyoruz. Bizi uğraştırdılar, birçok değerimizi çarçur ettiler, fakat iki elimiz yine yakalarında. Bunlar da herhalde başarılı olduklarını, tıpkı öncü meselesinde olduğu gibi kendi partilerini kurduklarını, tıpkı cephe meselesinde olduğu gibi kendi cephelerini kurduklarını söyleyemezler. Ve bunlar kendi ordularını da kurmuşlar mı, peşmerge ordularını kurabilmişler mi? Kaç tanesinin peşmerge ordusu var? Denediler, ama başaramadılar. O zaman bu işten ne anladınız? Hiçbir şey anlamamış, ama bize de zarar vermiş. Onun da hesabı zaman zaman soruluyor. Fakat bu doğru bir şey değildi, bu bir kader değildi, anlaşılacak bir durum da değildi demek istiyorum. Gerçekten partinin değerlerine bağlı akıllı militanlar bunları önleyebilirlerdi. Sizin yapamadığınız budur.

Aldatıcılar, orta yolcular her zaman çıkar, bunlar kurulmuş devleti de batırırlar. Ama eğer senin ilkelere bağlılığın varsa, bir parti davan ve ona bağlılığın varsa, bir yaşam tarzın ve ona saygın varsa kolay teslim olup boyun eğmemeliydin, teslim olmamalıydın. Bunlar karşısında kolay silinmemeliydin. İşte yiğitlik, halk ordusunun seçkin komutanlığı burada böyle olur. Sorun benim bu konuya açıklık getirip getirmemem değil, sorun; sizin kavrayıp

kavrayamamanız, sizin bu açıklığa kendinizi katıp katamamanızdır. Bu temelde kendinizi gerçek bir komutan seviyesine getirip getirmeyişinizdir; bu temelde bir ordu idealinizin olup olmamasıdır. Kendinizi hiç olmasa bundan sonra tam hazırlayın. Artık köylü aptallığından, aydın ukalalığınan vazgeçip bu işe, çizgimizin emrettiklerine göre anlam vermelisiniz. Öyle yaparsanız başarılı olursunuz, ortaya çıkacak tüm sorunlara çözüm getirirsiniz; hem de hiç ertelemeksizin, ikircikliğe düşmeksizin, tıkanmaksızın, hiçbir bunalıma düşmeksizin derhal çözüm getirirsiniz. Benim tarzıma bakın, ne sizin gibi dağların doruklarındayım, ne de elimde o kadar hazır kadro var, buna rağmen sağdan soldan derleyip toparlayıp ordulaşma yoluna koyuyorum. Şimdiye kadar hiçbir yetersizliğe de düşmedim. Yalnız bu sahada en az on beş bin kişiyi seferber ettim. Yalnız bu sahada diğer faaliyetler hariç, ordulaşmaya ilişkin çalışmalarda bir gün bile of demedim, tıkanmış demedim, benimle oynadılar demedim. Çünkü bu, benim özgürlük saham değil. Kimseyi bir milim bile çalışmalarına, onu sabote edecek ve boşa çıkartacak tarzda yaklaştırmadım. Herkesi amaca hizmet ettirdim. Tüm dost güçlerini de, tüm halk güçlerini de bu çalışmaya katabildim.

Peki, siz bu kadar hazır imkanlarla, mutlak bağımsızlık koşullarındaki mevzilerde neden bir tabur kuramadınız? Bunun imkansız olduğunu, buna gücünüzün yetmediğini sanmıyorum. Yıllardır emrinde bir tabur var, ama bunu daha üçe katlamamış, hatta ne kadar çarçur ettiği de sorulmaya değer, bazıları da karşımıza bitmiş tükenmiş gibi geliyorlar. Halk ordusunun önderi böyle mi olur? Yani bu kadar zavallılaşmak bir kader midir? Size daha ne yapalım? Sürekli, bunda gerilik, kaybetme ve tükenme var diyorum. Ben de sizin gibi olabilir, bir çoğunun yaptığı gibi bu sahayı bir ordulaşma sahası olarak değerlendirmeyebilirdim. Kendimi bir eve atar, ailecilik yapardım ve kendimi fazla yormazdım. Eğer böyle yapsaydım değil on beş bin kişiyi tepeden tırnağa donatmak, on beş kişiyi de değil, belki kendimi bile yaşatamazdım. İşte yaşam tarzı, çalışma tarzı bu kadar etkilidir, bu kadar değiştiricidir. Size göre imkansız, bana göre de çok imkanı bir çalışmadır. En güzeli, en iyisi, en görkemlisi bu yaşam tarzıdır. Bu iş, böyle olursanız yürür.

Ordu işlerine Önderlik gerçeğinin ışığında bakmak gerekir. PKK’de bir Önderlik ve onun öncülük gerçeği var. Onu esas almayan hiçbir ordu çalışması, Kürdistan’da başarılı olamaz, hazır olan bile elden gider. “Var” dediğiniz, “ordu gücünüz” dediğiniz şeyler de sizin değil; değişik elde edilmiş ve değişik yaşıyor. Siz, sadece onun bir gafilisiniz. Bu yaklaşımları düzeltmek gerekiyor. Noksanlığı kendinizde görüp değerlendirmek durumundasınız. Ordu sorunlarına ilişkin ciltler dolusu değerlendirmelerimiz vardır.

Günümüz sorunları, belirttiğimiz gibi çizgiye ilişkin değildir, çizginin imkan ve olanaklara kavuşturulması da değildir, çizginin askeri, ordulaşma temellerini atma sorunları da değildir. Biz ordulaşmanın çok önemli merhalelerini geride bıraktık. Yani büyük bir eylemi düzenleme, bazı üsleri tutma, kitle temelini yaratma, asgari bir sayıyı tutturma, lojistik kanallarını açma, hatta deney tecrübe kazanma gibi durumları çoktan aşmışız. Bizde olmayan veya bizde en tehlikeli olan; sanki bu konularda çok şeyler geliştirmişiz gibi, “büyük zafer kazandık, çalıştık kazandık, daha ne istiyoruz, bir Kürt için bu bir mucizedir, yeter de artar bile” anlayışdır. Aslında ciddi yetersizliğinizi yeterlilik olarak görüyorsunuz. Birçok arkadaşımız yetersizlikten söz ediyor, ama bence tam tersi söyleniyor; yetersizliğe yeterlilik kılıfı giydiriliyor. Yoksa, kendini yetersiz görenlerde durma olur mu? Yeterliliği kendine layık görmeyen birisi bir iki gün yetersizliği yaşar, bunu üçüncü günde aşar. Demek ki adam “silahım çok, yetkim çok, rahatım yerinde, hatta rüyalarım da bile göremediğim kadar” diyerek üzerine yatıyor ve kendine göre bir yeterliliği var. Sanıyorum bu daha etkili bir yaklaşım. Yoksa yetersizliği bilen birisi neden bunun üzerine yürümesin? Eğer bir komutan yetersiz olduğuna, eksik olduğuna eminse neden altından girip üstünden çıkmasın? Neden eğitim aylarca ihmal ediliyor, neden güç büyümesi ihmal ediliyor, neden eylem noksanlığı, derinleşememe yaşanıyor, bir iki taktik neden doğru dürüst yaratıcı kılınmıyor? Demek ki varolanları hep yeterli görüyor ve buna alışmış.

Orduyu tutkuyla büyütme, zaferin sınırlarını yakalayacak bir orduya ulaşma yerine, varolanın üzerine yatma görülüyor. Tabii ki bu, orta sınıf özellikleriyle bağlantılıdır ve bu özellikler çok etkilidir. Aslında bunu böyle ele alması o kişinin hakkı değildir. Bu imkanları sağlayan dev gibi bir parti hareketimiz var. Onun, sizin yeterlilik anlayışınızla ne alakası var? Kaldı ki parti yeterli görmüyor. Bizim askeri çabalarımız mevcut düzeyi yeterli görmüyor. Her gün, yetersizlikleri aş, ilerle diyen kararlar ve talimatlar var. Ama pratik uygulayıcı buna “yeter” diyor, köylü öge, küçük burjuva ukalası “yeter” diyor. Hatta içimizde “orduyu, sayıyı fazla büyütme gerek yok. Küçük birimlerle diploması temelinde askerleşme yeterlidir” diyenler var. Tabii bu biraz açığa çıkıyor. Bunların yaşanmasının nedeni, işleri ilerletme imkanının ellerinde olmaması değildir. Ve bu anlayış günümüzde dalga dalga her ordu elemanımıza yansır ordu faaliyetlerimiz durur. Bunu kırmak gerekiyor. Herhalde çoğunuz “bu işe varız” diyorsunuzdur. O zaman bu anlayış ve tutumları kıracaksınız, bu anlayışı kim nerede temsil ediyorsa onu aşacaksınız. Buna öncelikle kendinizde başlangıç yaptıracaksınız. Ordulaşma konularında hem bu kadar iddialı olduğunuzu söyleyeceksiniz, hem de bu işleri ısrarla böyle ele almayacaksınız. Bu hayret edilecek bir durumdur. Üzerinizde orta sınıf veya köylülük etkileri hayli yoğun ve bireycilik özellikleri oldukça gelişmiş. Bu sınıfın en belirgin özelliği de bireyci olmasıdır. Hele hele bu komutadaki bireycilik çok daha tehlikeli. Komutanlaşma neredeyse bireycilikle eş değerlendiriliyor. “Al eline yetki kendini tekleştir ve dayat” formülleri de bu oluyor. Bunu kırmak zorundayız. Bunu kırdık mı ordulaşmada niteliksel sıçrama, savaşın gelişme düzeyinde ilerleme ve kazanma beklenmeli. Aksi halde ordulaşma başımıza bela olur. Bu işe talipseniz biraz böyle yaklaşım göstereceksiniz.

Ordu içeriğine ilişkin olarak ordu teorisi, ordu taktiği, askeri, stratejik taktik, dünya çapında, yine tarih boyunca ordular, bütün bu hususlarda az çok bilgi sahibisiniz. Bizim görevimiz bunları burada seminer gibi vermek değil, sonuç almaktır. Yine silahlı savaşım tarihimizi de dönem dönem burada işlemek değil. Bu, çok kapsamlı işlenip her dönemin sorunları, nedenleri ve sorumluları ortaya konulmuştur. Bizim görevimiz bunu burada tekrarlamak değil. Yapmamız gereken daha çok o vurguladığımız hususlardaki derin yanılgıları, hatta ondan da öte sınıf temeli, sosyal temeli olan çizgi karşıtlığını, askeri çizgi karşıtlığını, askeri ordu karşıtlıklarını, askeri komuta karşıtlıklarını, askeri militan ve savaşçı

karşıtlıklarını ortaya çıkarıp gidermektir; mevcut düzeyi bir kader olarak görmeme, mevcut sorunları doğal karşılamama, uzlaşmama özellikle bu aşamada bunu kabul etmemektir.

Devrim İşleri Bir Yük Değil Bir Tutku, Bir Aştır

Orta sınıf özellikleriyle uzun bir süre biz de biraz ittifak yaptık. Belki size çok tuhaf gelir, örneğin en son gerilla savaşımında kendini dışa vuran anlayışla da az çok ittifak yaptım. Bunu nasıl yaptım? Arkadaşlarımızın aslında işleri doğru ve yeterli ele almadıklarını biliyorum. Bunu eskiden de, 1990 öncesinde, 1990 sonrasında, hatta 1992'ye kadar da biliyordum. Ama sıradan bir eleştiriyle yetindim. Giderek eleştiriye yoğunlaştırdım ve dikkat edilirse en tehlikeli olanları nasıl açığa çıkardım. "Önderlik tarzına bağlı olacağız, onu uygulayacağız" diyordunuz, o zaman bu tarzın nasıl uygulandığını görün; bu tarz, çok büyük bir duyarlılıkla, ustalıklarla uygulanır. Ve kırıp dökmeden, hatta bu orta sınıfın eski özelliklerini devrim hizmetinde kullanarak uyguluyoruz. Cephede, öncülük sorununda nasıl kullanıldığını gördünüz. Bunlar, "olanak olsaydı ben kırk defa çatışmaya girmiştim, kırk defa PKK'yi bölmüştüm, kırk defa şu örgüt kitlesini, parti kitlesini çarçur etmiştim" diyorlar, ama bu söyledikleri hiç de yerli yerinde değil, aksine örgüt kitlesi, parti kitlesi gün geçtikçe kabarıyor. Ordu konusu da onlara kalsaydı çoktan imha ettirilmişti. Ama büyük bir sabırla müdahale ederek ordunun yerli yerinde durmasına, onların istediği temelde bozulmamasına çalıştık.

Bunu nasıl yaptık? Onlarla uzlaşarak mı? Bunu, onlarla zamansız bir çatışmaya girmeyerek, onlarla onların istediği bir dilden ne uzlaşmaya, ne çatışmaya girmeyerek, Önderlik tarzını dayatarak yaptık. Önderlik tarzının nasıl bir tarz olduğunu değerlendirdik. Ben tek başıma bu işe girdiğimde de ailemden tut düşmanıma kadar çevrem vardı ve onlarla bir savaşımım söz konusuydu. İlk günden bugüne kadar herkese nasıl yaklaştım? Yani çoğunuzun çizgiye radikalce bağlılığı var, ama bunu uygulama durumu yok. Ya çok kötü uzlaşıyorsunuz, ya çok yersiz çatışmaya giriyorsunuz. Bazı iyi niyetli arkadaşlarımız ne uzlaşmayı bir ittifak olarak görüp götürebiliyorlar veya uyum gösterebiliyorlar, ne de çatışmayı zamanında yapıp sonuç alabiliyorlar. Bir anlayışla ne zaman çatışmaya gireceğini, onun ne zaman tasfiye edileceğini, onunla ne zaman ittifak yapılacağını, onunla ne kadar yürüneceğini bilmiyorlar ve onun derecesini, biçimini, süresini kestiremiyorlar. Dolayısıyla olan partiye oluyor veya ordulaşma çabalarına oluyor.

İnsanın böyle kişilikler hakkında fazla kuşkulu olmaması gerekir, hatta kuşkulu olmamak normaldir. Bütün arkadaşlarımıza karşı yoldaşça ve iyi niyetli bir yaklaşım içindeyiz. Buna rağmen sizler kendinizle uzlaştırmak için her türlü yumuşaklığı gösterir veya kendinizle didiştirmek için her türlü anlamsızlığı sergilerlersiniz. Toplumumuza özgü olan yarenlik, ahbap çavuşluk veya didişmecilik, kıskırtıcılık özelliklerinin hemen hepsi bizim içimizde de vardır ve bu müthiş şekilde de uygulanıyor. Fakat biz de yağdan kıl çeker gibi, bunların tuzağına düşmemeyi başardık. Aslında kötü niyetli olduğunuz için yapmıyorsunuz, niteliğiniz böyledir. Bazıları bizi kendi çizgisine -ki, çizgisiyle uzlaşmaya çağırıyor- çekerek didiştirmeye çalışıyor; taklitçilik yapıyor, kendine göre ayarlamalar geliştiriyor. Bunun için de elindeki toplumsal kalıntıları -ahbap çavuşluk, ailecilik, aşiretçilik vs.- kullanıyor. Ama buna rağmen bizim de bir çizgi temsilimiz var, üstelik son derece haklı olarak onları çizgi temelinde kullanmak istiyoruz. Kaldı ki, bizimki kullanma da değil, halk değerini halkın savaşımı yolunda değerlendirme görevimizdir. Bunlar PKK'ye geldiklerinde kendilerini haktan sayıyorlar, o zaman onları halkın çıkarları temelinde kullanacağız.

"Kullanayım" derken biz bunları nasıl kullandık veya nasıl çizgiye çektik. Demek ki, iyi niyetlilerin biraz da yapamadığı budur. Aslında yetmezliklerden, orta yolculardan rahatsız olan birçok arkadaş var, fakat doğru mücadele etmesini bilmedikleri için çatışıyorlar ve küt diye düşüyorlar ya da uzlaşıyorlar, onlarla mücadele etmesini bilmiyorlar. Sabırlı, örgütlü, inatçı, planlı bir yaklaşımla mücadele edilmelidir. Orta yolcularla ya uzlaşıyor ya çatışıyor, belirttiğimiz gibi sonuçta da "tıkandım, bunaldım" veya "geri çekildim" diyor. Aslında sen burada yenildin; düşmanın yenemediği militan burada yenilmiştir! Bunların biraz da tahrikçiliği var, zaten ne kadar tahrikçi ve dışlayıcı, etkisizleştirici olduklarını birçok örnekte görüyoruz. Olumlu özelliklerinizi de ne kadar silikleştirdikleri görülmektedir. Yapılan budur ve yenilen de siz oluyorsunuz. Büyük bir inat ve çizgi devrimciliğiniz olmadığı için yenildiniz. Burada doğrulanın nedir? Burada, silahlı savaşım çizgimize, öncülük esaslarına güçlü bir biçimde bağlı olmayanların güçlü komutan olamayacakları doğrulanıyor. İstediginiz kadar "uzlaştık, biraz rahatladık ve öfkelenedik, çatıştık, hırsımı ancak öyle çıkarabildim" deyin. Veya "çatışmaya gerek görmedim, kendimi yormadım" deyin. Ama işler hiç de sandığımız gibi ele alınmıyor. Aslında bütün bunları defalarca anlattım ve akıllı bir militanın bunları çoktan izleyip uygulaması gerekirdi. Ama siz kendinize çok sevdalısınız. Yalnız, bu sevdâ sizi fazla yaşatmaz, yaşatmıyor da, aynı zamanda yüceltmiyor da. Size göre proleter yaklaşım zormuş! Proleter yaklaşım veya bizim yaklaşımımız olmasaydı acaba şu anda sizin varlığınızdan eser kalır mıydı? Tarihi davalar, büyük davalar zorlu önderlikler ister, o da zorlu bir temel ister. Bunun kolay sağlanacağını nereden akıl ettiniz? Herkes, sizin bildiğiniz gibi kendine sevdalansa veya kendini çaresizliğe terk etse kurtuluş nerede kalır, tarihin eylem adamları nereden çıkar? Öyle anlaşılıyor ki, siz gerçek anlamda ya kendinizi aldatmaya, zavallılığa terk etmişsiniz ya da "bizden adam çıkmaz, benden bu kadar" anlayışındasınız. Ama bütün bunların da sizi yaşatmadığını biliyorsunuz. Suçlu ben miyim? Bütün bunlara razı olan sizsiniz, ben değil. İmkansızlığa mı oynayacağız, bu yaklaşımlarınızı kabul mu edeceğiz veya benim güçsüzlüğe onay vermemi mi bekliyorsunuz? Bunun değerlere bağlılıkla ne ilgisi var, sizin yaşamınızla ne alakası olabilir? Dürüstlüğümü, kararlılığımı ben de bıraksam bırakalım kurtuluşu, fiziki varlığımızı bile korumamız mümkün mü? Biraz bu çabalarımız olmasaydı acaba partiyi savunan kaç kişi ayakta kalabilirdi? Yalnız partimiz değil, dışımızda da hangi Kürtlük, hangi özgürlük, hangi insanlık ayakta kalır? İnsan biraz tutarlı olmalı. "Doğrusun yoldaş, ama sen sensin, biz de biziz" diyorsunuz. Bu, yoldaşlığa sığmaz. Yoldaşlıkta ben, sen yoktur; biz vardır, bunu hem özlü ifade ederler, hem de yaşarlar veya ona ikiyüzlülük etmezler. Lafta biz vardır, ama pratikte kökü "ben, ben, ben" olur veya "edemem, yapamam, düştüm kalkamam" derler, oysa yoldaşlıkta bu kesinlikle yoktur.

Bu öncülüğe, bu önderliğe sizin yaklaşımınız böylesine ciddi bir yetersizliği ve ikiyüzlülüğü yaşamazsa, bir yeterlilik düzeyiyle katılırsanız eminim ki hiçbir güç, bu dünya da olsa bize karşı dayanamaz. Bu işin ilkelerini bana mı öğreteceksiniz? Ben çok denedim, doğrusu da budur ve başarıyor. Sizin neyinize inanacağım? Çabalarımın sonuç alıcılığını biliyorum, biçimini biliyorum. İnsanı ulusallığa çekmede, partililiğe çekmede, savaşa çekmede hangisinin doğru olduğunu bin defa denedim. Siz de deneyin. Kendi üslubunuzda ısrar edebilirsiniz, ama sürekli kaybettiriyorsa bırakın, onun yerine yeni bir üslup edinin. Tarzınız üslubu tutturamıyorsa tutturan bir tarz arayın. Yani ille de benimdir diye sevdalanmanın bir anlamı yok. Bunu yapmakla da iflas etmiş aileciliği, köylülüğü, küçük esnaf mülkiyetçiliğini kanıtlamıyor musunuz? İflas noktasına çoktan gelmiş dayanmışsın.

Bizim proleter devrimciliğimiz, bu noktada bütünlüğe gelin, kolektivizme gelin, irade birlikteliğine gelin demektir. Bırak bu küçük parçaları, bırak bu ilkelikleri, bırak bu düşkünlükleri; gücü birleştir, iradeyi birleştir, yoğunlaştır. Yaşam buradan geçer, bunu artık bir anlayış haline getirmek gerekir diyorum. Temel budur, bu temeli esas aldıktan sonra bir talihsizlik, hesapta olmayan bir hata olmazsa, hangi meseleye el atarsanız atın kesinlikle başarılırsınız. Ordu konusuna çok teorik, çok teknik yaklaşmak istemiyorum. Eminim ki esası yakaladığınızda onun teorik taktiğini benden kırk kat daha iyi bilirsiniz. Olmayan esastır, olmayan işin can alıcı kısımlarıdır. Onu vermeye çalışıyorum. Ordulaşmada muazzam imkanlarımız ve gücümüz ortaya çıkıyor, halen neden kullanılmıyor diye hayret ediyorum. Geçmişte bizi yanılttılar, fazla yüklenme durumumuz yoktu, ama hiç olmazsa şimdi yanıltılmayalım. Ordu kurma çok zevkli bir iş değil mi? Düşmanımızın üzerimize nasıl geldiğini görüyorsunuz; insanlığın, özgürlüğün düşmanıdır. Buna karşı siz düşmanın ordu gücüyle kazanacağına inanıyor musunuz? Bu konularda aslında soru sormaya da gerek yok. Düşmanı işkencesiyle, imhasıyla her şeyiyle düşman bellemiyorsunuz. Kurtuluş istemiyor ve ona inanmıyorsunuz. Bütün bunları söylersem “bizi çocuk yerine mi koyuyorsunuz” diyeceksiniz. Eğer bunları kabul etmiyorsanız bunun nasılına cevap verin onu esas alalım. Benim çizgime gelemiyorsan o zaman kendini tanı, sen kimsin? Ben mi uzlaşmacıyım veya benim kişiliğim uzlaşmaya son derece yatkın bir kişilik mi? Beni mi aldatıyorsunuz, bir yoldaş olarak beni aldatmanız ayıp değil mi? “Yok öyle değil, aldatmıyoruz” diyeceksiniz, ayıp olan senin tavrındır. Doğru ordulaşmaya gelemezsen ayıptan da öteye bizi çığnemiş olursun, hayatını bu işe bu kadar adayan birisiyle alay etmiş olursun. “Güç getiremedim, zavallıyım” diyorsun, Önderliğin yoldaşları zavallı ve güçsüz olamazlar, bu kanıtlanmıştır. “Seni kullanmak istiyorum” dersin, hayır beni kullanamazsın. “Uzlaşmak istiyorum” diye düşünürsen, hayır benimle uzlaşamazsın, kendi geriliklerini benimle uzlaştıramazsın, gerilikler benimle asla uzlaşmaz. “Provokatörlük yapmak istemiyorum, ama seni kıskırtıyorum” diyebilirsin, beni kıskırtamazsın da, senin beni kıskırtacak kadar gücün yok. “İnce yaparım, ustalıklı yaparım, ikiyüzlülük yaparım” dersin, yine kendine dikkat et, bu konularda da, bu biçimlerde de fazla başarılı olamazsın. Yine nereden bakılırsa bakılsın, eğer bizimle yol alınıyorsa bu işe özlü ve sonuç alıcı giriş şarttır.

PKK'nin gerçek yoldaşlığında -ilk dönemler de dahil- aslında böyle örnekler yoktu. PKK yoldaşlığını tanıyorum, en amansız koşullarda, zindan direnişinde yoldaşlar vardı; **Mazlum**'un direnişi bir kibrit çöpüyleydi, **Kemaller'in**, **Hayriler'in** direnişi, canlarıyla nasıl geliştirdiklerini biliyoruz. Elllerinde o kadar vardı, onu da kullandılar. Sizin elinizde bu kadar silah, bu kadar savaşım imkanları olacak, onu değerlendirmeyeceksiniz ve biz buna PKK yoldaşlığı diyeceğiz! Bunu yutmuyoruz. Kaldı ki bizim, yoldaşları hazırlama durumumuz da var. Bir silah uğruna, bir ilişki uğruna kendimizi çalışmalara nasıl verdiğimizizi bilmememiz mümkün mü? Gece gündüz ilişki yaratma çabamı nasıl göz ardı edeceğim? Siz bu kadar ilişkiyi, bu kadar fedaiyi, savaşçıyı çarçur edeceksiniz ve bana bunun normal olduğunu, onaylamam gerektiğini söyleyeceksiniz. Bu mümkün değil. Bütün bunlar herhalde size şunu anımsatır; bu PKK bizim anladığımız gibi değil, biz gerçek PKK'liliği henüz tam kavramamışız. Kavramayanların, yanlıgı içinde olanların durumları bilinmektedir. Birçokları partinin etki gücünü kötü kullanmayı denediler, onlar olmayan duaya amin dedirtmek istiyorlar. Bunda sonuç almaları mümkün değil.

Kendini işlere doğru vermemek yoldaşlıktan sayılmaz, böyle yaparsanız benden yüz bulamazsınız. Dikkat edin, bütün çabalarımıza rağmen halk çoğunuz için “Yetersizlik sınırlarında kaldılar” diyor. Bu, PKK çizgisinde başarılı olamamadır. Yeterlilik sınırlarına ulaşamazsanız, PKK'de özellikle onun üst düzey kademesi, komutanıysanız, sadece o kademeleri işgal etmiş olursunuz ve bir gün düşürülürsünüz. Bana “bizi önce yükseltti, sonra düşürdü” diyorlar. Hayır, sen kendini aldatıyorsun. Sen kendini yükselmiş sanıyordun, düşürülmedin, balonlaştın, uçtun, küçük bir iğnenin batırılmasıyla sen düştün. Biz kimseyi öyle yükseltmedik, bizim yükselttiklerimiz kolay düşmez. Nitekim düşmeyen değerler de bellidir. Şimdi ne kadar böyle gafil var, habire “yükseldim, düştüm” diyorlar. Bunlar kendi kendilerine sormalı; ne zaman yükseldiler, nasıl düştüler? Bu, gafillerin içine düştüğü bir durumdur ve bizde de böyle birçok komutan var. Bir tekinin bile üzerine gidemiyorsun, gittiğinde “bizi düşürdüler” diyorlar. Sen kendi kendini yükselmiş sanıyorsun, sen partinin onayından geçmedin. Benim onayımından geçmek demek, bütün bu belirttiğim çerçeveye uymak demektir, bu çerçeveyi işletmek demektir. Sen bunu yaptın mı? Eğer yaptıysan sana komutan diyebilirim, yapmadıysan seni ne diye halkın başına, PKK'nin başına bela edeyim?

Askeri elbise giymişsiniz, çeşitli birlik komutanlıkları olan isimleri de kendinize takmışsınız, “Allah hayrını versin” ve ben de gerçekten size hizmet edeyim, “inşallah layığı da olursunuz.” Ama ben kuralları gözetirim, içeriğine bakarım, bir yıl sabrederim, iki yıl sabrederim, layık olamazsan düşürürüm demiyorum, ama sana “komutan, önder” deniyor, işin gereklerine uyamıyorsun, gerilla, savaşçı seni ret ediyor, halk ret ediyor ve PKK öncülüğü de seni ret ediyor derim. Artık o zaman da “ağlarım, sızlarım niye beni baş komutan kabul etmiyorsun” dersin. Sen bir ağa komutanısın, seni nasıl kabul edeyim? Sen kendi kendini ret ettirme durumuna getirmişsin, buna rağmen biz yine de bu kadar sabırlı, anlayışlı yaklaşıyoruz ve sen halen yükselmekten söz ediyorsun. “Daha daha yükselmeliyim” diyorsun, ama nereye, emeğin ne kadar, başarıların ne kadar? Acaba bir çocuk bile kendini böyle kandırır mı? O sıkılanlara, tıkananlara, ağlayanlara

bakın, hepsi de kendini böyle sahte yükselmiş sayanlardır. Mütevazı, emeğiyle yaşamakta kararlı olanlar, kesinlikle ne böyle ağlarlar, ne düştüm diye sızlarlar, ne de fazla hak edilmemiş yüksek mevkiler talep ederler.

Demek ki, bu konularda komuta tarzımızda bize layık olmayan, bize yaraşmayan ne varsa aşmak zorundayız. Belirttiğimiz gibi, PKK ölçüleri öyle çok yüksek deha isteyen işler de değildir. Biraz dürüstlük, alçakgönüllülük, kararlılık, yeterli çaba sonuç aldırır, hepinize hemen her çalışmada başarıma şansı verir. Benim PKK'den, onun ordulaşmasından anladığım budur ve bu dönemde de artık bunlar kesinlikle hayata geçmelidir. Ben şimdiye kadar bazı anlayışlarla ittifak yaptım, fakat uzlaşmadım, tahriklere kapılmadım. Yalnız bu affettiğim anlamına gelmez ve bu hepiniz için geçerlidir.

Önümüzdeki dönemde ordulaşmada yeni bir adım atıyoruz. Ya onun kurallarına göre işleyiş tarzını esas alır yerinizi belirlersiniz, ya da çok çarpıcı bir biçimde düşersiniz, alaşağı olursunuz. Bu durumda zaten koşullar da sizi affetmez, dönem biraz bu noktaya gelip dayanmıştır. Eski tarz alışkanlıklar, eski tarz yaklaşımlar artık fazla yaşam bulamaz. Artık eskisi gibi bizde sabır, anlayış bulamaz ve bizimle ittifak beklentisi içinde olmazsınız. Biz öylelerine istedikleri tahrikçilikle de yaklaşmayız, kendi tarzımızla yakasına yapışırız. Hiç olmazsa artık bu aşamada çizgiyi doğru temsil edin, doğruyu bulmaya çalışın. Bu örgütün artık bir şeyler yapabileceğine inanmalısınız. PKK öncülüğü gerçekten düşmanına karşı böyle ayakta kalmayı sağlamışsa, herhalde kendi içindeki bireye de hükmedebilecek kadar güçlüdür. Buna inanacaksınız. “Bana dokunmaz, ben çok sevgili bir çocuğum” veya “şimdiye kadar kendimi yutturdum, bundan sonra da aynen öyle götürürüm” diyemezsiniz. Onun gerçeklerine kendinizi tamamen katamazsanız bir yerde yanıldığınızı ve kötü kaybettiğinizi gördüğünüzde ağlarsanız, o zaman suç sizindir ve günah bizden gitmiştir.

Ben hemen her dönemde bunları söyledim, takmadılar, sonuçta da birçokları kaybetti. Bundan sonra daha da acımasız olacağım, çünkü gerçekleri bu kadar belirledikten sonra, işin esasına, özüne bu kadar yaklaşım geliştirdikten sonra ben niye acıyayım ki? Hatta kural dışılıktan dolayı kaybediyorsa kaybetsin, ben eskiden söylediğim iki kelimeyi de söylemem, sadece bir kez sonuç çıkarırım; şu aptallıktan dolayı kaybetti derim.

Hatalarınızda kendimizi boğduracak kadar saf değiliz. Ve bu hatalardan dolayı ben de mi kendimi tüketeyim? Kaldı ki çok büyük bir inat ve sabırla şimdiye kadar tahammül ettik. Artık “bizim Önder aslında bize hep yumuşak yaklaşıyordu, hatalarımıza ses çıkarmıyordu, bu her zaman böyle olur” diyemezsiniz. Sen belki çocuktun, o dönem için belki sabrettik, fazla ses çıkarmadık veya ses çıkardık da sen anlamadın, ama şimdi büyüdün, anlayacak durumdasın, eğer anlamazsan kulağın sert çekilir. Eğer bundan sonra başarısak böyle yapacağız. Biz oyuncak değiliz veya bir oyunun içinde bulunmuyoruz, devletle uğraşyoruz, devlet olmaya çalışıyoruz. Doğru dürüst birkaç aile idare etmesini bilmezseniz, bir grubu bile idare etmesini bilmezseniz, ben niye sizinle uğraşacağım, niye size karşı sabırlı olacağım, niye size yakınlık göstereceğim?

İlkel ailecilikten, kabilecilikten daha değerli ilişki ve kurumlar vardır, sizin sandığımız anlayışlardan daha değerli, bağlı kalınması gereken yüce ilişki anlayışları, kurumlaşmaları vardır. Biz orada buluşmalıyız. Ama size kalsa sizin ilkeliliklerinizle on yıl uğraşayım, sizin geriliklerinizi başıma taç edeyim istersiniz. Bu hangi şerefi kazandırır? Eski yenilmiş Kürt'ün, lime lime olmuş zavallı kişilerle ağlayıp sızlamaktan başka yaptığı nedir? Yani ben insanlığın gelişmesinin imkansızlığını mı göreceğim? Sizin zavallılığınızı bir kader olarak mı göreceğim? Sizin gibi yaşamayı temel yaşama biçimi olarak mı düşüneceğim? Yükselmeyi, ilerlemeyi, güçlenme imkanlarını zorlamayacak mıyım? Bunu yaptırırsak ağlayacak mısınız? Ağladığınız gibi, ilkel bağların gereklerine uymuyor diye beni suçlayacak mısınız? Suçlu olan kim? Bin defa, yüz bin defa yenilmiş, teslim olmuş ilkel aile, kabile bağlarını bile en iğrenç bir duruma getireceksin, teslimiyete kadar götürüp onurunu yerle bir edeceksin, ondan sonra da “aile bağları, kabile bağları” diyeceksin. Hayır, senin o bağlarında dahi bunlara yer yoktur. Bu, düşkünlüğe kılıf aramaktır, hatta kardeşliğe, hemşehriciliğe, her türlü mahalle arkadaşlığına da ihanet etmektir. Onun da kendine göre gelenekleri var. Ben onlara da yüksek değer biçiyorum. Onu anlamsızlaştıran, hiçleştiren ben değilim. Yoldaşlığın gelişmiş biçimlerini, savaşıncılığın gelişmiş biçimlerini uygulayamıyor, “birbirimizi vurmalyız” diyorsunuz. Eğer gerçekten çok samimi olmasaydım, biraz da toplumsal değer yargılarına özen göstermeseydim, çoğunuzun davranışlarına merhaba bile dememem gerekirdi. Çünkü gerisiniz, yüksek bir askeri ve siyasi kişilik edinmeyi, yoğun konuşmayı, yoğun ilgilenmeyi bilmiyorsunuz. Sizinle konuşmak bile bana işkence gibi geliyor. Ordulaşmanın ne olduğunu anlamıyorsunuz; başarı nedir, başarının temposu nedir, bunun farkında bile değilsiniz, işkence gibisiniz. Bu anlamda benim tempom yanlışsa söyleyin, benim çerçevem gelişmeye hizmet etmiyorsa söyleyin, sizinki başarılıysa ben ona katılayım. Ama görüyorsunuz ki öyle değil.

Askeri ölçüleriniz çok yüksekse ben size katılayım. Bunun böyle olduğunu ispat edin, bu ayıp değil. Gelin, gerçekten bu geri biçimleri esas alalım; ben, sen, biz olalım. Birbirimizi sıkmadan, birbirimizi zorlamadan, hatırımızı kırmadan, hemşehriyiz, kardeşiz diye idare edelim, götürelim. Bu en eski hikayedir. Bizim topluma hakim olan gelenekler, ahlak düşman karşısında kaç para ediyor, kaç kuruş kazandırıyor? Ne kadar güç veriyor? Hiçbir şey kazandırdıkları yoktur. Bunları terk edin diyorum. Partileşmek budur, cepheleşmek, uluslaşmak, siyasallaşmak, ordulaşmak budur. Neden bunu görmüyorsunuz? Bunu size sormak gerekiyor. Kendinizi geri biçimlerde bağlamışsınız, yıllardır kendinizi eğitememişsiniz. Yüksek bir hukuk, ulusal, insani, demokratik, eşitlik ve özgürlük düzeyini yakalayamamışsınız. Üslubunuz, tarzınız güçlü ve çarpıcı değil, zorlanıyorsunuz. Çare, buna sevdalanmak değil, hızla bunu aşmaktır. Aşmanız için ben size fırsat tanıdım. Bir yoldaşın verebileceği kadar eğitim imkanı ve tecrübe olanağı sundum, destekçiniz oldum. Adeta iğne deliğinden kurşun geçirircesine siyaset yapıyoruz. Siyaset yapmayı kolay mı sanıyorsunuz. Uzun bir süreden beri böyle siyaset yaptığımızı, bu şekilde işin başında olduğumuzu görüp hiç olmazsa siz de onun bir neferi olmasını bileceksiniz. Maalesef anlayan kaç kişi var? Dürüstlüğünüzden şüphe etmiyorum, cesaret ve fedakarlığınızdan kuşku duymuyorum, ama benim için bunlar sadece işin alt yapısıdır. Önemli olan bunun tarzıdır, temposudur, yeterlilik düzeyini zorlamasıdır. Bunlar olmadan diğer bütün önemli özellikleriniz mezara gidiyor. Bunlara

yazık değil mi? Bu anlatımlarıma karşı “siz ne söylerseniz söyleyin, biz bu kadar alttan, ağırdan alırız, sen ne kadar üstten büyük kuvvetle çekersen çek, ancak bizi bu kadar ilerletirsin” diyorsunuz. Ne kadar böyle söylerseniz söyleyin yine de sizi çekeceğiz. Ama üzülen siz olursunuz, ayak altında kalan siz olursunuz. Böyle olmanızı istemiyoruz. Şimdiye kadarki tarzı, olumsuzlukları kendinize yakıştırmayı aşmazsanız, öncülük, kitlemizi cepheleştirme ve en çarpıcı, sonuç alıcı ordu çalışmamıza dikkat etmez kendinize böyle yansıtmasanız geçmiştekilere olduğu gibi size de çok yazık olur. Aslında onlar için de çok şey söylemiştim. Belki bu derinlikte, yoğunlukta olmayabilir, ama bunlar da döneme göre az değildi. Daha sonra büyük öfkeyle andığım yoldaşlar oldu. Nasıl bu hatanın kurbanı oldu dediğim binlerce şehit yoldaş var. O hatayı nasıl işledi, nasıl o gafleti gösterdi; yine, içine girilmemesi gereken tavra nasıl girdi diye sorup duruyorum. Bir küçük alışkanlıktı, dağ gibi bir insanı götürdü, böyle olur mu? Belki bir taktiği kestirmemeydi, insan taktik konusunda kendini bu kadar yoksun, zayıf bırakır mı? Belki fazla düşünmemeydi, düşüncesizce adım attı, gerilla böyle düşüncesiz olur mu? Buna benzer küçük hatalar, küçük eksikliklerdi, ama sonuçta kişiyi götüren o oldu. Yanıp yakılmamak gerekir. Tabii ki her gün yanıp yakılmak da kötü bir durumdur. Bizim fazla yanmaya, fazla öfkelenmeye hakkımız yok, çünkü genel için yine de yapmak zorundayız. Siz hastalıklısınız, bizi de kendinizle böyle hastalıklı göstermek istiyorsunuz.

Bu özelliklerinizi toplasınız gerçekten kırk tane sağlam adamı düşürmeye yeter, çünkü bu özellikler toplamı sandığınızdan daha fazla öfkelenendiricidir, tahrikçidir, uzlaştırıcıdır. Biz de onlara karşı kendimizi korumaya çalışıyoruz. Bunun da ne kadar büyük bir duyarlılık ve düşünce keskinliği kadar, çaba yoğunluğu istediğini de bilmek gerekir. Özellikle gerilla savaşımının büyük şehitlerinin tarihinden kesin sonuçlar çıkarmalısınız, çünkü basit deneyimler değildir. Bir çırpıda göz ardı edilecek kayıplar değildir. Bu şahadetleri lime lime inceleyin, mutlaka bazı sonuçlar çıkarın. Yine tün dönemlerde yapılması gerekenler vardı ve bunları yapmadıklarından dolayı kaybedenler oldu. Bunları en ince detaylarına kadar anlamaya çalışın ve buradan güçlenme nedenlerine ulaşın. Başka türlü sizin bedenlerinize, size yazık olur.

Eğer ihtiyacınız sizi biraz birey olarak tatmin etmek olsaydı, ben PKK'nin imkanlarından birkaç kuruş çıkarır verirdim, küçük burjuva yaşam talebiniz olsaydı onu da idare ederdim. Orta yolcuları nasıl idare ettiğimiz biliniyor. Ankara'da bile çoğunu idare ediyoruz, sizleri de idare ederdik, ama siz bunu talep etmiyorsunuz. Militanlıkta ısrarlı olduğunuzu söylüyorsunuz. Bu da söylediğimiz biçimde olur. Burada taleplerinizle orantılı olmanız gerekir. Kişiliğinizi bu taleplerinizle, önünüze koyduğunuz bu amaçlarınızla özdeş kılmanız, gidişatını yakınlaştırmanız gerekir. Biz de buna açıklık getiriyor ve kolaylık sağlıyoruz. Bu yoğun tekrarlama bunun içindir. Söz verip, birçok platforma kalkıp da daha sonra ülkeye gittiklerinde, bilmem sınırı aştıklarında kendini “yaşayanlar”, keşke kendilerini yaşatabilselerdi. Dediğim gibi suç işliyorsunuz, yani har vurup harman savuranlar, çarçur edenler böyledir. Çoğu öylece özgürlüğü elde ettiğini, kişiliğini kanıtladığını sandı. Hataya sarılmakla, yetersizliğe düşmekle, çizgiyi saptırmakla kişilik kanıtlanmaz. Bireysel özlemleri tatmin etmekle özerklik sağlanmaz. Öyle yaptılar, öyle sandılar. Bu, kesinlikle bireyci, küçük burjuva bir tarzın seçimidir. Hepsine çok yazık oldu. Bu nedenle üzerinde yoğunca duruyoruz. Kendinize çok sevdalanıyorsunuz, kendinize çok güveniyorsunuz ve kendinizi çok dayatıyorsunuz, fakat sonuç hüsrana oluyor. Partinin birtakım olanaklarına, özellikle yetkilerine bayılıyorsunuz. Kendinizle birlikte çok şey götürüyorsunuz. Yazık oluyor, bunu önlemek istiyoruz. Yarın çok önemli durumlarla yüz yüze geleceksiniz; bazılarınız da büyük zorluklar kadar, büyük gelişme imkanlarıyla yüz yüze gelecekler. Hiç olmazsa o zaman bir şeyler yapın, kendinizi o kadar sorumsuz ve çok kolay kaybeden birileri konumunda tutmayın. Zorluklar olabilir, tarih hatırına benim de katlandığım zorluklar var.

Bir halkın bilinç organları, çok yetkili mercileri olmayabilir veya onlar bizim gibi militanlar da olabilirler. Ama öyledir diye kendimizi o kadar sorumsuz kılmayalım, kendimizi öyle ucuz harcamayalım. Buna yetkimiz yok. En değerli şehidimizin, şehitlerimizin söylediği gibi kendimizi biraz borçlu bilelim, yaşayarak da hiç olmazsa biraz borcu ödeme şansına da sahibiz. Kendinizi bu anlayışta ve biraz bu işe verme gücünde tutun. Eğer bu güçte tutma durumunuz da yoksa o zaman kendinize ağlayın. Sorun çıkarmak yerine oturup kendi başımızı yakalım, kendimize öfkelenelim. Belki gelişmelere bu yol açabilir. Yoksa sizin gibi ana kuzularını niye bu savaşa çekeyim? Ben kendimi yakmışım, eskiden de “sen kendini yaktın” diyorlardı. Ben kendimi şimdiye kadar az çok nasıl getirdiysem, bundan sonra da ne kadar zor olsa da götürürüm. Gerçekten sizi yakmak istemiyorum, siz kendi kendinizi yakıyorsunuz. O da çok sarıldığınız yöntemlerinizden dolayı oluyor. Bizim sizin için öngördüklerimizi esas alsaydınız ne bu kadar yorulurdunuz, ne de bu zor durumlara düşerdiniz. Siz kendinize sevdalanmışsınız. Bilindiği gibi karasevda çok yakar. Sizinki biraz buna benziyor. Sizi bundan bir türlü uzaklaştıramıyoruz.

Bizim tarzın geliştirici yanı ortadadır. Anlattıklarımı anlamıyorsanız tekrar tekrar anlatayım. Yoğunlaşma gereği duymuyorsan, ilgilenme gereği duymuyorsan o zaman içimizde ne arıyorsun? Beni istismar etmeyi mi düşünüyorsunuz, bu mümkün değildir. Benim kendime saygım varsa bu mümkün olamaz. Beni kullanmayı mı düşünüyorsunuz, bu mümkün mü, kim kimi kullanır? Benim olduğum sahada hareket çerçevem, Önderlik gerçeğim çok açık ortadadır. Neye evet, neye hayır; neye olur, neye olmaz; neye yeterli, neye yetersiz; neye yaman, neye korkak, neye cesaretlidir, hepsinin hareket çerçevesi az çok çizilmiştir ve yerinde bir tarzıdır. Bunlar tarihi planı olan çalışmalardır, büyük ufku, sevgisi ve tutkusu olan çalışmalardır. Kesinlikle kendi kendime başarıyı şart kılarım, başaramazsam günü yaşayamam, bütün başarı koşullarını oluşturamamışsam rahat yatamam. Çalışmalarım bu çerçevededir. Sırtımda bir yük değil, bir tutku, bir aşktır. Eğer öyle olmasaydı yirmi dört saat dayanılmazdı. Bu iş ritmik bir türkü gibi olmasaydı götürülmezdi. Bu çalışmalar, coşku, korkunç bir çalışma gücü, tempo ve performans ister. Eğer bu özellikleriniz yoksa bu işlere hiç bulaşmayın. İlk etapta herkesin bu işe benim düşündüğüm gibi girdiğini sanmıyorum. Sonradan baktım ki, kendilerini de, bizi de yanıltmışlar. Bilindiği gibi başımıza korkunç şeyler geliyor. Açıkça itiraf edeyim, yurt dışında, zindanda, dağda sizin kendinize yakıştırdığınız tarzda ben bir gün bile yaşamamam. Benim çalıştığım yerde ya yüksek bir başarı olur ya da ben

orada yokum. Bu tarz başarıdan başka hiçbir şeye meydan vermeyen yaşama tarzıdır. Başka türlüüne imkan verirsem ölmem, yok olmam gerekir. Bu çizgi dahilinde başka türlü olunmaz. Bu çizgide kalıp da zindanda nasıl yaşadığınıza şaşıyorum. Bu dağlarda bu halinizle nasıl yaşadığınıza şaşıyorum. Demek ki, ucuz olanaklara dayanıyorsunuz ya da başka insanlardansınız. Ben böyle ömür geçirmeye sabredemem. Ben bu ömre bu kadar şey sığdırdım, halen ne yaptım, daha fazlası nasıl elde edilir diye düşünüyorum. Daha fazla nasıl tatmin olacağım diyorum, yani tatminde bile sınır tanımıyorum. Siz küçük bir başarı bile sağlayamamışsınız, hatta zarar vermişsiniz, bunu da bana başarı diye yutturmaya çalışıyorsunuz. Büyük devrimciler kendini bu kadar küçük şeylerle tatmin etmez. Hiçbir güzellik yaratmadan, çirkinliklerinizi bana yutturmaya çalışıyorsunuz. Ülkeniz, halkınız kötürümlerin kötürümü bir durumda, siz ise bunların üzerinde çok rahat yaşayacağınıza kendinizi inandırmışsınız. Kendinizi birkaç ay doyuramayacak kadar azığınız var, buna da “ömür boyu yeter” diyorsunuz. Hayır, yetmez. Benim yetkilerim, olanaklarım var, ama yine de endişeliyim. Bunların hiç birine güvenemem ve bu kadar rahat yaşamın kenarından bile geçemem. Bu kadar ilişkilerim var, dostlarım var, bu kadar hürmetim var, saygım var. Bütün bunları bir hiç çerçevesinde değerlendiriyorsunuz. Bu duruma dayanmak bile istemiyorum, yine kendime yükleniyorum. Önderlik dediğiniz işler biraz böyle yürütülmelidir.

Büyük Zafer Kolektif Çabanın Ürünüdür

Ordu çalışmaları, benden dahi daha fazla çaba yoğunluğu, irade gücü ister. Beni en zor koşulların zor işlerini “zor bela götüren işin zavallısı” olarak görüyorsunuz. Bu düşüncelerinizden daha fazla güç alamazsınız. Çünkü biz, sizin yolunuzu biraz araladık. Ama bu demek değildir ki rahatladınız, dümdüz yolda böyle rahat rahat yürüyeceksiniz. İşleriniz çok zor, size acıyorum. Bu konuda kendimi yine talihli sayıyorum. Kendi işlerimi yaptım, fakat bu fukaralara ne olur? Bunlar nasıl yürüyecek? Tabii, eğer yürüyüş yürüyüş olarsa bu belirttiğimiz çerçevededir. Yoksa yürüyüş olup da dakikada yere oturacaksanız birer utanmaz olursunuz, nitekim kendi kendime bunlar utanmazdır diyorum. Her gün böyle sağa, sola yalpalanılır mı, sırt üstü bu kadar düşülür mü, bu kadar yetersizlik sınırlarında kalınır mı? Tabii bu da bir yürüyüş sorunudur.

Bütün bu vahşi ormanları biz açtık; canavarlarla, kaplanlarla savaşa savaşa bu kurtuluş yolunu araladık. Kendinizi ikide bir yalpalanmaktan halen kurtaramazsanız, bu yolun sağlam bir yolcusu değilsiniz demektir. Yine belirteyim, bütün bunlara rağmen savaşın sıradan bir hizmetçisi olmaya varım. Sizin gibi şu cepheye, bu cepheye gidemem. Çünkü birçok durum buna elvermiyor. Bu aşamada bu saha bana sınırlı iş yapma imkanı veriyor. Gerilla için, ordu için onu da yapmaya devam edeceğiz. Ama sizin de yapmanız gereken işleriniz var. Onların da esprisi, ruhu böyledir; tarzı, tutumu bu biçimdedir. Hangi kişilikte, hangi kurumu düzeltme gerekiyse, yine hangi özelliğinizde düzeltme gerekiyse kesin düzeltin. Ben ahbap çavuşluğa da varım, ben sizin en can kardeşiniz de olayım, ama ordu işleri söz konusu olduğunda ne benim, ne de sizin asla oynayamayacağı gerçeklikler var. Onları öne çıkaralım ve egemen kılalım. Belki zaferi tam yakalayamayabiliriz, ama bu düşman da bu haliyle bizi kolay kolay yenemez. Anlaşılmıştır ki, biraz daha gerçekleri uygularsak onu daha da yüz geri edebiliriz. Onun şimdiye kadar dayattığı özel savaşı eğer bu kör topal halimizle karşıladıysak, böylesine yeniden düzenlenmiş ordumuzla bundan sonra da dayatacağı özel savaşı başına pahalya patlatabiliriz. Eğer şimdiye kadar geliştirdiğimiz kör topal yöntemlerle bir şeyleri yaptıysak, böylesine yeniden düzenleyeceğimiz bir ordu ve onun çok yaratıcı taktikleriyle bu düşmanı perişan edebiliriz. Ve bu da yaşamın yolunu biraz açar. Başka türlü nasıl yaşayacağız? Ben başka yol göremiyor ve sizi başka türlü yaşatacağıma inanmıyorum. Yaşamın başka yolu yoktur diyorum. Ordulaşmaya böyle yaklaşılsa, özellikle “ordulaşmak için varız” diyenler bize dayatılmak istenen yaşamı zorlayabilirler ve bu uğurda yaşanacak şahadetler de kabul edilebilir. Herkes gereklerini yapmakla her dereceden üzerine düşeni bütün içtenliğiyle götürürse şehitlik nereden gelirse gelsin ona katlanılır ve anlamlıdır. Buna ben de dahilim. Bizim endişemiz, korkumuz için gereklerine göre kendini tam vermemedir. Bugün ben kendimi bu çalışmaya böyle verdikten sonra, yarın ne olarsa olsun. Çünkü ben bugünü kurtardım. Espri bu olmalıdır, yaklaşımın temeli bu olmalıdır. Güne veya herhangi bir aya, herhangi bir çalışmanın biçimine kendimizi böyle verdik mi, bütün ihtimalleri hesapladık mı, bütün olanakları böyle peşi sıra dizdik mi, öncelikler ve talilimler sırasını doğru belirledik mi bu iş yürür. Çarpışma olur, olsun; savaşın büyüğü olur, olsun, çünkü her şey hesaplanmış, planlanmıştır, bu konuda fazla kusur arz edecek durum söz konusu değildir, gerisi de kabulümüzdür. Bu işe aslında böyle başladık, halen de bu temelde kendimize güvenerek götürüyoruz. Bu tarzın hepinizin tarzı olması gerektiği açık. Özellikle de bu kadar şehidin, son yılların ordu kayıplarının anısından da çıkarabileceğimiz tek sonuç budur.

Yetersizliklere, yanlışlıklara düşmeye fırsat vermeyerek, yeterlilik sınırlarını zorlayarak, çok gerçekçi bir planlamayla çalışmaların içine girmek gerekir. En alttan en üste kadar onun muazzam yürütücü gücü olmak, çok resmi olmak kadar, çok candan yoldaş olmak gerekir. Toplumumuzun geri özelliklerine sevdalanmamak, mahalli, aşiretçi, kabileci, aileci, bireyci ne kadar özellik varsa, ordu gibi çok profesyonel, çok resmi çalışma içinde bunlara yer vermemek, ulusal özellik kadar demokratik, sosyalist özelliklere kesin işlerlik kazandırmak, öncülüğü bu konuda sağlam tutmak ve gerilla savaşının az çok stratejik savunmadan, stratejik denge durumuna kadar onun önümüze koyduğu bir yığın taktik yaklaşımların hepsine hakkını vermek çok önemlidir.

Gerilla savaşı çok üretken bir savaş biçimidir, küçük bir ordu birimiyle, sayısı yüz binlerce olan bir orduyu işlemez duruma getiren bir ordu çalışmasıdır. Gerilla taktikleri düzenli ordu taktiklerini boşa çıkaran taktiklerdir. Onda yaratıcı olacaksın, onda yoğunlaşacaksın, beş bin kişilik gerilla gücün oldu mu onunla bir ülkenin kurtuluşu sağlama alınmıştır dercesine görevlerin içine gireceksin. Kısaca, yeterlilik sınırlarını zorlayacak ve zaferi mümkün kılan sınırlarda yürümeyi bileceksin. Aslında ilk güne bu tutumla girilmeliydi. Şimdi de girilmesi gereken tutum budur. İlk girenler bu yeterlilikle girselerdi bizim yaşadıklarımız şimdi kesin zaferi getirmiş olurdu. Yine sorunlar çıkacaktı, fakat bu biçimiyle olmayacaktı. On yıl sonra bakıyorum, aynı sorunlarla yüz yüzeyiz. Çünkü zamanında yerine getirilmesi gereken

görevleri, tutumu gösteremedik. Halledildi mi? Hayır, yine çözülmedi. Bir tutum, eğer gerekleri yerine getirilmezse yüzyıl da geçse senden aynı çabayı ister. Ulusal kurtuluş yüzyıl önce başarılması gereken bir işti, ama başarılmadı, şimdi de bizi bekliyor. Eğer dünyanın en gerisinde bir halk olarak yok olmayacaksak bu ulusal kurtuluş savaşının anlamını bileceğiz, bunun savaşımını vereceğiz ve bu aşamayı atlatacağız. Başka türlü, altından girerek üstünden atlayarak sen bu aşamayı atlatabazsın. Gerillası da gerekli, işte buna hakkını vereceksin, partisi şöyle şekillenecek deyip onun da hakkını vereceksin. Bunu sağladın mı daha üst bir aşamanın sorunları farklı olur, o zaman biz de farklı tartışır, bu topluluğu çok farklı ele alırız. İlişkiler sistemini, hatta duygularınızı, sevgilerinizi farklı ifade ederiz. Ama şimdi parti ve ordu gerçekliğimizde ancak böyle olur. Başarı seçeneği başka türlü yakalanılmaz, denenmiş diğer tüm biçimler yenilgidir. Kadrolarımız artık bunu anlamalı, bu işe “varım” diyenler anlayabilmeli. Çok önceden yapmaları gereken çalışmayı bu esaslar dahilinde götürmeli, asla yılmamalı. Belirttiğimiz gibi asla “yanlışlarla uzlaştım, tahrike kapıldım” diyerek kendisini çizgi dışına, özellikle yaşam dışına düşürmemeli. Hele hele tembellik, tıkanma, bunalım gibi durumlara kesinlikle izin vermemeli. Askerlikte bu tutumlara asla yer yoktur. Bu tutumlara düşersen suçlu konuma girmiş olursun ve bunun altından kalkamazsın.

Görülüyor ki, bütün bu hususlara dikkat ederek bu işin içine girerseniz doğrudur, yerindedir, sonuna kadar biz de varız ve bu da başarıyı getirir. Yoldaşlığın gereklerini başka türlü yerine getirmemize imkan yoktur. Benim başka türlü Önderlik görevlerimi ve mevcut sorumluluk düzeyimi işletme imkanım yok. Başka türlü size yararlı olmanın imkanı yok. Bu noktada sizin de yararlı olmanız gerekir. PKK militanlığını, öncülüğünü başka türlü yorumlayıp uygulayamazsınız. Buna yetkiniz yok. O yetkiyi ele geçerseniz de, dağ gibi imkanlarınız, ordunuz olsa da onları başka türlü kullanamazsınız. Ne mevkicilikle, ne çok geniş bazı imkanları yakalamakla PKK değerlerini kullanamazsınız. Bu işin tarzı budur. Eksiklikleriniz olabilir, hesapta olmayan ve dışımızda olan birçok şey bizi vurabilir. Ama bizim kendi kendimize yapmamız imkan dahilindeyken, düşünüp taşınarak sonuca gitmek, doğruyu yapmak elimizdeyken yapmamak, alçaklık sıfatıyla, hatta daha ağır bir sıfatla yüzüstü bir duruma düşürür. Buna hiç birinizin yetkisi yoktur.

Destan yazamamış, bütün gücünü kullanarak çok sınırlı bir çabanın sahibi olmuş, hatta kendini de yaşatmış. Bu da çok değerlidir. Bizim itiraz ettiğimiz bu hususlar değil. Kendi esenliğini bile sağlama al, buna da olur diyoruz. Herkes büyük zafer kazanmaz. Büyük zafer kolektif çabanın ürünüdür. Büyük zafer sağlanıldığında onda hepimizin payı vardır. Bireysel zafer peşinde de koşmuyoruz, ama bu böyledir diyerek kişinin etkinliğini, rolünü sonuna kadar oynamaması düşünülemez.

Sizleri böyle yoldaşlar topluluğu, özellikle ordu meselesine el attığımızda kesin karar ve ordu gücü olarak, ordunun artık bütün sorunlarına çözüm getirebilecek bir güç olarak görmek istiyoruz. Bu istem de sizin mevcut fedakarlık ve cesaret düzeyinize uygundur. Eksik olanı da biz söyledik, gidermesi size düşer. Kendimizi de olanca açıklığıyla ortaya koyduğumuzu biliyorsunuz. Bu bir militan çalışmadır. Bütün parti için böyledir, bütün ordu çalışmaları için böyledir. Biz de size layık olalım, siz de bize layık olun ve düşmanın çokça isteyip, hatta bize veremediği zararları kendi elimizle kendimize vermeyelim. Çarpıcı bazı başarılarının sahibi olalım. Yine sanıldığından daha fazla başarıyı emreden bir yaşama ve onun için çalışmaya kesin ihtiyacınız var. Bu aynı zamanda hakkınızdır. Yaşamınız bütünüyle değerlendirildiğinde, yaşamınızda bundan başka bir yaşama, hatta sınırlı bir başarıya da yer vermeye hakkınız yoktur diyorum. Kendim için değil, belki benim başarısız olmaya hakkım olabilir veya yaşamım buna elverebilir, ama sizin yaşamınız buna el vermemelidir. Çünkü yaşam sizin elinizde çok sınırlıdır ve mutlaka bazı başarılarla doğru kılınmayı emrediyor. Bunu böyle değerlendirmeli ve mutlaka başarmanızdır.

10 Mart 1994

DEVİRİM KENDİNİ YARATMA SANATIDIR

Kendimizi bugüne kadar taşlaşmış yapılardan, kişiliklerden, ilişkilerden tatalım gerçeğimizin her türlü sağ, sol, yüzeysel algılanışına ve onun pratikteki yansımalarına karşı korumaya çalıştık. Bu arada ister içimizde ister dışımızda olsun yetersiz insanın her türlü yetmezliğine göğüs germeye çalıştık ve sizin gibi yaramazlık, kader gibi şeylerle kendimizi aldatmamaya büyük özen gösterdik. Günler biraz daha yaratıcı, verimli geçsin diye bir adım daha ilerleyelim. Fakat gittikçe anlaşılıyor ki, kendimizi tanımlamamız bile çok zor. Birakalım amaca göre ayarlanmış kişiliği, nerede, nasıl bela haline geleceği -aynı zamanda kendi başına da- belli olmayan yapılar söz konusu.

Devrim, kendini yaratma sanatı olduğu halde bunun ne kadar kavranıldığını, gereklerinin ne kadar yerine getirildiğini halen tartışarak açığa çıkarmaya çalışıyoruz. Oldum olası tartışmaya, yeni şeyler yapmaya büyük özen göstermeme ve bunu bir partileşmeye dökmek için büyük bir çaba sergilememe rağmen, içinde her şey olan ve halen tanımlamakta güçlük çektiğimiz özellikleriniz karşısında zorlanıyoruz. Bu özelliklerinizle kendinizi bile ne kadar kurtarabileceğiniz tartışmalıdır. Allah'ın fukaraları veya çok yaramazları gibi duruyorsunuz. Sonuç almakta iddialı kim var diye sorsak gerçekten olumlu cevap verecek bir kişi bile yok. Çünkü çok çürük, çok hazırlıksız, çok kandırmacı, çok bahane bulucu, çok savsaklayıcı kişilikler mevcut.

Yaşamın neresindesiniz, nasıldasınız? Çoğunun önüne hazır bir değer bırakılsa büyük bir kısmınız ona hırsız gibi yaklaşır, büyük bir kısmınız ağzına alacağını burnuna sokar, gözüne sokar. Yine önemli bir kısmınız altınla tenekeyi karıştırarak, tenekeyi tercih eder. İşte cahil kişinin durumu böyledir. Yine de bizim devrimci değerleri biraz yansıttığımız doğru, fakat sizinki ise çok çeşitli biçimlerde ona yetişemeyen, ona katılamayan, bilinçli, bilinçsizce ona karşı duran

veya kendini hiç yormayan, eğitmeyen yaklaşımların sahipleri gibi göstermektir. Yaşama, yaşamı özgürleştirmeye güç getiremiyorsunuz. Ve bunu biz biraz geliştirdiğimizde de habire boğmaya ve çok kötü sonuçlandırmaya çalışıyorsunuz. Böyle bir gerçeklik söz konusu. Aslında yaşamın önünü biraz açtıma inanıyorum. Fakat bunun önünde durma, onu boşa çıkarmanın yoğun çabaları söz konusu. Savaşta olsun, her alanda, her türlü ilişki ve yaşamda olsun bu durum yaygınca yaşanıyor. Zafer imkanı burnunun dibinde, bir bakıyorsun ki o imkanı düşmana kaptırılmış. Bir bakıyorsun kurma imkanı var, fakat onu yerle bir etmiş. Kişilikler zafere göre ayarlanmamış, gözünün önündeki fırsatları göremeyen kişilikler. Fırsatı yakaladı mı burnuyla deviren kişilikler. Güdüsel şeylerden tutalım insandaki her türlü temel zaafı kadar sınıfsal olumsuzlukların ağır etkisi söz konusu. Devrim bütün bu süreçlere karşı savaşmayı gerektiriyor, biz de onu yapmaya çalışıyoruz. Kendimizi bu kadar çözmemize ve hazır tutmamıza rağmen, halen de yeni ne bulabilirim diye günlük olarak arayış ve çaba içindeyim. Siz hiç bunun ihtiyacını bile duymadınız; çok fakir, çok yoksul, bir hiç durumunda olduğunuz halde bir arama gereği duyma ve bunun bir fırsatını, imkanını yakaladığımızda onun hakkını verme yerine, çok kabiliyetsiz bir biçimde elden kaçırma veya onu hiç değerlendirmeme durumunu yaşıyorsunuz. PKK'nin mücadeleciliğini önünüze seriyoruz, siz ise hep kenarından, köşesinden çekiştirip duruyorsunuz. İçinizde öyle yüksek bir savaşçı kabiliyetini ortaya koyup "böyle olmalıym" diyen biri yok. İyi niyetiniz var, onurunuz sizi kolay ölüme götürebilir; fakat zafer imkanı yakalandığı halde bunun yüksek tutkusu ve bunun için bütün gücünü ortaya koyma durumu söz konusu olmuyor. Sorunumuz; alanlarda çığır açacak komutayı sağlamaktır. Ama siz nerede komutanlık nerede? Bu fukara halinizle elinizden ne gelir? Yetiştirelim diyoruz, fakat yetiştirilmeye gelmiyorsunuz. İyi bir öğrenci olsaydınız çok şey alabilirdiniz. Ülkeye ulaşınlar, kesinlikle bu sefer kolay düşmesinler diye oldukça yükleniyoruz. Kendilerini ne kadar yetkinleştirip gittikleri sorulmaya değerdir. Büyük bir ihtimalle çoğu kendini yitirmiştir. Tabii devrimci yaşam büyük bir ustalık işidir, sizin sandığımız gibi değildir.

Önderlik gerçeğimiz de hiç sandığınız gibi değildir. Kendini kurtarmaya çalışırken çok farklıdır, çok yönlü bir yaşam kavgası içindedir. Artık günler kendi kendimizi ne kadar ilerlettiğimizi böyle gösteriyor. Günlük çalışmalarımız, kendimizi aldatmayan sorumluluk anlayışımız, yenilmeyecek bir biçimin ve tarzın sahibi olmamız kendimize göre bir direnmedir. Hiç olmazsa bu konuda kendimizi aldatmamaya kararlıyız. Siz ise yenilmeme, bu konuda kendini aldatmama düşüncesi şurada kalsın, bunun eğilimini bile göstermiyor, onun ihtiyacını dahi hissetmiyorsunuz. Adamın elinden tüm alanı gidiyor, fakat o ise bunun değerlendirmesini yapma gücünü bile göstermiyor. İçimizde böylesi bir sürü utanmaz kişilik var. Aslında savaşı kaybetmiş, fakat bunun nedenlerini kendine dahi sormuyor, kendisiyle onun arasında bağ kuramıyor ve "başkaları kaybetti" diyor. Nedeni kendisi de olmayabilir, ama nedenlerini ortaya koyup "ben bu işe çare olabilir miydim" diye kendine sormuyor. Kürt kişiliği bu konuda çok tehlikelidir. Hiçbir zaman yenilgilerin nedenlerini araştırmaz, çare olmayı düşünmez. O, hep şeytanidir. Keşke kendi işlerini kurtarma anlamında şeytan olsaydı, o da yok. Yaptığı tilkilik, daha çok hırsızlama tilkililiği. Kendini kurtaran tip olsaydı insan bir şey demezdi. Sürekli kullandığı ağız, neden, niçin kaybettiğidir. Utanmadan mısralar sıralar, ama hiçbir zaman yüksek kazanmayı planlayamaz. Aslında bizim bütün yaptığımız da, bu sahte kişiliğe meydan okumaktır. Bunu iyi yapıyoruz ve bu kişiliğe karşı yenilmiyoruz. Elimizden geldiğince başarı kişiliğini de keskinleştirmeye çalışıyoruz. Serbest bıraksan kim bilir hangi biçimde ve nasıl yürür. Bir bela olmaktan öteye gitmez. İşte bunun önüne geçmeye çalışıyoruz.

Ulusal düzeyi yaratmak, ulusal düzeyde kişilikleri konuşturmak öyle basit bir konu değildir. Kişiliklerinizi bu noktaya getirebilmek için gerçekten büyük bir çaba gösterildi. O çabayı biraz sergilemek bizim tek umut kaynağımız ve tesellimiz oluyor. Elimizden başka ne gelir ki. Hiç olmazsa ihanetin, inkarın çocukları olmayasınız diye, bu zeminde belki bir şeyler çıkabilir diye sizi biraz tuttuk. Temel değerler konusunda güçsüzsünüz, temel değerleri savunmada, onları kurtarmada, onları geliştirmede iddia düzeyiniz bile yok. Bırakalım bunun ustalığını, onun örgütlülüğünü esas alın. Zaten sizin elinizden başka ne gelebilir ki? Sizi fazla zorlamamak da gerekir. Ne görmüşsünüz ki, sizden ne istensin. Hep inkar, ihanet içinde büyüyenlerden fazla bir şey beklenemez. Büyük fukaralar, büyük şaşkınlık olduğunuz halde yine de sizi bu işlerle uğraştırmak en doğrusu oluyor. Yoksa kolay harcanan ve düşmana taraf kişiler oluyorsunuz. Bunu önlemek bile güzel bir şeydir ve insana mutluluk verir. Böyle ölüm bile tercih edilebilir. Benim de sizden bir farkım yoktu. Fakat bütün yaptığım, düşmana karşı kendimi yenilir bir lokma halinde tutmamak ve kendi yolunu az çok aydınlatarak çözebilmektir, o gücü gösterebilmektir. Hiç olmazsa böyle bir uğraşın sahibiydik. Ama sizde bu yok. PKK'ye gelmiş, ama "rol nedir, ne yapılmalı" sorusu hiç sorulmuyor.

Size şunun gerçeğini mutlaka kavratmak gerekir; siz bir kavganın adamı olacaksınız. Kavga etmeden, kavga etmeyi bilmeden, savaşmayı bilmeden kesinlikle adam yerine konulmayacağınızı da söyleyeyim. Yani hak hukuk, yaşam, şu, bu hepsi yalan. PKK içinde sağlıklı bir kavga adamı olmayı bilmezseniz yediğiniz her lokmanın bile hesabını sorarım. Ya kavgacı olacaksınız, ya yaşamayacaksınız. Bu böyledir, ister öğrenin, ister öğrenmeyin. Döne dolana bin bir neden, gerekçe göstererek bu kavganın adamı olmanız gerektiğini belirtiyorum. Kendinizi sürekli kandırarak bu dünyada kim size nerede ne verir? İşlerinizi öğrenmeyin, bilmeyin, bakalım yaşayabilecek misiniz? Aslında PKK diyalektiğini iyi anlamanız gerekiyor, ama ona da giriş yapamıyorsunuz. PKK yaşamını çok sıradan ele alıyorsunuz. Onun karşısında sarsılmıyor, etkilenmiyorsunuz ve bizim iyi niyetimizi bile anlamıyorsunuz.

Bazı arkadaşlarla birlikte tarihi kalıntıları gezdik. İnsan orada o müthiş iradeyi görüyor ve kendisine bakıp bin defa utanıyor. Köleci dönem ve feodal dönem diye tabir ettiğimiz alt çağlardaki insanların büyüklüğünü gördük. Korkunç iradeyi, o çabayı gördük ve hayretle dona kaldık. Bizim naylon çadırılı savunma ve yaşam anlayışımızla onların müthiş kale savunma anlayışını karşılaştırdık bir hiç durumunda olduğumuzu gördük. Onların mezarlarına, ölülerine gösterdikleri ilgiyi, onlar adına yaptıkları anıtları gördük ve kendi yaşamımızdan utandık. Üç bin, beş bin yıl önce ölülerini için yaptıkları mezarları gördük, bir de naylon çadırdaki yaşamımızla karşılaştırdık. Kerpiçle, ufak tefek taş döküntüleriyle yaptığımız ve ona bile halen sahip olmadığımız evlerimizi gördük, onların karşısında bin defa sıkıldık,

utandık. Bu söylediklerim birer gerçek. O büyük irade, o büyük insan kim olursa olsun, ister köle sahipleri, ister beyler, paşalar, padişahlar olsun, onlara saygı duymamak mümkün değil. Köleyi öyle çalıştırıyor, köylüsünü, serfini öyle çalıştırıyor ki, ona da bir büyüklük olarak bakıyorum. Taşı öyle bir işlemişler, mezarı öyle bir oymuşlar ki, hiç birimizin öyle bir mekanı yoktur. Öyle bir sanat, güzellik anlayışları var ki, hiç birimizin öyle bir yaşamın kenarından geçme durumu yoktur. Bilmediğiniz şeyler değil, siz de çok şey gördünüz, ama anlamsız anlamsız baktığınız için sonuç çıkaramadınız. Sizde büyük bakan gözler, saygı duyan ruh yok. Hepsi düzenin tortuları. Bitmiş, tükenmiş, fosilleşmiş yaşam kalıntılarının son türleri. Halbuki yaşamı boşa geçirmemeliydik. Onlar öyle küçük bir alanda öyle büyüklük yaratmışlar ki, bir site devleti ya da bir kent devletini nasıl yaratmışlar diye düşünüyorum. Çölde bir kent yaratmışlar ve halen gördüklerimizin derin etkisi altındayız. Böyle birçok kent var. Akdeniz kıyıları bunlarla doludur. Bizim ülkemiz de böyle kent ve uygarlık kalıntılarıyla doludur. Nemrut heykelini, yüzyıl uğraşsak biz o tepeye çıkaramayız. Palmira* kentindeki bir mezarı yapmak için yüz yıl boyunca böyle bir iradeyi kim temsil eder, bizden öyle bir iradenin çıkacağını sanmıyorum. Bizde bir taşı elli yılda oraya taşıma iradesi, düzeni, sistemi yok. Onların kendi ölüsü için gösterdiği büyüklüğü, biz bir ulus olarak kendimize bir anıt yapmak için gösteremeyiz. Burada güçlü olan kimdir? Yani ölümlerimizi çukurlara doldurulmaktan bile kurtaramıyorsunuz. Gerillanın zayıflıkları cenazelerinin çukurlara doldurulmasına götürür. O da bir düzey meselesidir. Gerillayı düşünüyorum da, yani onların bir çölde yarattıkları savunmayla bizim o görkemli dağlarda -ki, her birisi doğal bir kale gibidir- kendimizi bitirişimizin çelişkinini görüyor ve buna büyük öfke duyuyorum.

Gelen haberlerde uykuda beş kayıp verildiği belirtiliyor. Düşünün yani, uykuya bile dalarken iki kaya altını seçemiyorlar. Düşman karşısında hiç savunma gereği duymayan kişi ölüdür, ölüsünüz. Gidin o tarihi kalıntılardaki kale savunma sistemine bakın. Aslında sizi bir de bu yönüyle eğitmek gerekiyor. Siz nasıl insansınız, hem de özgürlük savaşçıları oluyorsunuz. Özgürlük savaşçılarının savunma sistemleri nasıl olur? Tabii siz bu soruları kendinize sorma gereği bile duymuyorsunuz, size nasıl sordurmamız? Zaten onun için bu yaşamı bin defa yerin dibine batırmak gerekir diyorum. Bu konuda haklıyım. Doğdum doğal, kendimi tanıdığımdan beri bu yaşamdan nefret ettim. Böyle kişilik mi olur, böyle yaşam mı olur! Onu yerin dibine gömmek gerekir. Bizim eylem zafere ulaşmasa da bu halinizle hepimizi yerin dibine gömmek bile bir zafer olur. İnsanlık namına bu yüzkaralığı ortadan kaldırmak gerekir. Bu yaşamı dehşetle karşıyorum. Siz ise bu yaşamı kendinize öyle yakıştırıyorsunuz ki, zaten onun için gelişemiyorsunuz. Eyleminizde, mücadele tarzınızda esef edilecek noktalar çok fazla, bir de kendinizi beğeniyorsunuz. Kültürünüz, en yaman gerilla alanında bir naylon çadırda yatma kültürüdür, ondan daha fazlasını düşünemediniz. Yıllarca üzerinizde durmasaydık hepimiz orada çoktan ölmüştünüz. Ortada binlerce örnek var. O beğenmediğiniz İlkçağın, Ortaçağın insanına bakıyorsun, savunma için tedbir almış, buna hayranlık duymamak mümkün mü? Ve ben ona insanlık diyorum, şimdikine değil. Artık faşizm mi, emperyalizm mi sizi böyle yapmış, üzerinde oldukça durmak gerekiyor.

Nasıl anlatmalıyız? Beyinleri olan ve düşünebilen insanlarsınız. Hiç olmazsa anlattıklarımızdan bir şeyler alın. Şimdi sözde teknoloji de gelişmiş, ama yine de her şeyi bozuyoruz. Teknoloji uygarlığın gelişimini ister ilerletsin ister ilerletmesin, o dönemde de bir teknoloji var ve o eşsiz eserleri yaratmışlar. Şimdi biz teknolojiyle kendimiz için ne yapıyoruz? Naylon da bir teknik eserdir. Naylonla gerilla kendini nasıl korur? Kleşnikov da bir tekniktir. İnsan ona dayanarak kendini nasıl sırt üstü yere atar? Bu çelişkiyi anlayabilmeliyiz. Eskinin köleleri, nasıl yaşıyorlar veya nasıl yaşatıyorlar? Bizimkiler köleliği mi yaşıyorlar, özgürlüğü mü? İlkçağlarda kölelik nasıl bir disiplin altında veya köleler nasıl kullanılıyorlar? Neler yaratıyorlar? Ama bizim bu köleler hiçbir şey yaratamıyorlar. Kölelerimizin sahipleri de mi yok veya sahipleri biraz görünmez mi? Bu kölelerle ne yapıyorlar? Kimin köleleridir? Sahipleri yok, sahipleri olsaydı teslim etseydik de onlardan kurtulsaydık. Gizli sahipli köleler veya özgür olduğunu sanan köleler olarak kendimizi doğru tanımlamalıyız. İnsan yapımızı tamamladığımız zaman mutlaka bir esere koşturmalıyız. Gerekirse köle gibi çalıştırmalıyız, ama mutlaka bir eser yaratmalıyız. Eğer özgürlük savaşçılarıysa, o zaman öyle savaştırarak bir eser yaratmalıyız. Ama karma karışık, neye ve kime hizmet ettiği belli olmayan bir yığın ise bu da içine düşülecek en kötü bir durumdur. Eğer böyleyse o zaman biz de çok kötü bir durumdayız demektir. Ne yaptığımızı anlamalı ve bunlara ne yapmamız gerektiğini kararlaştırmalıyız. Yani bunları köle gibi mi çalıştıracamız, devrimci gibi mi savaştıracamız, bunu anlayabilmeliyiz. Ortada bir karışıklık var. Boş durmuyoruz, fakat yine de durumlarımız çok tehlikeli. Galiba büyük ölçüde sahipsizliği yaşıyorlar veya kölelik özü üstünde özgürlük görüntüsünü; "özgürlük savaşçılığını yaşıyoruz" adı altında sahipsiz, başı boş bir kölenin kaçışını yaşıyorlar. Belki de bunların hepsi kaçak bir köle, ama nereden, kimden kaçıyorlar ve nereye, nasıl ulaşmak istiyorlar veya özgürlüğe nasıl ulaşmak istiyorlar? Onu da fazla bilmiyorlar. Kendi karışıklığımızı çok yönlü değerlendirmeliyiz. Düşünen beyinlere soruyorum, biraz başınızı iki elinizin arasına alın ve düşünün. Bunlar kaçan köleler olabilir mi? Büyük ihtimalle büyük bir kısmı yüzyılların köleleri veya birçok sahibi olan köleler gibidir. Kürt olayı biraz da böyledir. Özgürlük komutası altında olmak o kadar kolay değildir. Aslında düşünmesini bilmeliyiz. Onu da yapamıyorsunuz. Böyle bir çizgiye göre düşünce gücünüz ve duruş yönünüz zayıf. Bunu yürütmeye, komuta etmeye geldi mi zayıflık daha da artıyor.

Amaçlarda yoğunlaşmayı sağlayan düşüncedir. Düşünce olmadan insan eylemi gelişmez. Devrimsel tarzda düşüncesiz yol almak mümkün değildir. Devrimde kendiliğindenlik uçurumdan yuvarlanıp lime lime olmaktır. Birtakım niyetleri belli ediyorsunuz, iddialarda bulunuyorsunuz. Tarihi harabeleri de gördünüz. Örneğin o kaleleri savunanlar hangi komutanlardı? Ne kadar Ortaçağ da desek, onlar büyük komutanlar. Beş bin yıl öncesini de gördünüz, yine onlar da çok saygı değer bir konumdaymışlar. Benim yüreğim daha çok onlardadır, bu yeni insanlarda değil. Onları daha çok düşünüyor ve onlara daha çok saygı duyuyorum. Yeniler ise hep öfkeliendiriyor. Bir kale komutanını düşünün, adam

* Tedmur-Zenobya'nın kenti. (Suriye)

nasıl tedbir almış. Bir mezarın sahibini düşünün, nasıl biridir diye ben de düşünüyorum. Yaşamın başında olan komutanlarımıza bakıyoruz, kimdir, neyin komutanıdır? İnsan soyuyla ne alakası var? Böyle özgür olacağınıza keşke sizi dört dörtlük çalıştıran bir efendiniz, ağanız ya da patronunuz olsaydı. Oysa biz, sizi emek ordusu içinde çalıştırmaya zorlanıyoruz. Halbuki özgürlük ordusunun savaşıçılarının yapacakları köle ordusunun savaşıçılarında çok daha fazladır. Özgürlük ordusunun eserleri çok daha çarpıcı olabilirdi, olmalıydı. Bunu size nasıl anlatalım? Belki de sizde yaşama istemi yok. Yaşama bağlılık az, emniyet, güvenlik ve kazanma durumu yok. Bütün bunlar sizde sıfır.

O kalenin komutanı savunma anlayışını bu kadar milim milim hesaplarken bizimkilerin çırılçıplak bir silahı ellerine alarak “ben savaşmaya geldim” demeleri korkunç bir çelişkidir, bunu değiştirmeye çalışıyoruz. Fakat içinizden böyle kişilikler çıkmıyor. Çoğunu serbest bıraksam yarısı düzenin ajanı olur. O dönemde her şey çok keskin, düşmanla kaledekiler çok keskinler. Yetki, kural, görev her şey çok net. Şimdi ise bizde çok büyük bir kuralsızlık var. Kim düşmana çalışıyor, kim özgürlük ordusuna çalışıyor belli değil, ama büyük bir kısmı “sorumluyum” diyor. Oysa en yakınımızda veya PKK ortamında bile neredeyse yapılmayan sahtekarlık, düşkünlük yok gibi. En değme düşman ajanının bile yapamayacağı durumlar yaşanıyor. Onun başaramayacağı kadar işi karıştırmalar var. Şüphesiz bu hepimizi de ilgilendirir. Biz de bu insanlara tam hükmedemiyoruz. Her birisinin bir sahibi var veya her birisinin bir ağalığı var. Bunları kontrol altına almaya çalışıyoruz. Bunların davranışları üzerinde bin defa çalışmalısınız, çizgiye göre bin defa düşünüp ayarlama yapmalısınız ki, ancak bir kale komutanı kadar, bir kale burcunun savunma sorumlusu kadar olabilesiniz. Bizim hangi büyük dağımızda böyle bir komutan var? Böyle komutanlık yapma yerine sorumluluklarla oynama var. Sonuçta her şey gelip ona dayanıyor.

Ciddiyet Sonuç Almada Kesin Kararlı Olmaktır

Her düzenin amacı kendini toplumdaki bireylerde içselleştirmektir. Verdiği eğitimin amacı da elbette kendi düzenini içselleştirmek içindir. Başka ne beklenebilir? Düzenen insanlık mı bekliyorsun, iyilik mi bekliyorsun? En yalancı düzeni sana en doğru bir düzen olarak yutturacak. Bu, yalnız Türkiye düzeninin değil, her düzenin yaptığı bir iştir. Bunun için sorumluluk duygunuzu kaybetmeyin, hiç olmazsa bir grup arkadaş kaybetmesin. Hiç değilse bu kadar tehlikeli durumda olanları idare edelim. Çoğu yarı deli. Bir Amerikalı bile benim için “Kendi halkını deli ilan eden adam” demiş. Ben açık olarak deli diye ilan etmedim, ama biraz doğruyu söylemiş. Aslında kendilerini objektif olarak değerlendiriyor ve halkımızın delirtildiğini bizden daha iyi biliyorlar. Ben deli demedim, delirtmişler, deli bir halk yaratmışlar dedim. Büyük deliler, deliler ordusu. Aslında deliliğin de öyle toplumdaki biçimi değil, çok farklı bir biçimdir.

TC sömürgeciliğinin delirtme durumunu biraz gözden geçirmek gerekiyor. Biraz güçlü yönlerimiz olsaydı da gerçeğimizi biraz daha tanımlasaydık. Artık değişik bir gözle bakalım. Kimimizi delirtmiş, kimimizi ne yapmış, kimimizi şöyle yapmış, kimimizi böyle yapmış. Ben biraz hassas bir insanım. Fazla anlamasam da sezgilerimle bilirim ve hepsi bana diken gibi batıyor. Çok erken yaşlarda bunu gördüm ve sevmedim; rahatsız oldum, kaçtım, katılmadım ve alet olmadım. Halen insanlardan kaçmaya çalışıyorum. Onlarla yaşanılmaz, hepsi suçlu gibi, hepsi kir pas içinde. Kendimi neden kir pas içindeki dinlemesini bilmeyen yarı deli kişiliklere alet edeyim. Tabii bu topluluk biraz toy, bunları fazla esas almamak gerekir. Daha çok parti genelini kastetmeliyiz. Fakat toy olmaları onları kurtarmaz. Bunlar da çok belalı, hepsi dünyaya nasıl geldiklerini bile bilmiyorlar. Niçin geldiklerini ise hiç bilmiyorlar. Şansı iyi değerlendirseydik, bunlar böyle başı boş oldukları için kafalarına iyi şeyleri koyabilirdik. Tabii bu da iyi komutanların olmasına bağlıdır. İddialı olanlar, bu işi “mutlaka şöyle yaparım” diyenler olsaydı, bu malzemelerden bir şeyler yaratabilirlerdi.

Benim yaptığım en hayırlı iş, Kürt insanının kendisini biraz tanımasından ziyade, “yaşıyorum” adı altında yaşadığı büyük aldatmacaya son vermemdir. Yaşam nasıl olmalı sorusunu biraz gözüne soktuk, sahte yaşamı biraz elinden aldık. Bunlar iyi şeyler, Kürt gerçeğine göre çok ilerici, çok devrimci şeyler. Yani bir edebiyatçı gözüyle bile bakılsa, bu insanları biraz bu düzeye çekmek çok önemlidir.

“İrlandalı Kız” diye bir film vardı. O filmde deli bir tip vardı. Partimizin ideolojik çıkış döneminde bu filmi izleyen arkadaşlarımıza filmde en çok dikkatinizi çeken şey nedir diye sormuştum. Filmde en dikkat çekici şey, o deli tipin sömürge insanını anlatmasıydı. Biz de aynen öyleyiz. Halen o tip aklıma geliyor, korkunç bir şeydi. Kendimi de biraz ona benzeterek çözmeye çalıştım. Benim en gerçekçi yönüm kendimi kolay kolay beğenmemem, özellikle sizin gibi kendimi kandırarak, şöyle iyiyim, böyle iyiyim diyerek kendime sevdalanmamamdır. Çok rezilce bir konumdayken, sahte yollarla “kendimi kurtardım, iyi yaptım” dememektir. Sizininki, çok çirkin bir şeye mağazadan güzel bir elbise ısmarlayıp giydirerek adam olduğunu sanmadır. Bu, kötü bir iyileştirme tarzıdır, yani komada olan birinin bir hapla “bütünüyle iyileştirdim” demesi gibi bir iyiliği, bir sağlığı yaşıyorsunuz. Bu, kötü bir durumdur. Ben kırk yıldır kendimle savaşarak kendimi kurtarmaya çalışıyorum.

En büyük çabamız bu insanı böyle ortaya koymaktır. Yoksa birkaç askeri başarının sağlanması asla devrim değildir. Devrimimizi öyle bir zaferle bağlamak içine gireceğimiz en büyük hatadır. Mundar kişilikleri böyle açığa çıkarmadan ve onların maskesini düşürüp, ne olup olmadıklarını ortaya koymadan devrim diye bir şeyden bahsedemeyiz. Ve halen de bunun için uğraşıyoruz. Ben böyle çok basit bir kişiysem, kendimi neden güçlü göstereyim? Herkesin “şöyle böyle” demesine rağmen, kendimi sürekli sorguluyorum. Sizin gibi değilim, ben kendimi çaresizliğe terk etmem, fakat aynen o filmdeki adam gibiyim. O film çok ilginç bir film. Her sömürge toplumunda öyle kişilikler vardır. Cücedir, kamburdur, delidir, yatalaktır. Aslında bunlar küçük burjuvadır. Bir edebiyatçımız olsaydı da bu insan manzaralarını güzel çizebilseydi, bizdeki insan manzaralarını kalın çizgileriyle ortaya koyabilseydi. O da yok. Büyük bir kölelik ve özgürlük karışması var. Büyük bir akıllı deli karışması var. Her türlü karıştırmayla yüklü bireylerimiz var. Bir edebiyatçının

da yapacağı çok iş var. Hiç olmazsa o da terbiyenin bir tarzı olurdu. Savaş da bir terbiye tarzıdır. Zaten en erkenden sizi savaşa göndermemizin nedeni terbiye edilmeniz içindir. Ustaların söylemiyle savaş, “İnsanların yaşayıp yaşamayacağını en hızla sonuçlandıran eylemin adıdır” veya yaşamaya gelip gelmeyeceğinin en hızlı kanıtlandığı eylemdir.

İyi laflar ederek sözle “savaşıyorum” dersin ve bir savaş pratiğinin de olmazsa seni anında boğarlar. Pratik alanı büyük bir maharetle dolduracaksın ki boğulmayasın ve söylediğin büyük sözlerin bir değeri olsun. Peki sizin durumunuz ne olacak? Bana minnet duyun demiyorum, ama kendinize gerekli olan imkan ve olanağı elde etmeniz için bizi inceleyin diyorum. Yani güçlenmek, usul, yöntem sahibi olmak sizin için iyidir. Bunlardan bazılarının olması sizi yüceltir. Bizden öğrenin. Öğrenmeyi, kendinizi güçlendirmeyi bile bilmeyeceksiniz ve “biz PKK’liyiz” diyeceksiniz! Buna inanıyor musunuz, böyle söylemek ayıp değil mi?

Ben çok çabaladım. Halen, iyiliklerin peşinden ne kadar koştuğumu görüyorsunuz. İmkan olanakları hep diri tutmaya, soluk almanın koşullarını temin etmeye çalışıyorum. Yüceltme, nefes alma ancak böyle olur ve böyle adam olunur. Bunun için tüm gücümü kullanıyorum. Hata yapmamalıyız. Bugünleri büyük götürme gereği var. Büyük götürmek için de tanımlamayı gerçekçi yapmalıyız. Eğer tanımlamayı zamanında gerçekçi yapmış olsaydınız, bugüne kadar böyle bir süreci yaşar mıydınız veya sürece böyle çok yetersiz yaklaşımınız söz konusu olabilir miydi? Hayır, demek ki tanımlamada büyük hatalar var.

Halen her gün şikayet ediyorsunuz. Komutan adam hiç şikayet eder mi? Komutan çareyi bulan kişidir. Ama siz, yaşanan bir sorun karşısında sanki onun çok uzağında, hiç sorumluluğu olmayan biri gibi konuşuyorsunuz. Buna şaşıyorum. Yetki alanınız en az benim kadar. Tabii suç sizde değil, başkaları gitmiş öyle yapmış! Ama akıllı bir komutan da, kişileri yerine öyle bir oturtur ki, değil arkasını döndükten sonra onu boğmaları, kırk yıl orada taş gibi kalırlar. Öyle bir sistem oturtmalıdır ki, hiçbir yetersizin, oyunbozanın onu boğma gücü olmasın. Kişilik dediğin biraz böyle yapmasını bilendir. Benim kendi eylemim de bilindiği gibi oldukça iz bırakmaya uygundur. PKK’nin izi şimdi çok güçlüdür. Bir alandaki iz bırakma işini kendiniz düşünmelisiniz. Nedir iz? Gerilla tarzını oturtmaktır. Bu tarzı iyi oturtunuz mu, sorunlar kendini böyle dayatmaz.

O kadar savaşçı var. Her birine bir görev ver, kişiliklerini ayıkla ve uygun bir coğrafyaya yerleştir, “düşman, muhtemelen şuradan şuraya gelir” de ve savaşta sonuç al. Akıllı bir komutan olsaydınız bu tür düzenlemeleri doğru dürüst yapardınız. Bunu yapamamayı kendi yeteneksizliğiniz olarak değerlendireceksiniz, yoksa başkalarını eleştirerek bu işin altından çıkamazsınız. Orada bir ajan da olabilir, işleri bozmak isteyecektir; düşmandır, tabii ani saldıracak ve her türlü saldırıyı yapacak. Ama senin de kafan o kadar çare üzerine yoğunlaşmış, o kadar düşünmüştür ki, oturtacağın bir sistem bile tüm bunları boşa çıkarabilir. Komutan dediğin kişi biraz böyledir. Bu tip düzenlemeler için sayı o kadar önemli değildir, hatta kendine savaşçı diyorsan, eğer böyle savaşmak, düşmanla boğuşmak istiyorsan beynin var, onu düşmanına karşı çalıştır. Böyle bir sürü savaşım imkanı yaratılabilir. Fakat işin başındakilerin hepsi birer bela. Kendi kendilerini soytarıca idare ediyor ve kandırıyolar. Onun için, günü tanımlamayı güçlü yapmak zorundayım diyorum. Niye kendimi aldatayım, niye sizin gibi çaresiz, yalancı, kandırmacı davranayım? Hiç olmazsa sorgulamayı iyi yaparım.

Benimle yol almak isteyenler en azından tartışmayı bilmelidirler. Hiç olmazsa arkamızı döner dönmez bizi kandırmasınlar. Sizi başka nasıl adam edeceğiz? Neye, nasıl geleceği belli olmayanlarla ne yapacağız? Ben de durumları ortaya koyuyorum, kendilerini bu işlere vererek sorumlulukların üstesinden gelsinler. Kaçmak isteyenler kaçsınlar bakalım, kaçmak kolay mı? Bazıları bunun gibi birçok şey yaptı, ama ben halen varım. Beni ciddiye almadılar derken şunu kastetmiyorum; öl desem anında hepsi ölmeye var. Tabii bu, ciddiyet anlamına gelmez. Ciddiyet; işlerin nedenine, nasılına güç getirmek, sonuç almada kesin ve yeterli olmaktır. Böyle anlamamanın sonuçlarının nasıl acıyla ödendiğini de biliyorsunuz. Bu işte şaka yok, ama siz ciddiyetten anlayabilir misiniz? Benim hepimizde gördüğüm haylaz çocukluktur. Bırakalım askeri ordu adamı olmanızı, haylazlık edip her an oyunu bozarak kaçmak istiyorsunuz. Onun için üzerinde duracağız ve oyunun öyle basit bir oyun olmadığını göstereceğiz. Yaşamak kolay değil veya yaşamla bu kadar alay etmek kolay değil. Yaşamın bu kadar delicesine, insanlık dışı ele alınmasına fırsat vermeyeceğiz.

Bazıları kendilerini çok kötü dayatıyorlar. Fırsat buldular mı bizi bile boğacaklar. Objektif olarak hepsinin eğilim ve yaklaşımının bizi boğmak olduğu görülüyor. Kendilerini neden gözden geçirmiyorlar, neden sağlıklı bir insan kişiliği edinmiyorlar? Derdiniz nedir, yaşamayı ne zaman öğreneceksiniz? Bu açıdan bugünleri biraz daha can alıcı bir tarzda yakalamam gerekir diye düşünüyorum. Benim zorluklarım, sınırlarım var. Nasıl can alıcı bir yerden yakalayabilirim? Şimdiye kadar biraz idare edebildik, biraz kontrol altına aldık. Şimdi bunu biraz işlememiz ve fazla hata yapmadan sizleri adam etmenin yolunu bulmamız gerekiyor.

Hemen her zaman kendimi yeniliyorum, peki siz ne yapıyorsunuz? Şimdiye kadar basma kalıp yaklaştınız ve çoğunuz kendi olumsuzluklarınızı aşma şurada kalsın, belki de onları daha da incelterek, derinleştirerek partiye dayattınız. Yönetimlerimizin pratiklerine bakalım: O kadar eksiklik ve hatanın ortaya çıkmasına yol açan bir yönetim, kendini daha yeni yeni tanımlamak durumunda olan bir yönetimdir. Sağlıklı bir yönetim olması şurada kalsın, daha kendini tanımlamaya, anlamaya çalışıyor. Aslında kendilerini ne kadar tanıdıkları belli değil. Tabii bütün bunları sorduktan sonra, bırakalım partili yoldaşlarca birbirimizi karşılamayı, sanki garip yaratıklarla karşı karşıyayız gibime geliyor. Ve kimin kime ne yapacağı belli olmayan kişilikler söz konusu. Çünkü çözümlenmeler şunu gösterdi: Birçokları içimize bir düşman gibi geliyor, serbest bıraksan düşman gibi oluyor. Bunların sahipleri var. Belki sahiplerinin kontrolü kaybolmuş, fakat aşıladıkları birçok özelliği bunlar aracılığıyla konuşurup duruyorlar. Onun için bu PKK okulunun değerini bilmek gerekir diyorum. Fakat öğrenmeye yanaşmıyorlar. İyi öğrenci olmayı bilselerdi çok şey öğretiliyor, bir şeyler alırlardı. Biz yaşamı burada gerektiğinde bir insanlık gibi yeniden başlatmak istiyoruz, ortamı o kadar diri tutuyoruz. Burada her şey yeni baştan yapılabilir. Kendimizi bu kadar da hazır tutuyoruz, fakat sizler değil yeni bir başlangıcı, insanlığın en çürümüş yanından tutmak istiyorsunuz. O da sizin zayıflık veya kölelik durumunuzun bir sonucu oluyor. Biz buna böyle

bir cevap verdik. Böylesine gelişkin bir köleliği, yeni insanlık başlangıcını diri tutmakla aşabiliriz. Çözüm budur, fakat bunu da anlayamıyorsunuz.

Yukarıdaki tanımlamayı böyle ele aldık. Kendimizi tanımlamaya daha gerçekçi yaklaştığımız oranda değerlendirmelerimizi daha iyi kavrayabilirsiniz. Parti, ordu ve diğer konuları daha anlayışlı, daha sorumluluk hissederek kavramanız mümkündür. Ama önce “kimiz, neyiz, nasılız” sorularına doğru cevaplarınız olmalı. Aslında çok şey başarmak istiyoruz. Dikkat edilirse bu işin en üst düzey sorumlusu olarak, en sıradan işleri dahi büyük bir çabayla yapmaktan üşenmiyorum. Her işe koşuşturup duruyorum, propaganda da yapıyorum. Benim bir günde yaptığım hepimizin bir yılda yaptığından daha fazladır. Süreçle ilişkilere verdiğim çabayı belki de siz hiç vermemişsinizdir. Biz üşenmiyoruz, Önderlik tarzımız çok üretken, çok faal. Hiç olmazsa kendi savaçılığınızı sağlama alan bir yaklaşım içinde olun. Onun ciddiyetini, saygısını kendinize yakıştırın. Hiç olmazsa çizgi dahilinde iyi savaşan bir yaklaşımınız olmalı. Eğer bunu da sağlamazsanız sizi ne yapalım? Sille tokat girişerek sizi terbiye edemeyiz. Bizde terbiye gönüllülük temelinde olur, zorlama yoktur. İnsanlar ondan önce de gönüllülük temelinde iyi terbiye olabilirler. Bana göre zorlama olmadan da terbiye mümkündür. Bunu daha insani ve daha yakışır buluyorum.

Bu çerçevede bir değerlendirme yeterlidir. Ama vermek istediklerimi halen düşünmeye çalışıyorum. Öyle şeyler ortaya koyalım ki, ne kadar deli de olsalar, her türlü olumsuzluğun sahibi de olsalar yine geçerli olan bizim ortaya koyduklarımız olsun. Öyle can alıcı, öyle sonuç alıcı yaklaşalım ki, karşımızdaki her şey yenilsin. Bütün yaramazlıklar, düşmanlıklar, kölelikler bize güç getirmesin. Onun tarzını, onun gücünü, yönetimini, anlatımını, savaşımını ortaya çıkarmalıyız. Dersi biraz böyle vermeliyiz ki, arkamızı döndüğümüzde o yaramazlar, o ne olduğu belli olmayanlar bizi hemen kandırmassınlar, süreci, mevziyi hemen boğmassınlar, mücadele devam etsin. Gerçek komutan ve önderler biraz böyledir. Böyle komutanlar az da olsa sonuç alabilirler. Kimse beni kolay kolay aşamaz. Halen örgütlüyüm. Örneğin sizin yüzde doksanınız bahsettiğimiz objektif düşman etkisi altındadır diyelim. Ama biri cesaret edip aynı şeyi benim için söyleyemez. Bazıları denediler, ama onların da kim ve amaçlarının ne olduğu ortaya çıktı. Biz hiç kimseyi düşürmek istemedik. Herkesi güçlendirmeye çalıştık, fakat bazılarının eylemi, bizi sürekli güçsüz düşürmeye yönelikti. Bu neden böyledir? Hatta bilinçli ajan bile olabilir, ama o dahi bize el sürme cesaretini gösteremez. Çünkü tüm güce burada o oluşumu, o düzeyi dayatmışız, burada ajan bir şey yapamaz. Geçici de olsa bu bir tedbirdir, ayarlamadır. Önemli olan yiğitlik sınırlarında savaşılabilmek, başarıyı mümkün kılan bir tarzın sahibi olabilmektir. Fakat siz böyle misiniz? Biz, sizi böyle kılmak için uğraşyoruz. Öyle yaptım diye beni suçlayacak mısınız? Sizleri çok mu zorluyorum? Zorlayayım, ne olacak, bu benim işimdir. Ben adamı kolay kolay bırakmam, ben mi sizi çağırdım? Madem çıkıp buraya geldiniz, mutlaka adam olmayı bileceksiniz. Tabii biz buraları büyük külfetler karşılığında mevzilendirmişiz. Ona layık olacaksınız, iyi bir özgürlük savaçısı olacaksınız. Benim arkamdan beni kullanmayın. Buğday tanelerini bile yerde bırakmamak için kırk defa arkama döner onu bir bir geri alıp getiririm. Ben bir silah için yıllarımı vereceğim; siz kırk bin, yüz bin mermiyi bir çırpıda düşmana kaptıracaksınız! Değerleri bu kadar çarçur edeceksiniz, ben de üzerinizde durmayacağım!

Her şeyin defterinin zamanında açılıp önünüze konulacağını düşünemiyorsunuz. Bunun için işinizi çok iyi yapın ki kusursuz olsun, hesap vermek zorunda kalmayasınız. Ben mi değerleri böyle düşmana kaptır diyorum? Ben mi kendini yetiştirme diyorum? Ben mi görevlere doğru sahip çıkma diyorum? Hayır, tam tersine size yol, yöntem kazandırmak için korkunç bir çabayla karşınızdayım. Her şeye açıklık kazandırmışız, buna layık olmayan kim? Layık olmazsanız her şeyi size mi bırakacağım? Belki o büyük eserleri yaratanlar kadar olmayabiliriz, ama halen meydanı da öyle kolay kolay bırakacağına benzemiyoruz. Bizi uğraştırmakla güçlenemezsiniz. Böyle delicesine “ben yaparım, bozarım kimse görmez” şeklinde enayiliklere baş vurmayın. Sizi başka türlü nasıl adam edelim? Ortaya çıkmışız, ayağa kaldırmışız, bu insanları ne yapacağız?

Düşman tetikte, hepsi asker kesilmiş; din adamından tutalım, artistine kadar hepsi asker. Kontrgerilla şimdi hepsini mevzilendirmiş. Hatta her türlü toplum dışı şeylere kadar hepsi kontrgerillanın emrinde hazır ola geçmiş. Peki buna karşı savaşmanızla bu kesimlerin yerini niye belirleyemeyesiniz? Derdiniz ne? Ondan sonra da “günleri, eğitim fırsatını, imkanları, olanakları değerlendiremedik ve kaybettik” dersiniz. İşte bu kişi sürekli sürünür. Böyle yaparsan birisi de kafanı hep yere vura vura seni götürür. Önderlik yasaları, sizi bu çocukça yaramazlıklarınızla baş başa bırakmaz. Böyle ağlamakla, sızlamakla puan alamaz ve durumu kurtaramazsınız. Bin bir türlü numarayla bu işin altından kurtulamazsınız. Yani bunun kabul edilebilir tek bir yönü vardır, o da başarı yönüdür.

Ortaçağda öyle eser yapıyorlar, sen de bir kurtuluş eserini böyle yapmak zorundasın. Hiç olmazsa onun siyasi iradesini ortaya koymak zorundasın. Belki maddi eser yaratamayabiliriz, ama onun siyasi iradesini, insan iradesini yaratabiliriz. Gücün düşmana yetmiyorsa, kendine de mi yetmiyor? O zaman gücünü kendin için yeterli, yetkin ve yenebilir kıl. Bunu da yapamıyorsan kendini ne diye aldatıyorsun? Yaşamla niye oynuyorsun? Eğitime niye doğru gelmiyorsun, niye önem vermiyorsun? Burası Ringo'nun ahır değil. Ringo'nun ahırındaki at bile terbiyelidir. Bir at kadar, bir Ringo kadar mı kendini terbiye etmeyeceksin? Filmlerde gördüğüm kadarıyla bence Ringolar iyi gerillacıdır. Bizimki ise Ringo'nun çok gerisindedir.

Bu toplumumuzdan oldum olası yaka silktim. Onda bir güzellik yaşamadık. Her şeyi bırakıp, sıvışıp kaçan kimdir? Ülkeyi kolay terk eden, ülke hakkında hiç düşünmeyen ben miyim? İnsanlar hakkında hiç düşünmeyen ben miyim? Kendinizi görmüyor musunuz? Hep parçalıyorsunuz, hep dağıtıyorsunuz, hep kaçırıyorsunuz. Peki neden? Ondan sonra da büyük yaşam istiyorsunuz, bunu isteyene sahtekar demezler mi? Aslında fırsat olsaydı birbirimizi daha acımasız yargılayabilseydik. Görevden, doğru örgütlenmeden kim kaçıyor; eğitimden kim ve neden kaçıyor? Bundan sonra da canınız ne istiyor? Yaşamak!.. Size söyledim, bende böyle yaşamak yoktur. İster üzülün, ister yerinin, ne yaparsanız yapın sandığınız gibi bir yaşam bende yoktur.

Kendini delirtenlere benim soracaklarım vardır. Ülkesini böyle harap bırakıp, kendisini böyle örgütsüz bırakıp kaçanlara benim söyleyeceklerim vardır. Haklıyım ve bu konuda iddialıyım. Kendini bu kadar örgütsüz bırakanlar bana göre büyük suç işliyorlar. Kendini doğru savaş hattına çekemeyenler büyük suçludur ve bunlara sille tokat girişmiyorsak bu da bir ayarlamadan ötürüdür. Yoksa görmüyor, bilmiyor değiliz. Adam olduğunuza mı inanıyorsunuz? Ben bile bu yaşa gelmişim, halen kendime tam güvenemiyorum. Kendinizi nasıl kurumlaştırdınız? Çalıp sattınız, size bunları kim belletti? Bunları düzenden bellemişsiniz. Topraksız ağa, sermayesiz patron gibi kendinizi birçok hakkın, hukukun sahibi sanıyorsunuz. Hiçbiri adam olmadığı halde kendini böyle adam yerine koyuyor. Adamlığınızı gidin başka yerde kanıtlayın, ben sizin gibilere kolay kolay adam demem. Benim sırtımdan adam diye geçinmeniz mümkün değil. Ben sizi bu halinizle adam diye başkalarına nasıl dayatırım? Bu kadar çabaya rağmen kendimi halen beğenmiyorum. Bunların yanlıgılarını kırmak gerekir, hepsi belalı. Durumu, ölü teorisine göre yorumlamak gerekir. Büyük bir kısmı ölü çizgisinde, ama yaşadıklarını sanan ölüler. Acaba bunların içinde yaşamak isteyen var mı? Herhalde fırsat bulduklarında yaşayacaklarını sanıyorlar. Bu yaşamın da adını koymalıyız. Bunların yaşam diye belledikleri nedir? Bol bol sigara içme, bol bol lakırdı etme, bir çorbayı buldular mı kaşıklama. Yaşam, böyle basitliklerden mi ibaret? O yaşamda büyük tutku, büyük ufuk fazla yok. Yani büyük amaç zevki yok. Haddinden fazla zayıflık var. Ama buna rağmen sizi bu halinizle bırakmamak gerekir. Yani öyle alıştırmışsınız diye sizi öyle bırakmak bana göre kabul edilmemesi gereken bir durumdur. Aslında kendim için yaptığım en iyi şeylerden birisi de, kendimi böyle kolay yenilir, yutulur bırakmamaktır. Kendimi bazılarının sandığı sınırlarda tutmamak veya çetin bir kişilik durumunda seyrettirmektir. Yani bütün bu olumsuzluklarla karşı karşıya kalmama rağmen en büyük silahım, kendimi böyle kolay yenilir, yutulur veya kolay hazmedilir, saptırılır, kullanılır bir durumda tutmamaktır.

Tabii her şey sandığınız gibi kolay değildir, kolay yürümüyor. Kendimi öyle bir durumda tutmak da en büyük tekniğim olsa gerek. Çoğunuza göre adam olmak, yaşamak basittir. Ben de bunun asla böyle olmadığını kanıtlıyorum. Bu noktada kendimi çok iyi bir pozisyonda tutmam da önemli bir gelişmedir. Eğer bugüne kadar kendimi öyle tutmasaydım, hiçbir şey olmazdım. Fakat sizde ise kıt kanat geçinme var. Kendinizi kıt kanaat basit köylü, karıkoca kültürüne göre bir noktada tutmuşsunuz. Benim en büyük farkım kendimi bu noktada tutmamamdır. Bunu iyi yaptım, biraz başardım. Kendinizi bin defa boş kültür çerçevesinde yaşayacaktınız. Ona razıydınız ve onun ölümünü de yaşamaya hazırdınız. Ben asla ne onun yaşamasına ne de onun ölümüne hazır olmadım ve kendimi ona teslim etmedim. Eğer Önderliği anlamak istiyorsan “işin esası budur” diyeceksin ve gücün varsa bunu temsil edeceksin. Komutan olmak isteyen de biraz bu noktayı yakalar. Hem PKK’liyiz, hatta Apocuyuz diyeceksiniz hem de bizimle böyle oynayacaksınız! Bunu nerede gördünüz? Ben böyle mi yaşıyorum, sizin gibi mi yaşıyorum? Sizin gibi mi çalışıyorum? Duyarlılıklarım, hassasiyetlerim, ilgilerim, yoğunluklarım, korkunç propaganda ve örgütsel yeteneklerim, buluşturma, ilişkilendirme gücümle kendinizinkini karşılaştırm. Kim yabancı, kim yaptı, kim kimi kandırıyor? Neden bu kadar yalancı olacaksınız? Yiğit olmayacak mısınız? Yani iğne ucu kadar yiğitçe bir yanınız olmayacak mı? Size karşı ben de kendimi fazla ahım şahım saymıyorum, ama bütün her şeyimle ortaya koyuyorum, buyurun diyorum? Gerçeğimizi biraz kavramayacak mısınız? Hep sahtekar, kendini örtbas eden kişi olarak mı kalacaksınız veya uyumu mu bozacaksınız? Oysa benim sayemde, PKK sayesinde yaşıyorsunuz. Ayıptır, sandığınız gibi bu, kurnazlık filan değildir.

Hesaplaşmayı sürdürmeliyim. Özellikle bu adam olma, “iyi yapıyorum” konusunu ucuz ele alanlara darbe vurmak gerekir. Karşımıza böyle çıkanlarla hesaplaşmamızı sürdürmeliyiz. Zaten hepsi yerle bir oluyor. Herhalde bunlara karşı verilen büyük cevabım, kendimi böyle tutmamdır. Kendimi böyle kontrollü tutmakla bu cevabı verdim. Sizi de böyle yapmak istedim. Fakat zorlanıyorsunuz, oysa sizi zorlamamak gerekiyor. Şu anda kendimi böyle tutmakla insanlar üzerinde korkunç ezici oluyorum ve gücümü de buradan alıyorum. Kendimi öyle ayarlamışım ki, karşıma her geçen kişi eziliyor. Bu, çok ilginç bir ayarlama tarzı, daha doğrusu bir düzenleme, örgütlenme tarzıdır. Bu, kişinin kendisini örgütlemesi oluyor. PKK’nin bir esası da budur. Yoksa üst komite böyledir, alt komite şöyledir demekle bu işler örgütlenmezdi. Bu klasik yöntemlerle başarsaydı reel sosyalizm başardı. Elbette ki o tarz bizde hiç işlemez. Büyük küstahlıklarla, sorumsuzluklarla uğraşmak ancak benim tarzımla mümkün oluyor. Sizler de bunun sırrını yakalamalısınız. Keşke yakalayabilseydiniz. Size yine yardımcı olabilirim, ama siz o gücünü gösteremiyorsunuz. Belki de zorlanırsınız. Bunun için de bu arkadaşları niye sürüklüyorum veya niye zorluyorum diye üzülüyorum. Ama bütün bunlarla savaşmak için biraz benim gibi olmak gerekiyor. Ya da bazı özelliklerimizi temsil etmeniz gerekiyor. Tümünü temsil edemezsiniz, zaten o da zordur ve tek doruk noktasıdır. Ama izleyebilir ve yüzde onunu uygulayabilirsiniz. Herhalde artık onu da yapabilirsiniz.

Çok gerçekçi bir konumda yaşamak istiyorum. Yani devrimci gerçeklik, yaratıcı gerçeklik sınırimi aşağıya düşürmek istemiyorum. Yoksa bütün gelişmeler durabilir. Bunları ciddi bir biçimde anlayın ve bizi uğraştırmayın. Hiç olmazsa namuslu öğrenciler olun. Sizler için günlerce, aylarca yoğun çabalar harcıyor, fakat buna rağmen sizler bir düşünce derinliğine bile ulaşamıyorsunuz. Eski terbiyesizliği iki karış aşamıyorsunuz. O zaman sizi ne yapabiliriz? Biz bir noktaya kadar gelmişiz. Benim gibi “toplumun bir kamburu” kendini bu hale getirdikten sonra, siz niye getirmeyesiniz?

Size anlatacağım çok şey var, fakat düşünmeye fazla gelemiyorsunuz. Anlamanız için sopayı da elimize almıyoruz. Kaza çıkar, tehlikeli olur, taktik hata olur diyoruz. Eski Kürt savaş tarzı olur ve bunu da kendimize yakıştırmıyoruz. Zaten beyinleriniz felç olmuş. Öyle yapsaydık şimdi çoktan gitmiş olurdunuz ve bu da yasalarla çelişirdi. Yasalarla çeliştiğim için de yasalar bizi çoktan götürmüş olurdu. Oysa sizler adeta yasaların içini oyduunuz.

Bizi dinlemeye ve gerçekten saygılı birer yoldaş olmaya hazırsanız mücadelenize devam edin. Çünkü insanı geliştireceğimize inanıyoruz, sizler de bizim bir öğretici değerimizin olduğuna inanmalısınız. Bu kadar yılların savaşçılığı var, hiç olmazsa onu anlamaya çalışın. Bir ilgisiz, bir salak, bir sahtekar gibi yaklaşmayın. Ajan bile olsanız, ajanlığınızı akıllı yapın. Şu anda tüm Kürtler veya o Türk ordusunun savaşan temsilcileri bile her gün bizden

öğreniyorlar. Hem de çok iyi öğreniyorlar. Hayret ediyorum, son zamanlardaki yönetimlerine bakıyoruz, taktiklerini bizden öğreniyorlar. Tarihte de, şimdi de öyle bir yaklaşımları var. Eskiden Amerika'dan, Avrupa'dan öğrenirlerdi, son zamanlarda ise bizden öğrenmeye çalıştıklarını görüyoruz. Tuhaf bir şey, düşmanımız bizi taklit ediyor, yani PKK'liler gibi koşturuyor. Kontrgerillası da öyle. En son kadını da katarak neredeyse bizi solda bırakacaklar. PKK'liler gibi yaşamak için dağda kalıyorlar, bizim yaşamımızı taklit ediyorlar. Eskiden de öyle yaparlardı. Şimdi ise PKK taklitçiliğine başlamışlar. Fakat altta kalan sizler oluyorsunuz, PKK içinde yine eski Kürt kişiliği gibi kalıyor

Adam olmak kolay değil. Yıllardır neden bunu öğrenemiyorsunuz? Sırtımda ağa mı besleyeceğim? Babalarınız sizi biraz beslemiş olabilir, ama benim sırtımda ağa beslemeyeceğimi bilmelisiniz. Tamam, hem çok çalışırız, hem birlikte yeriz, fakat sizin sandığınız gibi de değerler üzerinde yaşanılmaz. Bu, asla mümkün değildir. PKK'de maddi, manevi örgüt değerlerini üretmek farklıdır, kullanmak farklıdır. Artık bunu öğreneceksiniz. Çünkü PKK'li olduğunuzu, PKK için yaşadığınızı, savaştığınızı sanıyorsunuz. İşinize gelmiyorsa ya kaçın ya da değişik bir tarzda yerinize oturun. Bize biraz inanacaksınız. Kendinizin büyüklüğüne sevdalanmayacaksınız, çünkü fazla bir büyüklüğünüz yok. Sizin tarzınız bitik, sizin tarzınız üretmiyor, içinden fazla başarı çıkmıyor. Artık bunu görmelisiniz.

"PKK'de değer birikmiş, gider ele geçiririz" diyorsunuz ve değerlere burjuvazi adına saldırıyorsunuz. Bilerek veya bilmeyerek bizim emeklerimizin ürünlerine saldırıyorsunuz. Bu, yanlış bir savaş tarzıdır. Değerleri temsil ettiğime, onların koruyucusu, temsilcisi olduğuma inanıyorum. O değerlerle daha fazla değer üretmek benim esaslı Önderliksel işleyiş tarzımdır. Kaldı ki biz sıfırlardan başladık. Diğerleri de katkı yapıyor ve şimdi onu daha büyük bir mekanizmayla döndürerek çoğaltıyorum. Siz bu sürece değerleri böyle çoğaltma temelinde katılabilirsiniz, yoksa hırsızlama temelinde olmaz. Sizi müthiş de çalıştıracacağız. Özgürlük ordusunun savaşçıları müthiş çalışmazsa savaşı kazanamazlar. Böyle olmayanlar bizi ciddiye almıyorlar demektir. Bazen size baktığımda eski tas eski hamam, eski kişilikler, eski özellikler demekten kendimi alamıyorum. En azından kendilerine bir özgürlük savaşçısının iyi savaşabilir bazı özelliklerini yakıştırıramamışlar. Oysa gelişme, dönüşme olmalıdır. Eğer bizimle yol alacaksanız bunu açık söyleyin. Gücünüz yoksa bunu da net bir biçimde çekinmeden söyleyin.

Saygı Başarı İmkanları Temelinde Yaşamaktır

İnsana güveniyoruz, insan kendini doğru işletirse sonuç alabilir. İnsanın en büyük eylemi bile geliştireceğine her zaman inanmışımdır. Atom bombalarından bile daha etkili olabileceğine de inancım var. Ama bu da büyük çabayla, işleyişle olur. Bunun için kendimi doğru götürmek zorundayım. Kendimi sizin gibi ucuz, etkisiz götüremem. Kendimi mutlaka olay halinde tutmaya devam etmeliyim. Aslında siz de kendinizi olay halinde götürmeliydiniz, tabii kötü olaylar biçiminde değil. Kendinizi etkileyen, öğreten olaylar biçiminde bir tarza ulaşırsaydınız, çalkalandıran, alt üst eden böyle bir kişiliğiniz olsaydı birçok şeyi başarırdınız. Oysa gidip varyıyla yoğuyla bir olan bir kişiliği sergiliyorsunuz. Bundan ne anladınız? Size yazık değil mi? Halbuki birinizi bir karargaha ulaştırdık mı, orada yerin göğün sarsılması gerekir, yer gök sarsılmıyorsa da alan sarsılmalıdır. Ama gittiğinizin ikinci günü nefesiniz bile zor çıkıyor, sesiniz zor duyuluyor, eriyip gidiyorsunuz. Neden öylesiniz? Ben ise burada her zaman olay oldum, her zaman sarsıntı yarattım. Sizin elinize o kadar etki, yetki, silah verdik, neden sarsıcı olmadınız? Eğer kendinizi böyle bir duruma getirmezsensiz birbirimizin yakasını bırakamayız. Önderlik tarzımız var, o da kolay kolay bırakmama tarzıdır. Bunun için de ne kendinizi acındırın, ne ağlayın, ne sızlayın.

Anamla ilk kavgam bu temelde başlamıştır. Bir kavga tarzımın olduğunu bilmelisiniz. Öyle sizin bildiğiniz gibi bir savaşçı değilim. Bazı imkanlar elde ettik ve sabrederek kendimizi bu tarza kavuşturduk. İsterseniz bana karşı savaşın, hatta birleşip arkamdan vurun. Bunu çoğu denedi, bilindiği gibi en yakınimdakiler bile her türlü provokasyonu, her türlü hizbi denediler, ama bir türlü sonuç alamadılar. Hizip kursanız bile etkili olan bir hizip olmalıdır. Kendime bir hiçim diyebilir miyim? Benim bir etkim var. Siz beni hiçe sayabilir misiniz veya keyfinize göre tanınmaz hale getirebilir misiniz? Hayır. İstedığınız kadar beni oyalayın, istediğiniz kadar etkisizleştirmeye çalışın, ama ben kolay kolay ele avuca sığmam. Kendimi ayarlamışım ve bizimle kolay oynayamazsınız. Artık savaşçı özellikleri, başarı özellikleri biraz gelişmiş olmalı yoksa "şu tarafım, bu tarafım, şu, bu yönüm" deyip konuşma hakkına sahip olamazsınız. İlla gelin benimle yol alın diye yalvarmıyorum. Ben, her zaman küçük bir grupla da olsa kendi işlerimi götürmeyi bilirim. Ama gelenleri de, ajan bile olsa niye geldin diye kovmam. Ajan bile olsa otur, dinle derim. Birçok ajana böyle etkisizleştirdik. Ben ajanlara da en insani yaklaşımı gösteririm. Çünkü gücüme ve ıslah edeceğime inanıyorum. Bütün bunlar bizdeki tarzlar oluyor. Tabii bu, düşmanı görmemem demek değildir. Benim kadar düşmanı gören, içinizdeki düşmanı benim kadar değerlendiren kimse yoktur. Bütün bunlar iç içedir. Bazıları ucuz kaybettirebilir, gider işlerle oynayabilir, başarı diye bir sorunu dert etmeyebilir veya "bundan daha fazla savaşılmaz" diyebilir, ama bütün bunlara karşı ben de kendimi ayakta tutmakla cevap oluşturmaya çalışıyorum. Bu oldukça önemli bir durumdur. Yoksa sizin gibi şikayetçi üslupla, "yan yat, işler sırt üstü gitsin" demekle olmaz. Böyle yapsam saygıyı yitiririm ve beş paralık bir değerim olmaz. Zordur, fakat yine de en iyisi budur.

Kafalarınızda soru işaretleri yaratmak istiyoruz. Artık kendinizi sorgulamanız ve bir yerlere koymanız gerekiyor. Bu, sopayla, köylü tarzıyla olmamalı; bir özgürlükçünün tarzıyla olmalıdır. Bu, en güzeldir. Bunun için de çok şey vermeye çalıştım, fakat verdiklerimi genişletip derinleştiremediniz. Herhalde size biraz da edebi dille anlatmak gerekiyor. Başka türlü sağır ve kör duyguları işlemek mümkün olmuyor. İntiharvari yaklaşmak da benim tercih edeceğim bir yaklaşım değildir. Buradan çıkarılacak tek sonuç, gözü kara gitmenin imha olduğudur. O da bu işin tarzı değildir. Bizim yöntemimiz, büyük bir koruma altında geliştirmektir. Bu değerlendirmelerimizle kendinizi doğru tanımlayarak özümseyeceksiniz. Yoksa birbirimizin yakasını bırakmayız. Bazıları size sopayla, sizi aç bırakarak bunu sağlayabilirlerdi, ama bizde asla bu yöntemler olmaz. Biz, daha değişik biçimlerde birbirimizi bırakmamanın ne

olduğunu göstereceğiz. Bizim yöntemlerimiz ölümden de beterdir. En zor yöntemler bizde vardır, ama biçimi değişiktir. Gelişmemenin, gerekeni yapmanın büyük bir suç olduğunu size kanıtıyoruz. Yetişmemek, kendini düşmanına göre hazırlamamak, kendini başarıya göre yetiştirmemek büyük bir suçtur ve bu suçu işleyenlerin yakasını kolay bırakmayacağız. Unutmayın ki, çektiğiniz sıkıntıların, öfkelerin bir nedeni de bu suçlu durumlarınızdan kaynaklanmaktadır. Yoksa bizden kaynaklanmıyor. Bu kadar uzun bir süreden beri gerilla ol, işlerde bu kadar başarısız ol, sonra da sıkıl, öfkelen! Bizim eylemimizi ne sanıyorsunuz? Madem köleyiz, eylemimiz de kölelerin özgürlük eylemidir, o zaman kendimize saygıyı bulacağız.

“Birimler kolay kaybediyor, geri birimleri düşman avlıyor” diye bunu birbirinize anlatacağınıza, yıllardır neden bu durumda devam ediliyor diye kendinize sorun. En görkemli dönemlerde ve dağlarda kendini doğru dürüst gizlemeyeni ne yapalım? En kaba bir yürüyüşü bile düzenleyemeyenlere ne diyeceğiz? Sözümona komutanmış, utanmadan, sıkılmadan kendilerine göre ayarlama yapıyorlar. Bunları kim ciddiye alır? Bu tip kayıpların sahiplerini nasıl saygıyla dile getireceğim? Kendi kendinizi delirtiyorsunuz, göz yaşına boğuyorsunuz, bir de saptırıyorsunuz. Ondan sonra bizi de böyle görmeye çalışıyorsunuz. Biz akıllıyız, tedbirliyiz, asla gözü yaşlı, kontrolsüz, denetimsiz, başarısız değiliz. Herkesi izliyoruz, hem PKK’liyiz diyeceksiniz, hem de gerçekleri görmeye yanaşmayacaksınız. Gözükara bir biçimde içinde her şey olanı dayatacaksanız, dayatın, ama bizim de bir gücümüzün olduğuna inanmalısınız. Yıllardır sabreden birinin gücü olmaz olur mu? Bu kadar büyük inatla, dayanmayla kendini ayakta tutanın gücü olmaz mı, elbette ki olur. Aynı zamanda güçlü olan ezer, doğrular temelinde yanlışları ezer. O açıdan gerçekçi olun. Eğer bu kadar yanlışın içinde yürüyorsanız, ezilirsiniz. Ondan sonra da yoldaşığa sığmayan hal ve hareketleri, provokasyonları sergilemeyin, yoksa daha da ezilirsiniz. O zaman iyi bir özgürlük savaşçısı olmaya özen gösterin. Bunun için size yolu açık tutuyoruz. Bunu anlayamaz, yüreğinize ve beyninize işleyemezseniz özgürlük savaşçısı olamazsınız. Bunun tarzını, temposunu öğrenmezseniz o zaman sahte savaşçılar, ikiyüzlü köleler olmaktan kendinizi kurtaramazsınız. Onu da biz yaşatamayız.

Kendini adam sananlara söyleyeceklerim var. Öncelikle de derin bir kuralsızlığı, gafleti, işin özüyle oynamayı bize bir yöntem olarak dayatanlara söyleyeceklerimiz var. Kendimi neden sahte bir devrimciliğe kurban ettireyim, neden kullandırtayım? Yapacaksanız doğrusunu yapın. Bu çalışmalar babanızın işi değildir, bir halkın çalıştırılmasının ürünüdür. Layık olacaksınız, olmuyorsanız neyin komutanı, neyin askerisiniz? Görüldüğü gibi bu işleri mutlaka işin esaslarına göre yapmak gerekiyor. Bundan başka çaremiz yok. Eğer savaşmıyorsanız, onun eğitimini alın. Aldığınız eğitim sizi savaşabilir düzeyde olmalıdır. Ondan sonra adım adım pratiğe girin, ama hakkını vererek girin. “Girersem ölürüm, giderim karıştırırım, başaramam” demeyin, bu tarz bir gerilla olmayın. Bu tarz bir PKK temsilcisi olmayacağınıza inanıyoruz. Kendinizi çok iyi eğitmeniz gerektiğine inanıyorum. Yetişmenin çok önemli olduğu açık. Ağzınız iki laf etmesini bilmiyor. İki ilişkiyi bir araya getirip yönetemiyorsunuz. Hazır birimleri bile kontrol edemiyorsunuz. Devrimcilik başka türlü nedir? Savaşçılık, değerlerle oynamak mıdır, hırsızlık mıdır, karıştırmak mıdır? Ajanlık da olsa, o bile bu kadar açıktan yapılmaz. Ajanlık bizden sadece ıslah olmayı bekleyebilir. O da bir şartla; eğer ajanlar ıslah olmayı kabul ederlerse belki kalabilirler. Yoksa göz göre göre karıştırılırsa hesap sorulur. Başka türlü yaşam mümkün değildir.

PKK bir ateş hareketi, kızgın sac üzerinde yürüme hareketidir. Bilindiği gibi biz halen ateş gibiyiz. Bizi neden yanılığın ele alıyorsunuz? Her zaman ateş gibiydim, zaten başka türlü şehidin temsilcisi, direnişçinin temsilcisi olunamaz. Büyük direniş adımlarının temsilcisi ancak böyle olunur. Ben buna özen gösteririm. Böyle bir önderlik olmasaydım, bu temsilcilik böyle olmazdı. Bu kadar büyük direnişlerin önderi ancak böyle olunur. Direnenlere saygılı olmak için böyle bir önder oldum diyorum. Yoksa bu önderliği kendim icat etmedim. Bu görev sadece bana havale ediliyor, “bizi temsil et” deniyor; ben de onları temsil etmeye beynimle, yüreğimle güç getirmeye çalışıyorum. Eğer siz de direniyorsanız, sizin de temsilcinizim. Bunun için de mutlaka doğruyu anlayabilmeli ve doğru katılımı gerçekleştirebilmelisiniz. Başka türlü yaşayamazsınız. İlişki tarzınıza, yaşam tutkularınıza bakıyorum, çoğuna lanet getiriyorum. Sizi böyle yaşatmamalıyız. Yoksa sonradan büyük acılara düşebilirsiniz. O acılara düşmemek için, kendinizi doğrunun yolunda eritin. Onun için ben boşuna yaşamayacağım, kendimi kolayca ucuz geçip giden birisi gibi tutmayacağım. Kaldı ki bana bu kadar umut bağlanmış, bu kadar kişi benden önderlik istiyor. Onlara karşılık vermem gerekiyor.

Bu görev, benim keyfim olup olmamaktan çıkmıştır. Saygım varsa, benden beklentisi olanlara cevap vermem gerekiyor. Ben saygılı ve çok terbiyeli biriyim. Çok terbiyeli birisi olduğum için, umut bağlayanların umutlarına dikkat edeceğim. Onlar da savaş umutlarıdır, savaşta başarı umutlarıdır, özgürlük umutlarıdır. Bütün bunlardan çıkarılması gereken sonuç; sizin çok iflah olmaz bilinçli hainler olduğunuz biçiminde değildir, çok yaramaz olduğunuz biçiminde de değildir. PKK tarzına göre savaşçılığı bir türlü yüreğinize, beyninize yedirememenizdir. Bu kadar yüzeysel, geri, kaba durumlarda ısrar etmenizdir. Bunlara bir son verin diyorum, hem de ertelemeksizin. Savaş hattını, tarzını kendinize yedirmeyi esas alın. Asker olmayı, PKK stilinde bir militan olmayı istiyorsanız, o da böyle olur. Bu tartışmaya açık bir durumdur. Bunda kesinlikle bir düşünce bastırması yoktur. Yeter ki ikiyüzlü ve arkadan boşa çıkarmacı olmayalım. Bizde tartışma özgürlüğü var ve her konu tartışmaya açıktır. Bizim bulunduğumuz alanın bir özelliği de budur. Bunun için kendinizi tüm gücünüzle ortaya koyun, kendinizi netleştirip ayrıştırdıktan sonra amansız bir biçimde doğrultunun sahibi olun. Unutmayın ki çoğunuz, düne kadar siyasi anlamda bir düşkün, kendini bilmez, sahtekar olmaktan öteye bir anlam ifade etmiyordunuz. Zavallı, çözümsüz, nasıl yürüdüğü, nasıl konuştuğu belli olmayan bir durumu yaşıyordunuz. Elbette ki böyle eylem adamı olunmaz. Siyaseti kandırmaca sanatı olarak belleyenler hiç siyaset adamı olur mu? Üstelik bu sahtekarlıklar benim adıma yapılmaya çalışıldı, ben buna hiç göz yumar mıyım? Kimin için, nasıl çalıştığımız ortada. Benim yarattığım imkanların kime nasıl hizmet ettiği ortada. Beni niye kötü kullanmak istiyorsunuz? Siz çok akıllı, kurnaz, ben ise gafil veya zavallı mıyım? Böyle bir değerlendirme yapmak doğru olur mu?

Hiç kimse bana iki kelime öğretmedi, her şeyi tırnakla söktüm. Kütüphanelerde yoğun bir çalışmayla kitapların arasından birkaç kelime çıkardım. Kendimi yetiştirdim ve bin bir hassasiyetle sağa sola fırlatarak bir iki pratik imkanı elde ettim. Bunlar da ortadadır. Bütün bunlar hiç olmamış gibi hazırlopçu yaşayacağınızı mı sanıyorsunuz? Saygılı olalım! Ben size saygılı oluyorum, siz de bize biraz saygılı olun. Saygı; başarı imkanları temelinde yaşamadır. Hiç olmazsa başarıya fırsat veren bir yaşamın kenarında durmaktır, mümkünse onu ilerletmektir. Başka türlü kendimi ayakta tutamıyorum veya sizlerin karşısında sağlam tutunamam. Dikkat edin, kolay kolay da birbirimizi bırakmadığımızı, en eski ve tecrübeli arkadaşlarımız şahsında dile getirdik. Onlar dahi onca tecrübelerine rağmen daha yeni yeni anlıyorlar. Bu tecrübeler sizin için epey öğretici olabilir. İnsanoğlu anlamasını bilen bir varlıktır. Siz de anlayın.

Düşman her tarafı çepeçevre kuşatmış, saldırı üstüne saldırı yöneliyor. Bu silahlara, tekniğe karşı nasıl dayanıyorlar diye size üzülüyorum. Fakat, dayanmanın bu biçimine rağmen neden savaş kurnazlığını geliştiremediğinize de öfkeleniyorum. Elinizdeki büyük ustalığı, ustalık imkanını neden değerlendiremiyorsunuz? Neden bin bir icatla halk savaşıllığını geliştiremiyorsunuz? Böyle yapamadığınızdan dolayı insan büyük öfke duyuyor. Aslında sizinki garip bir savaşıllık. Hem bu kadar dayanacaksınız, hem de sonuç alıcı olmayı bilmeyeceksin. Bütün çabamızla bunu aşmaya çalışıyoruz.

Sonuç alıcı olmak, savaşta sizin en temel işinizdir. Bu temelde yaklaşım göstermek istemiyor musunuz? O zaman bu konuda hiç olmazsa sağlam bir biçimde ve derinliğine anlayalım. Size herhangi bir güç imkanını verelim, ama onun da başarısını ne pahasına olursa olsun gerçekleştirmeniz gerekir. Artık ölüm pahasına mı desek veya bütünüyle her türlü tedbiri alarak geliştirmek mi desek, öyle bir yürüyüşünüz olsun. Neden sizi bu kadar kolay kaybedelim? Neden varlığınızla yokluğunuz bir olsun? Yaman kişiler olarak değerlendiriliyorsunuz. Her birinizi büyük kazananlar olarak görmek zorundayız. Öyle olduğunuzu esas alırız, gerisini de siz tamamlarsınız. Varlığınızla yokluğunuz, ölümünüzle yaşamınız neden böyle olsun? Çoğunuz ölümü temsil ediyorsunuz; başarısızlığı, çürümeyi, kafa karışıklığını temsil ediyorsunuz. İçinizde gözünden zafer okunan kaç kişi var? Gözünde düşmanı yiyip bitiren kaç kişi var? Yüreğinde düşmanı boğan kaç kişi var? Öyle değilse kendinize nasıl “adam olduk” diyeceksiniz? Biraz gerçekçi olalım. Başka türlü yiğitlik olmaz. Başka türlü yediğiniz lokma boğazınızdan geçmez. Duyularınız çok zayıf olduğundan sizin için her şey geçerlidir.

Buna rağmen kendi imkanlarımla kendimi biraz yaşatıyorum. Aslında halen düşmana karşı bir darbe gibiyim. Benim durumum genel düzeyde en azından budur. Yoksa kendimi sizin gibi, “PKK’nin işleri baş aşağı gitsin, alanlar benim elimden gitsin”, ondan sonra da “ben yaşıyorum” diyerek yaşatmazdım. Aslında bunca başarıyı bile başarı diye saymıyorum. Gelişme olarak bile değerlendirmiyorum. Çünkü fetih peşinde koşanlar kolay kolay tatmin olmazlar. Siz, kendinizi kazandırmanın sahipleri değil, ama yemenin, hırsızlamanın fatihleri olarak kandırıyorsunuz. Onun için büyümüyorsunuz veya zavallı köleler gibi “birileri bizi çalıştırır, biz de çorbayla idare ederiz” diyorsunuz. Özgürlük savaşınsının böyle bir yaşam anlayışı olamaz.

Ben de sağa sola bakıyorum, büyükleri dinliyorum, biraz kitaplara, kendi tecrübeme bakıyorum ve size doğruları göstermeye çalışıyorum. Bunlar üzerinde tartışın, eksikliği varsa tamamlayın. Dediklerim mutlak doğrudur diye dayatmıyorum. Özgürsünüz, tartışın, kararlaştırın. Diliniz var, yorulmamışsınız, kıyamet koparın, en doğru olanda, en sonuç alıcı olanda birleşin veya böyle bir tarzla kendinizi verin. Yoksa “birbirimizi oyalarız, yetkiye dayanırız, ucuz komutanlık yoluyla bastırırız, sonunu getiririz” dersiniz, bunu yapamayacağınızı ve dayatamayacağınızı görürsünüz. Eğer görevle, yetkiyle böyle oynarsanız, ayak altında ezilmekten kendinizi kurtaramazsınız.

Biz biraz insana özgü, insana yakışır tartışmak ve kendimizi düzene sokmak istiyoruz. Sürekli öğreniyorum ve getirip size sunuyorum, o halde siz de özümseyin. Eğitimsiz olan kimdir? Temel Önderlik değerleri ve askeri konularda zayıf olan kimdir? Doğru dürüst konuşmasını bile bilmeyen kimdir? Yoldaşça bir selam vermeyen kimdir? Halkına doğru seslenmeyi bilmeyen kimdir? Doğru bir öngörü sahibi olmayan kimdir? Doğru bir üslupla çekici konuşmayan kimdir? Sizsiniz, ben değilim. Benim gittiğim her yerde her şey hazıra, her şey güzelliğe, her şey doğruya kesilir. Kendimi tanıdığımdan beri böyleyim. Yedi yaşından beri böyle olmaya çalışıyorum. Yavaş yavaş siz de kendinizi böyle bir tarzın sahibi kılın. Düşmanın bize yakıştırdıklarını doğru bulamayız. Onların kullandığı bir mal olmak, güzel yaşamın yolu değildir. Sırtımıza yük bindirse, bunun adı yaşamak olabilir mi? Fakat çoğunuzun yaptığı öyledir. Düşman ne bindirmişse onun ağırlığı altında ezilenler var. Ben buna yaşam demem, böyle konuşmaya konuşma demem, böyle dile dil demem. Dil, ancak benim konuştuğum gibi olabilir. Gerçekleri nasıl dile getirdiğimizi, tarzı tempoyu nasıl tuttuğumuzu görüyorsunuz, yanlışsa söyleyin, üçüncü bir yolu varsa önümüze koyun. Aksi halde objektif ajanlar olursunuz. Bu da çok ağır bir değerlendirme olur. Bazı değerlendirmeler çok ağırdır, ama gelişmemekte inatçı olanlara ancak bu söylenebilir. PKK tarzına ulaşmayanlara, eşek teorisini örnek gösteririz. Yanlışsa söyleyin, kesinlikle sert bir biçimde beni de eleştirebilirsiniz. Ben eleştiriden korkacak biri değilim. Güçlüyüm, güçlü olan eleştiriden korkmaz. Benim öyle sağlam gerekçelerim var ki, size dilinizi bile yutturur. Doğruları görme anlamında çok güçlüyüm. Konuştuklarınızın, ortaya koyduklarınızın ne anlama geldiğini bilecek, yaşamı tartışmaya, yaşamaya güç getirmeye özen göstereceksiniz, onunla oynamayacaksınız, oynadınız mı kaybedersiniz.

Biz örgüt adamıyız. Yirmi beş yılımızı örgüt çizgisine verdik ve sizin bu çizgiyle oynamanıza fırsat vereceğimizi de sanmayın. Örgüt değerleriyle hem oynayacaksınız, hem de karşımızda “güç sahibi”, bülbül gibi olacaksınız. Bu, asla mümkün değildir. Benim bir PKK örgütçüsü olduğumu herkes bildiği halde siz neden bilmeyeceksiniz? Bu kadar şehit vermişiz, onların anısına saygısızlık etmem mümkün değildir. Onlar örgütün şehitleridir, size düşen ise onlara layık olmaktır.

Herkes istiyor ki, bunları hiç düşünmeyeyim, bunları temsil etmeyeyim, alanı kendilerine boş bırakayım. Hayır, bu asla olamaz. Zaten çılgnlığınız, müthiş düşkünlüğünüz burada. Kıyamet kadar acı, işkence, şahadet, şehit kanı ve kendi

yaşadığınız zorluklar var. Onlara sahiplik etmeme, onları koruyamama ne yüzle ve hangi cesaretle yapılabilir? O zaman bu, müthiş bir küstahlık olur.

PKK değerlerini, PKK tarihini size biraz doğru anlattık ki, canlı canlı dinleyin, birbirinize anlatın; en sağır kulak duysun, kör göz bile görsün. Veya nasır bağlamış yürek bile canlansın. Sizde büyük bir tahribat var. Bunu şunun için söylüyorum; birçok alanımız PKK gerçekliğinden habersiz savaşıyor veya savaştığını sanıyor, yaşıyor veya yaşattığını sanıyor. Bu konuda çok büyük yanlışlar var. Bunu sürdüreceğini sanıyor. İster küçük bir topluluk olsun, ister bütün bir PKK gerçeğinde yer alanlar olsun, artık bazı şeyleri anlamamanın, anlayıp da cevap vermenin zamanıdır. Bu yaşa geldik, artık biz de biraz kendimize saygınlığımızı hassasiyetle muhafaza edeceğiz. Bunun anlamı da PKK'ye göre sizleri yürüteceğiz demektir.

Kendinize güvenin, genç veya yeni olmanız bir engel değil, tam tersine hızlı kavrama, özümseme açısından bir avantajdır. Gençler her zaman daha iyi başarabilirler. Onların enerjik durumları, yıpranmamış durumları en zor görevlerin üstesinden bile gelmeye götürebilir. Müthiş savaş kahramanları olabilir, örgüt kurucuları olabilirsiniz. Sizin elinizden her türlü eylemcilik gelebilir, yeter ki kendinize güvenin. PKK'yi bütün doğrularıyla özümseyin. Eğer bunu yaparsanız yenemeyeceğiniz hiçbir düşman, gideremeyeceğiniz hiçbir zayıflığınız kalmaz. Benim gibi bir kambur bile bu duruma ulaştıktan sonra, neden siz de ulaşamayasınız? Şu anda biz bu halimizle bile düşmanı titrettikten sonra, sizin özümsemiş bir PKK gerçeğiyle yaşamanız büyük başarıdır. Biz bile bunu böyle sağladığımızı göre, bu kadar hazırı esas alanlar, buna bir de kendi gençliğini katanlar nasıl başarılacaklar? Siz kasıtlı, bilinçli bir iflah olmaz, küçük burjuva veya ajan mısınız? Veya çoktan çürümüş, ölmüşün teki misiniz? Öyleyseniz, sizi silip süpürüp atmak ve PKK ortamında tutmamak gerekir. Netleşme, ayrışma denilen olay budur. Bu temelde ölmeye ve silinip süpürülmeye razı olmayız veya yaşamaya, savaşmaya hazır olmayı bilmeliyiz. Fırsat var, kimse acele etmiyor, ama bu demek değildir ki, işler keyfimize göre ertelenebilir veya gerekleri yerine getirilmeyebilir. PKK'nin özü, biçimi bu yaklaşımla bağdaşmaz. Sahibi de var, otoritesi de var, işleyişi de var. Ama siz gafilce yaklaşıyorsunuz, sonra da zorlanıyorsunuz.

Çok canlı, çok üretken bir yoldaş gibi yaklaşmalısınız. PKK'nin büyük diyalektik işleyişine ayak uydurmalısınız. Buna ayak uyduranlar yenilmez. PKK'nin yenilmezliğinin sırrı da buradadır. Her zamankinden daha fazla bunu yakalayın. Bununla savaşın, başarılar mutlaka sizin olur.

28 Nisan 1994

HER AN HER ŞEYE HAZIR OLAN KİŞİ KAZANAN VE FETHEDEN KİŞİDİR

Hızından hiçbir şey eksilmeden kendini dayatan, mücadele gerçeklerimize doğru, yeterli yaklaşmamayı ifade eden ve artık dayanılmaz boyutlara ulaşan durumların yorumunu doğru yapmamız gerekiyor. En temel işlerimiz söz konusu olduğunda, onlara ilgi, yöntem ve üslup yetersizliğiyle yaklaşmanız, buna cesaret etmeniz ve böyle yaşanabileceğini sanmanız, herhalde kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülük olur. Bir insanın kendine bu kadar kötülük etmeye hakkı yoktur. Bu biçimde yaşamı kurtarmak şurada kalsın, onu bir suç olmaktan bile çıkaramazsınız. Bu ne ağızlardır, bu ne yöntemlerdir, bu ne anlayışlardır, bu ne yaklaşımlardır, bu ne tarz ve tempodur, bu ne üsluptur? Bununla ne kazanılır, ne korunur, ne geliştirilir? Eğer bunların doğru yorumunu kendinize sorun yapmazsanız, o zaman sadece sınıfta çakılıp kalmakla yetinmeyeceksiniz, bir de tepe taklak baş aşağı gideceksiniz. Nitekim gerçeğimizde sıkça yaşanan biraz da budur. Bunları düzeltmek bunun için büyük bir öneme sahiptir. Tüm gücümle buna katkı sunmak ve payıma düşeni yapmaktan bir an bile tereddüt etmediğim ve kaçmadığım halde, sizlerin sürekli ters yorumlamanız ve bireycilik temelinde kendinize yol bulmanız çok ciddi bir hesap hatası olmuştur. Sosyalist tarzı yakalayamamanız ve onu küçük burjuva kurnazlığıyla boşa çıkarmanız, herhalde ömür boyu kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülük olmuştur. Sosyalist eğitimi hafif ele almak ve devrimci emek sürecini sorumsuzca ve bireycilikle kapatmak, sadece kişinin ne kadar iflah olmaz olduğunu gösterir. Başka hiçbir şeye ve o birey açısından da herhangi bir gelişmeye yol açmaz.

Size çaresizsiniz desem, bu pek gerçekçi olmaz. Çünkü ortada sözler var. İnanılmaz zorluklarla karşı karşıyasınız desek, bu da gerçeği ifade etmez. İmkân kıtlığıdır desek, bu da gerçeğimize uygun değildir. Sizin için devrimci olduğunuzu ve nasıl devrimcilik yapmak gerektiğini size kabul ettiremememiz, ne idüğü belirsiz amaçlarla ve yine ne idüğü belirsiz yaklaşımlarla dolanıp durmanızdır. Kendini öz disipline tabi tutma, yaşamı büyük bir sorun yapıp üzerine gitme, yaşamı kazanmanın hesabını bütün tutarlılığıyla önüne koyma ve en çok da bunun sosyalist emek süreciyle bağlantısını kurma yerine, bütün bunları dışlamanız sizin karmakarışık durumlarınızı ifade ediyor. Yıllardır sorumluluk düzeyi çok gelişkin olması gereken arkadaşların bile halen bununla bağdaşır bir pratiğe yol açmamaları düşündürücü ve esef vericidir. Bu kadar imkanı yakaladığı halde, onu kullanmaması veya sağ kullanması kendine yapabileceği en önemli kötülük olmuştur. Neden böyle yapılıyor? Bu, yıllardır niye böyle sürdürülüyor? Nereye varılmak isteniliyor? Her gün kendi kendime sorduğum sorular bunlar oluyor. Gelişme gereğini duymama, işlere doğru yaklaşım gereğini duymama, her şeyi örgütün sırtına yıkmaya nasıl bir anlayıştır, nasıl bir hesaptır? Bunu kestirmek gerçekten zordur. Önderlik tarzını yakalayamamanın, kendini işlere başarıyla yaklaştıramamanın ve böylece ortada sallanıp durmanın nasıl kabul gördüğünü anlamak oldukça zor. Bu durum, özellikle son dönemlerde kitleselleşme ve biraz da iktidarlaşma durumu ortaya çıkınca, kendini çarpıcı bir biçimde açığa vuruyor. Yetkiyle örgüt içi değerleri bireysel tasarrufa çekme bir mücadele tarzı haline gelmiş. Sizin yönteminiz sosyalist emekle savaşarak tam başarıya götürme biçiminde gelişim göstermiyor. Bazı imkanları özellikle kişinin güçlendirilmesi temelinde kullanmaya ağırlık vermeniz büyük bir yöntem

hatası, ondan da öteye sınıf eğiliminizin kendini ele vermesi oluyor. Küçük burjuva sınıf özelliğinin ve özellikle geçmiş feodal aile yapısıyla da ilişkilendirilmeniz, sizi çok erkenden kendi bireyciliğini güçlendirmeye götürüyor.

PKK içinde yürümeyecek bir tarza sevdalanmanız en büyük hesap hatanız olmuştur. Bu hesap hatanızın sonuçlarını kendinize de, örgüte de sürekli çektiriyorsunuz. Yetkiye sarılmanız, iktidarı ucuz ele almayı tasarlamamız, hakim olma ve etkinlik kurmanın böyle ucuz köylü kurnazlıklarıyla mümkün olacağına kendinizi inandırmanız, sonuçta sefaletinizi ve basitliğinizi ortaya çıkarmıştır. Bu işin emekle bağını kurmamanız ve devrimci emeğin yaratıcılığını esas almamanız, bu temelde siyasi ve askeri çalışma geliştirmeniz ve onu dışlamanız, sizin mevcut durumunuzun izahıdır. Böyle devam ederseniz başka türlü de olamazsınız.

Dünyada köylüler kadar kendini kurnaz ve köşe dönmeçi sanan başka bir sınıf yoktur. Ama en iflas eden, bir hiç durumunda olan da odur. Sizin parti içindeki konumuz bu köylü özelliğini oldukça andırıyor. Büyük bir kısmınız da küçük burjuva esnaf kökene sahiptiniz. Onların da durumu aynıdır. Bir dükkancı küçük burjuvanın mülkiyet anlayışı ortadadır. Kendini hep kurnaz sanır ve dar ufku dünya merkezine yerine koyar, ama onun da ne kadar iflas konumunda olduğunu, güncel durum daha iyi gösteriyor. Bu tip kişiliklerle kaplanmış örgüt yapımız sosyalist bir büyüklüğe ulaşamaz. Bu tip kişilikler böyle bir gelişme önünde engeldirler.

Herhalde bu sınıf özellikleriniz nedeniyle sosyalist eğitimi esas alamıyorsunuz ve erkenden köşeyi dönmek isteyen köylü veya esnaf gibi, biraz kitleselleşme ve beklenmedik iktidarlaşma olanakları ortaya çıkınca, siz de erkenden iktidar olmak, güç ve yetki sahibi olmak istiyorsunuz. Tabii PKK'nin genel örgüt ölçüleri buna fırsat vermeyince de, tasfiyeciliğe, bunalıma yöneliyorsunuz, bozgunculuğa yöneliyorsunuz. Sosyalist tarzı kendinize yediremediğiniz için, örgütü boşa çıkarmaya, örgütte protestoculuğu geliştirmeye başlıyorsunuz. Örgüt içi yapımızda yaşanan biraz da budur.

Birçok kadromuz etrafında ayarlama yapmakla, kendini yetki ve etki sahibi kılmakla uğraşılıyor. Tabii bu yanlış bir yöntemdir. Fakat erkenden yetki ve iktidara yaklaşım göstermek, kendinizi bir an önce güç sahibi kılmak hoşunuza gidiyor. Halbuki buna cesaret etmek bir nevi hırsızlıktır ve bu da ancak emek gaspıyla mümkün olabilir. Bunu da göremiyorsunuz ve göremediğiniz için de demagojiye, yanıltmaya, her türlü subjektif ve gerçekçi olmayan izahlara başvuruyorsunuz. Bu açıdan PKK diyalektiğini veya esas gelişme tarzını yakalayamamanız, kişiliğinizin buna elvermemesi sizi de, partiyi de zorlayacaktır. Daha çok da bireyi zorlayacaktır. Zorlanmanızın temel nedeni de budur ve bunu çok önceden anlamamız gerekirdi.

Bu temelde kendine yönelen çok az sayıda kişi var. Bu kadar yoğun eğitim çabalarımıza rağmen, bir fırsat bulduğunuzda hemen kendinizi konuşuruyorsunuz. Tabii burada konuşulan bireyciliktir. Çok az kişi sosyalist dürüstlük ve emek yaklaşımıyla bize yaklaşıyor. Özellikle ustalık söz konusu olduğunda bu daha da azalıyor. Çok ciddi bir eğitimle karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz. Fakat sorunumuz sadece eğitim değil, yıllardır parti içinde her türlü eğitimi görenlerin yarattığı sorunlar daha ağırdır. Onlar için gerekli olan eğitimden ziyade kendilerini ıslah etme ve düzeltmeleridir. Bu kişiliklerin pratikleri, iktidar olmak şurada kalsın, savaş alanlarında, düşman karşısında kendilerini yerle bir olmaya götürüyor. Elbette ki, gafil bir kişilikle iktidar olunamaz. Yani birçoklarının yetki ve iktidar anlayışları, düşmanın küçük bir saldırısı karşısında kendilerini yerle bir olmaya götürür. Nitekim pratikler de onu gösteriyor. Örnekler bu kişiliğin gafletinin ne kadar tahripkar olabileceğini her gün gösteriyor. Neden böyledirler? Neden ısrarla böyle devam ediyorlar? Buna, sınıf eğilimi diyoruz. Böyle yapmak hoşlarına gidiyor. "Bir tutarsa" diyor. Büyük bir kısmının çok ucuz "başkanlık" sevdaları var. Herkes benden daha fazla kendini "önderlik" havasına kaptırmış gidiyor. Böyle ucuz "önder" olmak çok hoşlarına gidiyor.

Aslında bu bir Kürt hastalığıdır ve daha da boyutlandırılıp tarihi temeli ortaya konulabilir. Yoksul düşmüş ve her şeyden mahrum bırakılmış. Bir iktidar fırsatı yakalayınca da kendini kaybediyor. Bu hastalık derin olacağına benziyor. İşbirlikçiler de çoğunlukla kendilerini iktidar sanırlar. Aslında bir oyuncaktır, maşadır, fakat devlete sahip olduğunu sanır. Bizdeki işbirlikçilik budur, uşaklıktır, hainliktir. Ama "ben en iyiyim, çünkü devletleyim" der. Devletle olmanın ne anlama geldiğini belki sonradan fark edecekler. Bizdeki de aynı şeydir. İktidar olayında da durum böyledir. Aslında iktidarın ne olduğunu bile bilmiyor, iktidarın savaşla bağlantısını göremiyor. Nasıl bir savaşla iktidar, etki ve yetki sahibi olunacağını, örgüt çalışmasının ne olduğunu hiç aklına bile getirmek istemiyor. Tersine, yüzyılların boşluğunu ucuzundan gidermek ve kendini tatmin etmek istiyor. Oysa gerçekçi değil, böyle iktidar olunamaz. Olsa olsa kendini bilmez birisi, bir baş belası olunur. Bu gerçekleri kendisine biraz hissettirince, karşı tepki olarak tekrar derinliğine bir kölelik yaşamını geliştiriyor. "Eğer böyle iktidar olamayacaksam, o zaman ben de eski köle tarzımı biraz inceltip sürdüreceğim" deniliyor. Tepki, ya ucuz "iktidar" olmak ya da eski köle kalmak biçiminde geliştiriliyor. Bunun aşılmasını sorun yapmak, doğru tarzı esas almak bir türlü akla getirilmek istenmiyor. Üzerinize biraz geldiğimizde en basit birisi olup çıkıyorsunuz. Ortamı biraz açık bırakıyoruz, o zaman da canavar kesiliyorsunuz. Neden böyle oluyor? Bunun doğru bir biçimi yok mu? Doğru bir iktidarlaşmayı ve bunun her alandaki çalışma tarzına yansıtılmasını bulmayacak mısınız? O zaman ne diye eğitim görüyorsunuz? Ne diye pratik görev talep ediyorsunuz? Bu kadar yanlışlık yaparak, yetersizlik sergileyerek ne olacaksınız?

Böyle bir tutum sahibinin savaşçılığı yenilgidir, kendisinin sağ olması da tesadüfidir. Bu tutum, belki de düşmanın verdiği zarardan daha fazla zarara yol açmıştır. Dolayısıyla tarzı değiştirmeniz, biraz yorum kabiliyetinizi geliştirmeniz gerekiyor. Benim size sunduğum değerlendirmeler hayli yoruma açıktır. Ama siz inceleme gereği bile duymuyorsunuz. Orada öyle yorumlanacak hususlar var ki, size dağlar kadar bilinç ve doğru yaklaşım verebilir. Ne kadar geliştirirsek geliştirelim, bizimkinin yaptığı ya es geçmektir ya da kendisine gerekli olduğu gibi veya kendi eğilimlerine, bireyciliğine hizmet ettiği oranda ilgi göstermektir. Bu da, "benim için ne kadar faydalıysa, o kadar iyidir" yaklaşımı oluyor. Yoksa "örgüt için, partinin objektif ölçüleri için ne kadar gerekliyse kendimi ona göre katabilmeliyim" biçiminde düşünülüyor ve buna geliniyor.

Uzlaşmacılık dediğimiz olay, bireyciliğinizin aleyhine bile olsa, hoşunuza da gitmese, size zor da gelse, örgütün temel değerlerine katılmanız yerine, örgütün değerlerini kendi keyfi eğiliminize tabi tutmanızdır. “Bu kadar hoşuma gidiyor, bu kadar eğilimime cevap veriyor, ben de örgüt işleyişine o kadar katılırım” diyorsunuz. İşte sınıf uzlaşmacılığı budur. Ve bunu da parti gerçekliği kabul etmez. Çünkü partide uzlaşma olmaz. Partide mutlaka ideolojik, politik ve örgütsel birlik esas alınır. Parti budur. Cephe örgütü olsa, orada uzlaşma anlayışınıza göre yer bulabilirsiniz ve sınıf özelliklerinizi uzlaşarak yaşayabilirsiniz. Ama partinin birliği, hele çekirdek birliği söz konusu olduğunda, kesinlikle uzlaşmaya yer yoktur. Burada erime şartı vardır. Parti ölçüleri içinde kim eriyor diye sorarsak belki de hiç kimse çıkmayacak. Çıksa bile, çok yanılı ve çok yüzeysel cevaplar verilecektir.

Gerçeği böyle değerlendirip eğitim ve tecrübeyi güçlendirme lehine kullanacağınıza, yine “biraz daha yetkiye dayanayım, PKK’yi biraz daha yanılı ele alayım, bireyciliğimi biraz daha derinleştireyim ve kendimi katmayayım, kendimi frenleyeyim” hesapları içindediniz. Sizin tutumunuzu günlük olarak bu temelde izlemek benim için hiç doğru bir şey değildir. Şu anda PKK’de yaşanan en yoğun sınıf savaşımı bu özelliklerinizle. Farkında değilsiniz, ama parti sizinle savaşıyor ve siz de partiyle savaşıyorsunuz. Yetmezliğin altında bu var, yetmezlik bir sınıf savaşımı biçimidir. İlgi yetersizliği, üslup yetersizliği, anlama yetersizliği, hepsi sınıf savaşımıdır. Öyle doğal özellikler değil, kişinin şu veya bu nedenle oluşan normal bir doğal özelliği de değildir. Bunların hepsi sınıf mücadelesine girer. Bu tür yetersizlikler kendilerini daha çok askeri taktiklerde, temel örgüt çalışmalarında açığa vurur. Siz, çizginin çok gerisinde, dışında, hatta çizgiye karşıt konumdasınız. Ve ancak böyle bir izahla durumunuzu ortaya koyabilirsiniz. Bütün bunları biz de gözden geçiriyoruz. Bu kadar çabaya rağmen, neden bu kadar büyük bir inatla parti içinde kendinizi bu şekilde yaşıyorsunuz? Sosyalist önderlikte iddialı olduğuma göre, bu sınıf özellikleriniz niye bu kadar yaşayabildi veya yaşatabildiniz? Biz mi zayıftık? Biz mi etkili yöntemlerle üzerinize gelemedik? Dolayısıyla bizim yöntemlerimiz daha nasıl etkili olmalı? Sizlere yaklaşımı daha nasıl derinleştirmeliyiz? Bunlar benim için de çok önemli sorulardır. Yoksa sizin karnınızı doyurmak bile bir sorundur. Hatta sizin bu kişiliklerinizi taşımak bile bizim açımızdan tahammülü zor bir iştir.

Bu kadar yaramaz ve yetmez kişilikleri, kendini komalık gibi savaş ortamına atan birini ne yapacağız? Saflarda neden bu kadar hastayı taşıyalım? Bu kadar zeka geriliği varken, ordulaşıyorlar biçiminde neden kendimizi aldatalım. Doğru dürüst bir taktiğe bile işlerlik kazandırmayacaklarsa, düşmana doğru dürüst yönelmeyi planlayamayacaklarsa, bunlar komutandır, şöyle devrimcidir, böyle savaşçıdır diye niçin paye biçelim? Biz bunları düşünüyoruz, sizin de mutlaka düşünmeniz ve yorumu doğru yapmanız gerekiyor? Sizleri taşımaya mecbur değiliz. Çünkü sosyalist örgüt, özgürlük örgütüdür, gönüllülük örgütüdür. Siz bir köle olarak bize katılmıyorsunuz, yüce amaçların zaferi uğruna katılıyorsunuz. O zaman bu amaçlara nasıl ulaşılır sorusuna da cevap vermeniz gerekir. Aksi halde adama “bela mısınız veya geri zekalı mısınız” derler. Elinizden neden iş gelmesin? İnsan üretken bir varlıktır, insan her şeyin esasıdır, neden gelişmesin? Bu da sizin kendinize sormanız gereken bir sorudur. Kendinize bu soruyu sormadan yaşayamazsınız, doğru cevabı vermeden hiç yaşayamazsınız.

Bizdeki köylü yaşam tarzı, esnaf yaşam tarzı bütün sonuçlarıyla ortadadır. Hain, işbirlikçi kesimlerin yaşam tarzı ortadadır. Bunlar hiçbir şeyin sahibi değildirlir. Ne aklın, ne şerefın, ne onurun, ne ülkenin, ne kimliğin, ne yüceliğin, ne saygının, ne sevginin, hiç bir şeyin sahibi değildirlir. Eğer bunlar gerçekse, o zaman biz neye ve nasıl yüklenmek zorundayız? Bunlar sizin için yakıcı sorulardır ve doğru cevaplandırıldığında yaratıcıya yol açar. Buna rağmen saflarımızdaki yaratıcılıktan uzak tarzı görüyoruz. Sizlerin günlük yaşamınızı da görüyoruz. İçinde fethetme tutkusunu yaratan kaç kişi var? İçinde yoldaşlığı esas alan ve yaşamı doğru yorumlayan kaç kişi var? Doğru sınıf mücadelesini ve sosyalist önderlik tarzını yürüten kaç kişi var? Bunlar sizin için hep yeni sorulardır. Yıllardır belki de ilk defa böyle sorularla karşı karşıya geliyorsunuz. Halbuki en temel sorulardır. Başka türlü insan sosyalist olamaz.

Elbette bir örgüt davanız varsa, sosyalist bir kimlikle savaşmakta iddialıysanız, bunlar o zaman anlam ifade eder. Allah’ın bir zavallısıysanız, ciddi bir siyasi ve örgütsel mücadeleden haberiniz yoksa, laf olsun diye veya dostlar alış verişte görsünler diye katılmışsanız, o zaman sizin bu yaklaşımınız sizi zora sokar. Bu tarz aşılması için, Türkiye ve Kürdistan’da bütün örgütler tasfiye olmuştur. Biz biraz zorluyoruz. Gelişmeleri halen bizim tutumumuz sürdürüyor. Benim bu tarzım olmasa, çalışmaya biraz bu biçimde bir yüklenim olmasa, acaba adınızı bile ağzınıza alabilir miydiniz? Bir tek savaş mevzisi elinizde kalabilir miydi? Kendi pratiğinizi gözden geçirin ve bunlara cevap verin. Sosyalist yaratıcılık tarzıyla kaç kişi ayaktadır cevap versin. Cevap veremeyişiniz sizin haklı ve doğru olduğunuzu mu gösterir? Veya subjektif niyetlerle kendinizi savunmanız doğru yolda olduğunuzu mu gösterir? Hayır, zorlanıyorsunuz, sıkılıyorsunuz. O zaman emekten hiçbir şey anlamamışsınız. Hele sosyalist emek aklınızdan bile geçmez. Yaşamınızın ne kadarı sömürgecilığe, ne kadarı işbirlikçiliğe, ne kadarı küçük burjuvaya özgürlük tanıdığı belli değildir. Ne kadar kendiniz için yaşadığınız da bilinmez. Bu kadar yaşam hatası, plan hatası olanlar sosyalist olamaz, örgüt adamı, örgüt üyesi olamazlar. Bunlardan çıkarılacak sonuç; kendinizi doğru örgütlemeniz, doğru örgüt üyesi haline getirmeniz ve bunun ölçülerini asgari düzeyde de olsa temsil etmenizdir. Bu da sizin sorunuzdur.

Unutmayın ki, doğru dürüst bir tartışmaya, doğru dürüst bir planlamaya ve işbölümüne bile gelemiyorsunuz. Aldığınız bütün görevler çok kısa süre içinde özünden boşaltılıyor, bayatlıyor ve çürüyor. Yüksek başarı arz eden tutumlar azdır. Beş, on kişi “bu işe varız” desin, ben zaferi sağlayabileceğimi söyleyeyim, ama yoktur. Gidilen bütün alanlarda geliştirilen tek şey ucuz şikayetçilik. Buradan aldıklarını sağa, sola ucuz satmadır. Buna en yakın dönemde eğittiklerimiz de dahildir. Bizden biraz öğreniyor, bunları satıyor ve bununla birkaç yıl yaşayabileceğini planlıyor. Şimdiye kadar hep böyle yaptılar. Sonuç örgütün başına bela olmadır.

Doğru bir çalışmanın sahibi olmadan, bu dünyada hiç kimse sana yer vermez. Başarı imkanını kendinizde yakalamadan, örgüt içinde de, dışında da azmettiğiniz ve amaç bellediğiniz konularda söz sahibi olmazsınız, bir iddianız ve başarınız olmaz. Aslında bütün bunlara çözüm bulmuştuk, fakat siz yorumu bizim gibi doğru yapamadınız. Ayları ve

yılları ucuz geçirdiniz, şimdi de zorlanıyorsunuz, pratik içinde daha da zorlanıyorsunuz. Elinizden öyle fazla yüksek bir başarı gelmiyor. Çocuklar gibi şikayet etmekten öteye gidemiyorsunuz. Oysa önder bu değildir. Belirttiğim gibi önderlik, işlerde başarıyı mümkün kılan yaklaşımın sahibidir. Önderlik, bu konuda engel tanımayan, engelleri aşan, engel ne kadar içte, ne kadar dışta ve ne kadar zorlu olursa olsun, hepsine cevap veren kişiliktir. İşleri düzeltebilen, yola sokabilen ve bunu gözetebilen kişiliktir. Önderlik tanımı budur. Ama size göre her türlü sıfat yakıştırılabilir. “Önderlik ağalıktır”dan tutalım, “önderlik sevdalanmadır”a kadar; “önderlik ucuz yaşam sahibi olmaktır”dan tutalım “önderlik kendi değerlerini hovardaca çarçur etmedir veya sonuçları toplayamama ve gözetememenin her biçimidir”e kadar birçok tanımı yakıştırabilirsiniz. Açık ki sizin yaşamınız Önderlik gerçeklerimizle çelişiyor.

Bütün bunları görüp kendinizi eğiteceğinize, es geçiyorsunuz. Biraz eğitim aldığınızda “bununla bireyciliği derinleştirelim” diyorsunuz. Ortamı yakaladığınızda “biraz daha kendimizi konuşuralım” hesabı yapıyorsunuz. Bu, atadan kalma bir ideolojidir. “Bir ağalık da biz oluşturalım, bir beylik veya bir uşaklık tarzını da ben geliştireyim” diyorsunuz. Hoşa giden olay budur. Yoksa biraz benim gibi yapsaydınız, kesin böyle olmazdı. Ben de buralara kadar geldim ve bu işe sıfır imkanlarla başladım. Ama çalıştım, ilişkilere uzandım, ilişki yarattım ve sonuçları da ortadadır. Bizim ele aldığımız bütün süreçler yokluklarla yüklü ortamlarda başlatıldı. Siz elinize hazır verilen bu kadar şeyi de koruyamazsanız, elbette fazla ciddiye alınamazsınız. İmkanlarla oynanarak örgüt içinde yetki sahibi olunmaz. Bu durumda olanlar ciddiye alınamaz. Bütün bunlar sizin sorunlarınızdır, benim sorunum değil. Ben sizin yaramazlıklarınıza alet olmam ve beni kandıramazsınız. Çok çarpıcı bazı gerçekleri anlattım. Bireysel emellere göre düzenlenen her şey, bana göre bitmiş ve yenilmiştir. PKK içinde saygı duyulmayacak bütün yaklaşımlarınıza, tutum ve davranışlarınıza büyük bir öfkeyle karşılık verdim ve bunları ciddiye bile almadım. Bu konuda kendimi oldukça da ortaya koymuşum. Aslında bunları yorumlayamamışsınız. Eğer bazı çarpıcı cümleleri yorumlasaydınız, inatçılığınız bu kadar devam etmezdi.

PKK'deki önderlik kimdir? Nasıl yaşar, nasıl üretir? Neyi esas alır? Buna biraz ilginiz ve katılımınız olsaydı, yüzde on uygulama düzeyiniz olsaydı, o zaman işler başka türlü gelişirdi. Ama kendinizi çok akıllı sandınız. Onun için de, ne kadar adım çıksa da, aslında daha çok sizin kendi büyüklüğüne sevdalanmanız ve hiçliğinizi tutum olarak bellemeniz söz konusudur. Bazılarına göre benim tarzım zormuş; ulaşılmaz ve temsili zormuş. Ama bu ülkede başka türlü de bir şey yapılamamış. Bin yıldır direniyorlar, bin yıldır çalışıp çabalyorlar. Hiçbir şey elde ettiler mi? Ben, ne kadar zor da olsa, ince de olsa tek iş yapan tarzın bu olduğunu kanıtladım. Bu da sonuçlarıyla ortadadır. Eğer bunun dışında sizin tarzınızın düşmana karşı yirmi dört saat sağlıklı bir direnmesi olursa, o zaman her şey sizin olsun. Başka doğru söz söyleme imkanınız varsa, gidin deneyin. Diğer örgütler de var ve bizi hiç beğenmiyorlar, ama düşmana karşı kendilerini kanıtlasınlar. Düşmana karşı kendisini kanıtlayamayan bütünüyle bir yalandır, bir hiçtir, yenilmiştir. Yine örgüt içinde de kesin başarı doğrultusunu temsil etmeyen de bir hiçtir. Eğer Önderlik diye bir kavrama, siyaset veya çizgi diye bir kavrama anlam vermek istiyorsanız, gerçekler böyledir.

Tabii çok geleneksel bir toplumun üyeleri olduğunuz için, ahabap çavuşluğu, hatta diyebilirim ki, klan kültürünü esas aldığınız için, bu gerçekleri kendinize göre yorumluyorsunuz. “Sen yine ağamızsın, paşamızsın, canımızsın, ciğerimizsin” dediniz ve böyle ucuz bir yaklaşımla geçiştirmek istediniz. Ama örnek olsun diye, ben çok erkenden bütün yaşantımı ortaya koydum, büyüklük kavramlarına nasıl yaklaştığımı gösterdim. Allah yorumundan tutalım ana baba yorumuna kadar, eş dost yorumundan tutalım basit amele işlerini yapmaya kadar hepsine ilişkin tutumumu dile getirdim. Biz bu işleri, böyle bir çalışmanın sonucu olarak yürütüyoruz. Ne bir hamal olmayı kabul ettim, ne de emek dışı bir yöntemle yaşamayı. Yine kendimi geliştirmeden, düzeltmeden işleri başkalarına dayatma tenezzülünde bulunmadım. Gerçekler böyledir, bizi başka türlü yorumlayamaz ve kullanamazsınız. Karşınızda bir temel gerçeklik var ve ancak onu kavrayarak doğru iş yapabilirsiniz. Nasıl ki doğa kanunlarını, fizik kanunlarını doğru yorumlayarak bir motoru çalıştırırsanız, bir su çarkını döndürürseniz, bir kimya kanununu kullanarak bir bileşiği elde ederseniz; siyasi önderlik kavramı da öyledir, ancak onu doğru kavrayarak bir oluşuma yol açabilirsiniz. Kanunu kavramadan, kanunun gereklerini yerine getirmeden, tersine karıştırarak doğru bir sonuca ulaşamazsınız. O zaman sizin durumunuz kimyacılar değil, simyacılar benzer, büyücülere benzer ki, hokus pokus yöntemleriyle de bu işler yürümez. Sizininki aynen böyledir, yani hokus pokus yöntemiyle çalışıp yaşıyorsunuz. Siyasetin de kendine göre kanunları var, onları uygularsanız sonuç alırsınız. Sizin önderlik yöntemleriniz, anlayışlarınız benim nenemin yöntemlerine, anlayışlarına benziyor. “Oğlum iyidir, kızım güzeldir, paşa olacak, sultan olacak” edebiyatıyla yaşıyorsunuz. Aslında bunları aşmak için doğrulara büyük ağırlık verdim. Size yapabileceğim en büyük iyiliğin bu olduğunu gösterdim, ama çoğunuz nazlı bebek ya da çocuk gibisiniz ve gerçeklerle temasa geçmekten halen korkuyorsunuz. İnsan sıkıştığını görünce üzülüyor. Çocuk kalmakta çok ısrarlısınız, ama sahte büyüklükler çizmeye de çok bayılıyorsunuz. Bunların ikisi de yanlış. Kesinlikle yılları doğru değerlendirecektiniz. Geçmiş yılları iyi değerlendiremediniz. Sağlam başlangıçlar yapmadınız. Sağlam başlangıç nedir, nasıl yapılır? Bunu hiç ciddiye bile almadınız, onu da es geçtiniz. Sağlam başlangıçlar yapmaya mutlak ihtiyacınız vardır. Çünkü geçmişte pek başarılı değildiniz. Sonuç; daha fazla artan eleştiri ve daha fazla kabul edilemez durumlarınızın yargılanmasıdır. Çünkü siyasetin de kanunları vardır.

Bütün bunlardan ortaya çıkan sonuç şu; ya doğru Önderlik gerçeği hayat bulur ve bu başarıya götürür ya da sizin bireysel yorumunuz egemen olur ve bu da yenilgiye götürür. Çarpışma bu temeldedir ve hayatidir. Ya siz bizi mağlup edersiniz ya da biz sizi mağlup ederiz. Elbette bunu, PKK'de işleri çığırından çıkaranlara, her türlü taktiğe gelmeyenlere, kendini doğru yaşama katmayanlara söylüyorum. Yoksa bu, boyun eğmemiz gereken bir kader değildir. Eğer böyleyse, o zaman ne diye devimciliğe başladık. Bu kadar çalışmalarımız boşuna mı? O zaman neden bu kadar kanımızı döktük, işkence yaşadık? Bu korkunç koşullar altında bunca yıldır yaşamamız nedir? Eğer bütünüyle “bunlar çok önemlidir” diyorsanız, o zaman bütün işlere yaklaşımdaki yetmezlikleriniz, bir işe doğru yaklaşım gücü olamayışınız nedir? Bunu

nasıl izah edeceksiniz? Nasıl böyle yaşamayı kabul edersiniz? Ve bana göre bu nasıllara rağmen kendinizi yaşamamız bir sefalet örneğidir. Zaten bizim toplumun düşürüldüğü durum da ancak böyle tanımlanabilir. Yaşanan bu köleliğin felsefesi her türlü boyun eğme ideolojisinin felsefesidir.

İster köylü, ister kentli olsun, küçük burjuvazinin kendini bireyselleştirmesi ve bireysel yorumunu partiye ısrarla dayatması boşunadır. Sosyalist kolektivizme kendini katabilmesi tek doğru yoldur. Onun tarzını ve temposunu yakalaması, eğitim ve pratikten hangisi ne kadar gelişmeye yol açıyorsa, onunla bunu başarması tek yaşam ve başarı şansıdır. Kime ne kadar ve nasıl gerekliyse, o kişi onu başarmalıdır. Partinin imkan ve yetkisini bu temelde kullanabilmelidir. Başka türlü asla parti yetkisine sığınmamalıdır. Parti yetkisine ve olanaklarına sınırlanarak ne köleliğini kapatabilir, ne de iktidar olabilir. Bu tür yönelimler yanlıştır.

Parti Kişiliği Çözüm Kişiliğidir

Gerçeği görmemiz için ülke içinde ve ülke dışında bir yığın çaba harcadık. Ama maalesef ağır yanığı ve yetmezliklerimizle bunu yüzeysel geçiştirdiniz. Mevcut pratik gelişmeler, pek de yüksek başarı imkanını yakalayabildiğinizi göstermiyor. Yine kendiliğindencilik, bireysel yorumlar ağırlıktadır. Örgütlü, planlı ve sosyalist politik ilkeyle askeri, örgüt ve cephe çalışmalarımız yürütülmekten uzaktır. Kendini dayatanın bireycilik yanı ağır basar. Yine sağa çekme ve taktik dışına çıkma, en az emekle yaşama hayli etkindir. İnsan, sosyalist tarzın ısrarlı takipçileri elle sayılabilir bile diyemiyor, çok az. Herhangi bir alandan yüksek sosyalist önderlik doğru bir çıkış yapıyor, doğru bir çalışma tarzı şekilleniyor diyemiyoruz.

Belirttiğimiz sosyalist tarz çok önemlidir. Bütün kölece çabalarınız fazla sonuç vermez. Hamal gibi ölümüne çalışmanın fazla bir değeri yoktur. Zaten halk da öyle yaşıyor, bir kuruş için kırk takla atıyor. Herhalde bu, çok değerli, saygıdeğer bir çalışma tarzı değildir. Sömürgecilikten bir iş bulmak için binlercesi sürünmeye razı ve iş bulunca da kırk takla atıyor. Herhalde bu çok iyi bir iş bulduğu anlamına gelmiyor. Yani sizin hamalca yaklaşımlarınız toplumdaki düzeyi andırıyor. Bunun da hiçbir değeri yoktur. Yine bir köşeyi dönmeci, bir işbirlikçi gibi bir yetkiyi yakalayıp ona sarılmanız da hiçbir şey ifade etmiyor. Birkaç işbirlikçi devlete kapılandı diye, ona “devlet oldular” diyemeyiz. PKK içinde bir yetki kazanıp onunla biraz yaşayanlar da “iktidar” olduğunu sanmasınlar. Bu da dolaylı bir işbirlikçilik. Zaten yeni bir terim de çıkmış; “PKK işbirlikçileri” deniyor. İçimizde ve dışımızda iktidar sevdalısı birçok kişi var. Bu, çok yanlış bir yaklaşımdır.

Görüldüğü gibi, örgüt işleri sorumluluk işleridir, büyük eğitim işleridir. Pratik yaşama iğne ucuyula kuyu kazar gibi yaklaşma ve en ufak bir hataya bile yol açmamak için bütün duyarlılığını göstererek değer yaratma işidir. İşte bu, PKK tarzıdır. Ve böyle bir tarzla bu kadar yaşayıp bugüne gelebildik. Buna, uzun süreli olarak tarzın, anlayış ve yöntemin düzeltilmesi dedim. Buna devam ediyoruz. Aksi halde, düzeltmez ve yetkinleştiremezsek, yenilgiyi kabul ediyoruz demektir ve süreç içinde sıra teslimiyet bayrağını şurada burada çekmeye gelir. Biz bunu önlemek istiyoruz.

Parti gerçeklerimize, bunun üyesi olmaya, çalışmasını yürütmeye böyle yaklaşılabilir. Ucuz iktidar hevesini yetkiyle yürütülen devrimciliği bir tarafa bırakmalıyız. Kendimizi sürekli dayatmayı, sağa, sola yamandırmayı, hamalca ve kölece yaşamayı kesinlikle bir tarafa bırakmalıyız. Zamanınızı çok iyi kullanarak kendinizi doğru yorumlayın ve düzeltin. Aksi halde bir yalancı, iflah olmaz bir küçük burjuva olduğunuz kesinleşir ki, günümüzde onlar da yaşayamıyor. Kimi intihar ederek, kimi teslim olarak, kimi zarar vererek en olumsuz biçimlerde yaşamları sonuçlanıyor. Mümkün olan başarı tarzıdır. Başarı tarzını neden bulamayasınız? Kendinizi neden düzeltmeyeceksiniz? Geçmişiniz ne kadar günahkar olursa olsun, ne kadar kötü yetiştirilmiş olursanız olun, yine de kendinizi düzeltebilirsiniz. Çünkü parti büyük yetiştiriyor, parti büyük kazandırıyor, hem de güzelce kazandırıyor. Kişiliğiniz neden kendini buna katmasın? Onurunuz, gururunuz neden kendini partinin onuru ve gururu haline getirmesin? Bireysel gururunuzu, onurunuzu neden bu kadar esas alıyorsunuz da, partinin büyük onuruna ve gururuna göz dikmiyorsunuz, onun gibi olamıyorsunuz? Büyük olan partinin onurudur, onun kişiliğidir ve esas alınması gereken de budur.

Sizleri “artık sağlıklı bir yoldaş olabilirler” yaklaşımı altında tutmak istiyoruz. Yoksa “hep bela olacaklar veya tehlikeli olabilirler” şeklinde sizleri değerlendirmek bizi zorlayacağı gibi, sizi de zorlar. En azından tartışmayı bilmeliyiz. Neden adam olamıyorsunuz? Örneğin bunu bana kanıtlarsanız, o zaman birbirimizi bırakırız. Biz neden başaramayız, neden adam olamayız, neden geri Kürt teorisine göre yaşayacağız? Eğer böyle diyorsanız, o zaman tamam, söyleyecek bir şeyimiz yok. Sıkça hatırlattığım bir köylü var. Bana “Beyim, benim böyle uzun kulaklarım var” diyordu. Kulağı uzun olana sen nasıl laf anlatabilirsin? Adam bana eşek teorisinin önemini vurgulamak istiyor. Eğer bu teori sizin gerçekliğiniz için de geçerliyse, o zaman ben bir daha yaklaşmayım; tasımı tarağımı toplayıp başka diyarlara göç eyleyeyim. Bu, kendine saygıyı bütünüyle yitirmek anlamına gelir. Biz kendimizi bu kadar insanlık dışı, bu kadar basit göremeyiz; kendimizi geliştiremez ve başaramaz noktasında tutamayız.

Burada bazı somut örnekler vermek gerekiyor. Bazıları kendilerini hudut boylarında tutarak, “bir adım içeri atamayız, bir adım atarsak batırız, başarı tarzına doğru bir adım atamayız, kendimizi hep inkar, hep imha, hep yenilgi durumları sınırında tutarız” diyorlar. Derdin ne, bunun PKK’yle ilişkisi ne? Aslında PKK bunu hak etmemiştir. İyi savaşmak isteyen bir partidir, iyi gerillacılık yapmak ister. Ama ne idüğü belirsiz bazı kişilikler ve anlayışlar, birçok karargahımızı mih gibi çivilemişlerdir. Düşman, böyle karargahları silip süpürüyor. Ve bunlar, belki de bir kişi yüzünden, bir anlayış yüzünden oluyor. Biz bunları anlamazsak ve boşa çıkarmasını bilmezsek kendimize yazık ederiz. Çoğunuz bunun kurbanı oluyorsunuz. Ülkeye girmek için bir koridor da mı açamıyorsunuz? Bu kadar gücü bir araya getirdikten sonra, düşman üzerine gidecek delici bir tarz mı bulamıyorsunuz? Bir gece saldırısı mı yapamıyorsunuz? Düşmana karşı bir baskın tarzı mı yaratamıyorsunuz? Uygulanan baskın tarzına bakıyorsunuz, hepsi komalık gibi, kendiliğindenci ve biçilmesi işten bile değil. Pususu da hakeza öyle. Her şeyleri Allahlık. Pusuya giderken pusuya düşerler. Peki bütün

bunlar kader midir? Pratikteki kayıpların izahları, hep dikkati yok, sorumluluğu yok, tarzı yok, planı yok, ilgisi yok, hesabı yok ve benzeridir. O yaşamı herkes esas almış veya böyle yanlışlar temelinde herkes birbiriyle uzlaşmış. Tabii sonuçta da başarı söz konusu olmuyor. İstedğim kadar destek sunayım, o yine de tüketmesini bilir.

Bütün bunlar bizim halkın “adam olamayız”, bizim köylünün ve basit küçük burjuvanın “ancak yaşam böyle olur” anlayışının bir sonucudur. Eli silahlı bu kadar insanın sonuç almaması mümkün mü? Bir yerde alamıyorsa başka yerde, bir biçimde alamıyorsa başka bir biçimde sonuç almaması düşünülemez. Artık gerçekleri doğru kavramanın zamanıdır. Doğru partili olmayı bu açıdan bilmek ve bir çalışmaya güç getirebilmek şarttır. PKK ve PKK militanlığı böyledir. PKK’yi ne sanıyorsunuz? PKK militanlığını böyle kavramayanlar içimizde ne diye geziyorlar? Aslında ben halen içimizde hangi cesaretle duruyorlar diye düşünüyorum. Sende böyle PKK’lilik yoksa, o zaman adama sen kimsin, ne geziyorsun demezler mi? Neredeyse bazıları en ucuzundan hizip oluşturup bizden başarı isteyecekler; her türlü teslimiyete, her türlü tasfiyecilik çabalarına onay isteyecekler. İşte bu kadar şımarmışlar. Halbuki insan biraz terbiyeli olmayı bilmeli.

Biz küfür etmiyoruz, sille tokat patlatmıyoruz diye, acaba iktidarsız mıyız, otoritesiz miyiz? Bunlar çok uyanık kurnazlar da, biz mi çok geriyiz? Hayır, öyle bir şey yok. Eğer işine gelmiyorsa git veya hizip savaşı ver, anlayış savaşı ver. Fakat bunu açıkça ver, kalleşçe verme. Örgütü kritik süreçlere sokarak, görev ve yetkilerini kötüye kullanarak, bizi zora sokarak ikiyezülülük etme, münafıklık etme, yalancılık yapma. Bize karşı savaşmak istiyorsan, hiç olmazsa açık bir şekilde yap. Eğer gücün yetmiyorsa, açık söyle. Başka türlü ne istiyorsunuz? Yetişemiyorsan, gelişemiyorsan, bir çalışmaya cevap veremiyorsan o zaman içimizde ne geziyorsun?

Görevine dört elle sarılmayanın benim için hiçbir değeri yoktur. Anamla bile nasıl konuştuğum biliniyor. Bana göre ilişkinin emekle bağlantısı olmalıdır. Biri bunun gereklerini yerine getirmedi mi, kim olursa olsun onu kabul etmem. Sosyalist kişiliğim böyle başlamıştır. Bir kişi bunu göz önüne getirmeden, kendini nasıl özel ilişkileriyle, yakınlığıyla bana dayatıp yaşatabilir, nasıl böyle yaşayabileceğini sanır? Yine “Önderliği anlamamışız” diyeceksiniz. Anlamamak ne demek? O zaman sen bizi dinlememişsin. Diyeceksiniz ki, “biz başka türlü anlamışız.” Başka türlü ne demektir diye sormaya bile gerek yoktur. Her şey açık seçik ortadadır; nasıl yaşadığı, nasıl çalıştığı, nasıl yaklaştığı ortadadır. Köylü kurnazlığıyla yetkiyi ayarla, ağalığı ayarla, kendini bana yutturacağını san, sonra da “ben kaçırım” de. Bu en büyük onursuzluktur. İnsan her zaman kendi haddini hududunu bilmeli, kendini geliştirmesini bilmeli. Sende o yetenek yoksa, içimizde ne duruyorsun? Git kendini nereye pazarlarsan pazarla, nasıl satarsan sat. Ama bunu beni kullanarak yapma.

Görev, yetki ve sorumluluk üzerine yoğunlaşıyoruz. Eğer güç getiremiyorsan, “yoldaş ben yapamıyorum” de. Biz sıradan bir gerillacılığa da çok değer verdik. Bizim için herhangi bir çalışma alanı da çok değerlidir. Bizim için hepsinin bir değeri vardır. “Hepsiyle oynarım” dersin, “şu iş bana göre, bu iş bana göre değil” deyip kendine göre ayırım yaparak kendi çıkarımı esas alman asla kabul edilemez. Kaldı ki, herkese devrimci bir tarzda yapabileceği işleri çok iyi kavradık. Ama hepsi kurnaz, küçük burjuva ve durumları kendilerine göre iyi ayarlıyorlar. Kıyamete gidiyor, onu dahi ayarlayabiliyor. Bir de kendisi en üstte kalsın, en akıllısı sanılsın, bu da onun hoşuna gidiyor. Bu olmadı mı düşmana kaçıyor. Biz bu hikayeyi yutar mıyız? Bin yıldan beri köhnemiş köylü kurnazlığını, tefeciliğini ve işbirlikçiliği, toplumumuzda varolan o bin bir çeşit olumsuzlukları, belki de bin yıldan beri sürüp gelen hayvani gerilik özelliklerini atmamışsan, insan olarak kendini geliştirmemişsen ben sana ne diyeyim?

Bunlar PKK olayını basite almanın sonuçlarıdır. Hem PKK müthiş bir örgüttür diyeceğiz, hem de onun bu kadar geriden giden bir militanı olacağız. Bu kabul görmez ve size de yazık olur. Görev istiyorsunuz, ama gidip hemen düşünürsünüz. Böyle görev istemek olmaz. Görev isteyen bir savaşçı, bir komutan etrafını biraz yıkmasını bilmeli, biraz eser yaratmasını bilmeli. Bu konuda eğitilmiştir, söz de veriyor diyoruz. Artık kendini pratikte göstermeli diyoruz. Biz de yine üzerimize düşeni yaparız. Fakat anlayamadığınızda veya şimdiye kadar anladığınız gibi anlarsanız, benden de tekme yersiniz. Sonra da “APO adamı böyle de yapar, şöyle de yapar” demeyin. APO en iyisini yapmaya çalışandır. Herkeste kaypaklık vardır, bende yoktur; herkeste hırsızlık vardır, bende yoktur. Ben ne yaptığımı, nasıl çalıştığımı iyi biliyorum. Bu kadar açımlayan, bu denli çalışan biri nasıl böyle biri olsun? Olanak yaratan ve bunu kendi sorumluluğu altında kanıtlayan bir adam nasıl kötü olsun, nasıl hırsız olsun, nasıl değer kıymet bilmesin? Bu ilk defa kendini kanıtlayan bir kişiliktir. Kendini kanıtlayamayan sizlersiniz. Kanıtlama derken, yüksek başarı temposunda yürüyemeyen sizler oluyorsunuz.

Başka türlü önderlik zordur. Benim için bin defa daha zordur. Ben kendimi ucuz mu yetiştirdim, tesadüfen mi yetiştirdim? Ben kendimi kurnaz mı yetiştirdim? Hayır! Müthiş bakış açısı kadar, ufuk kadar, amansızca ve iğneyle kuyu kazar gibi ilişki peşinde koşarak yarattım. Mantık ve duygu korkunç bir biçimde iç içe ve el ele vererek beni buraya kadar getirdi. Başka türlü APO’culuk yapılamaz. Kendinizi öyle yorumlayamayışınız tuhaf. Ne yapmak istiyorum? Ortaya bir yığın sahte APO’cu çıkmış. Hepsi kendini benden daha fazla Başkan yerine koyuyor. Bunu önlemek zorundayız. Çünkü ben öyle değilim. Nasıl olduğumu, nasıl çalıştığımı, nasıl bir şeyler geliştirdiğimi herkes biliyor. Anlatmadığım bir yanım kalmadı.

PKK Önderliği ateş altında olan bir önderliktir. Bunun başka türlü izahı mümkün değil. İleri kademedeki kadro ateş altındadır, kesinlikle rahatlık içinde değildir. Ne ruhen, ne fiziki olarak, ne de düşünsel olarak rahat olabilir. Kendini rahat sanması büyük bir yanlışlıktır. Bir de gelişmeyi ve yaratmayı bilmiyorlar. Ama o da partileşmeyle ilgilidir. Bizde partileşme yaratıcılıktır, bizde partileşme sanatkarlıktır, bizde partileşme komutanlıktır, askerliktir. Ama hepiniz PKK içinde ata mesleğini derinleştiriyorsunuz. Eski usul yaşam yeni teknikleri, yeni anlayışları zorlar, fakat eski atalettir *. Bu da PKK’ye dayatılabilecek en büyük kötülüktür. PKK modernizmi, PKK yeniyi, PKK özgürlüğü temsil ediyor. Bu

* Devinimsizlik, tembellik

doğrultuda partileşemedin mi etkisizleşirsin. Siz particiliği hiç anlayamamışsınız. Particilik, bütün yetmezliklerini aşmanız için size gereklidir. Parti kişiliği en örgütlü, en yaratıcı, en inisiyatifli, en çare bulan kişiliktir. Bu kadar geç anlamanız bile düşündürücüdür. Onun için sizin partileştirilmeniz çok önemlidir. Aksi halde bir yük haline gelirsiniz. Sonuç şu; sizleri partileştirecek miyiz, partileştirmeyecek miyiz? Partileştirmesek, sizleri taşıyamayız. Partileşmekten tutalım bunun nasıl temsil edileceğini sizlere sormak gerekiyor. Aslında yıllar geçti, ortamlarınız partileşmeye uygun değil miydi? Zamanınız yok muydu, o dağlarda ne yapıldı? Partileşmeye inanılmadı, gereği düşünülmedi veya çıkarlarına uygun bulunmadı. Birçokları bu şekilde sosyal özelliklerini partiye engel olarak dayattı durdu. Ne eğitiyor, ne uluslaştırıyor, ne sosyalleştiriyor, ne siyasallaştırıyor, ne örgütleniyor. Hepsinin üzerine yan gelip yatıyor. En büyük sorumluluğunuz bunları görüp gidermekken, bunlara seyirci kalmanız kabul edilir gibi değildir. Yoksa bu bir kader değildi. Bu işlere kadercilikle yaklaşıyorduk, neden devrime başladık diye sormamız gerekirdi. Eğer eski genel ölçüler geçerliyse, neden halen kendimizi böyle aldatıyoruz? Ne kadar yaratıcı olduğunuzu kendinize sormalısınız. Acaba kendinizi partileşmeye ne kadar katıyorsunuz? Partileşme ihtiyacını ne kadar derinden duyup da gönül güçlerini, düşünce güçlerini zorladıkları araştırılmaya değerdir. O kadar geniş alanları, onlarca kilometrelik bir sahayı istediğimiz gibi kullanabiliriz, ama o alanlara dayatılan çok kaba bir peşmerge ağalığını geçmiyor. Peşmergede dahi bir düzen var, onların sınıf anlayışı oturmuştur. Bizde o da yok, daha geri bir konumdayız. Bizde olan bir küçük burjuva veya orta sınıf anlayışıdır. Ne KDP düzenini yaşayabilir, ona ulaşabilir, ne de PKK düzenine gelebilir. Muazzam karıştırma durumudur; “ben iktidar olamadım, başkasını da iktidara getirmem” anlayışıdır. Küçük burjuvazinin en belirgin tavrı bu değil midir? Saflarımızdaki durum da budur. KDP’nin sahibi var, ağaları var, oturmuş bir düzeni var. İçimizde de onu bulamaz, yeni bir KDP yaratamaz. PKK’lilik de işine gelmiyor, geriye bozmak kalır. Yaşanan bu yoğun bozgunculuğu böyle ele almalıyız. Küçük burjuvazi yoğun bozuyor ve yoğun karıştırıyor. Bunu bazılarında o denli çarpıcı görüyorum ki, en ufak yeteneklerini bile harekete geçirmiyorlar, gözleri sürekli bozmada. Gerçekten partinin bir militanı olmak istiyorsanız, bunları görmemiz gerekir. Bu bozguncuların çoğu da kendiliğindencidir. Yani rahatına gelmediği için öyle yaparlar. Onun için uygun olan “ben olmayacaksam hiç biri olmasın” yaklaşımıdır. Yoksa hiçbir çare bulamaması, işleri hiç idare etme olanağı yakalayamaması pek akla uygun değil. O bozmakla uğraşiyor. O ne PKK tarzıyla iktidar olacağına inanıyor, ne de KDP tarzıyla. Orta sınıf önderliğini oluşturmaya da güç getiremiyor. Buna KDP de, biz de izin vermeyiz, o da bozaram diyorum. Gerçekten de yapılan budur. Duyarsızlık, yetersizlik, ilgisizlik, üslupsuzluk, çalışma tarzındaki bütün yetersizlikler bu sınıfın bozma işidir. Kendiliğinden, bırak kargaşa gelişsin tarzıdır. Zaten kendiliğindencilğe kapıyı bu kadar açık bırakan sınıf orta sınıftır, küçük burjuvazidir. Fırsat buldu mu daha da canavarlaşıyor. Hizip, provokasyon eğiliminin sahiplerine bakalım, yine bireysel bozgunculara bakalım, böyle olduğunu hemen anlarız. Parti doğrularını, parti gerçeklerini iyi teşhis edin, onların üzerinde durun. Bunlar olmazsa olmaz, ancak olursa olur. Sınıf eğilimini, kişilik özelliğini anlayın. Bir şey durdurulacaksa durdurmak, yaşatılmayacaksa yaşatmamak gerekir. Tabii bunlar kurnaz ve sinsidirler. Her an bir tanesi bir birliği bozabilir. Aslında bunlara sert çıkışmaktan kendimi zor alıkoyuyorum. Çünkü bazı şeyleri ayarlamışlar, “kendimle birlikte birliği, birimi batırırım” diyorlar. Ben de adeta yağdan kıl çeker gibi bunları çekmeye çalışıyorum. Sınıf savaşı çok yoğun. Birçokları bela. Ben korkak olduğum, görmediğim için değil, eğer yağdan kıl çeker gibi çekemezsem birçok şeyi bozarlar, çünkü gece gündüz ayarlama peşindeler. Çok iğrençtirler. Biz ne kadar partiyi düzenlemeye çalışıyorsak, onlar da o kadar karıştırmaya çalışıyorlar. Bunu bizim havsalamızın ** alamayacağı biçimlere kadar götürmüşler. Buna karşı kavga yapmayalım mı, boyun mu eğelim? O zaman mücadeleyi nasıl yürütelim? Bu parti belirlediğimiz düzeyde düzenlenseydi, şimdi zaferi yakalamış olurdu. Ama bunlar yüzünden zaferden uzaklaştırılacak. Bunlar yenilgiye götürecek. Bizim yenilmemiz hoşlarına gidiyor. Ben bunu birçoklarına açık söyledim. Düşmanın beni ezememesinden dolayı için için öfkeleniyorlar. Karşımızdaki eski provokatörlerin durumu çok daha somuttu. Böyle ortamlarda benim ne zaman düşeceğimi kestirmeye çalışıyorlardı. Bir tanesi benim yakalandığımı duymuş, havaya fırlamış, benim tasfiye olduğuma inanmış, kendini böyle ele vermiş. Yani bunları tanıyoruz demek istiyorum. Sözde ellerinde bir şeyler kalacak.

Diğer grupların durumuna da bakarsak, onlara göre biz onlara karşı iktidar alanını tutmuşuz. “PKK, sorunun barışçıl çözümünü engelliyor” diyorlar. Böyle söyleyen birçok grup var. Aslında hiçbir şey yapmadıkları, hiçbir şeyi temsil etmedikleri halde, bizi engel gibi görüyorlar. Emek yok, çaba yok, gelecek yok. Neymiş? Gelip bize ulusal sorunun çözümünde “barışçıl yöntemi” dayatacaklar, sözümona demokratik yöntemi! Kaldı ki içimizdekilerin de iddiası budur. “Diktatörlük engeldir” diyor. Oysa kendisi bir maşa bile olamaz. Sen hangi ulusal sorunu çözmeye geleceksin? Düşman ortadadır, burada hangi çözüm şansını bırakır? Ama bu, bizdeki orta sınıfın, işbirlikçi sınıfın karakteridir. İçimizde de çalışmıyorlar, taktiğe bir türlü doğru yürümüyorlar. Sorun budur, bir gaflet durumudur. Bunu bilinçli yapıp yapmadıkları sorun değil, ama gerçek partilimiz diyenlerin de partiyi doğru kavrayıp uygulamaları gerekir. Ben burada size avanak mı desem, gelişmiş hamallar mı desem? Bu durum, sağlam bir particilikle nasıl bağdaşabilir? İyi bir particilik bunu nasıl kabul edebilir? Ama sizin durumunuz da onlar karşısında etkisiz kalma biçimindedir. Onlar bozma işleriyle uğraşırken neden bunlar teşhis edilmedi ve bu teşhise dayanarak tedbir geliştirilmedi? Demek ki yetersiz kalmışsın, demek ki çare olamamışsın. Yani hamal, aptal bir halk önderi veya aptal, hamal bir PKK’li olmuşsun. Bir muntıkaya güç getiremedin mi seni böyle değerlendiririz.

Kendini olanaklarımıza bu kadar dayatan kişiliklerin içimizde yaşamaya hakkı yoktur. Bunlar sonuçta kendilerini de tahrip ederler. Kendileriyle birlikte ancak partiyi götürürler o kadar. Bu sınıfın politika yapma, iktidar olma şansı yoktur. Ama o, olduğunu sanıyor, kendine sevdalı. YNK, “PKK olmazsa, mümkün mü TC bize yardımcı olsun” demiş. Bunu bizzat kendileri söylüyorlar. Diğer küçük burjuva gruplara da TC’nin yer vermesi mümkün değil. Buna rağmen PKK

** Zihin

Önderliği tutmuş ve bunu da biliyorlar. İçimizde de birçok provokatör “önüm tutulmuş, önümüzde diktatörlük var” diyordu. Bunları bıraksam, gerçekten bir tas çorbayı bile kurtaramazlar, bir çorbayı bile bulamazlar. Ama şu anda onlara göre ben “önlerini tutmuşum.” Ayarlamalar yaparlar; hudutlarda, cephe gerilerinde örgüte karşı bir koz ararlar. “Bir şey olursa kendimle birlikte birimi de götürürüm” derler. Böyle hesaplar içinde olurlar. Bunları görüp bitmez tükenmez bir şekilde bunlara karşı mücadele etmeniz gerekiyordu. Fakat sizin şanssızlığınız veya zavallılığınız bu mücadeleyi beceremeyişiniz, bu mücadeleye güç getirmeyişiniz oldu.

Uygulama, düzenleme, işbölümünü geliştirme, eğitim, onun için adam yetiştirme görevleri yerine getirilmedi. Sürekli kadro eksikliğinden bahsediyorsunuz, bilmem “şurada, burada yeterli kadro yok” diyorsunuz. Böyle diyerek beni tahrik etmek mi istiyorsunuz? Nasıl temsilcisin ki, kendine daha iki kişi yetiştiremiyorsun? Olanığı o kadar bol olan bir ortamsın, yanına her gün bu kadar kadro aday geliyor, fakat çalıştıracak iki kişi bulamıyorsunuz. Kendinizi böyle aldattığınız artık yeter. Bunu bilerek mi yapıyorsunuz? Kendine iki tane yardımcı yetiştirmezsen, halen bulunduğu konumu işgal edecek misin? Yeter, artık bunları dinlemek istemiyoruz. İki yardımcı yetiştirip etrafındaki işlere koşturmayı bilmiyor, onu da bir şikayet olarak bana getiriyor. Sizin durumunuz biraz budur. Bir alana gideceksiniz, her şey var, ama yine de susuzluk teorisini dile getireceksiniz. Yani başınızda ırmaklar dört bir yandan coşarak akıyor, senin orada yapacağın suyu içmektir. Artık suyu sırtınla mı taşırsın, bir kanal açarak mı getirirsin, onun yöntemini sen bileceksin. Yoksa bana susuzluk teorisini geliştirme. Oradan “gel tasla suyu doldur, ağzıma dök” deme. Bunu dersene ne olduğun ortaya çıkar. Bunun adını ne koyalım? Bunun adı eşek teorisi, hokus pokus teorisidir. Bir yatalak veya hasta olma durumudur. Susuz suya gider, susuz gelir. Bu, o teoriye göre yaşamak olur.

Halbuki o dağlarda gerillanın alası düzenlenebilir, fakat o küçük bir birim bile geliştirmiyor. Peki buna ne ad vereceğiz? Ağalarla ziyafet yapmaya gidiyorsunuz, PKK paralarını dağıtmaya gidiyorsunuz. Böyle özentiler çok yaygın. Fakat “çok güçlü bir gerilla takımını oluşturayım, düşmana can alıcı bir darbe indireyim” demiyorsunuz. Şimdiye kadar bu hiç olmadı. Fakat bu, PKK değildir, PKK’nin amansız savaştığı karşı partidir. Kaldı ki bunlar PKK karşıtı bir parti de değildir. Görünüşte PKK, özünde ise bayat yaşam. Olanak PKK’den, “aristokratlık” da kendilerinden. Böyle birimlerimiz çok. Bunlar bizi tanıyamadılar mı? Kendilerine ulaşamayacağımızı sanıyorlar. Sorun, ulaşış ulaşmamamız da değil, orada parti haysiyeti yok mu, parti onuru, parti davası yok mu? Partisiz kişi ne yapabilir, partisizlik nereye götürür? Partisizlik örgütsüzlüktür. Partisizlik, kendini satmadır. Oysa parti güç demektir, parti örgüt demektir, parti imkan demektir. Bu kadar parti dışı kalmak hoşlarına gidiyor. Tam tersine, parti dışı kaldın mı yanarsın. Niye bu kadar partisiz kalmaya özen gösterdikleri şimdi anlaşılıyor. Bunlar, tam bir yatalak, tam bir beladırlar. Eski toplumun ne kadar pislği varsa, onu kendilerine layık görmüşler, yani partisizliği. Doğru dürüst neden bir rapor yazamadıkları, doğru dürüst neden bir düzenleme yapamadıkları, neden böyle ilginç durumlarla yola çıktıkları anlaşılıyor. O zaman şu ortadadır: Partisiz bir Kürdistan, partisiz bir Kürt halkı, dünyanın en hamal, en çok güdülen ve sömürgecilikten de öteye bir uygulamaya tabi tutulan halkı demektir. Ben sizlere partiyi yeni yeni mi tanımlayacağım? Beni, neredeyse parti derslerini yeniden vermeye zorluyorsunuz. Bu kadar aşındırma neden? Partisiz kalmayı, partiden uzaklaşmayı neden bu kadar kendinize yedirdiniz? Partisizlikle ne yapacaksınız, nasıl güç olacaksınız? Bu soruları cevaplandırmanız. Parti eğitimi bunun için çok önemliydi, parti yaşam tarzı da çok çok önemliydi.

Herkes uzaklaşmaya çalışarak yaşayacağını sanıyor. Hatta özerkliği, özerk yaşamayı parti yaşamına tercih ediyorsunuz. Fakat bu da partinin tasfiyesidir. Bu özerklik partinin tasfiyesi karşılığındadır. Parti tasfiye edildiği oranda sen özerksin, özerk olduğun oranda da güçlü değilsin. Bir gün yaşarsın, belki iki gün yaşarsın, üçüncü gün uşaksın, ajansın. Parti konusunda neden böyle savaşılmadı? Parti tarzına ulaşmazsanız sizleri ne yapacağız? Anlayışa ve tutuma gelmede zorlanacaksınız. Birçoklarınızın üzerine gitmesem, partileşme gereği bile duymayacaksınız. Bir aşiret kültürüne dayanıp yaşayacağınızı sanıyorsunuz.

Sizleri partileşmeye ne kadar ulaştırabilirsek bu, öncelikli gelişmenin esası olur, diğer düzenlemeler ancak bu temelde gelişebilir. Çekirdek sağlam kurulmalı. İşe koşmak istiyorsunuz, yaklaşım esaslarını özenle bellemelisiniz. Gücümüz elverdiğince de çevremizi partileştirmeliyiz. Yanınıza grup grup insan alın, partileştirin, partili gibi çalıştırın, yakalarını bırakmayın. Tarz böyledir, aktif PKK’li biraz böyledir. **Mazlumlar**’ın, **Hayriler**’in, **Kemaller**’in daha ‘80 öncesi particiliği böyleydi. Size tekrar söyleyeyim, biz bu işi böyle yürütüyorduk. Doğrusu budur, saptırmayalım. Bu aşamada kimse parti dışı bir yaşamı, bir tarzı, bir üslubu bize dayatamaz. Çünkü bunun dışında yaşamamız bile mümkün değildir. Bunun dışında bir imhayı önlemek mümkün değildir. Bırakalım iktidar olmayı, özgür veya özerk yaşamayı, kelleyi kurtarmak bile mümkün olmaz. Yani objektif veya subjektif bir ajan değilseniz veya iflah olmaz bir küçük burjuva değilseniz, sizde biraz saygı varsa, kesinlikle partileşmeyi bilecek, belleyecek ve başaracaksınız. Ben sizi başka türlü yaşatmam, sizin için acı duyarım. Zaten çoğunu şehit verdik. Sizler de ucuz şehit olup gidirsiniz. Bana göre iyi partilileşenler halen zaferi yakalayabilirler.

Yaşam ilgisi ve isteğinden tutalım, nasıl yaşamalı sorusuna kadar, nerenizle uğraşalım? Ben kendimi ahım şahım görmüyorum, ama hiç olmazsa ilgiyle izliyorum, dinliyorum. Herkesten öğrenmeye çalışıyorum. Bunu da çok alçakgönüllüce yapıyorum. Zaten bakış açılarınız anlamaktan çok uzak. Derinlik yok, duyarlılık yok. Kürt kabalığının mevcut bütün biçimlerini önünüze seriyoruz. Kürt ilgisizliği, Kürt kabalığı, Kürt yüzeyselliği. Aslında bütün bunları size anlatmak için bir edebiyatçı mı gerekiyor?

Siyaset en iyi eğitimidir. Sizi bununla diriltmek istedik, ama ona karşı da direniyor, terbiyeye gelmiyorsunuz. Bir sigaraya koştuğunuz kadar eğitime koşmuyorsunuz. Veya bu temel Önderlik sanatından hep kaçırıyorsunuz, ama böylesi yaramaz özellikleri sergilemeye bayılıyorsunuz. Bundan ne anlam çıkarmak gerekiyor? Şimdi de küçük burjuvalar bizi kullanıyor gibime geliyor. İçinizde bir de köleler var. Bunları değişik yöntemlerle adam edip proletaryanın veya emeğin öncü gücünü ortaya çıkaralım.

Hepinizin anlayışları altın değerinde, benimkinden bile daha iyidir. Fakat pratikte çok zavallı kalıyorsunuz. Örneğin ben ne kadar teorik gibi gözüküyorsam da, benim kadar pratik, üretken kimse yoktur. Ben yaşamımı öyle pratikleştirmişim ki, dost düşman herkesin yaşamında etkiliyim. Nasıl ayarlama yaptım? Bilindiği gibi, şu anda Türkiye üzerinde bir kabus gibiyim, paraları bile günlük olarak bana göre değişip duruyor. Nasıl etkiye yol açtık? Türkiye parasını bile günlük olarak titretiyoruz, yani o alana kadar da etkimiz var. Bu da bir tarz. “Seninle alakası yok” diyeceksiniz, ama ayarlamayı ben yaptım, duruşu ben sağladım ve böyle oldu. Önderliğin bu tarzını uygulayamazsanız size yazık olur. Yeterlilik sınırlarını zorlamanız gerekiyor. Kendinizdeki yetersizlikleri hızla aşın. Bundan daha fazla destekçi olamayız. İşlerimiz amansız. Her gün düşmanı izliyorum, bizi adeta yutmaya çalışıyor. Zaten izlemeye gerek yok, bu konuda kararlı ve uygulamalar amansız. Nasıl saldırdıkları görülüyor. Yunanlılara bile öyle saldırmadılar. Yunanlıların üzerine sadece ordu birlikleri saldırdı. Bize karşı ise düzenli ordusuyla, uçağıyla, tankıyla, topuyla, özel savaşıyla, korucusuyla, faşist milisler sürüsüyle saldırıyorlar. Türk edebiyatında Yunan düşmanlığı çok işlenmiştir. Ama şu anda PKK düşmanlığı söz konusu edildiğinde, bin kat daha aşırısı mevcuttur. İlginç bir olay! Bu açıdan, madem PKK’lisiniz, düşmanın sizi nasıl gördüğünü bilerek yaşamınızı örgütleyin. Bu da, fırsat buldun mu vurmaya bilmek demektir. PKK’de askerliği böyle anlayacaksınız. Kişiyi savaş mevzilerine yerleştiremeyen durumlarınız içler acısıdır. İnsanları savaştırma en ince tarzda olmalıdır. Bunun için korkunç yöntem ve planların devreye konulması gerekir. Ama sizdeki kaba eski Kürt tarzıdır. Madem iyi bir komutansın savaşçıların ideolojik, politik, moral ve psikolojik düzeylerini geliştirmen gerekir. Fakat siz, “bizden adam çıkmaz, bizden asla iyi bir komutan çıkmaz” demeye getiriyor, bana bunu anlatmaya çalışıyorsunuz. Hal ve hareketleriniz, bütün olup bitenler bana onaylatılmak isteneni ortaya koyuyor. Ben de buna karşı direniyorum. Başarma imkanım olmasa da boyun eğme durumunda da değilim. Bana boyun eğdiremezsiniz. Bütün yaklaşımlarınız adeta beni buna mecbur etmek içindir. “Ben iyi asker olamam” demenize seyirci kalıp bunu normal kabul etmemi istiyorsunuz. Bu kadar duygulu, bu kadar şairane, filozofça olması gereken yoldaşlar çıkış yapamazsa, neden iyi bir önder, militan devrimci olamıyor diye bizi düşündürür.

Bu halinize acıyayım mı, ağlayayım mı? Bu bize bir şey verir mi? Durumunuz, sizin için ağlanmaya müsait olmamalıdır. Sorun ağlamak değil, fakat başarmamak adamı ağlamaktan daha kötü eder. Bütün bunları anlamanız gerekir. Ben de şimdiye kadar ağlamamaya çalıştım. Ama durumlarınız ağlanası durumlardır. O kadar imkan çarçur edilecek, o kadar anlamsız, boş yere şehit verilecek. Bu, ağlamaktan daha kötüdür. Bunları önlemeniz gerekir. Bu da çok etkin bir komuta tarzıyla olabilir. Kendinize onu yakıştırın. Gerekirse diliniz bal gibi, gözünüz ateş gibi olsun. İradenizi çelikleştirin, ustalığınızı, duyarlılığınızı geliştirin. Kürdistan’da gördüğünüz her şeyde kurnaz olun, usta olun, entrika ve oyuna gelmeyin. Kül yutmayan cinsten biri olun, gerisi gelir.

Kürt insanı zaten çok çalışır, Kürt insanı cesurdur, dayanır. Hiçbir Anadolu veya Türk askeri onun karşısında dayanamaz. Böylece savaşı lehinize çevirebilirsiniz. Benim çözümlüm budur. Bu konuda da kimseyle alay etmiyorum. Dikkat edin, sizi onure etmeye, size güç vermeye çalışıyorum. Fakat siz de güç sahibi olmayı doğru yolda ve doğru tarzda sağlayacaksınız. PKK’leşmeyi, onun ordulaşmasına doğru yaklaşımı, doğru yorumu vermeye bileceksiniz. Çünkü milyonlarca insan size bakıyor. Bir de adınız önderlik biçiminde duyulmuş. Bu, laf düzeyinde kalmamasın. Giderek ona hakkını vermeyi bilin. Bütün bunlar bizim adımıza oluyor. Bizim için de neyin geçerli olup olmayacağını, neyin kabul edilip edilmeyeceğini bilerek dağlarımızı kabul edilebilir sınırlar dahilinde geliştirin. Bizi biraz ciddiye almanız gerekiyor. Önderlik ciddiye alınmak ve uygulanmak zorunda. Ben de kendimi ona göre ayarlıyorum. Dostlar bile bizi ciddiye alıyor. Ama yoldaşlarımız bizim karşımızda bir türlü ciddi olmayı beceremiyorlar. Bu yanlıştır, Önderlik kavramına ters düşer.

Bir de kadın var. Kadınların bir adım daha geride olduklarını biliyoruz. Sosyal realitedeki yerleri biraz daha dikkatle değerlendirilmeye çalışılmalıdır. Çünkü biz onları eşit ve özgür katıyoruz diyoruz, ama muhtemelen olumlu yönleri kadar geri çeken yönleri de olabilir. O ayrı bir konudur. Eşit ve özgür koşullarda katılıyorlar, fakat askerleşmeyi zorlayabilirler. Aslında güç de verebilirler. Bu konularda da dikkat ediyoruz. Bu konularda bazen eşitlik geçerlidir. Onlar da doğru katılımı kesin bilmek zorundadırlar. Aksi halde lanetli kadın veya lanetli kişi konumuna en çok kendileri düşerler ve çok kötü olur. Saflarımızda böyle yaşamak kolay değildir. “Biz de asker olmak istiyoruz, gerilla, hatta önder, komutan olmak istiyoruz” demenin ne anlama geldiğini en yakından onlar da bilecekler. Aksi halde Önderlik ölçülerinin ezip geçeceğini biliyorsunuz. Bizim ölçüler herkesi kolay kabul etmediği için, uymayanları bir çırpıda silip süpürür. Dolayısıyla duyarlı olmaları, yerinde katılıma en çok özen göstermeleri gereken kesim kadınlar oluyor.

Burada kadın, erkek ayırımına girmedik. Zaten yiğitlik anlamında çoğunuz kadın gibisiniz. Yiğidin erkeği, kadını fark etmez. Bu anlamda çok zayıfsınız. Bir tutum sahibi olanınız çok az. Hemen hepinizin davranışları biraz kadınca. Bunun da çok kötü bir durum olduğunu derinliğine görebilmeliyiz. Bu da düşünce bir durumdur. Siyasi fahişe kavramını bu anlamda kullanıyorum. Herkes bunun anlamını kendine göre bilmek zorundadır. Çoğu kıvırtmacı; kıvırtmacı, yaltakçı oldun mu siyasi fahişe olursun. Kimse yanlış anlamasın. İşine yiğitçe karşılık vermedin mi namertsin, alçaksın. Yiğitliği az çok tanıyoruz. Yiğit olarak ayakta kalmak çok önemlidir. Bunu anlamak zorundasınız. Yoksa size kolay karılık, kolay kocalık yaptırmayız. Çok önceleri şunu açıkça söyledim; temel insani özelliklerinizle oynarız. Onlar da nedir? Doğru kimliğe gelmezseniz, yanlış kimliğinizi bozarız, hem de çok acımasızca. “Ben adam olamam, ben kurallara gelemem” dersen, ben de sana yapacağımı bilirim. Bunun anlamı şudur: Sen bana layık görmezsen, ben de sana hiçbir şeyi layık göremem. Git cehennem azabı çek derim. Eskiden bir sopa veya tokat atıp cezalandırılırdı. Biz ömür boyu tokatlık durumu yaratırız, her gün yaşam cenderesine atarız. Suçlu olan daha fazla sıkılır. Sıkıldıkça daha da fazla sıkılır. Bu bir cezadır. Ama birisi tam eylem sürecine, yiğitlik sürecine girdi mi o, artık özgürdür, kurtulmuştur. Suç ve ceza bizde somutlaşmasını böyle bulur.

Kazanan ve fetheden kişi; seridir, hareketlidir, akışkandır, coşkuludur, tıkanmaz, her an her şeye hazır cevaptır. Diğeri kekeler, kem küm eder, iki de bir dökülür, suçludur. Araştırıldığında ulusal veya sınıfsal haindir, örgüt bozuncusudur ve bunların hepsi de suç kategorisine girer. Tüm bunların felsefi arka cephesi de böyledir. Bu açıdan parti eğitiminin ve parti işlerinin çok önemli olduğunu söylüyorum. Bunu biraz ciddiye almalısınız. Yeni kahramanlar, yeni anlayışlar, yeni kişilikler oluşturuyoruz. Çünkü binlerce yıllık tarihimiz sonuçta bizi sıfırlamış, eksilere götürmüş. O da bizi insanlığın donduğu, bittiği yere kadar götürmüş. Bir diriliş, yaşama hareketiysek, ki böyle olduğumuza inanıyoruz, yüksek bir ilgiyle, yaşamı amansız bir biçimde kendine layık görmekle, kendini o yaşamın sahibi haline getirmekle ve bunun emekle bağlantısını, yine sanatçı yaratıcılığıyla bağlantısını kurarak, artık sabrınız ve cesaretiniz ne kadarsa, gerekirse onu da geliştirerek biraz gelişelim. Böyle bir inadınız varsa, onu da dayatarak sonuca gideceksiniz. Devrim sanatı böyle icra edilir. Ben bu kadarını yaptım, siz daha fazlasını yapın. Benimki size biraz yan hizmettir. Şunu yaptığıma eminim; kendim iyi olamadıysam da, başkalarının iyi olmasına çıkış yaptırıyorum. O zaman ona layık olun. Her şeye gücüm yetmez, ama bazılarının gücünün yetmesine imkan hazırladım. Her şeye gücün yetsin diyemezsiniz. Doğada tek başına hiçbir şeyin gücü her şeye yetemez. Herkes belli sınırlar dahilinde rol, etki sahibi olabilir. Benimki de böyle bir rol sahibi oluşturu. Sizinki artık zaferi böyle zorlayacak bir rol, bizim gibi temizlik yapma, önu açık tutma rolü değil, çizilmiş doğru yolda yüksek savaşım taktikleriyle zaferi yakalamadır. Gücünüz buna yeterlidir ve size verdiğimiz emeklerin hedefi temelde bunu sağlamaktır.

Umarım içinizde akıllı olanlar vardır. En önemlisi de yeni başlangıçlar yapma konusunda iddialı olanlar var. Ona açıklık getirmek için sürekli bunları tekrarlıyorum. Hemen hemen hepimiz tüm sınırları zorlayarak sonuç çıkarmasını bilmeliyiz. Genç yaştasınız kazanma şansınız daha da yüksek. Bazıları yetersizdir, yeterli olanlar onları da hızla uygun seviyelere getirebilir ve bizim uğraşacak başka bir işimiz de yok.

Şu anda en gerekli olan iş devrim işidir. Bu, altın değerinde, her şeyin en önünde tutulması gereken, adınızdan da, her şeyinizden de önce sağlama alınması gereken ve başarıya kilitlenmesi gereken iş; devrimin öncülük işidir. Büyük bir duyarlılıkla ve her geçen gün geçmişi de telafi ederek, yeniyi de karşılık vermesini bilerek, ilgisini ve çabasını, ustalığını gösterin ve başarmaya çalışın.

30 Nisan 1994

DEVİRİM KENDİ İÇİNİ NETLEŞTİRME HAREKETİDİR

Kürt ulusal kurtuluş çabalarını dini, felsefi yönlerinden tutalım bir bütün olarak ruhi, ahlaki, moral yönlerine kadar ve çözümlü bir partinin öncülüğü biçiminde yürütmek, onları iç içe bağlantılı götürmek, hatta birkaç kişinin ilişki düzeyine kadar indirgeyerek genelden tekile, tekilden tüme doğru yaklaşım yöntemleriyle ilgilenmek, gözettiğimiz hususlardan oluyor. Bu yöntemle eğitmeye, dönüştürmeye büyük çaba gösteriyoruz. Ulusal hareketin herhangi bir dönemine, herhangi bir çalışmasına katılan herkes için geçerli değerlendirmelerde bulunuyorum.

Çok değişik koşullarda katılım sağlamış durumundasınız. Sadece katılım anlamında değil, herkes mücadele içinde kendi yerini doğru belirlemeli. Ben neyim, kimim, neyle uğraşmalıyım? Gerçek gücüm nedir, gücümü nereden alıyorum, güce nasıl güç katabilirim sorularını değerlendirmeye ve doğru cevaplar vermeye büyük ihtiyaç var. Eğer Kürt kesinlikle düzeltilmek isteniyorsa, asrın yüz karası, son derece utanç verici durumdan biraz kurtarılmak isteniyorsa, soruna yaklaşım temeli böyle ele alınmak ve geliştirilmek durumundadır.

İnsanlarımız kendine eski Kürt kafasıyla, yüzyılların belki de birikmiş, içinde ağırlıklı olarak her türlü istilacıya, işgalciye uşaklık temelinde, yine kendi insanlarını ve kendini inkar temelinde ne varsa onu yakıştırmıştır. Karşımıza sorun diye çıkartılan günlük yaşama, örgüt olayına çok anormal derecede, delice, anlamsızca kendini dayatma sıkça görülen bir durumdur. Parti tarihimizde görülen ilkel isyancılıkla başını sağa sola vurma ve savaşta her şeyinden olma kesinlikle bu kişilik yapısı nedeniyledir. Bu arada bunu da mutlaka çözümlenmek zorunda kalıyoruz. Eğer çözemsek Kürt hareketi denilen bu olay sert bir kayaya çarpar ve sağlam bir şekilde hayatta kalmaz. Durumlarınıza bakıyorum; hemen her düzeyde büyük dönüştürücü çabalarımıza rağmen bilinen tarihi ve içinden çıkılmaz toplumsal kaos ısrarla şu veya bu düzeyde yaşatılmak isteniyor. Bunu anormal bulmuyorum, fakat böyledir diye de kişilerin kendilerini temel devrim kurallarına, geliştirilmek istenen nizam, otoriteye uyarlayamamaları bu kişilerin bitimidir. Bunu en az sancıyla götürmek istiyoruz. Kendimizi övmüyoruz, fakat aynı otorite düzeyini temsil eden başka birisi olsaydı, çoktan katırı ürkütüp bütün fincanları kırması işten bile olmayan yaklaşımlarla sağı solu karıştırırdı. Zaten bunu sürekli içimizde bir çingene celladı gibi yapanlar az değil. Aynı zamanda değme bir ajana taş çıkartan işbirlikçi tarzın sahipleri de az değil. Bunları hak ettikleri biçimde amansız cezalandırma yerine, biraz daha değişik ele almak istiyoruz. Bu konuda tecrübeliyiz. Gerekteğinde sorunları bir psikolog gibi ele almaktan tutalım en ince siyaseti esas almaya kadar, gerekteğinde bir terbiyeci, iyi bir savaşçı gibi yaklaşım yöntemleriyle bir adım daha çözüme doğru ilerletmek istiyoruz. Bütün bunları size de biraz yansıtmak istedik.

Anlaşılan o ki, eski, yeni, şu veya bu düzeydeki katılımlarda anlayış düzeyi halen hem çelişkili hem de düşmana hizmet eder tarzdadır. Neden böylesiniz? Hiç şüphesiz çoktan ölmüş kişilikler, ihanet vardır, umutsuzluk, sapkınlık, kariyerizm vardır; gözlerini hırs, tutku, bireycilik bürümüş ve bu çok etkilidir. Yüzyılların düşürülmüş kişiliği biraz kalkma imkanı görünce de, doğal olarak kendisini yitiriyor. Bazıları da o kadar çok ölü, o kadar çok edilgen ki, diğeri ne

kadar tehlikeliyse, bu gözü karalar ondan daha beter bir durumda. En büyük sorunlarımızdan birisi budur. Bunu görmemek, ona karşı tarzı, tempoyu doğru ayarlamamak daha tehlikeli sonuçlara da yol açabilir.

İş, bir insanda bitebilecek bütün olumlu yaklaşımları sergilemekse; Kürt gerçeğini veya onun bireylerini belki de son olabilecek yenilgilerinden, düşmanın çokça almak istediği sonuçtan alıkoymak ve bütün bunların içinde dengeyi bulmak için halen büyük özen gösteriyorum. Yoksa, çok sınırlı bir yaşam umudunuz olsa dahi, o da siyasi ve örgütsel açıdan, şuradan, buradan, ama mutlaka bir yerlerden elden gider. Bunu bilmeniz gerekir. Fakat Kürt inatçıdır, bu konuda hayale kapılmamak gerekir. Zaten genel anlamda geri toplumsal zeminden çıkan kişilikler fazla anlayışa gelmezler ve bu durum bizde daha sancılıdır.

Gerek parti içinde yaşanan durumları, gerekse de sizlerin yaşadığınız durumu fazla abartmak istemiyorum. Ne bunun o kadar anlamı var, ne de çok gereklidir. Durumları biraz daha ulusal düzeyde ele alma gereğini duyuyoruz. Kişisizleştirme, kişisel tahrik, kişisel kapışma Kürtlerin eski bir yöntemidir. Aslında bu oyuna düşmemeye oldukça bağımsızlık kazandım. Kaldı ki kişiselliğe çağrışım yapan her şeyle ve bunu gerçekleştirenlerle de uğraşma yöntemlerimiz var. Bu konuda kesin ilerleme kaydetmiş durumdayız. Kürt kişiliği toplumsal kavgayı bilmez. Kavgası, kolay kolay toplumsallığın ideolojik ve örgütsel ifadesini bulamaz. Hep bilinen bireyciliğiyle yapacağı ilk şey, eline biraz olanak geçtiğinde onu kaldırıp önündekini vurmaktır, hem de hiç bakmadan, görmeden. Asabidir, sıkışmıştır, belki de gırtlığına kadar gelmiştir. Bunun örgütsel ifadesini ve düşmana yönelim tarzını bulamamıştır. Burada yenilmiştir. En iğrenç bir duruma düşürülmüştür, fakat bu durumdan kurtulmayı bir türlü başaramamıştır. Bunun acısını da mutlaka örgütten ya da yanındakilerden çıkarmaya çalışır. Kısaca doğru gelişme yollarına sarılıp bu iğrenç durumdan çıkmaya güç getiremez. “Ben bunaldım, sıkıştım” diyerek kendini dayatır. Bu çok yaygın bir anlayıştır.

Savaşımızın onuncu yılını bir de bu anlamda dolduruyoruz. Kürt neyi ifade eder desek, durumu böyle olan bir Kürt kördüğümüne açılım şansını nasıl vereceksiniz? Tabii bu işle dünya da biraz ilgileniyor, üstelik çok yakıcı sorularla. Onlara da anlaşılır bir dille bir şeyler ifade etmek istiyoruz, ama yabancılardan daha fazla kendi mensuplarımıza bir şeyler sunmak istiyoruz. Böyle olmazsa, Kürt kördüğümü çözülemez. Zaten her gelen bir düğüm atmış. Dikkat edilirse, çok tehlikeli ve insanlık adına herkesin kabul ettiği çözümün en zor, en içinden çıkılmaz gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bu bir vaka, bunu ben icat etmiyorum. Fakat şimdi çözüm konusunda PKK iddiası, bizim iddiamız hayli büyük önem taşıyor. Eskiden ciddiye alınmayan bu iddiamız şimdi hem halk içinde, hem de uluslararası alanda en büyük devletler de dahil, bir yerlerde dikkate alınmaya çalışılıyor. Giderek muhatap da oluyor, fakat bu da sorun oldukça çözülmüş demek değildir. Hayır, her an daha da beter durumlara düşülebilir.

Dışımızdaki güçleri asla önemli bir engel olarak görmek bile istemem veya onlara öyle bir önem atfetmiyorum. Fakat bizim içimizde bitmiş Kürt’ü, çözümsüz Kürt’ü, tehlikeli Kürt’ü devrim sürecinde betimlemek gerekiyor. Kışkırtılmış, bütünüyle kendi kendini boğan marazi, veremli, kanserli bir yapıya sahip. Bilinen bütün hastalıkların mikroplarını taşır. Yani asırlık bir hasta, hatta daha fazla. Tabii teşhisler çok yapıldı. Bu hastalıklara karşı tedavi geliştirmek istiyoruz. Bununla şunu söylemek istiyorum; içinde bulunduğumuz durumları anlamıyor ve sizi tanımıyor değilim. Gerektiğinde en ala bir asker, gerektiğinde ince siyasetçi, gerektiğinde psikolog, gerektiğinde örgüt düzenleyicisi, gerektiğinde ruhen en hassas, gerektiğinde de çok acımasız olabilecek bütün özelliklerle size yönelme esnekliğini az çok biliyoruz. Ama çağrımız hep şudur: Mümkünse bir adım daha ileri atın, mümkünse kendinizi biraz daha yaşama çekin, mümkünse biraz daha düşmanı görerek kendinize çekidüzen verin. Mümkünse kendi toplumunuza biraz daha saygı gösterin, varsa devrim gibi bir iddiamız onu biraz daha anlamaya çalışın. Bu konuda hiç olmazsa kendinizi biraz toparlama imkanınız olsun ve mutlaka kendinizi ölçüp biçin. Benim her gün bütün partililere hatta ulusal hareketin saflarındaki güçlere çağrım budur.

Gelişme de var, ben öyle çok karamsar değilim, ama sorunların da ne kadar kapsamlı olduğunu biliyorum. Astırıp kestirme durumumuz yok, fakat herkesin yaptığını da yanına kar olarak bırakacak değiliz. Devrim kanlı bir süreçtir, onun karşısında lafazan kesilmek doğru bir yöntem değildir. Bu, ancak aptallığı dile getiren bir özellik olabilir. Her gün etrafımızdaki kişiliklerden yürüttükleri çalışmalara ilişkin rahatlatıcı haberler almak yerine, en iyi militanların bile sadece ucuz ölüm haberlerini alıyorum. En umut bağlananlardan bu karşılığı buluyoruz. Böyle ucuz kaybetmek bu eğilimlerin bir sonucudur. Buna rağmen, bugüne kadar getirdiğimiz gibi, bundan sonra da iddialı olacağız.

Bunlardan çıkarılacak sonuç; karşınızda kolay kolay boyun eğecek ve sizi istediğiniz durumda tutacak, bu ülkede, bu halk içinde, hatta insanlık içinde size bunun fırsatını verecek bir önderlik yoktur. Önderlik varsa, bir ulus için ona göz kulak olacaktır, onu gözetecektir. Onun özgürlük iradesine mutlak bağlı olmayı bilecektir. Ona, bilerek, bilmeyerek, şu veya bu yönde saldıran, onu şu veya bu konumda köstekleyen her şeyle mücadele etmeyi bilen ve eğer başardıysa hesabını yerinde kesen bir olaydır, bir güçtür. Bunu anlamamız gerekir. Bunu anlamadan Kürdistan ulusal iradesi anlaşılammıştır demektir; bu halkın onay verdiği gerçeklik dikkate alınmamıştır demektir ve dikkate almayanların kendileri kaybeder. Yine bir parti kendini bu kadar kanıtlayabilmişse, onun iradesini anlayamamak, buna rağmen kendini dayatmak, kesinlikle kara cahillikle ilgili bir olaydır. Onun ölçülerini dikkate almadan yaklaşmak, onu gittikçe zorlamak, ancak bu kişinin aptallığından başka hiçbir şeyi göstermez.

Bütün bunları niçin söylüyorum? Devrim aynı zamanda, insanın kendi içini netleştirme, kendi içindekinin sağlamlılığını geliştirme hareketidir. Düşmanın en üst komutasına bakıyorum; tarzımıza bakarak kendilerine çeki düzen veriyorlar. Adeta yeniden bir Türk esinlenmesi var. İslamiyet’ten esinlenirlerdi, onu taklit ederlerdi. Avrupa’ya, Amerika’ya özenirlerdi, onların ağzıyla kendilerine biçim verirlerdi. Böyle komutanlar şimdi de biraz bizden esinlenerek yeni arayışlar içine girmek istiyorlar. O düşman işidir, uyarlar, ama biz de yetenekli bir biçimde biraz kendimizi özgürce şekillendirebiliriz. Bütün bunları anlayabilecek misiniz?

Eğitimlerimizin en temel görevlerinden birisi de anlayabilme sorununa çözüm bulmaktır. Başta Önderlik bilimi olmak üzere, Önderlik kurumunu, disiplini anlama yeridir. Önderlik; bir disiplindir, bir kurumdur, ulusal irade, ulusal

düşünce, ulusal duygu, ulusal örgütlülük, ulusal şiddet, ulusal uyumdur. Ulusallıkla ilgili ne varsa Önderlik odur. Acaba biraz anlayabilecek misiniz? Gerek yok diyemezsiniz. Ulusal sorunun en baş problemi, ulusal irade sorunudur. Ulusal irade sorununu kavramadan hiç biriniz politika ve örgütçülük yapamazsınız. Artık bu cehaleti ortadan kaldırmamız gerekiyor. Madem bu şeylere heveslenmişsiniz veya bir alaböranın içine kazara atılmışsınız, bundan sağlam çıkmak için mutlaka doğru anlamak gerekiyor. Hiç olmazsa şimdi anlamak mümkündür diye düşünüyorum. Birçok konuda şoke oldunuz. Düşünme gücünüz belki elinizden alındı, ama bence bu ortam özgür düşünmeye imkan veriyor. Kendinizi biraz toparlayarak ulusal düşünceyi, ulusal iradeyi yakalayın. Yakalayamazsanız var olan ulusal irade, ulusal otorite, Önderlik bir şekilde sizden bunun hesabını sorar. Kürt olayındaki bir gelişme de budur. Bu süreçte, bu daha da fazla gelişmiştir. Akıllı olan bunu görür ve olumlu temelde buna katılmayı becerir.

Bir gün sizi bıraksam, en yakınımızdakiler de dahil olmak üzere, inanılmaz ölçülerde, belki de geleneksel toplumun birçok özelliğinden daha geri oluşumlara yol açacaktır. Biraz da yorulup sıkılmışlar, patlayıp eski Kürt'ün ne kadar kokmuş yanı varsa, onu her tarafa yayacaklar. Son yıllarda bunu önlemeye çalıştık. Sınırlı da olsa, bu konuda biraz gelişme sağlandı. İç kolektif çalışmaya gelememe, yeterlilik, duyarlılık, sınırlarını yakalayamama, üzerine düşenin hangi yönlü olduğunu görememe, partiye dayanarak aslında çok ölçüsüz yaşama veya hamal gibi partinin bütün yükü altına girme durumlarınız var. Yani ulusal hareketlerde, birisi çok hırsızca bir şeyler koparmak peşindeyken, birisi de her şeyini verir, fakat diğerinden hesap sormasını bilmez. Kendine “ne yapıyorum, kimin için yapıyorum”, sorusunu bile sormaz. Sorduğu zaman da çok sakıncalı sorar. Bütün bunlar Kürt sorunun ayrılmaz parçalarıdır. Sanırım bunları da bu kadar açık söylememe rağmen, fazla anlayamaya yanaşmıyorsunuz veya az anlıyorsunuz.

İktidar Savaşı Bilimsel Bir Çabayı ve Uğruna Mücadele Etmeyi Gerektirir

Yükselen bir iktidar var ve bu çok önemlidir. İktidar, oldukça baştan çıkarıcı bir gelişmedir. İnsanı asar, keser duruma da getirebilir, bir çırpıda kahraman düzeyine de çıkarabilir. Şunu düşünün; bir aile veya bir birey çıkarı için ömür boyu çalışır. Para buldu mu, zenginlik ve güç buldu mu “ben zengin oldum, ağa oldum, şöyle güçlü oldum” der ve kendini yitirmeye başlar. Etrafını dağıtır, evde çocuklarını, kadını köle gibi kullanır, köylüsünü bastırır, yani kısaca bey olur ve gittikçe daha da acımasız olur. Kürt tarihindeki bu tip örnekler bilinmektedir; astığı astık ne kadar bey ya da beylik vardır. Kavga, dövüşleri halen dillere destandır. Şimdi bu gerçeklerin farkındayız. Bazılarınız o kadar iktidar cazibesine kapılmış ve onun etkisine girmiş ki, adeta kendini yitirmiş.

Osmanlı geleneği fazla çağdaş değil, çok ilkel. Aşiret durumundan çıkıp Bizans'ın mirasına konuyor. Roma-Bizans mirası, çok büyük, cezbedici ve baştan çıkartıcı bir miras. Osmanoğulları da güçlü bir aşiret kültürüne sahip. Bu iki güç karşılaştığında, en ufak bir karşı kıpırtı bile “asalım” şeklinde bir karşılık bulur. Çelebi Mehmet, kardeşi Musa Çelebi'yi nasıl idam etti? Daha da ötesi var; Fatih Sultan iktidara gelir gelmez ilk yaptığı iş, bunu hemen bir kanunname haline getirmektir. Fatih Sultan, “devletin selameti ve bekası için, bütün kardeşlerin katli vaciptir” biçiminde bir fetva hazırlar. Neden buna yöneldi, özellikle neden bir kanunname haline getirdi? Fatih, Bizans'ı en son zapt eden ve başkentini alan kişidir. İstanbul son derece büyük bir uygarlık merkezidir, çok cezbedicidir ve Fatih'in gözlerini kamaştırır. Ama diğer yandan da baş veziri Çandarlı Halil vardır. Çok tecrübeli bir vezir ve Osmanlıların güç kazanmasında oldukça etkilidir. Fakat kendisi de biraz iktidar kazanmış, oldukça söz sahibi biridir. Fatih İstanbul'u alır almaz, iktidarını biraz pekiştirir pekiştirmez, derhal onun kellesini vurdurtur. Bu bir iktidar olayıdır. Osmanlı ailesinden değil, ama ikinci büyük aileyi temsil ediyor. Dolayısıyla Fatih, onun soyunu sopunu ortadan kaldırır. Bir iktidar alternatifi kalmasın diye o aileden hiç kimseyi sağ bırakmaz. Bu sefer kendi ailesine yönelir. Ufak bebeler olan kardeşlerini kendisi için tehlike olarak görür. Onların da hepsini ortadan kaldırır. İktidar için altı aylık bebekleri bile vurdurabiliyor, böylece alternatif belirtmelerini bile ortadan kaldırıyor. Daha sonra da bunu bir kanunname haline getiriyor.

Mustafa Kemal'de de bu devam eder, en son Güreş Paşa'ya kadar da gelir. Biraz saygılı olup bunları anlayacaksınız, eğer anlayamazsanız içimizde bir dakika bile kalamazsınız. Size iktidarın can alıcı noktalarını öğretiyorum, çünkü sizi anı anına koruyan benim. Eğer sen güçlü çıkarsan sen onu boğarsın, o güçlü çıkarsa o seni boğar. Fakat zayıf olduğunuz için, düşman hepinizi boğar. Bu tip çok çağ dışı, geri ve kuralsız durumlara düşmemeniz için bunları belirtiyorum. Deliyseniz kaçıp gidin, ama akıllıysanız iktidar sürecini biraz kavrayacaksınız. Söylediğiniz her şey, attığınız her adım bilinçli gelişmek, yeterli ve cevap verici olmak zorundadır.

Türklerde bu tamamen bir gelenek haline gelmiş ve halen de işliyor. Peki biz niye böyle yapıyoruz? Veya benim başıma gelen nedir? Onu biraz iyi anlamamız gerekir. Kürdistan'da yükselen otoriteye bayılıyorsunuz, onun karşısında gözleriniz kamaşıyor. Hepinizi de, kendimi de iyi tanıyorum. Kendimi bu kadar boş yere ortaya koymuyorum. Ne kadar Allah'ın fukarası bir kişiydim, ama kendimi nasıl geliştirdim? Etkili ve yetkiliyim, fakat bunun emekle, üslupla bağlantısını çok iyi kurdum. Örgütlülükle bir kişiyi ilişkiye çekmek için ne kadar dil döktüm? Bir teori sahibi olmak için, yıllarca nasıl kütüphaneleri aşındırdım? Bunları size anlattım, çünkü yükselen iradenin, otoritenin neye dayanarak böyle olduğunu anlamanızı istedim. Bunu bilemezseniz PKK'yi anlayamazsınız, ulusal otoriteyi anlayamazsınız.

“Babadan kalma yöntemlerimiz” diyorsunuz. Babadan kalma neyiniz var? Osmanlı da, TC de hepinize yapabileceği bütün kötülükleri yapmış. Bir hayvana verdiği değer kadar bile değer vermemiş. Türklerin merkeziyetçilik fikrinin çok güçlü olduğunu da biliyorsunuz. Halen dünyadaki en merkeziyetçi iktidardır. Bu, bir kişi dışında veya merkezi irade dışında, hiç kimseye şans vermemek demektir. Kürt söz konusu olduğunda bir mezar bile vermemektir, nefes bile alamayacak uygulama altında tutması demektir. Tüm bunlar temel gerçekliklerdir. Bunları anlamadan güç gösterisinde bulunamaz, ucuz laf sarf edemezsiniz. Ben iktidarın ruhunu, kanunlarını size anlatıyorum. Fransız Devrimi'ndeki,

kanunların ruhunu biliyor musunuz? “**Hükümdar**”*, “**Siyasetname**”** gibi onlarca kitabın neden yazıldığını bilmelisiniz. Bu kitapları yazanlar akıllı insanlar ya da iktidar sürecini kan pahasına yaşayanlardır. Bunları okumanız gerekiyor. Madem iktidarla uğraşıyorsunuz, ilk yapacağınız bu klasikleri biraz gözden geçirmek olmalıdır. Eğer anlama kabiliyetiniz sınırlıysa veya bizden anlamak istemiyorsanız, başka şeylerden anlayın.

Kürtlere iktidar olma, güç olma, siyaset yapma, belirli adımlar attırma durumunu biraz sağladık. Siyaset yapmada belli adımlar attırma yaşandı ve bunu belli bir aşamaya kadar getirdik. Hepinizde iktidar çatışmasını görüyorum, siz de bunu söylüyorsunuz. Yeni yönetimlerle eski yaklaşımlar arasında küçük iktidar çatışmaları her yerde var ve bu doğaldır da. Ama doğal olmayan yönleri de var. Çılgınca iktidar heveslerine kapılıyorsunuz. Keşke Çandarlı Halil gibi veya Osmanlı şehzadeleri gibi çarpışarak iktidar olabilseydiniz gam yemezdim. Teslim olarak iktidar olmaya çalışıyorsunuz. Fırsat bulsanız gözü kara bir biçimde düşmana gidebilirsiniz, ama biraz da çekiniyorsunuz. Çünkü giderseniz “acaba öldürürler mi” diye kaygılanıyorsunuz. Bunu düşünecek kadar birer zavallisiniz. Parti içinde yaşayamıyorsunuz, kaldı ki dışarıya gitseniz hiç yaşayamazsınız. Ortalıkta yığılıp kalırsınız. Bunun ne anlama geldiğini iyi bilince çıkarmak gerekiyor. Lafla “ben öyle değildim, aslında ruhi dengem bozulmuştu, aslında önümde diktatörlük vardı” demek ucuz kelimelerdir. Dikta bile olsak, acımasız bile olsak, önce tanıyacaksınız. Kaldı ki böyle bir dikta da yok. Kaldı ki, kimse ricayla, minnetle “gelin, ulusal harekete katılın” demedi. Kendilerine bilmem kaç yıllık savaşıyor diyorlar. Madem ki bu kadar yıl düşmana karşı savaşmışsın o zaman bu savaşımı bir günde nasıl durdurabilirsin? Bu, acaba geriye nasıl döneriz, işbirlikçilerle nasıl şöyle şöyle siyaset yaparız anlamına gelmektedir. Osmanlı’da altı aylık bebeğin bir suçu da yoktu, Çandarlı Halil veya başka bir şehzadenin direkt devlete yönelmesi de yoktu. Sadece payını biraz büyük istedi. Benim için pay da önemli değil, eğer yemesini, kullanmasını bilerseniz alın size bu kadar yetki, hatta alın bu kadar para, imkan, ne isterseniz. Ama bir Osmanlı şehzadesinden, paşasından daha tehlikeli kullanırsanız, bir halkın umutlarını bir çırpıda sağa yatırırsanız, ben de sizden hesap sormak zorundayım. Siz beni çok mu geri buluyorsunuz? Bu halk bana bu kadar umut bağlayacak, benim de sizden hesap sormayacağımı mı sanıyorsunuz.

Kürt feodalitesi, Kürt ailesi çok namussuzdur, çok fanatiktir. Kürt isyanlarına bakın; hemen hepsinde başlangıçta akrabalık esas alınır, ama ikinci gün en tehlikeli şekilde, en can alıcı yerinden ihanet etme gerçekleşir. Aslında bu bir Kürt kanunu, Kürt gerçekliğidir! “Ağacın kurdu ağaçtan olur” atasözü tam da bunu anlatıyor. Öyle bir kemirme noktası var ki, halen çok etkili. Hastalıklı bünye devam ettikçe, bu böyle olacaktır. Kürt kemiriyor, hem de için için, ama bunları da ilaçla yok ederler. Bağımsızlık ağacını kurutmak istersen, o zaman onun için çalıştığını söyleyemezsin, çünkü sen ağacın içini oyuyorsun. Örgüt birliğinin içini oymak, ağacın kurdu olmak demektir; örgütü geliştirmemek demektir. Örgütün genel normlarına gübre ol, su ol, hava ol, ama kurdu olup kemirme! Her gün bir damarı kesebiliriz, ilaç varsa ilaçla, ilaç yoksa kurdu çekip atabiliriz. Bağımsızlık ağacı, soy ağacı eğer doğruysa, onun kurdu değil, bir yönüyle ona hizmet eden, onu geliştiren bir özelliğini esas almak gerekir. Bunlar önemlidir.

Sizi çok iyi tanıyorum. Osmanlı oğullarının suçlarının bu kadar büyük olduğunu sanmıyorum. Hatta Türk olayına bakıyorum; M. Kemal’in hikayesini de size boşuna anlatmadım, çevresindekilerin hepsi cephe savaşı kazanmış adamlardır. Örneğin, Kazım Karabekir olmazsa, Mustafa Kemal adım atamaz. Ali Fuat Cebesoy olmazsa, otoritesi sıfırdır. Rauf Orbay olmazsa, onu kimse ciddiye almaz. Ama hepsine idam verildi, sanıyorum bazılarını zorla, o da denge hesapları nedeniyle bıraktı. Bunlar başarıda katkısı olan kişilerdi, ama sonları bu oldu. Şimdi kendinize bakın; herhangi ciddi bir katkınız olmadığı halde talepleriniz beni bile aşıyor. Kürt olayı! Talepleriniz deveyi havduyuyla *** yutmaktır veya hiç orali olmamaktır.

PKK Önderliğinin klasik önderliklerle, otorite anlayışıyla ve eski yöntemlerle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Yöneten olsun, yönetilen olsun kendinizi bu gerçeğe katmazsanız, eskiyi tekrarlamış olursunuz. Çok küçük örneklerden sonuç çıkartabiliriz. Yapmanız gereken; son derece büyük bir hassasiyetle kendini eğitime vermek, varsa gücün veya bazı yeteneklerin, bazı başarılarla mutlaka bunu kanıtlamaktır. Bunu kanıtlamadıktan sonra, içine girdiğiniz tutum; kendi yenilmiş durumunu partiye dayatmak, eğer bu kabul görmezse olay çıkarmaktır. Bu da kesin bozgunculuktur. Oldukça yenilmiş, sonuç alamayan birçok şeyinizin hesabını vermek yerine, bizim iyi niyetimizi, yoldaşça yaklaşımlarımızı fırsat bilip PKK yoldaşlık tarzının son derece uzağında, altında feodalizm yatan bir yaklaşım sergiliyorsunuz. Gözü kara Kürt beyliği, gözü kara küçük burjuva yaklaşımının canlanması söz konusudur. Bunlarla atağa geçmeniz sizi ilk günde bitirir. PKK’de sınıf mücadelesi yok mudur? Elbette ki var. Tanıyanlar bizi tanır ve büyük mücadele verdiğimiz bilir. Barzanilere karşı yirmi beş yıl, Talabani’ye karşı bir o kadar süredir mücadele veriyoruz. Bunların birisi küçük burjuvazinin, birisi feodalizmin temsilcisidir. Siz küçük beyninizle tüm bunları göremeyeceksiniz ve onların bile karikatürü olamayacak birtakım yaklaşımlar içine gireceksiniz, bu mümkün değildir. Tabii tam böylesiniz demiyorum, ama buna zemin ve fırsat bulsanız böyle yaklaşımlara girebilirsiniz. Neredeyse bu tip önderlikleri bizim önümüze örnek diye koyup, bizi de diktatör ilan edecek olanlar var. Hepinizin durumu da ortadadır. Bu duruma nasıl adapte oldunuz? Beni ne kadar esas aldınız? Bizim temsil ettiğimiz bir otorite, bir hareket var. Buna ne kadar güç getirdiğiniz ortada.

Ben halen büyük bir sabırla öğrenmeye, ne yaptığımı, içinde bulunduğum durumu kavramaya çalışıyorum. Yani başınızda Saddam ölçüleri var, Türkiye’de M. Kemal ölçüleri, Osmanlı ölçüleri var, hatta Sovyetlerde Stalin ölçüleri var. Ama bu demek değildir ki en yaramaz çocuklar gibi her bildiğinizi yapacaksınız, bütün yaramaz, yetmez yanlarınızı fırsat buldunuz mu dayatacaksınız. Bu olmaz, fakat yeni Kürt de adam olmasını bilecek. Hepiniz yeterliliği az çok yakalayacaksınız, yoksa çatışırız, ki savaşa hiç gerek yok. Sizi denerim, sınıırım, kaldı ki, yirmi yıldır sizi kontrol

* Makyavelli-Prens

** Nizam-ül Mülk

*** Deve semeri

ediyorum, bundan sonra da ederim. Bunu anlayacaksınız. Eğer deli olmasaydınız, kesin birbirinize daha anlamlı yaklaşım gösterebilirdiniz. Eleştirmeyin demiyorum, daha fazla acımasız eleştirin, ama eleştiri tarzında, hiçbir emek vermeden “bizim çabalarımız var” denilemez. Ben de eğitiyorum, bu insanlara hemen her gün bin bir türlü iş veriyorum. Hatta dikkat edin, benim TC'nin amansızlığı karşısında nefes alış verişimi sürdürmem bile başarıdır. Halk bana “sen sağ kal yeterdir” diyor. Sağ kalmadan da öte ben, günlük olarak siyasi, askeri anlamda son derece yeterlilik sınırlarını zorlayan bir çalışma temposu içindeyim. Düşmanın kendisi bile bunu görüyor ve söylüyor.

Eğer kendinizi sıradan bir kişi olarak bile eğitemezseniz, birer miras yedici konumuna düşersiniz. Evde büyük ağabey çalışır, mirası biriktirir, günü gelince küçük kardeş alır, hatta çoğunuzun aklından bunun geçtiğini biliyorum. Geçmişte bir çoğu benim burada tıkanıp, felçli olduğumu düşünüyordu. Bu, “mirasa konalım, sen orada kal, biz bu işi götürürüz” demektir. Bunlar yanlış hesaplardır. Böyle güç kazanamazsınız. Ben olmayabilirdim de, hatta felçli de olabilirim. Akıllı olan bir seviye edinir ve hareketin, otoritenin bütün yönlerini alarak ona göre pay alır. Ama ortada kaynağımız olan, anamız olan, hazinemiz olan bir otorite varsa, onun esenliğini koruyalım. Çünkü o giderse, kaynak kesilir. Bu arkadaşların hepsi, “sen olmasan biz yaşamayız” diyorlar. Beni en çok tüketen tipler bile “sen orada yaşa, bize ölüm yoktur” diyorlar. Bu da genel bir tavrıdır. Çünkü benim olduğum yerde ağırlık vardır, itibar vardır, imkan vardır. “Sen ne kazandırıyorsun” diyorum, o ise hiç orali bile olmuyor. “Ben tüketiciyim, ben kurutuyorum, ama sen alttan bana para yolla, kadro yolla, cesaret yolla, savaşçı yolla. Sen bize lazımsın” demenin altında yatan gerçeklik budur. Kendilerinin yaptığı ise; kötü hesap yapma, çıkar için ayarlama yapmadır; fakat “ben hazineyi büyüteyim, kaynağa yol açayım” hesabı yok, işler o noktaya geldi mi ölü gibidir. Fırsat kollar, PKK'nin nerede itibarı var, nerede olanağı varsa onu kullanmak ister. Kendisi hiç çalışmaz veya çalışsa bile kendine ayarlama biçiminde bir çalışma olur. Tüm bunlar örgüt çalışması değil, bireyin kendi kendisini büyüme ve etkin kılma çalışmasıdır.

İçimizde inanılmaz ölçüde bir hastalık var. Geri önderlik hastalığı veya Osmanlı aile hastalığı, buna aşiret hastalığı da diyebiliriz. “Biz böyle oynamak istiyoruz, böyle oynamak hoşumuza gidiyor” diyorsunuz. Tabii bu hoşunuza gider! Çünkü biraz miras biriktirildi mi, onun üzerinde hesap yapmak bir Kürt geleneğidir. Bir tanesi çalışır çabalar, on tanesi de onu miras edinir. O olmasa bile, madem biriktirilmiş “gelin paylaşalım” derler. Diğer bir yönüyle bu, ailecilik mantığıdır. Hepsi çalışabilir, hepsi iyi niyetli olabilir, değer de biriktirebilirler, ama biz iktidarı aile veya kardeşlik tarzıyla paylaşamayız. “Eski arkadaşız” demek de ahbap çavuşluğa girer, öyle de paylaşamayız. Veya birkaç eylem yaptınız diye, “ben etkili oldum, kudretli oldum” da diyemezsiniz ve öyle de paylaşamayız. Çünkü binlerce şehidin, bir halkın emeği var, içimizde yoğun bir miras birikimi var. Sen bunların hesabını didik didik etmezsen, nasıl PKK'nin adaletçisi olabilirsin? Nasıl PKK'nin güç dağıtıcısı, yetki dağıtıcısı olabilirsin? Bunu hiç biriniz anlamıyorsunuz? Ailedeki yetişme tarzı veya memur tarzıyla yaklaşamazsınız. Memura bir yetki verilir, onunla sopa sallar. Sizde de otorite anlamında bundan fazla bir şey yok. Diğer de aile içinde “kardeş çalışmış, paylaşalım” anlayışıdır. Çünkü diğer değerler belli bir aşamaya geldikten sonra miras olarak paylaşılmak durumundadır ki, siz bunun ötesine geçemiyorsunuz.

Ben de iddia ediyorum ki, bizim geliştirmek istediğimiz hareket, aileciliği, memurluğu aşan bir harekettir, bir ulusal harekettir; ailecilik, aşiretçilik değerlerini paramparça eden bir ulusal hareket. Memurluk ve jandarma yöntemlerini paramparça eden bir harekettir. “Sen böyleysen, ben de böyleyim, ben de ulusal orduyum, haydi gelin birbirimize savaşı dayatalım” demek ne demektir? O zaman gelin dayatalım, el mi yaman, bey mi yaman; aşiret oğlu mu yaman, ulusun oğlu mu yaman? “Ben partiyi tanımıyorum” diyor; sen partiyi tanımıyorsan, parti kendini sana tanıtır. Karşı savaşı çok şiddetlendirirsen ben de “alın bunu atın bir köşeye” derim. Bunun dışında başka bir şey bekleyemezsiniz. Devrimci hareketin kanunları vardır, onları çiğnedin mi, çok zorlarsan, savaşı daha da içinden çıkılmaz hale getirirsen kaçınılmaz bir sonun olur. Bütün eğitici çabalara rağmen bir şey veremezsen kaybedersin. “Ben hem rahat yaptım, hem kelleyi koltuğa almışım” dersin o zaman sana yazık olur. Kendi canınızı bunun için ortaya koymamanız gerekiyor. Yüce dediğiniz bazı değerler var, her gün bunlar üzerinden söz veriyorsunuz. O değerlere karşı böyle yaklaşamaz ve bu da bir cesaret gösterisi değildir. Yiğitlik, düşmana karşı gösterilmek durumunda, başarılı pratik düşmana karşı sergilenmek durumundadır. İşiniz gücünüz aile içi ilişkileri çekiştirmektir. Bu iyi bir politikacılık değil. Barzani ve Talabani'yi yorumlasam, bütün yaptıkları ulusal hareketin içinde hiç çalışmadan pay arttırmaktır. Zaten Barzani hükümdar sıfatını bırakmak istemiyor. Talabani, “Veliht benim, kesin sıra bana geldi” diyor. Onların altında daha alt düzeyde ağalık ve beylikler var. Gel de halkı bunların elinden kurtarmaya, bunları önlemeye çalış!

Yeni yetme birçok küçük burjuva oluşum var, bunlar da bir siyaset diye ortaya çıkıyor. Düşman karşısında bitmişler, vurdukları tek bir darbe yok, tek bir kuruş parası yok, ama benimle karşı karşıya geldiler mi, bizi bile bastırmaya çalışıyorlar. Ben çok mütevazı bir insanım. Geçen yıllarda on üç Kürt örgütü yanımıza geldi. Onlara doğru kararlar çıkartalım, doğru iş bölümü yapalım dedik. Kendi görevinizi de kendiniz tayin edin, ama ulusal harekete çalışalım, bunun protokolünü siz yazın, iş bölümünü de yapın dedik. Sonunda nereye getirdiler? TC'nin yol açtığı bir eğilim var; bu, devrimci hareketin geçmişini suçlama eğilimidir. Aslında düşmandan değer koparmayı bilen yöntemleri kötüleme, bunun yanında devrimci hareketin yol açtığı siyasi kazanımları bir hırsızdan da beter bir tarzda, hiç çalışmadığı halde, belki de bir koyup bin, on bin, hatta yüz bin alma yöntemiyle kendine mal etme yaklaşımını gösterdiler. Beni de “çulsuz, fakir fukara, amele”, hatta “hamal” gibi kullanmaya kalkıştılar. Kaldı ki ben kendim, halen bir kuru ekmeğe her zaman razı olurum, isterlerse hamal olmaya da varım, ama ortada fakir fukara bir halk, bu kadar kan ter dökenler var, peki onlara ne olacak? Onların adı bile söz konusu edilmiyor. Zaten burjuvazinin, feodalizmin egemenlik sistemi böyledir. Senin yaptığın ise bunun daha silik bir biçimidir, fakat bunu anlamıyorlar. Ama ben biraz iktidar sanatında yol aldığım için iyi biliyorum. Demokrasi, örgütlerin eşit temsili tabii güzel laflar. Peki emekle, savaşla bağlantısı nerede kalıyor? “Oralar kötü, savaş ve terör gibi şeyler zaten sancılı, siz de, devlet de zarar görüyorsunuz” deniliyor. O kadar ucuz kahramanlık, bu kadar keskin akıllılık olur mu? Birakalım onları, içimizde dahi iktidar savaşçıları var. Geliyorsunuz, ilk

günden çoğunuz çok fedakar, ölümüne hayatınızı ortaya koyuyorsunuz. Bana göre bu büyük bir fedakarlıktır. Fakat ikinci gün bakıyorsun, “acaba emeğimin karşılığı ne olmalı” diyerek ya bire sıfır ya da bire bin istiyor. Burada dengesiz bir karşılık isteme var. Ne adalet yeterli, ne değer göreni dayatabiliyor, ne de alabiliyor. Aslında her şeyini veriyor, ama hiçbir şey alamıyor. Veya çok az şeyini ortaya koymuş, ama çok şey istiyor. Oldukça dengesizlik söz konusu. Örgütün ölçüleri; emeğe göre değer vermedir. Sosyalizm de herkese emeğine göre bir şeyler verme bilimidir. Bu da örgüte ve siyasete çaba kadar yetki, yetki kadar görev biçiminde yansır. Zaten bir proleter örgütten, “bu kadar mal istiyorum, bu kadar despotizm istiyorum” diye bir beklentiniz olamaz. Benim sosyalist örgütlenmeden anladığım, kendini karşılıksız adamadır. Burjuva ve feodal, yarı feodal örgütlerde bastırma, o oranda da gasp etme olayı yaşanır. Proleter örgütlerde veya sosyalist örgütlenmelerde tam tersine, mütevazı bir yaşam karşılığında bütün yeteneklerini halkın hizmetine sunma vardır. Katılım kanunu budur, böyle başlar, böyle işler.

Acaba bu hususları kendi kişiliğinizde işletebiliyor musunuz? İşlemezseniz çok akıllı olduğunuzu mu söyleyeceksiniz? Hepsini aynı; sıkılacaksınız, “ben gittim” diyeceksiniz. Küseceksiniz, ki çoğu kendini bu şekilde yere atıyor, “ben hastayım” diyor. Nitekim toplumumuz bu tiplerle dolu. Bütün bunlar çözüm değildir. Bir önder orta yerdedir, muğlak, hasta ya da psikolojik hasta diyelim, böyle bir tip en fazla ne yapar? Başkaları daha iyisini sunarsa oraya kaçar veya ölür, intihar eder. Bunlar “bu işte iddialıyım” diyenlerin içine gireceği durumlar değildir. İktidar savaşı böyle çözümlenemez.

İktidar savaşı, çok zor bir bilimsel çabayı ve uğruna mücadele etmeyi gerektirir. Bir de yeterlilik çok önemlidir. Bir yerde yeterliliği gördünüz, hepinizin yetersizliğini ben de görüyorum. Ne kadar büyük yetersizliklerinizin olduğunu görüyorsunuz. Ama ben size nasıl hizmet sunuyorum. Kendiliğinizden mi bu bilinci kazandınız, kendiliğinizden mi az çok iktidar oldunuz? Hayır! Kendinize birtakım sıfatlar yakıştırıyorsunuz, ama amansız bir çabanın ürünü olduğunuzu da unutmayın. Tam da burada miras yedcilik değil de, kadir, kıymet bilme şeklinde bir kavramdan bahsetmek gerekir. Bu konularda henüz toysunuz demeyeceğim. Bazıları çok toy, bazıları çok bilinçsiz, bazılarının da kavrayışları sınırlı. Bazıları yeni yeni kavlıyor. Bazı yerlerde de miras yedici, şımarık, ailenin şımarık çocuğu yaklaşımı ve bunun beklentisi içindedirler. Bazısı da keyfi davranıyor, yeni oluşan ulusal hareketi, gerçek doğruları ve onu değerlendirmesini bilmiyor. İşlerden fazla anlamayan bir biçimde sallanıp duruyorsunuz. Bütün bu özellikler şu veya bu oranda var, yönetimlerimizde de var. Yönetenin ve yönetilenin bu kavramın fazla farkında olduğunu sanmıyorum. Buna rağmen sizi, yine de ilerletmek gerekiyor. Sizi daha da çözümleyebilirim, ama siz kendi gerçeğinizi dile getiremiyorsunuz. Siyaset sanatı amansız bir sanattır. Bu sürece kendiniz katıldınız, zorla katılmanız istenmedi. Ben de son derece gönüllü gelişinize hizmet ediyorum. Kanunları var, ortamı var, dikkat edin dedim. İlgi duymanıza karşı da çıkabilirdim; yapma, etme, tehlikelidir, uzaklaş sana göre değil diyebilirdim. Bu da bir yöntem olabilirdi. Ama katılıyorsanız düşmana dikkat edin, bize dikkat edin, bu adımın kendine has özellikleri var. Bu bir hizmettir, sana düşen de bunu kavrayabilmek, bunun hakkını verebilmektir. Bazıları da bunun üzerinde ucuz hesaplar yapıyor. Emeğini götürüp şu, bu partiye satıp karşılığında bakanlık alıyor. Salih Sümer bunun en son örneğidir.

Düşünün, onun bakanlığı neye bağlı? HEP-DEP olayının veya genelde halkımızın ilgisinin bir sonucudur, yoksa milletvekili olamazdı. Çok iyi bildiği gibi kesin o sürecin bir ürünüdür. Kaldı ki onu özel olarak bakan yapımlarının nedeni DEP’lileri idamla yargılamalarının bir sonucudur. DEP’lilere idam; Sümer de onların kanununa uyduğu için, ona da bakanlık. Bu adam yarın halk mahkemesine çıkarılırsa, nasıl hesap verecek? Veya süreç sana Kürt halkının bazı talepleri temelinde yol açtı, sen bu temelde söz verdin konuşmaların var, ne yaptın denilmeyecek mi? Bazıları idam altına alınırken, o vezirliğe yükseldi. Bunun hiçbir ayrımı olmayacak mı? Bunun hiçbir hesap alıp vermesi olmayacak mı? Bir halk bunun hesabını bile sormazsa, o halk ölmüştür. Ya o çok kurnazdır, ya çok büyük ağa, beydir ya da hesap verecek. Halk varsa, iradesi varsa, kendine ihanet edeni en azından sorgulayacaktır.

Bu doğru bir iktidar yükselişi midir? Tamamen özel savaşın emrindedir. Bütün köyler boşaltırken, herkes kıyımdan geçirilirken o da vezirdir. Vezir, nezaret etmekten gelir, Kürt halkının katliamı onun gözetimi altında gelişiyor. Bu, doğru bir iktidar yükselişi değildir. Birileri katledilirken onun yükselmesi ihanet temelindedir ve bir gün mutlaka hesap soracak duruma geleceğiz. Halk, “bunu bize sen niye yaptın? Biz seni seçtik, hiçbir şey yapmadan evinde otursaydın, idamımızı seyretmeseydin, katliamımıza göz yummasaydın, ama sen onun bir numaralı veziri oluyorsun” diyecek.

Ben size şunu söyleyeyim, bunları unutmayın; sizin de içinizden çıkan ihanetler var. İçinizden çıkan hainleri doğru değerlendiremezseniz, halk yarın size de hesap soracaktır. Onları savunamazsınız, tutamazsınız. Bu halk eğer bir halksa, bir gün birileri onun adına hesap sormasını bilecektir. Her ihanet, yapanın yanında kar kalsa, o zaman o mücadeleyi ne diye veriyoruz? Herkes gelsin, bizi istediği gibi kullansın, götürsün. O zaman bir kocakarıdan farkımız kalmaz. Karşı koyacağız ve buna mecburuz. İyi bir iktidar mücadelesini vermiyor ve kendini de akıllı sanıyor. Yani şunu demeye getirir; “ben nasıl sıvırdım? Ben dışarı kaçtım, kimisi içeri girdi, işte ben de buyum” der. Peki bu sağlıklı bir büyüme midir? Elbette ki değildir. Ama o, öyle sanıyor. Bu, haince bir yükseliştir, umarım bir gün bunun hesabı sorulur. Bu örneği bunun için verdim.

Aynı şekilde içimizdeki sıvırmalar da iyi bir iktidarlaşma yöntemi değildir. Kürt gerçeği ortada, büyük bir kısmı böyledir. İçimizde öyle bir mevkicilik, şan, şöret sahibi olma söz konusu bile değildir. Kendini öyle sananlardan desteğimizi çeksek acaba onlara kim bir merhaba verir? Madem bu kadar “güçlünüz”, “şerefiniz”, “onurunuz” var, madem bu kadar “akıllısiniz”, “otoritersiniz” o zaman haydi Barzani’nin yanına gidin; eğer size kahyası yerine bile koyarsa sizi alkışlarım. Size paspasçı görevini versin, yine sizi alkışlarım. Ama bütün gücünüzü, otoritenizi benden alacaksınız, ondan sonra böbürleneceksiniz, “biz ne kadar etkiliyiz” diyeceksiniz! Yapmayın, bu köylü kurnazlığımı bırakın. Bu, Salih Sümer’in yükselişine, Hikmet Çetin’in otoritesine benzer.

Bana bağı olan otorite demek, gerçekten benden gücünü alan demek bana biraz saygılı olmasını bilmek demektir. Ben sana nasıl hizmet ettiysem, şunu da sana sormaya hakkım var; sen hizmete layık mısın, sana niçin hizmet edildiğini biliyor musun? Yükselen bir hareket var, sen onun içindesin ve onun bir sözcüsü olacaksın. Eğer bunu yapmazsan başına geleceklerden ben sorumlu değilim. Kanun, ulusal hareketin kesin dikkat edilmesi gereken bazı esaslarıdır. Bu da PKK'dır.

Osmanlı geleneğindeki gibi kardeş kardeşi idam eder mi? Kardeş kardeşi idam etmemeli, ama sen de bir halkın iradesiyle bu kadar oynamamalısn. Kaldı ki siyasette, ulusal harekette ailecilik, ahbap çavuşluk, kardeşlik anlayışlarının hiçbir anlamı yoktur. Sadece yoldaşlığın anlamı vardır, siyasi görev içinde olmanın anlamı vardır. Kardeşliği kullanıyor, koca karılığı kullanıyor, özel ilişkiyi kullanıyor, ahbap çavuşluğu kullanıyor, eski-yeni ayrımı yapıyor, şunu, bunu yapıyor. Bunlar eski hikaye. Kürdün eski oyunlarını oynamaya çalışıyor, ondan sonra da "iktidarda gelişme var, benim kişiliğimde epey büyük bir gelişme var" diyor. İktidar olayı bize gerekli ve iktidar olmayı bilmeliyiz, ama nasıl? Bu, çingene misali olamaz. Çingene paşası gibi, bindiği dalı kesmek biçiminde olmaz. Başında olduğu kaynağı kurutmak da iyi bir iktidar sanatı olarak değerlendirilemez. Tek doğru dürüst kadro yetiştirmeyeceksin, örgütü geliştirmeyeceksin, bir ordu birimini oluşturamayacaksın, ama adın çok tanınsın, çok çıksın isteyeceksin. Bu mümkün değildir ve artık bunların modası geçti.

Size doğru örgütsel iktidar işleyiş esaslarını sunamıyorsam, anlaşılır değilse söyleyin. Kendi doğrularınız, kanunlarınız kaç para ediyor, kendi kişiliğiniz kaç para ediyor? Ölçün, biçin ve göreceksiniz ki, düşman bile sizin kadar bize ağırlık teşkil etmiyor. Öyleyse bana istediğinizi yapabilirsiniz. Benden daha güçlü otoriteyseniz bunu kanıtlayın, işte düşman karşınızda. Düşman karşısında yöntemlerinizle, taktiklerinizle örgüt içinde bir hiçsiniz, ama örgüt değerlerine konmaya gelince onlara gözü kara bir şekilde konuyorsunuz veya bir hamal gibi yaklaşıyorsunuz. Bunları asla kabul etmiyoruz. Bunu, özellikle kendisini bir türlü geliştiremeyenlere söylüyoruz. Bir çoğunuz ağır, hantal, sağına vursan solunu gösterir tiplersiniz. Böyle de olmaz. İktidar olayında bu tip tutumlara yer yoktur.

Biz ulusal hareketin iktidarını geliştirmek istiyoruz. Bunun için bir ölüm kalım sürecindeyiz. Bu süreç, hem felsefik hem de siyasi anlam verdiğimiz bir ölüm kalım sürecidir. Ruhsal açıdan da moral bulma sürecidir. Sen bunları hiçe sayacaksın, ondan sonra da "kafamı şöyle vururum" diyeceksin. Bu ne demektir? Sende biraz saygı varsa, bu kişiliği dayatabilir misin? Bu bencilliğin, bu ölçüsüzlüğün, bu hamallığın nedir? Bunları halen aşmadınız mı? Dürüstsünüz, söz vermiştiniz, o zaman doğruyu biraz kavrayın. Kimseye sille tokat girişmiyorum, kötü yaklaşmıyorum diye mi böyle yapıyorsunuz?

Yeni bir Çeçen başkanı çıkmış, suçlu, suçsuz herkese karşı ilginç bir cinayet yöntemi var. Bir mahzene kellesi kopuk leşleri, bir yere de kelleleri topluyor. Birkaç yıldır öyle idare ediyormuş. Üç, dört yıllık iktidar deneyimi de var. Bu bir eski aşiret, kabile usulüdür. Siz de geri tarzda savaştırdınız, birçok gerilla bu geri tarzınızdan dolayı imha oldu. Bunun ardından gerillayı geliştirdiniz mi, üstün gerilla birliklerini oluşturduunuz mu, onlara moral verdiniz mi, yeni adaylar bulup çıkarabildiniz mi? Yok. Benim gönderdiklerimi, bana umut bağlayanları imhaya gönderdiniz. Bunun dışında sizin ciddi bir eyleminiz yok. Bunu tek tek kanıtlayabilirim, fakat bunlardan çıkaracağınız sonuç nedir? "Bizi anlamadı, ben kendimi iyi ayarladım, suçum aslında anlaşılmadı" diyenler var. Her gün bir tanesini bir yerden çıkartıyorum. Şunu demek istiyorum; ben dolaylı eleştirdim, senin üzerine açık gelmedim. Ama ben, git beterin beterin başımıza getir demedim. Devrimciler onurludur, başkalarının itibarlarını kırmamak için, çok zorunlu olmadıkça tek acı bir söz bile söylemezler. Ben de size bu temelde yaklaştım, ama siz geriliğinizi konuşturduunuz, hem de oldukça alçakça bir biçimde. Bu durumda seni niye görmek isteyeyim, nereye istiyorsan oraya git. Örgüte saldırdığın zaman asla seni kabul etmem, içimizde bir dakika bile tutmam. O zaman af dileme, biraz saygılı ol.

Ben daha ölmedim, ben öldükten sonra arkamdan her türlü numarayı çevirebilirsiniz. Ama henüz kolum bazı yerlere ulaşıyor ve herhalde biraz etkinliğimiz de var. Bu etkinliği hesaplayın ve adımınızı ona göre atın. "Çocukluk yapacağız, psikolojik hastalık dayatacağız, kendimizi ölü gibi, yarı ölü gibi yapacağız" dersin, ben de sana bu yöntemini git anana dayat derim. Bunları yutmam, bu yaramazlıklarınıza boyun eğmem asla söz konusu olamaz. Eminim ki, ezici bir kesiminiz böyle yapıyordu; ölü gibi kişiliklerini dayatıp, çalışmıyor, kendilerini bile eğitmiyorlar. Bu, bir intihar yaklaşımıdır. Bunun yaşamla hiçbir ilgisi yoktur. Sadece dilediği gibi bir yaşam istiyormuş. Dilediğin gibi yaşam ne yaşamıdır? Düşmana karşı kendini ayaklandırmayan kişi yaşamayı bilir mi? Size yaşamın tanımını yaptım, yaşamın felsefesini ortaya koydum. Bunlar çok önemlidir. Ama siz yine kendinizi bildiğimiz veya gördüğümüz tarzınızla yaşattın. Fakat o yaşamı da düşman bitiriyor, onu da kanıtlamışım. Senin bildiğin tarzda yaşamak, düşmana hizmet temelinde yaşamaktır. İktidar bilimi, özgürlük bilimi, bunu kabul etmiyor. "Bildiğimiz gibi olsun, bir gün paşa gibi yaşayalım da, düşman gelsin, ölüyoruz" demeniz için sizi dağa çıkartmadım. Benim tarzım apayrıdır. Sen silahı benden aldın, sözünü de bana verdin, öyleyse bunlara bağı olmayı bileceksin. Sizde keyfiyet, kendini konuşturma değil olaylar müthiş gelişmiş. "İstediğim gibi savaşır ölürüm, bu can benim değil mi, nerede neyi patlatırsam patlatırım sana ne" diyemezsiniz. Sen bu canı bu temelde adamadın. Örgüt normları var, örgütün kural ve kaideleri var, taktiği var, bunları esas alacaksın. Yani canını öyle kolay vermek bile akıllı bir şey değil. Biz yaşam hareketiyiz, sanırım şimdiye kadar bundan bir şey anlamamışsınız.

O halde böyle ölü gibi yaşamak, yaşamak mıdır? Dağda yaşamak biraz örgütsel, eğitsel olmayı gerektirmiyor mu? Orada en eski arkadaşlarımız var, fakat insanlar o kadar eğitimsiz bırakılmış. Hiç eğitmeden yaşanılabilir mi? Nasıl yaşayacaksınız? Sizi neden öyle yaşatalım ki? Git düşmanın bir bekçisi ol, bu daha değerlidir. Düşmanın bekçisi olmanın kıymetini bilirim, ama dağda eğitimsiz, örgütsüz bir bela gibi yaşamaya yaşam demem. Siz daha yaşamın ne olduğunu biliyorsunuz, hiç biriniz bunu anlamadı. Düşman sana o kadar zorbalık da yapabilir. Peki sen düşmana etkili bir darbe

vurabildin mi? Ben sana silah verdim, bu silahla intikamını aldın mı? Senin emrine parti verdik sen bu partiyi düşmana karşı savaştırdın mı? Yok, o halde insan kendini biraz doğru tanımlamalıdır.

Bazılarınız uzun süre zindanda kalmış ve sıkılmış, bunun için biz de diyoruz ki, amansız vurun. Kaldı ki birakalım arkadaşları, gerekli olan her şeyi ben her gün veriyorum. Bunları bütün yönleriyle kavramaya, varsa çelişkilerinizi onları çözmeye çalışmalısınız. Ben size zindana girin demedim ve zindandaki uygulamaları size ben dayatmadım. Bana kalsaydı, kolay kolay zindana girmezdim. Zindana giren birisi de direnmesini iyi bilir. Özellikle özgürlük silahına bir kez daha kavuştu mu, en iyi savaşılan kadro o olur. Bana göre zindan kadrosu eğer tutarlıysa, kendini bela yapmak istemiyorsa, PKK'de en amansız kişilik olması gerekir. Ben bunun dışında zindan tanımı yapamam. Bunu ilk günde de söyledim. Ben de altı ay zindanda yattım, bir dakikalık tokat yedim. Aldığım bir sonuç var; asla bir daha zindana girmemek ve bunun intikamını almak. Bir dakikalık tokat ve altı ayda zindanda tutuldum ve bir daha girmemeliyim dedim. En önemlisi de kendi kendime, intikam almanın hesabını yap dedim Doğru olan bu değil mi?

Düşman bu kadar vuracak, siz geleceksiniz “ben partileşmem” deyip partiyi boşa çıkaracaksınız; bu düşmanın rehabilitesine ses vermedir. Tam düşmanın istediği gibi birisi olup çıkmaz. Yani böylelikle düşmanın politikası tamamen uygulanmış oluyor. Örgütlenmemek, partileşmemek demek; düşmanın kişilikte kazandığı zafer demektir. Çünkü en fazla savaşılan örgüt PKK'dir. Sen bu silahla savaşıyorsan, düşman sana her şeyi kabul ettirmiş demektir. Belki de bir ajansın. Örgütlenemiyorsan, savaşıyorsan, iki de bir örgütlenmeye gelemiyorsan, tüm bu işlere en küçük bir ilgi duymuyorsan, o zaman sen zindanda kurulan, “önderliği” bile olan farklı bir “PKK” örgütündensin! Bunun böyle olmadığını ancak amansız partileşmekle kanıtlayabilirsiniz. Bana göre bir dakika bile küfür yemek, dayak yemek amansız intikam için yeterlidir, artar bile. Benim hayat felsefesinden çıkarttığım tek sonuç bu ve doğrusu da budur!

Madem düşman bu kadar sana çektirdi, senin de örgütten isteyeceğin şudur; “ben daha iyi ve daha etkili savaşmak istiyorum, daha etkili hesaplarım, kitaplarım var, buna göre parti olanak sunsun.” Doğru yaklaşım budur. Düşman size dayatmış, vurmuş, siz de partiye dayatıyorsunuz. Anlamakta gerçekten güçlük çekiyorum. Kaldı ki ben günlük olarak hepimizi eğitiyorum. Bütün taktik incelikleri her gün size sunuyorum. Eğer çelişkileriniz varsa birlikte yoldaşça çözelim. Mücadeleden de vazgeçebilirsiniz, ama bu da yoldaşça olmalıdır. Bana ne entrika, ne şantaj, ne provokasyon yapın; yüreğinizde dua edin, bu da yeter. “Biz Kürt yaramazlığını konuşturacağız” dersiniz, ben de size söylüyorum; ben öyle bir Kürt'üm ki, asla buna cesaret etmeseniz iyi olur. Anamın örneğini hatırlayın, hiç kimse bana, “ben dökülmüş bir haldeyim, lümpenim, serseriyim, kabadayıyım, delirmişim, bilmem neyin oğlu, neyin kızımı” diye kendisini dayatmasın. Ben sapasağlam ayaktayım. Anama daha on yaşındayken, anlamlı bir şey yaptım, hesabını verdim ve çıktım. Herkesle hemen hemen böyleyim. Biraz bizi anlayacaksınız. “Zindandan çıkmışız, bize dokunmayın” şeklindeki bebeklikleri birakalım. En zorlu görevi biz yürütüyoruz ve bin defa şükredin ki, size bu özgürlük ortamını sunmuşuz. Bana kimse emrediyor mu, bana kimse bir kuruş verdi mi? Bunu emekle yapmadım mı? Bu diyarlarda tek bir olanak var mıydı? Hepsini böyle tırnakla söküp almadık mı? Bu yoldaşlık değil de nedir? Bu halkın güvenini size sunmadık mı? Bu halkın güvenini, bu örgütlenmeyi yaratarak size yaşam imkanını açmadık mı? Size, yemenizden, içmenizden tutalım silahınıza kadar, hepsini bulmakla düşmanınıza karşı koyma olanağını sunmadık mı? Bütün bunlar yalan mı, bunları hiçe mi sayacaksınız, bütün bunların gökten indiğini mi sanıyorsunuz? İnsan biraz hesabını kitabını iyi yapmalıdır.

Ölçüyü kaçıyorsunuz, ailecilik yapıyorsunuz, Kürt aymazlığını, kafa karışıklığını yaşıyorsunuz, bir de kendinizi kurnaz sanıyorsunuz. Bizi çok daraltıyorsunuz, anlamazlıktan geliyorsunuz. Kendi bildiğinize veya zavallılığınıza çok sevdalica bağlanıyorsunuz. Artık bunlar aşılmalıdır. Yaşadığımız tarihi süreç bu yönüyle sizin için de bir çözümleme, kendini yeniden yapılandırma imkanınıdır. 15 Ağustos Atılımı'nın onuncu yıldönümünü yaşıyoruz. Bu kadar şehit var, bu kadar acı var, bu kadar korkunç çabamız var, hepimiz bundan sorumlusunuz. Tekrar sizi böyle bir imkana kavuşturmamıza şükredin ve bu sefer kendinizde en anlamlısını yapma kararlılığınızı geliştirin. Bu en doğrusudur ve son derece gereklidir. Başka türlü iflah olunmaz, başka türlü Türkiye için de en küçük namuslu bir pratik adım atılmaz. Türkiye devrimcilerinin anısına da bunu yaptık, bütün Kürdistan şehitlerinin anısına da yaptık ve doğrusu buydu. Saygı gören, desteklenen bu oldu. Bunları, sizin durumunuzu fazla abartarak söylemiyorum. Bunları genel bir yaklaşım temelinde belirtiyoruz. Bunları, özellikle ulusal hareket içinde, parti içinde, doğru mücadele, doğru iktidarlaşma, eskinin, yeninin doğru katılımının nasıl olması gerektiği ve bu özellikleri kazandırmak için belirttik. Umarım bir şeyler öğrenirsiniz. Öğrenmek için de kendinizi yetkin kılın. Özellikle böylesine önemli dönemeçlerde kendinizi yanlışlarınızdan kurtarın. Bizi güç duruma düşüren birçok hususlarınız var. Bunların üzerine cesaretle gidin.

Yenilikler başlangıçta insana zor gelir, ama insan ancak bu yeniliklerle büyüyebilir, ulusal hareket kesinlikle bununla mesafe alabilir. Sizi ancak partileşmek güçlendirebilir. Bunun dışında yol, yöntem görmüyorum. Olsaydı, ben size sunardım. İmkanımız, çaremiz budur, buna layık olmayı bileceksiniz.

Verdiklerimiz aynı zamanda partileşmenin esaslarıdır. Benim partileşmeden anlayabildiğim budur. Fakat siz halen için ciddiyetinin farkında değilsiniz. Kürt insanı ayrı bir kişiliğe sahip. Ruanda'da da Tutsi aşireti önce vurdu, sonra vuruluyor. Onlar için de o bir çözüm. Bizimkiler Ruanda'daki Tutsi aşireti kadar bile kaçamıyorlar, vuramıyorlar, vurulamıyorlar. Bizimki daha sancılı. Bunlar benim hayret ettiğim noktalarıdır. Sizdeki duygular, tutkular yanlış mı? Duygularınız, düşünceleriniz niye böyle? Bunu kavrayamıyorum. Yaşam eğilimleriniz niye böyle? Hangi yaşamın esirisiniz? İnsan bazen bunun karşısında ürküyor.

Parti Bir Özgürlük Aynı Zamanda Bir Mücadele Alanıdır

Yanımıza gelen biri, ilk adımı attıktan sonra, ajan bile olsa kurallara dört dörtlük uymak zorundadır. Hepiniz gönüllü geliyorsunuz. Gönüllülük, disiplini baştan kabul etmeyi gerektirir. Yaklaşımlarınız yetersiz olabilir, birisi çılgın

olmadıkça kurallara uymayı kesinlikle bilecektir. Zaten çılgın olana da çılgınca karşılık verilir. Kaldı ki anlamayan ve kavramayanlar da değilsiniz.

Kızlarda görebildiğim; madem biz onları eşitliğe ve özgürlüğe layık biçiminde ele alıyoruz, onların da bu şansı iyi değerlendirmesi gerektiğidir. Yani kadın eğitim ve örgütlenmesinin ne kadar önemli olduğu, ilk defa böyle bir şansın, fırsatın tanınmış olduğu açık. Bunu bileceksiniz. Bunun dışında başka bir şey peşinde koşulamaz. Ben hemen her konuşmamda, hemen her açılımda kadına yer verdim. Sizin çok ciddi özgürleşme sorunlarınız var, çok ciddi kişilik sorunlarınız var. Kendini süs gibi görerek şu tarafa, bu tarafa atarak işin altından çıkamazsınız. İşinize gelirse, yoksa nereye kaçarsanız kaçın. Parti bir özgürlük alanı, ama aynı zamanda bir mücadele alanıdır. Duygusallıkla dayattığınız, yansıttığınız geri özellikleriniz var. Onlarla bir yere varamazsınız. Parti böyle ciddi bir ortamdır. Kendinizi doğru eğitmeyi bilmedikçe sürecin altından çıkamazsınız.

Belirttiğim diğer hususlara ilaveten, kadın özgürlük problemlerinize daha gerçekçi yaklaşmak zorundasınız. Bu, bir fırsattır. Kadına hiçbir yerde kendini yetiştirme fırsatı sunmazlar. Kadının ezikliğini kabul edemeyiz. Kadının özgürlüğünü anlamlı buluruz, ama siz kendi ellerinizle bunu bile değerlendiremezseniz çok kötü bir konuma düşersiniz. Kadının asırlık sorunları var. Bu sorunların düşüncesini bile sağlayamazsanız, şansınızı oldukça kötü değerlendirmiş olursunuz. Unutmayın ki, yeni yeni kendinize geliyorsunuz, ağzınız yeni yeni laf yapıyor, düşünce gücüne yeni yeni kavuşuyorsunuz. Bu önemli bir gelişmedir. Fakat bir meta gibi “kendimi kime ayarlayayım” demeye alıştırmışsınız. Basit bir cinsel meta olarak, kendini şuraya, buraya pazarlama olmamalıdır. Bu konuda birçok ilkeyi belirledim; kesinlikle geleneksel yaklaşım ilkesine göre yaşamayacaksınız, bir alım satım konusu olmaktan çıkacaksınız, cinselliğe dayalı hayallerle kendinizi avutmayacaksınız. Cinselliğin doğru yolu, doğru yaşanmasından tutalım, doğru toplumsal, siyasi yaşama katılmaya kadar her şeyin bazı ölçüleri var ve ortaya çıkarılmıştır. Bunları bileceksiniz. Bunun fırsatını bulmayınca “küstüm, darıldım” dersiniz bunu asla kabul edemeyiz, bunu söyleyeni içimizde tutamayız. “Benim de kendi ölçüm var” veya “buluruz bir ahmak yöneticiyi, onu kandırırız” diyemezsiniz. Bu parti içinde böyle ahmak yöneticiyi de bırakmam, sizi de bırakmam. Size çok yönlü anlattım; bir Kürt oyunu, bir Kürt kapanı olduğunu size defalarca söyledim. Bu kapanı kırdık, en azından içimizde kırdık ve bunun anlaşılmayan hiçbir yönü de yok. Ben özgürlüğe inanıyorum, özgürleşmeniz gerektiğine çok yüksek değer biçiyorum. Ama gelmiş daha yeni yetme, erkek var gözü kadında; kadın var, gözü basit kadınlığıyla etki kazanmakta, doğru dürüst yaşama katılmayı öğrenmemiş, bilmiyor, kaba kadın ölçüleriyle etkilemek istiyor veya erkek, yönetici olmuş diye onunla kadın kazanmak, kadını etki altına almak istiyor. Ne olursa olsun bunları asla içimizde barındırmayız. Karınız da olsa, kocanız da olsa bunu kabul etmeyiz.

Parti içinde böyle yaşamak mümkün değildir. Bunu biraz beyninize kazıyın. Kaldı ki özgürlük değerlidir, hem de en değerli olgudur. Biz size Kürt bu noktada ölmüştür diyoruz. Yiğitseniz, çok güzel yaşamak istiyorsanız; cinsellikten tutalım en büyük aşka kadar özgürlük istiyorsanız, bunun doğru yolu vardır, o doğru yolu bulacaksınız. Kaldı ki ben özgürlük istiyorum. Kadında da ölü kişilik varsa biz kabul etmiyoruz. Kadın, askerlik de dahil, yaşamın bütün yönlerine çok faal bir biçimde katılacak. Buna güç getiremeyip, “kendimi şöyle atarım, böyle atarım” dedi mi bizim de ona karşı tedbirlerimiz var. İşinize gelmiyorsa, yanımızda ne geziyorsunuz? Adam mı veya kadın mı ayarlamaya geldiniz? Erkek bunu yaparsa onu kadından daha beter edeceğimi çok önceden söyledim. Siz sanıyorsunuz ki Önderlik bir şey yapamaz. Bunları laf olsun diye söylemiyorum. Bunlar birer kanundur, bu kanunları iyi bileceksiniz. Özgürlük kanunlarının amansız takipçisiyim. Bunlar uygulanmadığı taktirde kimin perişan olacağı açıktır. Özgürleşmenize, tutkularınızın yücemesine, büyümenize karşı değilim, tam tersine, bunun için büyük hizmet sunuyorum. İki de bir “geçimsiz, çekemiyoruz, şöyle yaklaşım istiyoruz” demek ne anlama gelir? Ne bu keyfiyet, ne bu düşkünlük? Bu konuda PKK'nin büyük bir olay olduğunu, büyük bir ilke olduğunu daha PKK'ye ilk adımı atar atmaz beyninize, yüreğinize kazımalısınız. Kadın dediğin en aşağılık durumu yaşayan varlıktır. En şerefsiz, en olumsuz yaşamın girdabında yüzen köledir. Bizim için şeref, onurun yolu açılmışsa, tabii ki buna yüksek ilgi göstereceğiz. Ben ağırlığımı ortaya koyuyorsam, erkeklerden hiçbirisi gözünün üstünde kaşın var diyemiyorsa, buna saygılı olmayı bileceksiniz. Bazıları da “biz egemen erkek istiyoruz” diyorsa, nereye isterse oraya gitsin, umurumuzda bile değil. Bu konuda nasıl olduğumuzu bilmelisiniz.

Biz insanı tanırız ve terbiye etmesini de biliriz. Size söyledim; sizin ömrünüzün iki katı kadar yaşamın temsiline yapıyoruz, bu kadar işin peşinde koşuyoruz. Sen bir ay bile doğru yaşama dayanmayacaksın, disiplinli olmayı bilmeyeceksin, “duygularım, yaşam alışkanlığım, hayallerim” diyeceksin. O zaman sen aşağılığın tekisin, kendini kırk defa satmışsın, beş paralık duruma sokmuşsun demektir. Kaldı ki biz burada erkeklerin bin yıllık egemenliğine karşı duruyoruz. Bir erkek bile, hepimizi bir günde yerle bir edebilir. Önderlik, kararını ortaya koymuştur, bin yıllık egemenlik biçimlerini altüst ediyor, bunu göreceksiniz. Eşitliği, özgürlüğü yakalyorsunuz. Gerçekten bu, kolay bir gelişme değildir. Birbirini ayarlama gibi şeyleri düşünmek bile istemiyorum. Böyle ayarlama olmayacak.

Kürt aşk çözümlemesi yaptık. Duygu çözümlemesi de yaptık. Hepsi size fantezi gibi geliyor. Bu, bin yıllık ölüm hikayemizin tersine çevrilmesidir. Basit kadınlık yapmayı biliyorsunuz da, arkadaşlık yapmayı bilmiyor musunuz? Benim karşımda konuşmayı biliyor musunuz, saygılı olmayı biliyor musunuz? Sevğiden bir şey anlıyor musunuz? “Anlamıyoruz” demek ne demektir? “Kendimizi yere atarız” diyenler var, atarsanız atın, onları içimizde tutmayız.

Kadın da, erkek de kendini yetiştirecek. “Anlayamadık, edemedik” demeyi kabul etmiyorum. Bu partiden olmayı bilenler, asgari ölçülerde temsil gücünü gösterir. Bilmiyorsanız size söyleyeyim, bu konularda durumlarınız fazla gelişkin değildir. Kendinizi geliştirin. Ben kendimi de ortaya koydum. Anamın bana ne yaptığını da defalarca tekrarladım. Kendimi ahım şahım biri yerine de koymuyorum. Kırk beş yaşımı buldum, kendimi kabul edilebilir bir erkek sınırında tutmak için halen yetiştiriyorum. Ayıp değil, ayıp olan kendini yetiştirmemektir. Halen Kürt kadınının gerçeği için anlamlı ve namuslu bir erkek olmaya çalışıyorum. Ben bunu kendime yakıştırdıktan sonra, sen bu halinle neden kendini yetiştireceksin?

Erkeklerimizin çoğunun kadından farkı yok, kendinizi neden doğru yetiştirmiyorsunuz? Kürt erkeği, Türk jandarması karşısında yüzde yüz karıdır. Kendinizi bu karılıktan kurtarmadıktan sonra, nasıl erkek geçineceksiniz? Bunlar kanıtlanmıştır ve ortadadır. Ben bunları laf olsun diye de söyleyemiyorum. Bunlar Önderlik gerçekleridir. Ulusal düşünmeden aileci düşünürseniz, dar düşünürseniz böyle olur ve o düşüncenin de karşıtı bir hiçtir. Ortak düşünce geliirse, alın birbirinizi kaçın. “Bir tanesi bir bayanı aldı kaçtı; iki bin mark, bir telsiz, bir silahla gitti” şeklinde haber geldi. İsterseniz, siz de böyle bir imkanı buldunuz mu kaçın. Kaçın, ama nereye?

Ben kadın için de gelişmeme diye bir şeyi tanıyamıyorum. Özellikle büyük bir kutsallıkla, kendi gelişmelerini sağlamaları gerekir. Çünkü bu, tarihte oldukça yeni bir fırsattır ve önemlidir. Laf olsun diye biz sizi bir arada tutmuyoruz, eğitmiyoruz. Derdimiz var, bunu çözmek zorundayız. Kadın, erkek ilişkilerinde tanınmaz hale gelmişiz, bunu düzeltmek istiyoruz. Bir Kürt-Türk ilişkisini düzeltmek için, bu savaş ne kadar önemliyse; kadın, erkek ilişkisini düzeltmek de bundan daha fazla önemlidir. Bu çabaya saygı gösterin. Küçük olan, doğru dürüst konuşmayı beceremeyen sizsiniz. Doğru dürüst birbirinize merhaba diyemeyecek durumdasınız. Yine ikinci gün birbirini bulup kaçan sizsiniz. Vatanında sağlam duramayan, örgüt içinde sağlam duramayan sizsiniz. Bunları inkar mı edeceğim, görmezlikten mi geleceğim? Kürt işi deyip bir kadını mı kandıracağım? Veya bir kadın mı beni kandırsın? Kürt namusu veya namussuzluğu bu mudur? Bu böyle mi kalsın, artık aşılmasın mı? Bunlar önemli sorunlar ve bu konuda da mutlaka dönüşüm bekliyorum. Zaten onur sahibi birinin başka ölçütü de olamaz.

Gelişmeniz gerektiği çok açık. Sizler için sağlam bir düşünce gücü, sağlam bir örgüt gücü, sağlam bir üslup, hitap çok önemlidir. Partimiz ona imkan hazırlayan yerdir, işinize gelmiyorsa sizi uğurlarız. Evine gitmek istiyorsa gitsin, ama önce anlamaya çalışırım. Belki bir ajandır, onu ölçüp biçerim. Buraya gelen hepsi gönüllü geldi. Gönüllü gelen niçin geldiğini, nereye geldiğini anlamak zorundadır. Burada kimseye bozgunculuk yaptırmayız. Çocuktur, gençtir, yenidir, eskidir demeyiz. Kadın ordulaşmasına inanıyoruz, bu konuda kararlılığımız da var. Kadınlar buraya koşu koşu geliyorlar, biz de bunun gereklerini yerine getireceğiz. Madem kadına her şeyi layık görüyoruz, o da çalışmasını bilecektir. Bu tartışmasıdır. Varsa eksikliği, noksanlığı tartışırız. Zaten tartışma herkese açık, eksikliği, noksanlığı gidermek için aynı haklara herkes sahiptir. Aynı yemeği yiyorsunuz, aynı eğitimleri görüyorsunuz, aynı platformları paylaşıyorsunuz. Gerisi gelişmektir. Eşitlik dediğin budur ve çok çarpıcıdır. Eşit görüşlerimize inanıyoruz ve bu doğrudur diyoruz. Bu olmalıdır. Bunun dışında, “dinlemiyorlar, birbirilerini çekmiyorlar” gibi sözler artık benim için birer laf olmaktan öteye geçmez. Bunu söyleyen yönetim de beş paralıktır. Hiçbir yönetim bu tip değerlendirmeleri, durumları kabul edemez. Yapamıyorsan, yerine otur. “Yönetim kabul görmüyor” bilmem “ne istiyorlarmış” diyorsan ve bunları da görev biliyorsan ya bir günde görevi başarısın ya da oturursun ve onları benimle karşı karşıya bırakırsın. Ama kendinizi de yönetici diye dayatmayın. Onların karşılarında ben varım, benimle hesaplaşınlar. Bizi doğru tanısnlar. Kimin ne derdi varsa, ne hesabı varsa, her türlü yöntemle gelebilir. Biz kendimizi savunur, kendimizi konuşturmasını biliriz.

Kaldı ki bayanlar da kendini tanıyacak. Sanki birbirilerinden sıkılıyor, sanki birbirilerine verecekleri hiçbir şey yokmuş gibi, “erkek yönetimini istiyoruz” demesinler. Bunlar rezalet veya aşağılık, eski, köhnemiş köle yaklaşımlarıdır. Önce kendi kendinizi bir güç haline getireceksiniz. Kendinizi önce örgüt, yönetim ve pırl pırl bir kadın gücü haline getireceksiniz. Hak böyle koparılır. Daha doğrusu kendini tanımayan kadın, erkeklerin veya kocanın gücüne sığır. Bunları size asla vermeyeceğiz. Hiç düşünme, yaşamı eşit ve özgürce paylaşma, “bize erkek ver” de; bu eski köleliktir. Kaldı ki, Kürt erkeğinin vereceği hiçbir şey yoktur. Kürt erkeğinin kendisi kadından beterd; bitmiştir, ne işi var, ne okuması var, ne parası var. O eski “bey” dediğiniz erkek artık ortada yok, hepsi iflas etmiş. Zor bela şimdi kendilerini toparlıyorlar, ayıp bir şey değil, güçleri bu kadar. Erkeğe yanlış yaklaşımlarınız, onlardan yanlış beklentileriniz var. Bu açıdan sizi yiğitleştirmek, özgürleştirmek, yaratmak zorundayız. Ne yapalım, başka türlü de olmuyor. Kaldı ki doğrusu da budur. Kadın hep başkasına mı dayansın? Başkasının dört duvar arasındaki kölesi mi olsun? Burjuvaların, feodallerin, köle sahiplerinin yaptıkları var. Biz de size öyle mi yapalım? Kendinizi ona layık görüyorsanız, size saltanat kuralım, haremlik selamlık kuralım. Peki size yazık olmaz mı? Bu, özgürlük şansının çiğnenmesi anlamına gelmiyor mu? Peki biz öyle bir yolu seçebilir miyiz?

Tarihi sorunlarımızı, özgürlük mücadelesiyle omuz omuza birlikte çözmek, kendi özgücünüzü ortaya çıkartmak, kendi ruhunuzdan tutalım bilinç, örgüt, siyasi güce kadar hepsini açığa çıkartmak çok gereklidir. Partimiz de buna büyük açıklık kazandırmıştır. En başta değer vermeniz gereken şey bu partidir ve bence bunun anlaşılmayan hiçbir yönü de yoktur. Eğer bunlar doğruysa, halen neden buna layık bir pratik gerçekleşmiyor? Bu kadar açıklıktan sonra bunlar üzerinden yanlış hesap yapılır mı? Neden yanlış hesap yapıyorsunuz? Anlaşılmayan yön neresidir? Benim söylediklerim son derece çarpıcı ve anlaşılır. Eşit, özgür, siyasi güç olmak istemiyor musunuz, militan olmak istemiyor musunuz? Biraz daha özgüce dayalı kişilikler haline gelmek istemiyor musunuz? Gayet açık söyledim, illa bozmak, illa “biz kendimize güvenemeyiz”, illa “biz başkalarının himayesine muhtacız” demek kölelik değil mi? Bu kabul görmez. “Zordur” diyorsunuz. Tabii ki özgürlük mücadelesi de zordur.

En az dış cephedeki savaşım kadar, iç cephedeki savaşım da zorunluluk içerir. Bin yıldır döküntü, paspas haline getirilmişsiniz. Kendinizi ne sanıyorsunuz? Toplumun en geri, en zorda bırakılan kesimisiniz. Zorluk buradan ileri geliyor, yoksa zorluğu size ben dayatmıyorum. Ben kolaylık sağlıyorum, önünüzü açıyorum. Benden binlerce yıllık köleliği bir çırpıda yıkmamı isteyemezsiniz. Biraz vicdan sahibi olun! Her şeyi bir çırpıda kazanamazsınız. Bu durumu büyük bir minnettarlıkla karşılamalısınız. Bakın toplumumuza, çok büyük ölçsüzlükler var. Benden bir gün içinde dört dörtlük özgürlük istiyorlar. Ben kendim bile bunu yaşamıyorum, siz nasıl yaşayacaksınız? Biraz vicdan sahibi, ölçü sahibi olun!

Ehmede Xane bile kitabında “Kürt için sağlıklı, başarılı bir yaşam tıkanmıştır” diyor. Biz onu aşmaya çalışıyoruz ve bizzat tarihi olarak da bunu gerçekleştiriyoruz. Kadın da, duygu ve düşüncesini buna göre çalıştırmayacak, eski Kürt’e

göre eski aileciliği, eski evciliği oynayacak; bunun da kadını nereye götürdüğü bellidir. Karnınızı bile doyurmazsınız, kimse size bir merhaba bile vermez. Henüz otuzunda bitmiş tükenmiş bir hale getiriliyorsunuz. Cinsel olarak da bir hiçsiniz, ikinci, üçüncü kategoride şeylerle aldatılır gidirsiniz. Durum bu. Bu savaş bunun için çok yakıcı ve en zor savaşımardan birisidir.

Gerçekleri gözlerinizin önüne seriyorum, fakat bundan kaçarak basit şeylerle kendinizi tatmin etmek istiyorsunuz. Olmaz. Yalancı mı olacaksınız? Gerçekleri bir tarafa iterek mi politika yapacaksınız? Bunu Kürtler içinde bize dayattılar. Kürt sorununa yönelik geliştirilen politikalar var, onların da Kürtleri ne hale getirdiği ortada. Bunları bile tekrarlamam gereksiz, çünkü ciltler dolusu değerlendirme sunduk. Varsa gücünüz okuyun, tartışın, büyük gelişme edinin, yaşam sizin olsun, iktidar sizin olsun. Kendiniz her şeye karar verin, bundan daha iyisi var mı. Parti içinde yemeğinizi, güvenliğinizi sağlıyoruz, işinize geliyorsa “ne mutlu bize” deyin. İşinize gelmiyorsa bize gelmeyin, ailenizin yanında kalın. Biz kesinlikle kimseyi içimizde zorla tutmayız. Bu doğru bir esastır ve siz de sonuna kadar bu esaslar temelinde kalmayı bileceksiniz. Mücadeledir, yenildiyse kaçın, ama “varım” diyorsanız devam edin. Zorlansanız da inatla direnin. Direnme, ortaya çıkan engelleri, her türlü zorlukları aşma gücünde olmak demektir. Bunlar da savaşımın abecesidir.

Bazıları halen bunları anlayabilmiş değildir. Anlamasınlar bakalım, Kürt işi böyledir. Ben herkes için son derece anlaşılır konuşuyorum. Yiğitlik, biraz namusluca kavramak, üzerine düşünmek ve mümkünse bir görevi paylaşmaktan geçer. Gerçekleri şöyle böyle saptırarak, şöyle böyle kendini ucuz dayatarak yiğitlik yapılamaz. Tecrübelerden ders çıkarılır, biz de başka herhangi bir şey anlamına gelmeyiz. Bugün de, yarın da kıymeti harbiyemiz budur. Ne yapalım, gerçeklerimizin savaşçısıyız; mesleğimiz bu. Bizi başka türlü değerlendirmeyin. “Yönetim dar çıktı, yetersiz çıktı” demeyin, ben varım görmüyor musunuz? Ben nasıl eğitiyorum? İnsan bunun karşısında biraz vicdan sahibi olur. İnsan inkarcı olur da sizin kadar inkarcı olmaz. Düşman uçan kuştan nem kapıyor, öğreniyor. Biz karşınızda çatlıyoruz, halen öğrenmiyorlarmış. İnsaf, Kürt işte. Karşınızda bir Türk subayı olsaydı tir tir titrediniz veya bir ahbap çavuşunuz yanınızda olsaydı, kahkahadan kendinizden geçerdiniz. Yaşam diye belledikleriniz bunlardan ibaret. “Biz niye böyle oluyoruz” diye kendinize sormalısınız. Her ortaya çıkardığınız duruma bir karşılık verilecektir. Her yetersizliğiniz bizde bir cevabını bulacaktır. Ben kendimi bu işe korkunç vermişim. İsteseyiz de beni çatlatılabilir misiniz, bu yetersizliklerinizle acaba beni ne hale sokabilirsiniz? Saniyorum yine de siz benden daha fazla zorlanırsınız. Ben size kendimi bu kadar kaptırıyorsam bunun yoğun bir anlamının olması gerekir. Kimse sizi köle gibi savaştırmak istemiyor. Kimse sizi bilinçsiz götürmek istemiyor. Dört dörtlük militanlar olmanız için her şey ortaya konulmuştur. Bu kadar bilinçlendirme, bu kadar çözümlenme, bu kadar irade keskinliği çok açık bir biçimde ortaya konulmuştur. Tüm bunları anlayamaz ve başka türlü yaparsanız elbette ki zorlanırsınız.

Sorun çıkmaz demiyorum, çıkar. Bu noktada amansız yaklaşımlar da sergileyebilmişiz, çözümler ortaya koymuşuz. Sadece dar bir alan için değil, genel için de artık bir çözüm gücü olmuşuz. Sadece sorunu açığa çıkaran değil, amansız ve yerinde çözümünü de dayatma konumunu işgal etmişiz. Ama bazıları bunu anlamayıp bazı şeyleri sırtımızdan kurtarmak isteyecekse, uyarıyorum yapmasınlar. Kimse kendi kişiliğini dayatarak yaşamaya çalışmasın. Bu, Kürt kavgasında tehlikeli bir tercihtir. Yalvarma, yakarma, rica, minnetle de bu iş halledilmez.

“Ben Avrupa’da kalmak istiyorum, ben şurada burada olmak istiyorum” demek yapay tavırlara girmektir. Hatta bazıları Ankara’daydılar, şunu çok açıkça söyledim; Ankara’da kalınabilirdi de, Avrupa’da da kalınabilirdi, ama mücadele bir bütündür. Fizikteki birleşik kaplar meselesi gibidir; bir taraf bastırılırsa, diğer taraf da o seviyeye doğru gelir. Kürt ulusal hareketi de birleşiktir. En son Talabani bir mektup yazmış; “Bizim karargahı da bombaladılar, düşman amansız üzerimize geliyor” diyor. Gafil olmasaydın, kendini daha iyi savunmaya alabilirdin. Tekrar söylüyorum; Kürt hareketi birleşik kaplar kanunu gibidir, birbirini etkiler. Kendini ayrı kaplar konumunda tutma, belki geçici olarak olabilir, ama er geç aynı düzeye gelir, nitekim geliniyor da. Bunları erkenden anlamak herkesin çıkarınadır.

En uzağımızda olanlar bile, bu hareketin genel yasalarının etkisi altındadır. En iyisi, kanunları, kuralları, yaşamı zorlamadan uyum gücü gösterebilmektir. Ben bunu icat etmiyorum. Ulusal hareketin dinamikleri, kanunları var. Bu kanunlar yüzünden, hiç ayrılmak istemeyenler dahi ayrıldı. On yedi yıldır mülteci olanlar var. Kimse tek başına Avrupa’ya, Ankara’ya gidemez. Birleşik kaplar meselesi, Kürt hareketinin bütünlüğü artık sağlanmıştır. Tek başına kimse TC’yle oturup çözüme gidemez. Çünkü, hareketin kanunu az çok geçerlidir. Bu, parti için daha da böyledir. Bunu niye anlamıyorsunuz diye size soruyorum. Bir gerçeklik var, realite var. Buna bakıp adımınızı atarsanız, bu sizin için daha kazasız belasız olur. Bunlar ulusal hareketin yeni yeni ortaya çıkan durumlarıdır. Ben de bu kanunlara uyuyorum. Kendini bu kadar çatlatan bir kişi bu kanunlara uymazlık edebilir mi? Hem de en derinden, en erkenden kavrayan bir kişi, adımlarını bütünüyle ona göre uyarlayan bir kişi. Hareketir, ona uyacağız; ulusal iradedir, ulusal otoritedir bağlı kalacağız. Bu, benim, babamın malı, mülkü için olmuyor. Ulusal iradenin, bir halkın kaderinin ilk defa tamamen çözümlenmesidir. Buna uyacağız. Ailecilik yapamayız, ahbap çavuşluk yapamayız. Çünkü bunlar, hareketin kanunlarına ters düşer.

Bütün bunları söylerken, tartışmalarınızdan, yaşamlarınızdan çıkardığım sonuç; yüzde beş ya anlamış ya da anlamamış olduğunuzdur. Bu durum bizi düşündürüyor. Anlamayanlar da kesin ya düşman tarafından vurulur ya da bizden kaçarlar. Önümüzde engel olurlar, düşerler, sağ veya sol sapmayı yaşarlar. Bu kadar çocukçasınız. Bazıları “biz artık kemikleşmişiz” diyor, ne kemiği? Senin kemiğini un ederler, hareketin kanunları bu kadar acımasızdır. Bunun karşısında bireysel inadınız nedir ki, düşman karşısında bile dayanamıyor. Ben bile bu kanunların karşısında erim erim eriyorum, sen kim oluyorsun? Kendinizi bu örgütün içinde bebek gibi tutuyorsunuz. Bunun hikayesini defalarca size anlattım, çok kötü durumlara düştüğünüzü gördünüz. Son derece açık konuşuyorum, daha açık nasıl konuşayım? Sadece bu değerlendirmeden bile yeni katılan birisi her şeyi anlar; dostlar da anlar, en eskiler de anlar. Çok somuttur.

Bir konuşmam bile bir yılınıza yeter. O zaman neden onu saptırıyorsunuz? Mücadelenin tüm alanları için bunu söylüyorum. Hem bizi bu kadar doğüstü, ulaşılmaz, eleştirilemez görürsünüz -sorsan herkes “senin hakkında en ufak bir eleştiri yok” derler- ama buna rağmen çok tuhaf bir Kürt tarzı Önderlik eleştirisi yaparsınız. Bu tarz bir eleştiri ne anlama gelir? Kendinizin farkında bile değilsiniz. Mümkünse bana yönelin, ben dayanıklıyım. Sizi dünyanın neresinden çekip getirdim. En yakınımda olanlardan tek istediğim şey ciddi ve anlayışlı olmaları, benimle sonuna kadar gerçekçi tartışmalarıdır. Yeter ki hain, münafık olmayın. Kadın, erkek, ne olursanız olun, özlü olun. Beni amansız eleştirin, taleplerinizi amansız sıralayın. Ama ben de size bazı gerçekleri aktaracağım. Daha sonra, sen burada, ben burada birlikte şu veya bu görevleri yapabiliriz diye anlaşacağız.

Onlarca yoldaş var, örgüt var, platform var. En ufak bir zorlama yapmayacağım, zaten yapmıyorum da. Arkadan konuşmaya, kendini gizlemeye, fırsat bulduğunda da kendini başka türlü kusturmaya gerek yok. Yoldaşça en iyisini, en uyarıcısını esas alıyoruz. Gözünüzü hemen açın! Son derece özgür bir hareketiz, dünyada açıklık ilkesine en çok yer veren bir hareketiz. Her şeyimiz açıkça cereyan ediyor. Kadın sorununda da son derece açıkız. Hatta en güzel açıklığı kadın sorununda uyguladık. Daha ne istiyorsunuz? Bunun hakkını vereceksiniz. Yok, “biz insandan değiliz, hainiz, ağacın kurduyuz, sadece kemiririz. Objektif ajanız, işimiz gücümüz hır güür çıkarmak, bozgunculuk yapmaktır” dersiniz o zaman ben size bu dönemi sona erdirelim derim. Düşman yapacağı kadar bize yapıyor. Kendi elimizle birbirimizi bu kadar bozamayız. Buna hiçbir yürek dayanmaz, hiçbir düşünce kitabında buna yer yoktur. Bu, özgürlük de değildir; ancak bu bir fitne fesatlıktır, bozgunculuk hareketi, büyük münafıklık hareketidir.

İslamiyet, münafıklığı kafirlikten daha suçlu sayar. Bu, siyasi mücadelede de oportünizm diye değerlendirilir. Eğer aşılmazsa en tehlikelidir. Bizim içimizde münafıklık yapmaya gerek yoktur. Karşımızda bir kafir gibi savaşın, bunun bir anlamı vardır, bir oportünist olmaya gerek yok. Öyle olacağınıza gidin yerinize oturun. Onun da bir anlamı vardır. Doğrusunu tercih edin. Ben de onu tartışıyorum ve bütün yönleriyle, açıklığıyla önünüze koyuyoruz. İstedığınız gibi sindirin, hazmedin, kendinize yakıştırın ve beraber yürüelim. Büyük, küçük ne iş elinizden geliyorsa, nerede ve nasıllı birlikte kararlaştıralım. Ama mutlaka gönüllü bir kararlaştırma olsun. Ardından disiplini uygulayacağız. Çünkü disipline uymazsak, hiçbir adım atamayız. Gönüllülük esastır, ama sonra disiplin vazgeçilmezdir. Bu, Kürt’ün kendini nizama ve otoriteye kavuşturmasının da en vazgeçilmez gereğidir. Tüm dünya halkları da bunu biraz böyle yapmıştır. Bunu bozamayız. İlk adımları atıyoruz, bireyciliğiniz, ağalığınızı, keyfiyetinizi -ki, bunlara çok anlam biçiyorsunuz- için bununla oynayamazsınız. Tarih elden gidecek, zor bela bir yerinden tutmuşuz. Ben dahil, hiçbiriniz bireysel keyfi, hırsı, öfkesi için özellikle disiplin değerleriyle, uyum değerleriyle, yüce savaşım veya siyasi örgüt değerleriyle oynayamazsınız. Birden bire ölçüleri zorlayarak kendimizi egemen veya etkin kılamayız. Doğru işleyiş esasları vardır, bunları öğrenin. Zeminleri var, kullanın ve başka türlü beklentilerinizin de olamayacağını bilin. Bunu mücadeleyi tercih edenler için söylüyorum. O zaman herkesin gerçek yeteneklerine göre bir çabası ve bir karşılığı olmalıdır.

Partiyi anlamaya çalışıyorsunuz, en temel parti dersi budur. Ulusal hareketin içinde hareket etmek istiyorsunuz. Ulusal hareketin en temel işleyiş esasları böyle icra edilir. Aynı zamanda bu fırsatı yakalamak güzel bir şeydir. Bu, Kürt olayında ilk defa bir çözüme doğru gitmektir; iktidarlaşmanın, mekanizmanın gelişimidir. Zor da gelse, kendimizi buna alıştıralım. Varsa bir andınız, kararlılığınız bu temelde gelişim gösterin. Sorunlarınız çıkarsa, birbirinize danışın ve birbirinizle tartışın. Bir yandan kendimizi eğitelim, bir yandan da kesinlikle sorunlarımızı tartışmayla halledelim. “Ben her şeye hazırım” diyorsanız, her sahaya ulaşalım ve bu işi yürütelim. Ulusal hareket herkese savaşılabileceği, mücadele edebileceği bir imkan sunuyor. Sınırlı da olsa herkesin yapabileceği işler var. Bunları görelim. Ulusal hareketin genel ifadesi adına söyleyebileceğimiz doğrular bunlardır. Eksik kalan yanları varsa onları tartışalım. Kendimi de bunun dışında tutmuyorum. Zorluklarımız çok fazla olmasına rağmen gelişmeniz için açık bir zemin sunuyoruz. Bunu mutlaka kullanmayı bilmelisiniz. En gerçek ölçülere göre, imkan ve olanaklara göre, yetki, görev, sorumluluk anlayışına göre kendini biçimlendirmek sizin görevinizdir. Tarihin bu döneminde en istenebilecek, istenilip de tutkuyla başarılması gereken görev budur.

11 Ağustos 1994

PKK’DE CANLANDIRILAN ÖZGÜRLÜK TARİHİ VE AYAĞA KALDIRILAN İNSANDIR *

15 Ağustos Atılımı’nın onuncu Ağustos zafer ayını da önemli gelişmelerle kapatıyoruz. Onuncu Ağustos zafer ayı, partileşme, ordulaşma ve savaşımın ulusal, toplumsal gerçekliğimizle devrimi ne kadar geliştireceğini gösterirken, aynı zamanda kazanmanın neyle mümkün olduğu kadar, kaybetmenin de hangi nedenlere dayalı olduğunu bütün açıklığıyla ortaya çıkarmıştır. Bu temelde kazanma gerekçelerine tüm gücümüzle yüklenmenin gereği çok açıktır. Aynı zamanda kaybetmenin nedenlerine de bir o kadar son vermenin yaşamsal önemi çok kesin ve emredici bir niteliktedir. Görüldüğü üzere, tarih sahnesine çıkmak isteyen bir güç başlangıçta ne kadar zayıf da olsa ve güçler ne kadar büyük bir dengesizlik içinde de bulunsalar -ki, bu karşısında tüm dünyanın da olabileceği çok küçük bir güç de olabilir, bir kişinin iradesi de olabilir- eğer bu güç kendini haklı temelde bu doğru yola ısrarlı bir biçimde verirse, bu ısrar ve yüklenme derecesi zaferi getirmeye yeterlidir.

* 31 Ağustos 1994 tarihli talimattır.

Geçen süreçte bütün bunları çok çarpıcı bir biçimde gösterdik. Bütün yıllar bu anlama geldiği gibi, bu onuncu Ağustos ayını da çok çarpıcı ve oldukça yaratıcı bir biçimde geçirdik. Denebilir ki, yaşamın tüm yönleriyle nasıl yenilenmeye ve yaşanmaya uygun hale getirileceğini, düşmanın dayattığı azgınca saldırılar karşısında olduğu kadar, özellikle şahadetlerde kendini gösteren yakıcı ve sonuçları hayli öfkelenendirici zaaflarımıza yüklenmenin bir gereği olarak ortaya koyduk. Bu arada çok dar, fazla hareket olanakları olmayan ve her bakımdan oldukça da zorluklarla dolu yürütülen bir aylık çalışmaların bile çok kapsamlı ve özgürlüğü olan bir gelişmeyi nasıl sağlayabildiğini ortaya çıkardık. Tüm yönleriyle kazandırmanın nasıl gerçekleştirilebileceğini, özellikle yaratma yanı ağır basan ve kendini tekrarlamayan çabalarla bunun nasıl mümkün olduğunu, elinde fırsat, imkan olup da bunu kullanmayana bir cevap olsun diye, yine çok geniş alanlarda çalışma imkanlarına ve fırsatlarına sahip olduğu halde bunu değerlendirmeyenlere örnek olsun diye açıkça gösterdik.

Biz, sözümüzün eriyiz. Çoğunuzun yaptığı gibi kocakarı laflarıyla kendimizi aldatmaya izin vermiyoruz ve asla vermeyeceğiz. Bu süreçte kendimi ortaya koymaya ve yine sizleri de size tanıtmaya çalıştım. Düşkün kimdir, serseri kimdir, alçak kimdir, yaşama oynayan kimdir, yaşama gelmeyen kimdir; en duygusal ve anlamlı ruhsal gelişmeden tutalım en çarpıcı ve emredici askeri gelişmeye kadar, hiçbir şeye gelmeyen kimdir, kocakarı kimdir, şerefsiz kimdir? Tüm bunları ortaya koydum. Bu arada güçlü kimdir, yetkin kimdir, başarılı olan kimdir, bunun tarzı ve temposu nasıl gösterilir? Bunu da bütün açıklığıyla gözlerinizin önüne serdim. Size kalırsa kocakarılığı, başarısızlığı, biçimsizliği yaşamak, gelişmemek, kellenizin vurulması ya da arkadan vurulmak bir kaderdir ve başa gelen çekilir! Size göre, kim sizi nasıl yaratmışsa öyle sürüp gitmesi kaçınılmazdır! Size göre düşmana güç getirememek, düşmanı nerede ve nasıl vuracağını kestirememek de yaşamın doğal gereklerindedir! Biz bütün bunları yerle bir ettik. Hiç de öyle olmadığını, kader denilen şeyin köhnemiş sömürgeci kalıntılarından başka bir anlam ifade etmediğini, bu anlamda düşman yaratmalarının onun ideolojik, siyasal, eğitsel, kültürel her türlü yöntemle üzerimizdeki hakimiyeti olduğunu çok açık bir biçimde gösterdik. Özellikle yaratmanın kenarından bile geçmeyen ve kendi başına bela olan kişiliğin düşmanın izini ne kadar esas aldığı, kurtuluş azminden ne kadar uzak olduğunu ve yaratma eyleminin ne kadar uzağından geçtiğini gösterdik. Son süreçteki faaliyetlerimiz bu anlamda zirvesel bir değere ve en kapsamlı değerlendirmelere tanık olmuştur. Bu süreçte yaşama yeniden nasıl başlangıç yapılacağından tutalım onun en sert, yoğun ve çarpıcı elde edilmiş biçimlerine kadar; ruhun kazanılmasından tutalım askeri yaşamın edinilmesine kadar, hepsine açıklık getirdik. Ölmüş, bitmiş bir ruhtan büyük tutkulu bir ruhun nasıl ortaya çıkacağını, yürümeyen ve yürütmeyen bir kişiliğin nasıl yürütülebileceğini, çok çirkin ve bıktırıcı yaşam biçimlenişinden son derece çekici ve sürükleyici bir yaşam biçimlenişine nasıl ulaşılacağını gösterdik. Size kalırsa başa gelen her şey çekilir; bana kalırsa çirkin olan, geri olan ve düşüren ne başa getirilebilir, ne de bir an bile onun sonuçları çekilir. Bunu açıkça gösterdik ve aramızdaki bu büyük farkı çok çarpıcı bir biçimde ortaya çıkardık. Yaşam ilgililerinize ve yaşam hızınıza bir bakın. Özellikle de devrimci bir hareketin kazandıran kişiliği ile kendi kişiliğinizi mukayese edin. Bunu çok dürüst yapın ve aradaki farkı anlayın. Kendinize buna göre bir biçim verin.

Ben bu durumu bütün ayrıntısıyla göstermeye çalıştım. Hiç kimse kendi doğallığını devrimci hareketin fethedici doğallığı yerine koyamaz. Hiçbir kişi kendi bireysel özelliklerini, kendi tarz ve temposunu devrimci hareketin tarzı ve temposu yerine koyamaz. Bu biçimde devrimci hareketle oynama gafletine düşemez. Bu süreçte bunları göstermeye çalıştık. Eğer siz devrimci hareketin esenliği için, onun başarısı için, başarı kazanmasının gerekleri için özde olduğu kadar, biçimde de yaşamınızın özellikle fethedici sınırlarda seyretmesini sağlarsanız bu, dürüst olduğunuz anlamına gelebilir. Asker olmanın baş şartı budur. Siyasi ve örgütsel faaliyet içinde olmanın vazgeçilmez gereği de budur. Bunu mutlaka anlamalısınız. Çok köhnemiş, çok kocakarıca, çok düşküncü, çok yaramazca, çok kaybettiren, aslında nereden ve kimden geldiği bile belli olmayan, ne kadar düşmandan, ne kadar partiden olduğu ayrımının yapılmasında bile güçlük çekilen ve bununla da hiçbir yere varılamayacağı belli olan yaşam kalıplarımızı aşın dedik. Bu ayın herkes için şanlı geçmesi açısından böyle bir karar ve dönüşümün size ne kadar gerekli olduğunu ve bunun da mümkün olduğunu bütün gerekçeleriyle sergiledik. Bunu anlamazsanız hiçbir değeriniz olmaz.

Açıkça söylüyorum; bu ayın özetini yaptım, on yılın özetini yaptım, bütün PKK'nin özetini yaptım. Bunun sonucunda kimin sözünün adamı olduğu ve kimin kazandırdığı hiç tartışma götürmez bir biçimde ortaya çıkmıştır. Buna dayanarak payınızı alın diyoruz. Bunu anlamayı bu sefer başarmalısınız. Hem inancınız ve güvenciniz tam gelişmeli, hem de bunun tarzını kendinize çok yakıcı bir biçimde yedirmelisiniz. Başka türlü ne yer, ne de gök sizi kabul eder. Tekrar söylüyorum; sorumluluğunuzu kaldırıyorum, ama bu çok ağırdır. Siz değil bir halka ve çalışma birimine, kendi kişiliğinize bile yüceltici tarzı kazandırmaktan acizsiniz. Kendinizi esenlikli tutmayı bile bilmiyorsanız, kendinize söyleyeceğiniz çok sözünüz olmalı. Herkesten ve her şeyden önce bu şerefi göstermelisiniz. Düşmanın sizi aldattığı gibi, sizin de beni aldatmaya çalışmanız yeter. Böyle esef verici ve hiçbir derde derman olmayan hastalıklı yaşamınızın size verdiği zarar kadar, genel anlamda bana da verdiği zarara artık yeter diyoruz. Biz artık bazı şeyleri ne dinlemek, ne de anlamak zorundayız.

İçinde güçlü yaşam özelliği olmayan ve kazandırmayan, tersine nefret ettiren ve öfkeleniren neyiniz varsa yerin dibine gömün. Onları bize asla yakınlaştırmayın. Artık bu konuda bir yiğitliğiniz olmalı. Eğer biraz öncülük iddiasındaysanız, bu kadar şehidin anısına ve bu kadar ayağa kalkmış halkın talebine vereceğiniz kesin bir cevabınız olmalıdır. Ölüünüzü istemiyoruz, ölüünüz sizin olsun, biz yaşamı istiyoruz. Çirkinliğinizi istemiyoruz, onlar sizin olsun ve nereye satarsanız satın, ama bana satamazsınız. Hal ve hareketlerinizin öldürücü bütün özellikleri sizin olsun ve ne yaparsanız yapın, ama bunları bana dayatmayın.

Ben de kendimi ortaya koyuyorum, açık bir tarzım ve tempom var. Bunların ne kadar düşmana yönelik, ne kadar yaşamı fetheder, yerle bir edilmesi gerekeni ne kadar yerle bir eder ve insana yakışanı ne kadar elde eder olduğu ortadadır. İşte benim insanlara verdiğim söz de budur. Bunu sırf sizleri kazanmak için yapmıyorum, kendime verdiğim

şeref sözünün de bir gereğidir. Çünkü kendine saygılı olmayanın başkasına saygılı olacağını sanmıyorum. Bütün hastalıklarını bir çocuktan bin defa daha beter bir saygısızlıkla, şımarıklıkla ve ısrarla dayatanlar saygıdan bahsedemez. Başarı noktasında seyretmeyen kişilik de kendisi için bir saygıdan bahsedemez. Ve her şey en azından bir çocuğun şımarıklığı biçiminde seyrederek. O zaman bütün ısrarlarınız ve ucuz yaşam gerekçeleriniz ancak koca bir şımarıklıktan ibaret olur. Bunu da kimseye dinletemezsiniz, dinletmeye hakkınız da yoktur.

Sizin hastalıklarınızı parti içinde kurumlaştırmaya ve bunlara tahammül etmeye mecbur değilim. Karmakarışık sesler, uygun olmayan adımlar, sağlıklı olmayan yer tutmalar, yetmeyen nefesler birer “kader” değildir. Asker olmanın, dinamik bir hareket olmanın başlangıcı bu söylediğim temel espriye bağlıdır ve hareket öyle gelişir. Çok köhnemiş, ne kadar askeri olduğu ve ne kadar siyasi olduğu belli olmayan kişilik alışkanlıklarınızı dayatmaktan kesinlikle vazgeçin. Bu anlamda biraz siyasi ve askeri olmayı artık öğrenin. Yine, yaşam tutkusu ve coşkusu olmayan, yaşama oldukça hakaret eden, sevgiden ve saygıdan nasibini almayan ve bunu da en arsızca sergilemekten uzak durmayan yaklaşımlardan vazgeçin. Yaşamın saygı ve sevgi boyutunu ve onun bütün temel değerlerle bağlantısını kavrayarak, ölçüsünü ortaya koyarak kendinizde gerçekleştirmesini bilin. Bunlar hayatidir. Zafer ayı derken bunları kastediyorum. Ekmek su kadar, hatta daha fazla buna ihtiyacınız var. Çünkü yüzünüzden sandığınızdan daha fazla çaresizlik akıyor, çirkinlik akıyor. Bitkinsiniz, ölüden betersiniz. Çok ciddi bir moral durumunuz söz konusu değil, fazla umut vaat etmiyorsunuz. En çok becerdiğiniz husus ölümdür. Darboğazların, kritik süreçlerin yol göstereni, köprü kurani olamıyorsunuz ve bunlar olmadan da kimse yiğitlikten dem vuramaz. Buna şiddetle ihtiyacınız var, başka türlü adam olunamaz. Hele yiğit gerillacılar, militanlar hiç olunamaz.

Bu süreçte yine cephelerden gelen bütün haberlerin içeriklerine anlam vermeye çalıştık. Ne kadar hatalarla dolu, ne kadar esef verici kayıp nedenleri söz konusu, ne kadar görevlerden uzak yaşama var, ne kadar kazanma imkan dahilindeyken bunu başaramama var. Yine düşmanı neredeyse ölüm kalım sürecine sokan ve bizim için de her şey anlamına gelen adımlar atmak mümkünken, bunlarla ne kadar oynama var. Bunların hepsini gördük. Neden biraz anlamılamadı, neden yüksek gayret gösterilemedi, anlayış derinliği neden insanın militan çabasıyla birleştirilemedi? Bu soruları herkes kendisine sormalıdır. Bunlar sizin için bir şeref meselesidir. Gereksinimleri yapmazsanız, o zaman bir hiçsiniz. Bunu anlamamakta ısrar etmeyin, çok ucuz ve yetersiz anlamalarla kendinizi aldatmayın. Ukalalığa da hiç gerek yok. Lafla, demagojiyle, bu işler asla yürümez. Bu işin doğru tarzı ve bunun için yeterli çaba gerekli, hem de çok akıllıca ve yerinde başlatmak çok önemlidir. Bu konularda tamamen bir yöntem sahibi olmanız gerekir. Kendinizi mutlaka kararlaştırmak durumundasınız. Başka türlü yaşam başınıza beladır. Bu halinizle parti içinde birer belasiniz, özellikle Önderlik için daha da çekilmezsiniz.

Tüm dünya üzerimize yüklenirken ve oldukça ağır sayılabilecek iklim koşullarında bulunurken bile kendimizi tüm gücümüzle gelişmenin yoluna serdik. Gerektiğinde köprü olduk, gerektiğinde ruh, hız olduk, gerektiğinde tempo olduk, gerektiğinde usul olduk, yöntem olduk, gerektiğinde anlayış olduk. Bu konuda en ufak bir gelişme karşısında bile kendini halden hale koyanlara örnek olsun diye kendimizi yaydıkça yaydık. Çünkü bazılarının göre ciddi gelişmeler mümkün değil. Onlara kalsa bu dünya nasıl gelirse öyle gider. Dolap beygiri gibi her gün boşa dönülür. Biz, bu çok köklü yazgıyı veya düşmanın dayattığı yazgıyı biraz boşa çıkartmaya çalıştık. Ve bunlar “iddialıyım” diyen herkesin sergilemesi gereken temel tavırlardır.

Halen şaşıyorum, bu kadar ders görüyorsunuz, bu kadar savaşıyorsunuz, ama neden partileşemiyor, ordulaşamıyor ve en temel konularda nasıl ciddi bir birim çalışmasının üstesinden gelemiyorsunuz? Bunlar nefret ettiren, bıktırıcı hususlardır. İnsanın şerefine, yiğitliğine hiç yakışmaz. Benden daha fazla siz gelişmeye ve bunun için bazı görevlerde başarılı olmaya muhtaçsınız. Örgüt dili olmak, eğitsel ve eylemsel olmak sizin için çok gereklidir. Ben belki kendimi biraz kurtarabilirim, ama eğer siz bu tarzı tutturamazsanız düşmanın vahşeti altında ezilmekten kurtulamazsınız. Kendinize bu kadar azap vermeyin. Bunun için size kazanma gerekçeleri kesin olan bir yaşam gereklidir. Bu vahşeti önlemek için, başınıza çok kara bir belanın gelmemesi için, hazırlık düzeyinizi başarıyı mümkün kılan ölçülerde tutmak durumundasınız.

Biz yaşamın özgürleştirici ve bizim için de gerçekten onun dışında nefes bile alınmaz durumunu mümkün kılmak için, hem de düşmanın artık “Tam neticeye gidiyorum” dediği bu ayda tempomuzu boşuna bu kadar yükseltmedik. Çok uzaklardan düşmanın nefesini hissettiğimizde, başa getirilmek istenen tehlikenin büyüklüğünü öngördüğümüzde kendimizi ayaklandırma gereğini çok derinden duyduk. Buna göre çalışma tarzımızın, sığdırılmamız gereken iş hacmimizin ne olacağını hemen hissettik. Bunu hissetmeyen gafilin tekidir. Böylelerinin değil militanlıktan, bir de önderlikten bahsetmesi ancak aptalca bir davranış olarak görülebilir. Tarihin mutlak ve gayret dönemlerini, bu ayaklanma ve fırtınalaşma dönemlerini aptalca karşılayanlar, kesinlikle bir şeylerden bahsetmeye ve bir şeyler talep etmeye hakları olmayan kimselerdir. Herkes kendini bu temelde bir kez daha gözden geçirin ve gelişmeleri nasıl karşıladığınızı açıkça görsün. Şimdi sizler gelişmeleri gerçekten militanca mı karşılıyorsunuz? Düşmanın nefesini ensenizde hissederek ve kendi görevlerinizin neler olduğunu çok önceden tespit ederek mi yaşama yaklaşıyorsunuz, yoksa gafilce mi? O zaman kendi hakkınızdaki kararı bizzat kendiniz vermelisiniz ve bu gereklidir. Bu konuda kimseyi uyutmayın, “kendimizi uyutmaya hakkımız var” diyebilirsiniz, ama bana göre bu da bir hak olamaz. Uyutma hakkından hiçbir zaman bahsedilemez. Hele de emrinizde bir birim, bir çalışma varsa, onu uyutmaya, şu veya bu yetersizlik içinde tutmaya asla hakkınız yoktur. Değil buna hakkınızın olması, mutlak başarıya göreviniz vardır.

Ben insanın çaresizliğine inanmadığımı, Önderlik çözümünün kesin bir çare olduğunu ısrarla vurguladım ve bu doğrudur da. Militan da bir önderdir. Militan olmak demek; çözüm demektir, yaşamın fethedeni demektir. Her koşul altında başarıyla ilerlemek, gerektiğinde düşmanı ustaca vurarak, gerektiğinde kendini biçimlendirerek, gerektiğinde ayrıntı kabilinde bir çalışmayı düzenleyerek, gerektiğinde en zor bir savaş planını geliştirerek ilerlemeyi bilmek,

militanlık gereği, komutanlık gereğidir. Şimdiye kadar bunu ısrarla vurguladık. Eğer bunu başarılırsanız ancak o zaman “PKK’liyiz, ARGK’de yerimiz olabilir” diyebilirsiniz. Artık bu kelimeleri, bunlara katılımı lafazanlıktan öteye bir anlama kavuşturun.

Bizden değer vermemizi ve ilgi göstermemizi istiyorsunuz. Belki de “halen bu adam bizden ne istiyor” diyorsunuz. İstedğim şey çok açıktır. Değere, ilgiye, saygıya layık olabilmek, bazı temel hususlarda gelişmeye bağlıdır; bazı temel hususları kendi gerçeğinize çarpmanıza ve onsuz yaşamamanıza bağlıdır. Bunu göstermedikçe size her zaman daha da amansız yükleneceğiz ve çok engel teşkil ettiğinizde ise adeta yok edilircesine çarpılacaksınız.

Kendimize verdiğimiz bir şeref sözümüz var; partileşeceğiz ve savaşacağız sözü. Bunlar öyle sizin söylediğiniz gibi sözler olamaz. Yoksa bu sözü söyleyip de iki gün bile kendini yaşatamayana, söyleyip de çevresini bile düzeltemeyene, bir kişiyle bile yaşamı sağlıklı ilerletemeyene ne demeli? Bu lafazanlıktır, bu doğru bir söz verme değildir. Dolayısıyla saygılı olabileceğimiz bir tutum da değildir. Çocuklar gibi ilgi bekliyorsunuz, ama çocuk olmadığımızı bilmelisiniz. Yeniden neye bağlı gelişeceğinizi asla subjektif niyetlerinizle boğmamalısınız. Onun gerçekten nasıl elde edileceğini layıkıyla bilmelisiniz.

Düşman halkı çocuktan da beter etmiş, her şeye muhtaç etmiş, her yerde gözyaşına ve diz çökertmeye uğratmış, gelene ağa, gidene paşam diyecek duruma getirmiş, artık her şeye “kaderimdir” diyor. Ama unutmayın ki, biz buna karşı çıkan şanlı bir hareketin öncüleriyiz. Ne gelene ağa, ne de gidene paşam deriz. Ne kaderdir, ne de başa gelen çekilir deriz. Hayır, gerektiğinde her şey yeniden yazılacaktır ve yeniden yapılacaktır. Artık bu gerçekleri anlayın. Sizi dövmüyorum, size ağır hakaret etmek de istemiyorum. Ama bu, benim çaresiz ve güçsüz olduğum anlamına gelmez, sizi başka türlü de terbiye edebilirim. Hele iyi asker olmaya gelince, daha da yakıcı eylem alanına inmeye gelince, orada her şey daha çok fırtınalaştırılabilir. Biz böylesine şerefli görevleri hepimize bıraktık, ama ne hale getirdiğinizin farkında değilsiniz. Büyük eylem adamı olma şansını nasıl kaçırdığınızı, büyük kadir ve kıymet toplayabilecek bir kişilikle nasıl oynadığının farkında mısınız? Kendi köhnemiş yöntemlerinize sarıldığınızda ve bu nedenle her şeyi nefessiz ve can çekişir hale getirdiğinizde kendinizi ne kadar utanmaz durumda bıraktığının farkında mısınız? Burada canlandırılan özgürlük tarihidir. Ayağa kaldırılan insandır, yürüdüğünde zaferi getirebilecek komutan kişiliğidir. İşte buna çok yüksek değer biçmelisiniz.

Köhnemiş hal ve hareketlerinizle, kimden ve nereden miras kalmış yaramazlıklarınızla hangi tarihi yürüyüşü başlatıp başarıyla götürebilirsiniz? Bu konuda kendinize hiç mi bir sözünüz, bir yükleniminiz olmayacak? Her şey kaybettiriyor. Bunun nedenini hep başkasında mı arayacaksınız? Kılınıza hiç mi bir laf bile dokundurtmayacaksınız? Her şey alt üst edilirken bile kendinizi tanımaya gelmeyecek misiniz? Kendinizin tanımı kadar, yeniden yapılandırılacağını, gerekirse yeniden yaşama yüzünü çevireceğini görmeyecek misiniz? Hiç olmazsa bundan sonrası için, akıl ve mantık kadar, yüksek irade gücünü kazandıracak bir yürüyüşü gerçekleştirme sözünü vermeyecek misiniz? Böyle bir sözün gerçekten yiğit bir söz olduğuna dikkat etmeyecek misiniz? Edecekseniz bu, layıkıyla olmalı, etmeyecekseniz derhal yer yarılıp içine girmelisiniz veya sağa, sola kaçmalısınız. Ama bu çirkinlikle, bu düşkünlükle, bu oldukça kaybeder hal ve hareketlerinizle arz-ı endam etmemelisiniz.

Biz halkımıza ve insanlığa karşı şeref sözünü veriyoruz. Bu çok önemli bir sözdür. Bu sözün gereklerine bağlı olmayı bilmeyenler en büyük gafil olurlar. Oysa siz sözün kenarından bile geçmiyorsunuz. O zaman sizi ne yapacağız? Ben halkımdan, dolayısıyla çocuklarımdan nefret etmek istemiyorum. İlgimi ve bağlılığımı doğru temelde sürdürmek istiyorum. Ama artık buna da layık olmanın, hiç olmazsa halkımızın gösterdiği saygı kadar saygılı olmanızın ne kadar önemli olduğunu anlamalısınız. Bu arada halkta fazla kusur bulmadığımı söylemeliyim. Kazandığımız halkımızın son derece saygılı olduğunu ve verilen bazı görevleri bütün yaşam ağırlıklarına rağmen yerine getirmeye çalıştıklarını gördüm ve buna büyük değer biçtim. Fakat aynı şeyi parti ve özellikle ordu bünyesi için söyleyemedim. Değerlerle oynadıklarını, çok rahat ve doğru tutumla kazanma imkanı varken bunu değerlendirememelerini ve özellikle de en yakınımızdakilerin bile bunu neredeyse bir alışkanlık haline getirdiklerini gördükçe esef ettim. Bir istismardan bahsettim. Yüce yoldaşlık değerleriyle oynamayı ve onun üzerine ucuz yaslanmayı bir tarz haline getirmekle, kendilerine de, bize de en büyük kötülüğü yaptıklarını söyledim. Yine, partimizin şeref hanesine hakkı olmadan herkesin kendi ismini yazdırmaya çalıştığını, ona emekle, saygıyla, özveriyle bir katılımı esas almadan, demagojiyle, oldukça yanılı ve yanlışlıklarla örülü bir biçimde yer edinmeye çalıştığını ve hatta temel değerlerle oynayarak onları kendi hizmetlerine sokmak istediklerini, bunun da çok yaygın bir tutum ve davranış olduğunu, en önemli bir mücadelenin de bu süreçte bunlara karşı yapıldığını esefle ve büyük bir öfkeyle belirttim.

Hiç kimsenin bizim parti yaşamımızı, parti işleyiş esaslarını böyle ele almaya hakkı yok, anlayış derinliği ve çaba yoğunluğuyla, eski, yeni ayrımını yapmadan herkesin bir yeri olabilir dedim. Buna özen göstermenin, nasıl öncü olmanın en temel vasfı olduğunu, bunun yerine “benim tarzımdır, üslubumdur, alışkanlıklarımdır” diyenin aslında sefilin, en temel gerçeklerimizle oynayan ve belki de kötü, bilinçli bir ajanın teki olduğunu, hatta ondan daha tehlikeli olduğunu gösterdim. Bizim hiçbir zaman partileşme değerlerine böyle katılmadığımızı, halen de partileşmeyi ilerletirken bir emekle, ona bir çözüm gücü olmakla bu rolümüzü layıkıyla yerine getirmeye çalıştığımızı herkes bilir. Bu temelde doğru bir partileşmeyi bile halen her yönüyle sağlayamamanın ve bunu da geçiştirmek için, hatta lafta başka türlü göstermek için farklı tavırlar sergilemenin gafilce olduğu, sahibine de hiçbir yarar getiremeyeceği bütün açıklığıyla ortadadır. Hele ordu gibi daha da emredici, daha da açık ve yüksek yeteneklerle sergilenmesi gereken bir çalışma en askerliğe gelmez ve en emir gereklerine ulaşamaz bir kişilik tarzıyla yürütülemez. Hiç kimsenin, büyük tarihi rolün gerekleri şurada kalsın, güncelliğin gereklerini bile karşılayamayacak bir kişilikle ordulaşmaya yaklaşmaya hakkı yoktur. Kendim bile ordulaşmaya biraz hizmet ederken, onun tarzı ve temposuna nasıl dikkat ettiğimi, onun biçim sorunlarına nasıl bağlı kalmaya çalıştığımı göstererek kanıtlamaya çalıştım. Bu temelde ordu ve savaş alanına, onun her türlü sorunlarına ilişkin

çözümlerin hızla üretilebileceğini, temsilin mükemmel yapılabileceğini tutku derecesinde sergilemeye çalıştım. Bütün bunlar, böylesine önemli bir savaş yılına ve onun da en sıcak ayına layık olmanın ve ona hakkını vermenin bir gereğidir. Yaşam buradan geçer, eğer yaşam böyle karşılırsa bir halkın çok gerekli olan kurtuluşunda bunun kesin bir dönemeç teşkil edeceğini ve o halkın yaşamına büyük bir kurtuluş şansı verebileceğini bilerek bunun gereklerini yaptım. Bu anlayış derinliği ve bu çaba yoğunluğu kişiyi görev adamı yapar. Ve görev adamı olmak da kişinin yerini belirler, vazgeçilmezliğini, önemini açıkça ortaya çıkarır. Bunun neresi anlaşılıyor, anlamamakta neden böyle inat ediyorsunuz? Bencillikle, kendi öznel niyetleriyle, partiden ve benden aldığı güçle kendini başka türlü dayatma ne anlama geliyor? Bu cüret kimindir? Ben bu kadar çalışacağım ve bu kadar önünüzü açık tutacağım, siz ise bu kadar çocuk şımarıklığıyla veya hırsız kurnazlığıyla yer işgal etmeye çalışacak, halen sağlam bir resmiyeti, onun sağlam bir ifadesini gerçekleştirmeyeceksiniz. Yoldaşça desteğimizi böyle yorumlamak kişinin yapabileceği en büyük kötülüktür. Özellikle bu değerlendirmelerin birinci dereceden muhatabı olan bir parti ve ordu, eğer bunun gereklerini yerine getiremezse o zaman ukala ve küstah lafına tanıklık etmeye devam edecek ve bundan zor kurtulacaktır. Umarım hepimiz bundan sonraki şansınızı doğru temelde değerlendirirsiniz.

Tarihe Verilen Şeref Sözü Gelişim ve Başarı Sözüdür

Benim için yaşam; kocaman belirsizliklere karşı hem aydınlatma hem de adım adım örgütlendirme, büyük dikkat ve tedbirle biraz daha kazandırmaktan ibarettir. Benim için böyle olan sizin için on kat daha böyledir. Hiç kimse yürüyüşün yanlışlarına kendini kaptırıp, partinin verdiği cesareti arkasına alıp, yine partinin imkan ve fırsatlarını önüne katıp “ben yaşıyorum, son derece süratlendim” diye kendini aldatmasın. Onun tarzı ve temposu, onun sorumluluk düzeyi çok önemlidir. İşler senin çocukça hayallerine göre değil de, tarihin gereklerine göre midir, özellikle düşmanın dayatmalarını karşılıyor mu? Yine genel belirlemeyi, genel kuralı, genel parti ve ordu ilkesini karşılıyor mu? Sen buna göre hız kazanmış mısın? Her şeyin buna göre ayarlanmış mıdır? Eğer böyleyse o zaman kendi yiğitliğinden ve durumların iyiliğinden bahsedebilirsin. Bunlar çok önemlidir. Çünkü müthiş şekilsiz ve başa bela kılınmışsınız. Özellikle özel savaşın tahrik ettiği kişiliği, bu süreçte bütün yönleriyle ortaya koymaya çalıştım. Çok yanlış ve gereksiz konuşmuş olduğumu sanmıyorum. Şahsınızda okuduğum oldukça yanıltılmış bir kişiliktir. Düşman, adeta “Sen bu insanlarla bir şey yapamazsın, bu insanlar benim yaratmalarımdır, bunlara kendim için her türlü hizmete koşturulacak kadar kölelik kazandırmışım” diyor. Ve bu müthiş öfkelenicidir, tahrik edicidir. Ama ben, buna rağmen bütün sabır gücümü kullanarak ve özgürlük anlayışından da taviz vermeyerek sizin karşınızda durmaya çalıştım.

Gerçek bir komutan, özellikle kendisini yanıltmayan bir önder olsaydı, sizi ezim ezim ezdi ve üzerinizden bir silindir gibi geçirdi. O zaman belki de çok azınız ayakta kalabilirdi, belki de cayır cayır yanardı. Yoksa tarihin çok başarılı komutanları böylesine çürük bir ordu yaklaşımını affetmezler. Sınıf temeli ne olursa olsun ve hangi ulus içinden çıkarsa çıksın, bu kadar çürümüşlerle ordu yürütülemeyeceğini söylerler ve belki de bu işten vazgeçerlerdi. Biz, ne silindir gibi ezmeye çalıştık, ne de sizden vazgeçtik. Kendimizi, belki de hiçbir komutana, öndere yakıştırılmayan böyle bıktırıcı bir tarzın içinde gördük. Ve bu tarzla günlük olarak yine de ısrar ettik, affedilmez yanlara rağmen yine de götürelim dedik.

Bunu şunun için belirtiyorum; en ufak can sıkıntınızı bile etrafınıza nasıl patlattığınızı biliyorum. En küçük bir çalışma biriminin başına bile nasıl kurulduğunuz, canını çıkarırcasına kendinizi nasıl dayattığınızı biliyorum. Fakat bu hiçbir zaman mertlik, komutanlık, militanlık değildir. Kendinize bakın, asker, komutan yürüyüşüne ne kadar sahipsiniz? Bunu göstermeye çalıştık. Eğer anlamazsanız, o zaman kesinlikle ordudan dem vuramazsınız. Komutan da olsanız, babasını asan paşadan bir farkınız kalmaz. En iyisinden öyle olursunuz. Bu halinizle ancak çingene paşası olmak kaderinizdir. Bizim bütün zorlamamız bir çingene paşası olunmaması içindir.

Etrafınıza baktığınızda kendinizi nasıl dayattığınızı görürsünüz. Günlük olarak savaş birliklerinden aldığım haberler, duyduğum sözler; “kendini şöyle dayatmış, şöyle çukurda tutmuş, şöyle yem etmiş, şöyle moralle oynamış, şöyle kaçırtmış, şöyle ruh olmaktan uzak, şöyle eğitmiş olmaktan uzak, şöyle gurur verici bir birlik olmaktan uzak” oluyor. O zaman bu komutan kimdir ve neyi temsil ediyor? Bunun şerefi ne kadardır? Ve bakın, acaba siz en çok hangisini yaşıyorsunuz? Ne kadar umut, moral, ne kadar perspektif, tüzük ve yönetmeliksiz, ne kadar taktik ustasınız? Hiç bu soruları kendinize sordunuz mu? Bunları sormayacaksınız, fakat en sıradan, en vazgeçilmez günlük yaşam görevinizi bile “Önderliğe inanıyoruz, partiye bağlıyız, savaşıyoruz” adı altında başkasına havale edeceksiniz. Bunun ciddiyetle bağdaşır hiçbir yanı var mıdır? Direnme dediğiniz de, içine en çok girdiğiniz intiharvari tutumdan başka bir şey değildir. Yürümeye çalıştığımızda fark ettiğiniz ilk şey dizlerinizin kırık olduğudur. Peki, ne zaman sağlam ve uyanmış olarak birimin başında olacaksınız? Komutan dediğin biraz hazırlıklı olmalı, yanındakini yoldaş olarak görüp geliştirmeli. İçinizde kendine böyle komutan dedirten birkaç kişilik var mı? Kendini askıntı yapmayan, hazır kazanılmış güç üzerine kendisini bir ağırlık biçiminde dayatmayan bir önder var mı? Bu konuda kendinizi ölçüp, “ben böyle birisi olmayacağım” diyecek gücünüz var mı? Bunlar sizin için yakıcı sorulardır. Bunlara cevap vermeden hiçbir zaman karşınıza sağlıklı çıkamazsınız. O zaman da bir yük ve esef verici olmaktan kurtulamazsınız. Sizi dövmeyeceğim, silindir gibi de ezmeyeceğim. Bunu kendime yakıştırmayacağım, ama sizin için de asla iyidir demeyeceğim, bu konuda kendimi yanıltmayacağım. Fakat doğru yolu da sürekli göstereceğim. Doğrunun bu olduğundan eminim ve bunda ısrar edeceğim. Bu tutumu size biraz gösterdik, mutlaka anlamış olmalısınız.

Çok derin yanlışlarla ordu gibi çok şerefli bir çalışmayı sabote ettiğinizi, ne kadar iyi niyetli olursanız olun, bu iyi niyetin daha kötü sonuçlara yol açtığını bilerek, bu ayı biraz da ordulaşmada ilerletme ayı haline getirmek istedik. Bir on yıl artık bizi ordulaştırmalı; 15 Ağustos’un onuncu yıldönümü de iyi bir ordulaşma günü olmalıdır dedik. Acaba bütün bunların ne anlama geldiğini fark ettiniz mi? Bu yılları kaybetmemek için kendimi çoktan hazırladım ve bir şeyler

kazandığımız açık. Yine, bu ayı kaybetmemek için kendimi çoktan hazırladım, iyi karşılamak için kendimi bu işe çoktan yatırdım. Ama bu sizin de kazandığınız anlamına gelmez. Daha da ötesi, acaba kazanabilmek için bir şeyler aldınız mı? Bunu bile becerseydiniz, size büyük takdirlerle yaklaşım gösterecektik. Fakat şimdi, acaba bir şeyler öğrendiler mi diye endişeliyiz. Kaybetmemek ve kazandırmak için verdiklerimizi acaba can alıcı yerinden yakalayabildiniz mi? Bunun cevabı bile olumlu olsaydı, o zaman size bin defa “bravo” diyecektim. Ama halen endişelerimiz var ve bunlar önemli endişelerdir. Düşman günlük olarak imhayı dayatmışken, sizin gibi ağırdan almak, sizin gibi fethetmeyen bir tarzın havası içinde olmak kabul edilemez. Böyle bir durumu kendine yakıştıranlardan her zaman kuşku duyarım. Bu konuda iyi niyet benim için hiç önemli değildir. Çabası varmış, hatta kendisini ölümüne veriyormuş. Bu da önemli değildir. Benim için gerekli olan fethedici tarzıdır. Benim için önemli olan kazandıran tarzıdır. Halkımız yüzyıllardan beri egemenlere çalışmıştır, düşmanın en iyi askeri olmuştur, çok vurmuştur, vuruşmuştur. Tüm bunların hepsi kocaman bir kötülükten başka bir anlam ifade etmez. Bu yanılgılar sizde de var. Benim için zarardır. İşte şimdiye kadar bunu anlatmaya çalıştım.

Acaba bundan sonra doğru bir ordulaşmaya başlangıç yapabilecek misiniz? İyi bir disiplin, nizam kişiliği haline gelebilecek misiniz? Gerektiğinde düşman nizamını yerle bir etmek için, gerektiğinde çok köhnemişi yerle bir etmek için çok gerekli olan bir disiplin gücünüz söz konusu olabilecek mi? Bunu açıklığa kavuşturmaya çalıştım. Bütün bunlar son derece yakıcı, kader belirleyen çalışmalardır. İsterdim ki, bunları dağlarımızın doruklarında sergileyelim. Binlercenizi bu temelde görevlendirdik, ama maalesef sözünün adamı olan ya var, ya yok. Verdiği sözü daha savaş alanına girerken unutan gafiller haddinden fazla. Öyleleri acaba rahata mı eriştiler, acaba sandıkları gibi zorluğa gelmeyip yaşamı kolay yöntemlerle mi kazandılar? Hayır, en kötü kaybedenler onlar oldu. Yine ben ağırlığımı koyuyorum ve sözümün gereklerini az çok yerine getiriyorum. O dağların doruklarında bütün yönleriyle fethedici olunabilirdi, düşmanın üzerine en amansız taktiklerle gidilebilirdi ve herkes de fethedici olabilirdi. Ama kendilerini ortaya kazık gibi bağlayanlar, bir dağ keçisi kadar bile yol almayı bilmeyenler kimlerdir? En ilkel davranışlarla özgür kişiliğe leke sürenler kimlerdir? Kendini çok ilkel bırakanlar, gerici anlamda ilkelleştirenler kimlerdir? Bunları anlamalısınız.

Bu temelde acaba neyle oynadınız, kendinizi ne hale getirdiniz? Bu özgürlük silahlarına, bu örgütlülük olanaklarına, bu başarı imkanlarına acaba layık olunabilir mi? Şimdiye kadar yaşananı sürdürmek kader miydi? Sorunları çözüme, eğitime, örgütlemeye, bir tarzı yakalama, ondan sonra da yıkıl ve çok ucuz kaybet! Sizi bu mu hoşnut ediyor? “Rahatımızı bozmadık, zora gelmedik, biraz yaşadık, biraz duman, bilmem biraz ne” bu mu sizi tatmin ediyor? O lafazanlığınız, bayıldığınız ahbap çavuşluğunuz, sekterizminiz ve intiharvari yöneliminiz; bunlar mı sizi yaşıyor? Eğer öyleyse bu duruma şaşarım. Ben sizin gibi savaş ortamına ve olanaklarına sahip değilim. Kimse bana askeri yaşamı da emretmedi. Ama buna rağmen ordu teorisini de, ordu imkanlarını da amansızca sergiledik. Sizin ordulaşmaya ilişkin hiç mi göreviniz yoktu, hiç mi eliniz bir yere ulaşamazdı? Bir çalışmaya biçim veremez misiniz? Kamplar mı, dağlar mı dar geliyor, silahlar mı az geliyor? Çok iyi biliyorsunuz ki hiç birisi değil. O cüce kişiliğiniz, tarihle oynayan kişiliğiniz, köylü kurnazı kişiliğiniz, o demagog bile olamayacak kadar karışık kafalı kişiliğiniz bunları engelledi. Bu tarih sizi asla affetmeyecektir. Tarihin affediciliğinin hangi temelde olduğunu size göstermeye çalıştım.

İnsanın tarihe şeref sözü olmalı, ülkenin dağlarının doruklarında bir şeref sözü olmalıdır. Bunlar gelişim ve başarı sözleridir. Yoksa “nizamdan kurtuldum, beni kimse görmez, bastırırım”, yine tarihte çokça denildiği gibi “despotizmi konuşurum” dönemi değildir ve senin bu imkanın da yoktur. Ama bunu denediniz ve buna kapılıp gittiniz; şahsınızda ilkelliğe, düşmeye geçit verdiniz, ama gerillaya yanaşmadınız, ordu gerçeğine derinden inanmadınız. Yani dağların ilkelleştirici etkisini esas aldınız. Halbuki dağların bir de özgürleştirici, yüceltici, göklere ulaştırıcı etkisi vardır. Bunu hiç duymak bile istemediniz. Tarihin burada büyük hissi duygusu vardı, bu hissi duyguya ulaşmak bile istemediniz. Daha ilkel güdülerle yaklaşım gösterdiniz. Kimler yanıldı, kimler kaybetti! Bu on yılı bu anlamda nasıl tasarladınız, nasıl yaşadınız? Bu çerçevede kendi durumunuzu değerlendirin. İyi bir hazırlık, kendini yıllara iyi veriş kötü mü olurdu? Dağların özgürlük türküsünü söyleyerek yaşamak mümkünken, sizin yaptığınız onun son derece yaratıcılığı sürükleyen tarzına kendini kapatarak yaşamak oldu.

En büyük sevgileri yoldaşlarına göstererek yaşamak imkansız mıydı? Bu köhnemiş, artık rezaletten başka, iğrençlikten başka, lanetli olmaktan başka sonuç vermeyen o ağa tutkunuz, yine o jandarma tutkunuz size çok mu şeref kazandırdı? Oldukça iddiasız, “başaramam, edemem, yaşayamam” havanız çok mu şeref kazandırdı? Çok mu rahata ulaştırdı? Yaşam imkansız mıydı? Başınızdakileri, o vadileri, o kayalıkları zorlasaydınız, yer bulamaz mıydınız? Bir kuş kadar, bir keçi kadar kendinize bir yuva yapamaz mıydınız? Ve halen gözünüz bilmem nerede, böyle yaşayacağınızı sanıyorsunuz, bu doğru mudur?

Sömürgeciliğin bitmiş tükenmiş denizlerinde yol almaya çalışmak, onun yaşam hastalıklarını kendine yakıştırmak çok gerekli miydi? Partimizin çizgisindeki yaşamın kazandırıcı özellikleri gerçekten az mıydı? Bunlar size yetmedi mi? Daha da önemlisi bunları görebildiniz mi? Bunlar üzerinde düşündünüz mü, onunla çalışma yaptınız mı, onun olgun kişiliğini, düşünebilen ve yapabilen kişiliğini sergilediniz mi? Eğer olmadıysa, o zaman bana bir söz söyleyebildiniz mi? “Olmuyor yoldaş, çizginin gerekleri üzerinde çok düşündük, imkan ve olanakları çok değerlendirdik, olmadı ve yanlış” deseydiniz. Öncelikle beni ezip geçseydiniz, beni de bu işkenceden çoktan kurtarmış olurdunuz. Ama bunu da yapmadınız. Çizginin sıradan bir uygulanmasının bile ne denli zafere yol açtığını, bizzat kendiniz doğru bir adım attığınızda nasıl gelişmeye yol açtığınızı gördünüz. Bunun böyle olduğu binlerce defa size söylendi, ama buna rağmen başarılı bir adıma ilgi göstermediniz. Bunun nedenini anlamakta halen güçlük çekiyorum.

Çözümleme denilen “sanat” bu kişilik yüzünden geliştirildi. Bu yıllarda çok öfkelenedik. Zafer meyvesini elini sallasa tutabilecek, alabilecekken, onu bile alamama, çürütme, hazırı bile yiyememe öfkelenirmesin de ne yapsın! En kötüsü de, hiç de hak etmediğimiz halde bu yenilgili, çürümüş halinizle benim gibi başarı için inanılmaz çabaların sahibi bir

kişiliği de yenilgiye uğratacaktınız. Bu en büyük günahlarınızdan birisidir. Ne mutlu bana ki, sizin bu düşürme oyunlarınıza alet olmadım. Yine son derece düşürücü, çürütücü her türlü tavrınız, tutumunuz karşısında ayakta kalmam, kendimi esenlikte tutmam bana büyük mutluluk verdi. Çünkü içinde hemen hemen her türlü anlayış var; köylü kurnazlığının, aydın ukalalığının, yoldaşlığın, “edemem, yapamam” demenin bin bir biçimi olan tavırlar var. Yoldaş gibi yaşasaydık, mutlulukları bu temelde paylaşıyorduk kötü mü olurdu? Başarı tarzımızı andımız yapsaydık, bununla yatıp, bununla kalksaydık, bununla büyük tutkuları paylaşıyorduk, bununla duygulansaydık gerçekten neler başarılabilir ki... Bunu hiç denediniz mi? Bu temelde eleştiri oldu mu? Bu temelde bir düzeltme hareketine kendinizi ne kadar verdiniz? Düzeltme hareketini yapın diye çok söyledik. Bundan sonra da bir başlangıç yaparsanız yine kabulümüzdür. Ama sözünüze layık olmamanız sizi onure etti mi, etmedi mi, onu da gösterdik. Ortadayız, biz yine sözümüzün eriyiz, yine ülkemiz için çalışıyoruz, yine insanlığın gururu olmaya büyük özen gösteriyoruz. Ve bunu da dosta düşmana gösterdik. Kendimizi bütün yönleriyle açıklığa kavuşturduk. Böyle yapmakla kayıp mı ettik? Böyle kendini dayatmakla kaybeden kimdir? Düşmana bakın, halkımıza bakın bütün zorluklarına rağmen gülen kimdir, kahrolan kimdir, halen bunları görmeyecek misiniz?

Dolayısıyla en başta emir komuta sürecine girenler, partinin yüce yetki ve görev anlayışıyla hareket edenler, bu kadar şehidi olan, bu kadar büyük çaba ve özverisi olan bir hareketin anısına hiç olmazsa bağlı olmayı bilmelidirler. Hiç olmazsa bu sefer fırsatı ve imkanı kendi canlarından daha iyi değerlendirmelidirler. Böylesine tarihi anlamlı günlerin hakkı başka türlü verilemez, söz söylenemez, gerekleri yapılamaz. Yaşadığım müddetçe başarısızlığa geçit vermeyeceğimi belirtebilirim. Ama siz, biraz başarılı yaşama sözünü verebilir misiniz? İnanmışım ve çaba sergilediğim çizgi uğruna ölsem de başarılı sonuçlar verebileceğimi söyleyebilirim. Acaba siz yaşamınızın bu anlamda bir sonucunun olabileceğini söyleyebilir misiniz? Mutlaka söylemelisiniz, söylemek için ne gerekiyorsa onu sergilemelisiniz. Bu bir şeref sözüdür, bu bir tarih sözüdür, bu bir can sözüdür ve her şeyden önce gelir. Hiçbir lafazanlık, hiçbir bireysel alışkanlık, özellik böylesi değerli bir sözün verilmesini ve gereklerinin yerine getirilmesini engellememelidir. Bu düşkünlüğü kendi kişiliğinizde asla yaşatmamalı, ona geçit vermemelisiniz. Samimiyetinize, dürüstlüğünüze oldukça inanarak, başta şehitler olmak üzere halkımıza da can bağınızı bilerek, yücelme konusunda da tutkulu olduğunuza emin olarak, düşmana karşı da mutlaka bir şeyler yapmak istediğinizi göz önüne getirerek başarabileceğinize inanıyoruz.

Bütün bu samimi dileklerimizizin, umutlarımızın başarıya ulaşması için özellikle bu onuncu yılımızın tarihi derslerini ve bu Ağustos zafer ayının çözümlerini sonuna kadar özümseyin. Gerekirse on defa, yüz defa çözümlerinin içini dolaşarak, gezinerek kendinizi görün. Değerlendirmelerimiz tıpkı bir ayna gibidir, kendinizi en ince ayrıntılarına kadar görebilirsiniz. Çirkinlikleriniz kadar, olası umut veren yaşam belirtilerlerinizi de yakalayın. Böylece oldukça doğruları esas alan bir tarzla kendinize, bütün çalışma sahalarınıza ve özellikle birlik, örgüt faaliyetlerinize, her türlü militanlık, komutanlık görevlerinize yönelirken görev ayrımı yapmayın. Hemen her sahada emredici, gerekli ve yerinde bir çabanın sahibi olarak gözünüzü başarıdan ayırmayan bir tempoyu eksik etmeyerek bundan sonrasına yüklenin. Bu, size kaybettiren yılları tekrar kazandırabilir veya kazanamadığınız yaşamı kazandırabilir, muhtaç olduğunuz başarıları getirebilir. Biz buna büyük özen göstereceğiz.

Bu temelde bundan sonrasının da büyük bir özenle hazırlanması kadar, bizzat yürütülmesine de kendimizi vereceğiz. Biz de layık olmaya çalışıyoruz. Layık olmak karşılıklı olur, söz bu temelde karşılıklı olur, gerekleri kesirse bir o kadar da büyük bir dikkat ve duyarlılıkla yerine getiriliyorsa sonuçta başarı gelir. Ve artık başarı bizimle olsun, başarının ortak gelişmesinde kesin bir yerimiz olsun.

Bu söz sizin olsun, bu söz artık her savaşımlarımızın, her partili yoldaşlarımızın sözü olsun. Bu sözlere ihtiyacımız var. Bunun için zorlama yok. Hepinizin sonuna kadar partinin olanaklarına, savaş silahlarına kavuşma imkanı var. Bu, kesinlikle ucuz bir silah değil, ucuz bir yaşam değil. Biz cömertçe sunuyoruz, ama onların amansız kullanılması da sizin şeref sözünüzün bir gereğidir. Sizi bu biçimde tanımayla, bundan sonrasına büyük yüklenmeye ve mutlaka kazanmaya çağırıyoruz.

31 Ağustos 1994

POLİTİKLEŞMEK YÜCELMEK VE ÖZGÜRLEŞMEKTİR

Kaybettirenler, kaybettirmeye devam ederler, esasta biz de kazanma üzerine rolümüzü oynamaya devam edeceğiz. Artık şikayet etmemeniz gerekir. Kaldı ki bu süreçte sözlerin anlamını da muazzam çözmeye çalıştık. Çözerken, niteliğinizi ortaya koyarken çok öfkelensek bile, şikayet etmek fazla gerçekçi olmaz, çünkü bu kadarsınız, bunu da bilmek gerekir. Yine de esastan geçirmeye çalışacağız. “Alem utansın, tarih utansın” derler ama, siz kendiniz utanın. Biz yine de alınızı ağartacak işleri yapmaya devam edeceğiz. Çok zayıfsanız, kendinizi doğru dürüst saygıdeğer kılmayı bilemiyorsanız, anlamaktan bile acizseniz, utanması gereken ben değil, siz olursunuz. Şikayet etmeye hiç hakkımız yok. Şikayet etmek ayrı, öfke duymak ayrıdır. Bizim yaklaşımımız öfkeli olmakla birlikte, çözümü daha derinden yaşama iddiasını esas almaktadır. Bir insan neden kendini geliştiremez? Neden en temel kişilik, ulusallık, sosyal, siyasal gelişme haklarını kullanamaz? Neden her türlü haktan, gelişmeden imkandan, olanaktan yoksun kalıyor? Çözümler aslında bunu da önemli oranda açığa çıkardı ve bunun bir kader olmadığını belirlemeye oldukça önem verdik. Hatta kendimde bile gerçekleştirdiğim en önemli husus kendime, sen geliştirebilirsin, sen kendini geliştirebilirsin dememdir. Bunun ispatı çok iyi bir öneme haizdir. Başkası ne yaparsa yapsın, gelişmekten ne kadar alıkoysa koysun, onu kendi kişiliğimizde

ispatlamamız büyük öneme haizdir. Sizin dönüştürüp değiştirmedığınız kişiliğiniz, ilk elden sizi ilgilendirir. Politikleşmek istiyorsunuz, askerileşmek istiyorsunuz, ama tüm bunlarla dalga geçiyorsunuz. Bu yaklaşımla tabii ki çevreye de zarar verirsiniz, ama zararın fazlasını da herhalde kendiniz görürsünüz.

Sınıf mücadelesi dedik, ama bu düzeyde bir yoğunluk hiç aklımıza gelmedi. Yani neredeyse kılcal damarlarına kadar incelemekle karşı karşıya geldik, sınıf mücadelesinin kılcal damarlarıyla uğraşyoruz. Utanmadan, hemen herkes kalkıyor, “tıkandım, geriledim, gelişemiyorum” diyor. En önemlisi de rahatlıkla görev diye belleyip yapacağı birçok işi görmezlikten geliyor veya hiç de geliştirici bir öge olmadığı halde, kendini çok geliştirici olduğuna inandırıyor. Tüm bunlar ikiyüzlülüğü ifade eder. Yalanın kaynağı da bu tutumda gizlidir. Fırsatım olsaydı, yalan üzerine bir roman bile yazabilirdim. Bizde yalancı kişilik, yalancı sözler, yalancı duygular, yalancı hemen her şey çok etkili. Doğru olabilmek, anladığımız anlamda da değildir. Doğru olabilmek, güçlü olabilmekten geçer. Güçlü olmasını bilmeyenler, asla doğru olamazlar; doğru olamayanlar da asla yalancı olmaktan kurtulamazlar. Diğer anlamda da, kendini kandırınlar topluluğu, yanılıgılı olanlar topluluğu olmaktan kurtaramazlar. Bunlarla nasıl mücadele edeceğiz? Saflarımızdaki gırtlığımıza kadar zavallılık, daha da altını kazarsak olmadığı halde kendini olduğu gibi sanmak, yapamadığı halde yapabilir gibi gözükme, başaramadığı halde başarır gibi kendini göstermek yanılıgıdır, yalandır, aldanmadır, demagojidir. Bütün bunları aşmak ise militanlıktır, komutanlıktır. Bu da kimde, ne kadar var? Bütün bu konuları da kendinize sorun yapmayışınız daha da düşündürücüdür. Aylardır, yıllardır çaba harcıyorum, ama bu durumunuzu çözemiyorum. Sözü'nün sahibi olamayanlar, söz verip de gereklerine bir adım bile yaklaşmayanlar o kadar çok ki, hem de iyi niyetlice, neredeyse bütün yapıyı buna teşvik ediyorlar.

Bütün bunlar sizin için de son derece yakıcı durumları ifade ediyor. Ben biraz daha kendimi aştıkça, neredeyse büyük bir saldırıyla karşı karşıya olduğumu görüyorum. Hem de parti içinden gelen bir saldırı! Bu olacak bir şey mi? Adeta beynime, ruhuma büyük bir saldırı var. Yenilmemek yetenek, sabır ister. Sözümona savaşıma adı altında günlük olarak bize kaybettirenler o kadar çok ki, oysa kendileri de yaşamın kenar çizgisinden bile geçmeden gidiyorlar. Ama biz iddialıyız, çünkü yaşamaya söz vermişiz. Onlar ölü müdürler, diri midirler önemli değil, ama bizim için yaşam çok önemli. Bizim gibi karar veren bir kişilik, kesinlikle sonuçları sizin ele aldığımız gibi ele almaz. Zaten iddiasızlığınızın da kaynağı buradadır. Kaybetme nedenlerine bu kadar ucuz bakanlar, bu kadar kendini sorumsuz hissedenler, diğer yandan “bir şeyler yapmalıyım” deyip de yapmanın kenarından bile geçmeyenler, yine de yaşar gibi gözükkenler ciddi sorunlarımızdır.

Baştan beri bizim yaşadığımız çok acımasız bir hikayedir. Bu hikayeyi yaşamalı mıydık, yaşamamalı mıydık? Düşünüyorum da, en iddiasız hiçlik ortamından hikayeyi buraya kadar geliştirmek çocukluğumdan beri bir inadımdır, ama gerçekten bıktırıcılık yoktur, son derece dayatıcıdır. Sizi taşımak, sandığınızdan daha fazla direnme gücü istiyor. Kaldı ki siz bunun farkında da değilsiniz. Ben bir kişiye karşı, bir dosta karşı, hatta bir kuruma karşı biraz ağırlık olduğumu hissettiğimde, inanılmaz ölçüde kaskatı kesilirim ve çok zorunlu olmadıkça tarihin çok önemli bir eylemi veya işi için gerekli olmadıkça kendimi affetmem şurada kalsın, ağırlık olmaktan çıkarmak için olağanüstü davranırım. Ama size bakıyorum; örgütün de, kendinizin de, yoldaşlığın tüm gereklerinin de başına bela oluyorsunuz. Gerçek bir hastalık durumu burada karşımıza çıkıyor. Hastalığı geliştiren bazı kaynaklar vardır, hastalığı yayma merkezleri. Birçokları bundan rahatlık duyuyor, “kendimi biraz daha bastırayım, biraz daha yayayım” diyorlar. İşte böylesi illetler çok yakınımızda. Hastalığın kendini yayma özgürlüğünü istiyorlar! Bu durum kişiliklerinizde anlayamadığınız kadar etkin ve yaygındır.

Bu noktada politik kişilik, asla bu hastalıklara düşmemek kadar, bütünüyle yücelmeyi, özgürleşmeyi sağlayan kişilik demektir. Siz ise haddiniz, hakkınız olmadığı halde tam tersine bir konumu dayatıyorsunuz. Burada hak, hukuk, kişi özlemi üzerine bazı tahliller yapıyoruz. Onlar ise çizgimizin, ilerlememizin altını üstüne getiriyorlar. “Yapma, etme” diyoruz; onlar ise utanmaz bir biçimde, ağlamaktan, sızlanmaktan tutalım, işi komploya kadar vardırıp “alan özgürlüğü istiyorum” diyorlar. Ama gücümüz sınırlı, eğer daha gelişkin bir siyasi, askeri seviyede olsaydık, onlara daha değişik yönelmek gerekecekti. Ailenin yaramaz, şımarık, her türlü pislığe batmış çocukları gibisiniz. Genel ailede de öyle, partiye taşırılmış ailecilikte de öyle, yani her gün ağlayarak büyümüşler.

Bu noktada size ilkeyi anlattım; aile içerisinde ben de bin defa ağlamışım. Halen hatırlıyorum; utanmasızca ağlamışım. Anamın o zamanki yaklaşımını şimdi yerinde buluyorum. Sizin durumunuzla kıyaslayabilirim; hüngür hüngür ağlayarak bana böyle yaptılar, beni böyle dövdüler demiştim. Sanıyorum anam bana “Böyle bağıracağına gidip intikamını alacaksın” demişti. Şimdi düşünüyorum, bu anlamda çok iyi bir kadın. Bana ne ekmek verdi, ne de başka bir şey. Birkaç da tokat patlattı ve beni kovdu. Anamın yaklaşımı bu temeldeydi, yani bana sahip çıkmadı. Tabii ben de anadır, bana neden böyle yükleniyor diye düşünüyordum. Yaşadığım bu olay halen aklımdadır. Bunun eğitim için mükemmel bir ders olduğunu söyleyebilirim. Sanıyorum anamla aramda geçen bu konuşmamızdan kısa bir müddet sonra, intikam almaya yöneldim. Beni dövenleri ben de dövmeye başladım veya taşla başımı yaranların başını ben de taşla yaralamaya yöneldim ve iki, üç eylemi de başarıyla yaptım. Birisi damın başındayken bana vurdu, onu biraz kovaladım. Birisi yine tarladayken yönelmişti, ben de onu evine kadar kovaladım. Böyle bir hikayeyi halen hatırlıyorum. Şunu demeye getiriyorum; bu hikayeyi sizin yaptığınızla karşılaştırdığımda aynı olay. Aslında siz de bağırıyorsunuz. Bütün davranışlarınız bana bu hikayeyi hatırlatıyor. O zaman küçük bir çocuk olmama rağmen, fazla ısrar etmeyerek ters bir yaklaşımla dersimi aldım. Diğer bazı dersler daha vardı. Örneğin bağırıp çağırarak ekmek istiyordum, anam da kendi koşullarında bana ekmek vermiyordu. Onun ekmek vermemesi beni doğal olarak ekmeği yaratıcı bir eylemle elde etmeye götürdü. Daha küçük yaşta içerisine girmiş olduğum bu tutumlar yüzünden anam bana “Böyle ekmek isteyeceğine kendi çabanla yüklen, ekmeğini kazan” demişti.

Şimdi sizin iktidar tutkularınıza, yaşam endişelerinize bakıyorum. Bunlara ne kadar yönelsem de siz yine de onları istersiniz. Bu durumunuz sömürgeciliğin kapısında ağlayan halkımızın durumuna benziyor. PKK'nin kapısına gelip ağlayarak ısrarla sizi yaşatmasını istiyorsunuz, olmazsa da “ölmüşüz” diyorsunuz. Bu, yanılğılarla dolu değişik bir yenilgi, değişik bir kölelik durumunu ifade ediyor. Bunun içerisinde bilinçlik de var, iyi niyet de var, ama kötü niyetler de az değil; yaramazlıklar da, lümpenizm de söz konusudur. Kendinizi ağa, bey gibi görüyorsunuz veya otuz, otuz beş yaşındaki bebekler gibisiniz. Şimdi bütün bunlarla uğraşıyoruz. Kaldı ki ben, dersimi böyle aldıktan sonra bir daha bu tür yaklaşımlara girmedim. Hatta bir ders daha vardı. Hali vakti yerinde olanın üzüm bağından, fıstığından, bostanından bir, iki şey almaya çalışıyordum. Bana yöneldiklerinde, tokadı patlattıklarında, nasıl bir daha kolay yakalanmamam gerektiğini düşündüm. Beni tutarlarsa, dayak atarlarsa haklı olduklarını düşünerek çalmanın bile bir kanunu vardır sonucuna vardım. Kendi kendime, hem çalıp, hem de şikayet etmek olur mu; çalacaksın zenginden veya şundan tam çalmayı bileceksin ve asla yakalanmayacaksın, aksi halde çalmayı bırakacaksın dedim. Buna benzer birçok ders çıkardım. Daha ilkokuldan itibaren bu konuda mükemmeldim. Hemen hemen bütün derslerde; hem okuma derslerinde, hem yaşam derslerinde kusursuzdum. Şimdiye kadar da kimse bana “bu, dersini alamadı” diyemez. En önemli bir özelliğim de, en küçük ilişkilerimde bile ağırlık yarattığımda, inanılmaz bir çabayla onu hissettirmemek, Önderlik çabalarını ne kadar kaldıracabiliyorsa, öyle olabilmesi için olağanüstü davranabilmektir. Bu bir terbiye meselesidir. Sizin böyle bir terbiyeyi yaşamanız için bambaşka bir dönem gerekli, bu da mümkün değildir. Gerçeklik veya orijinalite bu kadardır, ama yine de terbiye etmede ısrarlı olmak gerekiyor.

Şikayet etmemek, boyun eğmemek, uzlaşmamak ve direnmek gerekir. Üzerinizde böyle durmaya devam edeceğiz. Fakat bunları belirtirken, yine de herkes kendi gerçekliğini konuşuracak. Benim burada söylemek istediğim, “aynı ideolojik, siyasi, örgütsel hattı temsil ediyoruz, ona bağlıyız” diyenlerdir. Bunlar, bu sözün ne anlama geldiğini bilmek zorundadırlar. Sizler için bu anlamda politika üretmeye çalışıyorum.

Kendi halime bakıyorum, size bakıyorum; acaba sizin için gerçekten bir bela mıyız veya siz ne kadar belasınız? Gerçi TC bizi bir bela olarak görüyor, acaba sizin için de bir bela mıyız, siz de mi öyle görüyorsunuz? Kendimizi bela olmaktan nasıl çıkaracağız, bilinçli hareketimizin içinde bu durumları nasıl önleyeceğiz? Siz de, “biz dört dörtlüğüz” diyemezsiniz. Dört dörtlüksün adama “yaptığın işe bak” derler, dört dörtlüksün “düşman karşısında kaç paralıksın” derler; “lafla güzellik olmaz” derler. Lafla beyliğin de, ağalığın da olmadığını çok iyi biliyoruz. Zor bela bazı imkanları ortaya çıkarıp yönlendirmeye çalışıyoruz. Bunu istismar etmenin, bunu ucuz kullanmanın yiğitlikle bir ilgisi söz konusu değildir. Ama yine de işleri denetleyebilmeli ve çok geç de olsa sizlerle ustaca uğraşmayı bilmeliyiz. Umudu kaybetmek en kötüsüdür. Bana göre kendimde gördüğüm en önemli şey de; kendini, hem de en büyüğüne kadar değiştirebilirsin yaklaşımıdır.

Ülkemiz koşullarında kış genelde, “yaz yorgunluğu, yerini bir uyku haline terk etti” şeklinde değerlendirilir ve bu süreçte yoğunca ucuz sohbetçilik, köylülük yaşanır. Ama bizde bu anlamda ele alınamaz. Biz, tarihi olarak önümüzdeki süreci her zaman olduğu gibi büyük görmek zorundayız; birçok gelişmenin kuluçkası halinde değerlendirmeliyiz. Olası birçok gelişmeyi bu kışın atmosferinde veya bu kışın hazırlıkları içinde kuluçkaya yatırarak, hamle döneminde olması gereken bir biçimde daha sıcak bir yılı yaşatmayı bilmeliyiz. Öyle gözüküyor ki, uzun süredir büyük bir mücadeleyle yürütülmekte olan ideolojik, siyasi çizgimizi örgüt ve pratik yaşam anlayışımızla keskinleştireceğiz. En azından bu kadar zarar veren kişinin her türlü tutum ve davranışını en az düzeye indirgeyeceğiz. Artık çizgiye gelememe, yaşama gelememe gibi yaklaşımlara son vereceğiz. Bunlar belki size düz bir anlatım gibi gelebilir. Ama alınan günlük haberlere bakalım; havalar biraz soğudu diye bilmem “bir grubumuz şu köyde, bu köyde imha oldu” deniliyor. Düşman köye sızıyor ve hepsini imha ediyor. İşte Kürt'ün kış uykusu biraz böyledir ve yeni sürecin başlangıcını böyle bir darbeye karşılarlar. Sürekli büyük bir öfkeyle köylü yaşamına, ev yaşamına giren kuralsızlardan bahsediyoruz, siz belki yadırgadınız, ama görüldüğü gibi onlar düşmanı mutlu eden yaşam tarzına kapıldılar. Geçmişte belki böyle binlerce gafil avlanma yaşanmıştır. Her eyaletimizde bu arkadaşlar en azından yüzlerce kayıp vermemize neden oldular. Bir sıcak çay, bir sigara, sözümona “rahat yaşam biçimi” dediler. Tabii yüzyıllardır bu yaşama çekilen kişiliklerin, en son ağanın kapısında, devletin kapısında kaç paralık kişilikler olduklarını biliyoruz, ama hiç olmazsa bizim saflara ulaştıktan sonra bunu yapmasınlar. Evi de ev olsa, köyü de köy olsa gam yemezdik.

İnsanlar neden bu kadar düşkün? “Saflarımızda çizginin çok ötesindeki kişilikler” diyeceksiniz. Doğru, işte bu kişilikler çizginin çok dışında yaşıyorlar. Hem de bir köyün içerisinde kendini gafilce bey gibi gören kişiler. Tamam o da anlaşılabilir; hepsi de kaybettikleri beyliklerini PKK içinde yeniden yaşamak istiyorlar. Zaten herkes bizde biraz da bey gibidir, herkes bu beyliği PKK'de yakalamak istiyor. Nedir onun ölçüsü? Bir köye gidip ağa gibi kurulacaksın, “bir gün paşalık yeter bize” diyeceksin. Maalesef bunu diyenler çoktur. Bunlar hayalle veya bir günlük paşalık içinde kendilerini tatmin edebilirler, fakat biz bunu kabul edemeyiz. Düşünün, bu kişiliklerdeki yaşam yirmi dört saatle sınırlıdır. Bana göre yirmi dört saatle de değil, bir anla sınırlıdır veya onun yaşanıp yaşanmadığı da belli değildir. Onlar bilinçsiz arkadaşlar değil, ortaya çıkan durumlar bilinçsizce yapılan şeyler değil, bu bir felsefedir, farklı bir yaşam anlayışıdır. Direnmesi de, teslimiyeti de öyledir, ölmesi de öyledir.

Bunlara çok üzülüyorum. Aynı durumu hepimiz ifade ediyorsunuz. Yaşamınızı izlediğimde bundan başka bir sonuç çıkaramıyorum. Kendi öykümü, size boşuna anlatmadım. Köyden kopuşu mutlaka doğru anlamalısınız. Biraz saygılı olabilseydiniz de bu hikayeyi doğru anlayabilseydiniz. Kopmuşum, sanki yüreğim parçalanıyor dedim ve iki gözüm iki çeşme oradan ayrıldım. Ama güzel kopmuşum, öyle anlaşılıyor ki, bu kopuş önemli bir ilerlemeymiş. Yine aileden kopmuşum, hem de adeta intikam alırcasına kopmuşum. Aslında bunu da iyi anlamak gerekiyor. Saldır aileye, parayı al, ondan sonra büyük bir hayıfla aileden çık, babadan kop, tüm aileden kop, bütün köyden kop! Oysa siz aileye, ailenin herhangi bir özelliğine tapıyorsunuz, köye tapıyorsunuz. Gidip basit bir lojistik için, bir lafazanlık için canınızdan

oluyorsunuz. Köycülük; köyde evlerde oturmak değildir, yaşamımızın tümü köycülüktür. Dağda da olabilirsiniz, ama köycülük yaparsınız. Haftanın savaşında, Xankurke savaşında bu köycülük anlayışı nedeniyle bu kadar kayıp ve imhaya yüz yüze geldik. Başını koparsan da onu, bir yere yığılmaktan kurtaramıyorsun. Fakat dağda biraz elverişli bir biçimde konumlanırsa hiçbir şey olmayacak. Aslında köyde, kente çalışma yapılmaz demiyorum. Onların da yeri var, ama işin esasına ilişkin olarak da, düşmanın ulaşamayacağı alanı yaratmadan, rahatlıkla düşmanın imhasına uğrayabilecek bir yerde, bir ilişki tarzında ısrar köycülüktür, yerleşik düzenin boyun eğmeciliğidir ve bu da hepimizde yüzde yüz egemen olan anlayıştır.

Değerlendirmeme başlarken, “yalancılar” diye bir söz sarf ettim. Bu gerçekten de var. Örneğin, küçük bir alışkanlığımı kolay kolay bırakmayanlar o kadar çok ki. Ben size sigarayı bırakın demiyorum, fakat bıraktırmayı deniyorum. Benim de öyle alışkanlıklarım var, ama sık sık değiştiriyorum. Alışkanlıkların esiri olmak çok tehlikelidir. Bir alışkanlık gücünü kendinde kırmak, kendini her an en farklı olanı da yapabilir düzeyde tutmak, yaratıcı bir önderlik gereğidir. Ama bizimkilerin başını da koparsan bir alışkanlıktan, örneğin bir sigaradan koparamazsın. Bir ara denedim, bir ay sigara yasağını koydum, neredeyse herkes isyan edecekti. İşte bu anlayış daha sonra kendini ilkel ilişkilerde, dağda köycü ilişkiler ortamında tuttu. Kendilerine kalsaydı bütün partimizi silip süpüreceklerdi.

Dilinizdeki, yüreğinizdeki her şey yerleşikliğe, düzene bağlıdır. Düşman bizi başka yerde vurmuyor. Bizim tarihi gerçeğimiz şunu söyler; dağların doruklarındaysan, özgür kalabilirsin! Bu ilkeyle çelişen de yıkılır. Biz savaşın tarzını dağlarda yaymak istiyoruz. Zaten var olacak olan da, tamamen bu ilkeye bağlı olarak varolacaktır. Her gün bu ilke çiğneniyor. Neden? Dersim’in kocaman Pülümür dağları, mağaraları, kayalıkları var ki, düşman içine adımını bile atamaz. Ama sen hepsini bırakacaksın, boşaltılmış bir köy evine gireceksin, orada yemek yapacaksın ve düşman gelip seni orada vuracak. İnsanın kendi kendine bir kastı yoksa, kini yoksa niye böyle yapsın? Ama onu oraya çeken bir anlayış var. Bu tür anlayışlar çok yerde yaşandı ve halen de yaygındır. Günlük olarak gelen haberlerde; “köye birim yolladık” diyorlar. Köye birim yollayarak ne yapmak istiyorsun? Kimlerin bize ne dayattığını ben hissediyorum. Halbuki benim evden kopuş tarzım köklüdür. O gün bu gündür ben, dakikalık bile olsa bir köy yaşamına tenezzül etmem. Dikkat edin, benim kendime biçtiğim fazla bir yaşam da yok, ama bana göre sizinki düşküncü bir yaşam! Ne ailesine, ne oğluna, ne kızına, ne bebesine, ne çoluk çocuğuna tenezzül etmem, merhaba bile vermem. Sadece şunun için ilgilenirim; “senin yüceltmeye ihtiyacın var” derim, o kadar. Bunun dışında metelik kadar değer vermem. Ama siz tapıyorsunuz, dolayısıyla fazla nitelikli kişilikler gelişmiyor. Bu, küçük burjuva yaşam için daha da geçerli bir durumdur, kent için de böyledir. İlişkileriniz sığ, ilişkileriniz düşküncü; bu açıdan dağda dayanamıyorsunuz. Kenti, köyü, birbirinizi özlüyorsunuz. Burada da her gün resmiyet, askeri yaklaşım dememize rağmen siz ahbap çavuşluk yapıyorsunuz. Ben sizi suçlamıyorum. İnsan arkadaşını, dostunu her gün de görmek ister, fakat sizi siyasetleştirmek zorundayız. Siyasetleşmeye inanıyor musunuz? Bir amacımız da odur. Askerleşmek zorundayız, ona inanıyor musunuz? Ama lafla değil. Bir çoğunuz benim karşımda dört dörtlük askersiniz, fakat arkamı döndüğümde kendinizi yaşıyorsunuz. Bu büyük bir yalan değil de nedir? Yalancının romanını geliştireyim dediğim nokta da budur.

Yalandan; yalancı, sahte, yüzeysel ve dar bir yaşamdan uzaklaşma, kopma gücünüz yok. Bu gücünüz olmadığı için grubu bir köye götürür, bir takımı bir odaya koyar sonuçta imhaya kadar vardırırsınız. Bu, ihanet kadar tehlikelidir. Böylesi olaylar bir değil, binlerce defa yaşanmıştır ve bunlar bir ulusun kaderiyle oynamadır. Hemen her sahada bu tür durumlar yaşanıyor. Kendinize sormalısınız, hanginiz bunun dışındasınız? “Eğitildik, hazırız” diyorsunuz. Acaba yalancılıktan kendinizi kurtarabilecek misiniz? Bu yiğitlik var mı sizde? Çok iyi biliyorum ki, biraz anlasanız bile yine de bildiğinizi okursunuz, bildiğinizi okumaya devam edersiniz.

Böylesi bir yaşama karşı savaşmak için sizden çok büyük çaba istemiştik. İlk isyan, halk savaşı üzerine yaptığımız değerlendirmelerde bunları dile getirdim ve kendi yaşamımda bunu çözümlerdim. Ama siz doğru anlamaya yanaşmıyorsunuz. Terbiye almayan çocuğa benziyorsunuz. Ben ağlarken anamın bana nasıl yüklendiğini anlattım. Ben dersimi iki üç dayaktan, iki üç azarlamadan sonra aldım. Ama siz bunca yaşananlardan ders çıkaramıyorsunuz. Neden? Keşke benim anam gibi sizin de bir ananız olsaydı. Ama ananız sizi el bebek, gül bebek, yumuşacık pamuk içinde, “benim oğlum büyür, paşa olur” edebiyatla büyütmüş. Dolayısıyla kolay kolay ıslah olamıyorsunuz. Islah olmak zorundasınız, başka çareniz yok, çünkü karşınızda düşman var. Neyle ıslah olacaksınız? Neyle gelişeceksiniz? Mutlaka kendiniz için bir çare bulmalısınız. Ben arkadaşımı yaşatmak için en kapsamlı çalışmaları yapan biriyim. Ama siz benimle her şeyi yapamazsınız; bana bir iki gün dayanarak, hatta bizim yarattığımız partiye tümünden dayanarak kendinizi kurtaramazsınız. Sizi kim yaşatacak? Nereye kaçacaksınız? “Birbirimizi tüketiriz” dersiniz, tüketin bakalım, nereye kadar? Bahsettiğiniz, her gün karşımıza çıkarttığınız yaşam nereye götürür? Mertlik yok, gelişme yok, sıkışıklık var. “Sıkışmadık” diyen bir kişi var mı içinizde, “darlığa düşmekten kendimi alıkoydum” diyecek hakikatli bir kişi var mı? “Yaşamın gücüyüm” diyecek bir kişi var mı? Bastırmayan, çizginin dışında kendini dayatmayan var mı? Çizginin gereklerine hakkıyla cevap veren var mı? Eğer bunlar yoksa, olan nedir? Böyle olamıyorsanız, kendi tanımınızı kendiniz yapın. Kolay adam olduğunuzu söyleyebilir misiniz? Bana göre böyle bir kişiyi adam yerine koymamak gerekir. O açıdan “insana böyle yaklaşılır mı, bizim gibi erkeklere, bizim gibi kızlara böyle yaklaşılır mı” diyorsunuz. Ben böyle erkek, böyle kız kabul etmiyorum, böylelerini insan yerine koymam. İnsan yerine koymadığım için de doğru yaşam hakkınız olduğuna inanmıyorum. Hak sahibi olabilmek için önce insan olmak gerekir. Saygıya layık olabilmek için önce insan olabilmek gerekir. Bu da, kendini en azından çizgi dahilinde başarılı tutabilen bir seviyede seyrettilmekle mümkün. Böyle olmazsanız, sizi insan yerine koymam, size iyi bir erkek, iyi bir kız demem. Kendime bile kolay kolay tanımadığım bir şansını neden size taniyayım? Allah’ın zavallısısınız, elinizden fazla bir şey gelmiyor. Nasıl gelişeceksiniz? Herkes bildiğini okusun, herkes herkese bir yalanı dayatsın, herkes bir hastalığı dayatsın; bu kendinize

yapabileceğiniz en büyük kötülük olur. Örnekler ortada, acımasız, yürek dağıtır bir biçimde kim kime yükür? Buna hiç birinizin hakkı var mı?

Hem yürekli olduğunu söylüyorsun, hem de bu tür tutumlar içerisine giriyorsun, bazı alçaklar da iki de bir ağlıyor; timsah göz yaşları! Vicdanlı olsa, yüreğini halkı için, yoldaşları için onların esenliği, sağlığı için çalıştırır. Kendini onun için işe koşturur ve başarılı olur. Ama ağlayanlara, sızlayanlara bakın; onlar kendilerine ağlıyor. Aslında bireyci bir amacı var, kendi kişiliğinde zaptetmek istediği bir şey var, elinden alındığı için ağlıyor. Ağlamaların hepsi yalan ve bireycidir.

Görüldüğü gibi, neredeyse tam bir roman konusu olacağız, insan davranışlarının derinliğine veya sınıfsal mücadelenin kılcal damarlarına kadar indik mi böyle oluyor. Bunun altından nasıl çıkacağız? Dikkat ederseniz, bunların nedeni ben değilim. En azından bir yoldaş olarak, hemen hemen herkesle dengede, uyumlu çalışmaya da varım. Ama kendinize bakın, buna verdiğiniz karşılık hangi seviyededir, en kötüsü de zavallısınız. Tabii, öyle kendini kasıtlı örgüte dayatan olamaz, esasta fazla yetenek arz edemiyorsunuz. Zaaflısınız, başarısız, mecalsiz ve çaresizsiniz. Devrimcilik tamamen bunlara zıttır. Devrimcilik çaredir, iktidardır. Devrimcilik, tuttuğunu koparmadır, savaşın ilmidir. Bunlar sizde yok. Bol bol ağlıyor, bol bol dövünüyorsunuz, ben bunu önlemek istiyorum. Hiç olmazsa benim yedi yaşındaki çocukluk halim kadar kendinize gelin ve bu ağlamayı durdurun. Karşı hamle yapın, düşmanınızı, yenilgiyi ağlatmayı bilin ve bu temelde kendinizi biraz güldürün.

Sanırım yaptığımız çözümler tarihi açıdan da partimizin gerçeğinde ağlamayı, yine yalanı da biraz durduracağı benziyor. Bu yavaş da olsa biraz doğruya getirecek. Sınırlı da olsa, doğruların egemen olma şansı var. Tesellimiz biraz da budur. Aslında benim öfkelerimi anlamak isteseyiz, bu anlayışsızlıklara, yalanlara, düşkünlüklere son verirsiniz. Ben sizin gibi ahlı vahli değil; bir ah değil, bin ah değil, her şeyi hücrelerime kadar yaşarım. Ama sizin gibi kocakarılık da etmem, asla ağlamam ve her sorunuma bir çözüm yolu bulurum. TC şimdi yoğun bir şekilde üzerimize gelirken, ben ona karşı hiç istifimi bozmadan yaşıyorum ve kendimi yitirmemişim. Çünkü savaşımız dünya uğrunadır. TC kendini yitirmiş, kıyamet koparıyor, her türlü saygısızlığı yapıyor; savaşın tüm yasalarının gereklerini bir tarafa atarak çok özel veya en insanlık dışı bir savaşım yürütüyor. Kendini mücadeleye hazırlayan kişi biraz bunu karşılama bilmelidir. Sizin parti içi sorunlar karşısındaki durumunuza bakalım; küçük bir sorun bile sizi ne hale getiriyor. Ama bizim için bin bir sorun var. Bunların karşısında biz nasıl geniş duruyoruz? Sorumlu, yakıcı, çare bulan, sabır, inat, emek... Belki siz bunları da görmek istemezsiniz, ama o şımarık çocuk dediğim, ağlayarak anasından mama isteyen ve böyle büyüyen bebek derken bunu kastediyorum. Ağlamışsınız, meme ağzınıza girmiş. İşte şartlanma budur. Şimdi bunu politikada da deniyorsunuz. “Ne kadar ağlarsam, meme o kadar ağzımıza girer” diyerek ucuz yaşarsınız, yetişme tarzınız böyle.

O açıdan da kendi yaşamımı, pratiğimi anlatmalıyım. Benim anamla ilişkilerim böyle olmamıştı. Ağladığımda ağzıma meme aldığımı hiç hatırlamıyorum, hatta hiç istemedim. Bu güzel bir şey, ama sizinki bunun tam tersi. Siz “ağlayayım da, ona göre birisi bana bir şey versin” diyorsunuz. Ben bir, iki defa ağlamayı denedim, fakat sonra bir baktım ki ayıp, öyle fazla bir şey veren de yok ve o tür ağlamayı bıraktım. Sizin bütün hareketleriniz bana ağlamayı çağırıyor ve işleri de ele alış tarzınızda hep ağlama var. Bunu bir politika haline getirmişsiniz. Ama bizim tarzımızda bu, politika yapmanın doğru bir biçimi değil. O ağlayış tarzının sizi nereye götüreceği biliniyor.

Bu toplumsal, ulusal bir özelliktir. Bunun emperyalizmle ilişkisi var, hatta tarihten kalma kalıntılarla ilişkisi var, ana baba kucağında büyüme tarzınızla ilişkisi var. Aslında bu daha da derinleştirilebilir. Bunun sonucunda siz ortaya çıkıyorsunuz. Sizi neden kolay kolay beğenmiyorum? Çünkü siz, böyle bir romanın tipisiniz, romanınız böyle gelişmiş. Bizimki, sizinkinden biraz farklı ve tabii çok ilginç. Ne yapalım, ben kendimi mi inkar edeyim, sizi mi? Ben de mi sizin gibi ağlayayım? Yalancılığa mı başlayayım? Türk Solu gibi kestirmeden Türk tipi veya Kürt tipi mi olayım? Onlarda her türlü kulluk var. Ben de onlar gibi olayım mı? Hayır, böyle bir tip olamayız. Böyle bir tip beni değil, ama sizi dile getiriyor.

Bunca yıldır hazırlanmış olmalıydınız. Sözüünüzün sahibi olabilmeliydiniz. Aslında ben biraz sözümü tutuyorum. Ben karşınızda hiç sızlanmıyorum, hiçbir yoldaş da, “sen bizim karşımızda ağladın, sızladın, düştün, çaresiz kaldın” diye bir şey iddia edemez. Biriniz, bunun doğruluğuna ilişkin tek bir kelime söylesin, her türlü cezaya razıyım. Ama siz, bütün hal ve hareketlerinizle bana bunu yansıtıyorsunuz. Acaba bir şeyler anlayabildiniz mi? Hiç olmazsa bundan sonra esasa bir giriş yapalım, belirleyici olanı bir kez daha yakalayabilelim. Buna bu sefer güç getirebilecek misiniz? Nereye gidersem gideyim, hangi alanda olursam olayım, amansız bir biçimde ders veriyorum ve bıkmadan usanmadan her şeyle uğraşıyorum. Birçok eski arkadaşla günlük olarak daha fazla uğraşıyorum. Buna rağmen acaba bunların gücü iktidar savaşımına yetecek mi? Daha başka ne yapalım? Onlar böyle olduktan sonra, vay sizin halinize!

Bundan sonra bebek edebiyatına son vermek istiyorum. PKK de bitebilir, ama artık eskisi gibi ağlayanı, sızlayanı dinlemek istemiyorum. Tek kalsam dahi onları elimden tersiyle bir kenara itmenin zamanı geldi diye düşünüyorum. Bunun için bana kendini beğenmiş diyebilirsiniz, ne dersiniz deyin, hiç ciddiye almayacağım. Aslında halen kendinizdesiniz ve konuşuyorsunuz ama bunlar savaşımın bu döneminde artık bazı yerlere el ulaştırmayı gerekli kılar, önemli başarıları şart kılar. Aksi halde bir hiç olursunuz. Bu halinizle şimdiye kadar ciddiye alınmadınız, bundan sonra da alınamazsınız. Asker olmak basit değil, eğer bu işte ciddi olmak istiyorsanız, bebek özelliklerinizle kalmak istemiyorsanız, acaba sizi ne kadar yeterli bir hale getirmemiz gerekiyor ya da buna ne kadar yeterlisiniz? Bu çizginin gereklerini yerine getirebilir misiniz? Aslında ben de ne yapacağımı şaşırılmışım. Olup bitenlerden siz de sorumlusunuz, hesabımız müşterek. Hepsini bana yüklenilir mi? Hiç olmazsa bunları aşmaya benim biraz gücüm yetiyor, oysa sizin güç yetirme durumunuz da yok. Bu halinizle ne kadar iktidar olabilirsiniz? Bunlar çok önemlidir. Aksi halde adam olacak haliniz yok.

Birçok dürüst arkadaş kolay kolay devrimi bırakmaz. Ama ne kadar komuta edebileceği de tartışmalıdır. Bundan bir türlü emin olamıyoruz. Dürüstlüğüne, çabasına bir şey demiyoruz, ama komutanlık apayrı bir sanattır; koparma sanatıdır,

vurma sanatıdır, sonuç alma sanatıdır. Savaşı derinleştirme ve önemli bazı savaşları kazanma sanatıdır. Ama gerçek bir komutan olunacaksa, bu temelde doğruyu görmemek, görüp de tedbirli olmamak asla düşünülemez. Kendinizi ne kadar askeri, siyasi çizginin ifadesi haline getirebildiniz? Çizgi dışlıklara karşı ne kadar başarıyla karşı koyabildiniz. Ne kadar pratik sonuç alabildiniz? Pratikte iç içesiniz, deneme kabilinden de olsa bana göre halen çok sınırlı bir başarı durumunuz var. Kaldı ki, bunda böyle başarılacak fazla iş de yok, ama siz başaramıyor veya başarmak için yaşamasını bilmiyorsunuz. Durumunuz yürekler acısı. Başarmayı bilmiyorsunuz, o halde düşmanı nasıl yeneceksiniz? Düşman, canavarca başımızda; bir tarafta kadın, bir tarafta Türkeş. Dişi kurt Asena ile erkek kurdu görüyorsunuz, her gün “Kökünü kurutacağız” diyorlar. Kökümüzü kurutacaklarmış! Zaten tarihte ne kadar çıkış olmuşsa, hep böyle kökünü kurutmaya çalışmışlardır, şimdi de sıra bizde. Kurt gibi adamlar, göbekleri şiş, tecrübeliler. Siz ise bunlar karşısında çelimsizsiniz, bunlar karşısında gücünüz ne kadar? Bazı olanakları, silahları vermeye çalıştık, ama siz kendinizi vuruyorsunuz, bu halinizle bizim için ağırlık teşkil ediyorsunuz. Bu durumda nasıl savaşacaksınız? Kaçamazsınız, ancak sizde yiğitlik, bu anlamda kof bir onur anlayışı da var. Zaten büyütülüş tarzınız çok tehlikeli. Kendinizi adam olmadığınız halde adam yerine, yiğit olmadığınız halde yiğit yerine koyuyorsunuz; iş başarmadığınız halde başarmış gibi sanıyorsunuz. Gel de insan korkmasın sizden! Ben şimdi nasıl dayanacağım, sizin karşınızda nasıl üzülmeyleyim veya öfkelenmeyleyim? Biraz vicdan sahibi olun.

Herkes kendini biraz açık, mertçe dile getirmeli. Ucuz suçlamanın hiçbir gereği yok. Ucuz suçlamaya yönelmek namertliktir, namert olmaya hiç gerek yok. İçinizde öyleleri var ki, insan yüzüne bakmak bile istemiyor. Suratlardan bin bir yalan, çaresizlik okunuyor. Nereye dokunsan çürüktür dercesine bitmişsiniz. Kastro gibi bir bünyesi olan, güvendiğim bir arkadaşım vardı. “Küçük bir delik açtın mı, kındaki suyun boşalması gibi bizde her şey gider” diyordu. O kadar olumsuzluğu etrafına yayıyordu. Bu bir yalandı, onun en büyük yalanlarından birisiydi, o da uzun süre o yalanı etkili kullanabildi. Daha sonra trajik bir biçimde intihar etti, kurşunu kendine sıktı. Bana da çok güzel bir mektup bırakmıştı, bir cümlesi vardı; tam hatırlamıyorum ama “Sesli mi ölmek istiyorum, yoksa sesli konuşmak mı” diyordu, mektubu halen bende duruyor. İlginç bir adamdı. İçindekileri anlatmaya bir türlü cesaret edemedi.

Onun gibi öyle ilginç birçok insanla karşılaştım. Örneğin Avukat, gitmeden önce bana “Çabalarını gördükçe kalbime, mideme kramplar giriyor” diyordu. Büyük yalanlardan birisi de buydu. Yıllarca bu yalanla beni mi, kendisini mi aldattı bilemiyorum. Böyle birçok yalan vardı. Bunların hepsinin sicilli ajan olduklarını söyleyemeyiz, toplumsal gerçekliğin ortaya çıkardığı yalanlardır. Benim bütünüyle başarmak istediğim, kendimi asla böyle bir yalancı durumuna getirmemektir ve bütün çabam bunun içindir diyebilirim. Fakat bunlar için de korkunç çabalara; sabra, iradeye, bilinç ve taktiğe ihtiyaç var. Her şey için bunlar olmadan “doğrusun” denilemez. “Başarabilirsiniz, yarışabilirsiniz” diyemezsiniz.

Tarihin ve Gericiliğin En Ağır Yüklerini Taşıyoruz

Yaşamdan ziyade, yaşamın doğrusundan çok korkuyorsunuz. Sizi yalana çok alıştırmışlar, doğrulardan çok ürkütmüşler, bundan dolayı yaşamdan korkuyorsunuz. Ben biraz cesaretli olduğum için başarılı oldum. Aslında ahım şahım biri değilim, fakat yine de doğruların kenarından geçebiliyorum. Sizin gibi bir dogmatik, bir fosil, bir rahip gibi işin dogmalarıyla ilgilenenlerden değilim. Ben öylelerini aşıyorum, onların çoğu mürit gibidir, Kuran’ı ezberleyenlere benziyorlar. Bu çizgi karşıtlığı değil midir? İslam dininde Arapça’yı hiç anlamadan Müslüman olduğunu sananlar gibi değil mi? Böyle bir PKK’niz var mı? İşte yalan burada! Niye böyleler acaba? Cesaretleri mi az, lümpen eğilimleri mi güçlü? Çok kötü büyütüldükleri kesin veya çok hakarete uğramışlar. Bu çok kötü bir durum. Düşman her an imhamızı bekliyor. Şu andaki felsefesi bu, sözümona bana bir şey olursa her şey bitecekmiş gibi bir anlayış içinde. Hiç olmazsa benim gidiş gelişim de çok fırtınalı oldu, ama sizinki çok kötü. Düşmanın size biçtiği sadece bir hiçliktir. Bunun karşısında sizin adınıza üzülmemek elde değil.

Düşmanın beni kendisi için ciddi bir engel olarak gördüğü, neredeyse bu işi şahsi bir intikam havasına büründürdüğü açık değil mi? Düşman “Kürtlük yok, sen icat ediyorsun, savaş yok sen icat ediyorsun, devrim yok sen icat ediyorsun” diyor. Emperyalizm de “Sosyalizm ölmüştür, sen iki de bir var diyorsun” diyor. Ben bu iddialarımın hepsini ısrarla sürdürdüm; sosyalizm var, Kürtlük var, yiğitlik, şeref var, değişik yaşam var. Bunların hepsini iddia ediyorum, onlar da “Sen teksin” diyorlar.

Kendinizi aslında biraz doğru ele almalısınız. Bazılarınız iyi niyetli, kolay kolay düşmana boyun eğmez, ama boyun eğmemek biraz bizim gibi olmayı bilmekten geçer. İki de bir “ben tıkanımdım, ben sağa yattım, intiharvari gittim” demekle, sadece düşmanın iddiasını doğrulamış olursunuz; kendi yiğitliğinizi, başarılarınızı değil. Kaldı ki, bize gerekli olan da düşmanın iddiasına geçerlilik kazandırmak değil, onu yerle bir etmektir. Siz, düşmanı vurmak istemiyor musunuz? Vurmak istiyorsunuz, hatta yaşamak da istiyorsunuz, sevmek de istiyorsunuz. Peki bunların gereklilikleri nerede? Örneğin ahbap çavuşluğa çok düşkün olan, yine sigaraya bu kadar çok düşkün olan, “ben çok iyi yaşamak istiyorum” diyor, o zaman bunu kanıtlayalım. Hatta karasevda olanlarınız bile az değil; o zaman sevda nedir, ona göre yaşamasını bilelim.

Ben yaşamdan son derece korkan bir insanım. Bazıları abartarak, tabii yalanı da katarak benim bu yönüme dikkat ediyor. Ben yaşama kolay kolay gelmeyen birisiyim, ama hangi yaşama? Artık ona da büyük bir deha mı dersiniz, yenilik mi dersiniz, ne dersiniz deyin. Ben sizin yaşam diye bellediğinize gelemem. Bu anlamda beni tanımalısınız. Sevginiz her neyse, ben öyle sizin gibi kolay sevmem. Yaşam diye ilgi duyduğunuz neyse, kesinlikle onun yanından bile geçmem. Çalışma tarzınız, vuruş tarzınız, cesaret tarzınız, direnme tarzınız kesinlikle benim katlanacağım bir tarz değildir. Açık söyleyeyim ki, bunlardan kaçırım. Sizin bu gerçekliğinizden, sizin gibi olmaktan korkarım. Yine de Allah size yardımcı olsun diyorum, böyle yaşamaya nasıl dayanabiliyorsunuz? Büyük bir ıstırap duyuyorum. İşte bunun sonuçları şu; benim neden çalışmaya bu kadar amansız yüklendiğim ve sizin de bunun eteğinden, kenarından neden teğet

geçtiğiniz anlaşılıyor. Yaşamla ittifakınız var, ama doğru olan bizimki, çünkü sizin yaşam diye belledikleriniz düşmanın elinde bir balık oltasına takılan yemdir. Siz aslında oltayı yemişsiniz. Balıkları avlamak için bizzat avlanacak balık olmuştunuz.

Benim felsefemin en temel kilit taşlarından biri de kolay ölmektir. Ama siz, o kadar kolay ölümlük durumdasınız. Kolay ölmek; savaşmanın en yüksek gerekliliğidir, gerekli ifadesidir. Kolay ölmemenin üzerine bir roman yazmak gerekir. Ben aslında iki şeyi yazmak istiyordum: Biri, yenilgiye giden tipin ana özellikleri; diğeri de, kolay ölümü kabul etmeyen ana özellikleri üzerine. Yaşamın imkanlarını nasıl arttırdığımı düşünün. Hemen mali politika diyeceksiniz. Yaşam ve mali politika arasındaki ilişki nedir? İki arasında inanılmaz ilişkiler kuruyorum. Silahlanmayla yaşam arasındaki ilişki, örgütlenmeyle, propagandayla, günlük nefes alış verişle yaşam arasındaki ilişkiyi inanılmaz düzeyde birbirine bağlamışım. Sizin zincirleriniz o kadar paslı, o kadar tel tel dökülüyor ki, yaşama nasıl bağlayacağımızı bilemiyoruz. Siz şunu iddia ediyorsunuz; “biz çoktan ölmüştük, dokunma bize her tarafımız sızlar, vurulmadık hiçbir yanımız kalmamış.” Bunu halk da söyler, türkülerinde, ezgilerinde hep bu vardır. Siz hangisisiniz? O zaman niye yanıma geliyorsunuz? Yanımda ne geziyorsunuz? Acaba sizleri oyuna mı getirdim? Eğer gelmeseydiniz mevcut düzeyinizle ancak isyan edebilirdiniz. Düşman da sizi anında ezerdi. Acaba biraz doğrulara, sağduyuya, alçakgönüllülüğe gelebiliyorlar mı? Bundan da endişeliyim. Hendeği atlamayan deve gibidirler. Biraz doğruları önünüze koyuyoruz, deve gibi geri çekiliyorsunuz. Doğruları biraz daha önünüze koysam, acaba tepkiniz nasıl olur? Fakat artık yavaş yavaş, zor da olsa deveyi hendeğin üzerinden atlatmak gerekir. Sizi nasıl yaşatacağımı artık anlamalısınız. Doğrular böyledir, tartışın. İlla söylediklerime inanın veya katılın demiyorum. Tartışın, başka doğrular varsa onları kabul edelim.

Gelenler zayıf, çelimsiz ve birer zavallı. Hani ihtilal örgütü? İhtilal örgütüne, yerle göğü fethetme örgütü derler. Kendi halinizle karşılaştırın; darülacezeye konulmuş ihtiyarlara benziyorsunuz. Burası darülaceze değildir, ama siz bu halinizle oraya benzetiyorsunuz. Kendini ihtilale yatıran bir adam her tarafı zangır zangır titretir. Hani tarihi meclisler vardır, hepsi böyle oturdu mu her tarafı titretir. Ama sizin durumunuzu izliyorum, hepsi zavallı. Hastanelik de değilsiniz, darülacezeliksizsiniz. Darülaceze de bütün gücünü, kuvvetini yitirenlerin toplandığı yerdir. Güce gelmezseniz, sonunuz böyle olur, kuvvetini yitirenlerden farkınız kalmaz. En önemlisi de düşünce gücünüz, plan gücünüz, koparma gücünüz; örgütü koparma, eylemi koparma gücünüz yok.

Her gün verdiğiniz bilgilerde “şura eksik kaldı, burada bilmem ne ortaya çıktı” diyorsunuz. Bunlar devrimcilerin sözlüğünde yer alamaz. Devrimciler vurulmaz demiyorum, ama yaşam tarzlarınız, vurulma tarzlarınız hiç de iç açıcı değil. Onlar bizimle yiğitlik heveslerini, yaşam heveslerini mi gideriyorlar? Düzen içerisinden saflarımıza gelen o ağalık kalıntıları küçük burjuva düzene, o düzenin yaşamına özlem duyuyorlar, ona ulaşmak istiyorlar. Ama bu istemlerini yerine getirmede başarılı olamıyorlar veya düzen artık onların herhangi bir tatmini yaşamalarına imkan tanımıyor. PKK’ye katılırken bu temelde katılıyorlar. Bu yönü ağır basan birçok katılım var.

Kesinlikle bir sınıf tahlili yapmak gerekiyor. İçimizde bir türlü çizgiye gelemeyenler, tarzımıza kendini doğru katamayanlar, kendini her türlü örgütsel propaganda ve eylemsel başarıya veremeyenler, ister farkında olsunlar ister olmasınlar, kesinlikle başka sınıftandırlar. Onlar, düzende kaybettiklerini PKK’de bulacaklarını sandılar, tabii PKK’de bulamayınca da tıkanılar. Çok açık söyleyeyim, bundan sonra “tıkandım” diyene, sen yalancısın ve başka bir sınıfın ajanısın diyeceğim. Bu kadar eğitimden sonra tıkandım demek doğru mudur? Tıkanan, mücadele etmeyen de bana göre normal bir sınıf devrimcisi değildir. Yani bizim çizgi olarak, pratik olarak herkesin önüne koyduğumuz doğrular herkese az çok yeterlilik kazandırabilir, ama birisi ısrarla ona gelmiyorsa, o zaman onun sınıfı farklı, yaşam çizgisi farklı, talepleri farklı, tarzı farklı, niyetleri farklıdır ve o da eşittir bir ajan demektir. Bu da sınıf dışılık veya çizgi dışılıktır.

Dikkat edin, bu konuda hepimize tekrar tekrar söylüyorum; PKK’nin Önderlik çizgisini asla kimse aldatamaz. Bizde “yetişemedim, ulaşamadım, çözümlenemedim” demek yoktur. Bundan sonraki düzenlemeleri de bu ana parola altında yürüteceğiz. “Yetmez oldum, tıkandım, yüzeysel kaldım, şu bu doğruyu egemen kılamadım” diyen suçüstü yakalanmıştır ve derhal yaptırma tabi tutulur. Eğer gerçekten hakiki PKK devrimcisiyseniz, önünüze koyduklarınıza ulaşamama, engel tanıma, tıkanma veya uzlaşma asla söz konusu olamaz. Bu gibi kavramlara yer yoktur. Aksini yaparsanız, suçüstü yakalanmış olursunuz. İçinizde dürüst, özlü olanlar varsa, hiç olmazsa onları kurtaralım. “Sınıf dışılık, çizgi dışılık” diyorsunuz, bunlar bir kişinin yüzde ellisini işgal edebilir. Bu işgal edilen yanı atalım, diğerini kurtaralım. Buna da yok diyemezsiniz. Bunu, kırıp dökmekten, ama mücadelenin gereklerinden de çekinmeden yapmak gerekir. Yani stil son derece derinlikli, bazılarının arzuladığı kırıp dökmekten de çok ustaca kurtarılması gerekeni kurtarma, sınıf dışı bütün özellikleri de eritme, militanları çalıştırma, özgür ve mükemmel kılma, çizginin önündeki engelleri aşma, başarının örgütlenmesini sağlama alma; bu konuda aman tanımama esas alınmalıdır. Yine, özellikle liberal, sağ yaklaşımlara düşmeme ve en önemlisi de, “buna gelemiyorum, bunu ince bir tarzda atlatırım” diyenlere de, bu sefer durumun hiç de öyle olmadığını gösterme, kendini ucuz sıyracağını sananlara fırsat vermeme esas alınmalı ve çözümleyici olunmalıdır. Tam çözümleyicilik de, çözümlenemelerinin getirdiği düzeyi yakalamakla mümkündür. Bu ne anlama gelir? İster içimizde, ister dışımızda, genelde faşist özel savaşının tam amacına ulaşmasını önlemek ve çok önemli bir direnmeyi mümkün kılmak, onların direkt dolaylı işbirlikçilerini ulusal kurtuluş saflarında tamamen sınırlandırmak, hatta nefes alamaz duruma getirmek gerekir. En önemlisi de, içimizde çizgi dışılığa ısrar eden tüm tutum ve davranışları açığa çıkarıp en az dış kadar teşkil ettikleri tehlikeyi, tehdidi önleme ve parti tarihimizin çizgi derinliğini uygulama ustalığını göstererek bunu başarabilecek güçte olmak gerekir. İşte V. Kongremiz bu anlama gelmektedir. Onu başardın mı askeri dengeyi sağlama ve yer yer çok önemli savaşlarda üstünlüğü zorlama, yine kitlenin politik kalkışını sağlayabilme, diplomaside devlet ilişkilerini kullanma durumuna gelme V. Kongre’nin en önemli bir sonucu olur. Bu da başarılı, belki de düşmanın yerle bir edildiği bazı savaşları düzenleme hamlesi olacaktır. Ve bu da yerel halk iktidarlarının kurulma aşamasına gelmesi demektir. Önümüzdeki hedefler bunlardır. Hedefler veya kazandırılan seviye buraya yöneliktir. Buna göre

herkes kendini koşturmak zorundadır. Böyle asker olacaksın, böyle örgütçü olacaksın, böyle serhıldancı olacaksın, böyle eğitim gücü, komuta gücü olacaksın, böyle yöneteceksin. Ona göre boyunuzun ölçüsünü şimdiden ölçün biçin. Fakat eskisi gibi alışageldik ucuz özleştiriler olmayacak. Hele “yaparım, yanımda kâr kalır” yaklaşımları hiç olmayacak; “lafı işi geçiririm” yaklaşımı hiç olamaz. “Kendimi örgüte ağırlık gibi dayatırım”, “kendiliğimden komutan olabilirim, ucuz komuta işgalleri mümkündür” gibi yaklaşımlar hiç mi hiç olamaz.

Komuta çok nettir. Komutan, verdiği başarı sözü oranında komutandır. Komutan şöyle söyleyecektir; “ben bu işi, şu sürede, bana tanyacağınız şu yetkilerle ve şu olanaklarla başarmaya söz veriyorum.” Yönetimin yetkisi böyle tanımlanabilir. Bütün bunlara hükmedeceğiz. Hiç kimse yanlış beklentiler içerisinde olmasın ve PKK’de başka türlü yaşanabileceğini aklına getirmesin. Dürüstlüğünüz varsa, içimizde kalmak istiyorsanız bu temel belirlemelere daha şimdiden kendinizi hazırlayın, hatta bunları yaşamsal kılın, sonra duymadık demeyin. Böyle dersiniz, sonunda hayal kırıklığına uğrarsınız. Bir daha çocukluk yaparsanız sizi elimin tersiyle bir kenara iterim. Bu, partinin bütün kapılarının size kapanması demektir. “Ağlarım” dersin, yine partinin bütün kapılarını kapatmak üzere kovarım. “İnceltirim, yine kurnazlıkla oynarım, kendimi gizlerim” dersin, defederim. Hiçbir yalan artık gizlenemez, hiçbir yetersizliğe saygıyla karşılık verilemez. Yani eskisi gibi artık ne çocukluk yapabilirsiniz, ne de yalanla, yanılıyla, düşkünlüğünüzle saflarımızda kalabilirsiniz. PKK’deki yaşam özelliklerini gösteremezseniz gidin.

Sizi üzmemek istemediğimi biliyorsunuz, sizi üzmemek için nasıl çaba gösterdiğimi de görüyorsunuz. Sanırım biraz vicdanlısınız. Size hizmet eden insanın nasıl anlaşıldığı ortadadır. Israrla bizi üzmeye, bizi zorlamaya çalışırsanız, kim olursanız olun atacağız. Zaten politik olmamak demek, kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülük demektir, askeri özellikleri tam ortaya koymamak demek kendinizi de enayi yerine koymak demektir. Herhalde tarihle bundan daha kötü oynanmaz. Ona da hiçbirimizin hakkı yok, benim de hiç hakkım yok. Tam siyaset yapmalıyız, tam örgüt kurallarını konuşturmalıyız, özellikle ordu prensiplerine bağlı kalmalıyız. Artık bunu anlayın. Önce askeriz sözüne bağlıysanız, önce çizgi, önce politika diyorsak, artık kesin anlamının zamanıdır. Eğer böyleyse, şimdiye kadar kendinize yakıştırdığınız hal, hareketlerinizin, tutum ve davranışlarınızın, söz ve fiillerinizin hiçbir anlamı yoktur. Asker olmayı becerelim, buna yaşınız da uygundur. Eski yaşam kalıntılarını, hastalıklarınızı, zavallılıklarınızı silip süpürün. Bunları silip süpürünce ölmezsiniz, dökülmezsiniz. Bilakis, kazanırsınız. “Böyle gidiyoruz, duymadık” demeyin. Olayı biraz daha derinleştirebilirim, tartışmayı daha değişik bir lehçeyle de geliştirebilirim. Belki bu da size epey öğretici olabilir. Fakat siz de ciddi olun. Benden çok yüz buldunuz ve ben de çok esnek biriyim. Sanırım bu konuda politik olabildiğimi artık herkes kabul ediyor. Benim esneklik özelliğini mükemmel kavradığımı herkes biliyor. Ama aynı zamanda katı yanımın hesabını da herkes fark ediyor. Bunu hem örgüt içinde, hem örgüt dışında oynuyorum. İnanılmaz esnekliğim var, aynı zamanda inanılmaz boyutlarda katılığım da var. Ahmakça, lafazanca kendinizi dayatmayı “esneklik gereğidir” diye ucuzca ele almayın. Esneğim, ama onun içinde en az esneklik kadar katılık da var. Siz iki yanımıza da yanlış dayanıyorsunuz. Çok katı yanlarımız var, karşımızda tiril tiril titriyorsunuz; çok esnek yanımıza da ananın kucağındaki bebekten daha fazla bebekçe yaslanıyorsunuz. Bu, gerçekten böyledir. İki özelliği de yanlış kullanıyorsunuz. Ne katılığım karşısında tiril tiril titremenize gerek var, ne de esnekliğimizi bebekçe kullanmanıza gerek var.

Esnekliğe doğru katılım, katılığımıza doğru cevap verme esas olmalıdır ve bu gereklidir. Sizin başka türlü politikleşmeniz mümkün değildir. Artık bu bebekliği bırakın ve kendinizi yeniden yaratın. Sigaraya gösterdiğiniz ilgiyi her zaman söylediğimiz gibi kendinizi yeniden yaratmaya gösterseniz ne olur? Her gün “şuram ağrıyor, buram sızlıyor, tıkanım, kilitlendim” demeye utanmıyor musunuz? Bunlar bir militanın kendisine yakıştıracığı sözler midir? Yıllardır esneklik ilkesi gereği sizi dinlemeye tahammül ediyorum, ama artık katılık ilkemi de görmelisiniz. Öyle yapmak zorundayım, başka türlü önder olunmaz.

Sezar’ın hikayesi biliniyor. Ben “Sezar oldum” demiyorum, ama politikanın da öncelikli ağır ve değişmeyen bazı kuralları vardır. Bunları anlayın, çünkü siz asker olmak istiyorsunuz, hem de gözü kara asker olmak istiyorsunuz. Başarabilirsek ne mutlu, fakat siz adeta asker olmaya karşı direniyorsunuz. Boşuna söylememişler; “başkalarının iyi askerleri, ama kendilerinin de en kötü askerleri.” Bu kısır döngüyü nasıl bozacağız? Başkalarının kocakarıları, ama kendilerinin de amansız düşmanları. Bu hainliği nasıl bozacağız? Bazı şeyleri basite alıyorsunuz. Ben halen kendimi bu hain ilkelerden tam kurtarmamışım veya biraz kurtardığım için nefes alıp veriyorum. Aslında sizin sülalenizi, sizi doğuran ana babalarınızı tutmak gerekiyordu. Zaten onlar suçlu, karşımıza kolay kolay çıkmıyorlar. Böyle çocuk büyütmeğe nefret ettim. Çünkü çok suçlu, yaramaz, yetmez bir konumdasınız. Haksız değilim, çünkü büyük saygısızlık söz konusu. Kendinizi ne yapacaksınız? Gücünüz hiç bir şeye yetmiyor. Çok açıkça ve tekrar vurgulayayım; bir örgüt kuramıyorsunuz, bir iş planlayamıyorsunuz, ama sürekli ağlıyorsunuz. Peki yaşamaktan ne anladınız? Bebeğe mamayı kim versin? TC mi versin, yoksa çoktan kurumuş ulusal kaynaklarımız mı sizi beslesin? Mümkün mü, ulusal kaynakların hepsi kurumuş. Meme yok, süt yok, kaskatı kesilmiş, hatta kangren, hatta meme kanseri söz konusu. Yani ben deli miyim, kendimi bu halde tutuyorum; benimki de bir namus belası, ama yiğitlik değil diyorum.

Bilmem “köyde bir takım, düzlükte bir takım imha oldu, dayanamadı, şu köye gitti...” diyorsunuz. Bunlar, bu aşamada kesinlikle affedilecek durumlar değil, ama bunu kendine layık gören sizlersiniz. Acıdığım nokta şu; elinize silah verdik, dağların doruklarına da ulaştırdık, peki onu bozan kim? Dağ mühiş, düşmanı tiril tiril titretecek kadar elinize örgüt silahını verdik, ama ondan kaçınıyorsunuz, üşeniyorsunuz ve “tıkanık” diyorsunuz. Yalancılık yapmayın. Madem düşmana karşı savaş istiyorsunuz, o zaman örgüt silahını biraz doğru kullanın. Neden halen anlamıyorsunuz? Asker olmak isteyen; kendini disipline etmek isteyen, örgütlemek isteyen ve örgüt disiplinine katmak isteyen. Bu genç yaşta kendinizi imha ettirmenize yazık değil mi? Düşmanı bu kadar sevindirmek kendimize yapacağımız en büyük kötülük değil midir? Hiç mi tarih şuurunuz yok? Hiç mi yaşama saygınız yok? Düşmanı böyle sevindirmek demek; tarih

şuurundan, en önemlisi de yaşama saygıdan kesinlikle uzak olmak demektir. Bunlardan bu kadar uzak olanlara da hiçbir saygı, hiçbir sevgi ve hiçbir yaşam olanağı tanınmaz.

Neden yaşamın felsefesini anlamak istemiyorsunuz? Bu kadar alışkanlıkları gel de normal karşıla, gel de bunlar karşısında çıldırma. Düşman karşısında yenilgiye gideceği belli olan kişilikte ısrar ediyorlar. Buna karşı gel de tahammüllü ol. İnsan gelişemez diyebilir miyiz? Benim en büyük ispatım, kendimi hiçlikten, en geri ve en zayıf koşullardan gelişebilecek bir seviyeye getirmektir. Benim size sunabileceğim en büyük destek, yardım da budur. Niye anlamak istemiyorsunuz? Siz mert değil misiniz? Sözü'nün eri olma anlamında sizde yiğitlik yok mu diyorum. Benim için bir tek yaşam ilkesi var ve her şey buna bağlıdır, o da sözü'nün eri olmak. Bu yaşıma gelmişim, ama yaşamın kenarından bile geçmiyorum. Çünkü bir sözü'm vardı; düşmana karşı yenilmemek. Şimdi de örgüt adamı olmak, asker olmak gibi bir sözü'm var ve her şey buna göredir. Ama siz bazen bir küçük alışkanlığınıza bile her şeyi kurban ediyorsunuz; bir ahbap çavuşluğa, bir sigaraya, bir çaya veya bir uykuya kendinizi kurban ediyorsunuz. Bu kayıplar neden yaşanıyor? Yöneticilerimiz kendilerini bu durumdan kurtaramadıkları için. Ben halkımdan tek bir insana böyle anlamsız olabilecek, “niye böyle yaptın” diyebilecek tek bir söz söylemedim. Peki bu yöneticilerimiz neden binlerce defa bize “öyle olmamalıydı, öyle yapmamalıydık, öyle yaşamamalıydık” sözlerini dayatıyorlar? Ondan sonra da “biz duyarlıyız, biz yiğidiz, sözü'müzün adamıyız” deyin. Bu durumlarınız bana acı veriyor.

Hatırlıyorum, Bagok eyleminde yirmiden fazla arkadaş şehit verdiğimizizde, gidip o sorumlunun elinden tutayım, mezarından çıkarayım bir yumruk da ben vurayım dedim. Şehide bu söylenir mi, ama o zaman bende bu duygular gelişti. Grubu nasıl oylar? Bir köy evinde kalmış, üç gün yolda kalmış, yapıyı boşu boşuna bekletmiş ve en son gün düşman gelmiş, vurmuş. Bu, halen yüreğimde derin bir yaradır. Böyle binlerce olay var. Tarihi bir çalışma var, neden buna ulaşmıyorsun? Bir evde bir gün kalmasan, sıcak bir çay içmesen, bir gece uyumasan ne olur?

Yine hatırlıyorum, Mardin’de bölgenin yönetimiymi. Yarım saat uzaklıkta başka bir yerdeler, “illa nenemin evine gidelim, bir çay içelim, bir de banyo yapalım” diyerek nenesinin evine gidiyor. Ve sabaha karşı düşman geliyor, hepsini vuruyor. Sözü'mona bölgenin kaderini elinde bulunduran adam! Sizde hiç mi vicdan yok? Ve hepsi de kahraman olabilecek durumdaydılar. Derdin neydi? Benim bütün vücudum bitlerle dolsa, boğazım kurusa ne gider temizlenirim, ne de bir çay içerim. Böyle yaparsan ancak düşmanı sevindirirsin. Sen tarihle oynuyorsun, bir bölgeyle oynuyorsun. Bu konuda vicdan sahibi olan bir arkadaş var mı? Bu ilkeyi iliklerinize kadar kendinize uyguluyor musunuz? Daha bunun gibi birçok yaşam ilkesi var, ama ben size temelde ilkeyi veriyorum, bunu anlayamıyorsunuz, anlamakta çok güçlük çekiyorsunuz. Oysa konuştuklarım çok açık ve nettir.

Neden yaşama gelemiyorsunuz? Neden büyük olmuyorsunuz, biraz yiğit bir duruşun sahibi olamıyorsunuz? Aslında ben de çok güçlü biri değilim. Ama ben ilişkilerim karşısında sözü'mün eriyim. İster bir devlet başı olsun, ister bir çoban olsun, onun karşısında benim kendi sözü'mle oynama durumum olamaz. Fakat siz, neden bu kadar sözle, temel gerçeklerle oynar durumda kalıyorsunuz? Sizin yaşamınız baştan başa bozulmuş, baştan başa ilkedden kopmuş bir yaşamdır. Bunu nasıl düzelteceğiz? Bir tüy kadar üzerinizde ağırlık olduğumu hissetsem kendimi yaşatmam. Biliyorsunuz, ben yük taşıyanım; tarihin en ağır yüklerini veya gericiliğin en ağır yüklerini ben taşıyorum. Kimin ağır yük taşıdığını görün. Bu durum da sizin hoşunuza gidiyor. Bazı şımarık çocuklar var. Büyüklerin sırtına binerler “bizi sür” derler. Sizininki de aynen buna benziyor. Peki bu, bir yürüyüş müdür? Asker yürüyüşü böyle mi olur? Sizi suçlamıyorum, siz biraz zavallısınız, söylediğim gibi siz kötü büyütülmüşsünüz. Benim saflığım mıdır, esnekliğim midir, iyi niyetliliğim midir, hepinizi neden kabul ettik? Zaten anam onu da söylüyordu, çok da uyarıyordu; “Sen bunları etrafına topluyorsun, bunlara bu kadar hizmet ediyorsun, acaba onlar sana en ufak bir destekte bulunurlar mı” diyordu. Doğruymuş, kadın daha o zaman bunu görmüş.

Tabii bunları söylerken siz de doğru olmayı bileceksiniz, asker olmayı, örgüt adamı olmayı anlayacak ve uygulayacaksınız. Genelde çok iyisiniz, fedaisiniz, ama bu anlamda bizim için fazla başarı vaat etmiyorsunuz. Sizlerde, bizim yüksek askeri çabalarımız üzerine veya yüksek örgüt gerçeklerimiz üzerine kendini yaşatamayanın “ben kendimi dayatırım, beni nasıl yaşattıysa yaşatsın” yaklaşımları var. Böyle bazı düşkünler her gün karşımızda duruyorlar. Bu doğru değil, böyle kurnazlık da olmaz. Buna köylü kurnazlığı diyorlar, küçük burjuva kurnazlığı diyorlar, bunların metelik kadar bir değeri de yok. Kurnaz olduğunuzu sanmayın. Aslında işin tuhaf tarafı bunun farkında değilsiniz. Yani kurnazsınız, ama kurnazlık yapmayı bilmiyorsunuz. Buna alışkanlık diyorum, keşke bilinçli bir kurnaz olsaydınız, onun düzelme şansı olabilirdi. Ama sizininki kendiliğinden kurnazlık, doğal kurnazlık. “Dayatırım, kendimi taşıtırım” diyorsunuz. Kocakarılar böyledir. Kadın psikolojisini size anlattım. Bir kadın neden bir kocakarı, nasıl bir kocakarıdır? “Kocaya kendimi dayatırım, oldu bitti” der. Kocakarı bu yüzden kocakarıdır. Duyarlı olsa, düşünceli olsa, aslında böyle bir kocakarı olmaz. Toplumsal, siyasal anlamda aslında tipik bir kocakarı durumunu yaşıyorsunuz. “Atarım kendimi, taşırlar beni” diyorsunuz. Kimdir sizi taşıyacak olan? Aslında sizin için parti bir kocadır, Önderlik bir reistir, yani o da bir kocadır. Dayatırsınız kendinizi, o da taşır. Bu, bir Kürt felsefesi veya köle insan felsefesidir. Yanlışta özgürlük felsefesi, onun yol açacağı bilinçlenme! Oysa bilinçlenme ve eylem bunun tam tersidir. Kendinizi böyle dayatmayın, buna cesaret bile edemezsiniz. Çünkü karşınızda o kadar zayıf birisi yok. Çok mu güçlüsünüz ki, kendinizi bana böyle dayatıyorsunuz veya kendinizi parti çizgimize dayatıyorsunuz. Tabii bana kendini dayatmak demek; kendini çizgiye dayatmak demektir. Çizgiye dayatmak demek; bütün örgütsel, siyasal, askeri esaslara kendini körce, kölece dayatmak demektir ve bunun da ne anlama geldiğini bilmek gerekir.

Ben, ahım şahım bir komutan, bir önder olmayabilirim. Belki olağanüstü bir özelliğim de olmaz, imkanlarım az olabilir. Fakat görüyorsunuz, henüz işin başındayım ve bazı hususları da anlıyorum. Göz göre göre kendinizi niye dayatıyorsunuz? Fiziki anlamda demiyorum, diğer bütün konularda benden daha mı güçlüsünüz? Sanki tarzınız benden daha güçlüymüş gibi davranıyorsunuz. Sanırım bu da sınıfsal özelliklerinizden kaynaklanıyor, yani kör sınıf

anlayışlarından ileri geliyor. Eğer kör sınıf anlayışlarından ileri gelmezse, benim gibi bir çizgi devrimcisine, bir sınıf devrimcisine kendilerini dayatmaya cesaret edebilirler mi? O zaman bunlar ya ajandır ya da kör sınıf güdülerini dayatıyorlar. Proletaryanın ve onun önderliğinin, işte büyük Önderliğin başına gelenler de böyledir. Zaten onun için hem Önderliğinin tarihi zorunluluğu, mecburiyeti, hem de acıları, sıkıntıları böyle oluyor. Diğer sınıflar bitmiş, TC karşısında bir hiçler, milli burjuvazi, feodal sınıfın temsilcileri hiçbir şey yapmamış, küçük burjuvazi zaten beş para etmez bir sınıftır, köylü sınıfı da yine öyle. Bunların dayanmak istedikleri bazı devletler vardı, ama onlar da ortadan kalktı. Şimdi ise denge politikası yürütüyorlar. Tabii biz de sınıf çizgimizde ısrarlıyız. Bazılarınız iyi niyetlidir, sınıf çizgisine tam gelmeleri için bu açıklamaları yapıyorum.

Biraz dürüst olun, verdiğiniz büyük sözlerinizle oynayanlar oluyorsunuz. Sizde hiç mi saygı yok? Benim için değil, ben kendimi yaşatabilirim, ama siz kendinizi yaşatamazsınız. Hakarete uğrarsınız, terslenirsiniz, zorlanırsınız. Zaten her gün vuruluyorsunuz, kahroluyorsunuz. Bunun sorumlusu ben miyim? Görüyorsunuz, ben uyanığım, işleri kendi çapımda yapıyorum. Neden kendinizi geliştirmeniz gerektiği açıktır. Sanıyorum benim neden bu kadar ısrar ettiğimi de şimdi daha iyi anlıyorsunuzdur. Çünkü haliniz perişan ve her gün böyle vurulmak olur mu? Bütün insanlık haklarının, bütün halkın haklarının, bir ulusun haklarının elinden alındığı böyle bir yaşamı normalde kabul etmek mümkün mü? Siz, bunun mümkün olduğunu adeta yaşamınızla ispat eder gibi karşımda durup gülüyorsunuz. Bu çok kötü bir kölelik durumudur, aşağılık olan da budur. Ve bu eminim ki, ne zihninizi geliştirir, ne de duygularınızı. Oldukça çirkin, lanetli bir durumda kahıyorsunuz. Aslında biraz daha fırsatım olsaydı, bunun kitabını yazsaydım. Aslında yazmadım da değil, çok yazdım. Daha neyi yazmalıyım? Yazmam mı gerek, yapmam mı gerek? Yapmak gerek...

Neden bu kadar vicdansız kalmışsınız? Bir an önce mümkünse kendinizi açın, çözümlen ve güce kavuşturun. Bakınız, yer uygun. Kaçmayı tavsiye etmiyorum, ama şimdiye kadarki gibi de direnilmez. Kendinize güvenin, elinizden bir şeyler gelebilir. Kimse size hemen eylemci olun demiyor. Sorun o değil; sorun, çok planlı bir yaşamın başlangıcını yapabilmektir. Ona da bin defa bravo, iyidir deriz. On yıl sonra da olsa çizgiden sapmadan hayırlı bir iş yapın, onu da kabul ediyorum, ama bile bile çizgi dışı kalmanız, bunun yaşam dışında seyretmesi isyan ettirdi. Bu halinizle düşmanı da sevindiriyorsunuz. Hayret ettiğim nokta da budur. Siz neden düşmanınızı kahretmek istemiyorsunuz veya kahretmenin nasıl olacağını niye bilmiyorsunuz? Hatta dostlarınızı sevindirmek istiyorsunuz, ama onların nasıl sevindirilmesi gerektiğini bilmiyorsunuz. Hatta beni de çok sevindirmek istersiniz, ama bunun tek bir kelimeyle bile yerine getirilmemesi ne anlama gelir? Siz beni kızdırmak için ne varsa onu yapıyorsunuz. İşte boşluk burada. Hem sevindirmek istiyorsunuz hem de kızdırıyorsunuz, aslında ortada inanılmaz bir çelişki var. Bu ıslah olma çağrısı mıdır, eğitim midir, sizi çizgiye getirmek midir, sizi talim etme midir? Yoksa ben mi sizi tam değerlendiremiyorum? Siz bu işin neresindesiniz? Asker olmanın, siyasi olmanın, örgütsel olmanın, eylem hattında yaşamının neresindesiniz? Bunu anlamak istiyoruz. Asker olmak sanırım hepinizin kabulüdür, görünüşte de olsa bunu reddeden yok. Öyle bilinçli ikiye bölünmüşlük yapan da yok. Bu bile başlangıç için neden esas alınmasın? Bir şeyi ister bir anlatayım, ister bin anlatayım, anlaşılınca kadar anlatırım, ne gerekiyorsa onu da yaptırırız. Tarih sizin tarzınızın başarılı olabileceğini ispatlamamıştır. Ama ordulaşmada, asker olmada bir tarzın da şart olduğunu ve onun dışında da başka türlü olabileceğini hiç düşünmemiştim. O söylediğim tarz da; istediğin kadar kendinle oyna, istediğin kadar sahte tüfekçilik yap, yine de asker olamayacağıdır. İstedğin kadar silah patlat, yine asker olamazsın. Bizim toplum çok silah patlatır, ama hiç asker değildir. Dünyada en askeri olmayan halk bizim halktır. Silah patlatıyorlar, kavga ediyorlar, ama asker değiller.

Bu büyük bir eksiklik. Onu neden düşünmüyorsunuz? Hemen herkesin bir tane tuttuğu varsa, müthiş kendini bağlı hisseder, “evim, tarlam, karım, kocam, çocuğum, soyum sopum, sülalem, aşiretim” der, ona sınıksız sarılır ve bu anlamda kendini çok örgütlü sanır, ama korkunç yalnızdır ve güçsüzdür. İşte sizin hikayeniz, gerçeğiniz budur. Neden örgütlenmeye gelemiyorsunuz, cahiliyet döneminden daha fazla put tapıcısısınız. Bir ilkeye amansızca bağlanmanız var mı? Şunu da çok iyi tespit ettim; “ben PKK örgütündenim” deyip de iki insanı örgütlememe, eğitmeme yalancılıktır. PKK örgütsüz olmaz. En imkansız, zor koşullarda milyonların örgütlenmesini başardım, ama sözüme bu kadrolar gidip insanları kaçırıyorlar. PKK örgütünden olacaksın ama birliğini dağıtacaksın, birliğin moralini bozacaksın, halkı kaçıracağını, halktan iki insanı, iki yoldaşını eğitmeyeceksin, bir takımı yürütmeyeceksin! Bu tip kişilikleri derhal suçüstü yakalayıp katı bir şekilde yargılamak gerekiyor.

Bunlar önemli ana esaslardır, “anlamadık”, yine köylü kurnazlığımızla, aydın ukalalığımızla “geçişirelim” demeyin. Tarihi bir aşamaya gelip dayandığımızı söyledik. Nedir bu tarihi aşama? Yirmi yıllık bir çizgi savaşımı sonuca gitmek istiyor. Artık herkes kendini bu çizgiye göre ayarlayacak. Tam ordulaşmak, savaşım hattına tam girmek istiyoruz. Yirmi yıldan fazla bunların zeminlerini hazırladık, şimdi sonuca götürmek istiyoruz. Akıllıysanız, derinliğiniz varsa, büyük bir istekle bu çizgiye katılırsınız. Aksi halde, çizgi sizin karşınızda boyun eğmez, sizinle uzlaşmaz da. Çizgi, galebe ister, uzlaşma değil; yeterlilik ister, koparma ister, egemenlik ister.

Bütün Çabalarımız Trajik Sonlarınızı Önlemek İçindir

Hareketimizin ilk adımlarından birisini Dersim sahasında atmak istediğimizi herkes bilir. Bunun uzun tarihçesine değinmeyeceğim. Hemen her eyalet ve alan özgülünde yaşandığı gibi, burada da çizgiye gelememe ve bunda ısrar çok inatçı bir biçimde yaşandı. Bu suçu tek bir kişiye yüklemiyorum, genel ortak özellikler epey çizgi dışıdır. Dersim, örneğin bir Botan köylü özelliklerinden, bir Mardin ağalık özelliklerinden uzaktır, değişik bir Kemalist asimile süreci ve dolayısıyla bunun yol açtığı bir kişilik yapılanması söz konusudur. Tarihi gerçeklikten biraz kopukluk, sosyal özelliklere oldukça yabancılaşma, ama bir isyancılığı da olan toplumsal zemini teşkil ediyor. **Kürdistan’da Darağaçları ve Kışla Kültürü** kitabında bunu ana hatlarıyla ortaya koymuştuk, bir kez daha tekrarlamayacağım. Dersim ekseninde buna benzer birçok değerlendirme yapıldı ve gerekirse bunlar tekrar incelenebilir.

Dersim kişiliği halen kendini arayan bir kişiliktir. Hem katliama uğramış, hem ihanete uğramış, hem de oldukça ihanete bulaşmış karmaşık bir durumu yaşıyor, aynı zamanda da isyan etmek istiyor. Böylesine karmaşık bir durumdur. Biraz ağlamalıdır, çok duygusaldır, sosyalizme ilgisi vardır, ama çok küçük burjuvadır. Ulusal özellikleri itibarıyla oldukça Türkleşmeye uğramıştır, Kürt özelliklerinden korkar, onlardan çekinir. Siyasileşmeye bir isyancı gibi son derece fanatik yaklaşır. Kişilikte oldukça karmaşık, çelişkili, kendine göre bir duygusal şekillenmesi, yine mantık tarzı söz konusu, fakat düşman karşısında genelde olduğu gibi kendini yenilgiden kurtaramayacak bir durumu yaşar.

Bu zeminin örgüt saflarına, Önderlik tarzına yansımaması düşünülemez. Bütün çabalarımıza rağmen itiraf etmeliyim ki, bu tarzın içimize yansımamasını tam başaramadık. Hepsini de genç bir devrimci gibi katılmak istiyor, başarabilirlerse ne mutlu. Bu bir gerçeği ifade eder. Yirmi, yirmi beş yıldır içimizde olan Dersim’li arkadaşlar var, ama yaşadıkları halen aslında kocaman bir çocukluktur, küçüklüktür. Sosyal, siyasal, ulusal çözümlenmiş açıdan inanılmaz bir isyancı eridirler. Bu kişiliğin çözümlenmesi kesintisiz bir şekilde yapılmıştır. Çok arkadaş canlısıydılar, fakat özgürleşmeye, resmileşmeye, siyasileşmeye güç yetiremiyorlar. Cesaret ve fedakarlıkları çok, ama bu cesaretleri onları ancak bir anda ölüme götürebilir. Onun da fazla bir değeri yoktur. Tabii istisna kişilikler de olabilir.

Aynı zamanda aşiret kalıntıları vardır, fazla sosyalleşemedikleri, ulusallaşamadıkları, siyasallaşamadıkları için bireycileşiyorlar ve bireycileşmenin üzerindeki Kemalist etki onları komploculuğa kadar götürebiliyor. Halen aşiretçiliğin kalıntıları olduğu için, bazıları uluslaşmaya hiç gelemiyorlar; kendini çok seviyor, yakınına çok seviyor, akrabasına çok seviyor, ama örgütü sevemiyor, geneli sevemiyor, genelden hep uzak durmak istiyor. İşte özgür örgütlenme anlayışı da burada karşımıza çıkıyor. Tabii bunu yapan düşmandır, katliam ve ardından beyaz terör bunun alt yapısını müthiş hazırlamıştır. Demagogları, birçok bakanı, işbirlikçisi, gizli ajanları var ve en önemlisi de kazanmış, zafere ulaşmış bir Kemalizm var. Bütün bunları görmeden, çözümlenmeden Dersim’i çözmek ve o noktada da direnen kişiliğe, örgütlenen kişiliğe, giderek ordulaşan kişiliğe ulaşmak çok zordur.

Dersim’de bazı sivri örgüt temsilcilerimiz de ortaya çıktı. Hatırlıyorum, bir kısmı Avrupa’ya kaçtı, bir kısmı da halen duruyor. Bunların ağır suç teşkil eden davranışları oldu. Eskiden de aşiret çelişkileriyle birbirlerine düşürüldüler. En son isyanda Alişer’i katleden Seyit Rıza’nın yeğeniydi. Seyit Rıza’yı bile yakalatan odur. Orada yaşanan katliamlar, yenilgiler iç yapıyla da oldukça bağlantılıdır. Palu isyanının karşıtı Dersim, Dersim isyanının karşıtının da Palu olması yine bu iç yapıyla bağlantılıdır. Bütün bunları da görerek oldukça bilimsel yaklaşımı, doğru yurtseverliği, doğru örgütsel yaklaşımı uygulamak istedik. Fakat bunu çözmesi gereken arkadaşlarımız çok çocuk kaldılar ve daha sonra da bu fazla aşılamadı. İster çok liberal olanı, isterse çok sekte olanı olsun hep aynı zararı verdiler. Düşmana karşı açılım, çözümlenme, kendini yetiştirme fazla geliştirilemedi, tam tersine, kendi içinde birbiriyle hesaplaşma yaşandı. Bu toplumsal karmaşıklık, hata üstüne hata yaptırdı. Bizim gönderdiğimiz çok değerli bir arkadaş vardı. Gönderdiklerimizden bir kısmı kaçtı, sanırım o arkadaş da katledildi. Aslında değerli bir şehittir, doğru iş yapmak istiyordu, başaramadı.

Yine kendi aralarında çok sakat bir yaşamları var. Çok ahbap çavuş, çok dedikoducu, çok birbirlerinin aleyhine körüklenen bir yaşam, fazla siyasi değeri olmayan bir yaşam; düşmanı hesaba katmayan tartışmalar, ucu sınırı belli olmayan tartışmalar... Bir yerde bu, çizgiden, pratik gerçeklerden kopmuş bir duyudur, bir yaşamdır. Olağanüstü bir duygusallık durumu yaşanıyor, gerçekler adeta göz ardı ediliyor ve sonuçta pire deve yapılıyor. Karmakarışık, çelişkili bir ruh hali. Ama yine de ayakta kalmaya çalışan bir kişiliktir ve dikkate değer durumdadır.

Dr. Baran’ın intiharı, büyük ihtimalle aynı değerlendirmelerle izah edilebilecek bir durumdur. Tanıdığım ve davranışlarına yakından tanık olduğum bir arkadaştı. Bizim yanımızda da oldukça iş yürütmeye çalıştı, aslında bağlılıkta kusur etmeyen bir kişiliktir. Bu davranışının altında art niyetlilik olduğunu sanmıyorum. Onunki, kendine göre bir bağlılıktır. Bunu tam proleter veya siyasi temellerde bir bağlılık haline getiremedi, ama oldukça duygu yüklü, olağanüstülük arz eden bir bağlılıktır. O bağlılığı politikleştirecek, örgütsel, askeri seviyeye getirecek güçten yoksundu. Sanırım onu yıkan da bu oldu. Ona egemen olan kişilik yapısı zayıftı, bu da çelişkili bir durum; çok şey yapmak istiyor, ama yapamıyor. Büyük bağlılığı var, ama gereklerini hiç yerine getiremedi, kendisini fazla doğru da veremedi. Diğerleri de yardımcı olamayınca kendisine yönelik eleştiriler geliştirildi. Zaten o kış genele ilişkin eleştiriler yoğundu. Bu eleştiriler, bölge üzerine de gelişti. Çevrenin de fazla ustalıklı olmayan yaklaşımları onu böyle trajik bir sona götürdü. Bu kişinin yapısında dolaylı da olsa uzlaşmacılık olabilir, fakat gerillayı geliştirememeye, politikayı, örgütlenmeyi sağlıklı götürmemeye bu kişiliğin doğal bir sonucudur. Bu da yanlış tarzda bir bağlılıkla birleşince, çelişkiye yol açar ve bildiğiniz gibi gittikçe ezik bir ruh hali, gittikçe sıkışan bir kişilik ortaya çıkar. Sonuç; böyle trajik bir sonun ortaya çıkması demektir.

Bu durumu nasıl aşabilirdi? O bağlılık düzeyini, oldukça sabırlı, oldukça politik, örgütsel, yine oldukça askeri tavra dönüştürebilseydi aslında kendisi de, benzerleri de büyük rol oynayabilirdi. Fakat o gücü gösteremiyorlar. Şu anda mevcut olan kişilikler de çok benzer bir durumu yaşıyorlar, hatta bu sadece bu alana özgü değildir, ülke genelinde de yaşanıyor. Bağlılıklar fanatizm düzeyindedir, ama onun askeri, siyasi, örgütsel anlamını vermeye gelince çok zayıfsınız. Ve bunun birçok olumsuzluğa yol açtığı biliniyor.

Hepinizde yaygın olan bu geri ulusal düzeyi biraz açmaya çalıştım. Bu anlamda sizin benzer özellikleri çok yaygınca yaşadığınızı söyleyebilirim. Geri ulusal düzey, klan, kabile artıklarından kalma kişilik özellikleri, oldukça gelişmemiş bir sosyal kişilik halen siyasal, askeri olmaya da anlamlı katılmıyor, çok duygusal. Biliyorum ki, çoğunuzun üzerine gitsem, kendinizi bırakacaksınız. Size ortamın daha başarılı olması için, büyük esneklik gösteriyorum. Sert yöntemleri tercih etmem. Bu çözümlenmeler yaşadığınız bu trajik durumları önlemek için geliştiriliyor. Aslında biraz yüreğiniz olsaydı da, biraz insanı anlayabilseydiniz. Size göre durumların farkında değiliz. Hayır, farkında olmayanlar kendilerini böyle kaybedenlerdir veya duygu gücü yetmeyenler, kendini politikleştiremeyenler ve örgütlenemeyenlerdir. Bana

göre bu arkadaşların dürüst olduğu tartışma götürmez, ama dürüstlüklerini sağlam bir parti çizgisine gelmekle, onunla bütünselleşmekle göstermelidirler. Eleştirilecek birçok yön ve tutumunuz var. Bunları aşmanın en doğru biçimi örgüte bağlanmaktır, özellikle askeri çizgiye mükemmel düzeyde bağlanmaktır. Eleştiri budur, bunun dışında eleştirinin hiçbir değeri olamaz. O duygusallık başka türlü aşılamaz, o sekterizm, liberalizm, bireycilik başka türlü aşılamaz. Bunlarda ısrar ederseniz sizi boğuntuya götürür.

Diğer sahalarda için de aynı şeyleri söyledim, söylüyorum. Mardin kişiliğini biraz çözümledik. O kişiliğin savaşım sonucunun başarı olması şurada kalsın, bir bitişti. Bu çok iyi bilinmektedir. Botan köylü kişiliği eşkıyadır. Tilki Selim zaten tepkisel, çaresiz ve o noktadan da öteye gidemeyen bir kişilik, halen yoğun iftiralalarıyla uğraşıyoruz. Barzani-Talabani kişiliklerinin eleştirilerini niçin yaptık? Çoğunuz incelemeyi bilmiyorsunuz. Kendinizi bilinçli sanıyorsunuz. Belki bilinçli olabilirsiniz, ama sonuç çıkarmada, kişiliği dönüştürmede çok zayıfsınız, kişilik eski kişilik, birkaç bilgi monte etmişsiniz o kadar. Bilgi monte etmeyle hiçbir yere varılmaz. PKK'nin birkaç doğrularıyla monte edilmiş kişiliğiniz eskiyi esas alıyor. Dönüşmekten korkuyorsunuz. Korkmasaydınız düzeyiniz böyle olur muydu? Yıllardır parti içindesiniz, mücadele ettiğinizi sanıyorsunuz, ama insan sizin kişiliğinizle karşılaşınca devrimciliğinizden şüphe duyar. Ben bir sorunu kapsamlı olarak ele almaktan çekiniyorum. Çünkü anlama gücünüz yok. Aslında size güç vermek gerekiyor.

İddianızı sürdürmek istiyorsanız, partinin derinliğine ulaşın. Özellikle gerilla çizgisinde de ısrarlıysanız, görmeniz ve dönüşüm sağlamanız gereken birçok husus var. İddiası güçlü olana da söylüyorum. Gerçekleri, ağır duygusallıkla, yoğun bireysel kestirmecilikle, suçu şuna buna yıkmakla aşamazsınız, bana göre en doğru tutum yukarıda örneğini verdiğimiz pratikleri dönüştürmek, bunlara bir daha yol açmamaktır. O gücü gösterseydiniz, daha iyi ederdim. Ben eleştirilmez demiyorum, ama eleştiriyle birlikte durumları kurtarmak daha da olumludur.

Yarın bunlar gibi birçok pratik ortaya çıkabilir. Öyle bir derinlik, esneklik, yine çizgiyi uygulama keskinliği yakalayın ki, o uzlaşmaya mı gitti sen radikalizmi; o liberalizme mi gitti, sen yine radikalizmi dayat. O yapamıyorsa sen yap. Bunu her zaman söylerim; birisi bir bölgede öncülük etsin, yaşanan olumsuz pratiklerin panzehiri olabilir dedim. Benim bütün bu dediklerimi acaba kaç kişi anlıyor? Toplumun çelişkilerini başka türlü çözemezsiniz. Yaratılan büyük değerler var, o değerlerin tekrar yaşama geçirilmesi gerekiyor. Duygulu olmalıyız, ama bu olumsuz özellikler de kesin aşılarak tutkuda ifade edilmelidir. Bunun politik derinliğine, örgüt derinliğine ulaşılabilir. Biz çözümlerimizle bu derinliği yakalama fırsatını veriyoruz. Objektif değerlendireceksiniz ve köklü bir dönüşümü yaşayacaksınız. İşte ülkenin, ulusal savaşın geldiği düzey, PKK'nin içeriği, sınıf mücadelesi ortada. Gerilla, ordu sorunları, her gün yaşanan birçok kayıp, yine kazanımların değerlendirilmemesi sizi nereye götürür? Kesinlikle PKK'nin çizgi gereklerini tam yerine getirecek güzide kadro olmaya götürmelidir. Sizden beklenen budur, başka ne isteyebilirsiniz? İsteseyiz de bunun dışında yaşam mümkün mü? Zorlukları ne olursa olsun, eskiden kalma aşılanacak ne varsa aşın. Onlar size bir şey kazandırmıyor. Demagogluğu, hayalciliği, ucuz duygusallığı aşın. Bunların fazla değeri yok, sizi iyi bir asker haline getirmezler. Birçok davranışınız sekterdir, apolitiktir, onları eğitin, derinliğini, tarzını yakalayın ve gerçekten kendinize saygıyı kazanma imkanını sonuna kadar yakıştırın. Bu, en iyisidir.

Ben her şeyi vermeye hazırım. Ama siz almasını bilmiyorsunuz, siz devrimciliğin kıymetini bilmiyorsunuz, özgür yaşamın şeref ve onurunu doğru değerlendirmiyorsunuz. Bunda çok ciddi hatalarınız var. Halen bazılarınız ısrarla hatalı yaşamda diretiyor. Bu çabalarımızın değerini kesinlikle takdir edin. Her yerde sizden mutlak başarı isteyen yok. Tarihe kalsın, size kalsın ve biz kendi çabalarımızla kendimizi biraz yaşatırız. Bütün ricam, kendinizi yaşatacak bir çabanızın olmasıdır; düşman karşısında kolay boyun eğmeyen, kolay tasfiye olmayan bir kişiliktir, onun devrimciliğidir, onun başarısıdır.

2 Kasım 1994

DEVİRİMCİLİK İLKELER VE KURALLAR SANATIDIR *

V. Kongremize doğru giderken bir rapor niteliğini taşıyacak olan bu değerlendirmemizin en temel özelliği, çizgi özümsemesini başta merkez olmak üzere, bütün parti militanlarına özümsetmek olacaktır. Fakat görüyoruz ki onun karşısında, sandığımızdan daha fazla engel teşkil eden çelişkili, ağır, yetmez ve yanlışlıklarla dolu durumlar var. Ben bile günlük olarak biraz daha üzerinde durunca dehşetle bazı durumları görüyorum ve bunu değerlendirmelerle aktarmaya çalışıyorum. Buna rağmen yine yeterli olmuyor. Bunlar çok yönlü tartışmalardır ve yine çok sayıda eleştiri, düşünce, yargılama, öneri geliyor. Bazılarının işi çok anlaşılmasın, bunu kendileri açısından da hiç farkına bile varılamaz bir duruma getirmeleri çok geri ve bir gaflet durumudur. Bunun sorumsuzluğuyla bunları yaşamaları bizi çok öfkeliyor gibi çok da düşündürüyor. Bu ciddi hareketin, hele de bizim gibi bir ölüm kalım hareketinin önder kişiliklerinin böyle olması şurada kalsın, saflarımızda bu kişiliklerin hiç oluşmaması gerekiyordu. Ama bu, merkezden başlamak üzere dalga dalga aşağıya kadar gidiyor. Bunun önüne geçmek istiyoruz, fakat anlamaktan kaçıyorlar, ne kadar imkan da verilse, anlayış derinliği yok, ondan kaçma var. Pratik başarıma imkanı var, ama onu da çok kötü bitirme alışkanlıkları, yani teoriden, çizginin kavrayış düzeyinden kaçış, pratik olanakları da çarçur etme anlayışı söz konusu. Bunlar neredeyse tam

* V. Kongreye yönelik perspektiftir.

bir kişilik, militanlık ifadesi olmuş. Bu boşluktan istifade eden edene, yeni yetme devrimci de, en eski devrimci de çok kötü istismar ediyor.

Ben tüm gücümle bunun önüne geçmek istiyorum. Bu kadar kişinin kendi kusur ve yetmezliklerine sevdalanacakları aklıma bile gelmezdi. İnsanoğlu zaafıdır, onu da anladık fakat ölüm kalım savaşı insana çok şey öğretir. Yani sıradan bir canlı varlığı bile bıçak altına yatırdın mı epey direnir. Sizininki bu düzeyde de değil. Yani çok garip bir şey, ne tehlikenin ciddiyetini biliyorlar; bilseler de ondan ne doğru sonuç çıkarıyorlar, doğru sonuç çıkarsalar da onu hayata geçirmek için hiç orali bile olmuyorlar. Çok yanlış yaşam sonuçları, hele de parti içinde çok yanlış olan yaşam sonuçları çıkarıyorlar.

Sömürgeci koşullarda düşman terbiye etmesini bilir. Yani eşeği yürütmesini nasıl biliyorsa, dayaksa dayak, işkenceyse işkencenin her türlü, öldürmeyse öldürme, aç bırakmaysa aç bırakma yöntemleriyle düşman bunu yapar. Dikkat edilirse, parti içi ortam biraz insanca, özgürce yaşamın olduğu bir ortamdır. İstismar işte bu özgür ortama dayatılıyor. Buna büyük saptırma diyebilirim ve bunu da anlıyorum. Yani çaresiz insan, her bakımdan onurunu, şerefini yitirmiş insan PKK'de bir şeyler bulunca onun kolay yoluna kaçıyor, hele bir de yükselme tutkularını arttırınca önünde durulamıyor. Sizin sorunlarınız inanılmaz boyutlardadır ve en kötüsü de bunları anlamaya yanaşmıyorsunuz. Bu tür sözleri bir yıldır çok kullanıyorum, daha da kullanmak gerektiği kanısındayım. Yani kişilerin bu gerçeği anlamamakta direnmesine inanmıyorum. Tabii lafta anlıyor, işin kurnazlığı anlamında çok iyi sonuçlar çıkarıyor. Ama namuslu olma anlamında, şerefi ve onuruyla parti görevlerine kendini katma anlamında anlamaya hiç yanaşmıyor. Ölüme de zaman zaman var, ama şerefli, soylu bir yaşamın yoluna girmeye bir türlü yanaşmıyor. Bu, son derece belalı bir durum. Benim açımdan bu tür kişilikler, gelişmeye hiç müsait değil.

Bütün raporlar yürekler acısı ve esef edilecek hususlarla dolu. En önemlisi de bunu kendinize sorun yapmayıdır. Yani ben neden kabul edilmiyorum? Şu anda benim karşı karşıya olduğum en önemli sorun budur. İster açıkça dile getirin, ister getirmeyin, objektif olarak sizi ele aldığımızda yaşadığımız yüzde yüz yenilgi de olsa, saptırma, tasfiye de olsa bizden beklediğiniz; sizi bu haliyle onaylama, onure etme ve kabul etmemizdir. Adeta yalvarırcasına bunun beklentisi içindediniz. Eleştirilerle bunu biraz geriletiyorum, ama siz bunu içe gömüyorsunuz. Zaman zaman kötü bir biçimde açığa çıkarıp patlatıyorsunuz. Bunda da hem kendinize hem bize büyük haksızlık yapıyorsunuz. İnsan biraz saygılı olur dedim. Yani bu sözü de çok kullandım. Kendi kusurlarınıza neden bu kadar sevdalanıyorsunuz? Olgunluktan neden bu kadar uzak duruyorsunuz? Fırsat bulunca da kendinizi partimizin en değerli imkan ve olanaklarını bitiricesine gözü karaca dayatıyorsunuz, bu hakkı size kim verdi? Yetki böyle mi ele alınır? Aslında bu ancak kara bir cehaletle izah edilebilir. Ama görünüşte cahil de değilsiniz. Düşmanın hakkınızdaki hükmünü anladım, ama partimizin de bir insanı insan yapma hükmü var, kararı var. Oysa siz içimizde “hakkımızdaki her hüküm düşman hükmüdür” dercesine tavırlar sergiliyorsunuz. “Partimizin emrettikleri budur” diyeniniz çok az. Bu kargaşayı, görevler, roller, sorumluluklar konusunda bu kadar baştan çıkmayı kendinize başka türlü nasıl izah edeceksiniz? Gerilikle izah ediyorsunuz.

Kendini niye geliştirmedin? Yıllardır kendi kendini eğitmeyi de mi beceremedin? Bir işe namuslu el atmaya niye üşeniyorsun? Bu kadar bireycilik, keyfilik, bencillik neden? Bu gözü karalık kime? Çok tuhaf, bunun savaşını parti içinde veriyorsunuz. Parti, birtakım savaşma olanaklarının birikimidir. Onları ele geçersen neye yararsın? Hele bu bireycilikle ele geçirdiğinde ne yapacaksın? Canına okuyacaksın. Bu, çok gözü kara bir durum olur. Eğer ne yaptığının sonuçlarını kestireseydiniz bu durumları kabul edeceğinizi sanmıyorum. Aslında bu, kendinize yaptığınız şuursuzca bir dayatmadır. Geri, saptırılmış kişiliğin özelliklerini yansıtıyorsunuz. Geçmiş süreçlerde de hiç kılını bile kıpırdatmayan militanlara, merkezlerimize, hiç orali olmayanlara, kendine göre ince kurnazlık dersleri alarak çıkanlara sert yaklaşmayalım dedik. Kişiliklerini fazla hedeflemeyelim diye sabırla, öğütlerle, tavsiyelerle, her gün perspektiflerle önünü açarak kendimizi bugüne kadar getirdik. Belki de doğru olmayan bir yaklaşımdı veya çaresizlerin bize dayattıkları “bu çaresizliği kabul et” durumuydu. Ne kadar kötü bir durum olduğuna şaşmamak elde bile değil. Adım gibi iyi biliyorum, bazılarının meydanı biraz bıraksak süper hıyaneti oynayacak, kimse de bunun farkında olmayacak. Geçen bütün kongrelerimizde bu yaşandı. Tabii hepsi de iyi niyetli, ben bunu söylerken ortada kendini çok gizlemiş bir ajan, bir provokatör yok. Bu, sorunlara yaklaşım tarzı, çözüm gücü olma konusunda böyledir. Hep iyi niyetli, her şeye varız havası, ama hiçbir işe ciddi olarak nüfuz etmeyi akla bile koymamış. Kendiliğindenliği, değişik biçimleri bir kader gibi dayatıp gidecek. İrade devrimciliği, planlı devrimcilik, sonuç alıcı devrimcilik diyeceğiz, hepsi de bunun karşısında sus pus olacak, “bu bizi ilgilendirmez” diyecekler. Yıllardan beri kendilerini içine koydukları bir durum var ve bunu kırmaya çalıştık. Fakat buna karşı bir direnme var. Şu anda yaşadığımız en önemli durum budur. Bu sizin umurunuzda bile değil. Bu kadar açık.

Somut olarak son dört yılda genelde ülkemizde ve her eyalet özgülünde olup bitenlere bakalım; kurallara bu kadar ters, işin esaslarına bu kadar ters, yetki, sorumluluk anlayışına bu kadar ters, hatta temel çizgi gereklerine ters pratiklerin sorumlusu kimdir diyeceğiz. Bıraksan, birinci dereceden sorumlu tutulması gerekenler kesinlikle daha gözü kara çıkacak, “ben yıllarca savaştım” diyecek, en ufak bir vicdan muhasebesi yapmayacak ve işin altından sıyrılıp çıkacak. Ama bazılarının kendi gerçeklerini yetki ve sorumlulukları dahilinde çok açık göstereceğiz. Yol açtıkları anlamsız kayıplar, hiç savaşmadan verdikleri yüzlerce maddi, manevi kayıp, kitle kaybı, muazzam moral kaybı, yarattıkları inançsızlık ve bunun bir partiye ne kadar tahribat vereceğini göz önüne getirmek bile dehşet verici bir durum. Ama o ise, “benim suçum olmadığı gibi, ben kahramanca savaştım, direndim” diyecek. Adam büyük bir sorumsuzluk konumundadır, aynı zamanda vicdan sahibi de değil. Fakat burada önemli olan, biraz da insanın kendi vicdandır. “Yanlışlıklarım bu kadar kayba yol açtı, bunu telafi etmek bana düşer” diyen bir vicdanı yok. Şimdi bu kişiler bu haliyle en tehlikeli savunmaya devam edecekler. Bir insanda vicdan olmayınca, ondan her şey beklenilir. Bunun için en tehlikelisi şudur; fırsat buldukça her biri azzgın bir feodal olabilir, bir burjuva olabilir, bir küçük burjuva olabilir ve içimiz bunlarla dolu. Şimdi hepsi adeta potansiyel suçlu gibi veya içinde sömürmek, yeşermek için fırsat, ortam bekleyen küçük burjuva tohumları gibidir. Hepsi

emeğin dışındaki emeğe hükmetmek isteyen tohumcuklar. Bunları görmemek mümkün mü? Hangi arkadaşın davranışlarını incelemeye çalışıyorsam içinde bunları görüyorum. Büyük bir kısmının köleliğini, az da olsa hükmedenlerin hükmetme, özellikle komuta kazanmak isteyenlerin de ağır basan yönlerinin bir sömürücüye yaraşır egemenlik özelliklerini taşıdığını görüyorum. Tabii burada sosyalizmin büyüklüğü nedir? Ulusal kurtuluşun büyüklüğü nedir? Sosyalizme göre parti içinde nasıl yaşanmalı, nasıl bir çalışma tarzına sahip olunmalı, bu konuda ister merkez olsun, ister militan olsun tek bir rapor sahibi yok.. Bırakalım sosyalizmi, ulusal kurtuluşun en hayati çalışması ne olmalıdır, onun temel sorununa çözüm gücü olmak ne demektir, rollerini nasıl oynayabilirler? Bunda ulusal kurtuluşun en hayati bir çalışması ne olmalıdır? Bunun da çok ciddi bir sorumlusunu bulmak mümkün değil. Çünkü ulusal kurtuluşun en hayati değerleriyle oynandığında kimseden ses çıkmamıştır. Birbirleriyle aşiret usulü yaşayıp gitme var. Bunun çok sayıda örneklerini gösterebiliriz. Zaten çözümler bunu göstermektedir.

Eğer sizde anlayış varsa şimdiye kadar bunu yakalamış olmanız gerekirdi, ama hiç orali bile olmuyorsunuz. Dediğimiz gibi ulusal düzey nedir, sosyalist düzey nedir, kişilikten ne ister? Sizin hiç böyle sorunlarınız oldu mu, şimdiye kadar böyle temel soruları kendinize sordunuz mu? Hayır, bütün yaptığınız “şu şöyledir, bu böyledir, şu şöyle önümü tuttu, şu arkamdan neler yaptı” demektir.

Parti içinde temel sosyalistleşme sorunlarımız var. Kadroyu sosyalist yapalım, ama nasıl yapacaksın? Tek bir tane adamımız, birkaç sosyalist kadro yetiştirdi mi? Bırakalım yine onu, dediğim gibi ulusal kurtuluşun temel kişilik özellikleri var, ona ilişkin inançlı bir çalışması var mı? İşte kaliteli önderler bu yüzden çıkmıyor. Mahalle politikacıları, ha TC’deki ucuz burjuva politikacıları, ha bizim içimizdeki militanların ucuz mahalli politikacıları; aralarında pek az fark var. En kötüsü de, bir şeyler verdiklerimiz gidiyorlar, fakat kendilerini bile koruyamıyorlar. Gelenlere bakıyorum, hepsi harap olmuş. İnsanlar böyle heder olmuş. Bir insan, kendini böyle zayıflatmaya, daraltmaya veya tahrip etmeye, harap olmaya nasıl razı olabilir? Bir sosyalistin, bir ulusal kurtuluşunun bunu kabul etmesi bana imkansız gibi geliyor. İşte bu yüzden, sosyalizme ulusal kurtuluş bağlarınız çok zayıf diyorum. Hiç şüphesiz buna yol açan temel nedenler de var, bu nedenleri defalarca ortaya koyduk. Birçok kişi kötü önderlik ettiler, kötü örnek teşkil ettiler. Aslında bütün bunları görmemem, tanımamam söz konusu değil. Acaba daha fazla ne kazandırır diye bunları yönetmekten de üşenmiyorum, bunu biraz da yaptık.

İnsan hazır yolda bile yürümeye mecal getirmede mi, kendini yere attı mı bir beladır. Sizi fazla suçlamamak gerekir, bunun da farkındayım. Kalkıp da tarihi açıdan sizi suçlamam biraz hafiflik olur. Çünkü böyle bir ağırlığınız, iddianız yok. Ama ben biraz da gölgenizi veya objektif gerçekliğinizden kaynaklanan hayalinizi işliyorum, neredeyse onun yansımaları eleştiriyorum. Öyle fazla kişilikleşmiş bir durumunuz da yok. Güçlü eleştiri, güçlü kişilere yapılır. Ama hayalde de, yansımada da olsa bu özellikleriniz tehlikelidir. Önünü almazsak yazık olacak. En çok kaybettiğiniz hususları da belirttim. Nereden kaybediyorsunuz, ne zaman kaybediyorsunuz, nasıl kaybediyorsunuz? Bunları da epey açtım. Lakin bunu kendinize uygulamıyorsunuz. Siz kendinizden korkuyorsunuz, kendinizden korkmakta haklısınız, çünkü kendinizi yaşatırken veya savaşırken soylu özlemleri yaşadığınızı, ona gereken açıklığı getireceğinizi sanmıyorum. Sizininki gölgeler yaşamı, gölgeler savaşımı. Dediğimiz gibi, bunun temelinde düşmanın ettiği tohumlar var. Yıllardır verdiğimiz savaşla bunu aşabiliydik, ama siz kendinizi bu savaşa fazla katmadınız. Bu geri düzeyin onaylanmasını istiyordunuz. Benim açımdan bu imkansız, sizin bu geri düzeyinizi nasıl onaylayabiliriz? Dört kongre sürecini yaşadık, binlerce toplantımız oldu, hemen her günümüzü de bir kongre gibi yürüttük. V. Kongre’ye doğru giden bir süreçte bu geri düzeyleri nasıl onaylayayım? En kritik veya en can alıcı kısmı da burada; olumlu yanlarınızla bazı gelişmeler, dirilik ortaya çıkardık. Bu olumlu yanlarınız için kurnazları tarafından kullanılmak istenecektir. İnsan gövdesindeki kurtlar bir özsu olan hücreyi yer. İşte bunların çoğu birer kurt, bunlar içinizi yiyecek, özsuyunuzu emecek. Bilerek veya bilmeyerek bu tehlike var. Zaman zaman ben mi buna yol açtım diye kendime soruyorum. Hayır, çünkü çalışma tarzım, hassasiyetlerim çok açık ortadadır. Ben her anımı gözden geçiriyorum. Benim sizin gibi olmam imkansızdır. Örneğin kocaman bir Sovyet sosyalizminde otuz, kırk milyon insanın şahadeti var. Ama onun üzerine bugün çıka çıka bir mafya sektörü, yani hiç emekle alakası olmayan, sadece gözü kara bir hırsızlıkla çetecilik yapan bir kesimin Sovyet birikimine egemen olması söz konusu. Zaten tarih biraz da böyledir, sınıflaşmanın tarihidir; bazıları hep çalışır, didinir, bir kısmı da kurnazlığından yetkiyi, otoriteyi yakalar, her şeyi etkisi altına alır. Bunun tarihte binlerce örneği var. Bütün sınıf savaşımının tarihi böyledir. Bu durum partimize de, bizim gelişmemize de uygun diyorum. Böyle ne kadar kişi var? Sovyet birikimi gibi fazla birikimimiz olmayabilir, ama yine de yetkiye yaklaşım tarzı yıllar sonrasının Sovyet mafyacılarını hatırlatıyor. Zaten ortaya birçok örnek çıktı. Keşke iktidar olsaydık da, yapsalardı.

Şimdi ölüm kalım gibi bir sürecin içindeyiz, kişiliğini sahtekarca büyüten büyüten, emek gaspını yapan yapana. Yetkicilik nedir? Bunu defalarca anlattım, fakat anlamıyorsunuz. Neden kariyerizm, neden yetkicilik, neden gözü kara bu komutan belası olma? Biraz daha fazla iktidar olsa, birer mafya teşkilatı da bizden çıkacak. Böylesi örnekler oldukça fazla. Diğer büyük bir kısmı da çığırından çıkan Sovyet’in emek kahramanları gibi. Belki onlar da en ağır bir eleştiriyle gözden düşürülmeye, unutturulmaya çalışılacaklar. Çoğunuz “vay ben böyle olmam, ben yine de emeğe saygılı olmaya devam edeceğim” dersiniz, ama sizde bunun gücü yok. Bunu diyebilmek için sosyalist olmak gerekir. Sosyalistin de savaşçı olması gerekir. Bunu kendi şahsımda biraz göstermeye çalıştım, ama bizim sosyalist arkadaşlarda tam sonuç çıkarma ne gezer! Kendilerinin bin bir önyargılarına, mümin anlayışlarına uydurup götürürler. Birçok komutanımız var; dur, senin bu komutanlığın nereye götürüyor desek, bundan hiçbir şey anlamazlar. Yıllardır anlatmaya çalışıyorum, fakat bu komutanlar bir türlü anlamadı. Adam, silah elde yaşamış, senin bu yaşamın bir eşkıya kadar değerli değildir desem, gururuna darbe vurulmuş gibi sayacak. Senin bu silahın sadece beni vuruyor desem, bir türlü anlamaya gelmez, başını kessen dahi yine de anlamak istemeyecektir. Ama böyle, eşkiyadan da beter, eşkiya daha gerçekçidir. Çünkü eşkiyanın koşullarında savaşmak, devleti daha ciddi hesap etmeye, sıradan bir dostun ilişkisine bile çok yüksek değer biçmeye

götürür. Çünkü o çok iyi bilir, devleti ne kadar iyi tanır, dostluk kıymetini ne kadar iyi bilirse dağda o kadar yaşar. Bizimkiler bunu dahi bilmiyor, yani PKK içindeki eşkıyalıkların bunu anlaması da söz konusu değildir. Çünkü örgüt yaşatıyor, örgüt halkı hazırlamış, binlerce dost var, niye kıymetini bilsin ki! Örgüt devleti biraz geriletmiş, niye devleti hesaba katsın ki! Onun için “biz devleti hiç hesaba katmıyoruz” diyorlar. Bunun da ne kadar büyük bir kötülük olduğunu bilmiyor musunuz? Devleti yirmi yıllık savaşıyla biraz gerilettilik. Onun ideolojik, siyasal, örgütsel çalışmaları yirmi, otuz yıldır yapılıyor. Beyefendi, devleti senin o savaşıyla geriletmedi. Tam tersine, sen açık verdin, yaşamınla, savaşınla sen ona açıkça sundun. Tabii bunları hiç anlamak istemez, çünkü dardır, geridir. Dediğim gibi halk ilişkilerine değer vermez, çünkü ona verilen emeklerin ne olduğunu bilmez. Biz bir dost ilişkisi için yıllarca dolaşıp duruyorduk. Neden? Kürdistan’da birkaç ulusal dostu yaratmak için. Ama bu onun umurunda bile değil. Çünkü binlerce insanı hüküme, otoritesine bağlamıştır. Niye değerini bilsin ki! Adamın savaşıyla kazandığı bir şey yok, silahı da bilmez, parayı da bilmez. O halde neyi bilir? Biz birkaç kuruş için yılları nasıl harcadık, bir silah için tehlikeleri nasıl göze aldık? Bunları hiç bilmez, çünkü elinin altında onlarca hazır silah var. Onları da düşmana kaptırıyor, yine de hiç umurunda değil.

Biz buradan yalnız birkaç silah ulaştırmak için otuz yıl ceza göze almıştık. Eğer biraz dostluk ilişkimiz olmasaydı, dört, beş silahı ulaştırmak otuz yılımıza mal olacaktı. Siz her gün yirmi, otuz silah kaptırıyorsunuz, ama umurunuzda bile değil. Peki bu anlamsız kişilik kimdir? Bunlardan içinizde çoktur. Aranızda tartışın, birbirinizi ne yaparsanız yapın ve “bu halimiz nedir, bu yaptığımız nedir, nasıl bu kadar kaybediyoruz, bu kadar nasıl kaybettik” diye birbirinizi sorgulayın. Ben içinizde namuslu bir ses de görmüyorum. Bazı hususlarda fırtına gibi birbirine girmek gerekecek.

Bölgesinde yüzlerce silah kaybettiren, hiçbir neden yokken yüzlerce savaşıya, yüzlerce halk ilişkisine darbe indirenler var. İşte bu noktalarda fırtına gibi girişmek, hatta kavga çıkarmak gerekiyor. Hatta gerekirse birbirini asla affetmemek gerekir. Değerler neden böyle ucuz elden gitti? Biraz namuslu olun, biraz birbirinizle doğru savaşımayı bilin. Öldürelim, kurşun sıkalım demiyorum, çünkü parti içinde asla kurşun sıkılmaz. Ama siz birbirinize işkence yapıyorsunuz, birbiriniz hakkında ölüm kararı da çıkarıyorsunuz. Ben asla bundan yana değilim. Parti içinde öldürme böyle olmaz, parti içinde anlayış öldürülmeli, varsa geri kişilik özellikleri doğranmalı. Bunun savaşıyla doğru vermeniz gerekir. Tabii bu büyük bir mücadeledir. Bundan korkuyor musunuz, buna üşeniyor musunuz? Hayır! Büyük değer kayıplarının olduğu çok açık. Kaldı ki, bir devrimci adı üstünde, yaratan kişidir. Oysa sizler hazır olanakları bile kullanmıyorsunuz. Bu konuda büyük savaşımların olması gerekir. Birbirinize karşı “hep uzlaştık” diyorsunuz, birisi bastırıyor, öteki uzlaşıyor. Siyasette uzlaşma olur mu, çizgide uzlaşma olur mu, genel çalışma tarzında uzlaşma olur mu? Bu kültürü örgüt içinde meslek edinmişsiniz. Bir daha bana bu kelimeleri kullandırmayın, size yazık oluyor.

İlkelerde uzlaşma olmaz, partinin temel normlarında, ölçülerinde uzlaşma olmaz. Görev, yetki, sorumluluk anlayışında istismar olmaz, bastırma olmaz. Bir kişi otoriter olmak istiyorsa otoritenin meşru bir kaynağı vardır; otoritenin çabayla, tarz ve üslupla ilişkisi vardır. Bunları sergilemeyen birine nasıl oluyor da boyun eğiyorsunuz? Böyle otoriteye boyun eğmekle acaba despotizmin en temel zeminini oluşturmuş olmuyor musunuz? Yine böyle uzlaşmayla büyük özgürlük hareketi olan partimize köleliği dayatmış olmuyor musunuz? Bunları hiç incelemediniz mi? Gerçekten sizde bu kafa var mı? Bu lafları sürekli kullanıyorsunuz. Peki, bunun anlamı nedir? Hiç olmazsa bunun anlamını okuyarak öğrenin. “Uzlaştık” diyorsunuz, uzlaştığımız da köleliktir, despotizmdir, geriliktir. Peki bunların sonuçlarının kişiye, çevresine, bütün partiye, tarihe, giderek halka neye mal olacağını göz önüne getirmiyor musunuz? Laf, dil yumuşaktır kıvrır kıvrır söyle. Durumunuz bu, her türlü yanlışlığa, her türlü kuralsızlığa boyun eğme. Bastırma da “bastırıp hallettim” diyor. Neyi hallettin? Keşke böyle birisi karşıma çıksa da “ben doğrusunu yaptım veya yanlışlığı bile bile yaptım” dese. Sizde o namus da yok. Parti içinde temel çalışma tarzıyla bu kadar oynama olur mu? En temel taktik hususlar var, hepinizin yaşamı buna bağlıdır. Buna bu kadar ters düşme oluyor da, neden ses çıkarmıyorsunuz? Neden hemen uzlaşıyorsunuz, hemen boyun eğiyorsunuz? Önemsiz bir halde, harap, bitmiş olarak karşıma çıkıyorsunuz, ondan sonra da partiden hak istiyorsunuz. Yüce yoldaşlık gereklerine bağlı kalarak yaşamak bu mudur? Onun için söylüyorum, bir günlüğüne de olsa sigaranızdan vazgeçmezsiniz, ama yıllarca en hayati ilkedden vazgeçersiniz. İşte bu da eski Kürt’tür. Karşılığında kaç para ettiği de, ne mal olduğu da, kısaca bütün kıymeti neyse ortada.

Örgüt içinde yaşamayı da, savaşmayı da iyi bileceksiniz. Şimdi kendinizi üzerimize atmışsınız, ben sizi ne yapacağım, nasıl yaşatacağım? Örgüt savaşı örgütlüdür. Bunda hiç kuşku yok, savaş örgütünün de amansız yaşam kuralları var, disiplin kuralları var. Buna göre hareket etmezsek yürüyemeyiz. İstiyorsunuz ki, mal gibi yaşayalım, sizi de mal gibi yaşatalım. Bu mümkün müdür, haklı bir talep olabilir mi? Bu durumlar, örgüt içinde yaşamayı ve savaşmayı bilemediğiniz için ortaya çıkıyor. Ben şimdiye kadar sabırla, tavsiyelerle bu savaşı vermenizi önerdim. Ama bakıyorum, bu savaşı vermemekte, gerilikte, uzlaşmada direniyorsunuz. İlkeniz, üst boyun eğdirir, alt kendini ona uydurur. Ama örgüt çizgisine gel dediğimizde, onun bazı pratik esaslarına, çalışma tarzına, yeniliklerine bağlı kal dediğimizde, “daraldık” bilmem “geriledik, yüzeysel kaldık” diyorsunuz. Neden bu kadar ucuz konuşuyorsunuz? Büyümenin kaynağı nedir? Niye biraz büyümek istemiyorsunuz? Size bu geri lafazanlığı kullanmak çok rahat gibi geliyor. Bu durumları ancak lanetliler böyle dile getirebilir.

PKK içinde bir provokatör çıktı, ibret vericidir. Ben tekrar fazla uzun açmayacağım. Bütün kongrelerimizde provokatörler çıkmıştır. I. Kuruluş Kongresi’nde Şahin çıktı. Hepsi kendi elleriyle yetkiyi Şahin’e bıraktılar. Benim tercihim değildi, ama adam kendini böyle dayattı, göze soktu. Evet, işte zindan da tüm gücünü ihanete verinceye kadar, belki de yapıya tarihin en büyük kötülüğünü yapıncaya kadar onu kullandı. İşte, sanırım o yirmi üç kişilik kuruluş, partiyi ilan etme toplantımızda adam göz göre göre hepsinin yetkilerini ellerinden aldı. Diğerleri sadece seyretti, uzlaştı. Daha sonra Şahin ne kadar işkence yaptırdı. **Kemaller, Mazlumlar, Hayriler** binlercesine dayatılan işkencenin önüne geçebilmenin bedelini hayatlarıyla ödediler. Eğer daha o zaman biri çıkıp “bu Şahin kimdir, bir lümpen, serseridir” deseydi ve yine “ben pratik yürütme görevlerine daha iyi sahip çıkacağım” deseydi, Şahin o zaman dururdu. Tabii ben de

çalışacaktım. Kim benimle çalışmak istiyorsa pratikte ben onunla yürüyecektim. Şahin kendini kabul ettirmiş, Şahin'i istiyorlar. Başka yapılacak bir şey yok, haydi Şahin yürüyelim. Seçen sizsiniz, uzlaşan sizsiniz. Utanmadan, sıkılmadan bunun itirafı bile yapılmıyor.

II. Kongremiz'de Semir ortaya çıktı. Adamın lafazan olduğu belli, ama yapının dörtte üçü yine onu seçiyor. "Madem öne atılmış, etkiliyor, kendi çizgisinde yaşıyor, çalışıyor; o halde neden olmasın" dediniz. Evet, yine boyun eğmecilik, yine uzlaşmacılık ve olan partiye oldu. Neymiş de "kulaklarına hoş geliyormuş!" Bu kadar en benim diyen merkezi arkadaşlarımız "bu Semir kimdir, ne yapmak istiyor" sorusunu kendilerine sormadılar.

III. Kongremiz'de yine öyle bir sürü ölü tipler vardı. Zaten açığa çıkmış, en sonunda biz ortaya çıkardık. Bir yığın açığa çıkan kariyerist, henüz tohum halinde bir yığın sapmacı tip var. Tabii bunlardan başka kimse merkezi göreve sahip çıkar mı? O zaman Kör Cemal dediğimiz bir tip vardı. "İkinci adam olmanın yolu bana ardına kadar açıldı" diyordu. Tabii yol ardına kadar açılmıştı ve o iyi niyetli de olsa, PKK'nin merkezine baktı, "bu aydınların elinden iş gelmiyor" dedi. Tabii kurnaz, PKK'nin de otoritesinin büyüklüğü kişiye hayalinden bile geçiremediği fırsatlar sunuyor, adam bunu sezdi ve işe daldı. Gidiş o gidiştir. Bizi bile dinleme gereği duymadı. Bizim bunu ikinci adam yapma gibi bir durumumuz yoktu. Ama görevine sahip çıkmayan merkezimiz ortada, kim öne çıkarsa artık fırsat onundur.

Yalnız bu kongrelerde değil, bütün çalışma bölgelerimizde, birimlerimizde bunlar ortaya çıkıyor. Adamlar alıp götürdüler. Doğru hattımız halen kendine gelemiyorsa herhalde bunda bu anlayışın, bu kişiliğin payı az değildir. Partiyi kendi şansı etrafında döndürdü, dolaştırdı, kendine göre çalıştı, kendine göre dayatmalar yaptı. Sonuç; kaçan kaçtı, ölen öldü. Bunun önüne geçmek için yine ben yıllarımı vermek zorunda kaldım. Eğer merkezi kadro biraz rolünü oynasaydı, belki bu kişiler de daha iyi bir konumda olacaktı. Bu kişilerden sadece partiye zarar gelmiyor, aynı zamanda bu kişilerin kendilerine de zarar geliyor. Yani hata hatayı, yanlış yanlış besliyor. Sen onunla oldun mu, ilkesiz uzlaştın mı, çalışma tarzının gereklerini yerine getirmedi mi onun yüzünden işte hep ikinci adam, bilmem komutanlık, bölgede birinci adam, muntıkada birinci adam savaşı yaşanır. Alttaki boyun eğer, o bastırır, kısaca zincirleme hatalar birbirini beslemiştir. Sonuç; başını kessen bunları önleyemezsin. Peki suç kimde? Suç, yine başta merkez olmak üzere, görevine sahip çıkmayan militanlardadır. Kendisi de çok zarar gördü, o kişiler de çok zarar gördü.

Yani partiyi ilkede ve pratikte doğru yaşamamanın vahim sonuçlarıdır ve her kongremiz ibretlerle doludur. Önünde duramazsak bunları daha da dayatıp gideceksiniz. En ibret vericisi de IV. Kongremizdi. Sekiz tane yazılı ve sözlü talimat gönderiyorum, hatta adamın ismini de veriyorum, son derece kuşkulu yönler var diye değerlendirmeler yapıyorum. Tabii adam okuyor, tedbirini alıyor. Kocaman bir kongre bileşimi sesini bile çıkaramıyor. Merkez sessizleri oynuyor, ezop dilsizlerini oynuyor. Tabii yapımız da uyuyor. Adam sadece ikinci adam olmaya oynamıyor, fırsat bulsa partinin tümünün canına okuyacak kadar yükleniyor. İşte yine PKK çizgisini böyle ele aldınız. Yine, militanların alışagelmış davranışları bu büyük belayı başımıza getirmede mi? O kadar çözümleme sunduk. Adam o kadar konuştu, o kadar inisiyatif kullandı. Niye bir militan, niye bir merkez adamımız böyle inisiyatif kullanamıyor? Onlara ne olmuş, kendilerine bunu sormaları gerek. Hepsi kişiliklerini ortaya koyarak, özellikle de bu son dört yılın gerçekleri karşısında özeleştirilerini versinler. Bütün savaşı bana yaptırın, ilkeleri de ben koruyayım, pratiği de ben geliştireyim; bizim merkezimiz de uyusun, militanımız daha da uyusun! Ne gerek var, ne de olsa her şeyi yapıyorum. Olmaz böyle, böyle particilik, öncülük yaptın mı kaybedersin.

Dikkat edin, her bir kongrenin başına birileri ikinci adam diye geliyor. Sonuç belli, gerçekten Şahin ikinci adamlığa oynadı. Semir, Fatma, Şener hepsi ona oynadı ve bir de bunların yüzlerce alt örnekleri var. Hakiki partililer nerede, merkezimiz nerede? Şimdi olanları tekrar açmayayım, her eyalette de böyle bir sürü kişi vardı. Tüm bunlar ibret vericidir, fırsat bulsaydık da tarihçesini yazsaydık. Tüm bunlara rağmen sizi taşımaya da devam etmeliyim! Bu, doğru bir particilik değil, olamaz da. Yani ben bu savaşı yürüteyim, ki zaten yürüttüm, bunların hepsine göğüs de gerdim, peki merkezimize, militanlarımıza ne oluyor? Zamanında, yerinde müdahaleyi niye yapmadılar, tedbiri niye almadılar, kendilerini niye aldattılar? Büyük bir kısmı da şahadete gitti; oynanmayan rollerden, sorulmayan hesaplardan, uyulmayan kurallardan ötürü büyük bir kısmı şehit düştü. Böyle hayati konuları basit ele alıyorsunuz. Oysaki kıyamet koparmalıydınız. PKK büyük bir savaş örgütüdür. İlk kuruluş dönemleri olsaydı bir şey demezdim, ama IV. Kongremiz, V. Kongremiz neredeyse iktidarın eşliğinde kongrelerdi. Böylesine tarihsel evrelerde, insanın gözüne mızrak gibi giren bu kadar yanlışlıklara karşı hiç sessiz kalınır mı? İnsanın kalbine hançer gibi saplanan yanlışlıklara karşı yine sessiz durulur mu? Ve bir de tedbir alınmaz mı, çare düşünülmez mi? Hayret ediyorum, siz particiliği ne sandınız? Benim size tek tek sormaya da gücüm yok, kendi kendinize sorun. Fırsatınız varsa birbirinize sorun, "bu ne particiliktir" deyin ve mücadele edin, çünkü mücadele geliştirir. Baktınız gidişatlar dış cephede iyi değil, o zaman siz de mücadeleyi iç cephede akıllıca geliştirin. Kaderci olmayın, boyun eğmecilik kaderciliktir, öyle olmayın. Partimize yapacağınız en büyük kötülük budur.

Doğruları uygulayın, biraz saygınız varsa bu ilkelerimiz doğrultusunda yürürsünüz. Tek başıma nasıl yola çıkmışım ve savaşı nasıl geliştirmişim? Hiç mi anlama yeteneğiniz yok? Düşman, günlük olarak bizim parti tempomuza bakıp taktik geliştiriyor. Düşmandır, burjuvadır, işbirlikçi, tekelci kodamanlardır, hepsi onların temsilcileridir. Onlar, kendi savaşım tarzları konusunda pür dikkat kesilip ders çıkarırken peki size ne oluyor? Niye ciddi bir yaklaşım tarzını kendinize yakıştıramadınız? Halkımızın düşmana boyun eğişiyle, sizin düşmanın gölgesine boyun eğişiniz arasında çok az bir fark var.

Savaş bir sanattır. Hiç kimse "bu iş biraz tecrübe gerektiriyor" demesin. İlk isyanımda belirttim ve yine daha sonraki süreçleri de anlattım. İlk grup döneminde ilk iki kelimeyi dile getirdiğimde, **Kürdistan sömürgeci** kelimeleri ağzıma geldiğinde yatamıyordum. Bu kelimeler başıma ne getirir, bu kelimeleri kime, nasıl aktarayım? Üç kapıyı kilitledim. Tek başıma, insanların yüzlerce metre ötesinde kulaklara fisıldardım. Bunların hepsi döneme göre taktikti. Bir küçük

grup yaratmak için tutkuyla, hem de en zor, düşmanın egemen olduğu yerlerde nasıl yaşıyordum? Onları da gösterdim, bütün yaşamı gösterdim. Yani hangi süreci örnek göstereyim ki, bütün yaşamım böyle zincirlemedir. Size bakıyorum; “teori bizi ilgilendirmez, silah bizi ilgilendirmez, yoldaş bizi ilgilendirmez” diyorsunuz, peki sizi ne ilgilendirir? Köylüden bile daha gerisiniz desem acaba anlar mısınız? Köylü bir parça ekmeğini çok iyi saklar, çok iyi yer, şu anda da böyledir. Bu partiyi Osmanlı devletine benzetiyorsunuz. “Malı deniz yemeyen domuz” diyorsunuz, bu anlayışı terk edin. Parti terbiyesi çok gereklidir. Bunu tartışmak bile bana çok saçma geliyor. Bu kadar parti dışılık gelececek, siz sessiz kalacaksınız. Sizde vicdan yok. Dediğim gibi, şimdi sizi yargılasak hepimiz kurbanlık koyun gibi parti mahkemesine başınızı uzatırsınız. Bu da hoşunuza gidiyor. Ama sorun bu değil; sorun, vicdan muhasebesiyle insanın kendini yargılayıp, mümkünse yaşatabilmek için doğruca, bağımsızca ele alabilmesidir. Bu hastalıkla içimizi kim kirletti? Bunu nasıl dayatıyorsunuz? Bu da bayağı bir sınıf mücadelesidir. Dışta biraz gerilettiğimiz sömürgecileri ve işbirlikçileri maalesef içimizde türettiler. Yine biraz ayağa kaldırdığımız insan, içimizde bize köleliği dayatıyor. Artık bunları anlayın.

Başta merkezimiz olmak üzere bütün militanlar, acaba kendileri için biraz sağduyuya gelecekler mi? Yani ben bir mücadeleciler olarak kendimi hayli yaşatabilirim. Peki siz nasıl yaşatacaksınız? Ben sizi ateşten sahalara gönderiyorum; Avrupa’sı da öyledir, dağı da öyledir, zindanı da öyledir. Hepsi ateş sahasıdır, savaş sahasıdır. Yani bu konuda sandığınız gibi bir Önderlik değiliz, attığınız adımların bütün hesabını, kitabını yapmışım. Siz bunlara çocuklar gibi, hatta onlardan daha beter, gafilce yaklaşıyorsunuz. Benim sağladığım kolaylıkları da hiç anlamıyorsunuz. Kaldı ki, kolaylıklar olsaydı onları esas alırdım. Oysa kolaylık diye bir şey yok, size öyle geliyor. Kolaylık olsaydı, onu ben yaşardım. Bu büyük gerginliği böyle yoğunca yaşar mıydım? Sizin sandığınız gibi parti içinde rahatlık olsaydı, düşman karşısında yine rahatça savaş durumları olsaydı bu gerginliği yaşamazdım. Önderlik bir barometredir. Genel tehlike düzeyini, genel gelişme düzeyini kendinde bir indirir, bir çıkarır ve öyle yaşar.

Mücadelemiz Büyük Bir Mantık ve Yürek İşidir

Merkeze tekrar ne tavsiyelerde bulunabiliriz? Merkezi organ oluşacak mı, eğer oluşursa acaba doğruya ulaşacak mı? Ben önerilerimi tekrar sunabilirim. Bir merkez, merkeze talip olan nasıl olmalı? Bu konuda birçok açıklama yaptım. Eğer birisi merkeze talip olacaksa ve içinde onu seçecek olan da, atayan da kendini iyi tanıyabilmeli, neye karşı, hangi görevle, hangi yetkiyle karşı karşıya olduğunu bilmelidir. Bunun sorumluluk düzeyinin ne olduğunu bilerek kendini ortaya koymak kadar, ona o sıfatı layık görenler de onu tanıyarak kendi görevlerini yerine getirmelidirler. Bu işleri hiç olmazsa bundan sonra doğru yapın. Biz sizin başınıza kimseyi dayatmıyoruz. Siz kendi önderlerinizi kendiniz seçin. Bu kongrelerin anlamı da odur. Bundan sonra seçim öyle sadece “hoşuma gitti de ismini yazdım” biçiminde olmamalı, bu konuda kılı kırk yarım, ayrıca şart koyun. Yani militanlar, üyeler şunu söylemeli -ki, hemen her biriniz için bu geçerlidir- “seni seçiyoruz, ama şu temelde; görev, yetki, şudur. İşleri şu tarzda yapacaksın.” Seçilen veya oraya atanan da şunu çok iyi görmeli, “ben mutlak görevlere bağlılık temelinde seçilmişim, yani benden istenilen şu görevlerdir, verilen şu süredir, bir de emrimde şu olanaklarım vardır.” Bu kişi bunun derin bilinciyle kendini sorumlu görmeli ve artık bir atanma mı olur, seçme mi olur, seçilme mi olur gerçekleştirilmeli. Bu hususlara hiç dikkat etmiyorsunuz. Birisi kendisini başınıza dayatıyor, krallar bile, beylikler bile böyle oluşmaz. Yani sizin tarzınız beyliklerin oluşmasından daha da geridir. Birisi kurnazlık yapıp, birden bire komutanınız oluyor ve ondan sonra da ondan şikayet ediyorsunuz. İnsan komutanından şikayet eder mi? Şimdi bizde en tehlikelisi budur.

Beyliklerden, onların ulaştığı yönetim tarzından bile daha geri komutanlıklar var. Seçen nasıl seçtiğini, seçilen de nasıl seçildiğini bilmiyor. Özellikle görev ve yetkilerin ne olduğunun farkında değil. Hiç olmazsa bu sorunu çözün, bu kongrede kimi niçin seçiyoruz, hangi temelde seçiyoruz, ne kadar görevinin ehlidir, tanıyalım. Zorla kimseye dayatma yok, demokrasi var. Hiç olmazsa bu kongremizin hatırına, yani bu kadar şehidi olan, bu kadar büyük çabası olan bu kongrede bu sahte otorite, sahte uzlaşmayı bırakın. Seçen de, seçilen de desin ki; “ben şuna, şuna göre seçildim” hem de sözünü açık versin, hatta yazılı belgesini versin. Biri merkeze mi seçilir belgesini vererek “benim önümdeki görevler şudur, şudur, şudur, koşullar ne olursa olsun, zorluklar ne olursa olsun, mevcut imkan ve olanaklarla şu görevlerin üzerine başarıyla yürüme sözünü veriyorum” desin. Bu sözü vermedi mi ve güvenilirliğini ortaya koymadı mı ona merkez görevi veya komutanlık görevi vermeyelim. Ayrıca pratiğine bakınız, yapamadı mı ona karşı örgütsel tedbirlerimizi alırız. Adam bir bela gibi “ben evvel ahır komutanım” diyemez, her şey ortada. Görüldüğü gibi benim önderlik yapabilmem için mutlaka bir şeyler vermem gerekiyor. Vermezsem benim önderlik rolüm anlam bulamaz. Yani doğru bir önderlik üreten özelliğe sahiptir. Benim önderliğim böyledir. Hiç kimse bana dayatmada bulunmuyor; ne seçiyor, ne seçtiriyor. Yani adeta kendi kendimi zorunlu olarak tarihi bir role hazırlıyorum.

Beni bile eleştirsinler, mücadele saflarımızda veya düşman bile “Sen iyi mücadele veremiyorsun” desin. Bu, mümkün mü? Çünkü rolümü çok iyi ortaya çıkarıyor ve oynuyorum. Şimdi siz çok hazırlanmış rolleri bile oynayamıyorsunuz ve oynatamıyorsunuz. Bunu sizin geriliğinize bağlıyorum. Sanırım devrimciliği çok yanlış anlamışsınız. Herhalde büyük bir kısmınız maceracı. Böyle temel örgüt normları aklınıza bile gelmiyor. Bu olmaz, kendinize yazık edersiniz. Devrimcilik, yalnız başına macera değildir, yalnız başına özgürlük değildir; devrimcilik bir ilkeler ve kurallar sanatıdır. Özgürlüğün sağlanabilmesi için devrimciliğin kurallar ve ilkelerle bağlantısı vardır. Kendinizi ortaya atmışsınız, “özgürlük istiyoruz, yaşam istiyoruz” diyorsunuz. Bu, mümkün mü? Böyle kendini ortaya atan emekçiye benzemez. Bu kişi ne kadar özgür olabilir?

Merkez ya da komutan seçtiğiniz bazıları ilgisiz, ufuksuz, yani her bakımdan yetersiz. İşte bunları güya komutan seçmişiz. Bunlar oldukça gözü kara bir biçimde işleri, güçleri kurnazlıkla örgüt içini ele geçirmektir ve biz bunlara en üst düzeyde sorumluluk tanımışız. Bunların daha sonra başımıza ne getireceğini acaba kestirebiliyor muyuz? Biz zorla ne kimseye görev veriyoruz, ne kimseyi zorla atıyoruz ve ne de zorla bunu seçin diyoruz. Partide irade var. PKK içindeki bu

belalardan kurtulmamızın yolu, bu anlamda görevlere sahip çıkmaktan geçer. Onlar da sizin görevlerinizdir. Tekrar vurguluyor ve örnek olarak sunuyorum; size hükmedenler provokatörlerdir. Dört tane kongre olmuştur, her bir kongrede de en az bir provokatör çıkmıştır. Ve bunun suçlusu da siz ve merkezinizdir. Nedenine gelince; görevlerine, yetkilerine, sorumluluklarına yeterince ve doğru sahip çıkmadığımızdan dolayıdır. Yine daha alt düzeydeki komutanlıklardan şikayet edenlerin kendileri sorumludur. Kendi komutanını doğru seçemediği ve ayrıca seçilen komutan da kendisini doğru tanımlayamadığı için suçludur. Hepsinin hesap vermesi gerekir. İyi bir komutan olmadığını neden saklıyorsunuz? Bundan sonra geçmişteki merkezimiz kadar yenisinden de bu temel gerçekler konusunda açıklık isteyeceğiz. Geçmişte ne kadar yeterli oldu, bundan sonra ne kadar yeterli olacak? Sadece sözde de değil, çerçeve isteyeceğim. Yani adeta görev mazbatasını isteyeceğiz. Komutanlar seçeceğiz, özellikle merkezimizden şunu isteyeceğiz; bir daha eskisi gibi bana komutan belalarını dayatmayacaksınız. Biz de birçok komutan adayını yetiştiriyoruz, eğer bunları emriniz altında çalıştırmak istiyorsanız bu insanlara bir şeyler verin.

Doğru dürüst bir şeyler vermeden, “iyi yürür, silahtan iyi anlar, ahbap çavuşum” diyerek komutanlıklar oluşturulamaz. Kılı kırk yarararak varsa eksiklikler giderilir. Bireyleri göreve böyle hazırlayacaksınız. Şimdi ben sizi; hem komutanı, hem merkezi biraz hazırladım. Siz bunu daha da geliştiremezseniz, hatta geriletirseniz suçlu olursunuz. Neden doğru çalışmıyorsunuz? Komutanını doğru belirle. Bu kadar hata yapan komutanların başında merkezimiz neden tutuluyor? Ben merkez için bazı ölçüler verdim. Bu ölçülere niye bağlanmıyor, merkezi kurumlaştırmıyorsunuz? Gücün yoksa çık istifa et. Merkezi ölçülere asla güc getiremeyeceksen, kendini önermezsin. Bu konuda kesin zorlama yapmıyoruz. İddialı olan, görevlere yürümede kararlı olan ve bir de görevini yürütme konusunda günlük planı olan, buna hem hırslı, çabası yüksek olan, hem de bitmez tükenmez enerjisi olan kendisini önerdin. “Eskidir, hatır için önerdim”, bunu yapmayacaksınız. Ne seçen bunu böyle seçsin, ne de seçilen bu seçimi kabul etsin. Ben böyle bir seçimi onaylamam. Veya ben onlarla bu temelde çalışmam. Öyle sırf adı var, birkaç marifeti var diye komutan seçilmez. Parti çizgisinin teorik, pratik gereklerini büyük bir tutkuyla, yüksek bir çabayla, tarzla, tempoyla, üslupla, başarıyla götürmeyecekse kimse kendisini komutan aday olarak öne sürmesin. Kendisinden eminse kendisini aday olarak öne sürsün ve onu seçen de, atayan da bu koşullar temelinde, bu çerçeve temelinde, şayet eksikliği de varsa onu tamamlayarak onaylasın.

Bunu hanginiz bu temelde yaptınız? Hiç biriniz. Bu konuda hiçbir girişiminiz de yok. Alel usul kendiliğinden gelişiyor. Çoğunun nasıl komutan olduğunu ben de bilemiyorum, komutanlarımız da bilmiyor. Bunlar, merkezimiz asıl rolünü layikiyle yerine getirmediğinden dolayı komutan oldular. Genel perspektifleri militanlar da anlayamadı. Hiç birinin, militanlarımızın komutanlığına ilişkin ciddi bir raporu yok. Zaten çoğu perspektifi bile anlamak istemiyor. Olur mu, bu büyük bir tehlikedir. Bu hususları daha fazla tartışabilirim, ama bu ne kadar anlamlı olur bilemem, çünkü bunlar sizin görevleriniz. Sizin büyük suçunuz beyninizi uyandırmamaktır. Bu konuları çok rahatlıkla açığa kavuşturabilirsiniz. Soyut, somut, genel, özel, kurumsal veya kişisel düzeyde hemen her şeyi ele alabilirsiniz. Bu temel hususlara ilişkin kendinizi kapatmakla veya oralı bile kılmamakla aslında en temel hatayı işlemiş oluyorsunuz. Aslında “bizi ilgilendirmez” demekle kendiniz için en tehlikeli eğilimi başlattınız. Tartışmayı bileceksiniz. V. Kongre sürecinin öncesi, sonrası; resmisi, gayri resmisi, yani her anınız büyük tartışmalarla geçmelidir. Hiç olmazsa ben biraz göstergelerimi verdim, onun etrafında tartışmayı geliştirin, zaman sorunuz da yok, öyle fazla yorulmuş da değilsiniz. Yani temiz hava da var. Öyle bizim gibi buralarda boğulup durmuyorsunuz. İçinizde dilinizi kıpırdatmak için ciddi bir engel olduğunu da sanmıyorum. PKK içinde öyle kimse de bastıramaz. Onun için suçlu aranacaksa kişi bunu kendinde aramalıdır. Sorumsuzluğunda, saygısızlığında, gayri ciddiyetinde aramalı, başka yerde aramamalıdır. Çünkü engeller öyle söylendiği gibi aşılmayan cinsten de değildir. Bu konularda da bir ikiyüzlülük var. Rahatsız oluyor, kendini yere atıyor, ciddi bir engelle karşılaştığında onunla savaştıktan sonra “önüm kesildi” diyor. Siz savaşçılığı şimdiye kadar ne sanıyordunuz? Yaşamı ne sandınız? Tabii eskisi gibi götürürseniz size çok yazık olur. Hepiniz için azami çaba harcıyorum. Yol, yöntem gösterme, imkan, olanak sunma hiç de az değildir.

Bazı kişiliklerin karşına çıkacak halleri bile yok. İnsan biraz yiğitçe ayakta kalabilmeli. Söyleyecek hiçbir sözleri bile yok. Bu olur mu, insan kendini bu kadar zayıf bırakır mı, kendini yanlışlıklara terk eder mi? Benim büyük iddialarımı görmüyor musunuz? Büyük savlarımı dinlediniz, sizin niye böyle savlarınız olmadı? Ağlamaklı, sızlamaklı geldiniz, harap olmuş, kolu, kanadı kırılmış, dili kesilmiş olarak bize geldiniz. Bunları kendinize nasıl yakıştırdınız? Bunlar hiç yiğitliğe yakışıyor mu? Ben de bir tek kişiyim. Tektim, çaresizdim, nasıl direndiğimi defalarca anlattım. Biraz büyümek isteyen, biraz soylulaşmak isteyen bu ilkeler çerçevesinde yürür. Bunları hiç mi anlayamayacaksınız? Hiç olmazsa şimdi anlayın. Anladık, yani sülale size hiçbir şey vermemiş, herkes sizi aldatmış. Ama ben güneş kadar açık doğruları önünüze koyuyorum. Hiç olmazsa iyi bir öğrenci olun, kimse sizden fazlasını istemiyor. Saygıdeğer bir öğrenci olun, başka türlü siyaset yapamayız. Sizleri başka türlü bu savaşa sokmamalıyız. Bu halinizle benim sizi PKK'ye almam bir cinayet olur. Bu halinizle sizi savaş saflarına yollamam bir cinayet olur, bana bu cinayeti işlettirmeyin. Size yazık olur. Ben savaşı bu çerçeve dahilinde yürütüyorum, ama sizin bu tarzınız bana hep bunu anlattırıyor. Kurbanlık koyun gibi yolluyorum, üstelik vicdan azabı duyuyorum. Bundan kendiniz sorumlusunuz. Çünkü iyi öğrenci olmayı bilemediniz, bizi hiç anlayamadınız. Nasıl bir savaş Önderliğidir, nasıl bir mücadele Önderliğidir, bunu anlayamadınız. Benim yürüttüğüm savaş çok tehlikelidir, anlamayan yanar. Saygılı olun ve anlayın. Anlayamıyorsanız da affınızı isteyin.

Çoğunuz kendiliğinden geliyorsunuz. Yani kendi adamlarımı ben kendim yaratabilirim. Çok geldiniz, onu da kabul ettik, ona da yeterli olmaya çalıştık. Ben kendimi açtım; büyüklüğüne göre, çocukluğuna göre açtım. O zaman layık olun, karşınızda kaçan, “yapamam” diyen yok. Bu kadar tecrübeden ders çıkarmayan, kendini eğitime vermeyen, öğrenci olmasını bilmeyen sizlersiniz. Hem de sürekli istiyorsunuz. PKK okulundan affını isteyen var mı desem, hepimiz “yok,

gözü kara PKK'liyiz, PKK öğrencisiyiz" diyeceksiniz. Kim bilir PKK'de kim kendini ne sanıyor. Ama işte gerçekler de böyle. Bu gerçekleri mi bir tarafa bırakacağız, yoksa sizi mi? Veya bu gerçekleri mi esas alalım, yoksa sizleri mi? Sizin tarzınızı mı, şimdiye kadar yaşadığınızı mı esas alacağım? İçinde bir başarı var mı? Ben kendimi neden affetmiyorum, halen her gün kendimle uğraşıyorum.

Mücadele, sandığınız gibi kolay yürümez. Çoğunuzun sandığı gibi direnişçilikle de, savaşıyla da mücadele yürümez. Mücadele büyük sanattır, büyük yürek işidir, büyük bir duygu, büyük bir kinden, öfkeden tutalım büyük bir mantık işidir. Yani hepsi bir denklem gibidir. Nasıl ki, bir iş aletini yerine yanlış koyduğunda bütün denklem boşa çıkarsa, siyaset de böyledir. Einstein da bunu söylemiştir. Yani evrenin formüllerini bile kurar, ama siyasetin formüllerinin ondan bile zor olduğunu söyler. Hele Kürt gerçeğinde bu, daha da böyledir. Onun için bu kadar çözümlenemeyen yapıtı. Utanmadan bazıları, "çözümlenemeler kafa karıştırır" diyor. Fakat bunlar süper kara cahiller. Oysa ben zor yetiştiriyorum, onlar ise siyasetin bazı formüllerini size izah etmemizi gereksiz görüyorlar. Siyasetin abecesini ders olarak işleme gereğini duydum. Abeceyi bilmeden siyasetin en temel önermelerini nasıl hazırlayacaksınız? Zaten kimse kendini bu durumda görmüyor. Siyaset büyük bir olay, dediğimiz gibi matematikten daha ağır formüller çizer. Öğrenin, yetersizse veya öğretim doğru değilse biz yine uğraşırız. El yordamıyla olmuyor. Yani abeceyi bilmeden üniversiteyi nasıl okuyacaksınız, nasıl siyaset yapacaksınız? Siyaset büyük bir üniversitedir, onu nasıl okuyacaksınız? Yeter ki bunun gereğine inan, sıfırdan başla yine öğretilim. "Bana gerekli değil, çözümlenemeler oportünizmi geliştirir", bilmem "çözümlenemeler can sıkıyor" diyene ağır sözler sarf ederim. Kara cahil, sen kimsin, içimizde ne arıyorsun? Adeta "ben bir belayım" diyor. İşte karşı karşıya olduğunuz gerçekler bunlardır. Merkezileşemeyen ve doğru dürüst partileşemeyene ancak bunlar söylenebilir.

Kendinizi biraz sıkarsanız bundan sonra bütünüyle yaşamınızı çekip çevirebilirsiniz. İşleri doğru ele almaya, toplantılar düzenlemeye, perspektifler sunmaya, rapor almaya, bunların gereklerini yapmaya da varız. Siz kendinizi hazırlamıyorsunuz. Beni kendinize uydurmak istiyorsunuz. Ben size uyarsam işler gelişmez. Bana göre, bizim Önderliğimiz doğrudur ve kendinizi buna ulaştırmalısınız, bunu size açıkça söylüyorum. Bunu da size rapor olarak açık sunuyorum, bir yıllık çözümlenemelerimizin hepsi rapor niteliğindedir. Neredeyse hemen her militana kadar bir değerlendirme var. Bundan başka ne isteyebilirsiniz, bunlarla bu işi geliştirelim.

Tekrar belirtiyim, işler neden bir provokatöre emanet ediliyor? Açıkça belirttiğimi gibi bu durum her eyalette böyledir. Son tahlilde her eyalet bilerek veya bilmeyerek bir provokatörün -bu, soyut da olabilir- ya da onun tarzının, temposunun engelindedir. Artık onu yıkacaksınız. Merkeze, militanlığa, komutanlıklara, hatta savaşıyla, her türlü göreve doğru sahip çıkma olursa ancak yaşayabiliriz. Artık görevlerinizi öğrenin. Bu aşamadan sonra artık engel tanınmaz Çocuk değilsiniz, neden engel tanyasınız. Düşmanımızla savaşmakta niye engel tanyalım, engel ne demek? Bununla şunu göstermeye çalışıyorum; bütün kongrelerimizin öncesinin, sonrasının başına gelen V. Kongremizin gerçeğine bulaşmasın. Bu kongremizi biraz yetkin yapalım. Tartışmasını da, kararını da, seçimini de, yeniden düzenlemesini de doğru yapalım. Çünkü iyi insanlarsınız veya ölümü göze alarak hayatınızı ortaya koyuyorsunuz. Bu yönlerinize saygılı olmalı, bu yönlerinizi yaşamda başarılı kılmalısınız. Onun partisini, bütünüyle tarzını, temposunu ortaya koyduk. Belki kendinizi disipline etmekte, anlayışa çekmekte zorlarsınız, ama başka çaremiz yok ve bu şans iyi değerlendirin.

Yeni Kadını Yaratmak Soylu Bir Çabadır

V. Kongre gerçeğimizde kadın sorunu, hiç şüphesiz en temel sorunlardan biri olarak değerlendirilecektir. Hiçbir harekete nasip olmayacak kadar boyutlu ele alınmış ve bazı gelişmelere de yol açmış bir parti çalışmamız var. Yine silahlı savaşta hiçbir partide görülmeyen kadın katılımı ve ordulaşması söz konusudur. PKK tarihi ile bağlantılı ele alıp günümüze kadar sorunun kendi özgünlüğü içinde en kapsamlı ele alınışı ve onu genelle bütünlendirici bir biçimde ele almaya kadar oldukça iddialı bir çerçevemiz var. Bunun uygulama düzeyi biraz önem taşıyacak. Binleri aşan kadın savaşı potansiyelimiz var. Onların sadece askeri konuları, ordulaşmayı değil, özellikle biraz kendilerini tartışmaya ihtiyaçları var. Hatta bu temelde bir kadın konferansına da ihtiyaç duyulacaktır. Çok özgür bir konferansın geliştirilmesi söz konusu olabilir. Genel ordulaşmanın bir parçası olarak ele almakla birlikte, kadın özgürlüğünün anlamını mutlaka bulmak gerekiyor. Kaldı ki, biz çözümlenemelerde **nasıl yaşamalı** sorusuna kadın bazında ne cevaplar verilebileceğini ortaya çıkarmaya çalıştık. Bu konuda denilebilir ki, **nasıl yaşamalı** sorusu çok yakıcıdır. Bırakalım nasıl ordulaşmalıyı, en temel konularda **nasıl yaşamalı** sorularını soruyoruz. Günlük ilişkiler, günlük yaklaşımlar bile doğru ele alınmaya büyük ihtiyaç gösterir. Ben yine şimdiye kadar yaptıklarımıza dayanarak söylemeliyim ki, özgür kadını, iradeli kadını ortaya çıkarmak esas çalışmalarımızın hedefidir. Bütün kadın katılımları şunu bilmeli ki; kendilerini özgürleştirmeden PKK'leşmeleri mümkün değildir. Hatta daha da genelleştirebiliriz; kadının özgürce PKK'ye katılımı olmadan PKK özgürleşemez, PKK özgürleşemezse demokratikleşemezse, yine kadın öz iradeye kavuşamazsa toplumun özgürleşmesi ve kurtuluş iradesine başarı şansı verdimesi mümkün olamaz. Bu doğru bir yaklaşımdır ve devrimle de oldukça bağlantılıdır. Devrim sonrasına bırakılacak bir sorun değil, devrimin en başına alınması gereken bir sorun olarak görülmesi bence en gerçekçi yaklaşımdır. Çünkü birçok devrim, anlı şanlı devrimler bu sorunu ancak edebi ve çok sonraları düşünmekten kurtulamamışlardır. Bizim bunu çok kökten, çok kapsamlı ve başlangıç itibarıyla ele almamız, çağın devrimci derinleşmesine de örneklik teşkil edecek bir yaklaşımdır. Kadını doğru ele aldığımızı inanıyorum. Kadın konusunu, kadını, bütünüyle aile ve toplum içinde ele alış tarzımız isabetlidir ve bu pratikle de oldukça desteklenmektedir. Çok açıktır ki, yeni kadını yaratmak soylu bir çabadır. Buna kimsenin itirazının olması şurada kalsın, düşman bile bundan etkilenmektedir.

Kadın özgürlüğünün ağır sorunları olacaktır, ki bu da kaçınılmazdır. Binlerce yıllık bir köleleşmenin çözülüşünde ağır sorunların ortaya çıkmamasını düşünmek büyük bir yanlıdır. Hele Kürdistan'da daha da köleleştirilmiş bir halkın, beterin beteri bir köleleştirmeyi yaşayan kadınının ağır sorunlarını açığa çıkarmadan, çözüm yoluna baş koymadan köleliğin aşılabileceğini beklemek kendini aldatmaktır. Bu konulardaki derin değerlendirmeler gerçekçiydi ve zaten gelişmeler de bunun bir sonucuydu. Dediğimiz gibi, sadece nasıl bir kadın ordulaşması demiyoruz, daha da kapsamlı nasıl kadın, nasıl bir kadından nasıl bir aile; nasıl bir aileden nasıl bir toplum; yine değişik bir boyutta nasıl bir kadın ilişkisinden tutalım nasıl duygular, nasıl aşklara kadar -ki, bunlar düzen tarafından çokça işlenmiş ve çok kötü kullanılmış yaklaşımlardır- bunlara da epeyce güç getirdik ve bunların çözüm yolunu bulduk.

Yine kadını tek başına bunlardan sorumlu tutmadık. Bu sorunun esas bir tarafının da erkek egemenlikli toplumsal değer yargıları olduğu ve bunun da oldukça bilimsel bir saptama olduğu anlaşılıyor. Yine kadın gücünün ortaya çıkarılmasının çok önemli bir vaka olduğunu, köle bir halkın bunu ortaya çıkarma temelinde bir gelişmesinin olduğunu söyledik ve bu da biraz anlaşılıyor. Kadın gücünü ortaya çıkarmanın örgütle ilişkisi ortaya konuldu. Kadını geleneksel tarzda hiç ele almadık. Örgüte katmamız, örgüt içinde savaş ve mücadele sahasına çekmemiz, kadın gelişmesinin yolu anlamına geliyor. Geleneksel yaklaşımları çok iyi biliyoruz, kadını bir eşya gibi, oldukça duygusal, zayıf- nahif bir tip gibi ele alıyor. İşte bilmem kadının nesi der, kadının inceliğinden dem vurur. Ondan sonra da “eşyamdır” diyecek kadar “sofrasındaki yeri sarı öküzünden sonra gelen” kişi olarak yaklaşım gösterir. Tabii biz böyle başlayamazdık. Yani bu tip yaklaşımları biz başından beri ciddiye almadık, reddettik. Kadın önce bir insandır, daha sonra bir cinstir dedik. İşte böyle basit, ama tutuculuğa karşı oldukça büyük bir savaşım isteyen bir tarzda ele aldık ve bazı gelişmelere de bu yol açtı. Halihazırda kadın insanlaşıyor, kadın bir cins olarak da kimliğine kavuşuyor ve sanıyorum daha da gelişirse bir iradeye de kavuşacaktır. Özgür irade karara götürecektir, karar da eyleme götürecektir.

Kendimizi bu gelişmelere açık tutmalıyız. Hem erkek yapısı veya erkek egemenlikli özellikler, hem de kadının kölelik özellikleri böylesine iradeli bir gelişmeye kendilerini hazır tutmalıdır. Gelişim olacaktır. Bu konularda söylediğim şeyler, yaptığım değerlendirmeler var. Eski tarzda ne kadın kadındır, ne erkek erkektir. PKK'de özellikle bunlar aşıyor. Buna inanmalıyız, gelişmeler bunu gösteriyor. Hiç kimse ne erkek beklentisini, ne kadın beklentisini eskisi gibi bulamaz. Bu konuda da Önderlik büyük bir gerçekleştirmenin adıdır ve bu konuda da cesuruz. Şu kararı vermişiz; artık eski tarz yaşamayacağız. Ama yeni tarzı nasıl bulacağız? Savaşla; öncelikle büyük, ama zora başvurmeyen bir tartışmayla. Kadının dili doğru açılacak, kadının tartışması iyi yapılacaktır. Bir insan olarak ele alınacak, ucuz duygular, bastırmacılıklar esas alınmayacaktır. Bu konularda herkes objektif olmaya çalışacak, hiç kimse toplumdan kapmış, düzenden getirmiş olduğu, hatta eski yaklaşımlarıyla yaşamı zedelemeyecek, dayatmalarda bulunmayacaktır. Ucuz duygusallığı uğruna ne kaçacak, ne kaçırtaçak. Kendilerini bu temellerde oldukça kişilikleştirmeleri gerekiyor. Aynı zamanda erkeğin de kendini kişilikleştirmesi gerekiyor. Bunları çok açık bir biçimde çözümlenmelerde dile getirdim. Bunlar aynı zamanda kongre platformuna da yöneliktir.

PKK'nin kongre gerçeği, kadın konusunda da büyük bir dönüşüm kongresi olacaktır. Hem kadın, hem erkek için bu böyle olacaktır. Birçok konuda temel güdüler, cinsellik sorunundan tutalım en yüce aşk diye tabir edilen konulara kadar; aile kurmaktan tutalım orduya, ordulaşmaya kadar; günlük ilişkilerden tutalım özgün, kendi başlarına sağlayabilecekleri, örgütleyebilecekleri yaşamlara kadar; erkeklerle ne kadar birlikte, ne kadar kendi başlarına olmalarına kadar bütün bu konularda büyük bir dönüşümü bu kongre sürecimizde yaşıyoruz ve daha da yaşayacağız. Bir kadın konferansı bunu daha da ilerletebilir. Kafasını yormak isteyen, katkısını sunmak isteyen bütün bu temel hususları göz önüne getirmelidir. Bu konuda geliştirilecek tartışmaların bütün bu hususlara özenle dikkat etmesi gerekir. Her şeyden önce buna inanmalıyız, güvenmeliyiz. Bu işle alınacak bir mesafenin olduğuna, savaşçılığın, mücadeleciliğin esas alınması için çok etkili olan boyun eğmeciliğin aşılması gerektiğine kendimizi inandıracacağız. Fakat bunun körce bir kadın inadıyla bir tepkicilik biçiminde anlaşılması gerektiğini, doğru bir kadın mücadelesinin hayati olduğunu ve bunun da yaşam için kaçınılmaz olduğunu özenle göz önüne getirmek zorundayız.

Kendi ölçülerimi de oldukça ortaya koydum. Ölçülerim aynı zamanda ulusal, Önderliksel, özgürlüksel ölçülerdir. Hangi erkekle yaşanılabilir, hangi kadınla yaşanılabilir, bunlarla nasıl yol alınabilir? Bunlar aydınlatılmaya çalışıldı. Şimdi bazı erkek arkadaşlarımız belki kadın beğeniyor, ama ben bu arada o erkeklere şunu söylerim; bir başlık parası için on yıl Çukurova'da tarlada çalışırdınız, ama zavallı bir köylü kızını bile bulamazdınız. Bir ölçü olarak böyle düşünebilirsiniz. Hepiniz böyleydiniz. Bir küçük burjuva da olsanız, basit bir kadın için kırk takla atardınız. Yine kızlar için söylüyorum; eskiden evde kalmayı muazzam sorun yapardınız. Kendinizi nasıl, kime verecek, kime satacak adı altında girmedığınız haller yoktu. Şimdi bunlara baktığımızda kadınlıkla, insan kişiliğiyle ne kadar çelişen hakaretvari yaklaşımlar olduğu anlaşılıyor. İnsanın bir kadın için, yani bir başlık parası için kendini yıllarca mahvetmesi ve sonuçta daha da rezilin rezili bir aile yaşamı içinde kendini tüketmesi doğru olabilir mi? Yine bir kadının kendini böyle bir beklenti içine sokması, “beni kim alacak” diyecek kadar kendini sefilleştirmesi anlamlı bir ahlaki yaklaşım olabilir mi? Nitekim daha düne kadar da herkese egemen olan anlayışlar bunlardı ve bana göre insan soyuna, kendi kişiliğimize yapabileceğimiz en büyük hakaret bu yaklaşımlardır. Benim bu konuda en büyük gerçekleştirmelerimden birisi bunun insana layık olmadığı, bu yaklaşımlarla ne kadının böyle bir kadın olması gerektiği, ne de erkeğin kendini böyle tutması gerektiğiydi ve bilinen bu çabalarımıza giriştik. Özgür iradeyi, çareli insanı ortaya çıkarmak için büyük özen gösterdik. Bence sizler biraz bunun ürünü olarak ortaya çıkıyorsunuz. Her şey büyük bir devrimle bağlantılıdır, yani kadınla yürüyüşümüz ancak büyük bir devrim gerçekleştirilerek olabilir. Büyük bir devrime yürümezsek, kadınlarla bir adım bile yürüyemeyiz, ilişkilere de hiçbir çözüm bulamayız. Ne duygu, ne aşk, ne evlilik hiçbir şey yapılamaz. Özellikle kadınların bilmesi gereken şey, devrimde zafer sağlanmadan nefes alamayacaklarıdır. Devrimin erkekten daha fazla onlara gerekli olacağı kaçınılmazdır. Eğer özgür iradeye ağırlık vermek istiyorlarsa, bunun boş bir sözcük olmadığı

bilinmelidir. Bunun da büyük bir devrimsel gerçekleştirme ve partileşme olduğu tartışılmaz bir biçimde herkese hem anlayışta, hem özümsemede mal edilmelidir.

Bazıları, her soruna olduğu gibi bu soruna da çok yüzeysel yaklaşıyorlar. Böyle yaparlarsa yaşamın yolunu kendi kendilerine kapatmış olurlar. Bu sorunları çözmek hiç kolay değil, bunlar asırlık temelleri olan sorunlardır. Çökmüş bir dünya, her şeyin başından yıkıldığı bir dünya söz konusudur. Kaldı ki içinde, hakaret edilen toplum daha da beterin beteri bir durumu yaşıyor. Bu durumda kim ucuz kurtuluş bekleyebilir? Herhangi bir erkek, herhangi bir kadın birbirleriyle rahatlıkla mutlu bir yaşam kurabileceklerini iddia edebilirler mi? Kaldı ki mutluluk iradenin yaratılmasıdır. Kendim de böyle ilişkilerden kurtulmak için özgür iradenin yaratılması gerektiğine inanıyorum. İşte özgür iradeyi biz böyle yarattık ve beni bu idare ediyor. Yaşamımın bir gününü bütün yönleriyle özetlersem, özgürlük tutkularıma biraz irademi güçlendirerek karşılık veriyorum ve şu anda ben bu dünyada bununla yaşıyorum. Başka türlü de benim kendimi yaşatacağıma hiçbir inancım yoktur. Sanırım bu hepimiz için biraz gereklidir.

Özgür irade savaşa yaratılır; savaş da örgütle yaratılır. Örgütün her türlü çabası olmadan, savaş olmadan, mücadele olmadan irade yaratılamaz, dolayısıyla bilinç de olamaz. Bilinç olmadı mı bir ilişkiden ne anlayabilirsiniz? Böyle daha da kapsamlı, ilkeli, çerçevesiz hale getirebilecek yaklaşımlar var ve zaten bu doğrultu kabul görmüştür. Tabii ki bununla çelişen birçok anlayış da var. Geleneksel anlayışı dayatmak isteyen hem kadın, hem erkek yaklaşımları oldu. İşi ciddiye almama, bu konuda kadın yoldaşlarının özgürlüğünü dikkate almama kadar ve en önemlisi de erkekten kaynaklanabilecek tehlikeleri göze almama, onunla mücadele etmeyi bilmeme, kör gibi hareket etme, duygulara, niyetlere göre hareket etme yaklaşımları vardır. Tabii bunlar aşılmadan bir yere varılamaz. Kadının gücü yok diye ciddiye almamak kesinlikle yanlıştır. Kaldı ki, bunu böyle ele alanlar en ucuzundan bir kadın kölesi, hatta düşkününü bile olabilirler. Bunlar saygısızca yaklaşımlardır. Kadın konusu öyle ele alınamaz. Yani ne kadar savaşıyor, ne kadar elinde silah var, ne kadar eylem yapıyor gibi ölçüler birer ölçü değildir. Zaten bununla da sorunlar çözülemez. Kaldı ki, kimin ne için, ne kadar savaştığı da ayrı bir tartışma konusudur. Mücadele yalnız silahla, fiziki güçle yürütülmez. Ruhta mücadelede, yaşamın kendisinde mücadelede kadın belki erkekten daha da güçlüdür. Buna benzer birçok açıklama sürekli geliştirilebilir. Yani geniş soluklu, geniş kapsamlı bir soruna yaklaşıyoruz. Soruna felsefi, ahlaki temelden tutalım günlük pratik boyutlarına kadar yaklaşmak istiyoruz. Bu konularda biraz gelişme var. Bunu daha da boyutlandırıp bir çerçeveye kavuşturacağız. Zaten geniş bir tartışma zemini yaratılmıştır.

Kadının kendisini oldukça örgütlenmesi gerekmektedir. Partileşmeyle birlikte kadın örgütlenmesi sürüp gidiyor. Ordulaşmayla birlikte de kadın ordulaşması da sürüp gidiyor, eksiklikleri, yanlışlıkları da olabilir, ama adımın kendisi yerindedir, doğrudur. Kadın birlikleri ve kadın komutanlıklarının nasıl oluşturulacağı, bizzat pratiğin gösterdiği tarzda düzenlenmeye gidilmelidir. Bana göre artık savaşım alanında da bir kadın merkezi olmalıdır. Yapılacak olan kadın konferansında bir kadın merkezi ortaya çıkmalı, kadın merkezi, kadın kitlesi hakkında bazı genel kararlara ulaşmalıdır. Yani sadece kongremiz değil, kadının kendisi kendi hakkında tartışarak bazı kararlara ulaşmalı ve bunları hayata geçirecek merkezini de oluşturmalıdır. Bu gereklidir, yani hiçbir arkadaş “erkek en iyisini yapar” adı altında, o eski tarzı oluşturmasın. Bu çok söylenmiştir; sömürgeciler de “Halk adına en iyi biz düşünüyoruz” der. Erkek zaten her türlü düşünme yetkisini kendisinde görür. Bunlar egemenin, sömürücünün üslubudur. Özgür iradenin kabul edeceği bir yaklaşım değildir. Dolayısıyla ne kadar eksik, yetersiz de kalsa başlangıçta kendi tartışmasını kadının kendisinin yapması gerekir. Çünkü buna ihtiyaçları var. Yine kendi karar gücüne ulaşması, örgüt gücüne ulaşması ve ne gerekiyorsa ona ulaşması kaçınılmazdır. Çünkü biz hiçbir zaman diğerleri adına daha fazla doğru karar veremeyiz. Kişinin hem hakkı olan, hem de görevi olan kendine yönelik kararı kendisinin vermesidir. Ben genelde devrimcilik için de bunları söylüyorum. En doğru devrimcilik türü, kendisi hakkında doğru karar verebilen devrimcilik türüdür. Başkalarının dayatmasıyla devrimcilik yapılmaz. Devrimcilik özgür iradenin eseri olabilir ve kadın için de bu kesinlikle böyledir. Kendileri hakkında en doğru kararları kendileri verebilmelidir. Bizden beklenen de, yoldaşına destek olma temelindedir. Ne fazlasını beklemeliler, ne de bu konuda haklarından vazgeçmeliler. Yani “kendi işlerimizi kendimiz yapacağız, kendi kararımızı kendimiz vereceğiz” diyebilmeliler, ama bunları yaparken de oldukça gerçekçi, oldukça güç veren bir tarzda yapmalıdırlar. Bir saplantıyla karşılık vermeyecekler, verseler de zaten çok zayıflar, daha da zayıflayacaklar.

Özgürlük doğrularına hükmettikleri oranda, kendilerini ifade etmeyi gerçekleştirecekleri çok açıktır. Dolayısıyla çeşitli alanlarda olduğu gibi savaş alanımızda da kadının özgünlüğü temelinde bir örgütlenme, onun karar gücü olma ve genel ordu yapısıyla iş düzenleme, koordinenin doğru yürütülmesi çok anlamlı bir çalışma olacaktır. Kadını savaşa beslemek, geliştirmek en çarpıcı ve devrimci bir tarzıdır. Bundan taviz verilemez ve bu adımı boş çıkartamayız. Kadının fiziki, ruhsal, düşünsel gelişmesi en yakıcı pratik olan savaş pratiğiyle çarpıcı olur. Onun dolaylı etkileri zaten şu anda birçok gelişmeyi sağlıyor. Ama daha iyi örgütlenmesi, genel ordu yapımızla daha iyi bütünleştirilmesi, fiziki durumları, sayıları, hatta bilinen bazı zayıflıkları göz önüne getirilerek bazı kolaylıkların sağlanması düşünülebilir, ama bunlar özde bir değişikliğe yol açmaz. Birçok hususta kendi karar merkezlerine ulaşmaları gerekir. Birçok karar almada genel yapının, örgüt yapısının veya erkek yapısının müdahalede bulunması doğru olmaz. Bu durum, genel özgürlük gelişmesini olumsuz etkileyebilir, böyle bir duruma karşı da kendimizi hazır tutmalıyız. Kadın çalışmaları, kadın örgütlenmesi, yönetimi bu konuda yaratıcı gücü gösterebilmelidir. Çok tartışmaları, çok anlamlı kararlara ulaşmaları gerekir. Yine kendilerini örgütlemeye ihtiyaçları var. Aksi halde kölelik ve zayıflıklar dünyasından kurtulmaları zordur. Geleneksel, burjuva, feodal yaklaşımlarla da kadının kurtulacağını pek sanmıyoruz.

Kadın sorunu problemleri bir konudur. Yine de kadınsız yaşanılmaz veya mutlaka yaşarız, ama nasıl yaşarız? Özellikle bizde nasıl yaşanır? Çarpıcı bir gelişmedir, doğru yoldadır ve güç veriyor. Daha da güçlendirmek için birçok imkan ve olanağa sahibiz. Önderlik çabaları bu konuda büyük bir mücadele halindedir. Bunlar daha da doğru özümsemeyi,

yaratıcı yaklaşmayı gerektiriyor. Kadın olsun, erkek olsun yapının bu konuda geri olduğunu söylemeliyim. Birçok arkadaşımız da, merkezimiz de, önde gelen birçok militanımız da henüz kendisini dönüştürmüş değildir.

Kadın yapısı en rahat devrimcileşebilecek bir yapıdır. Bundan çekinmemek gerekir, ama doğru yaklaşım olursa bu böyledir. Ve asla çalışmalarda yük olamaz. Zaten dikkat edilirse, partiden sapan anlayışlar kadın konusunda da ikiyüzlü yaklaşıma gitmişlerdir. Hem “yüktür, engeldir” demişler, hem de utanmadan onları eskisi gibi sahte duygularının bir aracı olarak kullanmak istemişlerdir. Kadın da bunu kabul etmiştir, erkek de. Yani bu durumda ikisi de ikiyüzlüdür, bu da ortaya çıkmıştır. Savaş gerçeğine, örgüt gerçeğine, ülkeye sırt dönme ortaya çıkmıştır, zaten bunu örtbas etmeye kimsenin gücü yetmez. Doğrusu bizim geliştirdiklerimizdir. Bizim kadın çalışmamız yerindedir. Çünkü bu kadar fedai, bu kadar çalışan, savaştan ortaya çıkmıştır ve bu, toplumu derinden etkilemiş, canı gönülden ilişkileri, özveriye, sevgiyi ortaya çıkarmıştır. Bu doğru değil de nedir? Bu temelde birbirleri için sınırsız fedakarlık yapabileceklerini ortaya çıkarmışız. Bunun sırrını öğreneceksiniz veya bunun hangi temel özelliklerden kaynaklandığını; benim özgürlük irademden, özgür yaklaşımından kaynaklandığını göreceksiniz ve ona göre kendi kişiliğinize bir yön vereceksiniz. Kadına saygı, kadın kişiliğine belli bir açılım imkanı sunma, ona oldukça eşit temelde yaklaşma kadınıla sonuna kadar her tür işin yapılabilmesini ortaya çıkarmıştır. Uğruna göz yaşı dökülecek, para ile satın alınacak bir kadın değil, yine yalvarıp yakaracak, duygularla boğulup ölünecek bir kadın yaklaşımı değil, sonuna kadar yaşamı paylaşabilecek bir yaşam imkanı ortaya çıkmıştır. Bunun da derinleştirilmesi, kişilerin bunu kendilerine mal etmesi onların mücadele sorunudur. Önderlik bu konuda herkese, kadına ve erkeğe de küçümsenmeyecek çözüme ve kendini gerçekleştirme imkanı vermiştir. Size yapabileceğimiz en büyük iyilik bu yaklaşım olduğu gibi, sizin de kendinize yapabileceğiniz en büyük iyilik bunun gereklerini yerine getirmektir. Bu da sizin kazanmanız olacaktır.

24 Kasım 1994

BİZE GEREKLİ OLAN BÜYÜK İNANÇTIR, BÜYÜK DÜŞÜNCE DİR

Olur olmaz nedenlerle kendini yere atan, bunalımda gibi gösteren, bu anlamda sorunlara yol açan kişiler, hatta kendini çözümlenmeyenler PKK’de değil yöneticilik, katılıma, sempatanlığa bile layık değildirlen. Bunu böyle bilin. Elin hastasını ne diye içimize alalım. Size çok çarpıcı bir örnek vereyim, gözlerimle gördüm; birkaç gündür bir tavuğun hareketini izliyorum. Bir civcivi kaza yaptı, mazotun içine düştü ve çirkinleşti, kanatları yapıştı vb. ama ölmedi. Tavuk, o civcivi bir türlü diğer civcivlerin içine katmak istemiyor. Civciv, defalarca çaba göstermesine rağmen tavuk halen o geldiğinde vuruyor, atıyor, bir daha vuruyor. Hayretler verici bir biçimde hareket ediyor. Düşündüm, bu civciv kaza yapmış ve tavuk da kendi civcivi olduğunu biliyor, ama neden atıyor? Oradan anladık ki, bir doğa kanununu uyguluyor; doğasına aykırı düşen atılır!

Biz, katı doğa kanunlarına uyalım demiyoruz, ama bunun gerçekten örnek düzeyinde incelenmesi gerekiyor. Çirkinleşen, kolunu, kanadını kırpan sürüye dahil olamaz, atılır. Adeta protesto ediyor, “git” diyor. Bu ilkeyi size de uygulayalım. Tavuk örgütü kadar da mı örgüt değiliz! Bir tavuk kadar mı soylu bir tavrın sahibi olmayacağız! Kürt olayında durum o kadar kangrene dönüşmüş ki, gerçekten doğal sürece bağlı olan tüm sistemleri, kanunları allak bullak etmişiz; bütün normlar, ölçüler değişmiş. Bu, sizler için çok önemli. Kaza yapan insanları, kendini hasta yapan insanları aramıza almamalıyım demiyorum. Katı bir doğallık içinde olmayabiliriz. Kazayı yanlış anlamayalım. Fakat şunu unutmamak gerekir ki, kendini etkisizleştirenler kendini kolay kaybetmiş olur. Bunu anlamamız gerekir. Bir doğa kanunu var; kendini etkisizleştirdin mi, sürüye de kaybettirirsin, orduya da kaybettirirsin. Morali bozukmuş, her gün bu kadar mayına basılıyormuş... Zaten bundan sonra şu açıklamayı yapacağım; kendini ister kazayla, ister şu bu biçimiyle, ister düşmanın darbesiyle savaş içinde zor bir duruma düşüren kendi kendini çözsün. Tıpkı tavuğun civcivine vurduğu gibi “git” tavrını esas alacağız. Çünkü aşiret kültürünü başka türlü aşamıyoruz; hastalık psikolojisini başka türlü yıkamıyoruz. Bu, benim için de geçerlidir. Ciddi Önderlik yeteneğini gösteremezsem, aşılmam gerekir. Kendimi, sırf adıma dayanarak dayatmamalıyım, katkılarım ölçüsünde yerim olmalı. Bu bir ilkedir. Ama aşiret kültüründe, miras kültüründe, geleneklerde ise değişiktir; en yaramaz bir adam da mirastan en büyük payı alabilir. Bu, toplumu nereye götürür? En hırsızından birisi birçok şeye sahip olabilir, hep kaybetmiş birisi, herhangi bir nedene dayanarak hakkı olmayan birçok şeye kendini hak sahibi olarak dayatabilir. Bunlar ilkel yaklaşımlardır ve ordu gibi çok sağlıklı olması gereken bir kuruluşa büyük zarar verir.

Ordulaşma dedik, militan gerçeği dedik, fakat sizler oralı bile olmuyorsunuz. Aslında bazı aşiretlerden bile daha geri düzeylere düşüyorsunuz. Bunun için militan olmak kolay değildir diyorum. Madem ki bu işe giriyorsunuz, o zaman bu işin gereklerini ekmek sudan daha önce yerine getireceksiniz. Sizi sigara gibi basit bir alışkanlıktan bile vazgeçirtemiyoruz. Bir ahab çavuşluktan vazgeçirtemiyoruz. İçinizde bir sürü böyle put var, sizi onlardan vazgeçirtemiyoruz. Peki kendinizi büyük davaya nasıl yatıracaksınız? Çoğunuz sakat gibisiniz. Bu yarı sakat halinizle hangi askeri militan ve komuta tarzına ulaşacaksınız? Peki bu halinizle neyin komutanı olabileceğinizi kendinize sormuyor musunuz? İnsanın vicdanı var, anlayışı var, bunu kendi kendine sorar.

Yine geliyoruz mecnun teorisine, deliler teorisine. Deliler teorisine devrim yapılamaz. Sizi delirtmişlerse burası da sizi akıllandırıyor. O zaman siz de akıllanmayı mutlaka becermelisiniz. Sizi düşmana yem yapan bu tarzınızdan bir türlü kurtulamıyorsunuz. Sadece “kendi kendimizi nasıl tasfiye ediyoruz”un hikayesini anlatıyorsunuz. Her gün anlattıklarınız

can sıkıcı şeyler. Görkemli bir çıkış yapan, derinliğine bir gelişmeyi yaşayan kaç kişi var? Biliyorsunuz, kocakarılar hep şikayet ederler, dır dır ederler. Devrim bunu kaldıracabilir mi? “Şuram ağrıyor, buram ağrıyor” demek kimin yöntemidir? Hep bunları söylüyorsunuz. Gözlerinizden, hal ve hareketlerinizden bunlar okunuyor. Bu, yüksek bir komuta kişiliğine yaraşır mı? Bazıları kendini ne kadar hasta gösterirse, o kadar ilgi toplayacağını sanırlar. Bazı provokatörler bana karşı öyle yapıyorlardı. Örneğin ders olsun diye hatırlatayım; telefona çıkıyordu, on defa öksürüyordu. Sözde ne kadar hasta olduğunu göstererek benim ilgimi çekecek. Bazıları da karşıma çıkıyordu, sanki gözlerinden neredeyse yaş boşanacak. O da bir “etkileme” biçimiydi. Bazısı çok sahte bir duygusallık durumuna giriyordu, “bak, eğer ilgi göstermezsen intihar ederim” gibi yaklaşımlar sergiliyordu. Böyle birçok acayip davranış vardı. Hepsi bizi boşa çıkarmak için sergilenen tavırlardır. Adam gibi tavır gösterilmeye yanaşmıyorlar. Bunların hepsinin düşkünlükle, eski kölelik zeminiyle, düşmanın yarattığı tahribatla, adam etmeme gerçeğiyle ilişkisi vardır. Size göre ne kadar nazlanırsanız o kadar “ilgi” toplarsınız. Bana göre de bu, en büyük ayıptır. Ayıba karşı tutum belirleyeceksiniz. Ben bu konuda da çok erken yaşlarda başlangıçta çok iyi ağlıyordum. Birkaç gün ilgi çekmek için hiç birinizin yapamayacağı kadar müthiş ağladım. Fakat daha sonra bir baktım ki, bununla fazla ilgi toplayamıyorum ve bunu çok erken yaşlarda bıraktım. Bunun yerine ilgi çekici ne kadar doğru tutum ve davranış varsa onlara yöneldim. Daha ilkokula başlar başlamaz tüm gücümle birkaç tane iyi şey öğrenmek, iyi tutum sahibi olmak istedim. Hem de hemen her konuda insanların hoşuna gidebilecek ne varsa onu sergilemek istedim. Olağanüstüydü, hemen her davranışta iyilik, güzellik ve doğruluk sınırlarını zorlama ahlakıyla kendimi ele aldım. Bu tutumu ilk isyanda da gösterdik. Ters tutumlar kendini dayattığında; o gündür bugündür iyiliğe karşı kötülük, yüceliğe karşı çirkinlik, doğrulara karşı da yanlışlık dayatıldığında bunlara karşı amansız bir savaş ilan ettim. Siz bana halen bunu okuyorsunuz, “kendimizi dayatırız” diyorsunuz. Kendinizi dayattığınız Önderlik, bu konularda en erkenden amansız bir biçimde savaşmıştır. Düşman sizi bu hale getirmiş, ben de “gidin düşmanınızla savaşın” diyorum. Onun yolu, bize kendinizi dayatmaktan değil, düşmana amansız dayatmaktan geçer. Onun için kendinizi doğru yola çekin.

Biraz insana saygılı olun derken, bu gerçeği size hatırlattım. Bu genç yaşınızda bile doğru dürüst bir tarzın sahibi olmazsanız, bir yük olmaktan kurtulamazsınız. Hastalık sorunları için de açıkça en üst düzeyde sordum; “sağlığınız nasıl” dedim ve ilgilendim. Eğer komutanlık yapmak istiyorsan sağlığını iyi tutacaksın. Sağlığı elden giden bir devrimci, düşmana kolay darbe vurma imkanı sunar. Yakında karar çıkaracağız; sigara vb. şeyleri yasaklayacağız. Çünkü bu tip alışkanlıklarla kendinizi müthiş hastalıklı kılmışsınız. Kaldı ki, sonuç çıkaracak gücünüz de yok. Televizyon seyrettiğinizde kötü etkileniyorsunuz. Onlar ideolojik savaşım araçlarıdır, psikolojik savaşım araçlarıdır. Psikolojik savaşım araçlarına, psikolojik savaşla karşılık veremezseniz kaybedersiniz. Görüldüğü kadarıyla kaybediyorsunuz. Bilinç altında psikolojinize kötü yerleşiyor, giderek “rahat yaşam olanakları buluruz” diyorsunuz. Rahat yaşam bu değildir. Biz her zaman bunu iddia ediyoruz; kim ki rahat yaşamı radyo, teyp, sigara, bol uyumakta buluyorsa bu, rahat yaşama doğru değil, namussuz yaşama doğru gidiyor demektir. İşin ucunda ihanet var, oraya gidiyor. Bu konuda sorumluluk başta ben olmak üzere, bu işe en bağlı, en sorumlu olanlara aittir. Bizim bir savaşımız nasıl düşkünelşebilir? Nasıl bir sigaraya ilgi gösterebilir? Basit bir alışkanlıktan bile vazgeçmiyorsunuz. Bir alışkanlığa göz dikiyorsunuz. Yüz elli tanesi kendisini cephe gerisine atıyor. Hz. İsa, Paulus’a ne demişti? Paulus, İsa’ya “Hem seni seviyorum, hem de bir başka sevdiğim var” diyor. Hz. İsa, “Hayır, bu bir ikiyüzlülüktür, tarihi gerçeklik söz konusu olduğunda senin böyle sevgilerin olamaz” diyor. Tabii bu da St. Paul gibi bir havarinin yetişmesine yol açıyor. Ancak size bakıyoruz; on tane militanı rahatlıkla bir sigaraya harcatabilirsiniz, bir rahat yaşam uğruna on tane PKK özelliğini katlettirebilirsiniz. Bu zındıklıktır. İçinizde bu zihniyette, hafif çok kişi var.

Kendisini parti sevgisine, büyük ülke sevgisine, büyük savaş tutkusuna, büyük görev aşkına göre yetiştiren var mı? Biz biraz direnmezsek, çoğunuzun soluğu nerede alacağını düşünün. Ya körcesine bir ölüm -sözümüne buna da namuslu ölüm deniliyor- ya da büyük oranda kaçış. Bu sizi nereye götürüyor? Hiçbir ulusun içinde bulunmadığı lanetli bir duruma götürüyor. Bunu görmüyor musunuz? Her şeyden önce bu basit maddi şeylere nasıl tenezzül ediyorsunuz? Büyük bir dava dururken, onun müthiş sorunları söz konusuysen, kendinizi nasıl basit şeylerle uğraştırıyorsunuz? Lanetli değilseniz, eğer kendinizi aldatmıyorsanız, tıpkı İslamiyet’te olduğu gibi cahiliye çağına veya düzenine tekrar dönüş yapmak istemiyorsanız veya düzenle bağlarınız sürmüyorsa, o zaman PKK’nin büyük savaşçılığından nasıl bahsedemiyorsunuz? Durum daha da acı, aslında tam iki arada, bir derede kalmışsınız. Düzenle parti hattı arasında ezilip büzülüyorsunuz. Bu, çok tehlikeli bir durumdur. Bir raporda şu cümleyi okudum; “Biz partiyi tanıdıkça, ondan daha fazla uzaklaşıyoruz” diyordu. Evet, bir şeyler kavramış. Siz de öylesiniz, ne kadar partiyi tanıyorsanız o kadar uzaklaşıyorsunuz gibime geliyor, yakınlaşmıyorsunuz. O raporda şunu da ekliyor; “Elimi uzatsam, yapabileceğim işler var, yapamadığım için büyük vicdan azabı çekiyorum.” Evet, gelişme olanaklarını burnunuzun dibinde kadar sunmuşuz, fakat koklamıyorsunuz bile. Ondandır da “alt üst olduk, vicdan azabı çekiyoruz” diyorsunuz. İnsan biraz tutarlı olmalı, ciddi olmalı. Bu psikolojiyle, bu ruh haliyle, bu tutumlarla nereye varabilirsiniz? Karşınızda dev gibi bir düşmanın Roma İmparatorluğu’nun kırk kat üstünde bir güçle saldırması söz konusu. Siz bir Hz. İsa tavrı geliştiremezseniz, bu düşmana karşı neyle savaşacaksınız? Yüksek imkan, yüksek inanç, yüksek cesaret, yüksek akıllılıkla kendinizi savaş taktiklerine amansız veremezseniz, savaşamazsınız. Hemen aklıma arenaya atılan Hz. İsa’nın fukara izleyicileri geliyor, onlara benziyorsunuz. O dönemde bile sizin gibi olduklarını sanmıyorum. Çünkü ilk Hıristiyanların yerleştiği Kapadokya’da, Orta Anadolu’da mağaralar var. Gidin, bakın yer altında manastırlar kurmuşlar, dağların doruklarında manastırlar kurmuşlar, halen hayranlıkla izlenilir. Daha düne kadar sizi naylon çadırdan bile çıkaramıyorduk. İyi bir kayalığın arkasına bile yerleştiremiyoruz, “illa naylon çadır” diyorsunuz. Bu, kendini yitirmişlik değil de nedir?

Çokça söylediğim bir örnek; mevziyi terk etmiş, düşmanın sesini dinlemek için radyo, teybe koşuyor. Bu bir illet hastalığıdır, düşmanı yaşama hastalığıdır! Ona tutulmuşlar, “biz işkenceye dayandık, sigarasızlığa dayanmadık” diyorlar. Demek ki inancı zayıf. Bana sorarsanız, bize en çok gerekli olan büyük inançtır, büyük düşüncedir. Biz düşüncesizliğe dayanamayız, inançsızlığa dayanamayız, sevgisizliğe dayanamayız. Ne demek sigaraya dayanamıyor? Açıkça söyleyeyim ki, bu bana küfür gibi geliyor. Onun için bu tip alışkanlıklarınızın üzerinde duruyorum. “Rahatlık” deniliyor, rahatlık ne demek! Bu kadar şehidimiz var, işkence atında bu kadar insanımız var, aç susuz, perişan bir halkımız var. Ne demek rahatlık arayışı, ne demek “cephe gerisine gideriz, kendimizi yere atarız” anlayışı! Bunu söyleyen kişi, ilk anda tespit edilir, ya kendini ıslah eder, af diler ya da hemen orada olağanüstü mahkeme kurulur ve cezası neyse o verilir. Yüzlerce kişi kendini üzerimize atıyor. Bir de eğitim gereği duymuyorlarmış, eğitimden sıkılıyorlarmış! Eğer iki kelimeyi bir araya getirselerd, bunu da sorun yapmazdım. Zırnık kadar gerilladan anlasalardı, yine bazı kampların durumuna bir şey söylemezdim. Hiç bilmiyor, çok geri kalmış, ama eğitime de hiç bir ilgisi yok. Peki seni ne yapacağız? “Canım rahat yaşam istiyor” diyor, rahat yaşam mümkün mü? Belki bireysel yaşam Türkiye’nin metropollerinde olabilir, ama o dağlarda olur mu?

Yüzlercesi de komutanlarımızın sözümona denetimi altında bulunuyorlarmış, gel de bunları normal kabul et. Bu kadar hastası olan ordu, kendi içinde çözülmemiş midir? Bu kadar sakatı olan ordu, kendi kendine en büyük darbeyi vurmamış mıdır? Açık söyleyelim ki, artık kendini kolay sakatlayan adam da, asla kendini orduya, partiye yük yapmamalıdır, en azından hayırlı bir işte yararlı olacağını biliyorsa kendisini ayakta tutmalıdır.

Son günlerde utanmadan bir sürü ucuz hastalık icat edilmiş. Bu durum benim dengemi bile zorladı. Bir dinledim, iki dinledim, üç dinledim, artık ağır sözler sarf ediyorum. Emeğimizle de bu kadar oynamaya hakkınız yok. Kaldı ki çoğu da numara hastalığı. Bir tanesini bile tespit ettiniz mi bu münafıklıktır deyin. “Bunaldık” demek ne demek? Bunalan en büyük suçludur, fırsat versem hepsi kendini bu duruma düşürecek. Buna hiçbirinin hakkı yok. Tek kelimeyle bu tipleri içimizde tutmayız; kendisine cehenneme kadar yolun var deriz. Bir defa insan böyle bir şeyi şerefine, onuruna yedirmez. Sen bir düşmanla karşı karşıya bulunuyorsun. “Ben hastalandım” demek düşmana güç vermek demektir. “Ben eğitim istemiyorum” demek, “tembellik istiyorum, kendimi yere atmak istiyorum” demek, kesinlikle düşmana başarı yolu açmak demektir. İçimizde böyle birçok insan var. Bunu kabul eden de suçludur, buna tenezzül eden, cesaret eden de suçludur. Yapmayın, aşiret kültürü bile bunu kabul etmez. Tavuk örneğini göz önüne getirin, o bile kabul etmiyor. Sizin bu esası anlamamızın daha önemli olduğunu söylüyorum. Esas önemlidir, yapının tümü önemli, partinin tümü önemlidir. Varsa ciddi bir görev sorumluluğu, “kendi kendimizi gözaltına aldık” demekle, sadece ne kadar yaramaz, yetmez ve ne kadar işlerle oynadığınızı göstermiş olursunuz. Bu, çocukça ucuz kurtulma tavrıdır. Ciddi tarihi süreçlerden böyle kurtulma olmaz. Kurtulma dediğin, derinliği yakalamakla mümkündür ve bir de kendini buna göre günde kırk defa ölçüp biçip, tartmakla mümkündür. Ben sizi kontrol altına almış değilim, art niyetli bile olsanız, size bir şey yapmam. Benim yöntemim daha farklı ve derinlikli bir yaklaşımdır. Görüntüde her şeyi kurtarsanız da bu, benim için fazla anlam ifade etmez. Siz bu derinliği yakalayamıyorsunuz. Sorunuz, kendinizi mümkün olduğunca ortaya koyduklarımız doğrultusunda değerlendirmektir. Kendinizi görün ve geliştirin. Size kimse zoraki görev yüklemiyor. Birçok çalışmaya gözü kara bir biçimde “biz varız” diyorsunuz. İnsan kendisiyle çelişmemeli, kendi özüne verdiği sözün gereklerini çok doğru bir biçimde yerine getirebilmelidir. Sözün sahibi olmak çok önemlidir. Bu durumlardan daha gafilce yaşanan yüzlerce durum var. Hangi deliye cevap yetiştireceğimi ben de bilemiyorum. İnsanın belli bir takatı vardır. Yönetici dediğin, bu durumlara fırsat vermemeyi yıllarca önce planlayan ve buna göre sözünün sahibi olmasını bilen kişidir. Çoğunuzun yöntemini biliyorum.

En son Suruç’ta küçük bir grubumuzun şahadeti var. Büyük ihtimalle mecnun gibiydiler. Fedakar, cesur, ama üç kişi gittiler ve üç tane silahla kim bilir nasıl yaşadılar? Bir kleş yetmiyormuş gibi, bir de tabanca almışlar yanlarına. Suruç ovasında Donkişot tarzıyla düşmanla çarpışacaklar! Ne yapalım, belki akıllanmışlardır dedik, ama akıllanmadıkları ortaya çıkmıştır. Silahı, imkanı, biraz şerefi, onuru veriyorsun, ama bunları en fazla birkaç günlüğüne bile temsil edemiyorlar. Bir de bunlar en iyileri. Defalarca söyledim, bir köye nasıl girilir, halk tarzına, halk kıyafetine nasıl bürünülür, biraz gizli örgütçülük nasıl yapılır. Bunlar üzerine çok konuştum. Silahı gösterecek, bir de bilmem neyi ispat edecek. İşte karasevdalı! Sağduyu yok, yaşam onun için gösteriştan ibaret. Kendini ucuz kanıtlamaktan öteye, bastırılmış bir kompleksi var. Şerefli ölüm diyor, işte o şerefli ölüm de bu! Ama bu ölümden sadece düşman kazandı. Bunu önlemek için akıllı olacaksın, iş yapmayı bileceksin. Günlük haberlerimizin gerçeği bunlardır. Böyle ağlayan sızlayan, yerinde hareket etmeyen çok kişi var.

Devrimcilik, bir akıl işidir, zeka işidir, duruş işidir. Mümkünse kendinizi bu doğrular temelinde yetiştirin. Deli misiniz, çıldırmış mısınız, kendinize hakim olamıyor musunuz? Akıllı olmamak, ikide bir bunaldık demek de suçtur. Bile bile suça bulaşmak, artık sizi partiden attırır. Akıllı olmayı bileceksiniz. Bir de biz sizi bir dinleriz, iki dinleriz, üç dinleriz, sonra da atarız. Bakalım o zaman ne yapacaksınız. Yine ikide bir kendinizi çocukça, yaramazca dayatmayın, insanın ilgilerini kötüye kullanmayın. Bunları yapacak olursanız tek kelimeyle bu şerefsizliktir.

Bir çocuk karşısında bile çok ciddiym, hemen herkes karşısında çok ciddiym. Bu bizim yiğitliğimizin ölçütüdür. Kendinizi bir sürü numaraya, laçkalığa alıştırmışsınız, bununla etkileyeceğinizi veya rahat yaşamı sağlayacağınızı düşünüyorsunuz. Özellikle askeri yaşamda bu düşünülemez. Hırsız gerillalıkta gözü karasınız. Belki de hepiniz bunu istiyorsunuz, ama bunun gerekli kıldığı tutum ve davranışların kaçta kaçını temsil ediyorsunuz. Bu tutumlarda çok ısrar ederseniz, varolan itibarı da, şerefi de kaybedersiniz.

Biz gerçekten ordulaşmak istiyoruz, gerçekten kendimizi adam etmek istiyoruz. Dahiyiz, her şeyi biliyoruz demiyorum, ama en azından çok ciddi olarak üzerinde duruyoruz. Kendimizi böyle nefes alamaz duruma getirinceye kadar bu işlerin amansız takipçisi yapmışız. Siz de kendinizi aynı tarzda katacaksınız. Sizin düşkünlüğünüze çıkış

yaptırmak için kendimi köprü yapmam; basit yaşayasınız diye kendimi köprü yapmam. Bana saraylar verseler tenezzül etmem; benim için içinde en iyi yatılacak yer bir mağaradır; en iyi yemek ekmek, soğan, ayrandır. Ben buna endeksliyorum, başka şeye tenezzül etmem. Allah etmesin, bir fırsat bulduğunuzda deveyi havuduyla yutuyorsunuz. Bu, hiçbir militana yaraşır mı? İcinizde nefsini terbiye eden kaç kişi var? Bu işin bir yanı, bir de hiç birinizde saygı, sevgi var mı; vatan sevgisi, parti sevgisi, arkadaş sevgisi ne kadar var?

Bu konularda mesafe alacaksınız. Büyüklüğünüz bu temelde gelişmelidir. Kendi sıkıntılarınızın kaynağını araştırdığınızda temelinde düzenin en tortu değer yargıları olduğunu göreceksiniz. Bizim çok tarihi ve oldukça objektif bilgilere, bilime dayalı bir yurt sevgisine, halk gerçekliğine, parti ve savaş gerçekliğine ulaşma ihtiyacımız var. Belki size fazla öğretmiyoruzdur, ama sorun bu değil, çünkü bunun da çaresini bulduk. Büyük öğretiyoruz, ama öğrenmeye yanaşmayan sizsiniz, çünkü asgari bir öğrenmeye bile üşeniyorsunuz. Ondan sonra da ucuz gerillacılıkla iki gün savaşmadan bir sürü silahımızla, verdiğimiz yoğun cesaret ve güvenle kendinizi düşmana ucuzca yem yapıyorsunuz. Bunu da kendime hakaret olarak görüyorum. Hiçbir devrimcinin ucuz kaybetmeye hakkı yoktur, özellikle silahımızı böyle kullanmaya hiç mi hiç hakkı yoktur. Elinizden gelmiyorsa söyleyin, “yapamıyorum” deyin, kaçabilirsiniz de o bile bir çıkış olabilir. Kaçanları affedelim demiyorum, gerekirse canlarına okuruz, ama yapamıyorsa kaçsın daha iyidir. Sahtekarca, kandırarak kendini saflarda tutması daha çok zarar veriyor. Olan ekmeğimize oluyor, birliğimize, birlikteliğimize zarar veriyor. Demek ki, içimizde kalıp da gereklerini yerine getirememek, bir kaçkınlıktan daha tehlikelidir, öz bunlardır. Demek ki, zihin sağlığınıza, ruhi sağlığınıza, fiziki sağlığınıza dikkat edeceksiniz. İkincisi, basit alışkanlıklarınız olmayacak. Tamamen büyük davaya, büyük inançla; büyük gerçeğimize, büyük bilinçle; büyük tarzımıza, yine büyük militanlıkla cevap verdiğinizde kendinizi yetiştirmiş ve artık savaşma hakkı, görev üslenme hakkı elde eden insanlar olarak değerlendirebilirsiniz. Bize bu gerekiyor. Size eklemek sudan, sigaradan daha gerekli olan budur. Vatan kurtarmak istiyorsunuz, kaybedilmiş insanlığınızı kazanmak istiyorsunuz; onun yolu da buradan geçer. Kendimizi kandırmayalım. Söylediğim hususlar bütünüyle, özellikle de V. Kongre sürecimizle birlikte bütün yaşamınıza egemen kılınacaktır.

Artık boş konuşmak istemiyoruz. Bu yaşa geldik, düşman bile bizim her alandaki varlığımızı bitirmek için tam gücünü ortaya koymuş, çok gözü kara bir biçimde üzerimize gelmeye devam ediyor. Bizi yiyip yutmak için ne varsa onlarla geliyor. Tehlike büyük, 1995'e de düşmanın kendini dayatması daha acımasızdır. Hiç kimse bu gerçeği gözardı etmemeli, buna hakkı da yoktur. Belirttiğimiz anlayışlar ya düşmanı çok küçümseyen, hiç görmek istemeyen ya da düşmanı her şeye kadir sayan anlayışlardır. Bu, kaçışa, sahtekarca ve sorumsuzca yaşamaya götürüyor. Buna da hiç birimizin hakkı yoktur.

Düşmanımızı olduğu gibi değerlendirmeliyiz. Çok abartıp “karşı koyamayız” demek ne kadar alçaklıksa, ihanetse; “o bir hiçtir, hiç ciddiye bile almaya gerek yok” demek de bir o kadar ahmaklıktır. Doğru bir düşman değerlendirmesi yapmalısınız. Düşmanın üzerinize nasıl geldiği konusunda yeterince bilinciniz varsa, asıl bu yıl bize yükleneceğini bilmeniz gerekir ve bunun karşısında da yapmanız gerekeni yaparsınız. Düşmanın şovenist gerçekliği şöyle haykırıyor; “Biz korkmayız, karda, kışta da gider bunları yer yutarız” diyor. Peki biz kendimize ne diyeceğiz? O, kendi dağlarımızda her şeyini ortaya koyan insanları yiyip yutuyorsa, biz bu düşmanı nasıl yutacağız? Bunu hiç düşünmüyor musunuz? Yutmanız gerekiyor mu, eğer gerekiyorsa çare nasıl olacak? Sorumlu devrimcinin an be an kendine sorması gereken tavır ve tutum budur. “Çaresi yok” diyorsan, çoktan yenilmişsin demektir, kendini de, bizi de oyalyorsun demektir. “Hiçbir şey yapamayız” diyorsan yine kaybetmişsin; ilgisizsen, tembel, kendini ciddi hazırlama gereği duymuyorsan, yine yenilmişsin demektir.

Kendinizi gözden geçirin, çok acınacak bir durumdasınız. Kendinizi neden yenilir yutulur bir konumda bize dayatıyorsunuz. Biz çok yiğit savaşmak isteyenlerin önderliğiyiz. Size açıkça bunu söylemedim mi? Gece gündüz bütün gücümle haykırıyor muyum? Eğer öyleyse, kolay yenilmeyecek, yutulmayacak militan kimdir sorusuna doğru cevap vereceksiniz. Düşmana karşı biz de direnmek istiyoruz, tarih sahnesini kolay terk etmek istemiyoruz. Kırk yılımı amansız bir biçime bu yola koyduğumu görmüyor musunuz? Oysa siz bir sigaradan, basit bir alışkanlıktan bile vazgeçemiyorsunuz. Fırsat bulsa, “giderim, cephe gerisinde kendimi yere atarım” diyor. Kırk tane cephe gerisi değil, kırk tane saray bile olsa, metelik kadar değer vermek kabul edilebilir mi? Dünyayı bize verseler tenezzül edebilir miyiz? Acıyın kendinize, öfkelenin, kendinizi lanetleyin. Bütün bunlar bana da sunuluyor, ben kabul ediyor muyum? Benim büyüklüğüm nerede? Bütün imkanlar verildiğinde, Türkiye’de de bütün düzen içi gelişme yolları açıldığında, onu özgür ellerimle bilinçli bir şekilde terk ettiğimde büyüklüğümü gösterdim. Yurt dışında istediğim gibi yaşama imkanlarım ortaya çıktığı halde, onu elimin tersiyle ittiğimde büyüklüğümü, dolayısıyla vatana, partiye, halka bağlılığımı kanıtladım. Sizin özgür bir iradeyle bu olanaklara kavuşma durumunuz var mı, yok mu? Olsa bile nasıl tenezzül edebilirsiniz, siz bir savaşçısınız. Savaşçının işi gücü düşmanla uğraşmaktır. Sıcak savaşın içindeyse anı anına eylem düzenler. Eğer cephe gerisindeyse, hazırlığını amansız yapar. Çünkü her yerde, her zaman hazırlığa ihtiyaç vardır. Yirmi, otuz yıldır kendi savaşçılığım için hazırlık yapıyorum. Hazırlık bitmez tükenmez bir faaliyettir. Düşmanla burun buruna geldiğimiz zaman fırtına gibi vurmayı planlarız. Militan dediğin böyle davranmasını bilendir. Oysa siz gidiyorsunuz, zorla elde ettiğimiz birkaç savaş olanağını, oluşturduğumuz birkaç birliği kendi etrafında bitirinceye, tüketinceye kadar boşa çıkarıyorsunuz. Düşüncede, taktikte düşmanı görme ve ona göre taktik öğeleri, unsurları değerlendirme durumunuz yok. Varsa yoksa kendi bireyciliğinizi, keyfiyetinizi yaşıyorsunuz, size bu yaşatılıyor. Bunu neden görmüyorsunuz? Görüp de kafanızı neden müthiş çalıştırmıyorsunuz? Kafanızı çalıştırmamanız sizi çok ucuz bir yem durumuna getirir, ki buna da hakkınız yok.

Benim büyüklüğüm nerededir? Kırk yıldır bu çelişkilerin çözümü peşindeyim ve biraz çözüyorum. Esas düşmanı tespit ettim. Bu düşmanı tanımak için iki kelime yoktu. Ama bugün derya kadar bilincimizle onu nefes alamaz duruma

getirdik. Kemalizm, her türlü gerici ideoloji şu anda soluksuz, hatta politikasız bırakılmış durumda. Bu durumu da kendimi ideolojik, politik olarak bu işe vererek ortaya çıkardım. Ordusunu da o duruma getireceğiz. Ama bunu engelleyen sizsiniz. Yaptığınız hatalar, verdiğiniz açıklar, düşmanın biten ordusuna yeniden can veriyor. Yoksa biz onu da bitirmiştik. İçinizden birkaç iyi komutan çıkmış olsaydı, düşman şimdiye kadar çoktan nefes alamaz duruma gelirdi. Bunları düşüneceksiniz; tembellik, eğitimsizlik şurada kalsın, rüyanızda bile düşmanla uğraşacaksınız. Ben size rüyalarım da düşmanı nasıl yaşadığımı anlattım. Her tarihi süreçte bir rüya görürüm dedim.

Hiç kimse bana “şöyle yaşa, böyle yaşa” demez. Belki de en özgür insan benim, ama yine en amansız kendini göreve veren de benim. Bunu görmüyor musunuz? Görüyorsanız, neden ders çıkarmıyorsunuz? Nereye kaçacaksınız? Hangi yaşama dalacaksınız? Bizim yaşamımız en üst düzeyde ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri bir yaşamdır. Bunun dışında yaşamı iğne ucu kadar kendimize yakıştırmayız. Hele de dağlarda bu tümüyle böyledir. Siz böyle oldunuz mu? Böyle olmadıysanız, dağda ne geziyorsunuz, neden çıktınız? Eğer doğrusu buysa, kendinize neden amansız yüklenmiyorsunuz?

Omzunuzun üzerindeki bir soğan başıdır desem, yakışır mı? Beyninizin hiçbir düşünme özelliği kalmamıştır desem, çoktan ihtiyarlaşmışsınız, adım atacak haliniz yok desem, doğru mu? Bol bol bozgunculuğa ihtiyaçları var, düşkünlüğe ihtiyaçları var desem, bütün bunlar affedilir mi? Nereden bakarsanız bakın, sizin için doğru yol kendini gösteriyor. Bunu biz de çok ciddi bir biçimde gösterdik. Ancak kendimizi amansız geliştirecek düşmanın dayattığı savaşa iyi boğuşabiliriz, çok daha iyi savaşım verirsek başarabiliriz. Kaldı ki, tek başımıza buraya kadar getirdik, bizden daha ne istiyorsunuz? Bütün süreçleri tek başıma üstlendim ve buraya kadar getirdim. Eğer bu kadar hazır imkanla kendinizi yetiştiremezseniz, sizin yaşamaya hakkınız yoktur. Nitekim bunu her gün söylüyorum. Bu imkanlarla bile kendini geliştiremeyen hiçbir şeye hakkı olamaz, ben de o hakkı tanımam. Ben buyum, beni yanlış anlamınıza gerek yok. Kendimi düşmanıma karşı hazırlıyorum, savaştırıyorum. Benimle yol almak isteyenler de her yerde beni biraz doğru anlarlar. Eğer benimle alay etmek istiyorsanız, tecrübem vardır, kendimi size çığnetmem. Beni bir aşiret başkanı, bir kör ağa gibi görmek istiyorsanız, böyle olmadığımı göstermek zorundayım. Örgüt içinde beni ucuz kullanmanızı affetmeyecek kadar çok güçlüyüm. Yani size düşen sadece bu çerçevede doğru bir militanlıktır. Bu işlerin sahibi olabilmek için, bu işin ehli olmak gerekir. Kimse hiçbir gerekçeyle bunu savsaklayamaz. Sağa saptım, sola saptım, arkada kaldım, intihara gittim gibi gerekçelerle bu saptırma girişimlerine müsaade edilemez. Bunu anlamazlık da, yerine getirmezlik de olmaz. Ordu dersi budur, yaşam felsefemiz böyledir ve doğrusu da, yaraşan da, yakışan da budur. Bunun başka türlü, düşmanın sizi düşürdüğü durumlardır. Sizi yenmiştir, aç bırakmıştır, sağlıksız bırakmıştır, eğitimsiz bırakmıştır ve tekme sallamıştır. Bunun dışında bir gerçekliğiniz var mı? Neden orta yolcu olacaksınız? İki arada bir derede kalmak daha kötü bir durumdur. Gerçek budur, bu gerçeğe saygılı olun; öz gerçekliğimize, şerefli, onurlu olması gereken gerçekliğimize saygılı olun. Çünkü siz yine de cesursunuz, fedakarsınız, ama bunu o kadar kötü kullanıyorsunuz ki, bunun ideolojik, politik seviyesini o kadar düşürüyorsunuz ki, sonuçta bir hamal olmaktan öteye haliniz kalmıyor. Bunu yapmayın.

İnsan kendine doğru sahiplik etmeli; her şeyden önce kendine saygıyı, kendine yakışır tutum ve davranışı esas almayı, onunla yürümeyi, onunla savaşmayı, dolayısıyla başarmayı bilmelidir. Bu hususları çok tekrarlıyorum. Tekrarlamamın nedeni de günlük olarak cephelerdeki, birçok çalışma alanlarımızdaki ve en başta da eğitimlerdeki yüzeyselliğinizden ötürüdür. Aslında ben bir tek cümleyle de iş yapmasını bilen birisiyim, küçük bir hal hareketten etkilenerek ona bağlı olarak kendimi yürüten bir kişiyim. Ama bunu o kadar anlamazlıktan geliyorsunuz ki, kulaklar o kadar sağır, deriler o kadar kalın ki, yürekler o kadar zift bağlamış ki duymuyor. Duysa da elinden bir şey gelmiyor ve ben de bunu insana hakaret olarak değerlendiriyorum. Bana göre gelişmesini ve savaşmasını bilmeyen insan, yaşama hak talep edemez. Konuşmaya da, ciddiye alınmaya da, şerefe ve onura da kendisini layık kılamaz. Benim nazarımda beceremeyen, başaramayan insan kaybetmiştir, merhaba demeye bile değmez.

Bizim lügatımızda ilişki, hem mükemmel başarıdır, hem de yeterli ve yenilmeyen savaşımdır. Amansız ve sonuca gidinceye kadar her engelle uğraşmadır, Önderlik gerçeğinin en özlü ifadesi budur. Bunca şehidin de kanıtladığı budur; halkın da kendini katış tarzı böyledir; kadro da, militan da bunu böyle anlamak zorundadır. Bunun dışında militanlık sahtekarlıktır. Bunun dışında saflarımızda bazı sapmalara göz yummak gaflettir. Zamanında, anında uyarmamak, gerekeni yapmamak, gerekirse eğitimle, gerekirse her türlü savaşımla sonuç almamak gaflettir, aymazlıktır, sorumsuzluktur. Buna göre kendini mükemmel hazırlanmamak sorumsuzluktur. Siz PKK'yi, PKK'nin militanının ne olduğunu birinci elden benden duyun. Eğer böyleyseniz sizlerle yürüyebiliriz ve birbirimize değer vermemizin bir anlamı olabilir. Aksi halde ne siz, ne ben birbirimizi uğraştırmayalım, birbirimizi aldatmayalım. Çünkü bunlar en kötüsü olur. Böyleyseniz, bu temeldeyseniz, bir şeyler anlıyorsanız, biz de hiçbir engel tanımaksızın, tarihte eşine rastlanmaksızın insanımıza hizmet etmesini biliriz, aslında kazanmayı da biliriz. Gerçek budur.

PKK'den ve bu militanlıktan biraz anladığınızı söyleyebiliriz, ama bunun temsil gücü olmak, her koşul altında, her alanda bunu temsil etmek halen çok zayıf kalıyor. Sorun yarım anlamak değildir, sorun tam anlamaktır; sorun sadece anlamak da değil, temsil etme işini en sıcak savaşım da dahil onun psikolojik ve moral savaşını da başarıyla yürütmektir. Küçük bir işle, basit bir işle ilgilenmek kadar, en kapsamlı bir savaşı vermek de dahil, bu temelde kendine anlam verebilmektir; yaptırım gücü, başarı gücü olabilmektir. Bundan kaçınamazsınız, bunu çeşitli bahanelerle savsaklayamazsınız, çünkü sizin anlamamızın özüne de yaraşmıyor, kendinizi katış tarzınıza da yaraşmaz, sonuçta sizi boşa çıkarır.

PKK'nin örgütleniş, işleyiş tarzı esastır ve yürürlüktedir. Belki fazla bilmezsiniz, ama kendi kanunlarını yürütme gücündedir. Akıllı olan bununla ters düşmemeye, tam tersine iyi bir katılım göstermeye, çok iyi bir uygulayıcısı olarak onu esas almaya özen gösterir ve bu da PKK'de başaran militandır.

EN YİĞİT MİLİTAN KENDİ HUKUKUNU GÖZETEN VE UYGULATANDIR

Halkımızın korkunç bir yaşam hıyanetinden tatalım yaşamın hatalarına gırtlığına kadar battığını, düşman tarafından zorla büyük bir teröre maruz bırakıldığını biliyoruz. Peki size ne oluyor? Öncü olacaksınız, öncü olmanın ilk şartı; kendini çizgi adamı yapmaktır. Bunun için de tüm gücümüzü kullandık. Fakat kendi yanlışlıklarınızda, yetmez ve hatalı konularınızda o kadar ısrarlısınız ki, size yönelik yapılan tüm eleştiriler bunu çok açıkça gösteriyor. Bunu önlemek için çok kapsamlı çözümler geliştirdik. Öyle anlaşılıyor ki, çok sıradan yaklaşıyorsunuz, bir militana yaraşır yaklaşımı göstermemişsiniz. Çok kötü bir öğrencilik deneyimi yaşıyorsunuz. Bırakalım iyi bir politik ve askeri öğrenci olmayı, dürüst bir taraftar çizgisine bile ulaşmayı beceremiyorsunuz.

Birçok şeyi oldukça hatalı, oldukça tehlikeli, hatta saptırmacı bir tarzda ele alıyorsunuz. Bu halinizle bir okul öğrencisi durumuna aday olmanız bile zor. Tüm çabama rağmen, çoğunuzun durumunu çok zavallıca görüyorum. Çözümlerimiz, çok çaresiz ve fırsat buldukça da son derece keyfi olduğunuzu defalarca vurgulamanızı tümüyle açığa çıkarmak içindir. Fakat bunu da örtbas ediyorsunuz veya çözümlerimizi kendinizi netleştirmek, aydınlatmak değil, daha da farklı havalara sokmak için kullanıyorsunuz. Kendinize güveniniz yok. Köylü niye kendini adam olmaya layık görmez? Çünkü kendine güveni yoktur. Neden her türlü şaklabanlığa hazır? Yine derin güvensizliğin bir sonucudur. Niye çok ucuz lafçıdır, yaşamı hatalarla doludur, yaşamı neden bir hiçtir? Yine bu nedenledir. Zaten bunun çok açık bir göstergesi de şudur; sözümona yıllardır parti içindediniz, yaşamı nasıl ele aldığınız ise ortadadır, devrimci yaşama ne anlam biçtiğiniz ortadadır. Ne kendini, ne düşmanı göremeyen, burnunu ötesini göremeyen derin bir gafil kişilik durumu söz konusu. Çoğunuzun çizdiği portre budur, ama en önemlisi de ciddi öğrenmeye yanaşmıyorsunuz. Sadece yönetimlerimiz değil, hepiniz böylesiniz. Yani ciddi öğrenmek yerine, öğrenmemekte ısrar veya çok tembel bir öğrenci konumunda ısrarlı olma durumunuz var.

Kendimizi çözümlerken bunu biraz da sizde anlayış uyanısın, sorumluluk gelişsin diye yaptık, bununla size cesaret verdik. Yoksa daha da ucuz kendinizi kapatmanız için değil. Oldukça çaresiz olduğunuzu, pratikte fazla başarılı olamadığınızı biliyorsunuz. Bazı parti olanaklarını, maddiyatı da maneviyatı da dahil, yaşam olanaklarını, önünüze serdiğimizde sadece bununla kendinizi boyamaya çalışıyorsunuz. Köylünün kendini boyama tarzına benziyor. Yine de sizi küçümsemiyorum. Kendinizi bir şey sandığınız, mütevazı olmayı da beceremediğiniz için söylüyorum veya bir şeyler olduğunuzu, bir militanlık, bir devrimcilik yaptığınızı sandığınız için bunları belirtiyorum. Ama öyle değilsiniz, biz de bunu düzeltmek istiyoruz. Aslında devrimciliğe karar verip vermediğiniz de tartışmalıdır. Neye karar verdiğinizi bir kez daha gözden geçirmelisiniz. Devrimciliğe mi karar vermişsiniz, yoksa düzenin sıkıştırdığı, iflas etmiş kişilikten kurtulmak için önünüze ne çıkarsa, üstünkörü ona katılmaya mı karar vermişsiniz? Kararınız çaresizlik sonucu mudur, özgürlük sonucu mudur? Kararınız düşmanı tümüyle değerlendirdikten sonra mıdır, yoksa düşmanın elinden kaçtıktan sonra mıdır? Kararınız halkın derin gerçekliğini kavramakla birlikte mi gelişmiştir, yoksa halkı yadsımayla ondan kaçma temelinde mi gelişmiştir? Kararınız gerçekten lanetli bir tarihe tepki olarak mı gelişmiştir, yoksa kör talihten kaçan, onun kaba bir cahili temelinde mi verilmiştir? Kararınız gerçekten özgürlük yaşamına yüksek değer biçmekten mi kaynaklanıyor, yoksa özgürlük adı altında kendi keyfi tutumunu dayatmanın bir sonucu mudur? Kararınız gerçekten politikleşmenin, askerleşmenin gereğine inanıldığı için midir, yoksa bundan kaçış temelinde mi verilmiştir? Kararınız oldukça kendini ölçüp biçip tartıktan sonra mı verilmiştir, yoksa hiçbir ölçüye, taktiğe gelmeden kendini orta yere serme biçiminde mi verilmiştir? Kendinizi bir de bu sorular temelinde değerlendirmeye ihtiyacınız var. Partiye veya onun her türlü savaş yaşamına katılırken belli ki, daha çok soruların olumsuz yanının ağırlıkta olduğu bir kararın sahibisiniz. Bunu düzeltmek istedik, onun için size eğitim fırsatı verdik. Kendinizi yeniden gözden geçirmek ve bu konuda mütevazı olmak kadar, iddialı olmayı hak belleyebilirsiniz. Ama halen birçok gözü kara tip, hatta kendini yenilgiye yatıran tip ısrarla doğru karar verme sürecine girmiyor. Durumunuz biraz da böyle aydınlatılabilir.

Her gün yeni başlangıçlardan bahsettik, bu ne demektir? Bu, doğru karar vermeyi her gün bir sanat, bir yemin, bir söz verme olarak görmek gerekir demektir. Aslında siz bütün bu önemli saptamaları fazla anlayamadınız. Neden her gün yeni, taze başlangıçlar, sıkça gözden geçirmeler? Çokça ortaya çıkan veya çıkardığınız durumları eleştirilerle açığa kavuşturup yetmezliklerde kalmamanız için şunu sıkça vurguladık; gücünüz bir yönetime yetmiyorsa, kendinizi yetiştirmenize de mi yetmiyor? Zaten kendini iyi yetiştiren, aynı zamanda çevresini de yetiştirmesini bilir. Demek kendinizi yetiştirememişsiniz ki, çevreyi yetiştirme gücünüz olsun. Kendini iyi yetiştiren birisinin, çevreyi yetiştirmemesi düşünülemez. Kendini yetiştiren kişi, bunu hızla etrafına da taşımasını bilir. Bu bir doğa kanunudur. Demek ki, çok boş olduğunuz için etrafa fazla bir şeyler veremiyorsunuz. Sadece daha fazla alıyorsunuz. Bu da bir militanın tarzı değildir.

Bu kadar çabamıza rağmen halen bu durumlara düşmeniz çok ilginçtir. Bunu kendinize nasıl kabul ettirdiğinizi insan anlamakta güçlük çekiyor. "Nasıl yeterli olmalıyım" sorusuna, cevap vermekte neden bu kadar zorlanıyorsunuz? İnsan bunu anlamakta güçlük çekiyor. O zaman niçin yaşıyorsunuz?

Çevreme yeterli olmasam, bir şeyler verme durumunda olmasam benim bu çevrede ne işim var? Bu, herkes için geçerlidir. İnsan böyle bir durumu kendisine, çevresinden edindiği saygıya bile yediremez. Ben çevreme yararlı olmadıktan sonra o çevrede ne arıyorum? Çevre benden aydınlık almıyorsa, güç almıyorsa, kendimi o çevrede nasıl saygıdeğer bulabilirim? Şimdiye kadar kendinize hiç bu soruları sormadınız mı? Gittiğim her yerde eğer bir kişi bile tek

bir kelimeyle benden rahatsızsa, ya ben oraya uğramam ya da anında kendimi düzeltirim. Benim ahlaki ilkem budur, tek bir kusurlu davranışım olsun o anda ya düzeltirim ya da bir daha o semte, o kişiliğin yanına uğramam. Şaşıyorum size; kişilikleriniz bu kadar eleştirilirken halen bu kişiliği dayatmanız saygıdan bir şey anlamadığınızı gösterir. Kişiliklerinden rahatsız olmayanlar nasıl devrimcilik yapabilirler? Eleştiri var, peki siz neden “benim kendime saygı ölçülerim nerede, bu insanlar beni neden bu kadar eleştiriyor” demiyorsunuz? “Ben ne yaptım da bunlar bu kadar eleştiriyor, o zaman ben neyim, kimim, ne hakla bunların önündeyim, hatta yanındayım, benim bu cemaatin içinde ne yerim var” diyeceksiniz. Ben de kendimi orta yere koyuyorum. Birisi kalksın, “senin kişiliğin göze batıyor, bize fazla yararlı değil” desin, ya ben bir daha yanınıza gelmem ya da onu söyleyen benden kaçır. Aksi halde toplumumuzun içine düşürülmüş olduğu rezil durumu kabul etmiş oluruz.

Bunları daha önce de epey açmıştım. Neredeyse bütün yapı eleştiriliyor. Bu, birkaç kişiye özgüdür desem, değil. Bununla kanıtlanan, kendinizi çok ciddi terbiye etme ve doğru katma sorunlarınızın olduğudur. Özellikle de militan devrimciliği yapı ile birlikte, partileşerek göstermeniz gerekir. Siz buna ya inanmıyorsunuz ya da bunun gereklerini hiç ciddiye almıyorsunuz. Ben buna kendini terbiye etme diyorum. Eskiden bunu sopalarla, çok sert yöntemlerle yaparlardı, biz ise ikna yöntemiyle yapmak istiyoruz. Fakat siz iknayı çok yanlış anlıyorsunuz. İkna, sizi son derece liberal kalma sonucuna götürüyor, son derece keyfi kalabiliyorsunuz. Ne de olsa küfür yok, dayak yok. Halbuki tam tersine, sizin için yoldaşça ikna bir sopadan daha fazla eğitici olmalı, eğitici etkiye yol açmalıydı. Burada yine zorlama yok, yine yöntem iknadır. Fakat dediğim gibi, böyle okullarda, böyle bir parti bünyesinde bir acı söz, bin tokattan daha etkileyici olmalıdır. Başka türlü bu kişiliklerinizi niye kabul edeceğiz? Kendini eğitemeyen kişilik kime yararlı oluyor? Bu sizin şahsi sorununuzdur. Madem doğru bir kararınız var, madem militanlık, mücahitlik yapmak istiyorsunuz, madem savaşıklık yapmak istiyorsunuz; o zaman kendi kendinizi çözmelisiniz. Aşiret üyesi bile böyle olmaz. Aşiretin fertleri bile aşiret kurallarına son derece bağlıdırlar, aşiretin onur ve geleneklerini çiğnemezler, çiğnetmezler.

Burada tekrar söylüyorum; partiye inanıyorsanız, mücadeleye inanıyorsanız ve gerçekten kendinizi verdiğinizi sanıyorsanız, sorulan bu sorulara cevabınız biraz yeterli olmalıdır. Şunu kulağınızdan eksik etmeyin; her yetersiz davranış er geç sert bir eleştiri biçiminde size tekrar döner ve sizin de birbirinize karşı gösterdiğiniz tutumun yetersizliği sert eleştiriler biçiminde ifadesini bulmuştur. Politikada etki tepki kanunu hakimdir. Ne kadar etkili oluyorsanız, o kadar tepki alırsınız, bu tepkiler olumlu veya olumsuz da olabilir. Etkiniz yeterli değilse, olumlu değilse tepkisi de ters orantılı, çok sert ve olumsuz olur. Politikanın kanunları derken, bunları kastetmek istiyoruz. Köylü kafanızla -ki, bu kafa fanatik kafadır, son derece aldatıcıdır, kandırmacıdır- kesinlikle doğru tutumun sahibi olamazsınız. Kürdistan’da zaten kişilere egemen olan yalan dolan felsefesidir, kandırmaca felsefesidir.

Sizde derinlik yok, onun için temel bazı kavramları rahatlıkla kulağınızın kenarından itebiliyorsunuz, politikleşemiyorsunuz, askerleşemiyorsunuz. Davranışlarınızı ne kadar derinleştirmek istiyorsak, o kadar yüzeyselleşiyorsunuz, tavırlarınızı ne kadar olgunlaştırmak istiyorsak, o kadar çocuklaşıyorsunuz. Yine sizi ne kadar politik düzeye getirmek istiyorsak da, siz de o kadar apolitik seyrediyorsunuz veya çokça kendinize yakıştırdığımız iç dünyanıza çekiliyorsunuz. Bu da bir Kürt felsefesi, utanmazlık felsefesidir. “Köşeme çekilirim, ne olacak” diyorsunuz. Biliyorsunuz, yalnızlık yenilgidir; toplumdan çekilmek yenilgidir, kaçıştır.

Önderlik gerçeğini doğru incelemeyi bilseydiniz, bütün bu yetmezliklerinize, eleştirilen ne varsa hepsine cevap bulabilirdiniz. Demek ki sonuç çıkaramamışsınız. Ben ne yapayım size, az mı ders verdik, az mı çaba harcadık?

Zayıf Olmak Özgürlük İdeolojisine Gelmemektir

Kürt, kendini terbiye etmeye yanaşmayan bir halk gerçekliğini ifade eder veya düşmana göre terbiye olmayı ifade eder. Ona da terbiye demem, o bir ihanettir. Kendimizi öz çıkarlarımıza göre, öz tarihi, toplumsal, siyasi, ulusal amaçlarımıza göre terbiye ettik mi insanlaşabiliriz. Yoksa düşmanın kendi ulusal, toplumsal, hatta her türlü çıkarlarına göre terbiye edilmek ihanettir. Ve bu anlamda herkes haince yaşıyor. Haince yaşamak demek, ezilip büzülmektir. Fırsatım olsaydı da yaşamınızın haince özelliklerini dile getirseydim. Gafil özellikleriniz, düşmana hizmet eden özelliklerinizi anlatabilseydim.

En son zayıflık konusu üzerine yoğunlaşıyorum. Zayıf adam, düşmanı yaşatan adamdır. Ben bu inceliği keşfettim. Sergilediğiniz ne kadar zayıflık varsa, daha sonra bulup ortaya çıkardım ki, aslında bu düşmanı ifade ediyor; düşman eşittir zayıflık, zayıflık eşittir düşmandır. Partiye gelmeyen ne kadar yanlarınız varsa hepsi eşittir düşmandır. Bu çok somuttur. Çünkü partimiz düşman karşısına çıkarılan en amansız güçtür; bu partiye gelmemek düşmana gelmektir, düşmana yatmaktır ve en önemlisi de zayıf kalmaktır. Düzen içinde kim zayıftır? Doğru dürüst işi olmayan, eğitimi olmayan, sağlığı olmayan, elinde malı mülkü olmayan kişiye zayıf kişi denilir, hatta buna düşüncesi de, ruhu da olmayanı ekleyelim, evi barkı, parası olmayanı da ekleyelim, bütün bunlar zayıflığı ifade eder. Bizim toplumumuz bu konuda zayıf mıdır? Evet, bu konuda zayıftır. İçindeki düşman zengin midir, evet zengindir. Çünkü toplumdan kendine mal etmiştir, onun için zengindir. Toplumumuz fakirdir. Çünkü onun her türlü yer altı, yer üstü, maddi, manevi değerleri gasp edilmiştir, onun için zayıftır.

Bunları bir de parti içine yansıtalım; parti ideolojik, siyasi, örgütsel güç odağı demektir. Bu anlamda güç odağı nasıl olunur? Bir parti özgürlük ideolojisine, özgürlük siyasetine, özgürlük örgütlenmesine, özgürlük eylemine büyük katılım gösterdiği, onda yoğunlaştığı oranda güç ifade eder. Bu anlamda parti içinde zayıf olmak demek de, onun özgürlük ideolojisine, politikasına, örgütlenmesine gelmemektir. Bu da kime hizmettir, kimi temsil eder, zayıflatan kimdir? Belirttiğimiz gibi zayıf kalma düşmana hizmet demektir. O zaman sen düşmandasın. Çok açıkça söylüyorum; artık objektif ajan demeye de gerek görmüyorum. Parti içinde ideolojik, siyasi, örgütsel, eylemsel, davranışsal anlamda zayıf

kişi düşmandandır. Ben tanım yapıyorum, ispatlıyorum, sizin de öyle olmadığınızı kanıtlamanız gerekir. Zayıflığı kadere, aileye, toplumsal etkiye bağlayamazsınız. Zayıflık düşmandır.

Eğitilmemek de insanlığın özüne aykırıdır. Eğitimle, eylemle kendini beslememek, düşmanca bir konumda ısrar etmektir. Görmemek, görüş sahibi olmamak insanı güçsüz düşürür, güçsüz düşürdüğü için de düşmana hizmet ettirir. Kürdistan'da düşüncesizliği geliştiren düşmandır. Peki içinizde düşünce gücü niye bu kadar zayıftır desek, yine cevabımız düşmandır. Yani düşüncenin bile çok zayıf olması, güçlü gelişmemesi eşittir düşmandır. Bu da "düşman halkımı düşüncesiz bırakmıştır, ben de onu temsil ediyorum" anlayışdır ki, bu da "ben düşmanı yaşıyorum" demektir. Düşman seni düşüncesiz bırakmıştır. Düşüncesiz bırakıldığı için planlamacı değilsin, örgütçü değilsin, eylemci değilsin. O zaman nesin? Düşman nasıl isterse öylesin, ne iş verirse öyle yaparsın. Bu da bir özgürlük savaşçısının tutumu olamaz.

Kendinizi tam bir bela grubu gibi orta yere atarak "parti beni taşısın" diyorsunuz. Sen kendini zayıf bırakmışsın, zayıflık düşmana hizmettir, bizzat düşmandan gelmez. Açık söylüyorum; güçlü ideolojik, siyasi, örgütsel gelişkinliği olmayan düşmanı temsil eder, ona göre herkes kendini hal yoluna koysun. Ben ne diye zayıf birini parti içinde tutacağım, ne diye bir düşmanı tutacağım? Daha önce tavuk örneğini verdim. Cıvıci halen tavuğa kabul ettiremedik. Kanatları da yeni yeni çıkıyor, oldukça iyi ses çıkarıyor, yürüyor da. Ama tavuk halen onu zayıf olduğu için kabul etmiyor. Tavuk bile cıvıci sürüsüne kabul etmediğine göre, biz sizi nasıl kabul edelim? Tavuk kadar da mı soylu olmayacağız, asil davranmayacağız veya doğa kanunlarına göre olmayacağız? Hatta doğa kanunu da değil, o da bir canlı.

Beni kimse yanlış anlamasın; bir tarafı kırık olan da sağlam olmasını bilir. Mekanik anlamaya gerek yok, biz insanız. Ama yine de çok önemlidir, kendini ucuz, zayıf düşüren, zayıf tutan, çirkin tutan sürüye bile kabul edilmez. Toplumumuz çürümüş, siz de parti içinde çürümeyi temsil ediyorsunuz. Ben de artık "yeter" diyorum. Bundan başka ne diyebilirim. Böyle bir durumda çürüklerin partisini temsil etmiş oluyorum. Sağlam adamın partisi ne demektir? Düşünce gücü var, örgütün savaş kurallarına uyma gücü var, hem içinde, hem dışında engelleri yerle bir etme gücü var, yeterli olma gücü var. Bu parti yalnız düşünce gücü değil, aynı zamanda yürek gücüdür, moral gücüdür. İşte düşmana karşı partide güçlü kalmak, düşmana karşı direnişçi olmak budur. Bunun neresini sizinle tartışayım? Göreviniz, karar vermeniz, kendinizi katmanız ancak bununla başlar.

Siz bize yeni icatlar dayatıyorsunuz; "her türlü hasta da olabilir, kurala gelmeyenler de içimizde kalabilir" diyorsunuz. Ve ben de, git, zaten yazılmamış, geri bir Kürt anayasası var, eski anayasaya göre kendine bir cemaat oluştur, bir tarikata gir diyorum. Çünkü PKK'nin de kendine göre yasaları var, ama siz şunu ifade ediyorsunuz; "biz yasa tanımıyoruz, ne de olsa düşmanın yasalarından kopmuşuz, sizin bu yasalarınızı da fazla çıkarımıza uygun bulmuyoruz." Geriye Kürt'ün kendine göre yasası kalıyor. Ben de ispatladım ki, eski yasa zır delilerin, yarasaların, ahmakların yasasıdır. Ben parti içinde bu yasayı nasıl kabul edeyim? Yasa içinde yasa olmayı nasıl kabul edeyim? Diyorum ki, yasaya gelmek en büyük yiğitliktir. Kendi yasalarına uygun kişi, şu anda PKK'nin yasalarının içeriğiyle ve onun ana kurallarıyla uyum içinde olan kişi, en büyük önderdir. En büyük kişi kendi hukukunu, kendi kurallarını gözeten, uygulatan ve çiğnetmeyen kişidir ve bu bizde en yiğit militandır. Peki niye bunu esas almıyorsunuz? Bunun neyini bozacaksınız? Kimin adına bozuyorsunuz? Düşman anayasası belli, geleneksel yasalarımız belli, hepsi de tümüyle kaybettirir. Bunların zayıf kıldığı, aç bıraktığı, insanın gelişimine hiçbir fırsat vermediği ortadadır. Bu anlamsızca yasaları neden bu kadar ahlaksızca sürdürüyorsunuz?

Benim kişiliğime bakın, kendimi biraz devrim yasalarına göre düzenliyorum. Çünkü devrim yasaları insanı güçlendiriyor. Ben küçülüyor muyum? Ben zayıf mıyım? Tam tersine, en güçsüz insandan en güçlü insana ulaştım. En fakir, on kuruş bile bulamayan bir kişi durumundayken, şu anda Kürdistan'da en zengin bir mücadeleyi kontrol eden kişi durumuna geldim. Zengin demeyeceğim, en azından zenginliği kontrol ediyorum, denetliyorum. Moral olarak da öyle; en korkaktan en cesur olanına geçtim. Ne sayesinde? Görevimin ideolojik, siyasi, örgütsel yasaları sayesinde olduğu açık değil mi? Ben bunu ispatlamadım mı? Gözlerinizin önünde her gün bunları ortaya koymuyor muyum? Siz güçlü olmak istemiyor musunuz? Güçlü olmak daha iyi bir şey değil mi, daha güzel değil mi? Tabii doğru temelde. Hırsızlar da çalar çırpar, güçlü olduklarını sanırlar, ama hırsızlar zayıf insanlardır. Hırsız yüreğiyle, maddiyatıyla bir hiçtir. Elindeki her şey hemen gider; haydan gelmiş huya gider. Hırsızların mal biriktirmesine zenginlik demem. Yine başkalarının malını çalıp çırpmaya, zorbalıkla gasp etmeye güçlülük demem. Bunların hepsi zayıflıktır. Zaten biz de onların karşısındayız. Hiç kimse parti içinde yetki gaspı yaparak, yoldaşların omzuna basarak kendini zengin gibi, güçlü gibi göstermesin. Bunlar, amansız bir biçimde karşısında olduğumuz ve yerle bir ettiğimiz eski düzenden kalma hırsızın güçlülüğünü, düşmanın güçlülüğünü ifade eder. Biz böyle hırsızın da, böyle düşmanın da gücünü, ancak ona amansız cevap vererek güçsüz düşürürüz. Parti içinde hırsızları, parti içinde düşmana benzer güçlülükleri tanimalıyız.

Bizim parti içinde güçlü adam dediğimiz gerçek anlamda ideolojik olandır. Bence çok ideolojik olan güçlüdür, çok politik olan güçlüdür, çok örgütlü olan güçlüdür, çok eylemci olan güçlüdür. Bunun dışındaki bir güçlülük iradesi doğru değildir. Kim parti yaşamına en iyi uyumu gösteriyorsa, -bu da ideolojik, politik gelişmeyle belli olur- kim eylemliliği geliştiriyorsa o güçlüdür. Tekrar söyleyeyim; askeri güç, ideolojik, politik güçle belli olur. İdeolojisi, politikası olmayan parti içinde güçlenemez, güçlü askeri komutan da olamaz.

Askeri komutan, gücüne güç katan komutandır. Politik gücü, askeri güce dönüştürür. Bu tanıma göre, herkes neredeyse bir güçsüzlük kaynağı gibi gözüküyor. Hırsızın gücüne de güç demeyeceğim. Yetki gaspı yapana, tasarrufçuya güçlüdür demeyeceğim. PKK içindeki gücü doğru anlayalım. Bunlar sizin için çok önemli. Güçlü olmadığımız her alanda ortaya çıktı. Çünkü ideolojik, politik, örgütsel olarak kendinizi güçlü kılamadınız. Yönetim olarak güçlü olduğunuzu sandınız, ama hiç de öyle olmadığı anlaşılmıştır. Bu, her yerde böyle. Güçlü olabilmek yeterlilik sınırlarında ideoloji, politikaya, her türlü eğitim ve örgütlenmeye cevap vermektir. Bu işin başka kanunu yoktur. Köylü usulüyle, hırsız

usulüyle, despot usulüyle parti içinde güçlü olunamaz. Bunu kulağınıza küpe edin. Parti içinde güçlü olmak ancak büyük bir hizmetle olur. Ne kadar büyük hizmetiniz olursa, o kadar güçlü olursunuz ve bu hizmet de hamal tarzı olmaz, buna ideolojik tarz diyorum. İdeolojik, politik öncülük olmazsa, insan bir hamal olmaktan kurtulamaz. Hamal istediği kadar yük taşısın, hiç zengin olur mu? Sırtınıza istediğiniz kadar çuval alın, bu sizin çok güç harcamanıza ve güçlü olmanıza yol açar mı? İdeoloji ve politika gücün muhtevasını belirler, gerisi örgüt ve eylemdir. Örgütlendikçe, eylemi geliştikçe, ideoloji ve politikaya göre bir güçlenme ortaya çıkar. Güçlenmeyi bu mekanizma dahilinde sağlayacaksınız.

Bunları anlamamız gerektiğini belirtiyorum. Size her gün zır deli dersem bu doğru olur mu? Ama anlamamakta ısrar ederseniz zır deli demekten başka da bir şey söyleyemem. Çünkü gerçekliğiniz bu derim. Neden anlamaya yanaşmıyorlar, tam anlamıyorlar ya da hırsız derim. Hırsızın parti içinde fazla yeri olur mu? Düşmanın jandarması derim, düşmanın jandarmasını biz parti içinde uzun süre kabul edebilir miyiz? Veya zavallı, zayıf, köle derim. Kölenin ne işi var burada? Köle, düşmana hizmet eden yaratık demektir. Zayıf adam da düşmanın kesin etkisi altında olan kişi demektir. Parti içinde ne köle olunur, ne zayıf kalınır, ne hırsız olunur, ne despot olunur. Hepsi yanlış! Parti içinde doğru, güçlü militan olunur. Bunun için sağlık gerekir, sağlığınız da yerinde. Beyine sahip olmak gerekir, hepinizin omzu üzerinde beyin var. Az çok dilinin çalışması gerekir, kol ve bacaklarının özellikle silahı kullanmak açısından -ki, herkes silahlı devrimcilik yapmak zorunda değil- sağlam olması gerekir. Fiziki yetmezliği olan, başka yeteneklerini de silah olarak savaştırabilir, ama iyi bir silahçı olmak istiyorsanız da kolunuz, bacağınız çok sağlam olmalı. Gerisi de ideolojiye göre yürümektir. Kendine ideoloji benzinini dolduracaksın; politika motordur, bu motoru kendine monte edeceksin. Örgütlenme direksiyondur, geçeceksin başına; eylem, gaza basmaktır ve ondan sonra arabayı koşturacaksın; bu da savaş arabasıdır. Militan kendini böyle değerlendirip yürütebilen demektir ve engel tanımaz. Çünkü onun savaş arabası gerilla arabasıdır. Eğer silahlı savaşım söz konusuysa, gerilla arabası her türlü engebeli arazide yürür. Düz yolda sadece ideolojiyle yürür. Basarsın gaza, yol dümdüzdür. Bu da ideolojik faaliyettir. Politika, biraz engebeli yolda yürümektir. Yani militan bütün bunlara göre kendini ayarlar. Zor değil, şurada ideoloji oluştururum, burada politikayı, şurada askerliği konuştururum der ve aynı zamanda tüm bunlarda ustadır.

Kendinizi şimdiye kadar hiç böyle düşündünüz mü? Kendi üslubunuzu gözden geçirin, eminim ya tasarrufçu, despota benzer, ya hırsıza benzer, ya köleye benzer, ya zayıfa benzer veya onların karmaşık nitelikli herhangi bir toplamına benzer. Bunlar doğru değil. Açık olun; parti bir gerçekliktir, biz bunca yıldır parti uğruna boşuna savaş vermiyoruz. En az düşman yasaları kadar yasalarımız vardır. En az eski köhnemiş Kürt yasaları kadar yeni özgür Kürt yasamız vardır. Hatta emperyalizmin insanlığa dayattığı barbarlığa karşı, insanlık yasamız vardır. Eğer bu yasaya göreyse, siz PKK'lisiniz. Artık buna hem inanmalısınız, hem de bunun gereklerini amansız bir biçimde yerine getirmelisiniz.

Sıkça Hz. İsa'dan, Hz. Musa'dan, Hz. Muhammet'ten bahsediyoruz. Hz. İsa'nın havarileri, izleyicileri eşek sırtında Kudüs'ten Roma'ya kadar propaganda yapa yapa yürüdü. Neydi İsa'nın ideolojisi; çok genel hatlarıyla köleleri özgürlüğe çağırdı, o kadar. Neydi Muhammet'in ideolojisi; Arap çölünde zır cahili düzene çağırıyordu, biraz daha yüceltmeye çağırıyordu. Neydi Musa'nın kanunu; lanetli İsrailoğullarını, utanmaz İsrailoğullarını biraz kendini anlamaya, bu durumlarından vazgeçmeye çağırıyordu ve çabaları müthişti. Hz. Muhammet'in mücahitleri tarihte en büyük izi bıraktılar. Hz. İsa'nın havarileri halen dillere destandır ve izleyicileri var. Gidin bizim o dağlarda yaptıkları manastırlara bakın. Biz gerilla olarak daha öyle şeyler yapmış değiliz. Bugün İsrailoğulları dünyanın en akıllı sermayedarlarıdır. İnsanlığın zararı pahasına da olsa içinde çok akıllıları var. Birtakım gerçekleri anlamamız gerekir. Burada zorlama yok, kimse size zorla gelin devrimcilik yapın demiyor. Bence zorlama olmamalı; delilik zorlaması da iyi bir zorlama değildir. Bizde "ben hırsızım, ben üç kağıtçıyım, ben despotum" demenin de temeli yok. Özgürlük, "ben köleyim, bunlara özgürlük istiyorum" demekle, bu tip kavramlarla bağdaşmaz. Bu açıdan böyle durumlarda fazla ısrar etmeye gerek yok diyorum. Bunun sizin için herhangi bir yararının olduğunu sanmıyoruz. Mecnunun hayal görmesi gibi gerekleri yerine gelmeyecek bir hayaldir. Sizin kendinize yakıştırdığınız bu keyfi tutumlar, delice bir hayal tutumudur. Ve hiçbir zaman da gerçekleşme şansı yoktur. Bunun ötesini size göstermeyeceği gibi, size bir sigara nefesi kadar bir maddiyat da kazandırmaz veya keyif de vermez. Boş ve anlamsızdır.

Ben yaşamayın demiyorum, yanlış anlamayın. Ben zenginleşmeyin, güçlenmeyin de demiyorum. Tam tersine, ben büyük zenginleşme, güçlenme hareketinden bahsediyorum. Siz bunları boşa çıkartıyorsunuz. Sizin keyfilik dediğiniz, özerklik dediğiniz olay zenginleşmeyi ve güçlenmeyi önlüyor. Hovarda, baba mirasçısı gibi zor bela biriktirdiklerimizi -ki, bunlar, temel savaşım değerleridir- bir çırpıda boşa çıkarıyorsunuz. Gerillamızın yaptığı, aslında bin bir emekle verdiğimiz savaşım araçlarını bitirmektir. Halbuki onlar mutlak bir ordulaşmayı zenginleştirmek içindi. Savaşçıyı harcıyorlar, silahı harcıyorlar. Düşman da bununla keyif ediyor. Örgüt imkanlarını Avrupa'da da her gün çarçur ediyorlar. Bakıyorum, halka neden doğru yaklaşmadık? Aramızda yoldaşça ilişki neden gelişmiyor? Keyfilik diyorlar, nedeni ne? O senin keyfin değil, düşmanın keyfidir. Bu konularda artık biraz kendinizi islah etme gücü göstermelisiniz. Düşmanı fazla memnun etmeye gerek var mı? Düşünün, bu keyfilik dediğiniz, kendinize göre uygun gördünüz yaşam; düşmanın yaşamıdır, düşmanın keyfidir. Zayıflığınız, düşmanın gücüdür. Düşmanın keyif etmesi, çok güçlü olması sizi sevindiriyor mu? Yok. O zaman eğer bu bir aldatmaca değilse, biraz benim yaptığımı yapacaksınız. Boşuna mı ideolojiye bu kadar ağırlık veriyoruz, boşuna mı bu kadar eğitime ağırlık veriyoruz? Düşmanı zayıflatmak için bunu gün be gün somutlaştırıyorum, kanıtıyorum. Politikaya bu kadar anlam vermeye, tarihte en büyük politik özgürlük gerçeğini ortaya çıkarmaya boşuna mı ağırlık veriyorum? Güçlenmek için ağırlık veriyorum ve ispatlıyorum. Silaha bu kadar yer verdim. Hiç birinizin aklına gelmemişken silaha giden yolu biz açtık. Boşuna değil, askeri olarak güçlenmek için bunu yapmak gerekiyordu. Siz bunların anlamını bile bilince çıkaramıyorsunuz. Ondan sonra da "keyfi, özerk yaşamak istiyoruz" diyorsunuz. Buna kargalar bile güler.

Gerilla komutanlarımız güçlü olsalardı da benim başımı yarsalardı. Gerçekten öyle bir komutan var mı? Hepsi yarasa gibi. Zaten öyle komutan da güçlü olamaz. Komutan ideolojide, politikada bağlı olursa güçlüdür. Buna biz de saygı duyarız. Gücümüzü çalıp çırpıyor, savaşımızı harcıyor. Buna güçlü komutan değil, yargılanması gereken komutan derler, zayıf komutan derler, düşmanın kobrası derler. Tüm bunlar çok önemli. İdeolojiyi konuşturamayan, görüşsüz kişi körcesine bir düşman aletidir. Politika yapmasını bilmeyen, zaten mücadele etmesini de bilmez. O hep başa beladır. Politik olamamak demek; sağlıklı bir davranışın sahibi olamamak demektir. Yani zır deli mi dersiniz, ahlaksız mı dersiniz, Allah'ın zavallısı mı dersiniz, ne dersiniz deyin, böyle olmak, politikasızlık ölü olmak demektir.

Bütün bunlardan sanırım biraz anlam çıkarırsınız. Bizim istediğimiz kadar olmasa da, hiç olmazsa kendinizi ayakta tutacak kadar bazı sonuçlar çıkarmalısınız. Nasıl yaşamalı, nasıl savaşmalı, nasıl örgütlemeli? İşte kavramların birbirleriyle bağlantısı. Yavaş yavaş da olsa biraz anlamaya gelmelisiniz, başka çareniz yok. Bunun için beyniniz var, yüklenin biraz. Yüreğiniz var, duyarlılaştırın. Öz düşünmeyi, kendini öz disipline etmeyi, kendini zenginleştirmeyi, güçlendirmeyi biraz becerin. Buna şiddetle ihtiyacınız var, çünkü çok zavallısınız.

Ben sizden kaçmıyorum, ben zayıflığımızdan kaçıyorum, güçsüzlüğünüzden esef ediyorum. Sizi güçlendirmek istiyorum. Büyük bir dil gücü, büyük bir düşünce gücü, büyük bir eylem gücü olmanız için bütün çabamı sergiliyorum. Ama siz bunu değerlendirmesini bilmiyorsunuz. Bu yaklaşımlarla zayıflıkta ısrar etmeniz yetmiyormuş gibi, beni de bu zayıflıklarınıza alet etmek istiyorsunuz. Ona da gerek yok diyorum. Beni zayıflıklarınıza, köleliklerinize, kural tanımazlıklarınıza alet etmeyin. Ben politikayı kesinlikle ucuz gösteri olarak yapmıyorum. Politikayı büyük bir hassasiyetle, büyük bir gereklilikle, ekmek sudan, teneffüs ettiğimiz havadan daha fazla gerekli olan bir biçimde yapıyorum. Böyle yapmayı siz de biraz becereceksiniz. Bize politika gerekli, politika kadar onun ideolojisi gerekli. Düşünün, bir dakika havasız kalırsanız yaşayabilir misiniz? Bu anlamda PKK'de de politikasız yaşanılmaz, ideolojisiz yaşanılmaz, ama siz yaşanabileceğini iddia ediyorsunuz. Bu da doğru bir iddia değil. Baş belası olma durumlarınız onun için ortaya çıkıyor. Bu anlamda biraz politik ve ideolojik gerçekliğe, yönetim, eğitim, örgütlenme ve eylem gerçekliğine saygılı olun. Mümkünse onun amansız, yaman bir militanı olun. Bu kötü bir şey değil, size çok gerekli olandır ve bu konuda adımlar atmadıkça kendinize yaşamı yakıştırmayın, ben kendim de öyleyim.

Ben ne zaman çıkıp, insanların yüzüne karşı “yaşıyorum” diyorum? Belli bir politik gücü gösterdikten sonra, belli bir örgütsel gelişmeyi sağladıktan sonra, halkı bir araya getirdikten sonra dostlar karşısına çıkıyorum, hatta düşman karşısına çıkıyor ve ben güçlüyüm diyorum. Siz örgüt içinde sadece numarayla, takla atarak, şaklabanlık yaparak “biz güçlüyüz” diyebilir misiniz? Yetkiyi gasp ederek, yoldaşını zorlayarak, bu kadar eleştiri alarak güçlü olduğunuzu kanıtlayabilir misiniz? Asla!

Dikkat edin, ben gücümü düşüncelerimin derinliğinden, doğruluğundan, yine politikacılığımın çok ustalıklı olmasından, düşmanın kolay kontrole almamasından, iyi bir örgütçü ve iyi bir yönetici olmaktan alıyorum. İyi idare ediyorum, insanlarımla iyi geçiniyorum, insanlarımla iyi terbiye ediyorum, insanlarıma iyi yön veriyorum. Onların hemen her türlü ihtiyacını çok iyi karşılıyorum ve bu benim iyi bir yönetici olduğum anlamına geliyor. Siz bir takım birimini bile köle gibi hizmetinize koşturmaya veya “en iyi lokma benim, hiç çalışmama benim hakkım, takımın da canı çıksın” diyorsunuz. Elbette bu, eleştirilecek bir konudur. Belirttiğimiz gibi önderin, komutanın vereceği ideolojik moraldir, örgüt gücüdür. Bir takım komutanı, takım mensuplarının özellikle arayıp da bulmak isteyecekleri her şeyi verirse hiç eleştiri alır mı? Bunun bütün davranış içtenliğini, güzelliğini yansıtır, karşısında hiç birisi durur mu? Bu doğru değil mi, bu gerekmiyor mu? Kaç kişi bu tavrı gösterebiliyor? Hiç birisi. O zaman kendinizi nasıl beğeniyorsunuz? Komutan olduğunuzu nasıl kabul ediyorsunuz? “Komutanım” demek kolay mı? “Eskiye göre, ana babaya göre, bastırırız alırız, hırsızca konarız” diyorsunuz. Bu ne mümkündür, ne doğrudur, ne de buna gücünüz var. Böyle bir durum, bunun ötesini bile görmemektir. Bunun için terbiye ediyorum. Doğruları görme, kuralları görme, kendi gücümüzü ortaya çıkarma ve bunun için de düşünceniz var diyorum.

Beyin her şeye muktedirdir, beyinle halledilmeyecek hiçbir şey yoktur. Yine yürekle keskinleştirilemeyecek ve çok keskin kılınmayacak bir irade yoktur. Bunların hepsi mümkündür. Dediğimiz gibi siz de çok zayıfsınız. Ne askerliği, ne politikayı iyi yapıyorsunuz. İyi yapmak için bu söylediğim konularda şiddetli eğitim kadar, yönetim gücünü göstermeniz gerekir. Başka türlü de benden kimse yaşam beklemesin. Size açıkça belirtiyorum; Önderlik tarzım bu gerçeklerle yürüyen bir önderlik tarzıdır. Defalarca vurguladım; anamla en erkenden savaşan kişiyim, babamla, kardeşlerimle en erken savaşan kişiyim. Bunu size kanıtladım, daha on yaşındayken aile ocağında bu savaşı göze alan, şimdi size boyun mu eğecek? Sizin bu kadar yaramazlıklarınıza, yetmezliklerinize karşı, bu kadar büyük tecrübe kazanan bir kişi olarak ben, buna boyun mu eğeceğim? Aldanacak mıyım veya sizi aldatacak mıyım? Bu mümkün mü? Önderlik tarihini, hiç anlamak bile istemiyorsunuz. Size tüm gücümle bunları anlayasınız diye anlattım, hikaye gibi gelsin diye değil.

Bugün Kürdistan'da Önderlik amansız uygulanan, yaşatılan gerçekliktir, yarın da böyle olacak. Geliştirmiş olduğum Önderlik tarzını çok iyi biliyorum, etkisi kolay kolay bitmez. Şimdiden yaratılan büyük kavgayı görüyorsunuz. İleride bu, daha da gelişerek devam edecektir. Akıllı olun, bunu görün. Ucuz ninnilerle, uyur gezerliklerinizle büyütülmüşsünüz. “Anamız, nenemiz bizi böyle ninniyle uyuttu, gezdirdi” deyip, kendinizi bize dayatıyorsunuz. Aile içinde ne öyle büyüdüm, ne de öyle büyümeyi kabul ediyorum. Ben bir isyancıyım. Bunu çok açık gösterdim.

Size zorla örgüte gelin veya gelin bana yoldaşlık yapın demedim. Eğer bu tarzı benimsiyorsanız benimle yürürsünüz; benimsemiyorsanız, gidin uyuyacağınız yerde uyuyun, ninni dinleyeceğiniz yerde ninni dinleyin. Bazı gerçeklere saygılı olmayı bilmek gerekir. Kaldı ki, ben size karşı saygıda hassasım. Her şeyden önce sizi çok iyi anlamaya çalışıyorum. Sizin için teori geliştirdim, gerçeklerinizi hücrelerinize kadar çözmeye çalıştım ve sağlığa kavuşturulması için de tüm yeteneklerimi kullandım. Bunları da göz ardı ederseniz! Bu çok kötü bir göz boyamacılık olur, gözden kaybettirme olur ve buna da ne gerek var, ne de hakkımız var. Üstelik başaramazsanız da. Kaldı ki bizim kişiliğimizde çare de var.

Ben çaresiz değilim. O zaman bizim militanlarımız niye çaresiz olsun? Benim çaresiz olmadığımı dünya artık görmüştür, hem de en inanılmaz koşullarda dahi çare olduğumuz anlaşmıştır. Peki siz bu gelişmiş koşullarda neden çare olamıyorsunuz? Teoriyi, iki kelimenin bile olmadığı bir ortamdan buraya kadar getirdik. İki kuruşun bulunmadığı yerde bu kadar maddiyata yükseldik, hiçbir şeyin bulunmadığı ortamda bu kadar silaha sahip olduk. Bunlar büyük çare değil mi? Bunları kullanmasını neden bilmeyeceksiniz? “Bozarız, çarçur ederiz” demek kimin tarzı, nereden öğrendin onu, kimin sana gösterdiği yoldur? Araştır, içinde düşman var, hain var, işbirlikçi var. Bize yakışır mı? “Ben güçlenemem, ben düşünemem, ben köle oğlu köleyim, ben zır deliyim” demek kimin tavrıdır, kimden kalmadır? “Ben anadan böyle doğdum, böyle büyüdüm” demek yalandır. Kendini aldatıyorsun, seni öyle büyüten düşmandır.

Size bunları açıkça gösterdik. Bunun nedenini bu kadar ana yasaya, baba yasaya kadar götürdük, düşman yasalarına kadar götürdük, onlarla bağlantılarını ortaya koyduk. Hiç kimse, ben anlaşmazım, ben bir gizemim deyip de kendini örtbas etmesin. Her şey apaçık ortadadır, aynı biçimde çözüm de ortadadır. Onu mükemmel temsil ediyorum. Bu yolda kafamı istediğim gibi çalıştırıyorum, irademi istediğim gibi kullanıyorum. Peki buna ne diyeceksiniz? Yol yok mudur, çare yok mudur? “Yol yok, çare yok” demek, en büyük yalan olmaz mı, kendine en büyük kötülük olmaz mı?

Görüyorsunuz ki, partimiz içinde olsun, her türlü savaş alanlarımızda, mücadelenin tüm yaşam gerçeğinde olsun, düşmanla ilgili olan, onun etkisi altında haince, gafilce olan bellidir. Özgürlük yoluna kendini yatıran tutum belli, onun tarzı ve çalışması bellidir. Militan, bu gerçeklerle tamı tamına kendini kararlaştıran kişidir. Sadece kararlaştırmakla yetinen değil, bütün bu mücadele alanlarına göre anı anına yaşamasını, savaşmasını bilen ve yürüten kişidir. Bu da bize ekmek sudan daha gerekli olan yaşam için, vazgeçilmez olan çözümdür. Eğitim onu biraz size veriyor, hayatın kendisi, günlük yaşam zaten bunu daha da pekiştiriyor. PKK'ye ilk adımı atmak da budur, zafere adım atacak olan PKK'lilik de budur.

20 Ocak 1995

ÖZGÜRLÜK İDEOLOJİSİ ÇETİN VE KAPSAMLI BİR ÖZGÜRLÜK SAVAŞINI ŞART KILAR

Kürt özgür askeri ordulaşmasına doğru giderken, en temel çelişki mücadele ile çözümlenir. Hem de mücadelenin her türlü biçimini doğru bir biçimde ele almayı ve çelişkinin çözümüne uygun yöntemlerle uygulamayı, bu temelde sonuna kadar mücadelesini vermeyi gerektirir. Yaşadığımız bütün çelişkilerin çözümü, başta düşünsel olmak üzere çelişki politik olduğu için, yine ulusal düzeyde çok yoğun yaşandığı için siyasal ve giderek şiddetli bir askeri savaşı gerektirir. Zaten tüm değerlendirmeler sömürgecilik, işbirlikçilik, ailecilik, hatta kişinin kendisiyle çelişkinin çözmek için çok sert ve yoğun bir savaşın verilmesi gerektiğini gösterir. Bu savaşı göze alamayanlar çelişkinin öldürücü etkisinden kesinlikle kurtulamazlar, hatta eskisi kadar bile yaşama şansını elde edemezler.

Bilimsel olarak bir savaş vermemiz gerektiğini söylüyoruz. Buna kimsenin bir diyeceği yok. Eğer özgür yaşanılmak isteniyorsa onun savaşımını hakkıyla vereceksin. Sorun buradan kaynaklanmıyor. Söz düzeyinde, teorik olarak böyle bir savaşı sonuna kadar kabul etmeyen tek bir sempatizanımız bile yoktur. Sorun bu savaşın nasıl verilmesi gerektiği, bunun kişiliği ve bu kişiliğin askerileşmesinin nasıl sağlanacağıdır?

Temel çelişkiler ağır güçlerle, büyük savaş güçleriyle çözümlenir, buna da genelde ordu denilir. Askeri, siyasi ordular olarak, hatta ideolojik ordular biçiminde, kültürel ordu biçiminde de değerlendirilir. Bizde de fırsat bulur bulmaz, imkan el verir vermez temelde ordu silahıyla çelişkiyi çözmek en doğrusudur ve diğer bütün yollar bu aşamada fazla etkili olamaz. Partimizin de ideolojisi sonuçta buna götürür. Özgürlük ideolojisi çetin, kapsamlı bir özgürlük savaşımını şart kılar. Uzun yıllarca yürütülen ideolojik, siyasal mücadele günümüzde çok ciddi bir askeri savaşımınla zafere gitme gereğini ortaya koyuyor. Bunun askeri savaşımını, tabii ki onun ordulaşmasını gerçekleştirmeden şimdiye kadarki mücadele boşa gitmekten kurtulamaz. Dolayısıyla bu ordu ve onun savaşı şu anda ulusun da, bütün siyasal gelişmelerin de temelinde rol oynamaktadır.

Kaldı ki, düşmanın özel savaşı da bu ordulaşmayı ve onun savaşımını boğmayı esas alarak hedeflemektedir. Bu açıdan ordulaşma çalışmalarımıza en birincil sırada ağırlık vermek; bunu gerçekleştirmek için tüm gücümüzü ortaya koymak, yenilmeyen bir orduya ulaşmak şu anda dürüst olan, kararlı olan hemen herkesin karşı karşıya olduğu bir sorundur. Çeşitli nedenlerden dolayı bu konuda zorlanmalar yaşanmaktadır. Yaptığımız bütün çözümlenmeler bir yerde Kürt kişiliğinin ordu kurumunu neden geliştiremediğini de ortaya koymaktadır. Bırakalım düşmanın ordulaşma çabalarını zorla engellemesini, yine iç gericilik, yaşadığımız alışkanlıklar bugün ordu önünde en büyük engeldir. Kişilikleriniz ordulaşma konusunda büyük bir zayıflığı yaşıyor. Çok yoğun eğitime, hatta yürütülen savaşa rağmen istenilen sonucu bir türlü alamıyoruz. Hiç şüphesiz özel savaş bunda son derece önemli bir rol oynuyor. Bilinen diğer zorluklar da etkilidir, fakat önümüzdeki asıl engel, içimizdeki kişilikten kaynaklanan engeldir. Kendi elimizle ordulaşmaya verdiğimiz zarar, bizi ordulaşmaktan dolayısıyla savaşmaktan alıkoyuyor.

Sizin kişiliğiniz ordu kişiliğine bir türlü açık ve yeterli hale gelemiyor. Yıllardır yürüttüğümüz çalışmalar sizi adım adım askeri kişiliğe hazırlamak içindi. Hatta kendimizi de bir stile hazır ve savaşa yakın hale getirmektir. Bu çabalar bir sonuç vermedi denilemez. Fakat halen dağ gibi sorunların da karşımızda durduğu açıktır. İnanılması güç hatalarınız, düşmanın bilinçli hatalarından daha fazla zarar vermektedir. Bir gerillacı yetiştirmek için çok büyük çaba harcamamıza rağmen, askeri yaşamla ilgisiz kişiliklerin bir çırpıda verdiği kararlar her şeyi allak bullak ediyor. Yıllık kayıp bilançosu, ordulaşma esaslarına nasıl yaklaşılması gerektiğini de çok açıkça gösteriyor. Yetersiz kişilik bu konuda büyük

tahribatlara yol açıyor. Daha somut olarak söyleyebiliriz ki, günümüzde ordulaşmanın önünde bir engel haline gelmişsiniz. Özellikle ordu komutanlığında iddialı olması gerekenler en önemli tehlikeyi teşkil ediyorlar. Bunda, hiç şüphesiz ciddi bir askeri eğitim görmemek kadar, siyasal ve askeri savaşımı da çok çarpık anlayan anlayış, onun kişiliği en temel rolü oynuyor. Bu anlayış ve kişilik kendini terbiye etme gereği bile duymuyor, silahı çok ters anlıyor ve çok yanlış, yanlış sonuçlar ortaya çıkarıyor. Adeta bir bela haline geliyor, asıl tehlike bu.

Diğer halk ordularına baktığımızda hızla ordulaşıyorlar. Hiç de askeri eğitimden geçemedikleri halde, halk savaşına başladıktan kısa bir süre sonra güçlü ordulara ulaşıyorlar. Asya'da böyle, Afrika'da böyle, Latin Amerika'da böyle, fakat bize gelince çok büyük zorluklarla karşılaşıyoruz. Bunda tarihi, toplumsal özellikler tabii ki rol oynar. Yine düşmanın aldığı tedbirler oldukça etkili olur. Ama bizde olumsuz etkiyi, düşürülen kişiliğin bir türlü kendisini kaldıramaması, bir çalışmaya doğru yüreklilik gösterememesi ve sürekli kendini çözüm değil, çözümsüzlüğün bileşkesi durumuna getirmesi, bu anlamda bütün yetmezlikleri gelişmelere dayatması, burada sınıf savaşımını vermemesi sağlıyor. Çizgiye karşı, partinin emrettiklerini gerçekleştirmeye karşı direnip duruyor. Bu durumunu gerilikleriyle, çok çeşitli sosyal alışkanlıklarıyla, siyasal yetmezlikleriyle, silahla kapatmak istiyor. Silahı böylece en tehlikeli bir biçimde düşmana karşı değil, adeta partiye karşı kullanıyor. Bilerek veya bilmeyerek, iyi niyetli veya art niyetli, pek fark etmiyor.

Askerleşmeye niyetiniz olduğu tartışmasızdır. Zaten bu konuda da bir sorunuz yok, hatta ölümü de göze alarak savaşır gibi yapacaksınız. Ama bu gerçek bir halk savaşı, zaferi esas alan bir savaş olmayacaktır. Kendiliğindenci, son derece keyfi bir amatör savaş tarzı olacaktır ve bu savaş tarzı da kazanamaz. Şu anda bütün savaş alanlarımızda, savaşın mantık yapısı pek fazla gelişmiş değildir. Sıradan bir köylünün mantığının gerisinde olan durumlar yaşanıyor. Bu durumlar savaş tarzımızdan dolayı yaşanıyor. Bunu nasıl aşacağız sorusu bugün kendimize en çok sorduğumuz sorudur. Yıllardır çözümlenemeler yaparak kişiliğinizi biraz çözüp askerleşmeye, dolayısıyla yaşama hazırlamak için özellikle bazı olumlu özelliklerinizi esas alarak sonuca gitmek istiyoruz. Ama o kadar inatçısınız ki, buna karşı tam bir kurnazlık sergiliyorsunuz. Bu inanılmaz bir şey!

Düşman için tıptış tıptış asker olan sizler, kendi öz ordulaşmanız söz konusu olduğunda -ki, bu ordulaşma yenidir, fazla kurumlaşmamıştır- rahatlıkla ve köylü kurnazlığıyla bunu sabote ediyorsunuz. Dikkat edin, yalnız 15 Ağustos Atılımı on ikinci yılındadır. On iki yıldır, hatta daha fazla savaşanlar var, ama bir takımı bile doğru oluşturup yönetecek bir komutan yoktur. Hatta pratiği ne kadar fazla olursa oportünistliği o kadar kemikleşmiş oluyor. Sizde bazı güçlü iddiaların gelişmesi, bir şeyi kurmayı kafanıza koymanız, nefes nefese gözünü hedefe dikerek, hiç ayrılmamacasına yol almayı kabul etmeniz gerekir. Yoksa askeri bir kişiliğe ulaşamazsınız. Bu işte iddiamı korumak istediğim için biraz yaşatılıyorsunuz ve çok özel çabalarla ayaktasınız.

Bizim genel yürütmemiz ve denetimimiz durursa, dağdakilerin ömrü taş çatlasa birkaç aylıktır, o da kendiliğinden. Bu yaklaşımlardan dolayı böyle oluyor, bizzat askerleşme düzeyinizden dolayı böyle oluyor. Olaya yaklaşımdan tutalım, işi çok ağır hatalarla götürmeye kadar aslında insan sizin durumunuzu nereden ele alacağını dahi bilemiyor. Hiçbir işe doğru yaklaşım yok, sezgi yok, gerçeğin duygusu, inat, sabır yok. Niçin yaşadığına, nasıl yaşaması gerektiğine dair bir sorgusu, suali yok, ama işin sapırcıları var. Bunlar da bir çırpıda her şeyi boşa çıkarıyorlar. Buna başarıyla karşı koyuş ve bunun sağlam bir mantık sistemi yok. Bir doğru tartışma geliştirilemiyor. Lafı anlayan yok, anlamaya fırsat veren bile yok. Tipik bir Kürt kargaşası yaşanıyor. Kimsenin kimseyi fazla anlamak istemediği bir durum yaşanıyor. Halbuki ordu da en yüksek kurallarla kurumlaşma demektir. Yani sıkı sıkıya gereklerine bağlı kalınan kuralları olan, çok sıkı ve disiplini yüksek bir kurumdur. Ordu, böyle bir örgüt olarak anlaşılmalıdır. Kuralları ve kurumlaşmasıyla en çok oynanan ordu gerçeğimizdir.

Kürt toplumunu düşmanın daha çok kendisi için bir asker deposu olarak kullandığı ve bizim bu yönüyle ünlü olduğumuz biliniyor. Kendi ordulaşmasına karşı olduğunu, eline silah geçirdi mi hızla çeteleştiğini, bu anlamda çağdaş bir ordulaşma, hatta herhangi bir ordulaşmaya karşı olduklarını da çok iyi biliyoruz. En iyi becerdikleri biraz çeteciliktir. Şu anda ordu gerçekliğimizde yaşanan kişiye bağlı çetecilik, hatta asi avare çetecilik. Bir kurmay kafası, ordunun genel esaslarına bağlı sorumluluk ve kolektif beraberliği yaşama duygusu söz konusu değil. Herkes kendi birliğinin, biriminin çetesidir. Herkes kendi yetkisini çeteleştirmiştir ve diğerlerine aman vermiyor. Biraz partinin genel etkisi olmazsa, bizim etkimiz olmazsa kendi aralarında bile savaşlırlardı ve geriye hiç bir şey kalmazdı. İktidarı böyle anlıyor, çetesini geliştirmekte anlıyor. Kişiliği bu kadardır; "çete başı olursam bu zaferdir, bu devlet olmadır" diyor. Onun başka devlet ufku yok, başka iktidar ufku yok. Çete ufku var, o kadar.

Tabii dönüp, bu neden böyledir sorusuna geliyoruz. Bu, çözümlenmemiş kişiliklerden dolayı böyledir. İdeolojik, siyasi düzeyi yok. Yine geleneksel sosyal gerilikleri yıkmamış, özellikle çok etkili olan köylü çatışma biçimini aşmamış, onunla büyümüştür. Ordu kurumlaşmasının önündeki engellerin esası demek ki budur. Çok yoğun olarak bunun üzerinde duruyoruz. Aslında bu konuda biraz gelişme de kaydetmişiz, ama sağlam olmaktan çok uzaktır. Şiddetli bir tepki vardır. Gelişmeleri boşa çıkarmak için ağırlıklı olarak yetkiler kötü kullanılıyor. Yine buna ordu kurma sanatındaki yetmezliğiniz de eklenince bir türlü beklediğimiz aşamayı kaydedemiyoruz.

Acaba başka ellerde olsaydık bizi daha mı iyi yetiştirirlerdi. Başka okul sistemleri olsaydı bizi daha mı ilerletirdi? Bunu da sanmıyorum. Bu imkanlarımız yok, olsa bile bizi daha sağlıklı ordulaştıracağını söyleyemeyiz. İyi subaylar olsa bile şimdi yaptığımızdan daha iyisini yapabilirler miydi? Onu da sanmıyorum. Zaten öyle subaylar tarih boyunca da çok çıkmıştır. Ama fazla güçlü ordular oluşturamamışlardır. Örneğin Ağrı isyanında İhsan Nuri bir paşadır. Şeyh Sait isyanında ve diğer isyanlarda subay kökenliler vardır. Ama adları bile anılmıyor. Sorun, iyi bir askeri eğitim görmekten de geçmiyor, yalnız başına onunla da halledilmiyor. Daha çok bizim uğraşma tarzımız biraz geliştirdi.

Bu anlamda Önderlik çözümlenme açısından herhalde birincil bir öneme sahiptir. Bugün yürüttüğümüz Önderlik en çok savaşan ve savaştıran, askerleşiren, ordulaştıran Önderliktir. Dolayısıyla incelemenin temelini bu Önderlik

gerçeğini almak gerekiyor. Sanıyorum en doğrusu da bu olur. Çözümlemelerde bu amaçla kendimizi ilk baştan günümüze kadar getirdik. Nasıl ve neye karşı bir mücadeleci kişilik, yöntem, üslup, stratejik, taktik düzeyin geliştirilmesi bu Önderlik gerçeğinde nasıl olmuştur? En iyi öğretici yaklaşım da bu olsa gerek. Artık öğrenmeyi bilmelisiniz. En azından iyi bir mücadeleci olmak için bu Önderlik tarzını bir yerinden yakalamalısınız, bundan başka bir çareniz yok. Çok zordur, ama tek yoldur. Ağzınızla havada kuş yakalasanız düşman karşısında fazla mesafe almanız mümkün değil.

Bütün gerçekler, benim mücadele tarzımı göz önüne getirmeden bu ülkede yirmi dört saat dayanılamayacağını göstermektedir. Aslında ordulaşmanın tarzını, bizim mücadeleyi buraya kadar getirmemize dayandırırsanız en akıllı davranışı göstermiş olursunuz. Pratiğin kendisi de başka yol olmadığını, tarihte en kapsamlı direnişin böyle mümkün kılındığını göstermektedir. Savaşçılarımızdan, hatta sözümona komutanlarımızdan bunu anlayan birisi yok, bana dayanarak savaştıkları açık. Fakat anlayarak değil, duvara dayanır gibi dayanarak yürütüyorlar. Halbuki bu, ancak anlamakla yürütülür. Ben bir duvar değilim. Bunun için şimdiye kadar ben nasıl yaşıyorum sorusunu hep sordum ve cevaplandırmaya çalıştım. Beni bir duvar olarak dayanak olmaktan çıkarmak istiyorsanız, bu soruları nasıl cevaplandırdığımızı anlamak ve mümkünse yine bu soruları kendiniz de cevaplamak zorundasınız. Bu ülkede başka bir sınıf kişiliği ile savaşmak mümkün değildir. Günlük olarak ortaya çıkan kişilikler görülüyor, hepsi savaş önünde kocaman birer engel. Düşmanın ajanlarına hiç gerek yok. Günlük olarak sergilenen tavırlar bile bizi boşa çıkarmak için yeter de artar bile. Ama yine görüyorsunuz ki, bunun önünde ben engelim, bizim kişilik ve savaş tarzımız engeldir. Bu kişilikler için zemin olan sizlersiniz.

O halde ordulaşmakta iddianız varsa, mücadele tarzımızı inançla, bilinçle, plan veya ufuk anlayışıyla, bunun sabırla, inadıyla, ölçme biçme gücüyle, her türlü değer anlayışıyla, en önemlisi de doğru yönetim tarzı ve üslubuyla, ilişkileri ele alış tarzıyla, ilişkileri kazanma tarzıyla, hızlı kavrama, hızlı uygulama gücüyle, sağlıklı halk ilişkileriyle, dostu ve düşmanı değerlendirme tarzıyla, kolektivizme gelmeyle, inisiyatifi mükemmel kullanmayla, düşmanı sürekli yanılan taktiklerle, uyanık ve sürekli tedbirli kişilikle zafere kadar bu özellikleri amansız bir biçimde kendi kişiliğinize yedirmedikten sonra bu ülkede iyi bir ordu kişiliğiniz gelişemez. Tarihin, güncel savaş gerçekliğimizin kanıtlaştığı durum budur. Oysa siz, bu noktada gerekeni yerine getirmekten ziyade, belirttiğimiz gibi bize duvar gibi yaslanmayı yeterli buluyorsunuz. Bunu, çocuklar bile yapmaz. Siz, işin altından en kolayından sıyrılmak istiyorsunuz. Onun için de geliştiremiyorsunuz. Aslında neden böyle olduğunuza şaşıyorum. Acaba öğretici mi olamıyoruz? Özelliklerimiz fazla çağrıştırmacı ve etkileyici mi olamıyor? Bunları da sürekli kendime soruyorum. Ama tersine ne kadar etkili, çağrıştırmacı olduğumuz ortadadır.

Öğretici olmada da bizden üstünü yok. Sorun, dönüp dolaşıp sizin düzeyinize geliyor. Özgürlük gelişimini çok yanlış anlıyorsunuz. Bir defa özgürlük savaşımının ve onun bütün gelişiminin emekle, bilinçle bağlantısını kurmak şurada kalsın, hep yatıyorsunuz. Sonra da son derece keyfi tutumlar sergileyebiliyorsunuz. Değer takdiri, yine koruması çok sınırlı, kendinizi bunlardan sorumlu hissetmek, bu konuda tam bir asker inadı ve kararlılığıyla ayakta durmak pek fark etmek istemediğiniz hususlardır. Boş işlerle uğraşmak, esası gözden kaçırmak, tali olanla, fazla askeri, siyasi değeri olmayan yaşam alışkanlıklarıyla uğraşmak sizin için çok kesin ve belirleyicidir. Daha çok bunu istiyorsunuz, dolayısıyla da askeri bir gelişme sağlayamazsınız. Ben, sizin aranızda askeri sorunları kafaya takan birkaç arkadaşı göremiyorum. Kafalarınız dedikoduyla doludur veya kendinizi boş işlerle fazlasıyla meşgul ediyorsunuz. Tabii böyle bir kafayla, böyle bir duygu düzeyiyle güçlü bir komuta kişiliği yakalanamaz. Daha da ötesi bu kişilik, aslında birçok yönüyle kaybetmiş bir kişiliktir. Temelde yenilmiş bir kişilik yapısıyla ordulaşmaya giriyorsunuz. Ordulaşma ise, yenme kişiliğiyle işe başlamak zorundadır. Yenilgili kişilerin ordusu, yenilgiler ordusudur. Yaşamda sürekli yenilmiş bir kişilik, bir orduya girerse o orduyu da bozar. Ve bizde de böyle kişilikler çoktur. Kendini başarı noktasına getirememiş, ikna edememiş bir topluluksunuz. Bazıları da tepkici, her gün en ciddi engeli teşkil ediyorlar. Bir kontra gibi çalışanların sayısının az olmadığını günlük olarak görmekteyiz.

Kurumlaşmanın Özünü Kişiyi Aşan Bir Durumu Yakalamaktır

Önce kendinizi başarıya, askeri başarıya inandırmamız gerekir. Yenilgili ruh halinden kurtulmanız gerekir. Tabii bunun biçimleri var; başarı için hiçbir şeye yanaşmama, yenilgiye açık tutumlarda ısrar etme, kendini eğitmeme, örgütlememe, mevzilendirmeme, doğru hareket tarzına kavuşturmama, bütün bunlar yenilgili kişiliğin özellikleridir. Yaşadığınız birçok keyfi tutum var. Bunların hepsi bu yenilgili kişiliğin özellikleridir. Yenilgili kişiliğin bahanesi çoktur, ama bir tek şeyi beceremez, o da gözünü zafere dikmektir. Başarılı bir çalışmanın olgun kişiliği haline gelebilmek çok az rastlanan bir özelliktir. Tabii daha da ötesi şeyler var. Sizin yaşamınız sadece yenilgili bir kişilik olmakla kalmıyor; aynı zamanda temel amaçları yok, yurtseverlik duygusu yok, halk severlik duygusu yok, yoldaş severlik duygusu yok. Örneğin, sözümona bir “komutan”, bir “yönetici” kişilik vardı. Bu kişilik tek bir yoldaşını dahi sevmediğini utanmadan söyleyebiliyordu. Sevdiği ise kendisi gibi inkarcı ve birçok değere karşı kişilikler. Komutan böyle olursa o ordu gelişir mi? Komutanlarımızın büyük bir kısmı sevmeyen kişiler. Yoldaşını sevmiyor, ülkeyi sevmiyor, halktan hiçbir şey anlamıyor, tarihten hiç haberi yok. Böyle komutanlar topluluğu ordu geliştirir mi? Tabii daha başka şeyler de var. Örneğin partileşme çok gerekli diyoruz, ondan adeta kaçıyorlar. Siyasal ilgi, yine güzel yaşam anlayışları fazla gelişmemiş. Onun için bir sigaranın bile, yaşam için hayati olduğu söylenebilir. Bir sigaraya gösterdiği alışkanlığı veya ona verdiği değeri, altın gibi bir çalışmaya vermiyor. Tabii bu, kişilikteki düşkünlük düzeyini gösteriyor. İçinizde neredeyse böyle olmayan çok az kişilik var. Yücelen değerler diyoruz, ona duyguları, bilinci yetmiyor, ondan sürekli kaçıyor. Oysa asker kişilik tam tersidir, yücelen değerlere en önde bağlı olan kişiliktir. Yücelen değerler duygusu, bilinci en güçlü olanlar iyi bir komutan olabilir. Bunlar da, çok gelişkin bir yurtseverlik, bir halkla özgürleşme, gözünü bundan

bir an bile uzaklaştırmama ve örgütlülüktür. Çünkü bilir ki değerlerin zaferi örgütlülükle mümkündür. Örgütlülüğün eğitimle, onun da insan kazanmayla çok somut ilişkisi vardır. Bunun için hırs, azim gerekir, geriliğe, çirkinliğe tepki gerekir. Bir kişide bu özellikler bir araya gelmedi mi, onun bir komuta kişiliği olarak gelişmesi mümkün değildir.

Aslında ordulaşmayı, onun çeşitli savaş taktiklerini, örgütlenme tarzını dile getirmekten ziyade, biraz daha esaslı taban, zemin teşkil edecek hususları açıklığa kavuşturmalıyız. Sizin ordulaşmanız bana temeli çürük bir binayı andırıyor ve sapır sapır da dökülüyor. Bir binanın temeli nedir? Belki yirmi kat inşa edilebilecek bir binanın zemini, temeli, harcı nedir? Önce bunu cevaplandırmak gerekiyor, ki yaptığımız da budur. Siz de biliyorsunuz, bir temel atmak için zemin sağlam kayaya ulaşınca kadar, gevşek toprağı kazmak gerekir. Gevşek toprak, yaşadığımız kişilik özellikleridir, yine çürük kaya parçalarıdır. Kişiliğinizde bunları tasfiye etmeden sağlam bir yapı oluşturamazsınız. Yine bunlar, yenilgi duyguları, inanç, azim ve bilinç yetersizliğidir. Bunları aşmadan sizi sağlam bir ordulaşma zemini haline, yani taban haline getiremeyiz. Tabanı olmayan bina da ne kadar yükseltilmeye çalışılırsa çalışılsın her gün bir tarafından yıkılır. Nitekim öyle oluyor. Biz halen birinci kata çıkamadık. Çünkü zemin, birinci katı bile inşa etmeye yetmeyecek kadar çürüktür. Ben, sürekli ordu malzemesini bir araya getiriyorum. Ki ustalar da, bizim komutanlarımız ve kurmaylarımız olmalıydı, işte onlarda da bu yetenek yok. Ben malzemeyi toplama rolü oynuyorum. İnşa etmem için de bizzat benim inşa, yani savaş sahalarına inmem gerekir. Ama bu bir kişinin de işi değil, yüzlerce ustaya ihtiyaç gösteriyor ki, bunlar da adını komutan koymak istediğimiz kişilerdir. Onlar da sabote ediyorlar. Benim hazırladığım malzeme nedir? Savaşçıları kazanma, bir savaşçıyı yaşatacak ne gerekliyse onları elde etmedir; ideolojidir, siyasettir bunları hazır tutmadır, silahı temin etmedir. Bütün bunlar malzemedir. Fakat inşa etmek durumunda olanlar ise bunları bile düşünmüyorlar. Düşündükleri tek şey, bir malzemeyi kemirmek, bir malzemeyi çarçur etmektir. Bırakalım kurmay olmayı, sıradan bir inşaat ustası bile değil. Ustalar olmadan da bu iş gelişmez. Sizin sorunu böyle görmenizden ziyade, aslında nasıl savaşacağınıza bile halen ne kadar anlam verdiğiniz belli değil. Ordunuzun sorunu nedir? Bu kadar soru varken neden bir tanesini bile kendinize sorun yapmıyorsunuz? Aslında tuhaf kişiliklersiniz. Siz asker mi olacaksınız, komutan mı? Hatta kendinizden nasıl bir savaşçılık istediğiniz de belli değil. Çünkü temel sorunlarla uğraşma yok, sıradan bir köylü gibi bir şeylere inanmışsınız, bu da hoşunuza gidiyor. Öyle kapılıp gidiyorsunuz. Kendi kişiliğinizde çok yönlü bir düzeltmeyi sağlamalısınız. Sizin zihin gücünüze bakıyorum, yorulmadı, yıpranmadı, yine fazla çalışmadığı halde yılgın, ilgisiz, sistemsiz ve dağınık. Siz bu kafayla sağlam bir askeri kişiliğe ulaşamazsınız. Kaldı ki önemli bir kesiminiz de bozuyor ve çarpıtıyor. Şu anda safların başlarını tutanların büyük bir kısmı ordu kuran değil, ordu bozandır. Ordu bozucular iş başında. Onları da varsa bazı yeteneklerimizle aşacağız. Bu noktada acaba ben daha fazla nasıl rol oynayabilirim? Mevcut düzeyim yeterli midir? Dikkat edilirse, ben ordu için iyi bir çalıştırım, halen işleri geliştiriyorum. Zaten temelde gelişmeler buraya bağlıdır. Ama bu yeterli midir? Bunca yıldır böyle idare ettik. Düşman da stratejisinde şunu diyor; “Bu, bir kişinin yürüttüğü savaştır, bu kişi taş çatlasa şu kadar yaşar, etkisi şu kadar olur. Olduğu yerde daraltırım, süreyi uzatırım, böylece bu Kürt ordulaşmasını bitiririm.” Özel savaşın yaklaşımı halen bu stratejik temeldedir. Bana göre ayarlanmış bir düşman stratejisi var. Çünkü aynı değerlendirmede şunu söylüyor; “Diğerlerinin bunu fazla başarıma kabiliyeti yoktur.” Yani benim dışımda sizde öyle fazla bir askeri yetenek görmüyor. Birçok değerlendirme bunu gösteriyor. Aslında bunu çok kez dile getirmişlerdir. Bunun da sorumlusu yine kendiniz oluyorsunuz. Bu izlenimi askeri iddianızın zayıflığından ötürü veriyorsunuz ve böylece düşman için çok büyük bir olanak sunuyorsunuz. Adeta, “biz fazla ordulaşamayız, bekle bu bir kişidir, er geç çöker ve eskisi gibi zafer senindir ey düşman” diyorsunuz.

Bu, sakıncalı bir durumdur ve kurumlaşmamız da ciddi bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Tabii bunun da birçok nedeni var. Savaşı neden böyle yürütebildiğimi kişilik çözümlerleriyle gösterdim. Tek başına bir ordu gibi nasıl savaşıyorum dedim. Onu kırk yıldır yürütüyorum. Ama bu benim savaşımım, benim düşmanla savaşımımdır. Size bakıyoruz, gerçekten ne kadar kahramanca direnirseniz de direnin, ama sizi saman alevi gibi sönmekten öteye bir akıbet beklemiyor. Kısa bir çatışma, ardından imha olma; kısa bir direnme, ardından etkisizleşme, yani kalıcı bir kurumlaşma, en azından bir bölgeyi düşmana dar etme hanginizde gelişmiştir? Yine hangi yetkili arkadaş, bu yetkisini düşmanı daraltmak için kullanmıştır? Böyle bir kişi yok. Günlük olarak yetkililerle adeta savaşmazsam, işleri bozmak için arkadaşlarımızın, merkezimizin kendisi yeterlidir. Demek ki sizin ihtiyacımız, biraz dayanabilen, en az bir alanda, bir bölgede hakimiyetinizi kurmaktır. Bu imkansız değildir. Örneğin herhangi bir dağı düşmana dar etmek zor değildir. Herhangi bir Kürdistan dağı bir gerilla birimiyle beş bin kişilik düşmanı bile bozguna uğratarak ağır bir yenilgiye uğratabilir. Biz, emrindeki gücü yüzlerce, hatta binlerce sayıya ulaştırdığımız komutanlıklar oluşturmak istedik, ama bunu yürütmek için ufku yok. Bin kişiyle mi, yoksa bir kişiyle mi savaştığımız farkında bile değil. Emrinde bin kişi olduğunu bile bilmiyor. Emrindeki gücün durumunu bilmiyor. Bu gücün ne yapıp yapamayacağını kestiremiyor. Tek yaptığı, “hele birkaç tanesini özel hizmetime alayım, çeteme alayım, kendimi nasıl iyi bir çete başı yaparım”, gerisi de gitsin ölsün. Zırnık kadar ufuk yok, plan, kendini savaşa verme yok. Bin bir emekle verilen o gücü bir de bakıyorsun ki, kısa bir süre sonra daraltmış, tasfiye etmiş. Bir dağı, bir bölgeyi kurtarabilecek bir güç, böyle bir komuta kişiliği yüzünden harcanmıştır.

Böyle sayısız örnek vardır. Tarih gösteriyor, birçok ülke pratiği kanıtıyor ki, üç yüz kişiyle binlerce kişilik düşman birlikleri yerle bir edilebilmiştir. Tarihten fazla örnek vermek istemiyorum, sayısızdır. Aslında PKK'nin de savaşım gücü buna uygundur. Ama komuta kişiliği kesinlikle buna fırsat vermiyor veya buna gücü yetmiyor, ufku yok, inancı, azmi yok, ihtirası yok. Kişiliği şunu diyor; “olsa olsa ben bir ağa olabilirim. Olsa olsa birlik içinde kendini tatmin eden bir bela olurum.” Ama kimse şunu demiyor; “ben şu alanı çizdim, düşmanın buraya girmesine izin vermeyeceğim, şayet girerse orayı kesinlikle ona dar edeceğim.” Bu konuda ihtiraslı bir kişi bile yok. Düşmanı unutuyor. Tek becerebildiği, partimizin başına, yoldaşlarımızın başına bela olmaktır. Giderek kendini bir yük kaldıran, yükü çeken değil; yük altında yapıyı ezdiren, tabii en başta da kendisi yük haline gelen durumlar yaşıyor. Sorunun özü budur.

Ben de askeri grupları eğitiyorum, ama dikkat edilirse asla yük değilim, aksine ideolojik olarak, örgüt olarak, emniyet olarak, lojistik olarak yükü sürekli paylaşıyorum. Asıl olarak bütün tedbirleri ben alıyorum. Bu bir ağırlaştırma değil, var olan ağırlığı hafifletmedir. En azından eğitim yükünüzü hafifletmedir. Size biraz iş yapabilme kabiliyetini biz kazandırmışız, neden iş yapacağınızı aklınıza, zihninize kazıdınız, size ölümüne söz verdiriyoruz. Oysa diğer yerlere baktığınızda bunun tam tersini göreceksiniz. İşte bu temelde ülkeye, dağa ulaşıyorsunuz. Oradaki yetmez komutan bu fedakar ve cesaretlendirilmiş güçle mükemmel yaşayabileceğini, onların başına kurulabileceğini, yetkiyi ele geçirebileceğini ve rahatlıkla birkaç yılı idare edebileceğini biliyor. Komutanlık adına yapılan budur. Köylü kurnazlığıyla, aydın ukalalığıyla yıllardır komutanlık adı altında sergilenen budur. Sizin için “bunlar zafer öğeleridir, zaferin temelleridir, onlarla yükümlüyüm” demiyor. Bunları aklından bile geçirmiyor. Bir alçak gibi, bir şerefsiz gibi “ben bu gücü birkaç sene kullanırım, yeter” diyor. Hatta anlayış kendini şöyle de ele veriyor; “bir günlük pašalık ömrümce bana yeter.” Bir türlü bunu aşamıyoruz. Aşmak için verdiğimiz bütün çabalar, bunların duvarlarına çarpıp geri püskürtülüyor. İşte bunları önlemek için sürekli sizleri yetiştirmeye çalışıyoruz.

Yetiştirdiklerimiz sınırın, suyun ötesine geçtiler mi şunu diyorlar, ki kendi deyişleridir “her şeyi unutuyoruz.” Bu da sizin tuhaf bir özelliğinizdir. Neden böyle oluyorlar? Gerçekten bunu anlamakta çok büyük güçlük çekiliyor. Başarı azmi, ufku olmayan kişilik, sınırın ötesinde “Önderlikten kurtulduk, bildiğimizi okuruz” diyor. Sonuç feci kaybedişler, ilkelleşme; işte yıllardır tek bir komutanın çıkamayışı, işte ahmaklık. Daha sonra tekrar bana müracaat etmeler, af dilemeler, özeleştiriler, günah çıkartmalar halen sürüp gidiyor... Bu doğru değildir. Aslında bu kısa sorgulamayı bile iyi anlasaydınız bu durumlar yaşanmazdı. Çünkü içinizde korkak olan yok, fedakar mı fedakar, cesaretli mi cesaretli, az çok da anlıyorsunuz, ama bunları neden hayata geçiremiyorsunuz?

Şimdi ben öyle anlıyorum ki, hiç mücadele vermiyorsunuz. Vermek istesenez de yanlış, eksik veriyor, yöntem tutturamıyorsunuz, sonuçta da tersleniyorsunuz. Zaten sert kuralları dayatıyorlar veya “seni asarım, keserim” diyeni de çok. Bu tür şeyler karşısında siniyorsunuz veya bunlara tepki duyuyorsunuz, aynı hatayı siz de işliyorsunuz. Sonuç; en kötü tarzda bir iç mücadele ve kaybediş. Sanırım başarıya gidememenizin önemli nedenlerinden biri de budur. Mücadeleyi süreklileştirme, mücadeleyi rayına oturtma, sonuç alınca kadar inatçı yürütme sizde yoktur. Bol bol şikayet vardır. Bu anlamda tam bir kocakarısanız, kocakarı teorisi sizin böylesi durumlarınıza uygundur. Şu ana kadar ülkede doğru askeri çizgi dahilinde amansız bir mücadele veren tek bir arkadaş görmedim. Bu hayret edilecek bir şeydir. Yirmi, otuz bin kişiyi bizzat kendimiz eğittik, bir tanesi bile bizim askeri çizgiyi tam anlamadı. Uğraştığı sorunlar incir çekirdeğini doldurmaz, yaptığı hatalar ise bir deve kadar büyüktür. Demek ki kişiliği böyledir. Ordu çok sağlam kişilik ister. Yani duygularıyla büyük bir yurtsever, büyük bir halk sever, yine askeri kişiliğiyle, direngiyle de taş gibi kişilik ister ki, sanırım sizde bu yok. Geriye eski Kürt kişiliği kalıyor, eski Kürt kişiliğiyle de ordu kurulmaz, olsa olsa ancak bozulur. Eski Kürt kişiliği öz ordu düşmanıdır. Yani düşmanın iyi askeridir, kendi ordusunun ise hainidir. Eski Kürt kişiliği özellikleriniz gerçekten böyledir, bunu itiraf etmeniz gerekiyor. İtiraf etmeniz yetmez, bir de doğru kişiliği korumanız gerekir. Bunun için Önderlik çok yol göstericidir, ama gücünüz olmadığı için bunun gereklerini yerine getiremiyorsunuz. Örneğin bize sıradan bir bağlılığınız bile yok. Önder denilen bu kişi bu kadar savaştı, “ben kendimi bu kişiye bu kadar bağladım, bunun gereklerini nasıl yerine getirmeliyim” diye kendinize sorduğunuzda ortada hiçbir şey bulamazsınız. Dediğimiz gibi her şey unutulmuştur, geriye can telaşı kalıyor veya bazı eski alışkanlıklarınız kalıyor. İyi veya kötü onunla idare edip gidiyorsunuz. En iyi marifetiniz de tabanı kuvvetli olanlar iyi yürüyor, ağzı laf edenler iyi gevezelik ediyor. Fakat bunlar da hiçbir şey kurtarmıyor. Sizde çok yüzeysel, çok sahte ve kendini kandıran davranışlar egemen. Hata yapan çok, yaptıran çok, hataya karşı koyan yok; bile bile imhaya götüren çok, ama kurtuluşa götüren yok. Sizin bu yaklaşımlarınızdan insanın ödü kopuyor. Aramızdaki en iyi komutanlarımızı düşünelim, bir sorunu bile doğru düzgün konuşmuyorlar. Hatta bazılarını gördük, yargılamalık olmayan tek bir kişi bile yok. Hepsi de en suçlu kişiler haline gelmiş. Bu inanılmaz bir şeydir, ama bir gerçek. Entrikacılık, ayak kaydırmalar var. Ki bunlar, yüce değerlere dayanan bir halk ordusu için en büyük tehlikelerdir. Birbirini boşa çıkarmak için adeta herkes tetikte bekliyor. Bir orduyu bozmak için tüm bunlar fazladır bile, ama bunu herkes rahatlıkla normal bir şey gibi karşılıyor. Bunun aşılması gerektiğini kimse kendisine sorun yapmıyor. Aslında bütün bu sorunlar sizlerin de sorunudur. Bunu kendinize temel sorun yapıp çözüme konusunda uğraş vermeniz gerekir. Ben, bu sorunlar karşısında yine dayanırım, hatta hareketi iletirim, ama bana bir şey olduğunda sizler dağılmış, ordunuz felç olmuş olur.

Kurumlaşmanın özü kişiyi aşan, kişiye bağlı olmayan bir durumu yakalamaktır. Ordu kurumlaşması, özellikle Kürt olayında beni aşmak demektir veya bana dayanarak değil, bensiz bir kurumla, örgütle savaşı yürütmek demektir. Sizde bu düzey var mıdır, yok mudur? Açık söylüyorum; acaba ben olmasam yarattığınız ordu kurumlaşmasıyla sağlıklı olarak kaç yıl direnebilirsiniz? Direnseniz bile, başarmanız mümkün mü? Bütün belirtiler başarılı olamayacağınızı gösteriyor. O zaman neden kurumlaşmıyorsunuz? Kişiye, Önderliğe bağlılığınız sağlam değil, Önderliği kurumlaştırılmıyorsunuz; ucuz bir baba hayranlığı, bir aşiret reisliği veya alışıla gelmiş herhangi bir sahte önderliğe bağlanı gibi, az ve sağlam olmayan bağlarla bağlanıyorsunuz. Tüm bunlar çok yanlış anlayışlardır ve hiçbir sonuca da götürmez.

Önderliği kurumlaştırmak çok önemlidir. Bu halinizle bizi nasıl kurumlaştırabilirsiniz? Sizin duygularınız bizi kavramaya yetmiyor. İlgi düzeyiniz çok zayıf, çocuklar gibi, hatta çocuklar gibi de değil, onun biraz büyümüş hali gibidir. İşte bu biçimiyle zar zor yaşamın üstesinden gelmeye çalışıyorsunuz. Yoğunlaşarak Önderliği aşıp kurumlaşma biçiminde değil de, bununla namusu kurtarmaya çalışıyorsunuz. Genel olarak bu böyledir. Aslında en muarızlarımız * da sırf durumu kurtarmak için bana dayanıyor. “İşte bir namus belası” diyor, “sen bize gerekliisin, ulaşıncaya kadar kal.” Yoksa özümseyerek, kurumlaştırarak “seni aşalım” demiyor. Böyle deseydi, dünyalar benim olurdu. Bağlılığınız da,

* Karşı koyan

benden kurtulma durumunuz da tehlikeli. Bunları bir kurumlaşma zemini yapamıyorsunuz. Biraz bana dayanarak yaşama, sonra da benden kurtularak yaşama... Belli bir aşamaya kadar bütün provokatörler “Sen bize gereklisin” diyordu. Ne zamana kadar gerekliyim? Onun istediği yaşam olanaklarını eline geçirene kadar. Ne zaman onun için bir tehlikeyim; o yaşamı keyfince, dilediği gibi götürmede ona dur deyince. Ve “sen benim için bir engelsin. Hem çok gereklisin, hem çok gereksizsin, hem belasın” diyor. İşte gerçeğinizde böyle bir mücadele var. Bu, ne sağlam bir rettir, ne de sağlam bir bağlanmadır. Peki bunu nasıl aşabilirsiniz? Elbette ki, anlayarak, özümseyerek. Ben bir değerler sistemiyim. Açık ki benim bireysel amaçlarım yok, yine mülkiyete, tahakküme dayalı bir yaşamım yok. Son derece özgürlüksel, son derece kolektif, son derece her türlü bireyciliğin karşısında, herkesi yüksek bir kolektivizme, kurumlaşmaya, kurallara, kanunlara davet eden bir yaklaşımın sahibiyim.

Bunun böyle olduğunu anlamadan, gereklerini yerine getirmeden nasıl kurumlaşacaksınız? Çünkü bir başkası yok, kendiniz de iki kelimeyi bir araya getiremeyecek durumdasınız. Benim genel etkilerim, hazırlık çalışmalarım olmamış olsa, belki karnınızı bile doyuramazsınız, tek bir silah elde edemezsiniz. Nitekim bu temelde dağa doğru iki adım bile atamazsınız. Şimdi dağın, yolun açık olduğuna bakmayın, bunu iğneyle kuyu kazar gibi hazırlamışız.

Eskiden kolay kolay silah elde edilemezdi. Bir tabancaya ancak bir köy ağası sahip olabiliirdi. Şimdi silahlar zibil gibi, bu da iğneyle kazar gibi elde ettiğimizi bilmeniz gerekir. Bazı yolları nefes nefese mevziye yatarak açtık. Buraları açtık, yolu açtık, dağı açtık, silahı bulduk, yiyeceği temin ettik, yani her türlü alt yapı çalışmalarını yaptık. Hatta zihninizi, yaşamınızı değiştirmeye kadar, büyük bir çaba harcıyoruz. Tüm bunları özümsemeden kendinizi nasıl açacaksınız? Hatta kavramadan, gereklerine bağlı kalmadan reddetseniz bile ne elde edebilirsiniz? Ucuz bağlılık deseniz bu mümkün mü. Ben çalışan ve çalıştıran bir kişiyim. Yanımda tembellerin yaşayamayacağını ilk çocukluk isyanımda belirttim. Benim nazarımda iyi çalışmayan düşmanımdır. Bütün bunlar Önderlik gerçeğinin vazgeçilmez birer özelliğidir. Bunlarla yaşamı yürütemezseniz, bağlılığınızın ve tepkinizin bir anlamı olamaz.

Bu Önderlik tarzı bir güç merkezidir. Şu anda kendini oldukça güçlü kılan bir tarzıdır. Şimdi bu gücü nasıl karşılayacaksınız, ona tepki duyarak nasıl açacaksınız? Bu mümkün mü! Günlük olarak tepkiciler çıkıyor, “en benim” diyenler bile karşımızda fazla etkili olamazlar. Kaldı ki sizin göreviniz bize karşı tepki değil, bize güç vermektir, katılım ve destek sağlamaktır. İşte bu temelde sorunlarınız çok yaygındır. Doğru katılım, doğru ulaşma, doğru yaşama önderliği sizin için tek çıkış yoludur. Fakat siz onun da gerisindediniz. Bencilliğiniz, yüzeyselliğiniz, köşeyi dönünceye kadar zaafınızı idare etme, geçiştirme, bütün bunlar büyük yetersizliklerinizi ifade ediyor. Bu da, neden yüksek bir komuta kişiliği haline gelemediğinizi gösteriyor.

Aslında kendimi sizlere çok yönlü anlatmayı isterdim, anlattım da. Hayatı nasıl ele aldığım, amansız mücadele yıllarımın nasıl geçtiği bilinmektedir. Ama siz bir türlü bunları anlamaya yanaşmıyorsunuz veya kişiliğiniz bunu kaldırmıyor, kabul etmiyor, tepki duyuyor. Benim gibi yaşamı anlamaya, benim gibi yaşamı sevmeye, özgürleştirmeye kim var, hanginiz varsınız? Aslında yaşadıklarınız tam tersidir. Bu da hiçbir sonuç vermiyor. Elinizde fazla yetenek yok, bu kişilik tarzınızla olsa olsa iyi bir hamal olursunuz. Zaten geldiğiniz yerler de hamallık yerleridir. Düşmanın kontrolündeki alanlardan gelmişsiniz, özgürlük alanlarından değil, kazandıran alanlardan değil, kaybettiğiniz alanlardan geliyorsunuz.

Ordu kişiliğinde ısrar etmeliyiz. Ordu bize ekmek sudan daha fazla gereklidir. Döne dolaşa üstünde durmalıyız. Bu konuda işlenen bütün yanlışları bertaraf etmekten tutalım, yeni özellikler kazanmaya kadar, sağlam bir ordu kişiliğine ulaşmalıyız. Bunu da bir angarya biçiminde değil, tutkuyla yapabilmeliyiz. “Bir yükür şuraya kadar kaldırayım” anlayışıyla değil, “bu benim tutkumdur, vazgeçemem” diyeceksiniz. Örneğin ben öyleyim, sizi askerileştirmek isterken, bir yükü üstümden atayım değil de, adeta dişimle tırnağımla savaş veriyorum. Bu savaş ancak böyle yürütülebilir. Yaptığınız işi sevmelisiniz, hatta yaşamınızda diğer şeylere fazla yer vermemelisiniz. Çünkü yaptığınız iş en değerli iştir. Sizi yaratmanın tek yolu bu işi başarmaktan geçer. Tarihi birkaç kişi çıkacaksa, bu da kendini bu işe tam yatırıp, zaferi kendi kişiliğinde kanıtlayanlardan çıkar. Gerisi laftır, kendi kendini kovalamadır, aldatmadır. Tekrar vurguluyorum; bu işe inanmalısınız, bu işe kendinizi yatırmalısınız, bu işi tutku düzeyinde kendinize amaç edinmelisiniz. Ama çok mücadeleciler olmalısınız, volkan gibi patlayan bir kişiliğiniz olmalı. Susmayan ve çok sağlam çalışan bir mantığınız olmalı. Yani kargaşaya meydan vermemelisiniz. Çok iyi konuşan, çok iyi hitap eden, adımı ile gözünü birleştiren, yine söz ile yürüyüşünü birleştiren ve kesinlikle ikisinin arasına mesafe koymayan bir pratiğiniz olmalıdır. “Düşündüğüm kadar yaparım, yaptığım kadar düşünürüm” diyeceksiniz, yani pratik ile teorinin birlikteliğini sıkı sıkıya gözeteceksiniz. Bunu da zoraki dayattığım için değil, Allah’a inanır gibi, aşk yapar gibi veya en sevdiğiniz neyse ona adanır gibi bu işe bağlanacaksınız. Başka türlü bu işin altından çıkılmaz. Aslında hiçbir kişi benim kadar taktisyen de değildir. Kolayca yük kaldırarak biri değilim, huysuzum, yükü hemen omuzlarımdan atarım, ama yıllardır bu yükü tek başıma taşıyorum. Çünkü iş çok ciddi, atılmaya gelmez. Bazı işler vardır ki, müthiş omuz vermek gerekir. Bu iş de öyle bir iştir.

Bütün bu eleştirileri yaparken, olumlu özelliklerinizi fazla anmak istemedim. Çünkü olumlu özellikler zaten sizindir. Onları dile getirmenin fazla bir önemi yoktur. Bana göre savaş cesaretiniz, dayanma gücünüz fena değildir. Zaten düşmanı zorlayan da bu özelliğinizdir. Ama bunun tam başarılabilmesi için nasıl sağlam bir asker, bir gerilla olunur, nasıl onun zaferinin komutanı olunur, buna hiçbir cevabınız yok. İşte sizin eksikliğiniz budur. Eğer bunu giderebilirsiniz, ordulaşmanız zaferi yakalayabilir. Bunun için gerektiği kadar düşünün. Kişiliğinizi adeta örs altında, her gün döve döve yeniden şekillendirin. Tekrar sağlam bütünleştirebilmek için eğik bükük olan bazı kemikleriniz kırılmalı. Yeniden biçim verebilmek için bazı yerleriniz ezilsin. Yoksa bu anlamda kişiliğiniz maddesiyle, manasıyla çok eğik büküktür, çekiç altında işlenilmesi gerekir. Kendinizi bu anlamda dönüştürmekten korkmayın ve bunu da bir onur meselesi yapmayın. Eski kişilikte ısrar, ordulaşmaya gelmemekte ısrardır. Ordulaşmaya gelmek için çok esnek bir kişilik gerekir.

Biliyorsunuz, esneklik ucuz bir liberalizme geçmek demek değildir. Çelik çok esnektir, ama çok serttir. Böyle bir kişiliği döne döne, dönüşe dönüşe kazanırsanız sizden zafer komutanları çıkabilir. Israrımız bu temeldedir.

Biz ulus adına, kendi partimiz adına bir insanı bile kazanmak için gerekirse onu ezim ezim ezerek yeniden yapılandıracağız. Eğer insanlık için, eğer yurtseverlik için, eğer halk için bir değerse onu mutlaka kazanacağız. Eğer böyle bir değer değilse, gideceği her yer, her topluluk kaybeder. Dolayısıyla bu kişi de bizi bu suça iştirak ettiremez.

30 Eylül 1995